

Sprawozdanie roczne
z realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa
Mazowieckiego 2007-2013 w 2011 r.

Warszawa, dnia 14.06.2012 r.



**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Mazowsze.
serce Polski

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO



Spis treści

Wstęp	5
1. Identyfikacja/Informacje wstępne	7
2. Przegląd realizacji programu operacyjnego	8
2.1. Realizacja i analiza postępów	8
2.1.1. Informacje na temat postępów rzeczowych programu operacyjnego	8
2.1.2. Informacje finansowe	8
2.1.3. Informacja nt. podziału wykorzystania funduszy wg kategorii interwencji	8
2.1.4. Pomoc w podziale na grupy docelowe	9
2.1.5. Pomoc zwrócona lub ponownie wykorzystana	9
2.1.6. Analiza jakościowa (poziom programu)	9
2.1.6.1. System realizacji programu	9
2.1.6.2. Analiza postępu finansowego i rzeczowego	28
2.1.6.3. Rekomendacje KE	50
2.1.6.4. Rekomendacje IZ i innych instytucji	60
2.1.6.5. Instrumenty inżynierii finansowej	61
2.1.6.6. Realizacja założeń Strategii EU 2020	69
2.1.6.7. Strategia UE dla Regionu Morza Bałtyckiego	84
2.2. Informacja na temat zgodności z przepisami wspólnotowymi	87
2.2.1. Zasada równości szans	89
2.2.2. Zasada partnerstwa	92
2.3 Napotkane znaczące problemy oraz podjęte środki zaradcze	96
2.4 Zmiany w kontekście realizacji program operacyjnego	100
2.5 Zasadnicze modyfikacje w rozumieniu art. 57 rozporządzenia nr 1083/2006 ..	106
2.6 Komplementarność pomocy z innymi instrumentami wsparcia	106
2.6.1. Wpływ działalności KM, instytucji i grup na zapewnienie koordynacji i komplementarności wsparcia	107
2.6.2. Informacje na temat stosowanych mechanizmów i narzędzi służących zapewnieniu koordynacji i komplementarności wsparcia i ich oceny	108
2.6.3. Cross financing	110
2.6.4. Koordynacja i komplementarność jako przedmiot badań ewaluacyjnych	110
2.6.5. Przykłady projektów komplementarnych	114
2.6.6. Mechanizmy unikania podwójnego finansowania działań realizowanych w ramach polityki spójności z działaniami realizowanymi w ramach Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej Polityki Rybackiej	120
2.6.7. Kontrole krzyżowe w zakresie odpowiedzialności Instytucji Zarządzającej	122
2.7 Monitorowanie i ocena	123
2.8 Krajowa rezerwa wykonania pomocy	135
3. Realizacja w podziale na priorytety, postęp wdrażania programu wg priorytetów/osi	138
3.1 Priorytet I. Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu	139
3.1.1. Osiągnięcie celów i analiza postępów	139
3.1.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi ..	170
3.2 Priorytet II Przyspieszenie rozwoju e-Mazowsza	170
3.2.1. Osiągnięcie celów i analiza postępów	170
3.2.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi ..	193
3.3 Priorytet III Regionalny system transportowy	194
3.3.1. Osiągnięcie celów i analiza postępów	194

3.3.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi	212
3.4 Priorytet IV. Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka	213
3.4.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów	213
3.4.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi	232
3.5 Priorytet V. Wzmacnianie roli miast w rozwoju regionu	234
3.5.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów	234
3.5.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi	246
3.6 Priorytet VI Wykorzystanie walorów naturalnych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji	247
3.6.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów	247
3.6.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi	261
3.7 Priorytet VII. Tworzenie i poprawa warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego	261
3.7.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów	261
3.7.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi	283
3.8 Priorytet VIII. Pomoc techniczna	283
3.8.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów	283
3.9 Powiązania finansowe oraz rzeczowe RPO WM 2007 – 2013 z programami wojewódzkimi oraz strategiami sektorowymi	288
4. Programy EFS – spójność i koncentracja	293
5. Programy EFRR/Funduszu Spójności – Duże projekty	293
6. Pomoc techniczna	301
7. Informacja i promocja	305
Spis tabel	306
Spis wykresów	308
Spis map	311
Spis schematów	311
Załączniki do sprawozdania	312

Wstęp

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013 (RPO WM) został przygotowany na podstawie *Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające Rozporządzenie (WE) nr 1260/1999* (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, str. 25, z późn. zm.). Obowiązek sporządzania sprawozdań rocznych z wdrażania Programu wynika z art. 67 tegoż rozporządzenia

W okresie sprawozdawczym odnotowano znaczący postęp we wdrażaniu Regionalnego Programu. Wartość zatwierdzonych wniosków o dofinansowanie wzrosła o 290,5 mln euro do 1 407,44 mln euro, co stanowi 75,32% alokacji przewidzianej na realizację Programu. W okresie sprawozdawczym odnotowano również znaczący postęp w kontraktowaniu środków. W stosunku do poprzedniego okresu wartość podpisanych umów w części EFRR wzrosła o 277,47 mln euro (bez Pomocy Technicznej), do łącznej wartości 1 171,97 mln euro, co oznacza wykorzystanie alokacji na poziomie 62,74%. Postępowi w podpisywaniu umów towarzyszy również składanie wniosków o płatność przez beneficjentów, których wartość na koniec 2011 r. wyniosła 634,53 mln euro (EFRR), tj. 33,96% alokacji przewidzianej na realizację Programu. W ramach środków EFRR wykazanych w deklaracjach wydatków skierowanych przez Instytucję Certyfikującą do Komisji Europejskiej nastąpił wzrost do wartości 542,08 mln euro co stanowi 29,01% alokacji przewidzianej na realizację Programu.

Równocześnie, wartości wskaźników realizacji celu głównego potwierdzają pozytywne oddziaływanie Programu na rozwój społeczno-gospodarczy województwa. Napływ środków w ramach realizacji RPO WM do gospodarki województwa mazowieckiego przyczynia się do zdynamizowania rozwoju gospodarczego regionu, co znajduje swoje potwierdzenie w wynikach badania ewaluacyjnego, według którego wdrażanie Programu przyczyniło się do wzrostu PKB w regionie w samym 2011 roku o 1,6%. Obok konwergencji gospodarczej oraz poprawy konkurencyjności regionu realizacja RPO WM przyczynia się również do wzrostu zatrudnienia i tym samym podniesienia poziomu życia mieszkańców. Wyniki analizy wpływu środków w ramach Programu na wskaźniki pozwalające monitorować sytuację na rynku pracy w województwie mazowieckim potwierdzają, iż realizacja RPO WM pozytywnie wpływa na proces aktywizacji zawodowej mieszkańców w całym okresie programowania. Zgodnie z informacjami zamieszczonymi w zatwierdzonych wnioskach o płatność końcową, realizacja Programu w sposób bezpośredni przyczyniła się do powstania 1 267,83 nowych etatów, z czego 194,8 dla kobiet. Biorąc pod uwagę wszystkie podpisane umowy szacowana liczba utworzonych nowych miejsc pracy wynosi już 3 234,5 szt. Z badania ewaluacyjnego przeprowadzonego modelem Hermin wynika, że całkowita liczba dodatkowo pracujących ogółem w efekcie wdrażania Programu wyniosła na koniec 2011 roku 19 260 osób, co przyczyniło się do ograniczenia stopy bezrobocia o 0,95 pkt. proc. (liczonej według metodologii BAEL).

Introduction

Mazowieckie Voivodeship Regional Operational Programme 2007-2013 was prepared in accordance with council regulation (EC) No 1083/2006 of 11 July 2006 laying down general provisions on the European Regional Development Fund, the European Social Fund and the Cohesion Fund and repealing Regulation (EC) No 1260/1999. Annual reporting obligations results from the article no 67 of that regulation.

In the reporting period was recorded a significant progress in implementing Regional Operational Programme. The value of approved application for funding increased by 290,5 mln euro, which represents 75,32% of the allocation assigned for the realization of the Programme. In the reporting period was recorded a significant progress in contracting funds. Compared to the previous period the value of signed contracts rose by 277,47 mln euro (without technical assistance), to the overall value of 1.171,97 mln euro, which means the use of allocation of 62,74%. The progress in signing contracts is accompanied by submission of applications for payment by the beneficiaries, that value at the end of the reporting period reached 634,53 mln euro (ERDF), which is 33,96% of the allocation assigned for the realization of the Programme. The ERDF expenditure shown in the declarations submitted by the Certifying Authority to the European Commission has increased to 542,08 mln euro, which is 29,01% of the allocation assigned for the realization of the Programme.

Simultaneously, the main performance indicators value confirm the positive impact of the Programme on socio-economic development of the region. Net inflows in the implementation of ROP to the economy of the voivodeship helps to boost the economic development of the region, which is confirmed by the results of the evaluation study, according to which the implementation of the Programme has contributed to GDP growth in the region in the 2011 years of 1.6%. In addition to the economic convergence and the improve the competitiveness of the region's implementation of the ROP also contributes to the employment growth and thus raising the standard of living. The results of the evaluation study confirms that the implementation of ROP has a positive influence on the activation process of people in the whole period. According to the information in the approved applications for final payment, realization of the Programme directly contributed to the creation of 1 267.83 new jobs, of which 194,8 for women. Taking into account all the signed contracts estimated number of jobs created is already 3 234.5 units. The evaluation study conducted Hermin model shows that the total number of additional workers in general as a result of Programme implementation was in the end of 2011, 19 260 people, which helped to reduce the unemployment rate by 0.95 percent. points. (calculated according to the methodology of the LFS).

1. Identyfikacja/Informacje wstępne

PROGRAM OPERACYJNY	Cel: 1 Konwergencja
	Kwalifikowany obszar: Województwo Mazowieckie
	Okres programowania: 2007-2013
	Numer programu (CCI): CCI2007PL161PO011 No. Nr decyzji: K(2011) 9872 z dnia 21.12.2011
	Nazwa programu: Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013
SPRAWOZDANIE ROCZNE Z WDRAŻANIA PROGRAMU	Rok sprawozdawczy: 2011
	Data zaakceptowania sprawozdania przez komitet monitorujący

2. Przegląd realizacji programu operacyjnego

2.1. Realizacja i analiza postępów

2.1.1. Informacje na temat postępów rzeczowych programu operacyjnego

Informacja na temat postępów rzeczowych w realizacji programu operacyjnego zgodnie z Instrukcją znajduje się w załączniku I. *Tabela 1. Postęp fizyczny programu operacyjnego.*

Szczegółowy opis dla wskaźników celu głównego został zawarty w punkcie 2.1.6.2 *Postęp finansowy i rzeczowy.* Analiza indywidualnie dla każdego z Priorytetów.

2.1.2. Informacje finansowe

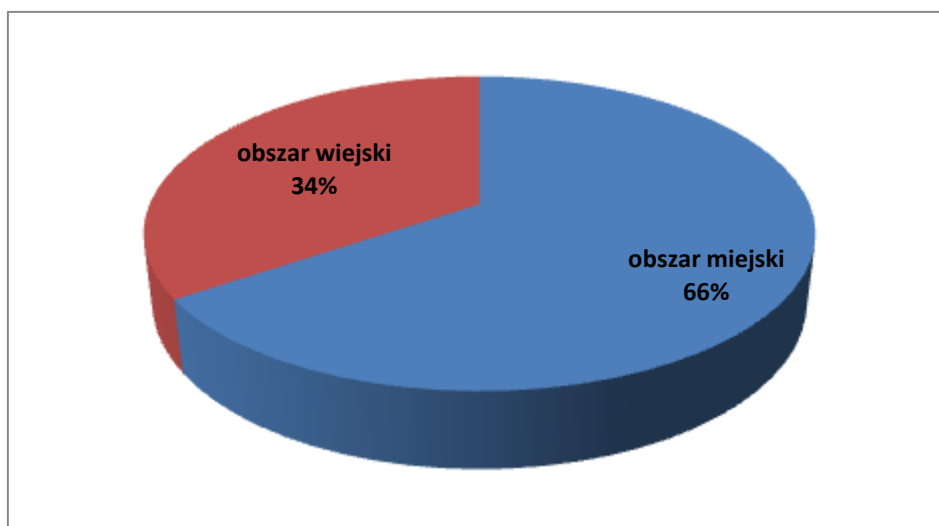
Wszystkie dane finansowe zostały wyrażone w euro i przeliczone po kursie sprawozdawczym (1 EUR = 4,5270 PLN)

Szczegółowe informacje finansowe zostały przedstawione w załączniku II. *Tabela 2. Osie priorytetowe w podziale na źródło finansowania (w euro) – w danym roku oraz narastająco.*

2.1.3. Informacja nt. podziału wykorzystania funduszy wg kategorii interwencji

Tabela 3 *Podział kumulatywny przyznanego wkładu wspólnotowego wg kategorii* została umieszczona w załączniku nr III

Wykres 1. Obszar realizacji wartości wykazanych w Załączniku III



Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z zaprezentowanymi danymi w Załączniku III zdecydowana większość projektów jest realizowana na obszarze miejskim (wartość: 745 388 775,32 euro) – 66%. W ramach Programu

realizowane są również projekty z Pomocy Technicznej, które nie zostały wykazane, gdyż obszar ich realizacji oznaczony jest jako „00 – nie dotyczy” – ich wartość to 34 072 803,95 euro

Analizując dane w Załączniku III należy stwierdzić, że z pośród podpisanych umów, największe wsparcie przyznano w ramach kombinacji, w której występuje kategoria interwencji 23 – drogi regionalne/lokalne - 202 524 602,45 euro. Najmniejsze natomiast odnotowano w ramach kategorii 05 - Wytwarzanie urządzeń transportowych - 7 998,54 euro.

2.1.4. Pomoc w podziale na grupy docelowe

Informacje dotyczące grup docelowych oraz obszarów realizacji projektów znajdują się w załącznikach: IX. *Obszary de faworyzowane*, X. *Rozkład projektów wg rodzajów beneficjentów*, XI. *Projekty w podziale na miasto i wieś*, XII. *Rozkład projektów pomiędzy subregionami* XIII. *Projekty według rodzaju działalności gospodarczej* oraz w opisach analizy jakościowej poszczególnych działań.

Informacje w podziale na grupy docelowe, sektory lub obszary zostały zamieszczone w punkcie 2.1.6.2 Analiza jakościowa.

2.1.5. Pomoc zwrócona lub ponownie wykorzystana

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły przypadki zwrotu przez Beneficjentów pomocy w związku z niezachowaniem przez nich przepisów dotyczących trwałości operacji określonych w art. 57 rozporządzenia 1083/2006 oraz przypadków ponownego wykorzystania środków wycofanych, o których mowa w art. 98 rozporządzenia nr 1083/2006 w ramach priorytetów od I-VIII.

Kwoty odzyskane i anulowane zostały ponownie wykorzystane w ramach Programu a odsetki liczone jak od zaległości podatkowych zostały zwrócone do budżetu państwa. Wkład anulowany zgodnie z ust. 3 art. 98 nie został ponownie wykorzystany na operacje, które były poddane korekcie. W ramach Programu nie stwierdzono nieprawidłowości systemowej.

2.1.6. Analiza jakościowa (poziom programu)

2.1.6.1. System realizacji programu

1. Zmiany dokumentów programowych i wytycznych IZ RPO WM 2007-2013

• Szczegółowy Opis Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Mazowieckiego na lata 2007 – 2013 (Uszczegółowienie RPO WM)

W okresie sprawozdawczym zapisy dokumentu były aktualizowane uchwałami Zarządu Województwa Mazowieckiego, opisanymi w Tabeli 1.

Tabela 1. Aktualizacje Szczegółowego Opisu Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Mazowieckiego

LP	Uchwała Zarządu WM	Najważniejsze zmiany i powody ich wprowadzenia
----	--------------------	--

1	Uchwała Nr 801/41/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 27 kwietnia 2011 r.	Zmiana Szczegółowego Opisu Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 wynika z konieczności doprecyzowania wskaźników na poziomie projektów (załącznik nr 3) w ramach <i>Działania 1.2 Budowa sieci i współpracy nauka – gospodarka</i> , przed planowanym ogłoszeniem konkursu (29 kwietnia 2011r.). Ponadto, do Szczegółowego Opisu Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 wprowadzono rozwiązanie systemowe, dotyczące sposobu wzywania Beneficjentów do składania dokumentacji niezbędnej do podpisywania umowy o dofinansowanie projektu.
2	Uchwała Nr 908/46/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 17 maja 2011 r.	Zmiana Szczegółowego Opisu Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 wynika z konieczności dostosowania zapisów do zmienionych Kryteriów wyboru operacji finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 (<i>Działanie 4.2. Ochrona powierzchni ziemi</i> konkurs ogłoszono 31 maja 2011 r.) oraz realokacji środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-201, które przyjął Komitet Monitorujący Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na posiedzeniu w dniu 20 kwietnia 2011 r.
3	Uchwała Nr 995/48/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 30 maja 2011 r.	Zmiana Szczegółowego Opisu Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 wynika z konieczności: - dostosowania zapisów do zmienionych Kryteriów wyboru operacji w ramach <i>Działania 1.4 Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu</i> Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013, przed planowanym ogłoszeniem konkursu w dniu 31 maja br. - aktualizacji Załącznika nr 2 <i>Poziom wydatków pochodzących z funduszy strukturalnych w ramach programu operacyjnego przeznaczonych na realizację Strategii Lizbońskiej</i> , Tabela finansowa 5. <i>Przybliżony podział środków z EFRR dla RPO WM według kategorii podstawowych celów Strategii Lizbońskiej dla całego okresu programowania (w euro)</i> , w związku z realokacją środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013, przyjętą przez Komitet Monitorujący Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na posiedzeniu w dniu 20 kwietnia 2011 r., - aktualizacji Załącznika nr 3 Tabela wskaźników produktu i rezultatu na poziomie projektu pod kątem wytycznych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w formie elektronicznej z dnia 4 marca 2010 r. oraz zaleceń wynikających z Raportu końcowego badania ewaluacyjnego przeprowadzonego przez firmę PSDB pn. <i>Optymalizacja systemu wskaźników oraz kryteriów wyboru projektów w kontekście realizacji celów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013</i> .
4	Uchwała Nr 1640/70/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 9 sierpnia 2011 r.	Zmiana Szczegółowego Opisu Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 wynika z konieczności: - Wprowadzenia zapisów wynikających z przystąpienia do wdrażania Inicjatywy JESSICA w ramach RPO WM 2007-13. - Dostosowania listy wskaźników znajdujących się w Załączniku nr 3 celem ich ujednoczenia z listą wskaźników Ministerstwa Rozwoju Regionalnego przy zachowaniu najistotniejszych wskaźników regionalnych, wybranych przez beneficjentów. - Wprowadzenie zmiany w ramach <i>Działania 2.1 Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu</i> celem zmniejszenia wysokości minimalnego wkładu własnego dla beneficjentów korzystających z pomocy de minimis.

5	Uchwała Nr 1813/76/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 30 sierpnia 2011 r.	<p>Zmiana Szczegółowego Opisu Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 wynikała z konieczności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wprowadzenia zmian na liście przykładowych rodzajów projektów dla Działania 2.1 „Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu” przed planowanym ogłoszeniem konkursu w dniu 31 sierpnia 2011 r. - modyfikacji systemu wskaźników na poziomie działań wynikających z potrzeby dostosowania wskaźników do wskaźników kluczowych, mierzonych przez beneficjentów (modyfikacja oraz wprowadzenie nowych wskaźników do działania 1.3, 1.4, 1.6, 1.7, 1.8 oraz 2.2). - dodania wskaźników projektowych. - zaktualizowania kryterium szczegółowego nr 7. <i>Otrzymane nagrody i wyróżnienia</i>, w ramach Działania 1.2 <i>Budowanie sieci współpracy nauka-gospodarka</i>.
6	Uchwała Nr 2114/90/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 27 września 2011 r.	<p>Zmiana Szczegółowego Opisu Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 wynikała z konieczności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modyfikacji kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 dla działania 1.5, które zostały przyjęte przez Komitet Monitorujący RPO WM w dniu 21 września br. przed planowanym ogłoszeniem konkursu w dniu 30 września 2011r. - wprowadzenia zapisu umożliwiającego przekazywania przez MJWPU informacji o konieczności uzupełnienia wniosku o dofinansowanie za pośrednictwem innych (niż pismo z uwagami) form komunikacji, a w szczególności za pomocą poczty elektronicznej.
7	Uchwała Nr 2969/121/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 27 grudnia 2011 r.	<p>Zmiana Szczegółowego Opisu Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 wynika m.in. z konieczności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modyfikacji kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013: - zgodnie z uchwałą nr 13/11 Komitetu Monitorującego RPO WM 2007-2013 z dnia 4 listopada 2011 r., w zakresie doprecyzowania kryterium szczegółowego (punktowego) nr 2 Liczba utworzonych etatów w wyniku realizacji projektu w <i>Działaniu 1.5 Rozwój przedsiębiorczości - małe przedsiębiorstwa</i>; - zgodnie z uchwałą nr 14/11 Komitetu Monitorującego RPO WM 2007-2013 z dnia 8 grudnia 2011 r., w zakresie dostosowania kryteriów dla <i>Działania 1.6 Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym</i> oraz <i>Działania 1.7 Promocja gospodarcza</i> uwzględniających specyfikę trybu konkursu otwartego bez preselekcji, w jakim zostaną przeprowadzone nabory w ramach ww. Działania; - wprowadzenia kryteriów wyboru Funduszy Rozwoju Obszarów Miejskich przyjętych uchwałą nr 15/11 Komitetu Monitorującego RPO WM 2007-2013 z dnia 8 grudnia 2011 r.; - urealnienia wartości wskaźników; - doprecyzowania zapisów dotyczących systemu wyboru projektów w ramach RPO WM 2007-2013; - modyfikacji zapisów dotyczących zasad zawierania umów z beneficjentami.

Źródło: opracowanie własne

- **System Realizacji Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013**

Dokument był w okresie sprawozdawczym raz aktualizowany. Zapisy dokumentu były przyjęte uchwałą Zarządu Województwa Mazowieckiego, opisaną w Tabeli 2.

Tabela 2. Aktualizacja Systemu Realizacji Programu Operacyjnego WM

LP	Uchwała Zarządu WM	Najważniejsze zmiany i powody ich wprowadzenia
1	Uchwała Nr 1517/66/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 19 lipca 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Systemu Realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.	Uproszczono treść dokumentu, usuwając z niego elementy dokumentów programowych. W miejscu skasowanych fragmentów wskazano miejsca, gdzie dane informacje zostały ujęte. W proponowanej formie System Realizacji RPO WM 2007-2013 stał się pewnego rodzaju vademecum, w którym można odnaleźć informacje dotyczące realizacji RPO WM 2007-2013.

Źródło: opracowanie własne

2. Indykatywny Wykaz Indywidualnych Projektów Kluczowych dla RPO WM 2007-2013

Aktualizacja Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych dla RPO WM 2007 – 2013 w okresie sprawozdawczym miała miejsce dwunastokrotnie. Zmiany dokonane w IWIPK w 2011 roku przedstawia poniższa tabela:

Tabela 3 Zmiany w IWPK

Lp.	Uchwała Zarządu WM	Najważniejsze zmiany i powody ich wprowadzania
1	Uchwała 297/21/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 15 lutego 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zatwierdzenia listy projektów kluczowych do umieszczenia w indykatywnym planie inwestycyjnym dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.	Aktualizacja Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych dla RPO WM 2007 – 2013 (IWIPK) polegała na: <ol style="list-style-type: none"> 1. Dodaniu do wykazu projektu pn. „Zakup kolejowego taboru pasażerskiego do obsługi połączeń regionalnych na linii Warszawskiej Kolei Dojazdowej w Warszawskim Obszarze Metropolitalnym” z kwotą dofinansowania odpowiadającą wolnym środkom w Działaniu 3.2. na dzień podjęcia przedmiotowej uchwały. 2. Przeniesieniu na listę rezerwową projektu pn. „Kompleksowa poprawa oferty kulturalnej i wzrost dostępności do kultury obiektów Muzeum Niepodległości w Warszawie poprzez rewitalizację i modernizację oddziału - Cytadeli Warszawskiej - w szczególności X Pawilonu, XI Pawilonu, Bramy Bielańskiej i dziedzińca”, w związku z decyzją Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 1 lutego 2011 r. <p>Dodatkowo w załączniku nr 1 do uchwały zostały wprowadzone korekty kwot wynikające z podpisanych umów o dofinansowanie projektów lub ich aneksów.</p>
2	Uchwała 343/22/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 22 lutego 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zatwierdzenia listy projektów kluczowych do umieszczenia w indykatywnym planie inwestycyjnym dla	Aktualizacja Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych dla RPO WM 2007 – 2013 (IWIPK) polegała na: <ol style="list-style-type: none"> 1. Przeniesieniu na listę rezerwową projektu pn. „Budowa Zintegrowanego Systemu Gospodarki Odpadami Komunalnymi dla gmin rejonu ciechanowskiego”, w związku z decyzją Zarządu

	Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.	Województwa Mazowieckiego z dnia 22 lutego 2011 r.
3	Uchwała 564/31/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 29 marca 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zatwierdzenia listy projektów kluczowych do umieszczenia w indykatywnym planie inwestycyjnym dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.	<p>Aktualizacja Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych dla RPO WM 2007 – 2013 (IWIPK) wynikała z decyzji Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 15 i 22 marca 2011 r. i polegała na:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wprowadzeniu na listę podstawową następujących projektów: <ol style="list-style-type: none"> 1. „Warszawska Przestrzeń Technologiczna - Centrum Innowacji Filtrowa 1a”; Beneficjent: Miasto Stołeczne Warszawa, Działanie 1.3. Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą. 2. „Park Innowacyjny Celestynów Unipress - budowa infrastruktury technicznej”; Beneficjent: Instytut Wysokich Ciśnień, Działanie 1.4. Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu. 3. „Mazowsze - promocja gospodarcza serca Polski”; Beneficjent: Samorząd Województwa Mazowieckiego, Działanie 1.7. Promocja gospodarcza. 4. „Modernizacja i rozbudowa sieci teleinformatycznej Urzędu m. st. Warszawy”; Beneficjent: Miasto Stołeczne Warszawa, Działanie 2.1.Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu. 5. „Kompleksowa Modernizacja Gospodarki Odpadami Komunalnymi w gminie Grodzisk Mazowiecki”; Beneficjent: Gmina Grodzisk Mazowiecki, Działanie 4.2. Ochrona powierzchni ziemi. 6. „Centralny Ośrodek Szkolenia Inspekcji Transportu Drogowego-Rewitalizacja obiektów WITD w Radomiu”; Beneficjent: Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Transportu Drogowego, Działanie 5.2. Rewitalizacja miast. 7. „Odbudowa dróg gminnych: G5, G9, G30, G37, G38, G39, G42, G45, uszkodzonych w wyniku powodzi 2010 r. na terenie gminy Słubice”; Beneficjent: Gmina Słubice, Działanie 3.1. Infrastruktura drogowa. ▪ Wprowadzeniu na listę rezerwową następujących projektów: <ol style="list-style-type: none"> 1. „Kompleksowe uzbrojenie terenu przeznaczonego pod utworzenie Interdyscyplinarnego Centrum Innowacji w Grodzisku Mazowieckim dla rozwoju innowacyjności na Mazowszu”; Beneficjent: Agencja Rozwoju Mazowsza S.A., 1.3. Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą. 2. „Warszawska Przestrzeń Technologiczna - Centrum Kreatywności Targowa 56”; Beneficjent: Miasto Stołeczne Warszawa, Działanie 1.3. Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą. 3. „Utworzenie Interdyscyplinarnego Centrum Innowacji w Grodzisku Mazowieckim dla rozwoju innowacyjności na Mazowszu” Beneficjent: Agencja Rozwoju Mazowsza S.A., Działanie 1.4. Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu. 4. „Uporządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni jezior Ciechomiczkiego, Górskiego i Zdwońskiego w gminie Łąck-etap I”; Beneficjent: Gmina Łąck, Działanie 4.1.Gospodarka wodno-ściekowa. 5. „Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Mszczonów oraz rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w miejscowości Grabce Józefpolskie”; Beneficjent: Gmina Mszczonów, Działanie

		<p>4.1.Gospodarka wodno-ściekowa.</p> <p>6. „Kompleksowa kanalizacja Miasta i Gminy – jako realizacja programu ochrony środowiska wschodniego Mazowsza”; Beneficjent: Miasto i Gmina Łosice, Działanie 4.1.Gospodarka wodno-ściekowa.</p> <p>7. „Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Wiskitki oraz budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Guzów”; Beneficjent: Gmina Wiskitki, Działanie 4.1.Gospodarka wodno-ściekowa.</p> <p>8. „Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Puszcza Mariańska oraz rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w miejscowości Bartniki”, Beneficjent: Gmina Puszcza Mariańska, Działanie 4.1.Gospodarka wodno-ściekowa.</p> <p>9. „Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Żabia Wola oraz budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Żabia Wola”; Beneficjent: Gmina Żabia Wola, Działanie 4.1.Gospodarka wodno-ściekowa.</p> <p>10. „Dokończenie budowy ochronnego systemu kanalizacyjnego Zalewu Zegrzyńskiego na terenach Gmin Nieporęt i Serock - wchodzących w skład Aglomeracji Serock, w celu przeciwdziałania degradacji krajobrazu i środowiska przyrodniczego na Mazowszu”; Beneficjent: Gmina Nieporęt, Działanie 4.1.Gospodarka wodno-ściekowa.</p> <p>11. „Ochrona Kampinoskiego Parku Narodowego poprzez rozbudowę oczyszczalni ścieków Mokre Łąki w Truskawiu wraz z budową kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w Gminie Izabelin”; Beneficjent: Gmina Izabelin, Działanie 4.1.Gospodarka wodno-ściekowa.</p> <p>12. „Program rozwoju szlaku kultury żydowskiej na Mazowszu”; Beneficjent: Stowarzyszenie Żydowski Instytut Historyczny w Polsce, Działanie 6.1.Kultura.</p> <p>13. „ROMANO KHER - CYGAŃSKI DOM - kultura i edukacja”; Beneficjent: Radomskie Stowarzyszenie Romów "Romano Waść" (Pomocna Dłoń), Działanie 6.1.Kultura.</p> <p>14. „Remont z elementami przebudowy zabytkowego budynku Teatru Polskiego w Warszawie”; Beneficjent: Teatr Polski w Warszawie, Działanie 6.1.Kultura.</p> <p>15. „Budowa Oranżerii na terenie Zespołu Pałacowo-Parkowego Muzeum Romantyzmu w Opinogórze”; Beneficjent: Muzeum Romantyzmu w Opinogórze, Działanie 6.2.Turystyka.</p> <p>Dodatkowo w załączniku nr 1 do uchwały zostały wyodrębnione poszczególne działania RPO WM oraz wprowadzone korekty kwot wynikające z podpisanych umów o dofinansowanie projektów lub ich aneksów.</p>
4	<p>Uchwała 643/35/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 8 kwietnia 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zatwierdzenia listy projektów kluczowych do umieszczenia w Indykatywnym planie inwestycyjnym dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.</p>	<p>Aktualizacja Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych dla RPO WM 2007 – 2013 (IWIPK) wynikała z decyzji Zarządu Województwa Mazowieckiego i polegała na przeniesieniu z listy podstawowej na listę rezerwową następujących projektów:</p> <p>1. „Przebudowa dziedzińca Arsenалу Warszawskiego wraz z otoczeniem”, Beneficjent: Państwowe Muzeum Archeologiczne w Warszawie”, Działanie 6.1.Kultura.</p> <p>2. „Stacja segregacji odpadów komunalnych miasta Ostrołki i</p>

		gmin powiatu ostrołęckiego” Beneficjent: Miasto Ostrołęka, Działanie 4.2. Ochrona powierzchni ziemi.
5	Uchwała 774/39/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 26 kwietnia 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zatwierdzenia listy projektów kluczowych do umieszczenia w indykatywnym planie inwestycyjnym dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.	<p>Aktualizacja Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych dla RPO WM 2007 – 2013 (IWIPK) wynikała z decyzji Zarządu Województwa Mazowieckiego i polegała na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dodaniu do listy podstawowej wykazu projektu pn. „Zintegrowany monitoring wód i zlewni Jeziora Zegrzyńskiego”, Działanie 4.4. „Ochrona przyrody, zagrożenia, systemy monitoringu”, Beneficjent: Powiat Legionowski. 2. Zmianie wartości całkowitej projektu pn. „Zakup kolejowego taboru pasażerskiego do obsługi połączeń regionalnych na linii Warszawskiej Kolei Dojazdowej w Warszawskim Obszarze Metropolitalnym”, zgodnie z informacją przedstawioną Zarządowi Województwa w dniu 12 kwietnia 2011 r. <p>Dodatkowo w załączniku nr 1 do uchwały zostały wprowadzone następujące korekty:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w projekcie z listy rezerwowej pn. „Budowa Oranżerii na terenie Zespołu Pałacowo-Parkowego Muzeum Romantyzmu w Opinogórze” zmiana orientacyjnego kosztu całkowitego projektu oraz orientacyjnej kwoty dofinansowania z EFRR, zgodnie z fiskłą zgłoszeniową do Działania 6.2. Turystyka, – kwoty wynikającej z podpisanych umów o dofinansowanie projektów lub ich aneksów, – nazw następujących beneficjentów w celu ujednoczenia z fiskłami zgłoszeniowymi.
6	Uchwała 851/44/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 10 maja 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zatwierdzenia listy projektów kluczowych do umieszczenia w indykatywnym planie inwestycyjnym dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.	<p>Aktualizacja Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych dla RPO WM 2007 – 2013 (IWIPK) wynikała z decyzji Zarządu Województwa Mazowieckiego i polegała na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dodaniu do listy podstawowej projektu pn. „Rewitalizacja zabytkowych budynków dawnego kolegium i dawnej kolegiaty Św. Michała w Płocku”, Działanie 5.2. „Rewitalizacja Miast”, Beneficjent: Gmina Miasto Płock (zgodnie z decyzją Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 15 marca 2011 r.).
7	Uchwała 1094/50/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 7 czerwca 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zatwierdzenia listy projektów kluczowych do umieszczenia w indykatywnym planie inwestycyjnym dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.	<p>Aktualizacja Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych dla RPO WM 2007 – 2013 (IWIPK) wynikała z decyzji Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 15 marca 2011 r. i polegała na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dodaniu do listy podstawowej wykazu projektu pn. „Aparatura WCB (Weterynaryjne Centrum Badawcze)”, Działanie 1.1. „Wzmocnienie sektora badawczo-rozwojowego”, Beneficjent: Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, 2. Dodaniu do listy podstawowej wykazu projektu pn. „Rozbudowa laboratoriów i stworzenie prototypów linii doświadczalnych dla innowacyjnych technologii przygotowanych do wdrożenia przez grupy badawcze Instytutu Wysokich Ciśnień Polskiej Akademii Nauk”, Działanie 1.1. „Wzmocnienie sektora badawczo-rozwojowego”, Beneficjent: Instytut Wysokich Ciśnień Polskiej Akademii Nauk, 3. Dodaniu do listy podstawowej wykazu projektu pn. „Warszawska

		<p>Przestrzeń Technologiczna - Centrum Zarządzania Innowacjami i Transferem Technologii Politechniki Warszawskiej”, Działanie 1.1. „Wzmocnienie sektora badawczo-rozwojowego”, Beneficjent: Politechnika Warszawska,</p> <p>4. Dodaniu do listy podstawowej wykazu projektu pn. „Doposażenie Instytutu Eksploatacji Pojazdów i Maszyn Politechniki Radomskiej im. K. Pułaskiego w aparaturę naukowo - dydaktyczną z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz ochrony przed skażeniami motoryzacyjnymi środowiska”, Działanie 1.1. „Wzmocnienie sektora badawczo-rozwojowego”, Beneficjent: Politechnika Radomska im. K. Pułaskiego,</p> <p>5. Dodaniu do listy podstawowej wykazu projektu pn. „E-usługi w ochronie zdrowia”, Działanie 2.2. „Rozwój e-usług”, Beneficjent: Szpital Kliniczny im. ks. Anny Mazowieckiej w Warszawie.</p> <p>Dodatkowo w załączniku nr 1 do uchwały zostały wprowadzone korekty kwot wynikające z podpisanych umów o dofinansowanie projektów lub ich aneksów</p>
8	<p>Uchwała 1372/60/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 5 lipca 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zatwierdzenia listy projektów kluczowych do umieszczenia w indykatywnym planie inwestycyjnym dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.</p>	<p>Aktualizacja Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych dla RPO WM 2007 – 2013 (IWIPK) polegała na zwiększeniu orientacyjnej kwoty dofinansowania projektu Samorządu Województwa Mazowieckiego pn. „Mazowsze - promocja gospodarcza serca Polski”.</p> <p>Dodatkowo w załączniku nr 1 do uchwały zostały wprowadzone korekty kwot wynikające z podpisanych umów o dofinansowanie projektów lub ich aneksów.</p>
9	<p>Uchwała 1733/72/2011 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 16 sierpnia 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zatwierdzenia listy projektów kluczowych do umieszczenia w indykatywnym planie inwestycyjnym dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.</p>	<p>Aktualizacja Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych dla RPO WM 2007 – 2013 (IWIPK) polegała na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zmianie tytułu projektu z listy rezerwowej pn. „Droga wojewódzka nr 728 relacji Grójec - Nowe Miasto n/Pilicą” na „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 728 relacji Grójec - Nowe Miasto n/Pilicą - gr. Województwa, odcinek od km 0+500 do km 20+809”, zgodnie z decyzją Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 12 lipca br. na podstawie informacji w sprawie wyrażenia zgody na wprowadzenie zmian do projektu. 2. Zmianie tytułu projektu z listy rezerwowej pn. „Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 631 relacji Nowy Dwór Maz. – Warszawa; 1) Przebudowa odcinka Nowy Dwór Mazowiecki (dr. kr. 85) - Zielonka (wybrane odcinki) wraz z budową nowego przebiegu drogi w Nowym Dworze Mazowieckim 2) Rozbudowa odcinka Zielonka - granica Warszawy do przekroju dwujezdniowego” na „Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 631 relacji Nowy Dwór Maz. – Warszawa; Rozbudowa odcinka Zielonka - granica Warszawy do przekroju dwujezdniowego” oraz zmniejszeniu kosztu całkowitego projektu i zwiększeniu kwoty dofinansowania projektu zgodnie z decyzją Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 12 lipca br. na podstawie informacji w sprawie wyrażenia zgody na wprowadzenie zmian do projektu. <p>Dodatkowo w załączniku nr 1 do uchwały zostały wprowadzone korekty kwot, nazwy beneficjentów oraz tytułów projektów wynikające</p>

		z podpisanych umów o dofinansowanie projektów lub ich aneksów.
10	Uchwała Nr 2139/93/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 4 października 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zatwierdzenia listy projektów kluczowych do umieszczenia w indykatywnym planie inwestycyjnym dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.	<p>Aktualizacja Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych dla RPO WM 2007 – 2013 (IWIPK) polegała na przeniesieniu z listy rezerwowej na listę podstawową wykazu projektu Miasta Ostrołęki pn. „Stacja segregacji odpadów komunalnych miasta Ostrołęki i gmin powiatu ostrołęckiego” oraz projektu Międzygminnego Związku Regionu Ciechanowskiego pn. „Budowa Zintegrowanego Systemu Gospodarki Odpadami Komunalnymi dla gmin rejonu ciechanowskiego”, zgodnie z decyzją Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 27 września 2011 r. na podstawie informacji dla Zarządu Województwa Mazowieckiego w sprawie sytuacji w Działaniu 4.2 „Ochrona powierzchni ziemi” Priorytet IV „Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych.</p> <p>Dodatkowo w załączniku nr 1 do uchwały zostały wprowadzone korekty kwot, nazwy beneficjentów oraz tytułów projektów wynikające z podpisanych umów o dofinansowanie projektów lub ich aneksów.</p>
11	Uchwała Nr 2270/97/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 18 października 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zatwierdzenia listy projektów kluczowych do umieszczenia w indykatywnym planie inwestycyjnym dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.	<p>Aktualizacja Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych dla RPO WM 2007 – 2013 (IWIPK) polegała na zamianie miejscami projektów pn. „Warszawska Przestrzeń Technologiczna – Centrum Kreatywności Targowa 56” oraz „Warszawska Przestrzeń Technologiczna – Centrum Innowacyjności Filtrowa 1a”, zgodnie z decyzją Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 6 października 2011 r., na podstawie informacji Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych dla Zarządu Województwa Mazowieckiego w sprawie wyrażenia zgody na zamianę miejsca na listach IWIPK projektu „Warszawska Przestrzeń Technologiczna – Centrum Kreatywności Targowa 56” oraz projektu „Warszawska Przestrzeń Technologiczna – Centrum Innowacyjności Filtrowa 1a”.</p> <p>Dodatkowo w załączniku nr 1 do uchwały zostały wprowadzone ewentualne korekty kwot, nazwy beneficjentów oraz tytułów projektów wynikające z podpisanych umów o dofinansowanie projektów lub ich aneksów.</p>
12	Uchwała Nr 2634/110/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 22 listopada 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zatwierdzenia listy projektów kluczowych do umieszczenia w indykatywnym planie inwestycyjnym dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.	<p>Aktualizacja Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych dla RPO WM 2007 – 2013 (IWIPK) polegała na przeniesieniu projektu pn. „Rozbudowa i modernizacja infrastruktury uzdrowskiej Konstancina-Zdrój” na listę rezerwową, zgodnie z decyzją Zarządu Województwa z dnia 9 sierpnia 2011 r.</p> <p>Dodatkowo w załączniku nr 1 do uchwały zostały wprowadzone ewentualne korekty kwot, nazwy beneficjentów oraz tytułów projektów wynikające z podpisanych umów o dofinansowanie projektów lub ich aneksów..</p>

Zródło: opracowanie własne

Podsumowując przyczyny zmian w IWIPK wynikały z dostosowania listy projektów do sytuacji społeczno-gospodarczej i potrzeb województwa mazowieckiego.

3. Zmiana systemu instytucjonalnego:

- **Porozumienia:**

Uchwała Nr 1639/70/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 9 sierpnia 2011 r. w sprawie Porozumienia dotyczącego powierzenia części zadań związanych z realizacją Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013. Porozumienie zostało zawarte w Warszawie w dniu 16 sierpnia 2011 r. pomiędzy Zarządem Województwa Mazowieckiego (IZ RPO WM) a Mazowiecką Jednostką Wdrażania Programów Unijnych (IP II).

Treść Porozumienia została zaktualizowana z uwagi na konieczność dostosowania zapisów, w związku z podpisaniem przez Zarząd Województwa Mazowieckiego z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, w dniu 15 lipca 2011 r., umowy o Finansowanie Funduszu Powierniczego JESSICA.

- **Opis Systemu Zarządzania i Kontroli w ramach RPO WM**

Tabela 4. Aktualizacje OSZiK w 2011 r.

LP	Uchwała Zarządu WM	Najważniejsze zmiany i powody ich wprowadzenia
1	Uchwała Nr 524/29/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 22 marca 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Opisu Systemu Zarządzania i Kontroli w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.	<p>Wprowadzenie zmian w Opisie Systemu Zarządzania i Kontroli Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013 wynikało z konieczności doprecyzowania indykatywnych list etatów oraz uwag i rekomendacji przekazanych przez Instytucję Pośredniczącą w Certyfikacji.</p> <p>W obecnej chwili tabele stanowiące Załącznik nr 1 do Opisu Systemu Zarządzania i Kontroli Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013, przedstawiają m.in. informację o docelowej liczbie pracowników w poszczególnych Wydziałach/Biurach i liczbie etatów współfinansowanych ze środków RPO WM 2007-2013.</p> <p>Zgodnie z rekomendacjami Najwyższej Izby Kontroli, konieczne było rozbudowanie ww. tabel o dane nt. ilości pracowników wykonujących zadania związane z realizacją Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.</p> <p>Ponadto, zaktualizowano Rozdział 5 pt.: „Instytucje Audytowe” Opisu Systemu Zarządzania i Kontroli zgodnie z wkładami przesłanym przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego.</p>
2	Uchwała Nr 1966/84/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dn. 13 września 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Opisu Systemu Zarządzania i Kontroli w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 - 2013.	<p>Konieczność wprowadzenia zmian w Opisie Systemu Zarządzania i Kontroli Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007- 2013 wynikała m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ze zmiany stanu prawnego i wytycznych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego w okresie od dnia podjęcia w dniu 22 marca 2011 r. przez Zarząd Województwa Mazowieckiego Uchwały Nr 524/29/11 zmieniającej uchwałę w sprawie Opisu Systemu Zarządzania i Kontroli w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013, - z podpisanej w dniu 15 lipca 2011 r. przez Samorząd Województwa Mazowieckiego umowy o finansowanie Funduszu Powierniczego JESSICA z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym. - ze zmian w Porozumieniu dotyczącym powierzenia części zadań związanych z realizacją RPO WM 2007-2013, zawartym pomiędzy Instytucją Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym 2007-2013, którą jest Zarząd Województwa Mazowieckiego, a Mazowiecką Jednostką Wdrażania Programów Unijnych, - zmian w Regulaminie Urzędu Marszałkowskiego Województwa

	<p>Mazowieckiego w Warszawie,</p> <ul style="list-style-type: none"> - z uwag przekazanych przez Instytucję Pośredniczącą w Certyfikacji. <p>Ponadto, zaktualizowano Rozdział 4 pt.: „INSTYTUCJA CERTYFIKUJĄCA (rozdział 4 zał. XII do Rozporządzenia 1828/2006) Opisu Systemu Zarządzania i Kontroli zgodnie z wkładem przesłanym przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego.</p>
--	--

Źródło: opracowanie własne

• **Instrukcja Wykonawcza IZ RPO WM**

W okresie sprawozdawczym zapisy dokumentu były aktualizowane uchwałami Zarządu Województwa Mazowieckiego, opisanymi w Tabeli 5.

Tabela 5. Aktualizacje IW IZ RPO WM 2007-2013

LP	Uchwała Zarządu WM	Najważniejsze zmiany i powody ich wprowadzenia
1	Uchwała nr 259/19/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 8 lutego 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Instrukcji Wykonawczej Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Mazowieckiego 2007 - 2013.	<ul style="list-style-type: none"> - Bieżąca aktualizacja podstaw prawnych; - Konieczność doprecyzowania zapisów procedur; - Wprowadzenie zaleceń Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji.
2	Uchwała nr 772/39/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 26 kwietnia 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Instrukcji Wykonawczej Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Mazowieckiego 2007 - 2013.	<ul style="list-style-type: none"> - Bieżąca aktualizacji podstaw prawnych; - Konieczność doprecyzowania zapisów procedur; - Wprowadzenie zaleceń Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji.
3	Uchwała nr 1638/70/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 9 sierpnia 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Instrukcji Wykonawczej Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Mazowieckiego 2007 - 2013.	<ul style="list-style-type: none"> - Konieczność bieżącej aktualizacji podstaw prawnych; - Dostosowanie zapisów IW IZ RPO WM do zmienionych Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie warunków certyfikacji oraz Przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w Programach Operacyjnych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013; - Wprowadzenie zaleceń Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji.
4	Uchwała nr 1996/88/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 20 września 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Instrukcji Wykonawczej Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Mazowieckiego 2007 - 2013.	<ul style="list-style-type: none"> - Wprowadzenie nowych procedur w związku z rozpoczęciem wdrażania Inicjatywy JESSICA; - Dostosowanie list sprawdzających w związku ze zmianą terminu składania Poświadczenia od IPII do IZ; - Wprowadzenie zaleceń Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji.
5	Uchwała nr 2567/107/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 15 listopada 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Instrukcji Wykonawczej Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Mazowieckiego 2007 - 2013.	<ul style="list-style-type: none"> - Wprowadzenie nowych procedur w związku z rozpoczęciem wdrażania Inicjatywy JESSICA; - Ujednolicenie i doprecyzowanie procesu przeprowadzania kontroli na zakończenie projektu w ramach Priorytetu VIII Pomoc Techniczna; - Wprowadzenie zaleceń Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji.

Źródło: opracowanie własne

- **Instrukcja Wykonawcza IP II**

Proces aktualizacji ww. dokumentu rozpoczął się w grudniu 2010 roku i zakończył w kwietniu 2011 roku. Instrukcja Wykonawcza Instytucji Pośredniczącej II stopnia została zatwierdzona w całości ¹ przez Instytucję Zarządzającą w dniu 14 kwietnia 2011r. Aktualizacja dokumentu, wynikała z konieczności dostosowania IW IP II do procedur zawartych w IW IZ RPO WM oraz pozostałej dokumentacji RPO WM, a także do zmienionych Wytycznych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego.

Ponadto, procedury IW IP II zostały uaktualnione z uwagi na:

- zmiany w Regulaminie Organizacyjnym Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych (IP II),
- konieczności dostosowania do nowego Porozumienia dotyczącego powierzenia części zadań związanych z realizacją Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013. Treść Porozumienia została zmieniona w związku z podpisaniem przez Zarząd Województwa Mazowieckiego z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, w dniu 15 lipca 2011 r., umowy o Finansowanie Funduszu Powierniczego JESSICA.

Od 20 lipca 2011 r. rozpoczęto kolejny proces aktualizacji IW IP II, który zakończy się 2012 r.

Lista pozostałych zmian:

- **Procedury**

I Procedura odwoławcza dla wniosków o dofinansowanie projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013.

Uchwała Nr 2405/102/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 2 listopada 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Procedury odwoławczej dla wniosków o dofinansowanie projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013.

Zmiany dokonane w Procedurze odwoławczej w 2011 roku:

- Doprecyzowanie sytuacji, w której Wnioskodawcy przysługuje prawo do złożenia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.
- Doprecyzowanie momentu zakończenia posiedzeń komisji konkursowych, warunkującego zakończenie oceny wniosków w stosunku do których toczyła się procedura odwoławcza.
- Wprowadzenie zapisów dot. postępowania z wnioskami objętymi procedurą odwoławczą w konkursach, w których nie została ustanowiona rezerwa finansowa na odwołania.
- Doprecyzowanie zakresu ponownej oceny wniosku, w stosunku do którego toczyła się procedura odwoławcza.
- Doprecyzowanie terminów przeznaczonych na ponowną ocenę wniosków.

¹ Przez wskazany okres zatwierdzane były poszczególne procedury IW IP II.

- Wprowadzenie zapisu dot. utworzenia jednej listy rezerwowej w konkursach, w których przewidziana została rezerwa na odwołania.

- **Zarządzenia**

Zarządzenie Nr 149/11 Marszałka Województwa Mazowieckiego z dnia 8 listopada 2011 r. zmieniające zarządzenie w sprawie powołania Zespołu do spraw uproszczeń w systemie wdrażania środków unijnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 (RPO WM). Zaktualizowano skład zespołu, który został powołany zarządzeniem Nr 455/09 Marszałka Województwa Mazowieckiego z dnia 20 sierpnia 2009 r.

4. **Zmiany szczegółowych wytycznych obowiązujących w ramach programu:**

a) Zmiany w zakresie wzoru Wniosku o płatność:

- W dniu 14 stycznia 2011 r. – został zatwierdzony nowy wzór Wniosku o płatność oraz Wniosku o płatność zaliczkową wraz z Instrukcjami wypełniania formularzy. Nowe wzory dotyczyły m.in.: doprecyzowania zapisów ułatwiających beneficjentom wypełnianie Wniosku o płatność oraz Wniosku o płatność zaliczkową, aktualizacji obowiązującego w RPO WM logotypu, doprecyzowania zapisów dodatkowo zapewniających, że nie doszło do podwójnego finansowania oraz wprowadzenia zmian w Załączniku nr 8.1 do Wniosku o płatność (Oświadczenie o kwalifikowalności i poziomie finansowania stanowisk pracy) w celu ułatwienia weryfikacji liczby osób i etatów finansowanych w ramach RPO WM.
- W dniu 21 lipca 2011 r. – wprowadzono wzór Wniosku o płatność - Wniosku o wniesienie wkładu na rzecz Funduszu Powierniczego – inicjatywa JESSICA w ramach RPO WM 2007-2013 wraz z Instrukcją wypełniania formularza.
- W dniu 5 sierpnia 2011 r. - został zatwierdzony nowy wzór Wniosku o płatność oraz Wniosku o płatność zaliczkową wraz z Instrukcjami wypełniania formularzy. Wprowadzone zmiany obejmowały m.in.: doprecyzowanie i wprowadzenie informacji ułatwiających beneficjentom wypełnianie Wniosku o płatność oraz Wniosku o płatność zaliczkową, dodanie zapisów wyjaśniających co należy rozumieć przez rozliczenie zaliczki oraz zatwierdzenie wydatków do refundacji, zmianę zapisów dotyczących płatności i umożliwienie wyboru równocześnie kilku funkcji, które może pełnić Wniosek o płatność (płatność: pośrednia, rozliczenie zaliczki, rozliczenie wydatków, funkcja sprawozdawcza, końcowa), dodanie zapisu o obowiązku składania przez beneficjenta oświadczenia o kwalifikowalności VAT.

b) Zmiana dotycząca Wytycznych Instytucji Zarządzającej w zakresie zasad przeprowadzenia kontroli w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 - 2013 (Uchwała Nr 1483/66/11 z dnia 19 lipca 2011 r.). Bezpośrednimi przyczynami wprowadzenia zmian do Wytycznych w okresie sprawozdawczym było w szczególności:

- Wejście w życie z dniem 14 lutego 2011 r. znowelizowanych Wytycznych Instytucji Koordynującej Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007 – 2013 w zakresie procesu kontroli w ramach obowiązków Instytucji Zarządzającej Programem Operacyjnym z dnia 2 lutego 2011 r. (MRR/H/10(4)02/2011).
- Wejście w życie z dniem 14 kwietnia 2011 r. znowelizowanych Wytycznych Instytucji Koordynującej Narodowe Strategiczne ramy Odniesienia 2007-2013 w zakresie warunków

certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w Programach Operacyjnych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007-2013 z dnia 22 marca 2011 r.

- Ustalenia kontroli systemu zarządzania i kontroli, rozwiązania wypracowane w toku kontaktów roboczych z przedstawicielami IK NSRO, IK RPO, IPOC, IP II dotyczące kontroli, a także rozwiązania wypracowane w toku zatwierdzania Roczno Planu Kontroli IP II i sprawozdań z jego wykonania oraz propozycje Departamentu Kontroli mające na celu usprawnienie systemu.

c) W okresie sprawozdawczym dokonano trzech aktualizacji Zasad kwalifikowania wydatków w ramach RPO WM 2007-2013. Poniżej wyszczególniono najważniejsze zmiany.

1) Uchwała nr 1210/52/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 14 czerwca 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Zasad kwalifikowania wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013, wzoru wniosku o dofinansowanie projektu realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 - 2013 oraz instrukcji wypełniania tego wniosku.

- przeredagowano zasady kwalifikowania kosztów wynagrodzeń i wyodrębniono koszty ponoszone w oparciu o umowy cywilnoprawne jako odrębną grupę kosztów, usunięto zapis ograniczający możliwość udzielania pomocy de minimis do poziomu 60% wydatków kwalifikowalnych.

2) Uchwała Nr 2967/121//11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 27 grudnia 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Zasad kwalifikowania wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013, wzoru wniosku o dofinansowanie projektu realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 - 2013 oraz instrukcji wypełniania tego wniosku.

- - umożliwienie stosowania przez beneficjentów korzystniejszej wersji *Zasad kwalifikowania...* (w przypadku ich zmiany po rozpoczęciu realizacji projektów),
- - rozszerzenie kwalifikowalności przedsięwzięć realizowanych poza granicami województwa (w przypadku działań informacyjno-promocyjnych),
- - sformułowanie zasad postępowania w przypadku wystąpienia w projektach kar umownych, zatrzymania wadium lub kaucji gwarancyjnej, zgodnie z uzyskanym stanowiskiem IK RPO.

5. Prace nad kryteriami wyboru projektów

Tabela 6. Zakres zmian w kryteriach wyboru projektów

Lp.	Tytuł uchwały	Zakres zmian w kryteriach na podst. uzasadnienia do uchwały KM
	Uchwała Nr 1/11 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013 z dnia 3 lutego 2011 r. w sprawie przyjęcia stanowiska dotyczącego interpretacji Kryterium szczegółowego (punktowego) nr 3	Kryterium <i>Potrzeby z zakresu infrastruktury oczyszczania ścieków, wynikające ze stopnia skanalizowania gminy (%)</i> * stanowi jedno z kryteriów wyboru projektów w ramach Działania 4.1 , przyjętych uchwałą Nr 6/08 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013 (KM RPO WM) z dnia 28 lipca 2008 r. - zmieniającą uchwałę w sprawie Kryteriów wyboru operacji finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.

	<p><i>Potrzeby z zakresu infrastruktury oczyszczania ścieków, wynikające ze stopnia skanalizowania gminy (%) w ramach Działania 4.1 Gospodarka wodno-ściekowa Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.</i></p>	<p>Powyższe Kryterium było podstawą oceny projektów w konkursie nr RPOWM/4.1/1/2008, w którym nabór trwał od dnia 6 października do dnia 7 listopada 2008 r.</p> <p>Przeprowadzona w Mazowieckiej Jednostce Wdraża Programów Unijnych w 2009 r. kontrola poprawności dokonania weryfikacji merytorycznej wniosków w ramach Działania 4.1 wykazała, że ocena projektów wg wyżej wymienionego kryterium była prowadzona przez asesorów w sposób niejednolity. Wynikało to z różnorodności projektów oraz z ujęcia lub pominięcia we wnioskach danych dotyczących stopnia skanalizowania gmin. Projekty skierowane do oceny merytorycznej obejmowały inwestycje z zakresu: wyłącznie sieci wodnych, wyłącznie sieci kanalizacyjnych oraz sieci wodno-kanalizacyjnych. Wyniki kontroli wykazały, że w przypadku braku we wnioskach danych dotyczących stopnia skanalizowania gminy część asesorów poprosiła o ich uzupełnienie i wówczas dokonała oceny. Natomiast część asesorów korzystała z danych GUS i na ich podstawie określała stopień skanalizowania gminy oraz przyznała punkty. Stwierdzono także przypadki przyznawania przez asesorów 8 pkt przy braku dostatecznej informacji we wniosku i bez korzystania z danych z GUS. Ponadto niektórzy asesorzy, przyznawali 0 punktów projektom, które nie dotyczyły kanalizacji, pomimo że taki sposób postępowania nie wynikał wprost z zapisów karty oceny merytorycznej. Kryterium bowiem miało promować gminy o niższym stopniu skanalizowania. W przypadku, gdy stopień skanalizowania był niski, skala punktowa w kryterium pozwalała przyznać najwyższą liczbę punktów – 8. W wyniku różnych sytuacji w projektach oraz niejednolitego podejścia oceniających przyznawano skrajnie różne oceny – od 0 do 8 pkt.</p> <p>Ten sposób postępowania został oceniony przez zespół kontrolujący jako działanie nieprawidłowe i zalecono przeprowadzenie działań naprawczych. Działaniem naprawczym było dokonanie ponownej oceny merytorycznej wszystkich wniosków, które pozytywnie przeszły ocenę formalną. Przyjęto, że punkty w ramach przedmiotowego kryterium przyznawane są tylko projektom dotyczącym inwestycji kanalizacyjnych lub wodno-kanalizacyjnych. W przypadku, gdy projekt dotyczy wyłącznie sieci wodociągowej, powinien otrzymać 0 punktów. Za podstawę oceny spełnienia kryterium określono zakres rzeczowy inwestycji oraz informacje zawarte w dokumentacji projektu nt. stopnia skanalizowania gminy według stanu przed rozpoczęciem realizacji projektu.</p> <p>Na podstawie <i>Instrukcji do karty oceny merytorycznej</i> została dokonana ponowna ocena merytoryczna wniosków. Po ponownej ocenie część projektów, które wcześniej otrzymały punkty za spełnianie ww. kryterium, otrzymała 0 punktów. To zaś spowodowało ich przesunięcie na dalsze miejsca listy rankingowej albo przesunięcie na listę rezerwową. Zdarzały się też sytuacje, że uzyskana w ponownej ocenie liczba punktów wykluczała projekt z dalszej oceny.</p> <p>Sytuacja ta spowodowała protesty wnioskodawców. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, jako instytucja właściwa do rozpatrzenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, analizując protest gminy Mordy stwierdziło, że „ocena dokonana przez IOK została przeprowadzona w sposób niewłaściwy”. Do IP II dotychczas wpłynęły 3 podobne rozstrzygnięcia MRR w zakresie tego kryterium.</p> <p><u>W związku z różnymi stanowiskami dotyczącymi ww. kryterium Komitet Monitorujący RPO WM – jako podmiot ustanawiający kryteria wyboru projektów – wskazuje właściwą interpretację kryterium, konieczną do zakończenia oceny wniosków w ramach konkursu.</u></p>
	<p>Uchwała Nr 2/11 Komitetu Monitorującego Regionalny</p>	<p>Zmieniona Kryteriów wyboru operacji finansowych w ramach RPO WM dla Działania 1.2 Budowa <i>sieci współpracy nauka-gospodarka</i> i</p>

	<p>Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013 z dnia 20 kwietnia 2011 roku zmieniająca uchwałę w sprawie Kryteriów wyboru operacji finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.</p>	<p>Działania 4.3 Ochrona powietrza, energetyka.</p> <p>W ramach przygotowań do konkursu w Działaniu 1.2 Budowa <i>sieci współpracy nauka-gospodarka</i> Departament Strategii i Rozwoju Regionalnego we współpracy z Mazowiecką Jednostką Wdrażania Programów Unijnych oraz zewnętrznymi ekspertami, opracował nowe kryteria wyboru projektów, odpowiadające celowi Działania 1.2, jakim jest zwiększenie transferu innowacji do gospodarki poprzez wspieranie inwestycji w badania i przedsięwzięcia rozwojowe. W celu sprawnego dokonania oceny merytorycznej dla przedsięwzięć objętych konkursem wprowadzono zmiany do Kryteriów.</p> <p>W ramach planowanego konkursu interwencją zostaną objęte projekty celowe, składające się z dwóch faz, obejmujące badania przemysłowe lub eksperymentalne prace rozwojowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - części badawczej, - części wdrozeniowej. <p>Konkurs jest realizowany w celu optymalizacji potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw Mazowsza z sektora MŚP, dzięki wykorzystaniu rezultatów prac B+R realizowanych na ich potrzeby. Konkurs przyczyni się także do osiągnięcia zakładanych wartości dla wskaźników rezultatu i produktu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego w zakresie Działania 1.2, w szczególności wskaźnika określającego wzrost nakładów na działalność B+R w przedsiębiorstwach dofinansowanych w ramach działania.</p> <p>Zaproponowane zmiany w Działaniu 4.3 Ochrona powietrza, energetyka wynikają z konieczności doprecyzowania kryterium szczegółowego (punktowego) nr 2 Moc instalacji wytwarzającej energię z wykorzystaniem OZE [MW] w odniesieniu do średniej konkursowej w Schemacie I Odnawialne źródła energii i kogeneracja.</p> <p>Zaakceptowane uchwałą nr 6/10 Komitetu Monitorującego RPO WM z dnia 13 września 2010 r. Kryteria przewidywały, że dla ww. kryterium skala oceny zostanie doprecyzowana poprzez pobranie danych z wniosków o dofinansowanie, utworzenie z nich skali i w następnej kolejności podział procentowy skali na kilka szczebli, do których zostaną przyporządkowane określone wartości punktów. Wówczas poszczególne wnioski automatycznie znajdą się na określonym szczeblu i będą miały przyznaną określoną liczbę punktów. Taki sposób konstrukcji kryterium był konieczny ze względu na brak możliwości oszacowania mocy instalacji będącej przedmiotem projektu.</p> <p>W opisie kryterium przewidziano, że dane do utworzenia skali będą pobierane ze wszystkich złożonych wniosków (nie tylko tych, które przeszły pozytywnie ocenę formalną). Celowo dane te były zbierane w chwili składania wniosków, ponieważ oczekiwanie na wyniki oceny formalnej, a potem na rozstrzygnięcia wszystkich protestów po tym etapie oceny, skutkowałyby opóźnieniem rozpoczęcia oceny merytorycznej. Pozytywne wyniki protestów po zakończeniu oceny formalnej mogłyby bowiem w późniejszym czasie wpłynąć na skalę, zaś pominięcie wniosków, co do których złożono protest po zakończeniu oceny formalnej, skutkowałoby koniecznością powtórzenia oceny merytorycznej, ponieważ każdy wniosek zawiera wartości mające wpływ na rozpiętość skali. Istnieje jednak realne zagrożenie, że dane z wniosków będą przedstawiały skrajne wartości, które mogą wynikać np. z pomyłki wnioskodawcy. Z informacji przekazanych przez Mazowiecką Jednostkę Wdrażania Programów Unijnych wynika, że przy większości wniosków o zbliżonych danych, są pojedyncze wnioski skrajne, których wartość jest wyższa od pozostałych o 100 000 razy. W tej sytuacji wyliczenie średniej, dokonanie dalszych przeliczeń oraz stworzenie skali może spowodować, że znaczna część projektów znajdzie się po jednej skrajnej stronie skali i będzie mogła otrzymać najniższą liczbę punktów. Problem</p>
--	--	--

		<p>zidentyfikowano w przypadku projektów z grupy energii słonecznej oraz grupy energii wodnej, geotermalnej i pozostałych, co może doprowadzić do sytuacji, w której projekty z tych grup będą miały mniejsze szanse na uzyskanie liczby punktów powyżej minimum.</p> <p>W kryteriach do tego konkursu przewidziano wyliczanie średnich wartości, jako wyjściowych do tworzenia skali punktowych, jednakże dla zróżnicowanych wartości można zastosować inny sposób liczenia danych tak, aby średnia nie powodowała, że niemal wszystkie projekty będą mogły uzyskać tylko najniższą liczbę punktów, a jeden skrajny – najwyższą. Najczęściej stosowane średnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • średnia arytmetyczna: suma wszystkich wartości, dzielona przez ich liczbę. Średnia arytmetyczna jest podatna na wartości odstające bądź pomyłki, które mogą powodować, że wynik średniej będzie znacznie odbiegał od wartości większości danych, ponieważ wpływ na jej wartość będą miały skrajne dane, np. dla liczb 1,2,3,10 – średnia wynosi 4. • W przypadku gdy jest ich dostatecznie dużo, inne średnie, takie jak mediana czy średnia ucinana, mogą dawać lepsze wyniki. • mediana: w danym szeregu uporządkowanym liczbą, która jest w połowie szeregu w wypadku nieparzystej liczby elementów. Dla parzystej liczby elementów – średnia arytmetyczna dwóch środkowych liczb, np. mediana liczb 1,2,3,10 wynosi 2,5 • średnia ucinana: przy obliczaniu średniej ucinanej wartości porządkuje się od najmniejszej do największej, odrzuca się mały procent najbardziej ekstremalnych wartości na obu krańcach (wartości najmniejsze oraz największe w próbie), na ogół równej liczebności, a następnie oblicza się średnią z pozostałych obserwacji. Dla liczb 1,2,3,10 średnia ta wyniesie także 2,5. <p>Instytucja Zarządzająca RPO rekomenduje wybór mediany pozwalającej na uzyskanie średniej niepodatnej na wartości skrajne, jednocześnie niepowodującą odrzucenia żadnej wartości. Powyższa propozycja nie powoduje naruszenia art. 29 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, z którego wynika, że instytucja ogłaszająca konkurs do czasu jego zakończenia nie może pogorszyć zasad konkursu. Proponowana zmiana będzie skutkowała poprawieniem warunków konkursu, ponieważ w przypadku omawianego kryterium projekty będą miały szansę uzyskać więcej punktów niż przed zmianą.</p>
	<p>Uchwała Nr 5/11 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013 z dnia 9 maja 2011 roku zmieniająca uchwałę w sprawie Kryteriów wyboru operacji finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.</p>	<p>Zmiana Kryteriów wyboru operacji finansowych w ramach RPO WM dla Działania 4.2 Ochrona powierzchni ziemi, odpowiadająca celowi Działania 4.2, jakim jest zmniejszenie ilości składowanych odpadów i ograniczenie ich negatywnego wpływu na środowisko oraz rekultywacja. W celu sprawnego dokonania oceny merytorycznej dla przedsięwzięć objętych konkursem wprowadzono zmiany do Kryteriów. W ramach konkursu planowanego w zakresie Działania 4.2 wsparciem objęte mają zostać projekty zmierzające do zamykania i rekultywacji istniejących składowisk innych niż niebezpieczne i obojętne. Zakres konkursu jest odpowiedzią na potrzebę jak najszybszego zamknięcia składowisk niespełniających przepisów prawa oraz zmierzających do zmniejszenia ilości składowanych odpadów. Konkurs przyczyni się także do zwiększenia stopnia realizacji wskaźników Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego w zakresie Działania 4.2, w szczególności wskaźnika określającego powierzchnię terenów zrehabilitowanych w wyniku realizacji projektów.</p>
	<p>Uchwała Nr 6/11 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013 z dnia 26 maja 2011 roku zmieniająca</p>	<p>Zmiana Kryteriów wyboru operacji finansowych w ramach RPO WM dla Działania 1.4 Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu, odpowiadająca celowi Działania 1.4 <u>w schemacie dotyczącym dokapitalizowania funduszy pożyczkowych i poręczeniowych działających na rynku lokalnym oraz regionalnym.</u></p>

	<p>uchwałę w sprawie Kryteriów wyboru operacji finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.</p>	<p>W ramach planowanego konkursu interwencją działania mają zostać objęte projekty mające na celu rozwój instrumentów finansowania działalności gospodarczej i inwestycyjnej funduszy pożyczkowych oraz dokapitalizowania funduszy pożyczkowych działających na rynku lokalnym oraz regionalnym.</p> <p>W proponowanej wersji zmodyfikowanych kryteriów usunięte zostały dwa dodatkowe kryteria formalne dotyczące funduszy pożyczkowych i poręczeniowych (miejsce realizacji, lokalizacja siedziby i działalność funduszu oraz okres prowadzenia działalności pożyczkowej/poręczeniowej). W kryteriach szczegółowych (punktowych) usunięto kryterium zasięgu działania funduszu pożyczkowego/poręczeniowego. Z uwagi na nową notę wyjaśniającą w zakresie dotyczącym instrumentów inżynierii finansowej, zgodnie z art. 44 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006, wprowadzono dodatkowe kryterium dotyczące punktowania funduszy, które przeznaczą na zarządzanie funduszem w ramach przyznanego wsparcia najniższe koszty. Dodano także kryterium dotyczące struktury portfela pożyczek i poręczeń dla sektora MSP do 120 tys. PLN</p>
	<p>Uchwała Nr 11/11 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013 z dnia 24 sierpnia 2011 roku zmieniająca uchwałę w sprawie Kryteriów wyboru operacji finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.</p>	<p>Zmiana Kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach RPO WM dla Działania 2.1 Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu. Przygotowując konkurs dla Działania 2.1 Departament Strategii i Rozwoju Regionalnego opracował nowe kryteria wyboru projektów odpowiadające celowi Działania 2.1, jakim jest przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu poprzez: wzmocnienie tworzenia społeczeństwa informacyjnego, rozwój infrastruktury łączności elektronicznej i technologii informacyjnych oraz komunikacyjnych. Kryteria wymagały modyfikacji w związku z potrzebą zintensyfikowania działań mających na celu podniesienie potencjału e-rozwoju Województwa Mazowieckiego, na terenie którego nadal wiele obszarów wyróżnia się niewystarczającym poziomem nasycenia infrastrukturą społeczeństwa informacyjnego.</p> <p>W przewidywanym na miesiąc sierpień br. konkursie promowane będą m.in. projekty integrujące wymianę danych pomiędzy systemami informatycznymi podmiotów uprawnionych (w tym jednostek samorządu terytorialnego) ze szczególnym uwzględnieniem projektów realizowanych w partnerstwie.</p>
	<p>Uchwała Nr 12/11 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013 z dnia 21 września 2011 roku zmieniająca uchwałę w sprawie Kryteriów wyboru operacji finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.</p>	<p>Zmiana kryteriów dla Działania 1.5 Rozwój przedsiębiorczości Departament Strategii i Rozwoju Regionalnego opracował nowe kryteria wyboru projektów, odpowiadające celowi Działania 1.5, jakim jest podniesienie konkurencyjności przedsiębiorstw z sektora MSP poprzez dostosowanie się do wymogów rynkowych, w tym zapewnienie dostępu do nowych technologii. Kryteria wymagały modyfikacji w związku z potrzebą zintensyfikowania działań, mających na celu bezpośrednie wsparcie mikro, małych i średnich przedsiębiorstw z regionu województwa w trzech odrębnych naborach w ramach Działania 1.5.</p> <p>W przewidywanym we wrześniu br. konkursie promowane będą m.in. projekty realizowane w branżach wysokich i średnio-wysokich technologii, w których Mazowsze posiada największy potencjał rozwojowy w kraju, ukierunkowane na innowacyjność produktową lub procesową. Zgodnie z Regionalną Strategią Innowacji innowacyjność stanowi podstawę do tworzenia przewagi konkurencyjnej Województwa Mazowieckiego.</p> <p>Ponadto, z powodu nieuwzględnienia w kryteriach szczegółowych (punktowych) możliwości przyznania 0 punktów w Działaniu 1.8 <i>Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie wdrażania najlepszych dostępnych technik (BAT)</i>, kryterium nr 1 <i>Kompleksowość projektu</i> i kryterium nr 2 <i>Doświadczenie wnioskodawcy</i> oraz Działaniu 2.3 <i>Technologie komunikacyjne i informacyjne dla MSP</i>, kryterium nr 1</p>

		<p><i>Doświadczenie wnioskodawcy i kryterium nr 2 Innowacyjność usług/produktów/procesów oferowanych dzięki realizacji inwestycji, proponuje się doprecyzowanie zapisów w ww. kryteriach poprzez dodanie kolejnego tiret o treści „W przypadku niespełnienia powyższych warunków lub braku danych - 0 punktów”.</i></p> <p>Mając jednocześnie na uwadze wprowadzenie do Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WM 2007-2013 nowego trybu wyboru projektów w ramach inicjatywy JESSICA, zaktualizowano tytuły tabel dla poszczególnych rodzajów kryteriów oraz nazwy działań, w ramach których zostanie zastosowana inicjatywa JESSICA. Rozszerzono również listę trybów dokonywania wyboru projektów, określając jednocześnie tryb wyboru projektów w ramach inicjatywy JESSICA.</p>
	<p>Uchwała Nr 13/11 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013 z dnia 4 listopada 2011 roku zmieniająca uchwałę w sprawie Kryteriów wyboru operacji finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.</p>	<p>Doprecyzowanie kryterium szczegółowego (punktowego) nr 2 Liczba utworzonych etatów w wyniku realizacji projektu w Działaniu 1.5 <i>Rozwój przedsiębiorczości</i> w zakresie dotyczącym małych przedsiębiorstw (str. 40) wynika z tego, iż w zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący RPO WM uchwałą nr 12/11 z dnia 21 września br. kryteriach nakładają się następujące przedziały punktowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ powyżej 10% do 20% - 4 punkty; ▪ powyżej 10% do 15% - 2 punkty. <p>Prawidłowy zapis, analogicznie do mikroprzedsiębiorstw, powinien brzmieć:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ powyżej 15% do 20% - 4 punkty; ▪ powyżej 10% do 15% - 2 punkty.
	<p>Uchwała Nr 14/11 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013 z dnia 8 grudnia 2011 roku zmieniająca uchwałę w sprawie Kryteriów wyboru operacji finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.</p>	<p>W związku z zaplanowanym ogłoszeniem w dniu 30 grudnia 2011 r. naborów wniosków w ramach Działania 1.6 i 1.7 RPO WM 2007-2013, Departament Strategii i Rozwoju Regionalnego przeprowadził analizę dotychczasowych kryteriów wyboru projektów w ramach ww. Działań. Na jej podstawie opracowano propozycję modyfikacji kryteriów, z uwzględnieniem specyfiki trybu konkursu otwartego bez preselekcji, w jakim zostaną przeprowadzone oba nabory. Ocena punktowa w ramach tego trybu ma charakter dostępowy, nie powoduje hierarchizacji projektów. Liczba punktów uzyskanych powyżej minimalnego wymaganego progu 60% (suma punktów z oceny strategicznej – maksymalnie 35 pkt, oceny horyzontalnej – maksymalnie 10 pkt i szczegółowej oceny merytorycznej – maksymalna liczba punktów zależna od Działania) nie decyduje w tym przypadku o pozycji projektu na liście rankingowej.</p> <p>W ramach Działania 1.6 zmniejszono nacisk na szczegółowy ranking punktowy na rzecz identyfikacji przedsięwzięć o istotnym znaczeniu dla realizacji celów Działania. Stąd koncentracja na poszczególnych zadaniach realizowanych w ramach projektu i odejście od oceny potencjału wnioskodawcy. Zwiększoną szansę na otrzymanie dofinansowania powinny mieć projekty prowadzące do udoskonalenia oferowanych produktów lub usług, skorelowane ze wskaźnikiem rezultatu dla Działania. Promowane będzie także dążenie wnioskodawców do zwiększenia efektywności produkcji oraz zacieśnienia współpracy w ramach klastra.</p> <p>W ramach Działania 1.7 całkowicie zmodyfikowano kryteria szczegółowe i wprowadzono dwa nowe kryteria formalne, w celu dostosowania kryteriów do przedsięwzięć o istotnym znaczeniu dla realizacji celów Działania oraz wskaźników. Pozostawiono jedno kryterium szczegółowe dotyczące wielkości przedsiębiorstwa, ponieważ ze względu na kosztochłonność projektu zainteresowanie realizacją tego typu przedsięwzięć przez mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa może być ograniczone. Pozostałe kryteria szczegółowe zostały zmienione i ukierunkowane na realizację zadań dających wymierne rezultaty (liczba podpisanych kontraktów handlowych), które mogą zostać osiągnięte przy</p>

		wspieraniu określonych typów projektów, takich jak misje gospodarcze ukierunkowane na nawiązywanie współpracy z nowymi partnerami biznesowymi oraz udział w imprezach targowo-wystawienniczych o charakterze międzynarodowym.
	Uchwała Nr 15/11 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013 z dnia 8 grudnia 2011 roku w sprawie akceptacji <i>Kryteriów wyboru Funduszy Rozwoju Obszarów Miejskich</i> , które będą udzielały wsparcia Projektom Miejskim ze środków przekazanych do Funduszu Powierniczego JESSICA.	Na Inicjatywę JESSICA w ramach RPO WM przeznaczone zostały środki z trzech Działań RPO WM: Działania 5.2 Rewitalizacja miast, Działania 4.3 Ochrona powietrza, energetyka oraz Działania 1.6 „Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym. Przyjęte kryteria umożliwią wybór podmiotu, który nie tylko posiada doświadczenie w zakresie finansowania zwrotnego, lecz również posiada potencjał w zakresie wspierania projektów z ww. Działań. Kryteria wyboru uwzględniają specyfikę Województwa Mazowieckiego oraz kładą nacisk na wykazanie przez kandydatów odpowiedniej polityki inwestycyjnej, która pozwoli na osiągnięcie oczekiwanych celów i rezultatów z wdrożenia Inicjatywy w regionie. Położono również nacisk na dysponowanie odpowiednim potencjałem organizacyjnym i kadrowym, który pozwoli na efektywne wdrożenie Inicjatywy. Ponadto, kandydaci ubiegający się o pełnienie roli Menadżera FROM muszą posiadać odpowiednie portfolio projektów potencjalnie możliwych do realizacji w ramach Inicjatywy JESSICA z poszczególnych Działań RPO WM.

Zródło: opracowanie własne

W okresie sprawozdawczym nie przeprowadzono badań ewaluacyjnych w zakresie przedmiotowych kryteriów oraz IZ RPO WM nie planuje przeprowadzenia takich badań w przyszłym okresie sprawozdawczym.

6. Prace nad przygotowaniem/zmianą programów pomocowych

W dniu 24 listopada 2011 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z 26 października 2011 r. w sprawie udzielania pomocy ze środków instrumentów inżynierii finansowej w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 245, poz. 1461), które zastąpiło rozporządzenie z dnia 15 czerwca 2009 r. w sprawie udzielenia pomocy przez fundusze pożyczkowe i poręczeniowe w ramach RPO. Rozporządzenie z października rozszerzyło katalog podmiotów, które mogą udzielać pożyczek i poręczeń w ramach RPO m.in. o banki. Zmiana ta jest dla IZ RPO WM istotna, gdyż będzie miała wpływ na kształt nowego konkursu w ramach Działania 1.4.

2.1.6.2. Analiza postępu finansowego i rzeczowego

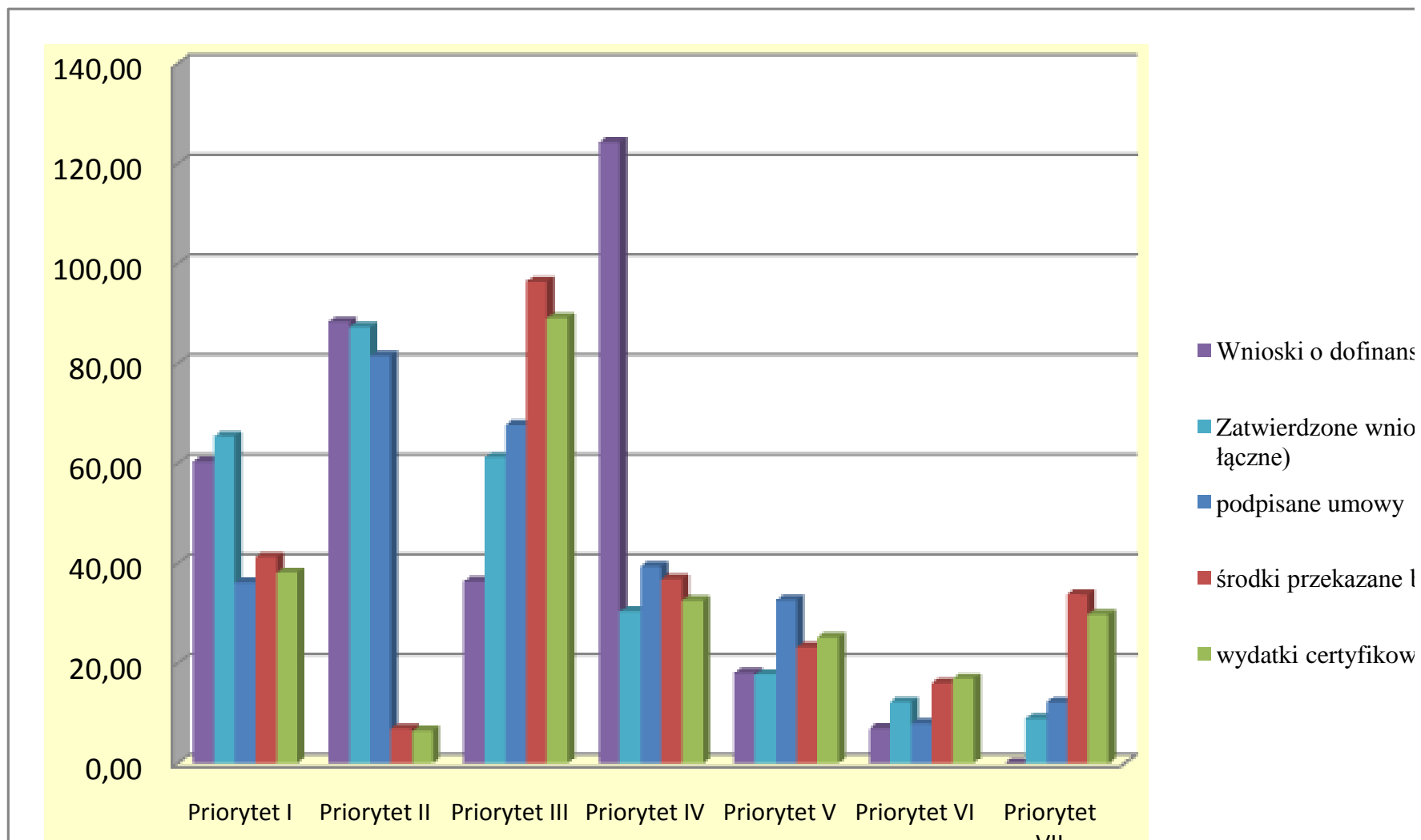
Od początku uruchomienia Programu zakontraktowano łącznie 1 206 054 674,65 euro, z czego 1 171 974 320,42 euro pochodzące z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, co odpowiada 62,72% środków. Największe zakontraktowanie 78,95% środków odnotowano w *Priorytecie VII Tworzenie i poprawa warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego*, natomiast najmniejsze 50,16% występuje w *Priorytecie IV Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka*. W ramach Programu występuje duża rozpiętość, jeżeli chodzi o poziom wdrażania poszczególnych Działań. Największe zakontraktowanie odnotowano w *Działaniu 7.1. Infrastruktura służąca ochronie zdrowia i życia* ponad 86%, natomiast najmniejsze odnotowano w *Działaniu 1.2 Budowa sieci współpracy nauka-gospodarka*, gdzie nie zakontraktowano żadnych środków.

Obok kontraktacji środków niezwykle istotne jest również sprawne rozliczanie podpisanych umów. Największy stopień rozliczonych środków zanotowano w *Priorytecie III. Regionalny system*

transportowy – wykazano we wnioskach o płatność wydatki na kwotę 269 916 235,83 euro, co stanowi 49,22%. Natomiast najmniejszy poziom odnotowano w *Priorytecie II Przyspieszenie e-Rozwoju Mazowsza* – 9 846 183,54 euro, tj. 4,8% alokacji. Analizując wielkość wydatków wykazanych w ramach poszczególnych działań należy podkreślić, iż analogicznie jak w przypadku kontraktacji, najmniejszy poziom wydatków odnotowano w ramach Działania 1.2.

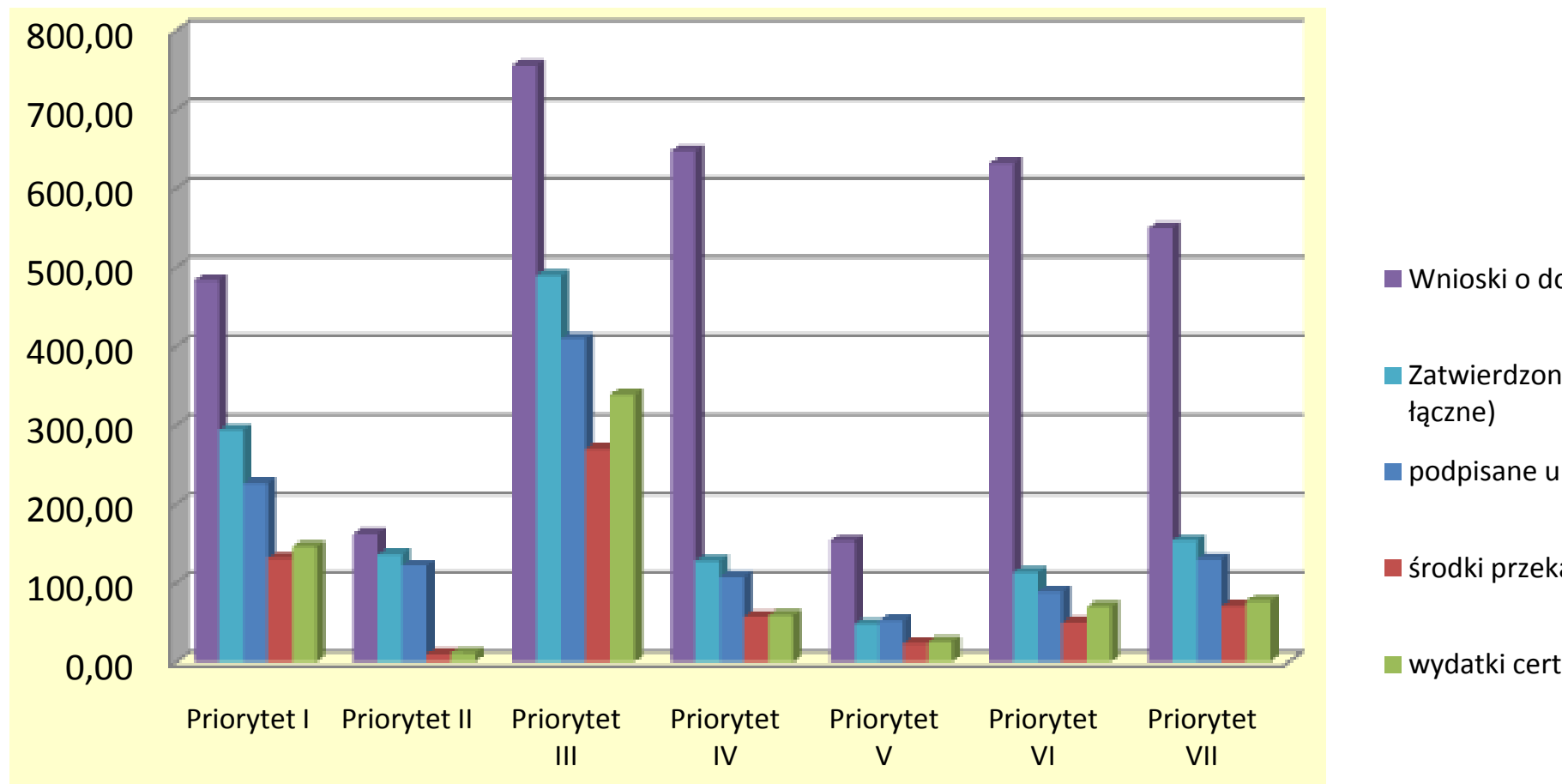
Szczegółowe wskaźniki finansowe i rzeczowe zostały opisane w *Punkcie 3 Realizacja w podziale na priorytety, postęp wdrażania Programu wg priorytetów*.

Wykres 2. Stan wdrażania w okresie sprawozdawczym – jeżeli nie wskazano inaczej w części EFRR



Źródło: opracowanie własne

Wykres 3. Stan wdrażania od początku realizacji programu – jeżeli nie wskazano inaczej w części EFRR



Źródło: opracowanie własne

Z pośród projektów realizowanych w ramach RPO WM znajdują się projekty realizowane w trybie konkursowym, jak również realizowane w trybie indywidualnym (projekty kluczowe). Łącznie w ramach Programu realizowanych jest 65 projektów kluczowych, na kwotę dofinansowania z EFRR 611 303 839,39 euro. Do końca okresu sprawozdawczego podpisano 62 pre-umowy i 44 umowy na kwotę dofinansowania z EFRR 473 761 823,95 euro, rozliczono natomiast we wnioskach o płatność wydatki na kwotę 193 926 592,92 euro (EFRR). Najwięcej projektów realizowanych jest w ramach Działania 3.1 – 14 projektów na kwotę dofinansowania z EFRR 218 685 532,83 euro. Uwzględniając stosunek alokacji przewidzianej na realizację projektów kluczowych do wartości podpisanych umów najwięcej niepodpisanych umów znajduje się w Działaniu 1.1. W wykazie projektów kluczowych znajdują się projekty wyróżniające się wielkością, skalą oddziaływania oraz znaczeniem dla kształtowania procesów rozwoju społeczno-gospodarczego, dlatego, w związku z ich szczególnym charakterem, na różnym etapie ich realizacji, mogą pojawić się opóźnienia. Na koniec okresu sprawozdawczego stwierdzono opóźnienia w 2 projektach realizowanych, dla których zawarto umowy o dofinansowanie w stosunku do założonego pierwotnie harmonogramu. Dodatkowo, opóźnienia wystąpiły w 5 przygotowywanych projektach, dla których nie zawarto umów o dofinansowanie. Opóźnienia te wynikały m.in. z problemów dotyczących: uzyskaniem niezbędnych pozwoleń, uzyskaniem niezbędnych środków finansowych na realizację projektu, kwestią pomocy publicznej. Comiesięcznie Zarządowi Województwa Mazowieckiego przedstawiana jest informacja nt. zagrożeń i opóźnień w projektach, wraz z podejmowanymi działaniami. Comiesięcznie przekazywana jest MRR informacja sprawozdawcza nt. stanu przygotowania projektów z uwzględnieniem opóźnień w projektach. IZ monitoruje stan przygotowania projektów i co kwartał cyklicznie przedstawia te informacje na posiedzeniach Komitetu Monitorującego. Bieżący monitoring pozwala na podejmowanie stosownych działań zaradczych minimalizujących zagrożenia. Szczegółowy opis realizacji projektów kluczowych został przedstawiony w punkcie 3 *Realizacja w podziale na priorytety, postęp wdrażania programu wg priorytetów/osi.*

Szczegółowy opis odnośnie wszystkich zmian na liście projektów kluczowych został przedstawiony w punkcie 3. Na koniec okresu sprawozdawczego, na liście podstawowej IWIPK RPO WM 2007-2013 znajdowało się 65 projektów kluczowych, z kolei na liście rezerwowej umieszczono 26 projektów. Orientacyjna wartość całkowita projektów z listy podstawowej wyniosła 4 933 926 773 PLN, natomiast orientacyjna wartość ich dofinansowania z EFRR 2 906 761 731 PLN. Planowana, orientacyjna wartość całkowita projektów z listy rezerwowej wyniosła 1 926 599 724 PLN, natomiast orientacyjna wartość ich dofinansowania z EFRR 850 119 830 PLN.

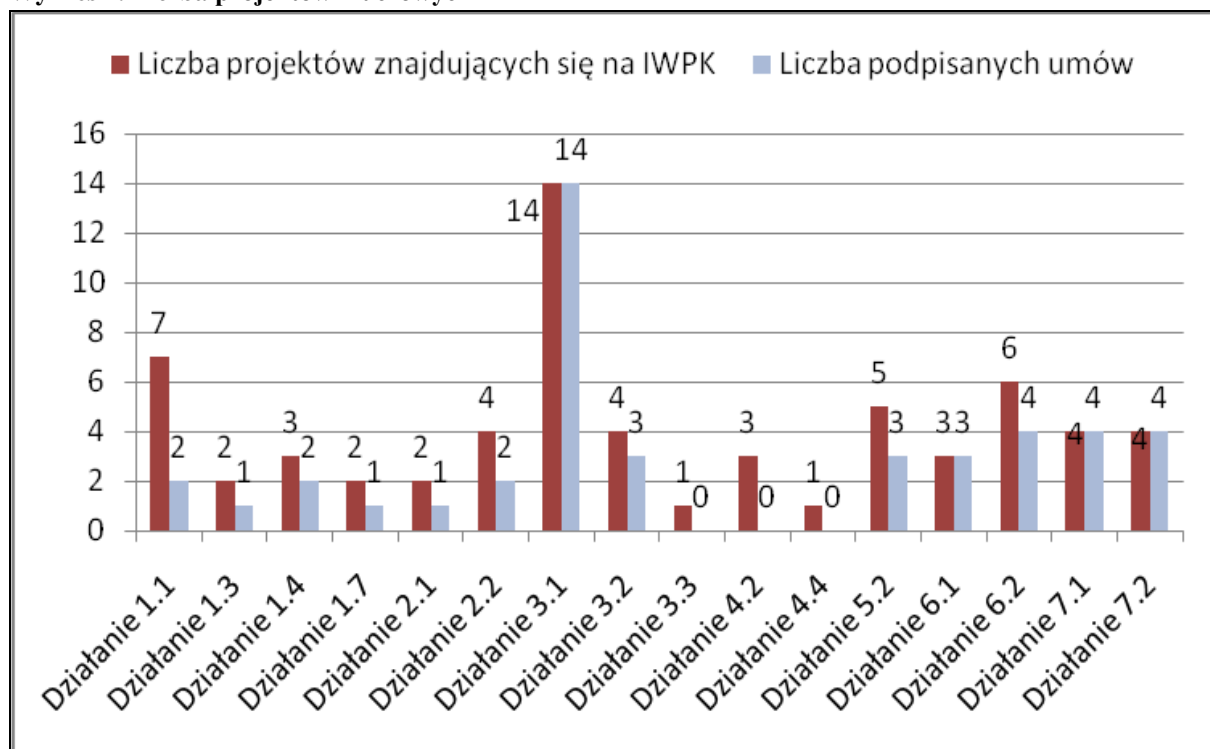
Do końca roku 2011, wszystkie pre-umowy zostały podpisane. Łącznie dla projektów kluczowych, od początku okresu programowania podpisano 44 umowy o dofinansowanie, natomiast w samym roku 2011 zawarto 13 umów. W ostatnim kwartale roku złożono 15 wniosków o dofinansowanie i zawarto 3 umowy o dofinansowanie. Na koniec roku 2011:

- ✓ 5 projektów kluczowych uzyskał o status zakończonych, tj. posiadających zatwierdzone wnioski o płatność końcową,
- ✓ 5 projektów miało wnioski zatwierdzone do dofinansowania,
- ✓ 4 projekty w trakcie oceny merytorycznej,
- ✓ 11 projektów – w trakcie oceny formalnej.

Tylko jeden projekt nie złożył wniosku o dofinansowanie w ostatecznym terminie, w związku z czym będzie on rekomendowany do usunięcia z listy podstawowej IWIPK RPO WM.

W okresie sprawozdawczym poszerzono listę projektów kluczowych z 53 do 65 projektów. Równocześnie ulega zmianie kwota dofinansowania w części EFRR, zapisana na liście IWIPK z 592 309 106,91 euro do 642 094 484,43 euro.

Wykres 4. Liczba projektów kluczowych



Źródło: opracowanie własne

Informację nt. ogłoszonych konkursów w okresie sprawozdawczym oraz od uruchomienia programu zawiera poniższa tabela.

Tabela 7. Konkursy ogłoszone w ramach RPO WM w latach 2007-2011

Priorytet / działanie	Złożone wnioski o dofinansowanie przed oceną formalną projektu (na podstawie danych z SEZAM stan na 31.12.2011)	Ogłoszone konkursy		
	Liczba	Data rozpoczęcia naboru	Data zakończenia naboru	Alokacja na konkurs (EUR)
PRIORYTET I. Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu	2 739	-	-	
1.1. Wzmocnienie sektora badawczo-rozwojowego	39	30.06.2010	30.07.2010	5 000 000
	7	Projekty kluczowe		
1.2. Budowa sieci współpracy nauka-gospodarka	27	29.04.2011	31.05.2011	5 000 000

1.3. Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą	18	30.06.2008	29.09.2008	38 250 000
	20	12.03.2009	24.04.2009	31 812 947
	2	Projekty kluczowe		
1.4. Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu	2	30.09.2009	30.11.2009	17 869 231
	6	30.09.2009	30.11.2009	9 350 288
	9	31.05.2011	29.07.2011	5 000 000
	3	Projekty kluczowe		
1.5. Rozwój przedsiębiorczości	1 033	30.06.2008	06.10.2008	148 983 750
	686	30.06.2010	14.07.2010	16 000 000
	68	30.09.2011	14.10.2011	5 000 000
	156	17.10.2011	02.11.2011	5 000 000
	428	04.11.2011	25.11.2011	10 000 000
1.6. Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym	16	09.06.2009	08.12.2009	10 000 000
	22	30.09.2010	13.01.2011	5 000 000
	0	30.12.2011	-	5 000 000
1.7. Promocja gospodarcza	15	30.11.2010	30.12.2010	2 500 000
	132	30.11.2010	31.05.2011	2 500 000
	0	30.12.2011	-	2 000 000
	2	Projekty kluczowe		
1.8. Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie wdrażania najlepszych dostępnych technik (BAT).	28	04.08.2009	03.09.2009	6 369 732
	20	30.06.2011	-	6 000 000
PRIORYTET II. Przyspieszenie e-Rozwoju Mazowsza	637	-	-	-
2.1. Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu	49	06.03.2009	15.04.2009	22 089 103
	146	31.08.2011	28.10.2011	10 000 000
	2	Projekty kluczowe		
2.2. Rozwój e- usług	71	28.07.2008	13.10.2008	21 823 525
	4	Projekty kluczowe		
2.3. Technologie informacyjne i komunikacyjne dla MSP	171	04.03.2009	09.04.2009	4 742 344
	194	30.06.2011	31.08.2011	5 000 000
PRIORYTET III. Regionalny system transportowy	620	-	-	-
3.1. Infrastruktura drogowa	459	30.06.2008	13.10.2008	114 897 827
	142	30.06.2008	13.10.2008	102 739 904
	14	Projekty kluczowe		
3.2. Regionalny transport publiczny	4	Projekty kluczowe		
3.3. Lotniska i infrastruktura lotnicza	1	Projekt kluczowy		
PRIORYTET IV. Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka	712	-	-	-

4.1. Gospodarka wodno-ściekowa	208	06.10.2008	07.11.2008	87 120 488
	112	21.04.2009	18.06.2009	16 368 134
4.2. Ochrona powierzchni ziemi	23	28.07.2008	20.10.2008	8 840 001
	24	31.05.2011	29.07.2011	6 500 000
	3	Projekty kluczowe		
4.3. Ochrona powietrza, energetyka	163	29.09.2010	29.10.2010	10 000 000
	132	29.10.2010	29.12.2010	20 000 000
4.4. Ochrona przyrody, zagrożenia, systemy monitoringu	47	16.06.2009	08.09.2009	11 979 810
PRIORYTET V. Wzmacnianie roli miast w rozwoju regionu	125	-	-	-
5.1. Transport miejski	6	29.10.2010	30.11.2010	14 000 000
5.2. Rewitalizacja miast	114	05.05.2009	04.06.2009	32 979 468
	5	Projekty kluczowe		
PRIORYTET VI. Wykorzystanie walorów naturalnych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji	571	-	-	-
6.1. Kultura	182	30.06.2008	29.09.2008	55 758 336
	3	Projekty kluczowe		
6.2. Turystyka	380	21.04.2009	21.05.2009	30 000 000
	6	Projekty kluczowe		
PRIORYTET VII. Tworzenie i poprawa warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego	609	-	-	-
7.1. Infrastruktura służąca ochronie zdrowia i życia	233	30.06.2008	06.10.2008	41 010 264
	4	Projekty kluczowe		
7.2. Infrastruktura służąca edukacji	339	19.05.2009	25.06.2009	60 000 000
	4	Projekty kluczowe		
7.3. Infrastruktura służąca pomocy społecznej	29	04.03.2009	07.04.2009	17 432 848
Razem Priorytet I-VII	6 013	-	-	-

* kolorem czerwonym zaznaczono konkursy ogłoszone w okresie sprawozdawczym

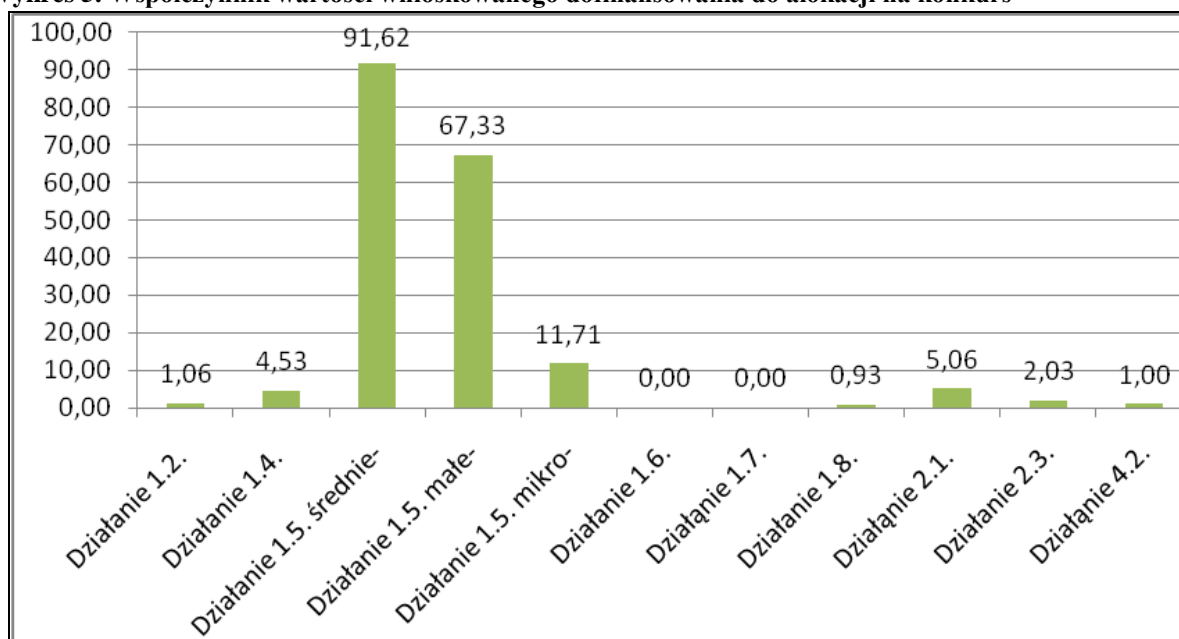
Źródło: opracowanie własne

Łącznie od uruchomienia Programu ogłoszono 40 konkursów z alokacją powyżej 1 mld euro. W okresie sprawozdawczym ogłoszono 11 konkursów na łączną alokację 64,5 mln euro. Łącznie od uruchomienia Programu złożono 6 013 projektów, z czego w okresie sprawozdawczym 1 072 szt. Oznacza to, że w stosunku do poprzedniego okresu liczba złożonych wniosków zwiększyła się o około 21%. Najwięcej wniosków złożono w ramach jednego konkursu z Działania 1.5 *Rozwój przedsiębiorczości* – 428 szt.

Używając współczynnika stosunku wartość złożonych wniosków o dofinansowanie do alokacji na dany konkurs, można stwierdzić, że największym zainteresowaniem cieszyły się trzy konkursy ogłoszone w ramach Działania 1.5 *Rozwój przedsiębiorczości*. W przypadku mikroprzedsiębiorców wartość współczynnika wyniosła 91,62. Tak duży popyt na pozyskanie wsparcia przez tego typu

przedsiębiorców wynika z potencjału rozwojowego mikroprzedsiębiorstw oraz wagi jaką mają środki europejskie w rozwoju tego typu przedsiębiorstw. Należy zauważyć korelację, pomiędzy wielkością przedsiębiorstwa a trudnościami w zdobywaniu kapitału na inwestycje. Im trudniej pozyskać kapitał, np. poprzez kredyt bankowy, tym większa jego cena (oprocentowanie). Popyt przekraczający 91 razy dostępną alokację jest więc wynikiem stopnia podaży pieniądza dla mikroprzedsiębiorców. Przyjęte założenie tłumaczy również odpowiednio mniejszy współczynnik w przypadku małych i średnich przedsiębiorców – odpowiednio 67,33 i 11,71. Wyłączając konkursy z działań 1.6 i 1.7, które zostały ogłoszone 30 grudnia 2011 r., najmniejsze zainteresowanie obserwowano w ramach konkursu z działań 1.2. *Budowa sieci współpracy nauka-gospodarka* (1,06), 1.8. *Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie wdrażania najlepszych dostępnych technik (BAT)* (0,93), 4.2. *Ochrona powierzchni ziemi* (1). Niewątpliwie mniejsze zainteresowanie konkursami z działań 1.2 i 1.8 jest spowodowane naborem w ramach Działania 1.5, które ze względu na prostotę wsparcia (wynikająca z doświadczeń beneficjentów) okazało się bardziej atrakcyjne niż wspomniane działania z 1.2 i 1.8.

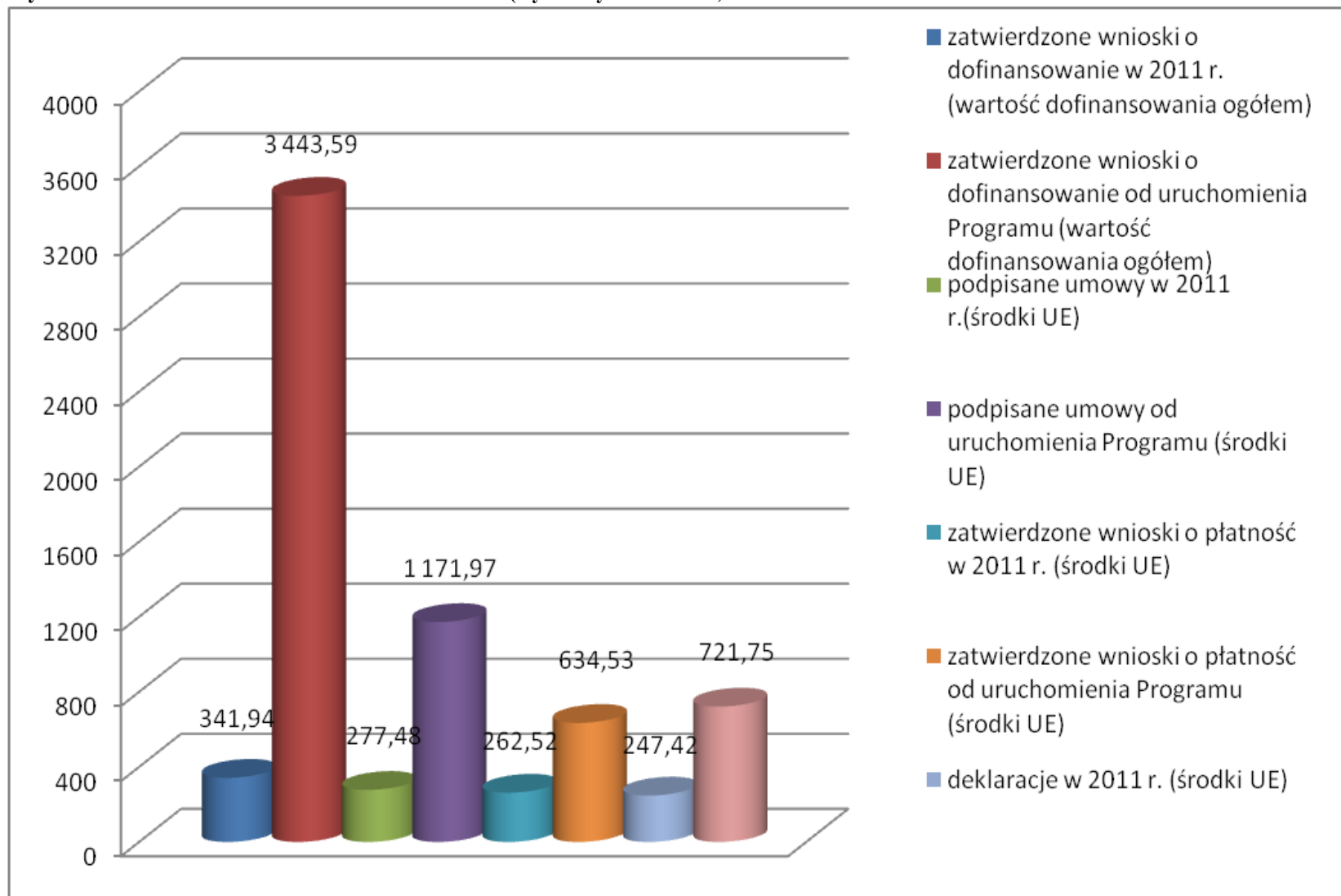
Wykres 5. Współczynnik wartości wnioskowanego dofinansowania do alokacji na konkurs



* nabór na konkursy w ramach działań 1.6 i 1.7 rozpoczął się 30 grudnia 2011 r.

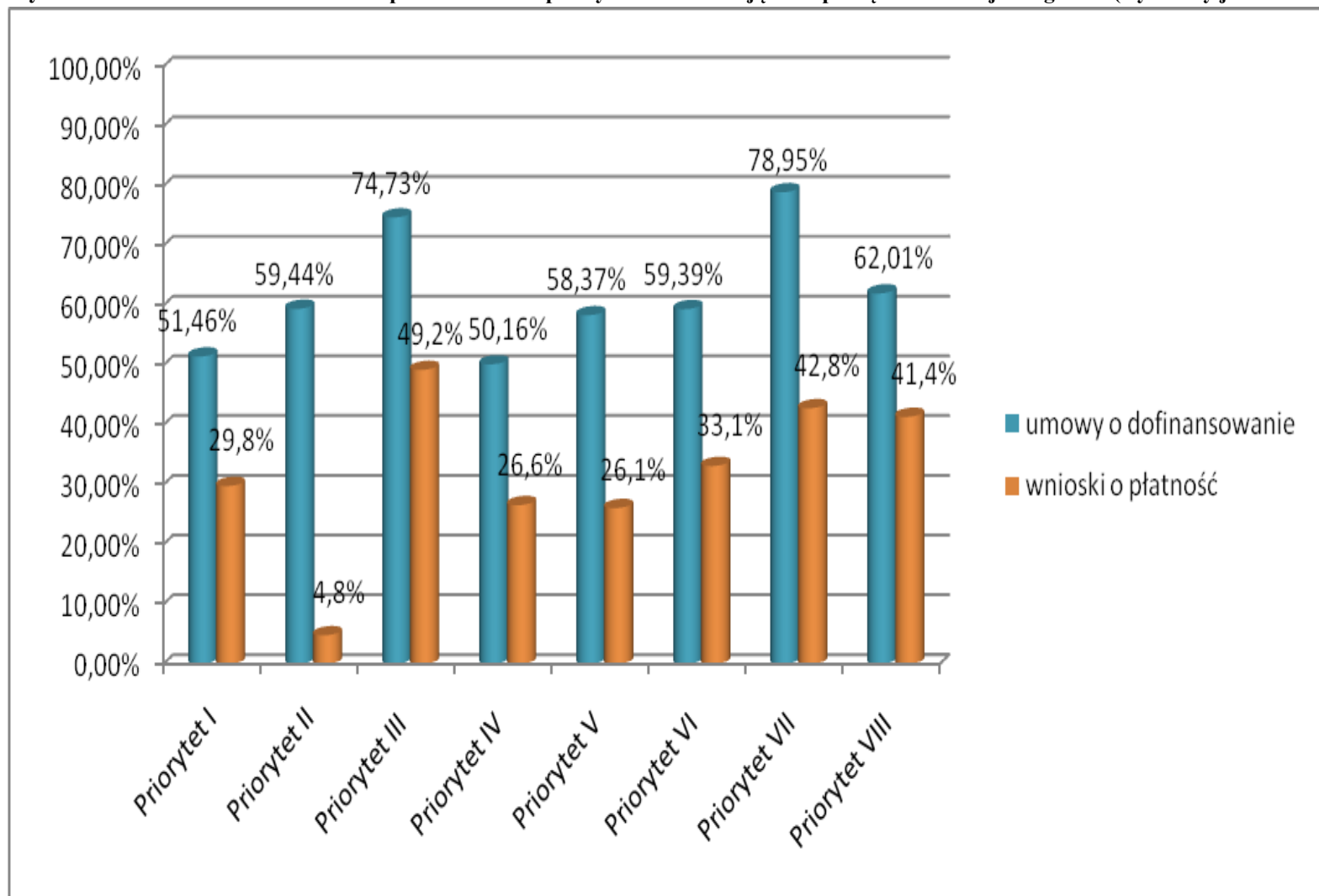
Źródło: opracowanie własne

Wykres 6. Stan wdrażania dofinansowania RPO WM (wyrażony w mln euro)



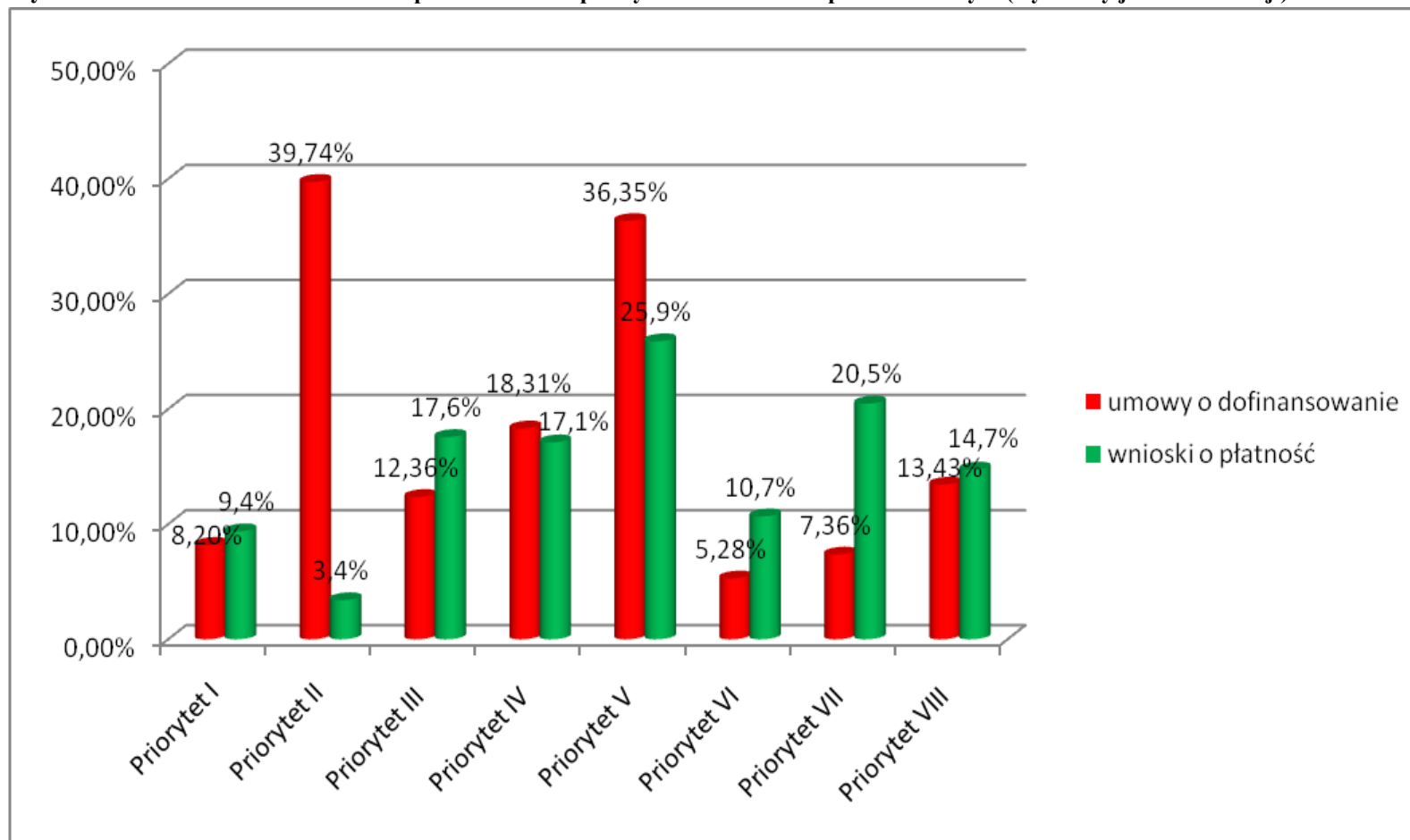
Źródło: opracowanie własne

Wykres 7. Stan wdrażania RPO WM w podziale na osie priorytetowe narastająco od początku realizacji Programu (wyrażony jako % alokacji)



Źródło: opracowanie własne

Wykres 8. Stan wdrażania RPO WM w podziale na osie priorytetowe w okresie sprawozdawczym (wyrażony jako % alokacji)



Źródło: opracowanie własne

Tabela 8. Rozkład umów (z priorytetów I-VII) w przestrzeni, w podziale subregiony, miasto i wieś oraz obszary problemowe (od początku realizacji Programu)

Obszar realizacji	Liczba umów	Wartość dofinansowania (EUR)	Dofinansowanie z UE (EUR)
Subregiony, w tym ² :			
Ciechanowsko-Płocki	202	235 399 550,33	227 751 554,60
M. st. Warszawa	180	207 193 807,93	200 726 569,53
Ostrołęcko-Siedlecki	264	289 334 715,26	285 974 176,69
Radomski	169	132 506 044,79	130 141 734,36
Warszawski-Wschodni	160	137 902 336,19	133 471 123,22
Warszawski-Zachodni	165	134 313 408,25	129 804 151,31
Jessica ³	3	35 332 007,95	30 032 206,76
01 Obszar miejski	631	770 556 591,06	745 388 775,32
05 Obszary wiejskie	457	401 425 279,64	392 512 741,15
Obszary problemowe ⁴ , w tym:	475	493 801 551,70	482 776 834,40
mławsko-zuromiński	68	70 775 986,23	69 137 196,93

² Rozkład projektów w podziale na subregiony został stworzony w oparciu o miejsce realizacji projektu wpisanych we wnioskach aplikacyjnych. W związku z tym, że część projektów jest realizowana w gminach z kilku subregionów, umowy te zostały policzone dla każdego subregionu oddzielnie, a ich wartość została wyliczona proporcjonalnie względem liczby gmin z danego subregionu (kwota z umowy o dofinansowanie dzielona jest przez liczbę gmin a następnie mnożona przez liczbę gmin z danego subregionu).

³ Umowy zawarte z Funduszem Powierniczym – Europejskim Bankiem Inwestycyjnym

⁴ Obszary problemowe w całym sprawozdaniu zostały zdefiniowane zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego. Zaprojektowany algorytm przeliczania oparty jest na miejscach realizacji (gminy) zarejestrowanych w umowach o dofinansowanie. W związku z tym, że część projektów realizowana jest w kilku gminach dane prezentowane w sprawozdaniu należy traktować jako przybliżone. Gminy mają udział proporcjonalnie w ramach projektu (kwota projektu dzielona przez liczbę gmin). Wartość projektu w danym obszarze problemowym jest wynikiem następujących obliczeń: wartość dofinansowania z UE (dane z KSI) dzielona przez liczbę gmin (w których realizowany jest projekt) i mnożona przez liczbę gmin z danego obszaru problemowego (w których realizowany jest projekt), następnie taka wartość została podzielona przez kurs EUR/PLN 4,527. W związku z powyższym projektów, ani ich wartości nie należy sumować gdyż jeden projekt może być realizowany w kilku obszarach problemowych.

nadbużański	82	100 897 004,27	100 060 889,31
ostrołęcki	111	98 599 179,71	97 197 163,42
płocki	90	102 499 051,79	97 436 028,70
radomski	156	121 030 329,70	118 945 556,04

Źródło: opracowanie własne

Analizując rozkład projektów w podziale subregionalnym należy podkreślić, że 25 umów realizowanych było w więcej niż jednym subregionie, w związku z czym suma z liczby umów realizowanych w poszczególnych subregionach jest inna niż liczba wszystkich umów podpisanych do końca 2011 roku. W ramach RPO WM najczęściej umów realizowano w subregionie Ostrołęcko-Siedleckim (23,1% wszystkich umów) oraz Ciechanowsko-Płockim (17,7% projektów). Projekty realizowane w pozostałych subregionach stanowią od 14% do 15,7% wszystkich umów. Analizując zróżnicowanie subregionów pod względem wartości dofinansowania, w części EFRR w poszczególnych subregionach, widać podobną zależność jak w przypadku analizy pod względem liczby umów.

W okresie sprawozdawczym podpisano łącznie 188 umów o dofinansowanie, na kwotę dofinansowania EFRR wynoszącą 285 883 833,94 euro, a rozwiązano 9 umów, o wartości dofinansowania EFRR 4 709 802,92 euro. Umowy podpisane w 2011 roku realizowane były w subregionie Ciechanowsko-Płockim – 35 szt., o wartości dofinansowania EFRR wynoszącej 44 155 612,30 euro, a najmniej w subregionie Warszawsko-Zachodnim – 23 szt., o wartości dofinansowania wynoszącej 23 592 150,71 EUR. Należy podkreślić, że 4 umowy podpisane w okresie sprawozdawczym realizowane były w więcej niż jednym subregionie.

Większość projektów realizowana jest na obszarach miejskich – 631, natomiast 457 na obszarach wiejskich. Z 185 umów podpisanych w 2011 roku 118 dotyczyło wdrażania projektów na terenach miejskich, a 67 na terenach wiejskich.

Blisko 44% umów dofinansowanych w ramach RPO WM jest realizowana na obszarach uznanych w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego za problemowe tj. na obszarach o peryferyjnym położeniu i o niskich zdolnościach wykorzystania endogenicznych czynników rozwoju. Poszczególne obszary są dotknięte takimi problemami jak wysoki poziom bezrobocia i niski poziom przedsiębiorczości, słabość infrastruktury drogowo-kolejowej, depopulacja lub deformacja struktury demograficznej. Spośród 185 umów podpisanych w okresie sprawozdawczym 80 realizowanych było na obszarach problemowych, co stanowi około 43%.

Tabela 9. Rozkład projektów według obszarów wsparcia (narastająco od początku realizacji Programu)

Obszar wsparcia	Liczba umów	Wartość dofinansowania (EUR)	Dofinansowanie z UE (EUR)
Transport (priorytet III)	212	415 496 954,84	409 827 519,34
Przedsiębiorczość (działania: 1.3, 1.4., 1.5, 1.8)	456	197 228 240,52	178 011 956,27
B+R i społeczeństwo informacyjne (działania: 1.1, 1.2, oraz priorytet II)	140	129 656 729,73	128 969 513,24

środowisko i energetyka (priorytet IV)	67	110 632 343,29	107 996 297,31
infrastruktura społeczna (Priorytet VII)	91	130 159 682,91	130 130 147,55
turystyka i kultura (Priorytet VI)	64	90 848 847,28	89 198 675,79

Źródło: opracowanie własne

Najwięcej umów zostało zawartych na realizację projektów wspierających obszar przedsiębiorczości, a więc obszar, do którego odnosi się I cel szczegółowy RPO WM tj. *Rozwój gospodarki regionu, w tym gospodarki opartej na wiedzy*. Na osiągnięcie tego celu składają się również projekty realizowane w obszarze B+R i społeczeństwo informacyjne (trzeci obszar wsparcia pod względem liczby zawartych umów). Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki jest więc najszerzej wspierany spośród wymienionych obszarów.

Tabela 10. Rozkład projektów według obszarów wsparcia (w ramach innych PO: POIiŚ, POIG, PORPW, inne RPO) – wartości dla umów i aneksów podpisanych do końca 2011 roku.

Obszar wsparcia	Liczba umów	Wartość dofinansowania (EUR)	Dofinansowanie z UE (EUR)
przedsiębiorczość i B+R (kat. int. 1-9)	890	649 586 270,03	552 152 272,40
społeczeństwo informacyjne (kat. int. 10-15)	594	120 918 153,73	102 787 364,21
transport (kat. int. 16-32)	17	2 941 866 209,97	2 421 496 739,00
środowisko (kat. int. 33-43)	6	94 834 773,34	94 834 773,34
energetyka (kat. int. 44-54)	52	1 015 696 921,00	1 015 596 764,41
turystyka (kat. int. 55-57)	1	67 423,00	67 423,00
kultura (kat. int. 58-60)	5	21 549 275,68	19 381 277,31
kapitał ludzki (kat. int. 62-74)	1	1 811 948,31	1 540 156,06
infrastruktura społeczna (kat. int. 75-79)	24	51 763 938,47	42 522 337,73

Źródło: opracowanie własne

Według stanu na 31 grudnia 2011 roku, w ramach PO RYBY 2007-2013 36 projektów realizowanych jest na terenie województwa mazowieckiego. Łączna wartość dofinansowania wynosi 7 978 934,75 EUR, w tym wkład z EFRR 5 984 201,04 EUR.

W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 na obszarze województwa mazowieckiego do końca 2011 roku zawarto 720 617 umów o wartości 893 391 256,24 EUR, z czego dofinansowanie z EFRROW wyniosło 683 239 003,60 EUR.

Pod względem wartości dofinansowania ze względu na specyfikę projektów najwięcej środków zostało przekazanych na wsparcie obszaru Transport. Jest to odzwierciedleniem zidentyfikowanego na poziomie Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego zagrożenia dla dalszego rozwoju regionu, jakim jest utrata spójności przestrzennej i marginalizacja znacznych obszarów województwa.

Tabela 11. Rozkład projektów według rodzajów beneficjentów dla Priorytetów I-VII (od początku realizacji Programu)

Rodzaj beneficjenta	Liczba umów	Wartość dofinansowania (EUR)	Dofinansowanie z UE (EUR)
przedsiębiorcy	527	209 735 602,21	182 187 620,68
Jst*	470	786 443 199,87	785 345 296,39
publiczny zakład opieki zdrowotnej	34	59 706 458,63	59 706 458,63
Kościół Katolicki	13	14 237 859,47	14 190 410,83
uczelnia wyższa	11	31 149 336,93	31 149 336,93
NGO – stowarzyszenia i fundacje	10	16 112 720,35	16 061 987,60
jednostka naukowa	7	14 000 983,12	14 000 983,12
niepubliczny zakład opieki zdrowotnej	5	490 757,29	454 270,64
jednostki administracji rządowej	6	4 452 950,76	4 452 950,76
inne kościoły i związki wyznaniowe	2	319 994,13	319 994,13
Jessica ⁵	3	35 332 007,95	30 032 206,76

Źródło: opracowanie własne

*W ramach kategorii Jst zostały zliczone wszystkie wspólnoty samorządowe oraz podległe jednostki organizacyjne (gminne, powiatowe, wojewódzkie)

Według danych na koniec okresu sprawozdawczego największą grupą beneficjentów byli przedsiębiorcy. Udział podmiotów gospodarczych w całej grupie beneficjentów wyniósł 48,44% biorąc

⁵ Umowy zawarte z Funduszem Powierniczym – Europejskim Bankiem Inwestycyjnym

pod uwagę liczbę zawartych umów, oraz 17,90% wartość dofinansowania ze środków UE (po wyłączeniu Pomocy Technicznej). Drugą największą grupą beneficjentów były jednostki samorządu terytorialnego, wraz z podległymi im organizacjami. Ten typ beneficjentów odpowiadał za 43,20% liczby umów oraz za 67,10% wartości dofinansowania z UE. Łącznie te dwie grupy beneficjentów miały dominującą pozycję zarówno w całkowitej liczbie umów - 91,64% jak i w wartości zakontraktowanego dofinansowania z UE – 85,00%. Obie te wartości nie uległy znaczącej zmianie w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym.. Średnia wartość projektu dofinansowana w ramach RPO WM wyniosła 1,68 mln euro. Największą średnią wartość miały projekty realizowane przez uczelnie wyższe – 4,29 mln euro (po wyłączeniu 3 projektów podpisanych w ramach inicjatywy JESSICA), a najmniejszą projekty z grupy „niepubliczny zakład opieki zdrowotnej (w tym osoby prowadzące praktyki lekarskie/pielęgniarskie)” – 152,86 tys. euro. Wysoką średnią wartość (powyżej 2 mln euro) miały również projekty realizowane przez fundacje, jednostki samorządu terytorialnego, jednostki naukowe oraz publiczne zakłady opieki zdrowotnej. Projekty realizowane przez tych beneficjentów związane są w większości z budową, rozbudową lub modernizacją różnych obiektów budowlanych czy infrastrukturalnych. Tego typu projekty zwykle wiążą się z szerokim zakresem prac budowlanych, wymagających znacznych nakładów finansowych. Dominacja dwóch największych grup beneficjentów jest również związana z celami wyznaczonymi w RPO WM, a także z podziałem środków na poszczególne działania. W RPO WM, zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego szans rozwojowych upatruje się we wsparciu projektów w zakresie aktywności gospodarczej, a także w realizacji inwestycji infrastrukturalnych, zwłaszcza transportowych. W związku z tym znaczną część alokacji przypisano działaniom, które są ukierunkowane na wsparcie tego typu projektów.

Informacje na temat podziału projektów na sektory gospodarki zostały zawarte w załączniku XIV. *Projekty według rodzaju działalności gospodarczej.* Szczegółowy opis rozkładu przestrzennego realizowanych projektów w podziale na subregiony, obszary problemowe (defaworyzowane) jak i w podziale na miasto i wieś jak również rozkład projektów według grup beneficjentów został przedstawiony w punkcie 3.1.1 niniejszego sprawozdania, osobno dla każdego z priorytetów RPO WM.

Postęp rzeczowy

Głównym celem Regionalnego Program Operacyjnego Województwa Mazowieckiego jest poprawa konkurencyjności regionu i zwiększenie jego spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Cel ten jest ściśle powiązany z zamierzeniami zawartymi w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego, gdzie określono wizję rozwoju województwa jako obszaru najwyżej rozwiniętego gospodarczo w Polsce podejmującego uczestnictwo w rywalizacji z innymi rozwiniętymi regionami poprzez eliminowanie dysproporcji rozwojowych, rozwój nowoczesnej gospodarki opartej na wiedzy oraz zapewnienie mieszkańcom Mazowsza optymalnych warunków do rozwoju jednostki, rodziny jak i całej społeczności, przy jednoczesnym zachowaniu spójnego i zrównoważonego rozwoju.

Cel główny RPO WM odzwierciedla dążenia do harmonijnego rozwoju województwa, który z jednej strony pozwoli na niwelowanie dysproporcji wewnętrznych w poziomie rozwoju, przekładających się na znaczne zróżnicowanie w poziomie życia mieszkańców, z drugiej zaś wpłynie na zmianę pozycji regionu w układzie międzynarodowym, zmniejszając dystans dzielący Mazowsze od innych regionów metropolitalnych.

W celu pomiaru postępu realizacji celu głównego RPO WM przyjęto szereg wskaźników, które w sposób możliwie szeroki będą przedstawiać wpływ realizacji Programu na założony cel główny.

Zgodnie z danymi za 2011 rok oraz wynikami badania ewaluacyjnego przeprowadzonego modelem Hermin w 2010 roku wskaźniki realizacji celu głównego przedstawiają się następująco:

- zmiana Produktu Krajowego Brutto w cenach bieżących w wyniku realizacji Programu - 1,6%, co stanowi 160% wartości docelowej (wartość docelowa 1,0%),
- zmniejszenie stopy bezrobocia - 0,95%, co stanowi 179,2% wartości docelowej (wartość docelowa 0,53%),
- liczba utworzonych miejsc pracy brutto – 1 267,83 szt., co stanowi 28,2% wartości docelowej (wartość docelowa 4 500 szt.),
- liczba utworzonych miejsc pracy netto – 19 260 szt., co stanowi 94,5% wartości docelowej (wartość docelowa 20 390 szt.),
- zwiększenie wartości dodanej brutto (w cenach bieżących) wg sektorów ekonomicznych – 3,98 mld PLN, co stanowi 119,9% wartości docelowej (wartość docelowa 3,32 mld PLN),
- zwiększenie dochodów sektora gospodarstw domowych – 3,51 mld zł, co stanowi 121,4% (wartość docelowa 2,89 mld PLN).

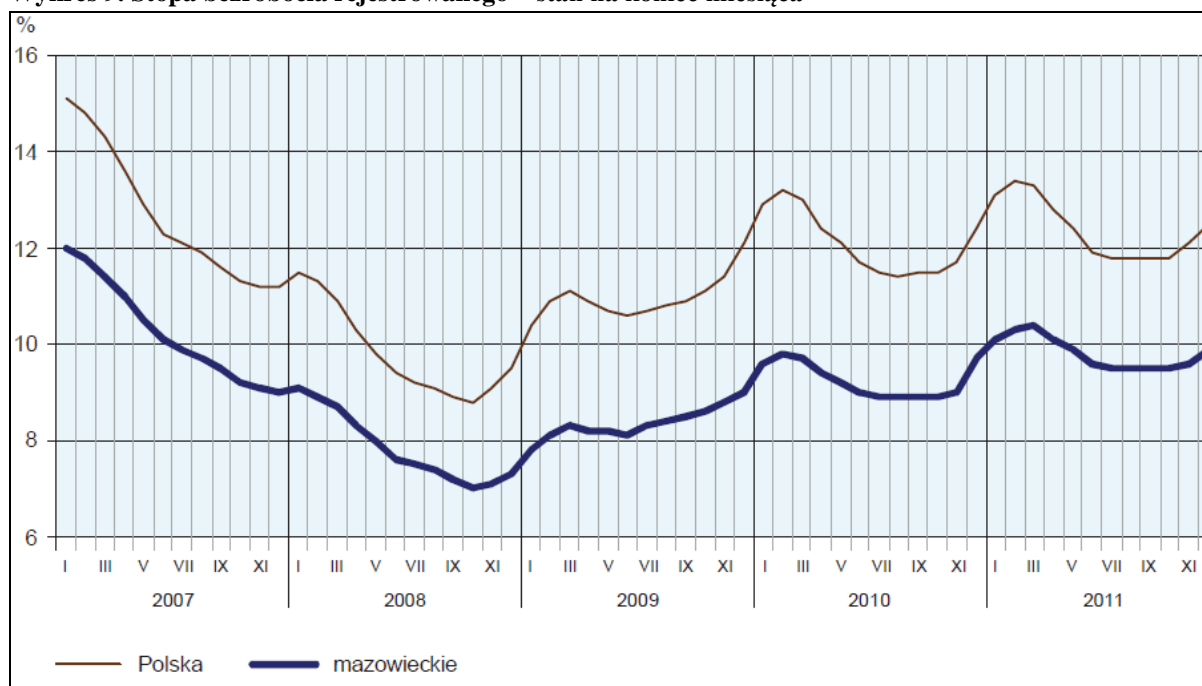
Wartości wskaźników realizacji celu głównego potwierdzają pozytywne oddziaływanie Programu na rozwój społeczno-gospodarczy województwa. Napływ środków w ramach realizacji RPO WM do gospodarki województwa mazowieckiego przyczynia się do zdynamizowania rozwoju gospodarczego regionu, co znajduje swoje potwierdzenie w wynikach badania ewaluacyjnego, według którego wdrażanie Programu przyczyniło się do wzrostu PKB w regionie w samym 2011 roku o 1,6%. Jest to wartość wyższa od wartości docelowej założonej w Programie, którą zapisano na poziomie 1,0%. Należy jednak mieć na uwadze fakt, iż fundusze unijne zasilające obieg gospodarczy przyczyniają się także pośrednio do wzrostu inflacji, co z kolei oznacza, że realne wielkości wpływu będą kształtowały się na niższym poziomie niż wartości uzyskane na podstawie modelu. Ponadto, rezultaty przeprowadzonych symulacji makroekonomicznych pokazują, iż w latach 2007- 2013 wkład całości transferów skierowanych do regionu w ramach RPO WM w niwelowanie dystansu dzielącego wielkości charakteryzujące województwo mazowieckie do średniej wartości PKB per capita w PPS dla UE-27 (z poziomu 82.9% w 2006 r. do 105.2% w 2013 r.) ma wynieść 1.2 pkt. proc. Odnosząc wielkość regionalnego PKB do średniej dla Polski będzie można natomiast obserwować wzmocnienie roli województwa mazowieckiego jako gospodarczego lidera wśród polskich regionów – udział środków finansowych w ramach RPO WM we wzroście wspomnianego wskaźnika z 159.7% w 2006 r. do 160.2% w 2013 r. wyniesie 1.86 pkt. proc.

Wraz ze wzrostem poziomu PKB realizacja RPO WM przyczynia się również do wzrostu wartości dodanej brutto w takich sektorach ekonomicznych jak: przetwórstwo przemysłowe, budownictwo, usługi rynkowe i nierynkowe. Łącznie, bez budownictwa, wartość dodana brutto w gospodarce regionu, w wyniku wdrażania RPO WM, zwiększyła się w 2011 roku o 3,98 mld zł, co stanowi ponad jeden procent całkowitej wartości dodanej brutto wytworzonej w regionie. Jest to wartość wyższa od wartości docelowej założonej w Programie, którą zapisano na poziomie 3,32 mld zł. Uwzględniając symulacje przeprowadzone modelem Hermin dodatkowa wartość dodana brutto w przedmiotowych sektorach ekonomicznych będzie miała swoją kumulację w 2012 roku, kiedy to wyniesie 4,6 mld zł. Według tych samych wyliczeń do 2020 roku całkowita wartość dodana brutto w gospodarce regionu zwiększy się kumulatywnie o 29,23 mld zł, co stanowi blisko 11,2% wartości dodanej brutto województwa mazowieckiego z 2009 roku.

Obok konwergencji gospodarczej oraz poprawy konkurencyjności regionu realizacja RPO WM przyczynia się również do wzrostu zatrudnienia i tym samym podniesienia poziomu życia mieszkańców. Wyniki analizy wpływu środków w ramach programu na wskaźniki pozwalające monitorować sytuację na rynku pracy w województwie mazowieckim potwierdzają, iż realizacja RPO WM pozytywnie wpływa na proces aktywizacji zawodowej mieszkańców w całym okresie programowania. Zgodnie z informacjami zamieszczonymi w zatwierdzonych wnioskach o płatność końcową, realizacja Programu przyczyniła się do utworzenia w sposób bezpośredni 1 267,83 szt. nowych miejsc pracy, z czego 194,8 dla kobiet. Biorąc pod uwagę wszystkie podpisane umowy szacowana liczba utworzonych nowych miejsc pracy wynosi już 3 234,5 szt., z czego 518,5 dla kobiet. Z badania ewaluacyjnego przeprowadzonego modelem Hermin wynika, że całkowita liczba dodatkowo pracujących ogółem w efekcie wdrażania Programu wyniosła na koniec 2011 roku 19 260 osób, co przyczyniło się do ograniczenia stopy bezrobocia o 0,95 pkt. proc. (liczonej według metodologii BAEL).

W województwie Mazowieckim, jak i w całej Polsce od momentu wystąpienia kryzysu finansowego pod koniec 2008 r. odnotowuje się stały wzrost bezrobocia. Na koniec 2011 r. stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie mazowieckim wyniosła 9,9% podczas gdy średnia dla Polski była o ponad 2% wyższa.

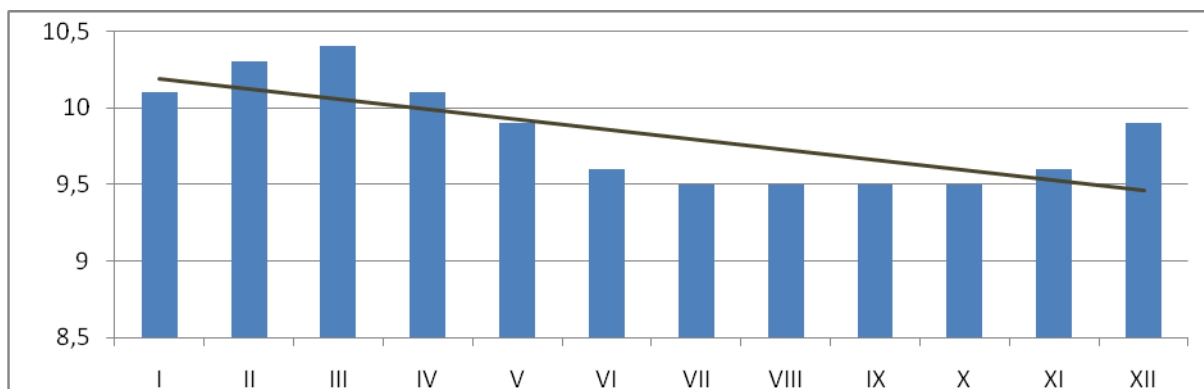
Wykres 9. Stopa bezrobocia rejestrowanego – stan na koniec miesiąca



Źródło: Komunikat o sytuacji społeczno gospodarczej województwa mazowieckiego – styczeń 2012

Pozytywnym zjawiskiem jest fakt, iż w 2011 r. odnotowano ujemnie nachyloną linię trendu w ujęciu rocznym w województwie mazowieckim – wraz ze wzrostem czasu spada wielkość bezrobocia. Może to oznaczać, trwale odwrócenie się tendencji aprecjacyjnej, jednakże ze względu na niepewną sytuację w strefie euro nie jest to przesądzone. Niewątpliwie dalsza interwencja EFRR na obszarze województwa przyczyni się do poprawy sytuacji na rynku pracy, poprzez kreowanie bezpośrednio i pośrednio tworzenia nowych miejsc pracy.

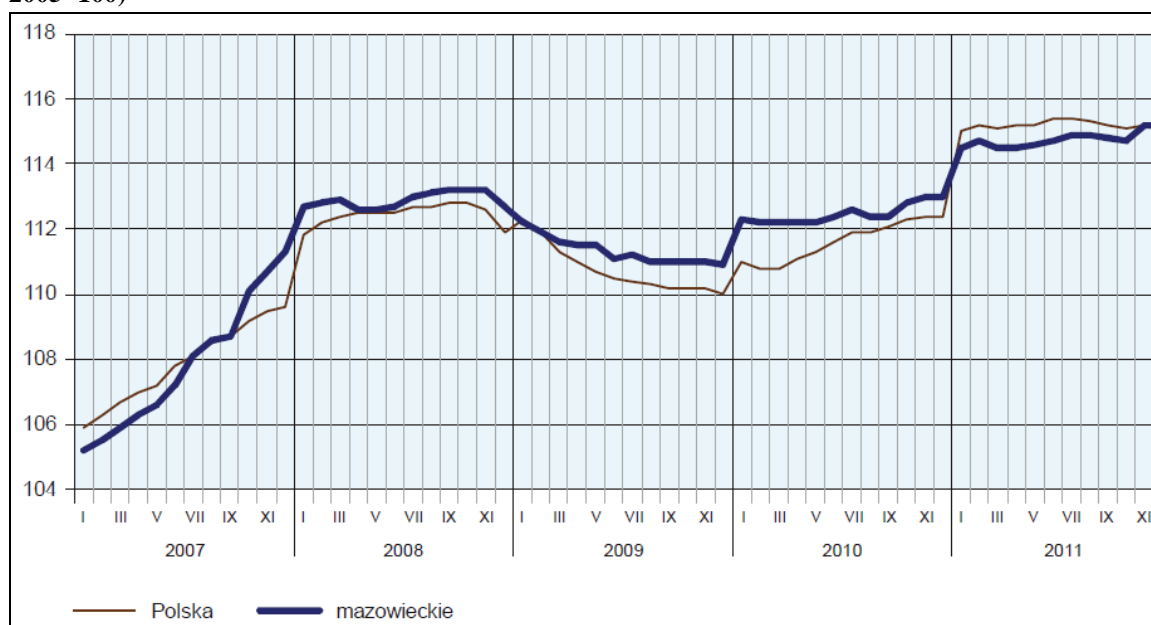
Wykres 10. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie mazowieckim w 2011 r. z linią trendu.



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Pozytywnym zjawiskiem występującym na rynku pracy pozostaje również ciągły wzrost dynamiki przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw. Sukcesywnie w Polsce oraz w województwie mazowieckim odnotowuje się od 2007 r. względny wzrost osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach.

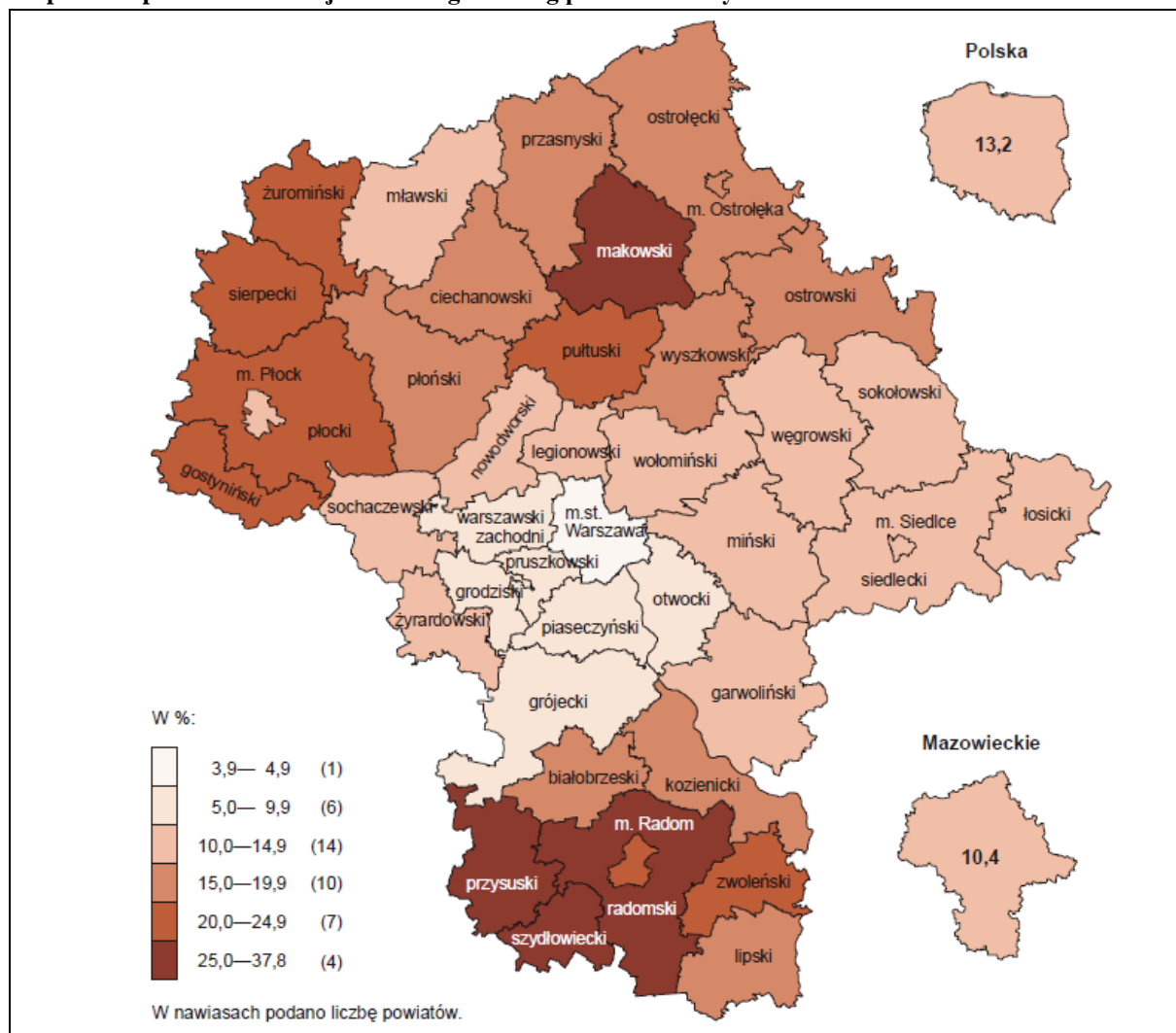
Wykres 11. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (przeciętna miesięczna 2005=100)



Źródło: Komunikat o sytuacji społeczno gospodarczej województwa mazowieckiego – styczeń 2012

Pomimo pozytywnego zjawiska, jakim jest spadek bezrobocia w całym województwie ważnym problemem pozostaje dysproporcja pomiędzy poszczególnymi powiatami. W województwie mazowieckim najniższe bezrobocie na początku 2012 r. wystąpiło na terenie M. St. Warszawy (3,9%), natomiast największe na terenie powiatu szydłowskiego (37,8%).

Mapa 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów w styczniu 2012 r.



Źródło: Komunikat o sytuacji społeczno gospodarczej województwa mazowieckiego – styczeń 2012

Wpływ RPO WM na gospodarkę województwa mazowieckiego znajduje swoje odzwierciedlenie także we wzroście wynagrodzeń, dochodów do dyspozycji gospodarstw domowych i w rezultacie we wzroście konsumpcji prywatnej, co z kolei przyczynia się do poprawy stopy życiowej mieszkańców regionu. Za sprawą wsparcia unijnego dochody sektora gospodarstw domowych wzrosły w 2011 roku o 3,51 mld zł, co w porównaniu z najnowszymi danymi Głównego Urzędu Statystycznego z 2009 roku (dochody pierwotne brutto ogółem) stanowi 1,98%. Jest to wartość wyższa od wartości docelowej zapisanej w Programie. Wraz ze wzrostem dochodów sektora gospodarstw domowych zwiększeniu ulega również spożycie towarów i usług konsumpcyjnych, które na podstawie przeprowadzonego badania ewaluacyjnego w 2011 roku wzrosło o 1,3% względem scenariusza nieuwzględniającego wpływu analizowanych funduszy.

Należy podkreślić, iż wszystkie wartości wskaźników programowych zostały oszacowane na koniec okresu sprawozdawczego, to znaczy, że zostały wygenerowane z umów podpisanych do dnia 31 grudnia 2011 roku i wprowadzonych do systemu KSI. Stopień osiągnięcia wartości docelowych wskaźników przy poziomie kontraktacji wynoszącej 62,72% pozwala wstępnie stwierdzić, że przy założeniu utrzymania obecnej tendencji wszystkie wartości docelowe celu głównego RPO WM zostaną osiągnięte. Najniższy

stopień realizacji zanotowano w odniesieniu do wskaźnika *Liczba utworzonych miejsc pracy brutto*. Należy podkreślić, iż pomimo faktu, że realizacja tego wskaźnika przedstawia się na poziomie 28,2% to szacowana realizacja jest znacząco wyższa i wynosi 71,88% wartości docelowej. W kolejnym okresie sprawozdawczym planowane jest utrzymanie proporcjonalnego osiągnięcia wskaźników finansowych i rzeczowych, tak aby w 2013 r. i 2015 r. możliwe było wykazanie wartości założonych w Programie.

Reasumując, należy stwierdzić, że transfery finansowe wypłacane w ramach RPO WM przyczyniają się do pobudzenia rozwoju społeczno-gospodarczego regionu, co pośrednio znajduje swoje przełożenie na wzrost PKB per capita (PPP) w województwie z 83% średniej unijnej w 2006 roku do 97% w 2009 (dane Eurostat) oraz spadek bezrobocia rejestrowanego z 11,8% do 9,9% wg stanu na koniec 2011 roku (dane GUS).

W konsekwencji dochodzi do przyspieszenia procesu konwergencji pomiędzy gospodarką regionu a innymi regionami unijnymi. Tym samym realizowany jest zarówno cel główny Programu, jak i cel nadrzędny Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego, którym jest wzrost konkurencyjności gospodarki i równoważenie rozwoju społeczno-gospodarczego w regionie prowadzące do poprawy jakości życia mieszkańców. O wzroście jakości życia mieszkańców województwa może również świadczyć wzrost nominalnych rocznych dochodów do dyspozycji brutto na 1 mieszkańca z 24 783 zł do 29 459 zł w latach 2007-2009 (dane GUS).

Wdrażanie programu wykorzystuje mocne i słabe strony analizy SWOT. Instytucja Zarządzająca w toku podejmowanych działań maksymalizuje efekty wdrażania RPO WM poprzez m.in. likwidowanie dysproporcji społecznych na obszarach defaworyzowanych (np. likwidowanie białych plam w dostępie do Internetu), czy wykorzystanie potencjału Mazowsza poprzez rozwój lotniska w Modlinie. Podejmowane działania mają również na celu utrzymanie przewagi województwa w obszarze badań i rozwoju oraz powiązań sfery biznesu i nauki. Odzwierciedleniem całości działań podejmowanych przez Zarząd Województwa są wskaźniki kontekstowe obrazujące sytuację społeczno-gospodarczą w regionie. Województwo Mazowieckie niezmiennie odnotowuje najmniejsze bezrobocie spośród wszystkich województw zarówno wg. BAEL jak również metodologii GUS. Dobrym odzwierciedleniem poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej i co za tym idzie warunków życia ludności jest najwyższe saldo migracji zewnętrznych spośród wszystkich województw w Polsce.

Instytucja Zarządzająca w poprzednim okresie sprawozdawczym przeprowadziła badanie pt. *Optymalizacja systemu wskaźników oraz kryteriów wyboru projektów w kontekście realizacji celów RPO Województwa Mazowieckiego 2007-2013*. Analiza wskaźników na poziomie projektów, wykazała wiele błędów metodycznych i braku spójności między wskaźnikami. Jednocześnie autorzy krytycznie odnoszą się do niektórych wskaźników na poziomie KSI lub Core Indicators. Takim przykładem są wskaźniki dotyczące liczby projektów, które formalnie zalicza się do wskaźników produktu. W praktyce jednak wskaźniki te nie badają produktów, ponieważ nie odnoszą się do rzeczowych efektów działań w projektach, osiągniętych bezpośrednio na skutek wydatkowania środków.

Głównym wynikiem badania są jednak wnioski i idące za nimi rekomendacje, służące poprawie systemu wskaźników w obszarach na które wpływ bezpośredni ma IZ RPO WM. Wnioski i rekomendacje nie dotyczą wyłącznie systemu wskaźników – w trakcie analiz pojawiły się bowiem kwestie nieco wychodzące poza sam system wskaźników, mające jednakże bezpośredni wpływ na jego funkcjonowanie (np. podejście beneficjentów, wzór wniosku o dofinansowanie, generator wniosków). Najistotniejsze zadania, jakie należy wykonać w celu poprawy jakości systemu wskaźników RPO WM są następujące:

- ▶ usprawnienie funkcjonowania systemu informatycznego,
- ▶ określenie definicji wskaźników w celu uniknięcia ich wieloznaczności,

- ▶ poprawa spójności wskaźników na różnych poziomach wdrażania.
- ▶ zmiana wartości docelowych przeszacowanych i nieoszacowanych wskaźników.

Instytucja Zarządzająca dokonała analizy wniosków płynących z raportu i w okresie sprawozdawczym kontynuowała działania mające na celu wdrożenie rekomendacji. Dla wszystkich wskaźników dostępnych dla beneficjentów określono między innymi spójne definicje wraz z metodologią pomiaru. Dostosowano wskaźniki na poziomie projektowym do wskaźników na poziomie działań i priorytetów. Zmieniono część wskaźników działań i priorytetów na takie które będą spójne z nową listą wskaźników projektowych. Zmieniono wartość docelową dla części wskaźników działań i priorytetów, które w wyniku analizy IZ zostały uznane za przeszacowane lub niedoszacowane. Rozpoczęto również procedurę zmiany sposobu funkcjonowania lokalnego systemu informatycznego, który docelowo ma umożliwić beneficjentom ponowny wybór wskaźników projektowych zgodnych z celami projektów, przy jednoczesnej walidacji wybranych wskaźników względem zgodności wskaźników produktu i rezultatu oraz celami projektów. Zmiany w zakresie dokumentów programowych znalazły swój finał w aktualizacji dokumentu RPO WM, który został przyjęty przez Komisję Europejską pod koniec 2011 roku. Jednocześnie trwają prace nad modernizacją lokalnego systemu informatycznego, która jest prowadzona przez firmę RODAN SYSTEMS S.A., pod nadzorem Instytucji Pośredniczącej II stopnia.

Instytucja Zarządzająca dokonała również realokacji środków pomiędzy poszczególnymi działaniami w celu zmaksymalizowania efektów wynikających z wdrażania Programu, analizy potrzeb beneficjentów, a także stopnia osiągnięcia wartości docelowych wskaźników w poszczególnych działaniach. W tym celu dokonano realokacji z Działania 1.3 i 1.6 do Działania 1.1, 1.4. i 1.5, z Działania 2.1 do Działania 2.2 i 2.3, z Działania 5.1 do 5.2 oraz z Działania 7.2 do 7.1 i 7.3.

W osobnym punkcie sprawozdania - 2.8 przedstawiono informacje dotyczącą KRW i Dostosowania Technicznego.

2.1.6.3. Rekomendacje KE

W okresie sprawozdawczym Komisja Europejska przesłała do IZ RPO dwie informacje o zatwierdzeniu Sprawozdania rocznego z wdrażania RPO WM. Pierwsza informacja dotyczyła sprawozdania za 2009 r. i zawierała uwagi i zalecenia, które dotyczyły następujących kwestii:

1) Pogłębienie analizy jakościowej na bazie wskaźników finansowych i fizycznych w następnych raportach

Komisja Europejska zwróciła szczególną uwagę na konieczność przygotowania w raportach rocznych analizy danych, przedstawiającą porównanie postępu finansowego i fizycznego w ramach poszczególnych priorytetów Programu. Analiza ta pozwala na bieżąco monitorować efekty wdrażania i odnosić je do celu głównego i celów szczegółowych zapisanych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Mazowieckiego.

2) Przygotowanie do przeglądu średniookresowego z uwzględnieniem rekomendacji Komisji oraz wytycznych odnośnie Krajowej Rezerwy Wykonania

Komisja Europejska podkreśliła, iż zatwierdzona przez Komitet Monitorujący propozycja realokacji środków wymaga zatwierdzenia przez Komisję Europejską, która oceniając je będzie się kierować strategią EU2020. W związku z faktem, iż zmiana każdego programu operacyjnego powinna zostać podjęta do końca 2011 r. KE podkreśla konieczność przesłania odpowiednio wcześniej, dobrze przygotowanych i uzasadnionych propozycji zmian. Wprowadzanie powyższych zmian będzie w opinii

KE dobrą okazją do przeglądu postępu fizycznego i ewentualnej aktualizacji lub korekty wartości zapisanych w Programie.

3) Poprawa i przyspieszenie realizacji inwestycji w obszarze społeczeństwa informacyjnego

W opinii KE realizacja projektów z tego obszaru, istotnego z punktu widzenia realizacji strategii EU2020 jest opóźniona w wielu regionach Polski. DG REGIO zbada wraz z DG INFSO i DG COMP oraz za pomocą programu Jaspers potrzebę dalszego wsparcia tego typu projektów.

4) Przyspieszenie realizacji inwestycji w obszarze energetyki

Komisja podkreśliła, że energetyka w szczególności związana z odnawialnymi źródłami energii jest kolejnym ważnym filarem strategii EU2020. W opinii KE występujące opóźnienia we wdrażaniu projektów z tego obszaru, mogłyby zostać nadrobione poprzez wymianę dobrych praktyk pomiędzy programami. Komisja Europejska wyraziła również gotowość do zainicjowania z polskimi władzami warsztatów lub seminariów w celu zbadania możliwości poprawy tempa wdrażania projektów związanych z energetyką.

5) Zapewnienie efektu synergii w inwestycjach transportowych pomiędzy sieciami regionalnymi i krajowymi: nadanie wyraźnego priorytetu drogom łączącym region z szerszą (międzynarodową) krajową siecią transportową

KE przypomniała regionom, że drogom regionalnym, należy nadać priorytet względem dróg lokalnych. Dodatkowo, należy unikać dominacji małych, rozproszonych projektów dotyczących dróg lokalnych. Komisja Europejska podkreśla, że inwestycje transportowe powinny być skorelowane z siecią krajową oraz TEN-T w celu osiągnięcia efektu synergii. KE zachęca również instytucje zarządzające do wykazania w raportach rocznych za 2010 r. komplementarności inwestycji transportowych i przedstawienia zarysu głównych szlaków, które są w trakcie budowy lub modernizacji.

6) Innowacje: opracowanie inteligentnych strategii specjalizacji na bazie regionalnych strategii innowacji

Istotnym elementem wdrażania funduszy regionalnych jest zachęcenie władz krajowych i regionalnych do opracowania „inteligentnych strategii specjalizacji”, które umożliwią zidentyfikować najlepsze aktywa w tym obszarze. W ciągu ostatnich 5 lat zanotowano w Polsce ogromny postęp w obszarze infrastruktury wspierającej przedsiębiorczość (parki przemysłowe, technologiczne, inkubatory). Wsparcie to w opinii Komisji, powinno prezentować już określone rezultaty. Pomimo sukcesów KE dostrzega również wiele słabości, które należy przezwyciężyć. Nawiązując do „Innowacyjnej Unii” jednego z siedmiu sztandarowych elementów Europa 2020, Komisja podkreśla konieczności poprawy warunków i dostępu do finansowania badań i innowacji, zapewnienie możliwości przedkładania innowacyjnych pomysłów na produkty i usługi kreujące wzrost i miejsca pracy.

7) Środki wsparcia biznesu: poprawa monitorowania rodzajów wspieranych firm

Komisja Europejska podkreśliła konieczności poszerzenia wiedzy na temat rodzajów biznesu (sektory, mikro/małe/średnie firmy, przedsiębiorcy) w taki sposób, aby możliwe było wspieranie firm, które mają największą wartość dodaną. Dzięki temu możliwe będzie opracowania bardziej strategicznego i skoncentrowanego programu wsparcia biznesu.

8) Inżynieria finansowa: przestrzeganie zasad przetargów publicznych i pomocy państwa oraz wprowadzenie monitorowania i kontroli jakości

Komisja wyraża zadowolenie z wykorzystania instrumentów inżynierii finansowej, obserwowanego w ubiegłym roku. Szczególne zadowolenie budzi fakt zwiększenia środków finansowych na fundusze odnawialne w związku z niwelowaniem skutków kryzysu finansowego. KE podkreśla jednak

konieczności przestrzegania zasad przetargów publicznych (konkursów) przy wyborze pośredników finansowych. Konkursy nie powinny być jednak ograniczone geograficznie (wyłącznie do pośredników z regiony), ani według kryteriów zysków (tylko organizacje typu non-profit). Dodatkowo obserwuje się potrzebę bardziej jednolitego monitorowania, raportowania i oceny inżynierii finansowej w Polsce.

9) Duże projekty: dobrze przygotowane i wysokiej jakości wnioski wymagają od Komisji mniej czasu na ich zatwierdzenie

Szybkie sprawne zatwierdzenie dużych projektów wymaga złożenia dobrze przygotowanych wniosków, zawierających analizę kosztów z porównaniem z korzyściami i danych finansowych, które odpowiadają uzgodnionym wytycznym. Pracownicy polskiej sekcji są dostępni w celu omówienia wniosków z beneficjentami we wczesnej fazie sporządzania wniosku.

10) Aktywne uczestnictwo w sieci ENEA

Komisja Europejska zachęca regiony do aktywnego uczestnictwa w sieci European Network of Environmental Authorities (ENEA), która może być ważną płaszczyzną wymiany informacji m.in. na temat dynamicznego wdrożenia przepisów EIA oraz integracji zasad zrównoważonego rozwoju w planowaniu i realizacji przyszłych i obecnych programów operacyjnych.

11) Aktywne uczestnictwo w RegioNetwork

Strona internetowa RegioNetwork 2020 ma służyć, jako platforma on-line dla przedstawicieli regionalnych oraz osób, które interesują się zawodowo polityką regionalną UE. Zachęca się polskie regiony, które się jeszcze nie zarejestrowały do rejestracji i aktywnego uczestnictwa.

II Szczegółowe uwagi dotyczące RPO WM

12) Przyspieszenie i koncentracja na realizacji projektów kluczowych

Ze względu na znacząco alokację przewidzianą na realizację projektów kluczowych, KE podkreśla konieczności prawidłowego i terminowego przygotowania i realizacji tych projektów. W przypadku stwierdzenia istotnych i utrzymujących się trudności z przygotowaniem projektu, które istotnie opóźniają lub uniemożliwiają rozpoczęcie realizacji, należy poważnie rozważyć uwolnienie alokacji zarezerwowanej dla tych projektów do wykorzystania przez inne projekty zgłoszone w konkursach. Ponadto KE podkreśla, że określenie „kluczowe” powinno być ograniczone do projektów mających strategiczną wartość dla regionu jako całości, oraz że lista tych projektów powinna być określona w momencie opracowywania programu operacyjnego, dlatego też należy unikać dalszego rozszerzania listy projektów kluczowych.

13) Zagwarantowanie równego traktowania beneficjentów

KE podkreśliła, że równe traktowanie beneficjentów stanowi fundament zasad polityki spójności i przekłada się na praktyczne zastosowanie unijnej polityki konkurencji. W związku z powyższym w przypadku podejrzenia występowania dyskryminacji, należy podjąć niezwłoczne działania w celu poprawy tej sytuacji.

14) Zapewnienie efektywnego funkcjonowania Komitetu Monitorującego

Komitet Monitorujący jest jednym z najważniejszych organów w systemie realizacji pomocy w formie funduszy strukturalnych oraz pełni istotną rolę w zapewnieniu prawidłowej realizacji programu operacyjnego. Instytucja Zarządzająca musi zapewnić, że Komitet Monitorujący funkcjonuje efektywnie i ma dyspozycji niezbędne narzędzia. Dodatkowo, należy dążyć do pozyskania i zapewnienia jak najszerszego udziału partnerów społecznych.

W odpowiedzi na przesłane pismo IZ RPO przekazała do KE następującą odpowiedź:

- Ad. 1. IZ z roku na roku stara się pogłębiać analizę jakościową w sprawozdaniu rocznym, prezentując, np. w obecnym sprawozdaniu stopień osiągnięcia wskaźników w stosunku do wartości kontraktacji. Podjęte wysiłki pozwalając lepiej monitorować wdrażanie Programu, zarówno KE, jak również członkom KE.
- Ad. 2. Instytucja Zarządzająca stoi na stanowisku, że Środki Krajowej Rezerwy Wykonania mają z założenia stanowić instrument sprzyjający budowaniu przewag konkurencyjnych regionu (dzięki ukierunkowaniu na obszary proinnowacyjne i prorozwojowe oraz na podnoszenie standardów dostępu do usług). Zgodnie z uchwałą KK NSRO z dnia 9 lutego br., dotyczącą podziału środków z KRW i dostosowania technicznego, uwzględniając jednocześnie duże zainteresowanie wśród beneficjentów, znacznie przewyższające możliwości udzielenia dofinansowania w ramach dotychczasowych środków RPO WM (w szczególności dotyczy to projektów z zakresu przedsiębiorczości, odnawialnych źródeł energii, infrastruktury transportowej o znaczeniu regionalnym oraz infrastruktury służącej ochronie zdrowia i życia), Instytucja Zarządzająca rekomenduje przeznaczenie dodatkowych środków na realizację projektów z obszaru infrastruktury transportowej (drogi regionalne - Działanie 3.1), innowacyjności – infrastruktura sfery B+RT, wspieranie przedsięwzięć innowacyjnych (Działania: 1.2, 1.4, 1.5, 1.76, 1.8); energetyki, w tym: odnawialne źródła energii, efektywność energetyczna (Działanie 4.3). Dodatkowo IZ RPO WM rekomenduje przeznaczenie, pod pewnymi warunkami niewielkiej kwoty na infrastrukturę służącą ochronie zdrowia i życia (Działanie 7.1.).
- Ad. 3. Odnosząc się do kwestii poprawy i przyspieszenia realizacji inwestycji w obszarze społeczeństwa informacyjnego oraz w nawiązaniu do inicjatywy Ministerstwa Rozwoju Regionalnego w sprawie grupowania powiadomień o pomocy państwa, pragnę poinformować, iż projekty wybrane do dofinansowania w ramach konkursu dla Działania 2.1 „Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu” RPO WM i projekty dotyczące budowy sieci szerokopasmowych, ze względu na charakter nie wymagają notyfikacji do KE w zakresie pomocy publicznej. Instytucja Zarządzająca mając na uwadze szybkie i efektywne wdrażanie Programu, planuje również ogłoszenie w niedługim czasie kolejnego konkursu dla Działania 2.1. W przypadku projektu kluczowego „Internet dla Mazowsza” Samorządu Województwa Mazowieckiego przy współpracy z JASPERS rozpoczęta zostanie w najbliższym czasie jego prenotyfikacja w KE w zakresie występowania pomocy publicznej. Kolejny krokiem będzie notyfikacja projektu w KE.
- Ad. 4. Spowolnienie w realizacji priorytetów energetycznych wynika przede wszystkim z opóźnienia wejścia w życie rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 7 grudnia 2009 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w zakresie: energetyki, infrastruktury telekomunikacyjnej, infrastruktury sfery badawczo-rozwojowej, lecznictwa uzdrowiskowego w ramach regionalnych programów operacyjnych. Rozporządzenie to warunkowało w większości programów operacyjnych, rozpoczęcie przygotowywania procedur konkursowych i naboru wniosków. Również w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego prace przygotowawcze rozpoczęto wtedy, kiedy rozporządzenie weszło w życie. Biorąc pod uwagę szeroki obszar energetyki, jaki objęty jest przez RPO WM, np. sieci elektroenergetyczne i ciepłownicze, odnawialne źródła energii, termomodernizacja, efektywność energetyczna, kogeneracja, jakość powietrza oraz sieci gazowe, a z drugiej strony – oczekiwania

⁶ Działanie 1.7. *Promocja gospodarcza* zostanie objęte dodatkową alokacją zgodnie z decyzją Zarządu WM o nawiązaniu współpracy międzyregionalnej z landem Saksonia-Anhalt (Niemcy).

potencjalnych beneficjentów, nabór wniosków wiązał się z przygotowaniem zasad, uwzględniających rozwiązania dla możliwych do przewidzenia trudności na etapie naboru wniosków, ich weryfikacji oraz realizacji projektów i ich rozliczania. Trudne kwestie dotyczyły np. kwalifikowalności kosztów, pomocy publicznej, linii demarkacyjnej, ukierunkowania projektów na realizację wskaźników RPO WM.

Ad. 5. Odnosząc się do kwestii zapewnienia efektu synergii w inwestycjach transportowych pomiędzy sieciami regionalnymi i krajowymi, pragnę podkreślić, iż Instytucja Zarządzająca RPO WM od początku wdrażania Programu priorytetowo traktuje drogi regionalne, dlatego też projekty dotyczące tych dróg realizowane są również w trybie indywidualnym. Obecnie w ramach Działania 3.1 Infrastruktura drogowa na liście projektów kluczowych znajduje się 10 projektów z podpisanymi umowami na kwotę, dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego 715 653 478 PLN. Podejście to zostało uwzględnione w szczegółowych kryteriach oceny dla Działania 3.1. Infrastruktura drogowa tj. „Wpływ projektu na zintegrowanie regionalnego układu komunikacyjnego i zespolenie z krajowych i europejskim systemem komunikacyjnym” oraz „Powiązanie z siecią TEN-T”, w ramach których można uzyskać 55% punktów możliwych do zdobycia w ramach wszystkich kryteriów szczegółowych dla Działania 3.1. Infrastruktura drogowa. Dlatego, nawet w przypadku oceny projektów w ramach konkursów dla dróg powiatowych i gminnych, promowane były projekty łączące się z układem regionalnym i krajowym oraz siecią TEN-T. Dotychczas ogłoszono po jednym konkursie dla dróg gminnych i powiatowych. Obecnie Instytucja Zarządzająca nie planuje już ogłaszania tego typu konkursów i skupia się na realizacji projektów indywidualnych, dotyczących dróg regionalnych z listy podstawowej oraz na przygotowaniu do realizacji projektów z listy rezerwowej.

Ad. 6. Nawiązując do opracowania inteligentnych strategii specjalizacji na bazie regionalnych strategii innowacji, pragnę poinformować, iż w 2011 roku Województwo Mazowieckie, zakończy pierwszy etap ośmioletniej realizacji Regionalnej Strategii Innowacji na lata 2007-2015 r. Podjęte aktywności wynikające z zaleceń i celów strategii, zbiegły się w czasie z przyjęciem przez Unię Europejską nowej strategii, zaproponowanej w dokumencie Europa 2020. Nowy dokument stanie się podstawą do zweryfikowania i aktualizacji obecnych założeń wszystkich sektorowych strategii, obowiązujących na poziomie Województwa Mazowieckiego, traktujących o kwestiach gospodarki, innowacyjności czy rozwoju regionalnego w celu dopasowania do nowej polityki stymulowania innowacyjności, zalecanej przez KE. Oczywiście planowane zmiany nie zmniejszą aktywności działań, prowadzonych przez Samorząd Województwa Mazowieckiego, których zakładane rezultaty, co należy podkreślić, wpisują się w cele strategii Europa 2020, wskazującej na konieczność stymulowania innowacyjności i konkurencyjności gospodarek UE, tak, aby w jak najkrótszym czasie zmniejszyć „przepaść” technologiczną pomiędzy Europą a Stanami Zjednoczonymi i Japonią.

Jednocześnie Samorząd Województwa będący Instytucją Zarządzającą RPO WM przy akceptacji Komitetu Monitorującego bezpośrednio wpływa na realizację Regionalnej Strategii Innowacji poprzez dobór odpowiednich kryteriów stosowanych przy wyborze projektów. Zostały one opracowane zarówno na poziomie kryteriów strategicznych (stopień innowacyjności), jak również kryteriów szczegółowych dla działań realizowanych w szczególności w ramach Priorytetu I. Promowane są projekty polegające na wprowadzeniu nowego produktu / usługi (w rozumieniu metodologii Oslo) wykorzystujące nowe technologie - pod pojęciem nowej technologii rozumie się technologię w postaci prawa własności przemysłowej, patentu lub usługi badawczo-rozwojowej (w rozumieniu Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług), która umożliwia wytwarzanie nowych lub znacząco ulepszonych towarów, procesów lub usług i nie jest stosowana na świecie dłużej niż 5 lat. Jednocześnie próbując osiągnąć efekt synergii wnioskodawcy mogą

uzyskać dodatkowe punkty przy ocenie merytorycznej ich projektów za uzyskanie nagrody lub wyróżnienia w konkursie Innowator Mazowsza w kategorii Młoda Innowacyjna Firma lub za wykorzystanie w projekcie rozwiązań autorstwa laureatów tego konkursu w kategorii Innowacyjny Młody Naukowiec (w tym – poprzez zakup prac badawczo – rozwojowych lub zatrudnienie).

- Ad. 7. Nawiązując do kolejnej kwestii poruszonej w piśmie, mianowicie środków wsparcia biznesu pragnę zauważyć, że kluczowe oraz strategiczne znaczenie dla rozwoju Mazowsza ma sektor MSP, który szczególnie wspierany jest w ramach RPO WM, głównie w ramach I oraz II Priorytetu. Instytucja Zarządzająca na bieżąco monitoruje wykorzystanie środków przez przedsiębiorstwa oraz prowadzi analizy (m.in. dotyczące dwóch konkursów do Działania 1.5 RPO WM), które stanowią będą podstawę do ogłaszania kolejnych konkursów dla firm⁷.
- Ad. 8. Zarząd Województwa Mazowieckiego, pełniący rolę Instytucji Zarządzającej RPO przykłada również ogromną wagę do sprawnego i efektywnego wdrażania instrumentów finansowych. Zgodnie z ustaleniami poczynionymi na spotkaniu bilateralnym z przedstawicielami Komisji Europejskiej, które miało miejsce w dn. 28 października 2010 r. w okresie maj - czerwiec 2011 r. zostanie ogłoszony w ramach Działania 1.4 RPO WM dla funduszy pożyczkowych i poręczeniowych konkurs bez ograniczeń, dotyczących obszaru funkcjonowania oraz czasu działania na rynku. Dodatkowo w pierwszym półroczu 2011 r. planowane jest przystąpienie w ramach RPO WM do Inicjatywy Jessica. Ostateczna decyzja dot. inicjatywy uzależniona jest od wyników studium ewaluacyjnego, które jest obecnie w trakcie opracowania. Na obecnym etapie planuje się podpisanie Umowy o Finansowanie FP z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, który wybierze Fundusz/e Rozwoju Obszarów Miejskich. W związku z czym, nie będzie konieczności ogłoszenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przez Instytucję Zarządzającą.
- Ad. 9. Odnosząc się do kwestii związanej z przygotowaniem i realizacją dużych projektów, pragnę zaznaczyć, że Instytucja Zarządzająca RPO WM dokłada wszelkich starań, aby duże projekty były objęte doradztwem dzięki m.in. Inicjatywie JASPERS, doradztwu *Project pipeline*, a także wsparciu Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych. Najważniejszą formą doradztwa dla projektów dużych jest pomoc Inicjatywy JASPERS, która pozwala na wczesną identyfikację potencjalnych problemów i odpowiednie dopracowanie projektów. Wsparcie Inicjatywy JASPERS jest cenne zwłaszcza w związku z koniecznością analizy kwestii problematycznych, takich jak np. występowanie pomocy publicznej. Podobną formą wsparcia jest doradztwo inicjowane przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, tzw. *Project pipeline* dla projektów indywidualnych, w tym dużych. Wsparcie to jest współfinansowane z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna i polega na doradztwie oraz weryfikacji sporządzenia dokumentów niezbędnych do złożenia wniosku o dofinansowanie. Właściwe przygotowanie projektów dużych wspierane jest także działaniami Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych, która poprzez pomoc udzielaną przez opiekunów projektów, po organizację spotkań roboczych, spotkań informacyjnych, szkoleń oraz seminariów dla beneficjentów.
- Ad. 10. KE przekazała w tym punkcie informację nt. platformy współpracy, dlatego też IZ nie udzieliła żadnych wyjaśnień w ramach tego punktu.
- Ad. 11. jw.

⁷ Analiza wniosków złożonych w ramach dwóch konkursów do Działania 1.5 „Rozwój przedsiębiorczości” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013, BDKM Grupa Doradcza Sp. z o.o., Warszawa 2010.

Ad. 12. IZ RPO WM zdaje sobie sprawę z zagrożenia realizacji projektów indywidualnych i ryzyka związanego z zablokowaniem wydatkowania środków. W związku z powyższym, podjęto działania mające na celu przyspieszenie procesu przygotowywania do realizacji projektów indywidualnych poprzez wprowadzenie mechanizmów dyscyplinujących beneficjentów oraz nacisk na proces monitorowania. We wzorze pre-umowy na dn. 31.12.2010 r. ustalony został ostateczny termin złożenia wniosku o dofinansowanie, z doprecyzowaniem, iż beneficjent ponosi świadome ryzyko nieotrzymania dofinansowania w przypadku niezłożenia wniosku w tym terminie. Opracowywany został harmonogram przygotowania do realizacji projektów kluczowych, który aktualizowany jest co kwartał i przedstawiany Zarządowi Województwa Mazowieckiego, Komitetowi Monitorującemu RPO WM oraz Komisji Europejskiej. Z dn. 31.03.2010 r. zawieszony został otwarty nabór propozycji projektów do IWIPK RPO WM. Natomiast w dn. 27 kwietnia 2010 r. przyjęto Zasady modyfikacji projektów kluczowych oraz IWIPK RPO WM 2007-2013 regulujące tryb wprowadzania zmian do projektów znajdujących się na IWIPK RPO WM oraz postępowanie z projektami na poszczególnych etapach ich przygotowania. Wprowadzono także mechanizmy pozwalające na usuwanie projektów z IWIPK RPO WM, których realizacja jest szczególnie zagrożona. Określone w Zasadach modyfikacji reguły, pozwalające na elastyczne podejście do zmian w projektach kluczowych zapewniły jednocześnie ich pełną kontrolę oraz zachowanie przejrzystości oceny. W dn. 22 czerwca 2010 r. utworzono listę rezerwową IWIPK RPO WM, która stanowi źródło danych o projektach, które w przypadku wykazania gotowości do realizacji i pojawienia się wolnych środków, mogą uzyskać dofinansowanie. Dzięki podjętym przez IZ RPO WM działaniom do 31.12.2010 r. złożono 51 wniosków na 53 projekty znajdujące się na liście projektów kluczowych. Dwa projekty, których wnioskodawcy nie zdążyli złożyć wniosków w terminie zostały przesunięte decyzją Zarządu na listę rezerwową. Dzięki tym działaniom pod koniec roku w trakcie oceny było 20 wniosków o dofinansowanie, natomiast dla pozostałych 30 projektów podpisano umowy o dofinansowanie. Aktualnie, udział wartości dofinansowania z EFRR projektów kluczowych RPO WM w alokacji na RPO WM wynosi 37%.

Ad. 13. i Ad. 14. Odnosząc się do funkcjonowania Komitetu Monitorującego, pragnę podkreślić, iż Instytucja Zarządzająca RPO WM przykłada dużą wagę do sprawnego funkcjonowania tego ważnego z punktu widzenia wdrażania Programu podmiotu. W związku z powtarzającymi się sytuacjami braku quorum na posiedzeniach Komitetu Monitorującego, a tym samym niemożności podejmowania decyzji związanych z realizacją RPO WM, Przewodniczący Komitetu w listopadzie ubiegłego roku wystosował pisma do instytucji, które nie były reprezentowane w czasie dwóch następujących po sobie posiedzeń Komitetu. Poprosił o wyznaczenie nowych bardziej dyspozycyjnych osób, bądź zdyscyplinowanie do aktywnego uczestnictwa w posiedzeniach Komitetu dotychczasowych przedstawicieli. Nawiązując do wyników badania ewaluacyjnego „Analiza efektywności funkcjonowania KM programów operacyjnych na lata 2007-2013” oraz do propozycji KE dotyczącej aktywizacji członków KM i umożliwienia udziału w pracach przedstawicielom organizacji środowiskowych w grudniu 2010 roku przeprowadzony został nabór uzupełniający do Komitetu Monitorującego wśród organizacji pozarządowych zajmujących się tematyką funduszy unijnych oraz dziedziną środowiska naturalnego i ekologii. W ramach naboru zgłosiła się jedna organizacja pozarządowa zajmująca się zagadnieniami związanymi z funduszami unijnymi. W chwili obecnej kandydatury organizacji pozarządowej zostały przesłane do rekomendacji Rady Działalności Pożytku Publicznego. Ponadto w najbliższym czasie w skład Komitetu wejdzie również przedstawiciel Departamentu Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie. Praktyką w ramach Programu jest również, że posiedzenia KM odbywają się nie rzadziej niż raz w miesiącu. KM ma do dyspozycji niezbędne narzędzia do pełnienia aktywnej i proaktywnej roli

w procesie kierowania realizacją Programu, czego dowodem jest m.in. powołanie w ramach komitet zespołu roboczego ds. usprawnień wdrażania RPO WP 2007-2013, składającego się z przedstawicieli Instytucji Zarządzającej i Komitetu Monitorującego.

Pismem z dn. 28 sierpnia 2011 r. Komisja Europejska przekazała uwagi i zalecenia dotyczące zatwierdzenia sprawozdania rocznego za 2010 r, które IZ uwzględniła przy sporządzaniu obecnego sprawozdania:

I. Uwagi ogólne

Komisja Europejska podkreśliła fakt, iż wszystkie komentarze z ubiegłych lat zostały zawarte w sprawozdaniu rocznym za 2010 r. Ogólnie mówiąc, KE zaobserwowała w Polsce poprawę sporządzania raportów pod względem jakościowym. Jednak w niektórych przypadkach powinna nastąpić dalsza poprawa interpretacji danych oraz pogłębienie analizy realizacji priorytetów w stosunku do założeń przewidzianych w Programie Operacyjnym wraz z identyfikacją kluczowych czynników sukcesu i „wąskich gardeł” w poszczególnych priorytetach.

Po wejściu w drugą połowę okresu programowania 2007-2013, Komisja podkreśla wagę sporządzania raportów, które będą zawierały pogłębioną analizę osiągnięcia celów założonych w Programie Operacyjnym.

KE oczekuje, że analiza ta będzie wsparta zarówno poprzez badania ewaluacyjne *on going* jak i przegląd Programu dokonany pod kątem wykorzystania dodatkowych środków z Dostosowania Technicznego i Krajowej Rezerwy Wykonania.

II. Szczegółowe uwagi dotyczące RPO WM

KE jest usatysfakcjonowana ogólnym postępem Programu. Fakt ten, przekłada się na spełnienie zasady N+3/2 w latach 2011 oraz 2012. Komisja zaznacza, że postęp ten nie jest zrównoważony w ramach priorytetów, szczególnie dotyczy to Priorytetów II *Przyspieszenie e-Rozwoju Mazowsza*, IV *Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka* i V *Wzmacnianie roli miast w rozwoju* na temat których Komisja oczekuje otrzymania informacji nt. podjętych działań mających na celu poprawienie zdolności absorpcyjnych w tych priorytetach.

Dodatkowo Komisja zwraca uwagę na ryzyka w wykorzystywaniu Funduszy Strukturalnych w obszarze ochrony zdrowia w Polsce. Brak podpisanych kontraktów z Narodowym Funduszem Zdrowia skutkuje niewykorzystaniem sprzętu medycznego współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej, co w opinii KE wymaga szczególnego monitoringu.

Układ i jakość sprawozdania rocznego w 2010 r.

Wszelkie informacje zawarte w treści sprawozdania powinny znajdować się w we właściwych częściach dokumentu. Dane dotyczące pkt. 2.1.1 *Informacje na temat postępów fizycznych programu operacyjnego* oraz pkt. 2.1.4 *Pomoc w podziale na grupy docelowe* umieszczone są w pkt. 2.1.6.2 *Analiza jakościowa (Poziom Programu)* w części dotyczącej postępu finansowego.

Analiza jakościowa (Poziom Priorytetów)

Zdaniem Komisji Europejskiej rozdział ten uległ znaczącej poprawie pod względem jakościowym, jednakże zwraca się uwagę na kilka aspektów, które wymagają wyjaśnienia:

1. Tabele dotyczące podziału na obszary realizacji, subregiony, formy prawne beneficjentów oraz według typów projektów, powinny zawierać podsumowanie.

2. Informacje o postępie rzeczowym w ramach priorytetów są ograniczone do oceny postępu osiągnięcia wartości wskaźników. Opis powinien być rozszerzony o analizę wpływu dofinansowanych projektów na realizację celów RPO WM 2007 – 2013, co będzie przedmiotem badania ewaluacyjnego mid –term planowanego do przeprowadzenia w 2012 r. Komisja Europejska wskazuje również na konieczność przeprowadzenia pogłębionej analizy jakościowej dotyczącej np. wsparcia w biznesie: jakie sektory otrzymały wsparcie, czy udzielone wsparcie jest zgodne z celami zapisanymi w Programie. W 2010 r. dokonano analizy wniosków złożonych w ramach dwóch konkursów do Działania 1.5 „Rozwój przedsiębiorczości”. Analogicznie analizy zostaną przeprowadzone dla pozostałych działań, w których występują beneficjenci prywatni. Ponadto, w treści rozdziału w sprawozdaniu powinny również być zawarte wnioski z analizy postępu finansowego i rzeczowego.
3. Wartości wskaźników dotychczas zrealizowanych i zaplanowanych do osiągnięcia w umowach o dofinansowanie RPO WM różnią się w znacznym stopniu od wartości docelowych wskaźników zapisanych w RPO WM, co powinno zostać poddane analizie.
4. Brak analizy jakościowej dotyczącej Pomocy technicznej. Postęp rzeczowy jest zbyt rozbudowany o zbędne elementy.

Wskaźniki

Istnieją rozbieżności pomiędzy wskaźnikami Komisji Europejskiej (core indicators) umieszczonymi w systemie SFC, a wskaźnikami RPO WM, które powinny być skorygowane.

Informacja nt. podziału wykorzystania funduszy wg kategorii interwencji

Pomimo przeprowadzenia pogłębionej analizy w ramach przedmiotowej części sprawozdania zaleca się opisywanie oddzielnie poszczególnych kategorii interwencji, co spowoduje że analiza stanie się bardziej użyteczna.

Instrumenty inżynierii finansowej

Pomimo satysfakcjonującego opisu rozdziału nie jest wyjaśnione czy fundusze pożyczkowe i poręczeniowe odnoszą się również do części poświęconej inicjatywnie JEREMIE. Jeśli tak, informacja taka powinna być zawarta. Jeśli nie, powinno to być wspomniane i wytłumaczone w sprawozdaniu dlaczego IZ RPO WM nie zdecydowała się na skorzystanie z inicjatywy JEREMIE, a wybrała wprowadzenie własnego systemu.

Realizacja założeń Strategii Lizbońskiej / EU 2020 i Krajowego Programu Reform

W zakresie wpływu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na realizację powyższych strategii należy rozszerzyć opis o analizę jakościową. W przypadku Strategii Lizbońskiej i EU 2020 zlecono przeprowadzenie badania ewaluacyjnego pt.. „Ocena stopnia osiągnięcia celów Strategii Lizbońskiej i Strategii Europa 2020 poprzez realizację Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013” W części dotyczącej Krajowego Programu Reform opis powinien zawierać zarówno analizę jakościową jak i ilościową.

Napotkane znaczące problemy oraz podjęte środki zaradcze

Opis problemów niektórych priorytetów jest słabo rozwinięty, w szczególności dotyczy to Priorytetów II i V. Komisja podkreśla, iż pomimo znaczących opóźnień w realizacji, np. projektu Internet dla Mazowsza nie zostały przedstawione żadne problemy.

Zmiany w kontekście realizacji program operacyjnego

Informacje zawarte w tym rozdziale są przedstawione w ograniczonym stopniu. Powinno się rozszerzyć opis powyższej części sprawozdania o zmiany w kontekście społeczno-ekonomicznym, administracyjnym i legislacyjnym, które mogą mieć wpływ na wdrażanie Programu.

Komplementarność pomocy z innymi instrumentami wsparcia

Pomimo, że KE jest usatysfakcjonowana poprawą treści przedmiotowej części sprawozdania, obecnie jednak zdaniem Komisji jest ona zbyt szczegółowa. Przykłady komplementarnych projektów, które są powtórzone w dwóch częściach rozdziału (w części opisowej i tabeli), są innymi projektami. Brak informacji nt. problemów związanych z przestrzeganiem linii demarkacyjnej oraz ewentualnych środków zaradczych.

Monitorowanie i ocena

Opis systemu monitoringu jest bardzo zwięzły, w szczególności w odniesieniu do struktury rozdziału, obowiązków Komitetu Monitorującego oraz roli i użyteczności ewaluacji.

Projekty kluczowe

Pomimo przedstawienia w sprawozdaniu podstawowych danych nt. projektów kluczowych, Komisja podkreśla konieczność rozszerzenia opisu. Kolejne raporty powinny przedstawiać w sposób jasny liczbę projektów znajdujących się na IWIPK (zawierających wszystkie zmiany wprowadzone w trakcie okresu sprawozdawczego), postęp w kontraktacji i przygotowaniu projektów do wdrożenia.

Duże projekty

Zdaniem Komisji część ta powinna zostać przeredagowana. Powinna znaleźć się w niej analiza dotycząca opóźnień i zidentyfikowanych zagrożeń (poziom ryzyka), a także informacje nt. podjętych środków zaradczych.

Powiązania RPO WM 2007 – 2013 z programami wojewódzkimi oraz strategiami sektorowymi

W opinii KE należy rozbudować informacje nt. korelacji RPO WM ze strategiami sektorowymi i programami wojewódzkimi. Komisja będzie oczekiwać w przyszłych sprawozdaniach rocznych na dodanie wartości wskaźników w odniesieniu do *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2020 roku* i przedstawieniu takich samych informacji dotyczących strategii branżowych tj., *Programu Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego 2007 – 2010, z uwzględnieniem perspektywy do 2014 roku, Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza na 2007 – 2015* oraz *Strategii e-Rozwoju Województwa Mazowieckiego na lata 2007 – 2013*.

Promocja i informacja

Zgodnie z zapisem Rozporządzenia 1828/2006, sprawozdanie roczne za 2010 r. powinno zawierać: *rozdział poświęcony ocenie rezultatów działań informacyjnych i promocyjnych pod kątem efektywności ścieżek dotarcia i skuteczności w budowaniu świadomości społecznej o programach operacyjnych oraz o roli odgrywanej przez Wspólnotę*. Komisja podkreśla konieczność przesłania przedmiotowych informacji przed zbliżającym się spotkaniem rocznym.

Rekomendacje IZ i innych instytucji

W opinii Komisji informacje przedstawione w tym pkt. są niejasne i nie wnoszą istotnego wkładu do sprawozdania.

Tematy, które Komisja Europejska chciała omówić na spotkaniu rocznym za 2010 rok:

- Duże projekty – postęp w przygotowaniu/wdrażaniu, harmonogram przedkładania, zagrożenia;

- Postęp we wdrażaniu – opóźnienia w stosunku do innych województw, słabe wyniki w niektórych priorytetach, środki zaradcze;
- Społeczeństwo informacyjne – sytuacja dotycząca Internetu szerokopasmowego (szczególnie duży projekt), postęp i zagrożenia we wdrażaniu.

2.1.6.4. Rekomendacje IZ i innych instytucji

Ze względu na trwającą ciągle proces aktualizacji strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020, oraz brak wyników badania ewaluacyjnego mid-term, Instytucja Zarządzająca RPO WM na obecnym etapie nie sformułowała wiążących rekomendacji dla przyszłego okresu programowania. Jednocześnie należy podkreślić, iż Program jest wdrażany zgodnie z założeniami zapisanymi w zaktualizowanym RPO WM, w tym, zgodnie z planem finansowym (przy uwzględnieniu zasady $n+3/n+2$). Wszelkie informacje nt. ewentualnych zmian planowanych do wprowadzenia zostały opisane w punkcie 3. *Realizacja w podziale na priorytety, postęp wdrażania programu wg priorytetów/osi.*

W 2011 r. rozpoczęły się prace nad dokumentami programowymi na lata 2014-2020: *Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i celu „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 oraz Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego objętych zakresem wspólnych ram strategicznych oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1083/2006.* W opiniowaniu dokumentów i zgłaszaniu własnych uwag, bierze również udział IZ RPO WM, która na bieżąco przesyła własne sugestie i wątpliwości dotyczące ww. projektów. Zgłaszane uwagi wynikają z doświadczeń płynących z obecnej perspektywy oraz z wyników badań ewaluacyjnych, jakie zostały przeprowadzone w ramach RPO WM.

Równoległe z pracami nad nowymi rozporządzeniami trwają również prace nad aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego oraz przygotowanych do niej planach wykonawczych. W opracowywanych dokumentach przyjęto założenie, że wszystkie działania i inwestycje mają zmierzać do usamodzielnienia gospodarczego obszarów zapóźnionych oraz dalszego podniesienia konkurencyjności gospodarczej obszarów już konkurencyjnych. Celem strategii ma być pomnażanie środków na rozwój, a nie ich prosta redystrybucja.

Zgodnie z przyjętym założeniem sektor publiczny (czyli samorząd województwa) powinien wspierać dziedzinę / obszar, gdzie mechanizmy rynkowe nie działają poprawnie lub nie są wystarczające (np. z powodów kosztowych) – kryterium **spójność**. W sytuacji ograniczonych środków konieczna jest selektywność działań – określenie, które działania najbardziej poprawią sytuację, znajdą największą liczbę odbiorców i usamodzielniają ekonomicznie obszar. W opinii IZ, planując infrastrukturę drogową należy określić, gdzie są największe braki, które znacząco ograniczają możliwości rozwojowe obszaru. I myśląc „od końca”: na ile poprawi się sytuacja gospodarcza, jeśli inwestycja zostanie zrealizowana.

Założono również, że sektor publiczny (czyli samorząd województwa) powinien również wspierać dziedzinę / obszar, której potencjał jest już rozwinięty, w celu przyspieszenia tego rozwoju – kryterium **konkurencyjność**. W tym celu należy określić obszary (potencjalnego) sukcesu (lokomotywy) i zastanowić się, co zrobić, by były jeszcze silniejsze. W województwie Mazowieckim dotyczy to przede

wszystkim branży high-tech., gdzie występują duże zasoby kadry specjalistycznej, ale słabym punktem jest produkcja przemysłowa wykorzystująca te technologie. Drugim obszarem są producenci rolno-spożywczy. Mazowsze ma duże zasoby ziemi i osób zatrudnionych w rolnictwie, jednak generalnie nie wytwarza produktów o wysokiej wartości dodanej (głównie przez to, że sprzedaje surowiec, a nie produkt przetworzony). Istnieją także obszary dawniej silnie uprzemysłowione, gdzie występuje możliwość reaktywacji potencjału przemysłowego. Należy również doinwestować obszary powiązane, aby wzmocnić produkcję pro-eksportową.

Samorząd województwa musi realizować **inteligentną specjalizację**, która polega na zidentyfikowaniu i wyborze dziedzin o największym potencjale, tych które mogą zapewnić przewagę konkurencyjną regionu (subregionu) na poziomie międzynarodowym i skoncentrowaniu na nich wsparcia, w tym szczególnie w zakresie badań i rozwoju innowacji. W tych działaniach nie jest konieczne skoncentrowanie na jednej branży, ale możliwe jest podejście międzysektorowe. Poza innowacyjnymi produktami (które są priorytetem dla Mazowsza) możliwe jest wspieranie innowacji organizacyjnych, marketingowych, usługowych i społecznych.

W strukturze planów wykonawczych uwzględnienie osobnego rozdziału „inteligentna specjalizacja” ma na celu podkreślenie / zidentyfikowanie inwestycji / działań określonych w planie wykonawczym, które wpisują się w realizowaną inteligentną specjalizację. Konieczne jest uwzględnienie zróżnicowania terytorialnego „inteligentnej specjalizacji” (subregiony vs obszar warszawski), a także istnieje konieczność skoordynowania i powiązania między obszarami np. gospodarka – środowisko i energetyka, przemysł i produkcja - społeczeństwo (podejście międzysektorowe). Te powiązania będą opracowywane w II etapie prac nad planami wykonawczymi.

Aktywne uczestnictwo samorządu województwa mazowieckiego w procesie współtworzenia Polityki Spójności UE na lata 2014 -2020, zapewniające skuteczną i efektywną realizację Strategii EUROPA 2020, nakazuje jednocześnie wskazać istotne obszary ryzyka wynikające ze:

- a) znacznego opóźnienia programowania nowej perspektywy na szczeblu krajowym i regionalnym, uzależnionym od wcześniejszego przyjęcia przez KE Wspólnych Ram Strategicznych;
- b) nierealistycznie krótkich terminów biegnących od momentu ustanowienia Wspólnych Ram Strategicznych i wyznaczonych dla opracowania i przyjęcia umowy partnerskiej oraz programów operacyjnych, przede wszystkim z uwagi na konieczność wykonania oceny ex-ante, przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz konsultacji społecznych.

Kolejne wątpliwości budzą również formalne i merytoryczne relacje pomiędzy programami operacyjnymi i umową partnerską, dotyczące w szczególności roli, jaką ma pełnić umowa partnerska oraz jej zawartość. Dlatego też, realizacja zasady równoległego opracowywania umowy partnerskiej i programów operacyjnych wymaga, aby umowa partnerska nie wyznaczała nadrzędnych ram dla programów, nie może być ona również wyznacznikiem ich treści. Umowa partnerska powinna zatem stanowić syntezę wszystkich programów operacyjnych i platformę dla uzgodnienia ich z KE, a każda jej zmiana powinna uzyskać zgodę obydwu stron.

W okresie sprawozdawczym Komitet Monitorujący nie przekazał IZ RPO WM żadnych uwag i zaleceń odnośnie wdrażania Programu. Wszelkie pytania i wątpliwości członków Komitetu, związane z wdrażaniem RPO WM były wyjaśniane na bieżąco lub na posiedzeniach grup roboczych.

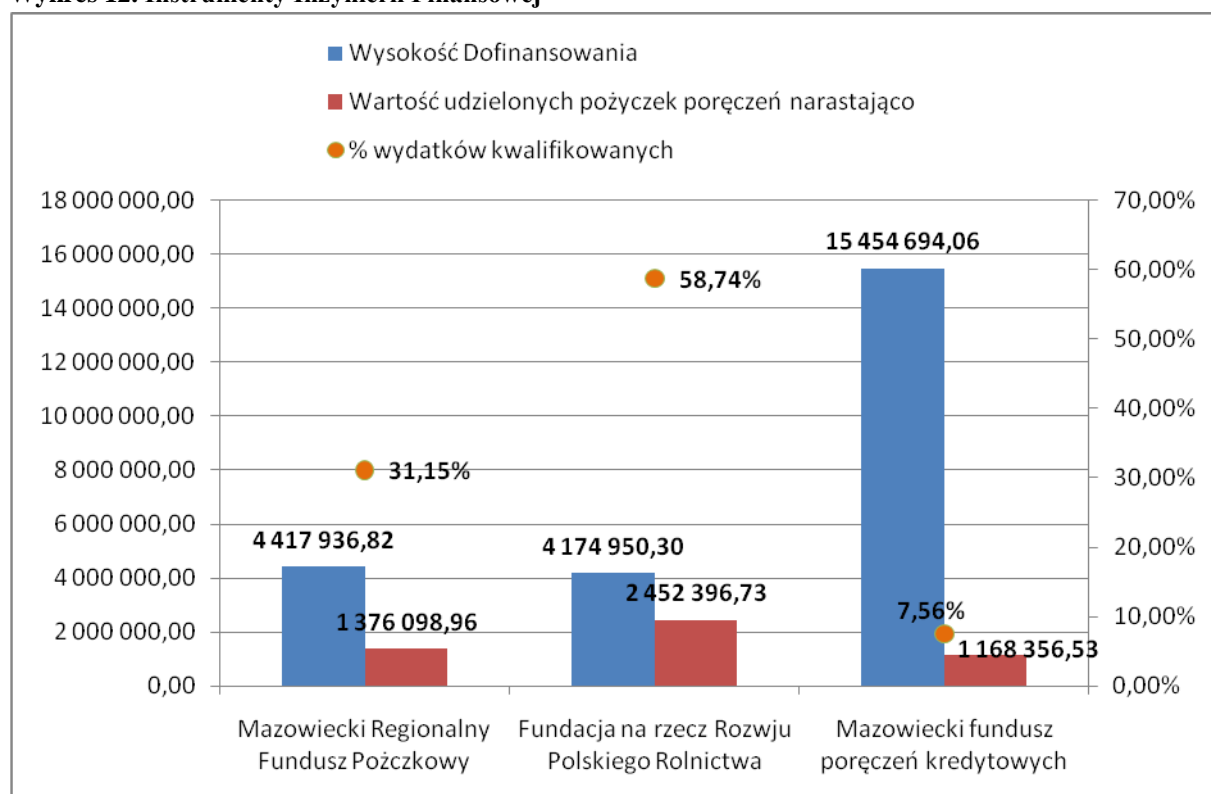
2.1.6.5. Instrumenty inżynierii finansowej

Przedstawione dane pochodzą wniosków o płatność za okres sprawozdawczy (niezatwierdzonych do końca okresu sprawozdawczego).

W ramach Działania 1.4 RPO WM Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu dofinansowano dwa fundusze pożyczkowe i jeden poręczeniowy. Łączna kwota środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na to Działanie wynosi 73 833 990,00 euro. Do 31.12.2011 r. podpisane zostały 3 umowy na kwotę dofinansowania 24 047 581,18 euro (fundusze pożyczkowe 8 592 887,12 euro; fundusz poręczeniowy 15 454 694,06 euro). Łącznie w ramach Działania 1.4 zakontraktowano 60,95% alokacji, z czego 43,08% stanowi wsparcie instrumentów inżynierii finansowej. Instytucja Zarządzająca nadzoruje efektywność i tempo wdrażania tych ważnych z punktu widzenia rozwoju województwa instrumentów, dlatego też prowadzi cykliczne spotkania konsultacyjne z IP II-go stopnia, która odpowiada za wdrażanie priorytetów merytorycznych, dotyczące zakresu sprawozdawczości, kwalifikowalności pożyczek/poręczeń, optymalizacji procesu wdrażania.

W obecnym okresie sprawozdawczym wszyscy beneficjenci realizowali już działalność operacyjną. Do końca III kwartału 2011 r. udzielono 232 pożyczek/poręczeń, co oznacza istotny wzrost w stosunku do poprzedniego okresu kiedy to udzielono 11 pożyczek i poręczeń. Łączna kwota udzielonego wsparcia beneficjentom ostatecznym wyniosła 4 996 852,22 euro (w poprzednim okresie sprawozdawczym 141 740,23 euro), tj. 20,78% przekazanych środków. Największy obrót kapitałem względem otrzymanego zanotowała Fundacja na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa – 58,74%, natomiast najmniejszy Mazowiecki Fundusz Poręczeń Kredytowych – 7,56%. Identyfikacja wykorzystania kapitału w wartościach nominalnych - Fundacja na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa – 2 452 396,73euro, Mazowiecki Fundusz Poręczeń Kredytowych – 1 168 356,53 euro. Łączny koszt funkcjonowania funduszy wyniósł 137 873,77 euro.

Wykres 12. Instrumenty Inżynierii Finansowej



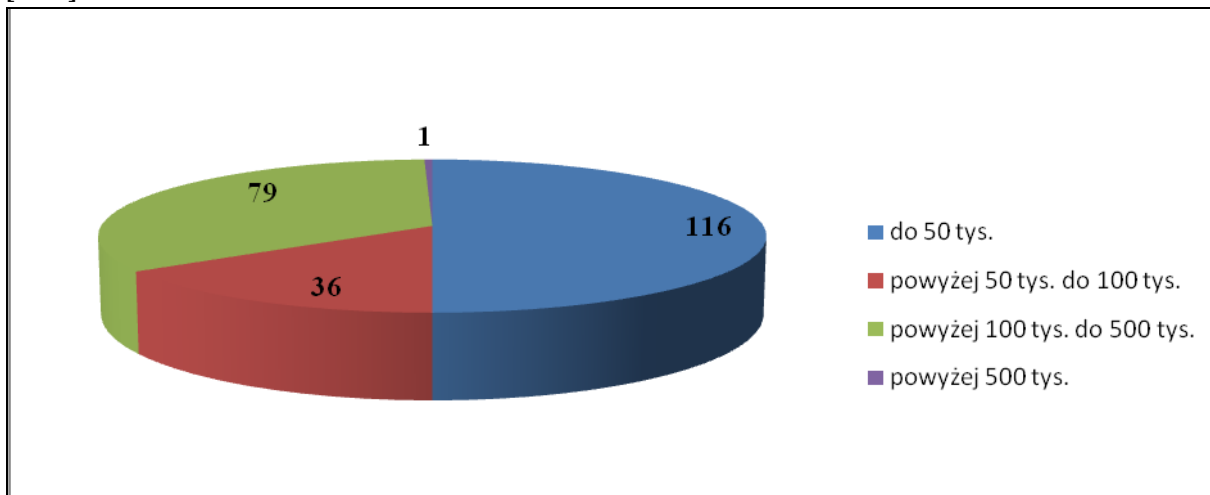
Źródło: opracowanie własne

Do końca okresu sprawozdawczego zaakceptowano do dofinansowania 452 wnioski o udzielenie pożyczki/poręczenia – najwięcej 210 wniosków zaakceptował Mazowiecki Fundusz Poręczeń Kredytowych. Pod koniec IV kw. 2011 r. w trakcie rozpatrywania było 8 wniosków pożyczkowych oraz

11 rozpatrywanych było także przez Mazowiecki Fundusz Poręczeń Kredytowych. Od uruchomienia wszystkich trzech projektów odrzucono łącznie 36 wniosków o dofinansowanie (16 wniosków fundusze pożyczkowe, 10 wniosków fundusz poręczeniowy).

Dzięki przekazanym środkom utworzonych zostało 429 miejsc pracy, w tym 251 dla kobiet oraz 178 dla mężczyzn, 106 miejsc pracy zostało utworzonych na obszarach wiejskich. Do końca okresu sprawozdawczego nie odnotowano pożyczek niespłacanych i utraconych. Najwięcej pożyczek/poręczeń udzielono do kwoty 50 tys. PLN (około 11 tys. euro)– 116 szt., najmniej natomiast jest powyżej 500 tys. PLN (około 110 tys. euro).

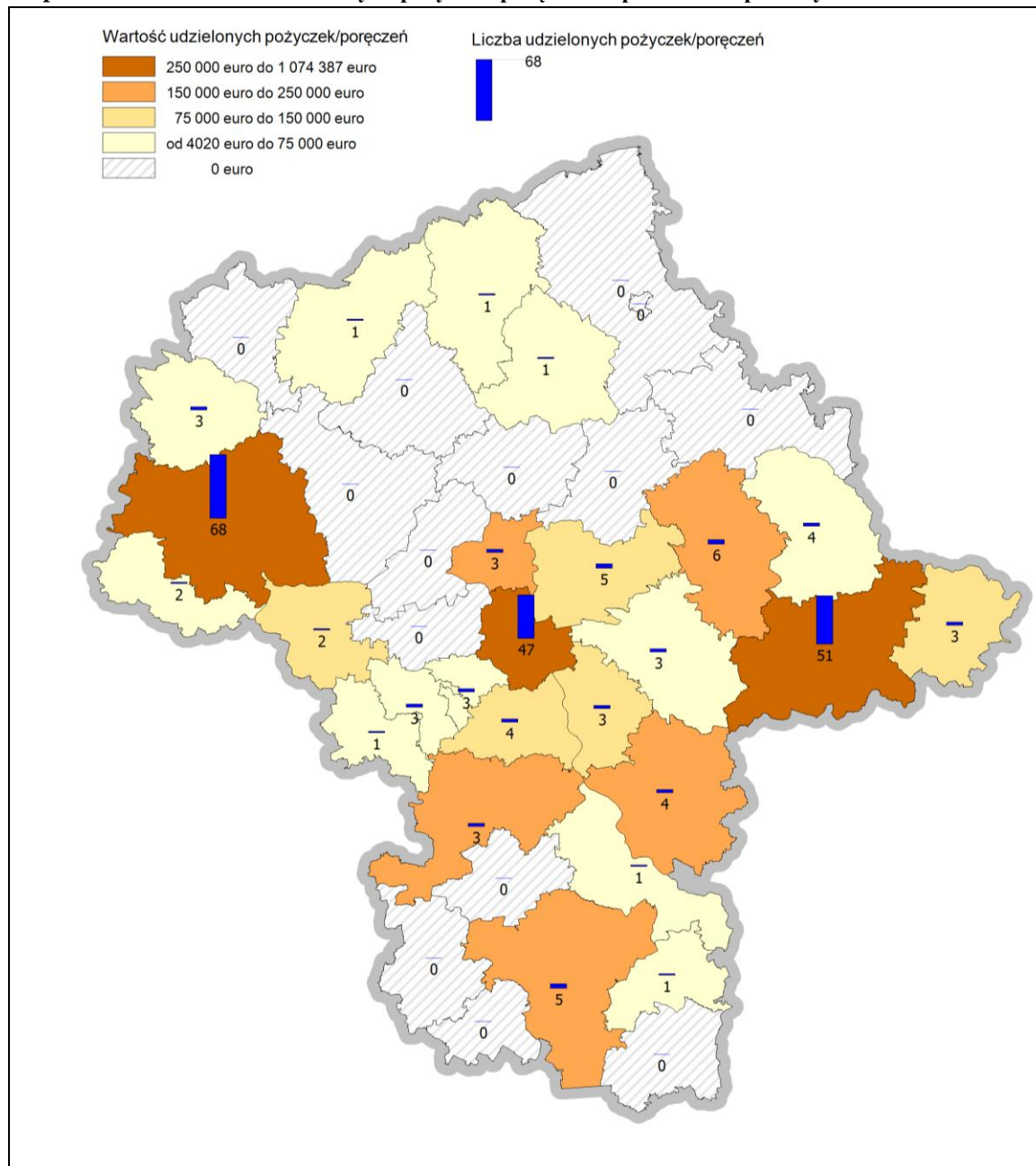
Wykres 13. Liczba podpisanych umów dotyczących udzielenia pożyczek/poręczeń w podziale na wielkość [PLN]



Źródło: opracowanie własne

Średnia wartość udzielonych pożyczek/poręczeń wynosi 21 070,65 euro. Analizując rozkład terytorialny należy stwierdzić, iż istnieją duże różnice w wysokości udzielonych pożyczek w poszczególnych powiatach województwa mazowieckiego. Na 43 powiaty znajdujące się w województwie w 25 powiatach zrealizowano inwestycje ze środków pożyczonych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Cztery inwestycje na kwotę 5 3015,24 euro zostały zrealizowane na terenie całego województwa. Najwięcej inwestycji zrealizowano w powiecie plockim 68 szt.

Mapa 2. Liczba i wartość udzielonych pożyczek/poręczeń w podziale na powiaty.



Źródło: opracowanie własne

Koszty zarządzania wszystkich trzech funduszy przedstawiają się zróżnicowanie. Najwyższy stosunek udzielonych pożyczek/poręczeń do kosztów działalności (wartość wsparcia przypadającego na 1 EUR kosztów) wynosi 140,73 euro i osiągnięty jest przez Mazowiecki Fundusz Poręczeń Kredytowych (7,56% obrotu kapitałem), kolejny jest Mazowiecki Regionalny Fundusz Pożyczkowy (31,15% obrotu kapitałem) z mnożnikiem wynoszącym 111,41 euro. Natomiast najmniejszy mnożnik jest w Fundacji na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa (58,74% obrotu kapitałem) i wynosi 20,92 euro. Identyfikując zależność można zauważyć w przypadku zestawienia kosztów funkcjonowania funduszy z ilością udzielonych poręczeń/kredytów (średni koszt udzielenia jednej pożyczki/poręczenia). Średni koszt w Mazowieckim Funduszu Poręczeń Kredytowych wynosi 39,53 euro, drugi jest Mazowiecki Regionalny Fundusz Pożyczkowy – 148,82 euro. Najwyższy koszt odnotowano w Fundacji na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa – 737,23 euro. Przedstawione dane, ze względu na nierówny procent obrotu

kapitału, mają charakter wyłącznie pogładowy, dlatego też wyciągnięcie wniosków, co do kosztów funkcjonowania poszczególnych funduszy będzie możliwe *ex post*.

IZ RPO WM ze względu na pozostające wolne środki w Działaniu oraz możliwość zwolnienia kolejnych rozważa zasadność wprowadzenia instrumentu JEREMIE. Do końca okresu sprawozdawczego nie podjęto jednak decyzji, co do powyższego. Szczegółowe informacje nt. zasadności wykorzystania instrumentu JEREMIE w Województwie Mazowieckim zostaną zaprezentowane w kolejnym sprawozdaniu.

W czerwcu 2011 r. powstał na zlecenie Instytucji Zarządzającej RPO WM raport końcowy pt. *Studium możliwości wdrożenia inicjatywy JESSICA – województwo mazowieckie*, którego celem było dokonanie analizy potencjału i zasadności wdrożenia mechanizmu JESSICA w województwie mazowieckim. Na podstawie przeprowadzonej analizy ustalono, że *wdrożenie inicjatywy JESSICA w województwie mazowieckim wydaje się być słusznym rozwiązaniem. Implementacja mechanizmu będzie ułatwiona dzięki szeregowi czynników stanowiących wartość dodaną do ograniczonej dostępności alternatywnych instrumentów finansowania projektów rewitalizacyjnych w regionie. Ponadto działania na rzecz rewitalizacji (podobnie jak projekty EE / OZE) spotykają się z poparciem społecznym. Także, doświadczenie we wdrożeniu inicjatywy JESSICA rośnie z każdym województwem decydującym się na wykorzystanie mechanizmu. Powyższe okoliczności mogą rodzić oczekiwania co do szybkiego i skutecznego wdrożenia mechanizmu JESSICA w Województwie Mazowieckim.*

Wdrożenie inicjatywy JESSICA umożliwi potencjalnym beneficjentom zapoznanie się z mechanizmem i nauczy ich właściwego przygotowywania projektów pod kątem finansowania zwrotnego. Będą oni mogli przededefiniować obecnie istniejące projekty, które początkowo przygotowywane były z myślą o finansowaniu bezzwrotnym, dotacyjnym. Z perspektywy całego regionu, wdrożenie inicjatywy JESSICA w obecnym okresie programowania powinno wpłynąć pozytywnie na przygotowanie województwa mazowieckiego do nowej perspektywy finansowej na lata 2014 - 2020. Będzie to możliwe poprzez zdobycie bezpośredniego doświadczenia w korzystaniu z funduszy zwrotnych UE, których zastosowanie planuje się rozszerzać w kolejnym okresie programowania. Jednak należy wziąć pod uwagę fakt, iż wszelkie opóźnienia we wdrożeniu inicjatywy skrócą czas potrzebny na wypłatę środków na projekty. Z tego też powodu, decyzje dotyczące wdrożenia mechanizmu JESSICA w województwie mazowieckim powinny zostać podjęte jak najszybciej.

Zgodnie z rekomendacjami zawartymi w *Studium Ewaluacyjnym oceniającym potencjalne możliwości wdrożenia Inicjatywy JESSICA na Mazowszu*, Zarząd Województwa podjął decyzję o utworzeniu w ramach Inicjatywy JESSICA Funduszu Powierniczego i powierzeniu roli jego menadżera Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu. W dniu 15 lipca 2011 r. doszło pomiędzy Instytucją Zarządzającą RPO WM a Europejskim Bankiem Inwestycyjnym do podpisania Umowy o Finansowanie Funduszu Powierniczego JESSICA. Niezwłocznie po tym zdarzeniu Zarząd Województwa Mazowieckiego przystąpił do wyłonienia na pierwszą kadencję członków Rady Inwestycyjnej Funduszu Powierniczego JESSICA. Wybrani przez Zarząd Województwa Mazowieckiego członkowie Rady Inwestycyjnej Funduszu Powierniczego JESSICA podlegali konsultacjom z EBI. Dn. 1 września Europejski Bank Inwestycyjny poinformował, iż akceptuje wskazanych przez Zarząd Województwa Mazowieckiego członków Rady Inwestycyjnej Funduszu Powierniczego JESSICA.

Zgodnie z zapisami *Umowy*, do głównych zadań RI należą:

- ✓ akceptowanie zmiany lub aktualizacji Strategii Inwestycyjnej i Planowania;
- ✓ akceptowanie poszczególnych zaproszeń do wyrażenia zainteresowania i zmian do nich oraz, w stosownych przypadkach, Warunków Konkursowych;
- ✓ akceptowanie każdej proponowanej Operacji;

- ✓ akceptowanie kluczowych warunków Umów Operacyjnych zawieranych z FROM;
- ✓ zatwierdzanie wyboru FROM razem z przedstawionymi przez FROM Biznes Planami;
- ✓ regularne monitorowanie ogólnej realizacji Działania JESSICA przez EBI oraz realizacji Operacji zgodnie z celami RPO WM oraz Strategii Inwestycyjnej i Planowania;
- ✓ w razie konieczności - wydawanie zaleceń lub oświadczeń o charakterze ogólnym (tzn. nie dotyczących pojedynczych Operacji) dla EBI i Instytucji Zarządzającej, dotyczących realizacji Działania JESSICA, dalszego rozwoju działalności Funduszu Powierniczego JESSICA i/lub dalszych działań mających na celu optymalizację oddziaływania Funduszu Powierniczego JESSICA i Działania JESSICA na rozwój obszarów miejskich w Województwie Mazowieckim;
- ✓ akceptacja zadań dodatkowych FP JESSICA;
- ✓ w porozumieniu z Instytucją Zarządzającą wykonywanie oceny postępu i strategii Funduszu Powierniczego JESSICA, zatwierdzanie Raportów z Postępu oraz zatwierdzanie realizacji Działań EBI w ramach Inicjatywy JESSICA w okresach objętych poszczególnymi Rocznymi Raportami z Postępu, zgodnie z postanowieniami Umowy.

Zgodnie z zapisami umowy, Instytucja Zarządzająca RPO przekazała na rachunek wskazany przez Europejski Bank Inwestycyjny wkład na realizację inicjatywy JESSICA w łącznej wysokości 40 mln EUR (wkład finansowy został przekazany w dwóch transzach w dniach 26 września 2011 roku i 13 października 2011 roku odpowiednio 15641973,53 PLN i 3.528.264,70 PLN według kursu EUR/PLN z 29 czerwca 2011 r. – 1 EUR = 3,9987 PLN). Środki te pochodzą z następujących działań:

- ✓ Oś Priorytetowa I Działanie 1.6 „*Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym*” - 23 521 764,70 PLN, tj. 5 882 352,94 EUR. Kwota ta uwzględnia środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w kwocie 19 993 500,00 PLN, tj. 5 milionów EUR, jak również krajowe środki uzupełniające w kwocie 3 528 264,70 PLN, tj. 882 352,94 EUR.
- ✓ Oś Priorytetowa IV Działanie 4.3 “Ochrona powietrza, energetyka” - 68 213 117,65 PLN, tj. 17 058 823,53 EUR. Kwota ta uwzględnia środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w kwocie 57 981 150,00 PLN, tj. 14,5 miliona EUR, jak również krajowe środki uzupełniające w kwocie 10 231 967,65 PLN, tj. 2 558 823,53 EUR.
- ✓ Oś Priorytetowa V Działanie 5.2 “*Rewitalizacja miast*” - 68 213 117,65 PLN, tj. 17 058 823,53 EUR. Kwota ta obejmuje środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w kwocie 57 981 150,00 PLN, tj. 14,5 miliona EUR, jak również krajowe środki uzupełniające w kwocie 10 231 967,65 PLN, tj. 2 558 823,53 EUR.

W okresie sprawozdawczym, Menedżer FPJWM podjął następujące kluczowe działania:

1) Organizacja pierwszego posiedzenia RI w dniu 29 września 2011 roku w Warszawie

W trakcie posiedzenia:

- Przedstawiciele Menedżera FPJWM omówili, w formie oddzielnych prezentacji, następujące zagadnienia:
 - Główne zapisy Umowy o Finansowanie;
 - Główne założenia i cele Strategii Inwestycyjnej oraz kryteria, które będą musiały zostać spełnione przez kandydatów na zarządzających FROMami, jak również Projekty Miejskie, które mogą zostać sfinansowane w ramach inicjatywy JESSICA;

- Etapy procesu wyboru FROM(ów) - publikacja Zaproszenia do Wyrażenia Zainteresowania, Kryteria Wykluczające i Kryteria Wyboru, wymagania dotyczące Biznes Planu, ocena ofert, prezentacja rekomendacji EBI dla RI w zakresie wyboru FROM(ów), negocjacje i zawarcie Umowy Operacyjnej/Umów Operacyjnych – wraz z indykatywnym harmonogramem wdrażania inicjatywy JESSICA w Województwie Mazowieckim.
- Przedstawiono nazwiska Członków RI wybranych Uchwałą Nr 1905/81/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 6 września 2011 r. w sprawie powołania Członków RI oraz upoważnienia RI do wykonywania zadań wynikających z Umowy o Finansowanie. Zgodnie z powyższą uchwałą Członkami RI zostali: (i) Pan Adam Struzik – Marszałek Województwa Mazowieckiego, (ii) Pan Marcin Kierwiński – Wicemarszałek Województwa Mazowieckiego, (iii) Pani Małgorzata Więckowska – Zastępca Dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego, (iv) Pan Marek Bryx – Prorektor Szkoły Głównej Handlowej, (v) Pan Włodzimierz Grudziński – Pełnomocnik Zarządu Związku Banków Polskich;
- RI podjęła uchwały dotyczące: (i) wyboru Przewodniczącego RI, którym został Pan Adam Struzik, (ii) przyjęcia Regulaminu RI i Kodeksu Postępowania; (iii) wyznaczenia stałych obserwatorów RI (Pani Agnieszka Rypińska, Pan Mariusz Frankowski).
- RI została poinformowana, że ze strony Europejskiego Banku Inwestycyjnego obserwatorami RI mianowani zostali Pan Christos Kontogeorgos oraz Pani Agata Matusiak.

2) Przygotowanie projektu Zaproszenia do Wyrażenia Zainteresowania dla kandydatów na FROM(y) w związku z Procedurą Wyboru FROM(ów) dla Województwa Mazowieckiego

Zgodnie z Umową o Finansowanie, EBI w okresie sprawozdawczym przygotował dokumentację dotyczącą Zaproszenia do Wyrażenia Zainteresowania dla kandydatów na FROM(y) w Województwie Mazowieckim. Projekt Zaproszenia do Wyrażenia Zainteresowania został przesłany IZ RPO WM w dniu 14 października 2011 roku.

3) Organizacja drugiego posiedzenia Rady Inwestycyjnej FPJWM w Warszawie w dniu 21 października 2011 roku

W trakcie posiedzenia:

- Przedstawiono nazwiska zastępców Członków RI będących przedstawicielami Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego powołanych Uchwałą Zarządu Województwa Mazowieckiego nr 2226/95/11 z dnia 11 października 2011 roku;
- Przedstawiciele EBI zaprezentowali Członkom RI Zaproszenie do Wyrażenia Zainteresowania oraz indykatywny harmonogram procedury wyboru FROM(ów) dla Województwa Mazowieckiego;
- Odbyła się dyskusja na temat Zaproszenia do Wyrażenia Zainteresowania, w wyniku której doprecyzowano brzmienie niektórych jego zapisów, w tym zdecydowano o podziale udostępnionej alokacji na dwa loty i umożliwieniu kandydatom na FROM(y) składania ofert na tylko jeden albo na obydwie z nich.

Szczegółowe informacje na temat przebiegu drugiego posiedzenia RI są dostępne w dokumencie pn. „*Drugie posiedzenie Rady Inwestycyjnej – Protokół*” z dnia 9 listopada 2011 roku.

4) Przygotowanie i publikacja Zaproszenia do Wyrażenia Zainteresowania – rozpoczęcie procesu wyboru FROM(ów)

W okresie sprawozdawczym, Menedżer FPJWM przygotował, ogłosił i prowadził procedurę Zaproszenia do Wyrażenia Zainteresowania dotyczącą wyboru FROM(ów) dla Województwa Mazowieckiego, zgodnie z regulacjami UE dotyczącymi Funduszy Strukturalnych oraz wytycznymi EBI w zakresie wyboru FROM.

Projekt Zaproszenia do Wyrażenia Zainteresowania (dokumentacja, w tym Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia, jak również odnośne procedury i kryteria) został przygotowany przez EBI i zaprezentowany RI na jej drugim posiedzeniu w dniu 21 października 2011 roku w Warszawie. Ostateczna wersja Zaproszenia do Wyrażenia Zainteresowania uwzględniała konkluzje z tego posiedzenia RI, jak również późniejsze uzgodnienia pomiędzy Menedżerem FPJWM, IZ RPO WM oraz RI, i została zatwierdzona przez RI w dniu 24 listopada 2011 roku w trybie pisemnym. Kryteria Oceny FROM(ów) („Award Criteria”) stanowiące Załącznik A do Zaproszenia do Wyrażenia Zainteresowania zostały zaakceptowane przez Komitet Monitorujący RPO WM 2007 – 2013 w dniu 8 grudnia 2011 roku. Następnie, Zaproszenie do Wyrażenia Zainteresowania zostało opublikowane na stronie internetowej EBI/JESSICA w dniu 9 grudnia 2011 roku z odpowiednią informacją w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (Dz. U. UE 2011 S 237). Rozpoczęta w okresie sprawozdawczym procedura Zaproszenia do Wyrażenia Zainteresowania będzie kontynuowana w kolejnym okresie sprawozdawczym według indykatywnego harmonogramu zaprezentowanego poniższej tabeli.

5) Zarządzanie Funduszami JESSICA

Środki wniesione w dniu 26 września 2011 roku i 13 października 2011 roku do FPJWM przez IZ RPO WM zgodnie z Umową o Finansowanie, były w okresie sprawozdawczym zarządzane przez Menedżera FPJWM w oparciu o instrukcję wydaną przez IZ RPO WM w dniu 24 sierpnia 2011 roku na podstawie Załącznika E do Umowy o Finansowaniu, zgodnie z którą zostały one zdeponowane w PKO Banku Polskim S.A. na okres do 29 marca 2012 roku.

Działania, przewidziane do realizacji w następnym okresie sprawozdawczym (I półrocze 2012) obejmują:

Prowadzenie procedury Zaproszenia do Wyrażenia Zainteresowania, w tym: udzielanie odpowiedzi na pytania potencjalnych kandydatów, ocena złożonych deklaracji zainteresowania (etap 1 procedury) i zaproszenie wybranych kandydatów do etapu 2, ocena ofert w formie Biznes Planów (etap 2 procedury) i przygotowanie rekomendacji dla RI dotyczącej wyboru FROM(ów) zgodnie z poniższym indykatywnym harmonogramem.

Tabela 12. Terminy wdrażania JESSICA

Wydarzenie	Data
Termin składania pytań przez potencjalnych kandydatów	3 stycznia 2012 roku
Termin na udzielenie odpowiedzi potencjalnym kandydatom na zadane przez nich pytania	10 stycznia 2012 roku
Termin na Wyrażenie Zainteresowania (etap 1 procedury)	16 stycznia 2012 roku
Termin składania pytań przez kandydatów (etap 2 procedury)	13 lutego 2012 roku
Termin na udzielenie odpowiedzi kandydatom na zadane przez nich pytania	20 lutego 2012 roku
Termin składania ofert w formie biznes planów (etap 2 procedury)	7 marca 2012 roku
Decyzja RI w sprawie wyboru FROM(ów)	Początek kwietnia 2012 roku
Negocjacje z wybranym/wybranymi FROM(ami)	kwiecień 2012 roku
Podpisanie Umowy Operacyjnej/Umów Operacyjnych	II kw. 2012

Źródło: opracowanie własne

Powyższy harmonogram oparty jest na indykatywnym Planie Działań zawartym w Strategii Inwestycyjnej. Modyfikacje indykatywnego Planu Działań przedstawione w tabeli poniżej wynikały z potrzeby dokonania dodatkowych konsultacji pomiędzy Menedżerem FPJWM, IZ RPO WM oraz RI w trakcie prac nad Zaproszeniem do Wyrażenia Zainteresowania, a także zapewnienia wystarczającej ilości czasu na przygotowanie ofert przez potencjalnych kandydatów na FROM(y).

Tabela 13. Indykatywny plan wdrażania inicjatywy JESSICA

Działania	Indykatywny plan zaktualizowany	Indykatywny plan w Umowie o Finansowaniu
Przygotowanie dokumentacji dotyczącej Wyboru FROM(ów)	lipiec – listopad 2011	lipiec – wrzesień 2011
Rozpoczęcie Procedury Wyboru FROM(ów) dla Województwa Mazowieckiego (Zaproszenie do Wyrażenia Zainteresowania)	grudzień 2011	IV kw. 2011
Zakończenie Procedury Wyboru FROM(ów)	marzec 2012	grudzień 2011 – styczeń 2012
Negocjacje z wybranym/wybranymi FROM(ami)	kwiecień 2012	I kw. 2012
Podpisanie Umowy Operacyjnej/Umów Operacyjnych	II kw. 2012	luty 2012

Źródło: opracowanie własne

- Wybór konsultanta, który na zlecenie EBI, jako Menedżera FPJWM, przygotowuje podręcznik dla beneficjentów instrumentów finansowych JESSICA, które będą dostępne w ramach Priorytetu I Działania 1.6 oraz koordynacja jego prac. Podręcznik będzie dostępny w przyszłym okresie sprawozdawczym.
- Działania informacyjne i promocyjne dotyczące wdrażania inicjatywy JESSICA w Województwie Mazowieckim po zakończeniu procedury Zaproszenia do Wyrażenia Zainteresowania i dokonaniu wyboru FROM(ów).
- Monitorowanie działań wybranego/wybranych FROM(ów).

2.1.6.6. Realizacja założeń Strategii EU 2020

Realizacja Strategii EU2020

W odpowiedzi na nowe wyzwania społeczno-gospodarcze związane z sytuacją powstałą po kryzysie finansowym i gospodarczym Komisja Europejska przyjęła w opublikowanym 3 marca 2010 r. Komunikacie strategię „Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu”. Strategia ta ma odpowiedzieć na nowe wyzwania związane z koniecznością przezwyciężenia barier rozwojowych Unii Europejskiej i zwiększenia jej konkurencyjności względem gospodarek krajów wysoko rozwiniętych takich jak USA, Japonia, jak również szybko rozwijających się krajów azjatyckich i południowo-amerykańskich.

W RPO WM 2007-2013 kategorie interwencji przypisane do poszczególnych priorytetów Strategii EU 2020 realizowane są w ramach wszystkich priorytetów wyszczególnionych w Programie

(z wyłączeniem priorytetu dotyczącego pomocy technicznej). Cel pierwszy *Rozwój inteligentny – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji – smart growth* realizowany był w ramach:

- Priorytetu I - Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu.
- Priorytetu II - Przyspieszenie e-Rozwoju Mazowsza
- Priorytetu VII - Tworzenie i poprawa warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego

Cel drugi *Rozwój zrównoważony – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej – sustainable growth* realizowany był w projektach z:

- Priorytetu I Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu.
- Priorytetu III Regionalny system transportowy.
- Priorytetu IV Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka
- Priorytetu V Wzmacnianie roli miast w rozwoju regionu

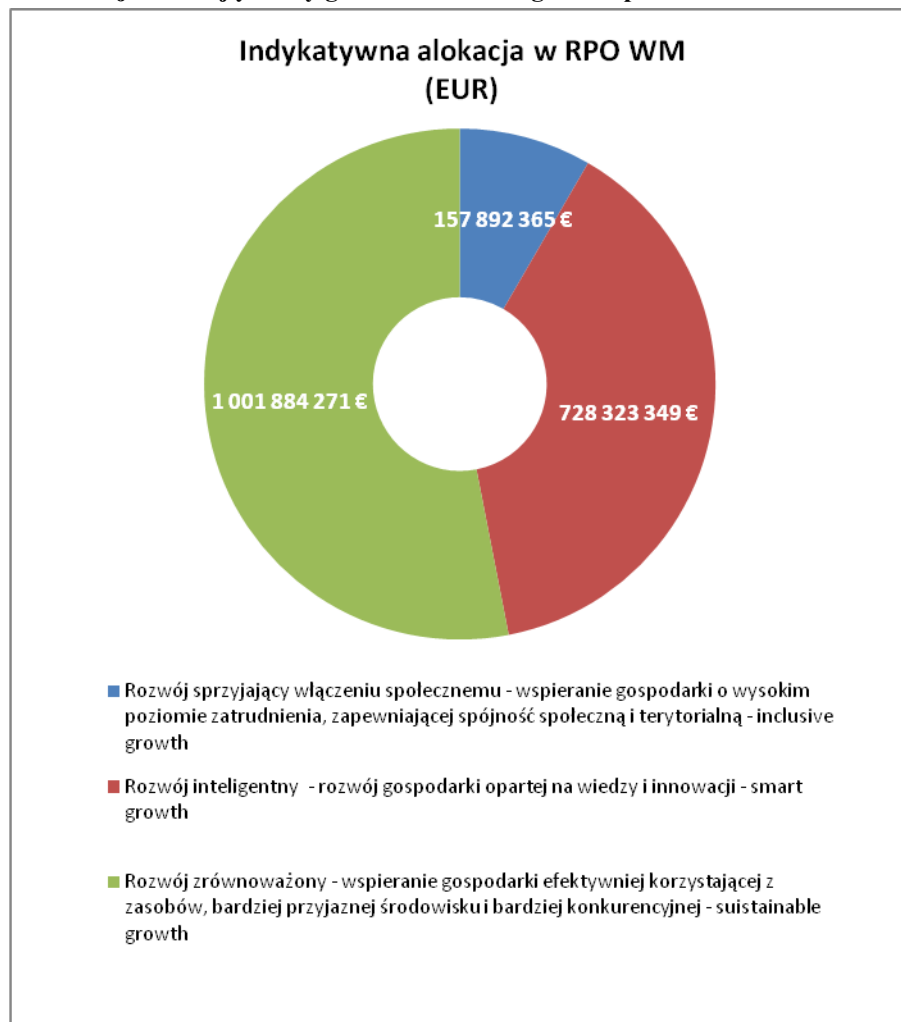
Cel trzeci *Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną – inclusive growth* realizowały projekty z:

- Priorytetu V Wzmacnianie roli miast w rozwoju regionu
- Priorytetu VII Tworzenie i poprawa warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego

Jednocześnie, podział realizowanych projektów pomiędzy poszczególne cele przedmiotowego dokumentu jest problematyczny, ponieważ niektóre kategorie interwencji przypisane dla poszczególnych działań w ramach RPO WM w sposób komplementarny realizują jednocześnie dwa różne cele Strategii. W prezentowanym zestawieniu miało to miejsce w przypadku kategorii 5,6,8 i 9. W kategoriach tych podpisano łącznie 411 umów o wartości dofinansowania EFRR 196 723 525,92 euro.

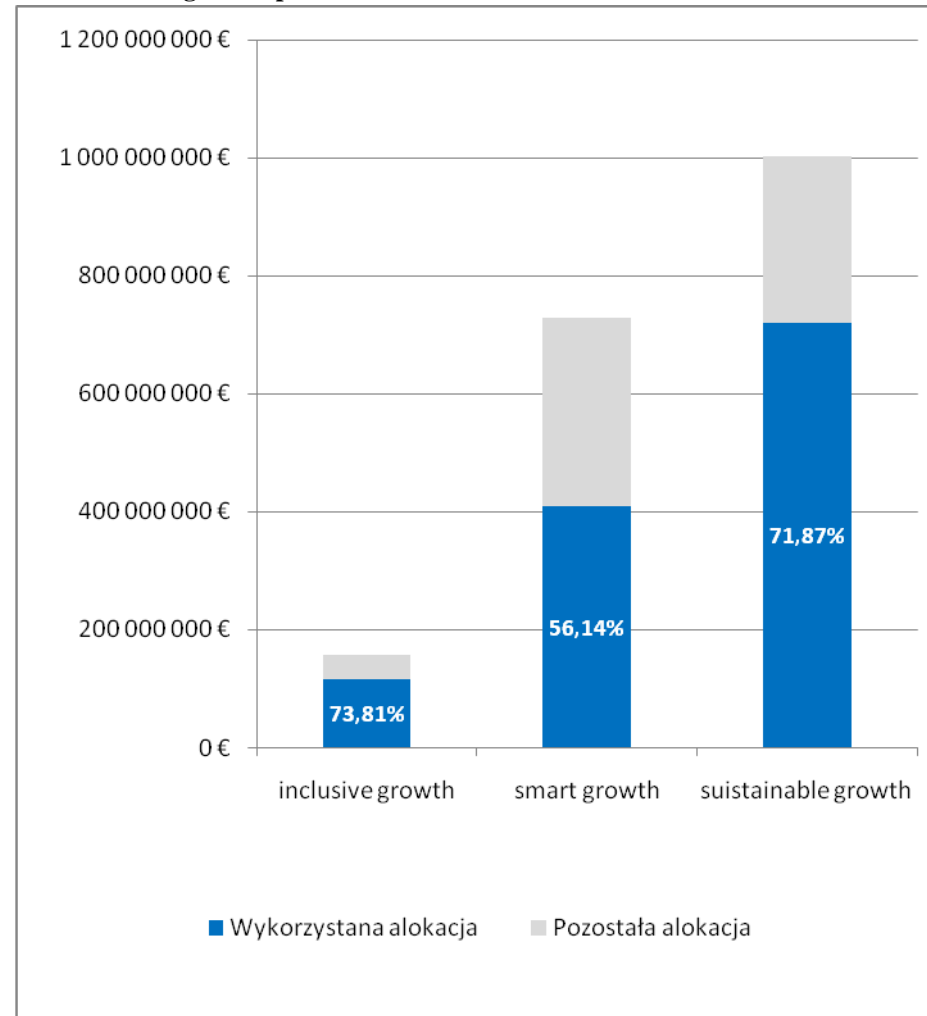
W związku z faktem, że indykatywna alokacja zapisana w RPO WM przypisana na kategorie interwencji wymienione powyżej wynosi 213 999 812 euro to całkowita alokacja przeznaczona na realizację Strategii przekracza tę zapisaną na realizację całego RPO WM. Podział środków przeznaczonych na realizację poszczególnych celów Strategii oraz stan kontraktacji środków przedstawiony został na wykresach znajdujących się poniżej.

Wykres 14. Indykatorywna alokacja RPO WM 2007-2013 na kategorie interwencji realizujące trzy główne cele Strategii Europa 2020

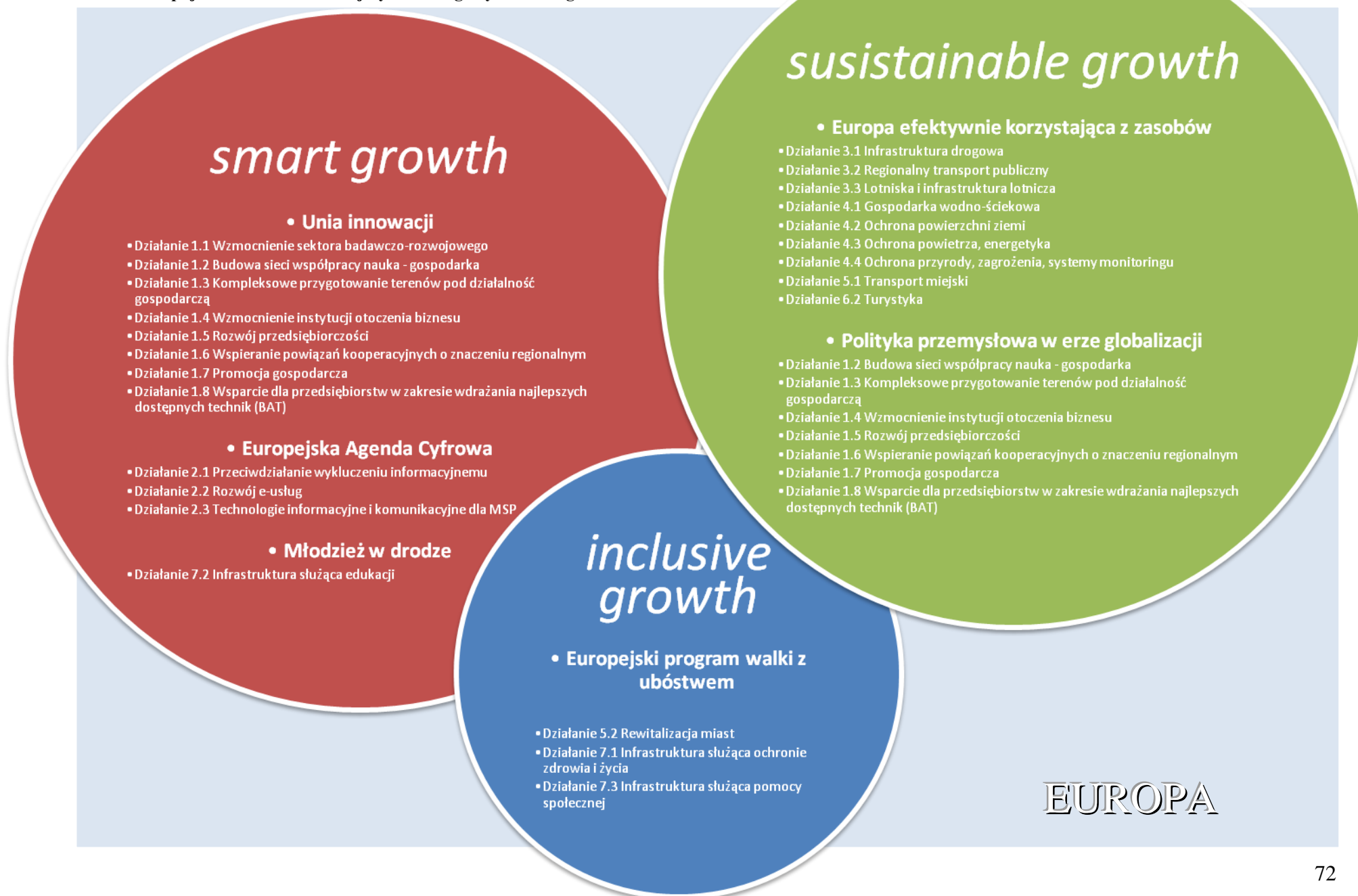


Źródło: opracowanie własne

Wykres 15. Stopień kontraktacji kat. interwencji realizujących trzy główne cele Strategii Europa 2020.



Schemat 1. Spójność RPO WM z inicjatywami flagowymi Strategii EU 2020



Pierwszy cel Strategii EU 2020, tj. *smart growth* – Inteligentny rozwój – gospodarka oparta na wiedzy i innowacji, oznacza zwiększenie roli wiedzy i innowacji poprzez podniesienie jakości edukacji, poprawę wyników działalności badawczej oraz wspierania transferu innowacji i wiedzy w UE przy wykorzystaniu technologii informacyjno-komunikacyjnych. Według stanu na dzień 31.12.2011 r. spośród podpisanych 1088 umów o dofinansowanie (z wyłączeniem umów z Priorytetu VIII *Pomocy technicznej*) ten cel Strategii realizowało 677 umów o łącznej wartości dofinansowania EFRR 408 861 149,72 euro, z czego:

- w ramach pierwszego Priorytetu 497 umów o wartości dofinansowania EFRR 226 439 649,77 euro. Najwięcej umów podpisano w ramach 9 kategorii interwencji (Inne działania mające na celu pobudzanie badań, innowacji i przedsiębiorczości w MSP) – 367 umów, z czego 344 w ramach Działania 1.5 *Rozwój przedsiębiorczości*, 17 w ramach Działania 1.7 *Promocja gospodarcza*, 4 w ramach Działania 1.6 *Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym*, 2 w ramach Działania 1.4 *Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu*. Kolejne 79 umów podpisano w ramach kategorii interwencji nr 7 (Inwestycje w przedsiębiorstwa bezpośrednio związane z dziedziną badań i innowacji (innowacyjne technologie, tworzenie przedsiębiorstw przez uczelnie, istniejące ośrodki B+RT i przedsiębiorstwa itp.) w ramach Działania 1.5 *Rozwój przedsiębiorczości*, 26 umów podpisano w ramach 8 kategorii interwencji (Inne inwestycje w przedsiębiorstwa) w ramach Działania 1.3 *Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą* o wartości dofinansowania 35 684 149,54 euro. 16 umów podpisano w ramach kategorii interwencji nr 5 (Usługi w zakresie zaawansowanego wsparcia dla przedsiębiorstw i grup przedsiębiorstw) o wartości dofinansowania 32 202 878,07 euro, z czego 13 w ramach Działania 1.7 *Promocja gospodarcza* i 3 w ramach Działania 1.4 *Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu*. 7 umów podpisano w ramach Działania 1.1 *Wzmocnienie sektora badawczo - rozwojowego* (6 w kategorii interwencji nr 2 Infrastruktura B+RT (w tym wyposażenie w sprzęt, oprzyrządowanie i szybkie sieci informatyczne łączące ośrodki badawcze) oraz specjalistyczne ośrodki kompetencji technologicznych) i 1 w kategorii interwencji nr 1 *Działalność B+RT prowadzona w ośrodkach badawczych*.
- w ramach drugiego Priorytetu wskazanemu celowi Strategii przyporządkowano 133 umowy o wartości dofinansowania 121 927 302,5 euro. Najwięcej umów podpisano w ramach 15 kategorii interwencji (Inne działania mające na celu poprawę dostępu MŚP do TIK i ich wydajne użytkowanie) – 66 umów (wszystkie w ramach Działania 2.3 *Technologie komunikacyjne i informacyjne dla MSP*. Kolejne 48 umów podpisano w ramach Działania 2.2 *Rozwój e-usług* (kategoria interwencji nr 13). Ostatnie 19 umów podpisano w ramach Działania 2.1 *Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu* (15 w ramach kategorii interwencji nr 10 i 4 w ramach kategorii nr 11)
- W ramach siódmego Priorytetu 47 umów o wartości dofinansowania EFRR 60 494 197,46 euro. Wszystkie umowy podpisano w ramach Działania 7.2 *Infrastruktura służąca edukacji i kategorii interwencji 75* (Infrastruktura systemu oświaty)

W ramach celu *smart growth* realizowane były projekty w ramach następujących kategorii interwencji: 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 75. Jednocześnie, wszystkie podpisane umowy w ramach tego celu przyporządkowano dla realizacji inicjatywy flagowej Strategii Europa 2020: „Unia innowacji”, „Europejska Agenda Cyfrowa”, oraz „Młodzież w drodze”.

W zakres drugiego celu Strategii Europa 2020 – *sustainable growth* (rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej

konkurencyjnej) na dzień 31.12.2011 r. wpisywało się łącznie 693 umowy o łącznej wartości dofinansowania EFRR 720 018 859,97 euro, z czego:

- w ramach pierwszego Priorytetu 411 umów o wartości dofinansowania EFRR wynoszącej 196 723 525,92 euro. Najwięcej umów podpisano w ramach 9 kategorii interwencji (Inne działania mające na celu pobudzanie badań, innowacji i przedsiębiorczości w MSP) – 367 umów, z czego 344 w ramach Działania 1.5 *Rozwój przedsiębiorczości*, 17 w ramach Działania 1.7 *Promocja gospodarcza*, 4 w ramach Działania 1.6 *Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym*, 2 w ramach Działania 1.4 *Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu*. Kolejne 26 umów podpisano w ramach 8 kategorii interwencji (Inne inwestycje w przedsiębiorstwa) w ramach Działania 1.3 *Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą* o wartości dofinansowania 35 684 149,54 euro. 16 umów podpisano w ramach kategorii interwencji nr 5 (Usługi w zakresie zaawansowanego wsparcia dla przedsiębiorstw i grup przedsiębiorstw) o wartości dofinansowania 32 202 878,07 euro, z czego 13 w ramach Działania 1.7 *Promocja gospodarcza* i 3 w ramach Działania 1.4 *Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu*. Ostatnie 2 umowy podpisano w ramach Działania 1.8 *Wspieranie dla przedsiębiorstw w zakresie wdrażania najlepszych dostępnych technik (BAT)* i kategorii interwencji nr 6 (Wspieranie na rzecz MŚP w zakresie promocji produktów i procesów przyjaznych dla środowiska (wdrożenie efektywnych systemów zarządzania środowiskiem, wdrożenie i stosowanie/użytkowanie technologii zapobiegania zanieczyszczeniom, wdrożenie czystych technologii do działalności produkcyjnej przedsiębiorstw)
- w ramach trzeciego Priorytetu wskazanemu celowi Strategii przyporządkowano 212 umowy o wartości dofinansowania EFRR 409 827 519,3 euro. Najwięcej umów podpisano w ramach Działania 3.1 *Infrastruktura drogowa*, w ramach kategorii interwencji nr 23 – 209 umów. Kolejne 3 umowy podpisano w ramach Działania 3.2 *Regionalny transport publiczny*.
- w ramach czwartego Priorytetu zawarto 67 umów o wartości dofinansowania EFRR wynoszącej 107 996 297,31 euro. Najwięcej umów w ramach tego celu Strategii zawarto w Działaniu 4.1 *Gospodarka wodno-ściekowa* – 34 umowy (w ramach dwóch kategorii interwencji, nr 45 i 46) o wartości dofinansowania 70 332 562,64 euro. Kolejne 17 umów zawarto w ramach Działania 4.3 *Ochrona powietrza, energetyka*, 13 w ramach Działania 4.4 *Ochrona przyrody, zagrożenia, systemy monitoringu* oraz 3 w ramach Działania 4.2 *Ochrona powierzchni ziemi*.
- w ramach piątego Priorytetu w ramach tego celu Strategii zawarto 3 umowy w ramach Działania 5.1 *Transport miejski*, o wartości dofinansowania wynoszącej 5 471 517,40 euro.

W ramach celu *sustainable growth* realizowane były projekty w ramach następujących kategorii interwencji: 5, 6, 8, 9, 18, 23, 25, 39, 40, 43, 44, 45, 46, 47, 50, 52, 53, 54. Jednocześnie, w ramach tego celu podpisane umowy przyporządkowano realizacji następujących inicjatyw flagowych Strategii Europa 2020: „Europa efektywnie korzystająca z zasobów” oraz „Polityka przemysłowa w erze globalizacji”.

Trzeci cel UE 2020 – *inclusive growth*, tj. rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu - wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną oznacza wzmocnianie pozycji obywatela poprzez zapewnienie wysokiego poziomu zatrudnienia, inwestowanie w kwalifikacje, zwalczanie ubóstwa oraz modernizowanie rynków pracy, systemów szkoleń i ochrony socjalnej. W ramach RPO WM w cel ten wpisuje się 65 umów o łącznej wartości dofinansowania EFRR 116 546 356,9 euro, z czego:

- w ramach siódmej osi priorytetowej 44 umowy o wartości dofinansowania EFRR 69 635 950,09 euro, z czego w ramach Działania 7.1 *Infrastruktura służąca ochronie zdrowia i życia* 31 umów, oraz 13 z Działania 7.3 *Infrastruktura służąca pomocy społecznej*.

- w ramach piątej osi priorytetowej 21 umów o wartości dofinansowania EFRR 46 910 406,81 euro w Działaniu 5.2 *Rewitalizacja miast*.

W ramach celu *inclusive growth* realizowane były projekty w ramach 61, 76 i 79 kategorii interwencji. Jednocześnie umowy podpisane w ramach tego celu wpisywały się w realizację inicjatywy flagowej Strategii Europa 2020 „Europejski program walki z ubóstwem”.

Przedsięwzięcia realizowane w ramach RPO WM 2007-2013 wpisują się we 6 z 7 celów szczegółowych Strategii EU 2020 (oraz w 6 z 7 inicjatyw flagowych Strategii EU 2020). Jedynym celem w którym nie wpisują się projekty dofinansowywane w ramach Programu jest cel *Zatrudnienie i umiejętności*. Cel ten jest jednak realizowany przez projekty wspierane w ramach komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013.

Tabela 14. Poziom kontraktacji i płatności dla umów wpisujących się w inicjatywy flagowe Strategii Europa 2020

Lp.	Inicjatywa flagowa	Indykatorywna alokacja RPO WM (EUR)	Kontraktacja (EUR)	Płatności (EUR)
1	Unia Innowacji	440 053 384,00	226 439 649,77	131 097 517,33
2	Europejska Agenda Cyfrowa	205 127 627,00	121 927 302,49	9 846 183,54
3	Młodzież w drodze	83 142 338,00	60 494 197,46	25 450 965,94
4	Europa efektywnie korzystająca z zasobów	787 884 459,00	523 295 334,05	327 150 107,65
5	Polityka przemysłowa w erze globalizacji	213 999 812,00	196 723 525,92	111 427 958,38
6	Europejski program walki z ubóstwem	157 892 365,00	116 546 356,90	68 507 477,70

Źródło: opracowanie własne

Tabela 15. Zestawienie kumulatywnego wydatkowania środków z EFRR dla kat. Interwencji, które wskazano w RPO WM 2007-2013 jako realizujące cele Strategii EU2020

Kod kat. Interwencji	Nazwa kat. Interwencji	Indykatorywna alokacja w RPO WM (EUR)	Działania (numery) RPO WM	Liczba podpisanych umów	Kontraktacja (EUR)	% kontraktacji
Rozwój inteligentny - rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji smart growth						
Badania i rozwój, innowacje, przedsiębiorczość (Unia Innowacji)						
1	Działalność B+RT prowadzona w ośrodkach badawczych	44 200 190,00	1.01	1	563 455,93	1,27%
2	Infrastruktura B+RT (w tym wyposażenie w sprzęt, oprzyrządowanie i szybkie sieci informatyczne łączące ośrodki badawcze) oraz specjalistyczne ośrodki kompetencji technologicznych	18 039 229,00	1.01	6	6 478 754,83	35,91%
3	Transfer technologii i udoskonalanie sieci współpracy między MSP, między MSP a innymi przedsiębiorstwami, uczelniami, wszelkiego rodzaju instytucjami na poziomie szkolnictwa pomaturalnego, władzami regionalnymi, ośrodkami badawczymi oraz biegunami naukowymi i technologicznymi (parkami naukowymi i technologicznymi, technopoliami, itd.)	5 312 500,00	1.02	0	0,00	0,00%
4	Wsparcie na rzecz rozwoju B+RT, w szczególności w MSP (w tym dostęp do usług związanych z	1 062 500,00	1.02	0	0,00	0,00%

	B+RT w ośrodkach badawczych)					
5	Usługi w zakresie zaawansowanego wsparcia dla przedsiębiorstw i grup przedsiębiorstw	19 518 990,00	1.04, 1.07	16	32 202 878,07	164,98%
6	Wsparcie na rzecz MSP w zakresie promocji produktów i procesów przyjaznych dla środowiska (wdrożenie efektywnych systemów zarządzania środowiskiem, wdrożenie i stosowanie/ użytkowanie technologii zapobiegania zanieczyszczeniom, wdrożenie czystych technologii do działalności produkcyjnej przedsiębiorstw)	7 962 166,00	1.08	2	585 291,95	7,35%
7	Inwestycje w przedsiębiorstwa bezpośrednio związane z dziedziną badań i innowacji (innowacyjne technologie, tworzenie przedsiębiorstw przez uczelnie, istniejące ośrodki B+RT i przedsiębiorstwa, itp.)	162 751 653,00	1.05	79	22 673 913,10	13,93%
8	Inne inwestycje w przedsiębiorstwa	55 816 156,00	1.03	26	35 684 149,54	63,93%
9	Inne działania mające na celu pobudzenie badań, innowacji i przedsiębiorczości w MSP	125 390 000,00	1.04, 1.05, 1.06, 1.07	367	128 251 206,36	102,28%
RAZEM		440 053 384,00		497	226 439 649,77	51,46%
Spółeczeństwo informacyjne (Europejska Agencja Cyfrowa)						
10	Infrastruktura telekomunikacyjna (w tym sieci szerokopasmowe)	135 450 898,00	2.01	15	86 283 495,98	63,70%
11	Technologie informacyjne i komunikacyjne (dostęp, bezpieczeństwo, interoperacyjność, zapobieganie zagrożeniom, badania, innowacje, treści cyfrowe, itp.)	5 950 000,00	2.01	4	1 617 534,23	27,19%
13	Usługi i aplikacje dla obywateli (e-zdrowie, e-administracja, e-edukacja, e-integracja, itp.)	44 273 168,00	2.02	48	30 132 045,69	68,06%
14	Usługi i aplikacje dla MSP (e-handel, kształcenie i szkolenie, tworzenie sieci, itp.)	9 000 000,00	2.02	0	0,00	0,00%
15	Inne działania mające na celu poprawę dostępu MSP do TIK i ich wydajne użytkowanie	10 453 561,00	2.03	66	3 894 226,59	37,25%
RAZEM		205 127 627,00		133	121 927 302,49	59,44%
Edukacja (Młodzież w drodze)						
75	Infrastruktura systemu oświaty	76 181 250,00	7.02	47	60 494 197,46	79,41%
77	Infrastruktura opiekuńczo-wychowawcza	6 961 088,00	7.02	0	0,00	0,00%
RAZEM		83 142 338,00		47	60 494 197,46	72,76%
Rozwój zrównoważony - wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej sustainable growth						
Klimat, energia, mobilność (Europa efektywnie korzystająca z zasobów)						
18	Tabor kolejowy	44 420 941,00	3.02	2	30 547 370,26	68,77%
23	Drogi regionalne/lokalne	453 826 207,00	3.01	209	369 648 974,82	81,45%
24	Ścieżki rowerowe	10 625 000,00	6.02	0	0,00	0,00%
25	Transport miejski	13 543 340,00	5.01	3	5 471 517,40	40,40%
28	Inteligentne systemy transportu	13 500 217,00	3.02	0	0,00	0,00%
29	Porty lotnicze	20 137 493,00	3.03	0	0,00	0,00%
33	Energia elektryczna	6 800 000,00	4.03	0	0,00	0,00%
39	Energia odnawialna: wiatrowa	8 050 000,00	4.03	2	2 129 741,00	26,46%
40	Energia odnawialna: słoneczna	5 500 000,00	4.03	3	4 745 547,97	86,28%
41	Energia odnawialna: biomasa	6 775 000,00	4.03	0	0,00	0,00%
42	Energia odnawialna: hydroelektryczna, geotermiczna i pozostałe	11 450 000,00	4.03	0	0,00	0,00%
43	Efektywność energetyczna, produkcja skojarzona	10 710 000,00	4.03	5	14 242 192,91	132,98%

	(kogeneracja), zarządzanie energią					
44	Gospodarka odpadami komunalnymi i przemysłowymi	31 424 451,00	4.01, 4.02	1	2 335 448,95	7,43%
45	Gospodarka i zaopatrzenie w wodę pitną	25 532 196,00	4.01	7	9 603 024,20	37,61%
46	Oczyszczanie ścieków	72 000 000,00	4.01	27	60 729 538,44	84,35%
47	Jakość powietrza	5 610 000,00	4.03	7	4 576 225,12	81,57%
50	Rewaloryzacja obszarów przemysłowych i rekultywacja skażonych gruntów	8 500 000,00	4.02	2	1 034 784,34	12,17%
52	Promowanie czystego transportu miejskiego	16 529 614,00	3.02	1	9 631 174,26	58,27%
53	Zapobieganie zagrożeniom (w tym opracowanie i wdrażanie planów i instrumentów zapobiegania i zarządzania zagrożeniami naturalnym i technologicznym)	18 912 500,00	4.04	7	6 808 505,11	36,00%
54	Inne działania na rzecz ochrony środowiska i zapobiegania zagrożeniom	4 037 500,00	4.04	6	1 791 289,28	44,37%
RAZEM		787 884 459,00		282	523 295 334,05	66,42%
Otoczenie biznesu (+przedsiębiorczość) (Polityka przemysłowa w erze globalizacji)						
3	Transfer technologii i udoskonalanie sieci współpracy między MSP, między MSP a innymi przedsiębiorstwami, uczelniami, wszelkiego rodzaju instytucjami na poziomie szkolnictwa pomaturalnego, władzami regionalnymi, ośrodkami badawczymi oraz biegunami naukowymi i technologicznymi (parkami naukowymi i technologicznymi, technopoliami, itd.)	5 312 500,00	1.02	0	0,00	0,00%
5	Usługi w zakresie zaawansowanego wsparcia dla przedsiębiorstw i grup przedsiębiorstw	19 518 990,00	1.04, 1.07	16	32 202 878,07	164,98%
6	Wsparcie na rzecz MSP w zakresie promocji produktów i procesów przyjaznych dla środowiska (wdrożenie efektywnych systemów zarządzania środowiskiem, wdrożenie i stosowanie/ użytkowanie technologii zapobiegania zanieczyszczeniom, wdrożenie czystych technologii do działalności produkcyjnej przedsiębiorstw)	7 962 166,00	1.08	2	585 291,95	7,35%
8	Inne inwestycje w przedsiębiorstwa	55 816 156,00	1.03	26	35 684 149,54	63,93%
9	Inne działania mające na celu pobudzanie badań, innowacji i przedsiębiorczości w MSP	125 390 000,00	1.04, 1.05, 1.06, 1.07	367	128 251 206,36	102,28%
RAZEM		213 999 812,00		411	196 723 525,92	91,93%
Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu - wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną inclusive growth						
Walka z ubóstwem (Europejski program walki z ubóstwem)						
61	Zintegrowane projekty na rzecz rewitalizacji obszarów miejskich i wiejskich	30 300 000,00	5.02	21	46 910 406,81	154,82%
76	Infrastruktura ochrony zdrowia	64 259 517,00	7.01	31	55 266 806,45	86,01%
78	Infrastruktura mieszkalnictwa	45 900 000,00	5.02	0	0,00	0,00%
79	Pozostała infrastruktura społeczna	17 432 848,00	7.03	13	14 369 143,64	82,43%
RAZEM		157 892 365,00		65	116 546 356,90	73,81%

Źródło: opracowanie własne

W załączniku VI EU2020 sprawozdania zaprezentowana została matryca priorytetów, obszarów i inicjatyw flagowych Strategii Europa 2020 oraz kategorii interwencji realizowanych w ramach RPO WM 2007-2013.

W 2011 roku IZ RPO WM zleciło przeprowadzenie badania ewaluacyjnego dotyczącego oceny stopnia osiągnięcia celów Strategii Lizbońskiej i Strategii Europa 2020 poprzez realizację RPO WM.

Z badania wynika, że duża część realizowanych projektów jest zgodna z celami Strategii Lizbońskiej, a w szczególności z celami:

- wzrost i poprawa inwestycji w sektorze B+R;
- rozszerzenie i poprawa infrastruktury europejskiej.

Ponadto, beneficjenci i wnioskodawcy, jak wynika z przeprowadzonych badań, wyrażają zainteresowanie realizacją projektów, wpisujących się w kategorie interwencji realizujące cele Strategii Lizbońskiej. Największym zainteresowaniem cieszą się projekty z obszaru:

- rozszerzenia i poprawy infrastruktury,
- pobudzenia innowacji, wykorzystania ICT oraz zrównoważonego wykorzystanie zasobów,
- inwestycje w kapitał ludzki, lepsze systemy edukacji i zdobywanie umiejętności.

Badanie kryteriów wyboru projektów ramach działań spójnych z celami Strategii Lizbońskiej pokazało, że ogólnie zapewniają one wybór projektów realizujących te cele, jednak poszczególne etapy oceny różnią się skutecznością w tym zakresie, a same kryteria (formalne i merytoryczne) wymagają jednak uzupełnienia o kryterium formalne – wykorzystanie co najmniej 1 wskaźnika lizbońskiego w projekcie – oraz kryterium merytoryczne – zgodność projektu ze strategią EU 2020.

Analiza wyników z badań jakościowych pokazała także, że na prawidłową realizację projektów ma wpływ współwystępowanie czynników o charakterze pozytywnym wynikających z wewnętrznych uwarunkowań beneficjentów (zasoby, wiedza, itp.) oraz czynników zewnętrznych w stosunku do beneficjentów, do których zalicza się przede wszystkim jasność i stałość przepisów prawa oraz procedur związanych z naborem, oceną oraz rozliczaniem projektów dofinansowanych z RPO WM.

W ramach badania analiza porównawcza praktyk stosowanych przez różne IZ RPO nie wykazała żadnych rozwiązań godnych polecenia dla instytucji zarządzających i wdrażających RPO WM (pozostałe RPO borykają się z podobnymi problemami w tym zakresie). Sama analiza wniosków, analiza opinii respondentów w poszczególnych badaniach oraz zestawienie ich z wiedzą i doświadczeniem ekspertów pozwoliło na sformułowanie zaleceń w tym zakresie.

Zgodnie z wnioskami wynikającymi z badań zasugerowano wprowadzenie szeregu rozwiązań, które zapewnią zgodność projektów ze strategiami UE oraz ich efektywną i skuteczną realizację. W badaniu zarekomendowano następujące działania:

1. Należy zobligować wnioskodawcę do opisania, w jaki sposób projekt wpisuje się w cele strategii unijnych (SL, EU 2020) - w ramach wniosku o dofinansowanie, alternatywnie w części 4. (D) (z opisem zgodności projektu ze strategiami regionalnymi i lokalnymi) lub części 5. (E) (z opisem zgodności projektu z politykami horyzontalnymi).
2. Ze względu na to, że na ekspertów oceniających projekty powyższa rekomendacja nakłada obowiązek weryfikacji zgodności projektów ze strategiami UE (zatem posiadania pogłębionej wiedzy na ich temat) zalecane jest także, aby zapewnić ekspertom stosowne szkolenia w tym zakresie.
3. Należy zapewnić weryfikację zgodności projektów ze strategiami na poziomie wskaźników formułując listę prolizbońskich wskaźników obligatoryjnych oraz obligując wnioskodawców do ich wykorzystywania.
4. Należy zapewnić rzetelność i racjonalność planowania projektów dofinansowanych z UE, aby ich realizacja przebiegała efektywnie. Do racjonalnego planowania już na etapie aplikowania o środki mogłoby zmotywować wnioskodawców większe przywiązywanie wagi do opisu i oceny ryzyk/zagrożeń.

Badanie ewaluacyjne zostało odebrane w dniu 12.12.2011 r, natomiast zawarte w nim rekomendacje są obecnie uzgadnianie z ich adresatami. W zależności od przebiegu konsultacji rekomendacje zostaną przyjęte, zmodyfikowane lub odrzucone.

Realizacja Krajowego Programu Reform

Instrumentem służącym realizacji osiągnięcia celów *Strategii Lizbońskiej* jest na poziomie krajowym Krajowy Program Reform, przyjęty na lata 2005-2008, a następnie zaktualizowany na lata 2008-2011. Celem *KPR na lata 2008-2011* jest stworzenie w Polsce najlepszych w Europie warunków do prowadzenia działalności gospodarczej, przy jednoczesnym zapewnieniu możliwości rozwoju oraz wysokiego standardu życia mieszkańcom. Przeprowadzone w ramach KPR reformy mają być podstawą do stworzenia trwałego rozwoju społeczno-gospodarczego, wpływającego na poprawę standardu życia obywateli. W związku z tym reformy w ramach KPR przeprowadzone będą w trzech obszarach priorytetowych:

- **Aktywne społeczeństwo** – realizacja działań w tym obszarze przyczyni się do zapewnienia odpowiednich warunków dla rozwoju społeczeństwa i obywateli.
- **Innowacyjna gospodarka** – realizacja działań w tym obszarze pozwoli na rozwój sektorów i gałęzi o dużej wartości dodanej oraz wysokiej innowacyjności, co będzie miało istotny wpływ na długofalowy wzrost gospodarczy.
- **Sprawne instytucje** – efektywne wykorzystanie środków publicznych osiągnięte dzięki realizacji działań w tym obszarze (bez dodatkowych obciążeń dla obywateli i przedsiębiorców) umożliwi sprawną realizację polityk prorozwojowych i inwestycji publicznych, przy zapewnieniu właściwego poziomu zabezpieczenia socjalnego.

Analiza spójności Osi priorytetowych RPO WM 2007-2013 z priorytetami określonymi w *KPR na lata 2008-2011*, pozwala na przyporządkowanie adekwatnych działań obu dokumentów na rzecz realizacji *Strategii Lizbońskiej* (**por. tabela**).

Tabela 16. Spójność RPO WM 2007-2013 z priorytetami Krajowego Programu Reform na lata 2008-2011 na rzecz realizacji Strategii Lizbońskiej

Krajowy Program Reform na lata 2008-2011 na rzecz realizacji Strategii Lizbońskiej - priorytety -	RPO WM 2007-2011 - Osie priorytetowe -
Priorytet <i>Aktywne społeczeństwo</i>	Oś priorytetowa 2 Przyspieszenie e-Rozwoju Mazowsza
Priorytet <i>Innowacyjna Gospodarka</i>	Oś priorytetowa 1 Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu
	Oś priorytetowa 3 Regionalny system transportowy
	Oś priorytetowa 4 Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka

Źródło: opracowanie własne

Działania w *KPR na lata 2008-2011* w ramach Priorytetu 1. *Aktywne społeczeństwo* realizowane są poprzez: efektywny system edukacji, nowoczesny system zabezpieczania społecznego i ochrony zdrowia, aktywne polityki rynku pracy, w tym przede wszystkim stworzenie podstaw do rozwoju społeczeństwa informacyjnego oraz warunków dla wzrostu poziomu aktywności obywateli. Przyporządkowano je II osi priorytetowej RPO WM tj. *Przyspieszenie e-Rozwoju Mazowsza*, ukierunkowanej na działania mające na celu niwelowanie dysproporcji w rozwoju technologii informacyjno-komunikacyjnych, szczególnie na obszarach o niskim wskaźniku potencjału e-rozwoju. W ramach celów szczegółowych priorytetu, tj. działań:

- 2.1 *Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu,*
- 2.2 *Rozwój e-usług dla obywateli,*

- 2.3 *Rozwój technologii komunikacyjnych i informacyjnych dla MSP,*

realizowane są poprzez projekty informatyzacji województwa oraz przedsięwzięcia pozwalające na rozwój publicznych e-usług dostępnych dla obywateli i przedsiębiorców o wymiarze regionalnym i lokalnym.

Zaproponowane działania w *KPR na lata 2008-2011* w ramach Priorytetu 2. *Innowacyjna Gospodarka* mają na celu zwiększenie innowacyjności gospodarki poprzez tworzenie zachęt do ponoszenia nakładów na B+R i innowacje oraz poprawę proporcji pomiędzy finansowaniem ze środków budżetu państwa a finansowaniem prywatnym. To także działania na rzecz reformy systemu finansowania i funkcjonowania jednostek naukowych, zagwarantowania odpowiedniej dla potrzeb nowoczesnej gospodarki infrastruktury transportowej, przesyłowej i teleinformatycznej, a także wykorzystanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie ochrony środowiska. Są one adekwatne do trzech osi priorytetowych RPO WM.

Priorytet I *Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu* ukierunkowany jest na wzrost konkurencyjności województwa mazowieckiego poprzez tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i wsparcie rozwoju przedsiębiorczości. Działania te, w całości wpisujące się w cele *KPR na lata 2008-2011*, realizowane są w ramach celów szczegółowych:

- 1.1 *Wzmocnienie powiązań sektora badawczo-rozwojowego,*
- 1.2 *Budowa sieci współpracy nauka-gospodarka,*
- 1.3 *Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą,*
- 1.4 *Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu,*
- 1.5 *Rozwój przedsiębiorczości,*
- 1.6 *Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym,*
- 1.7 *Promocja gospodarcza,*
- 1.8 *Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie wdrażania najlepszych dostępnych technik (BAT).*

Priorytet III *Regionalny system transportowy* ukierunkowany jest na poprawę spójności komunikacyjnej i przestrzennej województwa mazowieckiego oraz wspomaganie dyfuzji procesów rozwojowych z głównego ośrodka regionu – Warszawy oraz z ośrodków subregionalnych na pozostałe obszary województwa. W ramach osi priorytetowej, adekwatnie do *KPR na lata 2008-2011*, wspierane są inwestycje w zakresie poprawy parametrów technicznych i standardu regionalnej sieci transportowej, poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego i lotniczego oraz zwiększenie atrakcyjności i dostępności terenów inwestycyjnych w ramach celów szczegółowych:

- 3.2 *Regionalny transport publiczny,*
- 3.3 *Lotniska i infrastruktura lotnicza.*

Priorytet IV *Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka* ukierunkowany jest na poprawę stanu środowiska naturalnego województwa. W ramach tej osi priorytetowej, adekwatnie do *KPR na lata 2008-2011*, w ramach działania

- 4.3 *Ochrona powietrza, energetyka*

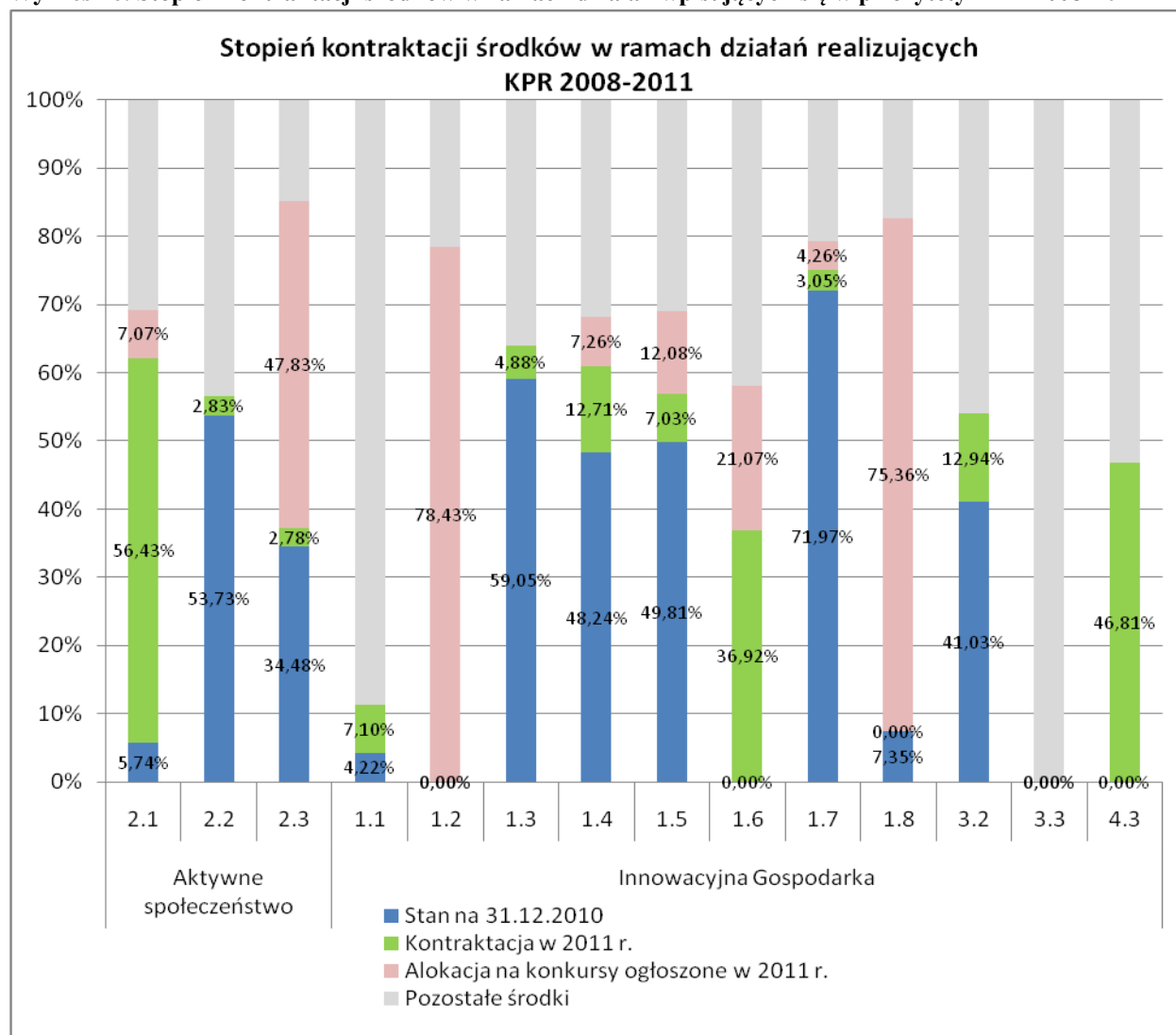
realizowane są projekty na rzecz rozbudowy i modernizacji infrastruktury elektroenergetycznej i ciepłowniczej regionu oraz zwiększenia wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych i kogeneracyjnych o wysokiej sprawności.

W okresie sprawozdawczym, w celu zwiększenia efektywności przedsięwzięć adekwatnych do priorytetów KPR a realizowanych w ramach RPO WM, uruchomiono konkursy dla działań:

- 1.2 *Budowa sieci współpracy nauka-gospodarka* - konkurs zamknięty bez preselekcji,
- 1.4 *Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu* - konkurs zamknięty bez preselekcji,
- 1.5 *Rozwój przedsiębiorczości* – 3 konkursy zamknięte bez preselekcji,

- 1.6 *Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym* – konkurs otwarty bez preselekcji,
- 1.7 *Promocja gospodarcza* – konkurs otwarty bez preselekcji,
- 1.8 *Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie wdrażania najlepszych dostępnych technik (BAT)* – konkurs otwarty bez preselekcji,
- 2.1 *Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu* – konkurs zamknięty bez preselekcji,
- 2.3 *Rozwój technologii komunikacyjnych i informacyjnych dla MSP* – konkurs zamknięty bez preselekcji

Wykres 16. Stopień kontraktacji środków w ramach działań wpisujących się w priorytety KPR 2008-2011



Źródło: opracowanie własne

W ramach konkursów ogłoszonych w 2011 r. podpisano dotychczas 2 umowy o dofinansowanie projektów. Pozostałe wnioski znajdują się na etapie oceny merytorycznej. Podpisanie kolejnych umów odbędzie się w 2012 roku. Po zawarciu następnych umów znacząco wzrośnie poziom kontraktacji środków w działaniach wpisujących się w realizację KPR 2008-2011.

Przykłady projektów realizujących cele Strategii Lizbońskiej i Strategii Europa 2020.

Tabela 17. Przykład 1 projektu realizującego cele Strategii Europa 2020

NR PROJEKTU	RPMA.01.05.00-14-041/08-00
Tytuł projektu	Modernizacja procesu produkcji wentylatorów w oparciu o technologię cięcia plazmą wąskostrumieniową
Nazwa Beneficjenta	"UNI-PRO" Grzegorz Bokotko
Okres realizacji projektu wg umowy o dofinansowanie	2009-05-04 do 2009-09-30
Całkowita wartość projektu wg umowy o dofinansowanie	269 742, 00 zł
Wartość wkładu UE (EFRR) wg umowy o dofinansowanie	112 251, 00 zł
Działanie / kategoria interwencji	Działanie 1.5 Rozwój przedsiębiorczości Kategoria 7. Inwestycje w przedsiębiorstwa bezpośrednio związanych z innowacjami (technologie innowacyjne, tworzenie nowych przedsiębiorstw przez uniwersytety, centra B+RT i istniejące już przedsiębiorstwa) – kategoria prolizbońska
Cele projektu	Celem głównym projektu było zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstwa na rynku krajowym. Jego osiągnięcie nastąpiło m.in. przez następujące cele szczegółowe na poziomie rezultatu i oddziaływania: - zwiększenie wartości sprzedaży i zysków firmy; - wyposażenie firmy w sprzęt specjalistyczny pozwalający na wzrost wydajności pracy; - rozszerzenie typoszeregu produkowanych wentylatorów na urządzenia o dużej masie (do 200 kg) i dużych wymiarach (do 1400 mm); - wdrożenie innowacji procesowej (nowa technologia cięcia plazmowego); - wprowadzenie usług cięcia blachy na wypalarni plazmowej; - zmniejszenie pracochłonności i uciążliwości wycinania elementów z blach
	stalowych; - poprawa wpływu na środowisko naturalne poprzez wprowadzenie systemu filtracji dymów i pyłów; -zmniejszenie bezrobocia; - zwiększenie stabilności firmy na rynku poprzez rozszerzenie asortymentu; - poprawa jakości produkowanych wyrobów.
Strategia UE, w którą wpisuje się projekt	Analizowany projekt jest przykładem szerokiego oddziaływania na cele Strategii Lizbońskiej i EU 2020, mimo relatywnie niewielkiej wartości inwestycji. Nie ulega wątpliwości, że zakładany w projekcie rozwój przedsiębiorstwa nastąpi w wyniku wdrożenia rozwiązań innowacyjnych odnoszących się zarówno do procesu produkcyjnego jak i wytwarzanych produktów - Beneficjent zyska możliwość wytwarzania nowych, większych wentylatorów (związek z procesami badawczo-rozwojowymi w firmie). Tym samym projekt odpowiada rozwojowi wiedzy i innowacji zakładanemu w Strategii Lizbońskiej (stworzenie w firmie warunków do wzrostu i poprawy inwestycji w zakresie B+R, pobudzenie innowacji, zrównoważony rozwój), ale również celom zatrudnieniowym w niej określonym. Oddziaływanie pro środowiskowe jest jednym z elementów wspólnych dla realizacji przez projekt celów Strategii Lizbońskiej i Strategii EU 2020 - wprowadzenie systemu filtracji dymów i pyłów pozwala nie tylko wdrażać zrównoważone wzorce produkcji, ale i realizuje cel Strategii EU 2020 określony jako ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Ponadto w odniesieniu do ww. Strategii projekt wspiera cel dotyczący wzrostu wskaźnika zatrudnienia oraz wzrostu wskaźnika nakładów na inwestycje w badania i rozwój oraz w innowacje.
W jaki sposób projekt realizuje cele strategii?	Projekt prowadzi do stworzenia trzech nowych miejsc pracy. Dodatkowo w wymiarze ilościowym opisano wdrażane innowacje (1 wdrożona technologia, 1 innowacja). Powyższe rezultaty liczbowe, po ich zestawieniu z zapisami merytorycznymi i wartością projektu pozwalają ocenić go jako efektywny z punktu widzenia poniesionych nakładów w kontekście wspierania realizacji celów Strategii Lizbońskiej i Strategii EU 2020.

Tabela 18. Przykład 2 projektu realizującego cele Strategii Europa 2020

NR PROJEKTU	RPMA.02.01.00-14-002/09-02
Tytuł projektu	Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu poprzez wyposażenie placówek oświatowych w najnowsze rozwiązania komputerowe - szansa na lepszy start w nowoczesną przyszłość dzieci i młodzieży Gminy Nadarzyn
Nazwa Beneficjenta	Gmina Nadarzyn
Okres realizacji projektu wg umowy o dofinansowanie	2009-04-01 do 2010-05-31
Całkowita wartość projektu wg umowy o dofinansowanie	563 509, 22 zł
Wartość wkładu UE (EFRR) wg umowy o dofinansowanie	423 734, 44 zł
Działanie / kategoria interwencji	Działanie 2.1 Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu Kategoria 11. Technologie informacyjne i komunikacyjne (dostęp, bezpieczeństwo, interoperacyjność, zapobieganie ryzyku, badania, innowacje) - kategoria prolizbońska
Cele projektu	Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu poprzez wyposażenie placówek oświatowych w najnowsze rozwiązania komputerowe - szansa na lepszy start w nowoczesną przyszłość dzieci i młodzieży Gminy Nadarzyn. Główne długookresowe oddziaływanie projektu: "poprawa spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej obszaru Mazowsza oraz wspomaganie dyfuzji procesów rozwojowych z głównego ośrodka regionu - Warszawy oraz z ośrodków subregionalnych na obszar Gminy Nadarzyn i Powiatu Pruszkowskiego". Cele szczegółowe: - utworzenie nowoczesnej bazy edukacyjnej wyposażonej w nowoczesny sprzęt komputerowy, niezbędny w procesie dydaktycznym; - dostosowanie bazy dydaktycznej; - umożliwienie dzieciom i młodzieży poznania
	podstaw technologii informacyjnej i informatyki; - zapewnienie wysokiej jakości zajęć (w tym uwzględnienie: utworzenia nowoczesnej bazy edukacyjnej wyposażonej w nowoczesny sprzęt komputerowy, niezbędny w procesie dydaktycznym, spełniającej oczekiwania dzieci, młodzieży, nauczycieli oraz rodziców; dostosowania bazy dydaktycznej gminnych placówek szkolno-wychowawczych do rosnących wymagań dzieci i młodzieży, zgodnie z przyjętymi standardami w nowelizacji ustawy oświatowej; umożliwienia poznania podstaw technologii informacyjnej i informatyki; urozmaicenia i rozszerzenia zajęć dydaktycznych w ramach podstawy programowej; wykorzystania technologii informacyjnej jako pomocy w poznawaniu i w nauczaniu innych dziedzin, np.: języków obcych, podstaw przedsiębiorczości; zapewnienia możliwości realizacji racjonalnego harmonogramu zajęć z zakresu informatyki i przedmiotów pochodnych; wzrostu dostępności do szerokopasmowego Internetu; usprawnienia nauki dzięki nowatorskim tablicom interaktywnym, programom multimedialnym; rozwinięcia umiejętności korzystania z technologii informacyjnych i komunikacyjnych w edukacji i samokształceniu; umożliwienia korzystania z technologii informacyjnej od poziomu przedszkoli, także dla dziedzin i rodzin niemających możliwości korzystania z komputera; wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z terenu gminy oraz przeciwdziałania procesowi wykluczenia informacyjnego mieszkańcom Gminy; zwiększania poziomu i wzrostu PKB w przeliczeniu na mieszkańca - bogacenie się społeczeństwa oraz wyrównywaniu dysproporcji w rozwoju regionu i podnoszenia standardu życia.

2.1.6.7 Strategia UE dla Regionu Morza Bałtyckiego

1. Wstęp

Działania realizowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 w dużej mierze wpisują się w cele i obszary *Strategii Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego (Strategia, SUE RMB)*. Z tego względu Instytucja Zarządzająca RPO WM w trakcie renowacji Programu wprowadziła zapisy o spójności działań realizowanych w ramach RPO WM 2007-2013 z obszarami priorytetowymi *SUE RMB*. W ramach działań w zakresie informacji i promocji w odniesieniu do *SUE RMB* pracownicy Departamentu Strategii i Rozwoju Regionalnego, który koordynuje kwestie dotyczące *SUE RMB*, brali udział w pracach zespołu roboczego ds. koordynacji wdrażania *Strategii Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego*, spotkaniach dotyczących *Strategii*, organizowanych przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, II Dorocznym Forum Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego oraz konferencji wysokiego szczebla pn. „Przyszłość Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego – innowacje i transfer wiedzy” która odbyła się w Komitecie Regionów w ramach polskiej prezydencji. Instytucja Zarządzająca RPO WM nie organizowała spotkań/konferencji poświęconych *Strategii*. Planowane jest natomiast opracowanie i zamieszczenie materiałów informacyjnych nt. *SUE RMB* na stronach internetowych zarządzanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego.

W ramach prac KM RPO kwestia dotycząca *SUE RMB* była dyskutowana podczas posiedzeń w okresie sprawozdawczym lecz nie podjęto istotnych decyzji w tym zakresie.

2. Pomoc Techniczna

Instytucja Zarządzająca RPO WM nie wykorzystywała środków z Pomocy Technicznej dla potrzeb związanych z wdrażaniem *Planu działań Strategii*.

3. System wdrażania

W zakresie dostosowywania systemu wdrażania RPO WM 2007-2013 Instytucja Zarządzająca w trakcie renowacji Programu wprowadziła zapisy o spójności działań realizowanych w ramach RPO WM 2007-2013 z obszarami priorytetowymi *SUE RMB* w ramach następujących priorytetów:

- Priorytet I - *Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu*
- Priorytet II – Przyspieszenie e-Rozwoju Mazowsza,
- Priorytet III - Regionalny system transportowy,
- Priorytet IV – Środowisko, zapobieganie zagrożeniom I energetyka,
- Priorytet VI – Wykorzystanie walorów naturalnych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji
- Priorytet VII – Tworzenie i poprawa warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego

Monitorowanie oraz identyfikacja projektów realizowanych w ramach RPO WM 2007-2013 może mieć charakter szacunkowy, ponieważ projekty te nie były poddawane ocenie pod kątem ich zgodności z celami *Strategii*. W opinii Zarządu Województwa Mazowieckiego dostosowywanie systemu wdrażania RPO WM w zakresie zmiany kryteriów wyboru projektów lub oceny projektów możliwe będzie po opracowaniu i wdrożeniu krajowych wytycznych dotyczących zgodności kwalifikowania projektów z *SUE RMB*. Natomiast wprowadzenie odpowiednich zmian we wnioskach aplikacyjnych dotyczących

wykazania przez beneficjenta zakresu, w jakim projekt wpisuje się w założenia *Strategii*, wymaga wcześniejszego przeprowadzenia działań informacyjno – promocyjnych nt. *SUE RMB* przez władze krajowe państw Regionu Morza Bałtyckiego.

Województwo Mazowieckie prowadzi także współpracę międzynarodową z wybranymi krajami Regionu Morza Bałtyckiego, zgodnie z „Priorytetami Współpracy Zagranicznej Województwa Mazowieckiego” przyjętymi Uchwałą nr 27/06 z dnia 18 grudnia 2006 r. Sejmiku Województwa Mazowieckiego. Współpraca międzynarodowa odbywa się w formie wizyt studyjnych, seminariów, warsztatów z następującymi regionami: Krajem Związkowym Brandenburgia i Krajem Związkowym Saksonia – Anhalt (Niemcy), Regionem Sztokholmskim (Szwecja) oraz regionem Uusimaa (Finlandia). Przedmiotem współpracy są m.in. zagadnienia dotyczące samorządu terytorialnego, kultury, edukacji, gospodarki, handlu transportu i komunikacji, rynku pracy, rolnictwa, ochrony środowiska i gospodarki wodnej, ochrony zdrowia i polityki społecznej, sportu i turystyki. Najbardziej aktywnym partnerem Województwa Mazowieckiego w ramach międzyregionalnej współpracy bilateralnej jest land Saksonia-Anhalt (Niemcy). Na przestrzeni lat regiony przeprowadziły wiele wspólnych projektów, zakończonych sukcesami, zdobyły doświadczenie i wykształciły kadry specjalizujące się w tej współpracy.

4. System realizacji

W ramach RPO WM 2007-2013 zidentyfikowane są działania wpisujące się w poszczególne obszary priorytetowe *SUE RMB*:

- Obszar priorytetowy nr 1 Region Morza Bałtyckiego jako obszar zrównoważony ekologicznie.

Do powyższego priorytetu przypisane są 4 kategorie interwencji funduszy europejskich, tj. 44 gospodarka odpadami komunalnymi i przemysłowymi, 46 oczyszczanie ścieków, 53 zapobieganie zagrożeniom, 54 inne działania na rzecz ochrony środowiska i zapobiegania zagrożeniom. W realizację celów pierwszego obszaru priorytetowego *Strategii* wpisują się działania Priorytetu IV RPO WM 2007-2013 *Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka*: Działanie 4.1 Gospodarka Wodno – ściekowa, Działanie 4.2 Ochrona powierzchni ziemi oraz Działanie 4.4 Ochrona przyrody, zagrożenia, systemy monitoringu. Powyższe działania wykazują komplementarność z następującymi zagadnieniami priorytetowymi *Strategii*: 2. Zachowanie stref przyrodniczych oraz bioróżnorodności, uwzględniając łowiska morskie, 3. Redukcja użytkowania oraz wpływu substancji niebezpiecznych.

- Obszar priorytetowy nr 2 Region Morza Bałtyckiego jako obszar dobrobytu.

Do niniejszego priorytetu przypisanych jest 6 kategorii interwencji funduszy europejskich, tj. 01 działalność B+RT prowadzona w ośrodkach badawczych, 02 infrastruktura B+RT (w tym wyposażenie w sprzęt, oprzyrządowanie i szybkie sieci informatyczne łączące ośrodki badawcze) oraz specjalistyczne ośrodki kompetencji technologicznych, 05 usługi w zakresie zaawansowanego wsparcia dla przedsiębiorstw i grup przedsiębiorców, 07 inwestycje w przedsiębiorstwa bezpośrednio związane z dziedziną badań i innowacji, 08 inne inwestycje w przedsiębiorstwa, 09 inne działania mające na celu pobudzenie badań, innowacji i przedsiębiorczości w MŚP. W realizację drugiego obszaru priorytetowego *Strategii* wpisują się działania Priorytetu I RPO WM 2007-2013 *Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu*: Działanie 1.1 Wzmocnienie sektora badawczo – rozwojowego, Działanie 1.3 Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą, Działanie 1.4 wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu, Działanie 1.5 Rozwój przedsiębiorczości, działanie 1.6 Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym oraz Działanie 1.7 Promocja gospodarcza. Powyższe działania wykazują komplementarność z

następującymi zagadnieniami priorytetowymi *Strategii*: 7. Wykorzystanie pełnego potencjału regionu w zakresie badań i innowacji, 8. Wdrożenie Small Business Act: promocja przedsiębiorczości, wzmocnienie MŚP oraz podniesienie poziomu efektywnego wykorzystania zasobów ludzkich.

▪ Obszar priorytetowy nr 3 Region Morza Bałtyckiego jako obszar dostępny i atrakcyjny.

Do niniejszego priorytetu przypisanych jest 8 kategorii interwencji funduszy europejskich, tj. 13 usługi i aplikacje dla obywateli, 18 tabor kolejowy, 23 drogi regionalne/lokalne, 25 transport miejski, 39 energia odnawialna wiatrowa, 40 energia odnawialna słoneczna, 43 efektywność energetyczna, produkcja skojarzona, zarządzanie energią, 56 ochrona i waloryzacja dziedzictwa przyrodniczego, 57 inne wsparcie na rzecz wzmocnienia usług turystycznych, 75 infrastruktura systemu oświaty, 76 infrastruktura ochrony zdrowia. W realizację trzeciego obszaru priorytetowego *Strategii* wpisują się działania Priorytetu II RPO WM 2007-2013 *Przyspieszenie e-Rozwoju Mazowsza*: Działanie 2.2 Rozwój e-usług, Priorytetu III *Regionalny system transportowy*: Działanie 3.1 Infrastruktura drogowa oraz Działanie 3.2 Regionalny transport publiczny, Priorytetu IV *Środowisko, zapobieganie zagrożeniom I energetyka*: Działanie 4.3 Ochrona powietrza, energetyka, Priorytetu VI *Wykorzystanie walorów naturalnych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji*: Działanie 6.2 Turystyka a także Priorytetu VII *Tworzenie i poprawa warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego*: Działanie 7.1 Infrastruktura służąca ochronie zdrowia i życia i Działanie 7.2 Infrastruktura służąca edukacji. Powyższe działania wykazują komplementarność z następującymi zagadnieniami priorytetowymi *Strategii*: 10. *Poprawa dostępności, efektywności i bezpieczeństwa rynków energetycznych*, 12. *Utrzymanie i wzmocnienie atrakcyjności Regionu Morza Bałtyckiego w szczególności poprzez edukację, turystykę i poziom zdrowotności*.

Ze względu na specyfikę obszaru priorytetowego nr 4 Przekształcenie Regionu Morza Bałtyckiego w obszar bezpieczny i chroniony nie są realizowane projekty, które wpisywałyby się w ten obszar. System monitorowania RPO stworzony przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego także nie przewiduje wkładów regionalnych programów operacyjnych w ten obszar.

5. Wnioski i rekomendacje

Mając na uwadze stopień zaawansowania realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 oraz poziom kontraktacji środków, wprowadzanie dalszych zmian mających na celu skuteczniejszą realizację *Strategii* w trakcie obecnego okresu programowania nie jest możliwe.

Uwzględnienie zapisów *SUE RMB* oraz dostosowanie systemu wdrażania i monitorowania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego tj. kryteriów wyboru i oceny projektów, wniosków aplikacyjnych, możliwe będzie w przyszłym okresie programowania pod warunkiem opracowania i wdrożenia odpowiednich, jednolitych dla wszystkich programów operacyjnych, wytycznych dot. kryteriów kwalifikowania projektów oraz uruchomienia ewentualnego systemu zachęt i bodźców finansowych dla projektów realizujących cele *SUE RMB*.

Dane ilościowe oraz przykłady projektów realizujących obszary priorytetowe *SUE RMB* znajdują się w załączniku nr VII *SUE RMB*.

W ramach RPO WM nie zidentyfikowano projektów flagowych.

2.2. Informacja na temat zgodności z przepisami wspólnotowymi

Instytucja Zarządzająca RPO WM w okresie sprawozdawczym powzięła wszelkie środki zapewniające przestrzeganie polityk i przepisów wspólnotowych. Działania realizowane w ramach RPO WM są zgodne z podstawowymi kierunkami rozwoju wynikającymi w szczególności z:

1. polityki ochrony środowiska,
2. polityki rozwoju społeczeństwa informacyjnego
3. polityki równych szans i niedyskryminacji
4. zasady partnerstwa
5. prawa zamówień publicznych
6. przepisów dotyczących pomocy publicznej.

Zagwarantowaniu zgodności realizowanych operacji z prawem wspólnotowym służą odpowiednie zapisy wzorów dokumentów RPO WM, na etapie aplikowania regulaminu konkursów, a podczas realizacji projektu. Umowa o dofinansowanie, która reguluje kwestie dot. m.in. **udzielania zamówień publicznych, pomocy publicznej i ochrony środowiska.**

AD 1) W zakresie ochrony środowiska stworzono specjalne kryteria formalne wyboru projektów dla wszystkich działań RPO WM z wyłączeniem inicjatywy JESSICA oraz projektów Pomocy Technicznej. Zapewniają one zgodność dokumentacji środowiskowej z obowiązującymi przepisami krajowymi i unijnymi w zakresie ochrony środowiska. Ponadto, katalog załączników do Wniosku o dofinansowanie projektu wymaganych regulaminem konkursu uwzględnia dokumenty związane z oceną oddziaływania na środowisko. Brak wymaganych załączników może skutkować koniecznością uzupełnienia załączników lub odrzuceniem wniosku na etapie oceny formalnej. Ponadto, Wymagane jest również, aby Beneficjent przed podpisaniem Umowy przedłożył Zaświadczenia o niezaleganiu z opłatami za korzystanie ze środowiska, wydane przez Departament Opłat Środowiskowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego. Brak tego załącznika może skutkować nie podpisaniem Umowy niniejszej polityce nie zidentyfikowano żadnych problemów w sprawie zgodności z prawem wspólnotowym.

W niniejszej polityce nie zidentyfikowano żadnych problemów w sprawie zgodności z prawem wspólnotowym

AD 2) polityka rozwoju społeczeństwa informacyjnego jest uwzględniana podczas programowania, wdrażania, monitoringu i ewaluacji rezultatów wykorzystania funduszy. Działania służące rozwojowi społeczeństwa informacyjnego oraz powiązanie z tym wspomaganie rozwoju innowacyjności uznano za jeden z głównych kierunków tworzenia warunków dla wzrostu konkurencyjności regionu. Rezultatem takich działań jest jest/ma być upowszechnienie dostępu do Internetu i zapewnienie wszystkim mieszkańcom dostępu do informacji – w wyniku realizacji projektów w ramach *Priorytetu II. Przyspieszenie e-Rozwoju Mazowsza*. Ponadto na etapie oceny formalnej wniosków o dofinansowanie projektów stosowane jest kryterium *Rozwój społeczeństwa informacyjnego*. Kryterium weryfikuje, czy projekt jest zgodny ze wspólnotową polityką rozwoju społeczeństwa informacyjnego Beneficjenci zobowiązani są przedstawić oświadczenie o zgodności projektu ze wspólnotową polityką rozwoju społeczeństwa informacyjnego. W niniejszej polityce nie zidentyfikowano żadnych problemów w sprawie zgodności z prawem wspólnotowym.

AD 3) W niniejszej polityce nie zidentyfikowano żadnych problemów w sprawie zgodności z prawem wspólnotowym, szerz. zob.: patrz: pkt. 2.2.1

AD 4) W niniejszej polityce nie zidentyfikowano żadnych problemów w sprawie zgodności z prawem wspólnotowym, szerz. zob.: pkt. 2.2.2

AD 5) Beneficjent, realizując projekt jest zobowiązany do stosowania przepisów o zamówieniach publicznych w zakresie, w jakim ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych i prawo unijne mają zastosowanie do Beneficjenta i realizowanego projektu. W przypadku, gdy ustawodawstwo krajowe pozostaje w sprzeczności z przepisami unijnymi dotyczącymi zamówień publicznych, należy stosować przepisy unijne, a także – do czasu dostosowania przepisów krajowych w tym zakresie – Zalecenia Ministerstwa Rozwoju Regionalnego z dnia 29 lutego 2008 r. dla Beneficjentów funduszy UE dotyczące interpretacji przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych. Nie przestrzeganie procedur udzielania zamówień publicznych oraz przejrzystości, jawności i uczciwej konkurencji przy wydatkowaniu środków w ramach realizowanego Projektu, skutkuje nakładaniem korekt jak i może skutkować rozwiązaniem Umowy lub wstrzymaniem wypłaty Dofinansowania.

W przypadku, gdy beneficjent w ramach projektu realizuje zamówienie poniżej progów ustawy Pzp, zastosowanie ma Traktat o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), Komunikat Wyjaśniający Komisji (Dz.U UE 1.8.2006/C 179/02) oraz *Wytyczne Komisji Europejskiej dotyczące określania korekt finansowych w odniesieniu do wydatków z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w przypadku naruszeń przepisów w zakresie zamówień publicznych (COOCOF 07/0037/03) oraz przepisy prawa krajowego w dziedzinie zamówień: ustawa o finansach publicznych, ustawa o odpowiedzialności za naruszenia dyscypliny finansów publicznych*. Powyższe stanowi, że jeżeli Beneficjent na podstawie ustawy, jest zwolniony ze stosowania procedur/trybów w niej określonych, przy wyłanianiu wykonawcy dla usług, dostaw lub robót budowlanych w ramach realizowanego projektu jest zobowiązany dokonać wyboru wykonawcy w sposób racjonalny, gospodarny i celowy, w oparciu o najbardziej korzystną ekonomicznie i jakościowo ofertę, z zachowaniem zasady konkurencyjności i przejrzystości oraz dołożyć wszelkich starań w celu uniknięcia konfliktu interesów rozumianego jako brak bezstronności i obiektywności w wypełnianiu funkcji jakiegokolwiek podmiotu objętego umową, w związku z realizowanym zamówieniem, a sposób wyboru oferty, w tym rozeznania rynku, trwale udokumentować. Ponadto Beneficjent niezależnie od wielkości zamówienia, zobowiązany jest do zagwarantowania odpowiedniego upublicznienia informacji poprzez zamieszczenie ogłoszenia o zamówieniu na swojej stronie internetowej (o ile posiada taką stronę), w swojej siedzibie w miejscu publicznie dostępnym oraz przy użyciu powszechnie stosowanych środków publikacji, w tym krajowe i lokalne środki publikacji, specjalistyczne portale internetowe, dzienniki urzędowe. Pełny katalog środków służących podaniu do wiadomości publicznej informacji dotyczących zamówienia został określony w Komunikacie Wyjaśniającym Komisji dotyczącym prawa wspólnotowego obowiązującego w dziedzinie udzielania zamówień, które nie są lub są jedynie częściowo objęte dyrektywami w sprawie zamówień publicznych (2006/C 179/02). Zasadniczym problemem w przypadku stwierdzenia uchybień/nieprawidłowości związanych ze stosowaniem przez beneficjentów ustawy Prawo zamówień publicznych przy zamówieniach sprzed nowelizacji ustawy Pzp, jest niezgodność prawa krajowego z prawem UE. Wątpliwości co do sposobu postępowania w przedmiotowych przypadkach dotyczą m.in. nieprawidłowości polegających na dokonywaniu przez Beneficjenta istotnych zmian, mających wpływ na treść ogłoszenia o zamówieniu, bez publikacji sprostowania (temat został szerzej opisany w pkt 2.3 *Napotkane znaczące problemy oraz podjęte środki zaradcze*). IZ RPO WM w ramach systemu Zarządzania i kontroli zagwarantowała próbę kontroli 100 % postępowań o udzielenie zamówienia publicznego i nakłada korekty za nieprzebranie przedmiotowej polityki horyzontalnej.

W niniejszej polityce nie zidentyfikowano żadnych problemów w sprawie zgodności z prawem wspólnotowym

AD 6) dofinansowanie jest przekazywane zgodnie z zasadami zawartymi w Uszczegółowieniu, na warunkach określonych w Umowie i Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego. Dla Projektu, w ramach którego uwzględnione zostały wydatki objęte pomocą publiczną, Uszczegółowienie wskazuje tzw. „minimalny wkład własny beneficjenta” – minimalny udział środków własnych, jakie beneficjent ma obowiązek wnieść do projektu na pokrycie części wydatków kwalifikowalnych nieobjętych Dofinansowaniem. Uszczegółowienie wskazuje także typowe schematy pomocy publicznej, właściwe dla operacji wspieranych w ramach danego Działania. Pierwszy test zgodności projektu z uregulowaniami dotyczącymi pomocy publicznej jest przeprowadzany na etapie oceny formalnej *Wniosku o dofinansowanie*, co znajduje wyraz w przyjętych kryteriach wyboru finansowanych operacji. Kryterium weryfikuje zgodność z prawodawstwem krajowym i unijnym w zakresie Pomocy publicznej. Ponowna weryfikacja jest dokonywana bezpośrednio przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, a także podczas kontroli na miejscu realizacji projektu.

W niniejszej polityce nie zidentyfikowano żadnych problemów w sprawie zgodności z prawem wspólnotowym

2.2.1 Zasada równości szans

Zgodnie z artykułem 16. Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ze zm. wszystkie działania w ramach RPO WM odbywają się z poszanowaniem zasady równości szans i zapobiegania dyskryminacji mniejszości oraz osób niepełnosprawnych zarówno na poziomie Programu, jak również na poziomie realizacji poszczególnych projektów.

Wzmacnianie polityki równych szans w ramach RPO WM należy rozumieć jako uwzględnianie w procesie realizacji poszczególnych projektów interesów grup społecznych zagrożonych.

W każdym priorytecie RPO WM wskazano na stosowanie zasady *równości szans przy aplikowaniu* o środki unijne. Instytucja Zarządzająca wymaga stosowania zasady równości szans przez beneficjenta, który już na etapie wniosku o dofinansowanie projektu musi wykazać zgodność zgłaszanego projektu z polityką równych szans. W toku realizacji projektu, stosowane są wskaźniki monitoringu w zakresie nowych miejsc pracy z zachowaniem równego dostępu dla kobiet i mężczyzn. Polityka równych szans poprzez zapewnienie równości płci przyczynia się do pozytywnych zmian na rynku pracy oraz zmiany świadomości. *Działania realizowane w zakresie infrastruktury społecznej* poprawią jej dostępność dla osób niepełnosprawnych.

Zasada równości szans jest stosowana również na etapie wdrażania RPO WM, w tym poprzez zapewnienie równego dostępu do udziału w pracach Komitetu Monitorującego.

Ponadto są podejmowane odpowiednie kroki (monitorowanie realizacji projektów) w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną na poszczególnych etapach realizacji RPO WM.

Polityka równości szans w procesie ewaluacji uwzględniana jest w dwóch aspektach. Pierwszy z nich to przedmiot badań. Polityka równości szans była jednym z głównych zagadnień ewaluacji ex-ante przeprowadzonej przed przekazaniem projektu RPO WM 2007-2013 do KE. Do tej pory IZ RPO WM nie zlecała realizacji innych badań, których przedmiotem byłaby polityka równości szans.

Kolejnym aspektem jest zgodność koncepcji badań zleczanych przez IZ RRPO WM z polityką równości szans. Każde badanie przed jego realizacją jest konsultowana z szerokim kręgiem potencjalnych odbiorców rekomendacji co gwarantuje jego zgodność ze wszystkimi politykami horyzontalnymi UE, w tym polityką równości szans.

Zgodnie z doświadczeniem Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Województwa Mazowieckiego realizacja zasady równości szans powinna zostać wzmocniona w przyszłym okresie programowania. Zmiany wymaga jednak podejście do weryfikowania zgodności projektów z tą zasadą. Konieczne wydaje się położenie większego nacisku na analizę i ocenę wpływu interwencji współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego z perspektywy zasady równości szans, jednakże rozumienie tej zasady nie powinno być zawężane, jak często ma to miejsce w podczas wdrażania programu w obecnej perspektywie (np. sprowadzenie zasady równości szans wyłącznie do zapewnienia dostępności wybudowanej infrastruktury dla osób niepełnosprawnych). Projekty dofinansowane w ramach środków EFRR powinny w sposób konkretny wskazywać jak realizują zasadę równości szans, a nie tylko deklarować zgodność z zasadą. Wydaje się słuszne, aby realizacja zasady (sposób i zakres działań) podlegała również nie tylko formalnej ocenie, a preferowane były projekty uwzględniające zasadę w większym stopniu.

Konieczne są jednak dalsze działania informacyjne pozwalające zarówno osobom odpowiedzialnym za planowanie interwencji, jak i beneficjentom na właściwe – szerokie i wielowymiarowe – rozumienie zasady równości szans. Opracowane powinny zostać narzędzia ułatwiające stosowanie zasady np. poradniki i katalogi możliwych rozwiązań, uwzględniające dobre praktyki w tym zakresie.

Interwencja EFRR powinna być planowana i analizowana pod kątem występowania/znoszenia barier mogących powodować wykluczenie grup społecznych. Analiza taka wydaje się być ważnym elementem zintegrowanego podejścia do rozwiązywania problemów i pełnego wykorzystania potencjałów.

Uwzględnianie grup defaworyzowanych, zagrożonych wykluczeniem społecznym również przy programowaniu interwencji Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego zapewni warunek koncentracji środków i komplementarność w stosunku do celów tematycznych Europejskiego Funduszu Społecznego.

Ponadto, w ramach tego obszaru nie było uzgodnień partnerskich.

Przykłady projektów realizujących zasadę równych szans

RPMA.05.02.00-14-084/09

Tytuł: Wspieranie integracji i reintegracji zawodowej kobiet poprzez zapewnienie odpowiedniego zaplecza infrastrukturalnego w budynku Stowarzyszenia Doskonalenia Umiejętności przy ul. Krzyckiego 5/7 wraz z dostosowaniem dla osób niepełnosprawnych

Beneficjent: Stowarzyszenie Doskonalenia Umiejętności

Całkowita wartość projektu: 284 673,72 euro

Wkład wspólnotowy (EFRR): 241 972,66 euro

Celem głównym projektu jest zapewnienie odpowiednich warunków dla działalności na rzecz integracji kobiet prowadzonej przez Stowarzyszenie Doskonalenia Umiejętności. Cel zostanie osiągnięty poprzez renowację kamienicy o wartości historycznej przy ul. Krzyckiego 5/7 wybudowanej w 1930 roku, położonej w zabytkowej Kolonii Lubeckiego na Starej Ochocie. Stowarzyszenie Doskonalenia Umiejętności powstało w 1990 roku jako organizacja non profit, działająca na rzecz dobra ogólnego. Do celów Stowarzyszenia należą m.in. inicjowanie i wspieranie działalności naukowej, oświatowej oraz kulturalnej, szerzenie dobroczynności, pomocy społecznej, idei ochrony środowiska, wzajemnego

rozumienia, zdrowych zasad kultury fizycznej i sportu w oparciu o najlepsze tradycje kultury polskiej, przygotowanie do zawodu oraz troska o pełny i wszechstronny rozwój człowieka w oparciu o tradycje kultury chrześcijańskiej. Poprzez swoją działalność Stowarzyszenie Doskonalenia Umiejętności udziela wielostronnego wsparcia kobietom na rynku pracy oraz działa w kierunku podwyższenia ich statusu społecznego i zawodowego.

Cele szczegółowe projektu i efekty zewnętrzne: Projekt będzie miał pozytywny wpływ na podnoszenie kwalifikacji i mobilności zawodowej kobiet, a także pobudzenie aktywności środowisk lokalnych i stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego. Będzie też przeciwdziałać zjawisku wykluczenia społecznego w zdegradowanych częściach miasta, m.in. poprzez wzrost zatrudnienia wśród mieszkańców obszaru (stworzone zostaną 2 nowe miejsca pracy). Przystosowanie obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych wpłynie na wyrównywanie ich szans i umożliwi udział w zajęciach prowadzonych przez SDU. Odnowa historycznego budynku umożliwi jego efektywne wykorzystanie dla celów edukacyjno-kulturalno-społecznych, a także wpłynie pozytywnie na kształtowanie wizerunku obszaru rewitalizowanego.

RPMA.06.02.00-14-141/09

Tytuł: Budowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego "Kurpiowska Kraina" nad zbiornikiem wodnym "Wykrot" i rzeką Rozogą na terenie gminy Myszyniec

Beneficjent: Gmina Myszyniec

Całkowita wartość projektu: 6 090 698,49 euro

Wkład wspólnotowy (EFRR): 3 835 921,91 euro

Nowo wybudowany kompleks turystyczny będzie w pełni dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, co umożliwi im pełne korzystanie z oferty wypoczynkowej i rekreacyjnej. Wewnątrz budynku karczmy dostosowana będzie pierwsza kondygnacja poprzez podjazd – pochylnię bezpośrednio do budynku, otwory drzwiowe – skrzydła otwierane na stałe szerokości 100 cm, toaleta i pokoje z częścią sanitarną przystosowaną dla osób niepełnosprawnych. Na zewnątrz budynku toaleta publiczna z podjazdem, dostosowany sektor na widowni, miejsca parkingowe – dla osób niepełnosprawnych.

Cel główny Projektu:

Wzrost znaczenia turystyki w rozwoju społeczno-gospodarczym gminy Myszyniec

Cele szczegółowe projektu:

- zwiększenie wykorzystania walorów naturalnych gminy dla turystyki i rekreacji,
- zwiększenie liczby miejsc noclegowych dla turystów w gminie,
- poprawa atrakcyjności turystycznej gminy,
- wzrost liczby turystów odwiedzających gminę,
- stworzenie możliwości i warunków dla czynnej i aktywnej turystyki i rekreacji na terenie gminy,
- poszerzenie oferty kulturalnej i sportowej Kurpiowszczyzny oraz promocja dziedzictwa kulturowego Kurpiów,
- zwiększenie dostępności do nowoczesnej infrastruktury sportowej oraz turystyczno – rekreacyjnej dla społeczności okolicznych gmin wiejskich i miast, a przez to wzrost komfortu życia społeczno-kulturalnego mieszkańców,
- zmniejszenie bezrobocia w regionie poprzez stworzenie nowych miejsc pracy.

RPMA.06.01.00-14-068/08

Tytuł: Jan Kochanowski inspiracją kulturową Mazowsza

Beneficjent: Muzeum im. J. Malczewskiego w Radomiu

Całkowity koszt realizacji projektu: 1 254 042,65 euro
Wkład wspólnotowy (EFRR): 861 465,42 euro

Projekt przewiduje rewaloryzację całego kompleksu dworsko-parkowego Muzeum im. J.Kochanowskiego o powierzchni 10 ha wraz ze stawami, specjalistyczną bibliotekę mieszczącą się w piwnicach Muzeum, oficynę dworską oraz infrastrukturę towarzyszącą, zrealizowanie procesu przygotowania inwestycji-wybudowania budynku mieszczącego ośrodek informacyjny oraz stworzenie w Muzeum wersji elektronicznych dzieł, skryptów oraz innych informacji o życiu i twórczości poety..

Projekt niweluje bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych, przez co wyrównuje szanse w dostępie do dóbr kultury zgromadzonych w Czarnolesie.

2.2.2. Zasada partnerstwa

Przykłady działań związane z realizacją zasady partnerstwa w poszczególnych etapach realizacji programu:

Wszystkie z wymiarów partnerstw mają swoje miejsce w procesie wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego:

✓ partnerstwo instytucjonalne:

W kontekście zasad wdrażania RPO pod pojęciem partnerstwa rozumieć należy włączenie w proces podejmowania decyzji i ich realizację odpowiednich szczebli władz wspólnotowych i krajowych, jak również instytucji i środowisk regionalnych oraz lokalnych najlepiej znających potrzeby i możliwości swego regionu. Instytucja Zarządzająca RPO ma obowiązek uzgadniania wszystkich ustaleń w trakcie przechodzenia poprzez kolejne etapy procedury, zarówno programowania jak i wdrażania (począwszy od opracowania programu poprzez zasady organizacji konkursów, aż po ich realizację).

Współpraca z partnerami instytucjonalnymi realizowana była poprzez informowanie o planowanych kierunkach działalności oraz zadaniach realizowanych w Departamencie Strategii i Rozwoju Regionalnego. Partnerzy instytucjonalni mają przede wszystkim udział w tworzeniu kryteriów wyboru projektów do dofinansowania w ramach RPO WM, poprzez konsultowanie projektu kryteriów do poszczególnych działań. Biorą też udział w konsultacjach społecznych projektów planowanych do wpisania do Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 (IWIPK).

Ponadto przedstawiciele instytucji i organizacji, które mają swoich reprezentantów wśród członków Komitetu Monitorującego są proszeni o konsultacje i opinie w trakcie przygotowywania dokumentów (projektów zmian w RPO, projektów kryteriów wyboru operacji finansowych, lub zakresu planowanych konkursów, czy dokumentów niezbędnych do prawidłowego ich przeprowadzenia - są to m.in. przedstawiciele KE, Wojewody, jednostek samorządu terytorialnego, Związku Pracodawców Warszawy i Mazowsza, Związku Banków Polskich, czy organizacji pozarządowych takich jak Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej, Związku Harcerstwa Polskiego oraz WWF Polska Światowy Fundusz Na Rzecz Przyrody. Zgodnie z art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873, z późn. zm.), biorąc pod uwagę ustawową konieczność określenia zasad oraz obszarów współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi na Mazowszu, a Samorządem Województwa Mazowieckiego, opracowany zostaje co roku Program współpracy Samorządu Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, który ma na celu zwiększenie wpływu

sektora pozarządowego i społeczności lokalnych na m.in. realizację Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego.

✓ **wsparcie mechanizmów partnerstwa w Polsce**

Zgodnie z ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, w celu wspólnej realizacji projektów partnerskich, w zakresie określonym przez instytucję zarządzającą, mogą być tworzone partnerstwa, przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, realizujące wspólnie projekt, zwany dalej „projektem partnerskim”, na warunkach określonych w porozumieniu lub umowie partnerskiej lub na podstawie odrębnych przepisów. Partnerstwo jest nie tylko dopuszczane ale też promowane przez RPO WM. W II połowie 2010 roku rozpoczęła się współpraca z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym na temat realizacji Inicjatywy Jessica na Mazowszu. Głównym celem Inicjatywy jest finansowanie rewitalizacji obszarów miejskich poprzez połączenie środków pochodzących z polityki regionalnej z korzystnymi pożyczkami z międzynarodowych instytucji finansowych, co pozwoli na wspieranie partnerstwa publiczno-prywatnego, a także innych projektów, które wymagają dłuższego czasu dla zwrotu zainwestowanego w nich kapitału.

✓ **partnerstwa na poziomie projektów**

Strategiczne wytyczne Wspólnoty na lata 2007-2013 podkreślają znaczenie tworzenia wysokiej jakości partnerstw pomiędzy wszystkimi zainteresowanymi stronami. Partnerstwo, szczególnie na poziomie regionalnym i lokalnym, okazuje się być bardzo istotnym czynnikiem zapewniającym efektywność realizowanych projektów. Uwzględnienie partnerstw w projektach RPO jest wspierane poprzez przyznawanie dodatkowych punktów za realizację przedsięwzięć w partnerstwie. W niektórych kryteriach dodatkowo partnerstwo ma dookreślony cel jego zawarcia – np. w przypadku projektów środowiskowych -zwiększenie efektywności energetycznej projektu.

Podstawowym dokumentem strategicznym dla prowadzenia ewaluacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 jest *Plan ewaluacji RPO WM*, który określa ogólne obszary oceny Programu. Natomiast konkretne tematy badań ewaluacyjnych są określane corocznie w *Okresowym planie ewaluacji RPO WM*. Angażowanie partnerów społeczno-gospodarczych w przygotowanie ewaluacji ma miejsce na forum Komitetu Monitorującego RPO WM. Okresowe plany ewaluacji są przedstawiane Komitetowi Monitorującemu, w skład którego wchodzi przedstawiciele partnerów społeczno-gospodarczych. Komitet Monitorujący i jego członkowie, w tym także organizacje pozarządowe, partnerzy społeczni oraz przedstawiciele władz samorządowych mogą zgłaszać propozycje obszarów lub tematów, które powinny zostać objęte ewaluacją. Instytucja Zarządzająca przedstawia także Komitetowi Monitorującemu RPO WM wyniki przeprowadzonych badań oraz rekomendacje sformułowane w wyniku ewaluacji. Zarówno *Okresowy plan ewaluacji*, jak i raporty końcowe z przeprowadzonych badań ewaluacyjnych są kierowane do publicznej wiadomości – są umieszczane na stronie internetowej Instytucji Zarządzającej RPO WM. Ze względu na organizację procesu ewaluacji – zadanie to realizuje jedynie IZ RPO WM – w celu zachowania zasady partnerstwa pomiędzy instytucjami zaangażowanymi we wdrażanie RPO WM i koordynacji procesu ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007–2013 oraz komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007–2013 w województwie mazowieckim została powołana Regionalna Grupa Sterująca Ewaluacją Województwa Mazowieckiego (Uchwałą Nr 2387/278/09 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 15 września 2009 r.). Oprócz instytucji zaangażowanych we wdrażanie programów operacyjnych w skład Regionalnej Grupy Sterującej Ewaluacją, ze względu na kompetencje instytucjonalne dotyczące strategicznego planowania rozwoju województwa, zgodnie z zasadą partnerstwa, wchodzi także przedstawiciel Mazowieckiego Biura Planowania Regionalnego. Główne zadania Grupy to m.in. wsparcie jednostki ewaluacyjnej RPO WM w zakresie formułowania

przedmiotu badań ewaluacyjnych, opiniowanie okresowych planów działań ewaluacyjnych oraz raportów z badań, opiniowanie i monitorowanie sposobu wykorzystania wyników ewaluacji.

Dotychczas Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Mazowieckiego 2007-2013 nie realizowała badania ewaluacyjnego dotyczącego efektywności wsparcia dedykowanego rozwojowi partnerstwa, oceny udziału beneficjentów będących partnerami społeczno-gospodarczymi w realizacji Programu i jakości mechanizmów partnerstwa występujących w RPO WM. Pośrednio zakres ten został jednak przedstawiony w badaniu ewaluacyjnym *Ocena wykorzystania projektów realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego województwa mazowieckiego współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej jako czynnika rozwoju lokalnego i regionalnego*, które szerzej zostało opisane w punkcie 2.7.

Operacje finansowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 nie dotyczą bezpośrednio działań na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, jednakże o wsparcie w ramach Programu mogą ubiegać się organizacje sektora pozarządowego realizujące projekty w zakresie swoich zadań w obszarach interwencji RPO WM. Organizacje pozarządowe (w tym także kościoły i związki wyznaniowe) są wymienieni jako typ beneficjentów w dziewięciu Działaniach RPO WM (spośród 27 ogółem): 1.6 *Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym*, 2.1 *Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu*, 4.3 *Ochrona powietrza, energetyka*, 5.2 *Rewitalizacja miast*, 6.1 *Kultura*, 6.2 *Turystyka*, 7.1 *Infrastruktura służąca ochronie zdrowia i życia*, 7.2 *Infrastruktura służąca edukacji*, 7.3 *Infrastruktura służąca pomocy społecznej*. Ponadto organizacje pozarządowe mogą aplikować o środki w Działaniu 1.4 *Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu*, których beneficjentem są instytucje otoczenia biznesu, czyli instytucje niedziałające dla zysku oferujące przedsiębiorcom usługi wspierające w szerokim zakresie (m.in. stowarzyszenia przedsiębiorców i osób działających na ich rzecz, izby gospodarcze, samorządy przedsiębiorców, centra wspierania przedsiębiorczości, inkubatory przedsiębiorczości itp.) oraz Działaniu 1.5 *Rozwój przedsiębiorczości*, które dedykowane jest przedsiębiorcom rozumianym jako podmiot prowadzący działalność gospodarczą bez względu na jego formę prawną.

Podsumowując powyższe można stwierdzić, iż środki w ramach RPO WM są dostępne dla beneficjentów będących przedstawicielami sektora pozarządowego, zaś skala ich wykorzystania jest proporcjonalna do możliwości uwarunkowanych charakterystyką obszarów i zasad udzielania wsparcia RPO WM, a także potencjałem organizacji sektora pozarządowego.

W Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Mazowieckiego **partnerstwo na etapie realizacji projektu jest promowane** (występuje punktowe kryterium szczegółowe) w następujących Działaniach:

- 1.4 *Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu* dla instytucji otoczenia biznesu z wyjątkiem funduszy pożyczkowych i doręczeńiowych,
- 4.3 *Ochrona powietrza, energetyka* w schemacie I – Odnawialne źródła energii oraz schemacie II – Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej,
- 4.4 *Ochrona przyrody, zagrożenia, systemy monitoringu* dla projektów dotyczących ochrony przeciwpowodziowej, zagrożeń środowiska i monitoringu jego stanu,
- 5.2 *Rewitalizacja miast*,
- 6.1 *Kultura*,
- 6.2 *Turystyka*.

Regulacje dotyczące projektów partnerskich w RPO WM uwzględnione zostały w dokumentach dotyczących realizacji projektów, nie powstał jednak wyodrębniony dokument poświęcony wyłącznie realizacji projektów w partnerstwie.

Instytucja Zarządzająca RPO WM, ze względu na niewielką skalę zagadnienia w stosunku do całokształtu realizacji Programu, nie podejmowała działań badawczych dotyczących efektywności projektów realizowanych w partnerstwie. Jak wspomniano, pośrednio zakres ten został jednak przedstawiony w badaniu ewaluacyjnym *Ocena wykorzystania projektów realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego województwa mazowieckiego współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej jako czynnika rozwoju lokalnego i regionalnego*, które zostało szerzej opisane w punkcie 2.7. Ponadto nie wystąpiły problemy w zakresie zgodności zasady partnerstwa z przepisami wspólnotowymi..

Wnioski i rekomendacje na kolejne okresy realizacji programu w zakresie wdrażania zasady partnerstwa zostaną przedstawione w przyszłym okresie sprawozdawczym w oparciu o wnioski zawarte w badaniu ewaluacyjnym „Ocena wykorzystania projektów realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego województwa mazowieckiego współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej jako czynnika rozwoju lokalnego i regionalnego”, które będzie przedmiotem konsultacji IZ RPO WM oraz MJWPU.

Przykłady projektów realizowanych w Partnerstwie

RPMA.01.04.00-14-008/10

Działanie 1.4. Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu.

Tytuł: Budowa Parku Naukowo - Technologicznego wraz z modernizacją infrastruktury towarzyszącej ośrodka w Świerku

Beneficjent: Instytut Problemów Jądrowych im. Andrzeja Sołtana w Świerku

Całkowita wartość projektu: 11 044 842,05 euro

Wkład wspólnotowy (EFRR): 9 387 969,29 euro

Przedmiotem projektu jest budowa Parku Naukowo-Technologicznego w Świerku (PNT/Park) jako zaplecza do możliwie szybkiego wdrażania wyników badań do gospodarki. Projekt będzie bazą dla rozwoju nowoczesnych i innowacyjnych podmiotów gospodarczych, funkcjonujących w obszarze zaawansowanych technologii, w szczególności opartych na wiedzy oraz doświadczeniu Instytutu Problemów Jądrowych. Budowa Parku Naukowo- Technologicznego w Świerku, stworzy szansę zogniskowania instytucji i usług, które będą tworzyły aspekt regionalnego systemu innowacji i partnerstwa naukowo-przemysłowego.

Partnerstwo projektu:

Wdrażanie projektu prowadzone będzie przez dwóch partnerów:

Partner nr 1

Prowadzenie Laboratorium Materiałów Fotowoltaicznych

Zadaniem partnera będzie opracowanie i wdrożenie technologii pozyskiwania gotowych taśm krzemowych. Partner będzie odpowiadał za opracowanie i realizację programu naukowo-badawczego tego laboratorium. Zapewni kadrę naukową i inżynierską niezbędną do prowadzenia laboratorium.

Partner nr 2

Rolą drugiego partnera będzie prowadzenie szkoleń, konferencji oraz usług doradczych o charakterze biznesowym i finansowym.

RPMA.06.02.00-14-224/09

Działanie 6.2. Turystyka

Tytuł: "Budowa Kompleksu Hotelowo - Rekreacyjno - Konferencyjnego z przystanią wodną w Murzynowie"

Beneficjent: MARINA Murzynowo Sobaszek Krzysztof

Całkowita wartość projektu: 6 389 885,43 euro

Wkład wspólnotowy (EFRR): 2 208 059,47 euro

Celem inwestycji jest rozwój firmy w branży turystycznej poprzez realizację przedsięwzięcia, które ma polegać na budowie i wyposażeniu obiektów przeznaczonych na obsługę ruchu turystycznego tj. hotelu z przystanią wodną, salą konferencyjną i restauracją oraz salą sportową (masaże, spa, siłownia, kręgielnia, jacuzzi, boiska do koszykówki i siatkówki i kort do squasha) oraz hangarem dla sprzętu pływającego.

Partnerstwo projektu

Stowarzyszenie Gmin Pojezierza Gostynińskiego

Rola partnera: Prowadzenie działań promocyjnych na szczeblu regionalnym oraz wśród turystów przebywających na terenie Pojezierza Gostynińskiego, informowanie klientów i turystów o ofercie ośrodka oraz pomoc i wymiana klientów i koordynowanie współpracy z innymi ośrodkami hotelowymi oraz Termami Gostynińskimi.

Polski Związek Żeglarski

Rola partnera: Prowadzenie działań promocyjnych na szczeblu krajowym i międzynarodowym. Rozpowszechnianie informacji o ofercie ośrodka w zakresie turystyki aktywnej, współdziałanie i współpraca przy organizacji krajowych i międzynarodowych imprez regatowych

Polski Związek Motorowodny i Narciarstwa Wodnego

Rola partnera: Prowadzenie działań promocyjnych na szczeblu krajowym i międzynarodowym. Rozpowszechnianie informacji o ofercie ośrodka w zakresie turystyki aktywnej, współdziałanie i współpraca przy organizacji krajowych i międzynarodowych imprez regatowych

2.3 Napotkane znaczące problemy oraz podjęte środki zaradcze

Opis problemów, sytuacji zakłócających bądź opóźniających realizację programu:

1. Problem z interpretacją ufp w przypadku częściowego zwrotu środków przez beneficjenta – zagadnienie dotyczyło metodologii podziału środków na należność główną i odsetki zgodnie z obowiązującymi przepisami.
2. Niska użyteczność systemu LSI (SEZAM) wynikająca z problemów związanych z jakością danych (głównie wskaźnikowych) w systemie jak również brakiem możliwości budowania raportów monitoringowych.

3. Wartość rezerwy na odwołania okazała się niewystarczająca na objęcie dofinansowaniem nawet projektów znajdujących się na pierwszych miejscach. Groziło to dofinansowaniem gorzej ocenionych projektów nieobjętych procedurą odwoławczą i pozostawieniem bez wsparcia o wiele wyżej ocenionych projektów w wyniku zastosowania ścieżki odwoławczej.
4. Ryzyko braku zgodności projektów, które uzyskały dofinansowanie w ramach Działania 4.4, z Ramową Dyrektywą Wodną (RDW).
5. Posiadanie przez wszystkich beneficjentów Działania 7.1 *Infrastruktura służąca ochronie zdrowia i życia* aktualnego kontraktu z NFZ – co było warunkiem przystąpienia do konkursu.
6. Ryzyko związane z komercyjnym wykorzystaniem przez Beneficjentów zakupionego sprzętu lub dofinansowanej infrastruktury ze środków RPO WM w ramach Działania 7.1
7. Zagrożenie występowania pomocy publicznej w projektach z zakresu kultury, co wiązałoby się z konsekwencjami zwrotu środków bądź koniecznością indywidualnej notyfikacji pomocy.
8. Brak mechanizmów identyfikujących duże projekty w Programie.
9. Bardzo duże zainteresowanie przedsiębiorców konkursem w ramach Działania 1.5 spowodowało problemy w funkcjonowaniu Systemu MEWA w ostatnich dniach trwania naboru.
10. Długi czas na proces weryfikacji poprawionych/uzupełnionych wniosków na etapie oceny formalnej dzięki stosowaniu formy tradycyjnej korespondencji z wnioskodawcami (tzw. pisma z uwagami MJWPU); ponadto dotychczas występował problem z dostarczaniem przez Poczta Polską potwierżeń odbioru korespondencji wysłanej przez MJWPU do wnioskodawców.
11. Problem dotyczący niskiego poziomu realizacji wartości docelowych niektórych wskaźników w Programie.
12. Problemy podczas zamykania projektów. Zamykanie projektu jest procesem kilkumiesięcznym ze względu na często wydłużającą się procedurę kontroli na zakończenie projektu. Z powodu nakładanych korekt finansowych występuje konieczność zwrotów dofinansowania przez Beneficjenta dofinansowania. Zgodnie z IW IP II przed zamknięciem projektu należy potwierdzić faktyczne zaksięgowanie na koncie BGK zwrócone środki, które w chwili obecnej trwa to ok. 3 miesiące. Częste błędne wyliczenia przez beneficjentów odsetek wydłuża ten czas o kolejne tygodnie.
13. Projekt *"Uruchomienie lotniska komunikacyjnego poprzez modernizację istniejącej infrastruktury oraz budowę nowej związanej z obsługą samolotów i pasażerów na terenie byłego lotniska wojskowego w Modlinie (Nowy Dwór Mazowiecki)."* - W związku z dokapitalizowaniami spółki dokonany przez jej udziałowców w latach 2005 - 2007, pojawiła się wątpliwość co do możliwości udzielenia pomocy w ramach RPO. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady (WE) 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającym szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE nie można udzielić pomocy publicznej do momentu podjęcia przez KE decyzji w sprawie zgodności udzielonej wcześniej pomocy z zasadami wspólnego rynku.
14. W dniu 16 sierpnia 2011 r. po zakończeniu oceny, uchwałą ZWM nr 1738/72/11 projekt został zatwierdzony do dofinansowania. Jednocześnie beneficjent zwrócił się z prośbą o zwiększenie dofinansowania projektu z jednoczesnym rozdzieleniem wydatków na część objętą pomocą publiczną i część związaną z bezpieczeństwem lotniska, która nie będzie podlegać zasadom pomocy publicznej. Beneficjent w uzasadnieniu poinformował, że zwiększenie dofinansowania ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia większej stabilizacji finansowej realizowanej inwestycji. W okresie realizacji projektu wystąpiły istotne zmiany w środowisku funkcjonowania beneficjenta oraz zmiany co do realizacji samego projektu. Do czynników powodujących prośbę o zwiększenie dofinansowania Beneficjent zaklasyfikował:

- ogólnoswiatowy kryzys finansowy powodujący spadek wartości złotego, co przekłada się na wyższe ceny zakupu usług i towarów denominowanych w walucie obcej,
- zmiany w prawie lotniczym podnoszące koszty wybudowania i funkcjonowania lotniska,
- sprzeciw organizacji ekologicznych wymuszające ponoszenie dodatkowych nakładów na monitoring i ochronę środowiska,
- zwiększenie nakładów w zakresie bezpieczeństwa ruch lotniczego i pasażerów, dostosowanie do światowych standardów,
- konieczność poniesienia dodatkowych prac nieprzewidzianych w kosztorysie inwestorskim

Środki zaradcze:

1. IZ otrzymała od MF i MRR wiążące stanowiska ws. podziału środków na należność główną i odsetki. Na ich podstawie IZ przygotowała stanowisko dotyczące prawidłowego sposobu postępowania i przekazała wytyczną do IP II w IV kwartale 2011 r.
2. Prowadzone są obecnie prace firmy RODAN nad opracowaniem modułu korekty danych w systemie SEZAM (LSI), który pozwoli na poprawę danych w systemie i umożliwienie pełnego wykorzystania jego możliwości. Ostatecznie przedmiotowe środki zaradcze zostaną wdrożone w przyszłym okresie sprawozdawczym.
3. Doprecyzowano procedurę odwoławczą tak, aby umożliwić tworzenie jednej listy rezerwowej dla projektów nieobjętych i objętych procedurą odwoławczą. Dzięki temu, dofinansowane są najwyższej ocenione projekty niezależnie od tego czy objęte były procedurą odwoławczą - Uchwała Nr 2405/102/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 2 listopada 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Procedury odwoławczej dla wniosków o dofinansowanie projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 - 2013.
4. Na prośbę Ministerstwa Rozwoju Regionalnego weryfikowano zgodność projektów które uzyskały dofinansowanie w ramach Działania 4.4 z Ramową Dyrektywą Wodną. Zgodnie z sugestią MRR beneficjenci projektów zidentyfikowanych, jako podlegające weryfikacji z RDW, poproszono beneficjentów o uzupełnienie opracowanych przez MRR ankiet w celu potwierdzenia zgodności lub braku zgodności ich projektów z RDW. propozycja uzupełnienia przez beneficjentów ankiet opracowanych przez MRR, nastąpiło w grudniu 2011 r. Ostateczna odpowiedź, zostanie przygotowana w przyszłym okresie sprawozdawczym.
- 5 i 6. Pod koniec 2011 r. zweryfikowano, czy beneficjenci Działania 7.1 RPO WM posiadają aktualny kontrakt z NFZ. IZ planuje m.in. rozszerzyć treść wniosku o płatność o pytania związane z posiadaniem kontraktu z NFZ. IZ analizuje możliwość, która mogłyby pozytywnie wpłynąć na efektywność wykorzystania środków otrzymanych z RPO WM, poprzez wprowadzenie mechanizmów pozwalających na wykorzystanie zakupionego sprzętu lub finansowanej infrastruktury również poza NFZ z jednoczesnym uniknięciem lub poszanowaniem zasad udzielania pomocy publicznej.
7. W celu wyeliminowania zagrożenia występowania pomocy publicznej w projektach z zakresu kultury przygotowano i udostępniono w lipcu 2011 r. na stronie internetowej MJWPU *Wskazania dla beneficjentów projektów z zakresu kultury*. W II półroczu 2011 r. wystąpiono do beneficjentów z prośbą o wskazanie mechanizmów eliminujących występowanie pomocy publicznej w realizowanych projektach. Beneficjenci wskazali zastosowane lub wdrażane mechanizmy eliminujące występowanie pomocy publicznej w projektach z zakresu kultury.

8. W celu zmniejszenia ryzyka braku identyfikacji dużego projektu, wprowadzono mechanizm monitorowania projektów zagrożonych przekroczeniem minimalnego progu wartości dużego projektu. Do Instrukcji Wykonawczej IPII wprowadzono procedurę przedstawiającą sposób monitorowania wartości projektu na poszczególnych etapach jego oceny i realizacji oraz po zakończeniu. W dniu 27 grudnia 2011r. Zarząd przyjął Uszczegółowienie RPO WM w którym, do kryteriów wykonalności zawartych w Załączniku nr 5 do SZOP, dodano kryterium nr 5 dotyczące prawidłowości zaklasyfikowania projektu jako będącego/niebędącego dużym projektem. Kryterium bada, czy prawidłowo zaklasyfikowano projekt, jako będący lub niebędący dużym projektem w rozumieniu art. 39 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r., tzn. czy ww. status projektu, zadeklarowany we wniosku aplikacyjnym, jest zgodny z oświadczeniem Wnioskodawcy (jeśli dotyczy) i dokumentacją techniczną. W przypadku projektu oznaczonego jako niebędący „dużym projektem”, ocenie podlega także, czy z treści wniosku o dofinansowanie lub załączników nie wynika, że jest on częścią *niepodzielnego zadania o sprecyzowanym charakterze gospodarczym lub technicznym, które posiada jasno określone cele i którego całkowity koszt przekracza kwotę 50 mln euro*, co wskazywałoby na zaniżenie wartości.
9. Ze względu na przewidywane bardzo duże zainteresowanie przedsiębiorców konkursami z Działania 1.5, przeprowadzono 3 oddzielne nabory wniosków (w podziale na kategorie przedsiębiorstw z sektora MŚP); aby uniknąć spiętrzenia w ostatnich dniach trwającego naboru składanych wniosków (i wysyłanych w Systemie MEWA), wprowadzono zasadę wysłania elektronicznej wersji w terminie trwania naboru, natomiast dostarczenie wersji papierowej musiało nastąpić w ciągu 7 dni od zakończenia naboru; łącznie w 3 konkursach złożono ok.700 wniosków - IV kwartał 2011r.
10. Dodatkowo w celu skrócenia czasu na korespondencję drogą tradycyjną, wprowadzono na etapie oceny formalnej korespondencję elektroniczną pomiędzy MJWPU a wnioskodawcami na wskazany przez wnioskodawcę adres email - IV kwartał 2011r. – I kwartał 2012r., w trakcie trwania weryfikacji formalnej wniosków złożonych w konkursach z 1.5 w 2011r.).
11. Przygotowano szereg działań naprawczych mających na celu poprawę stopnia realizacji wskaźników kluczowych w Programie między innymi: przygotowywane są stosowne matryce wskaźników które zostaną przesłane do beneficjentów w celu uzupełnienia wszystkich realizowanych wskaźników przez wdrażane projekty (w tym brakujące wskaźniki kluczowe). Prowadzone są również działania mające na celu skorelowanie nazw wskaźników w projektach aby możliwe było powiązanie ich ze wskaźnikami kluczowymi (w tym celu opracowano stosowne tabele mapowania oraz zdefiniowano wszystkie wskaźniki występujące w projektach). Wszystkie przedmiotowe działania odbywały się na przestrzeni całego okresu sprawozdawczego. Należy również wskazać problem niewłaściwego określenia wartości docelowych wskaźników w wielu Działaniach, które są albo przeszacowane lub niedoszacowane. Problem pojawił się na etapie przeglądu śródkresowego Programu. Zgodnie z założeniami IZ RPO WM opisane środki zaradcze zostaną ostatnie wdrożone w przyszłym okresie sprawozdawczym.
12. Opiekunowie projektu weryfikują wersje robocze wniosków o płatność w celu uniknięcia konieczności składania korekt wniosków o płatność, pozostają w ciągłej komunikacji z opiekunami projektów ze strony Beneficjenta. Ponadto pracownicy Wydziałów Wdrażania są w stałym kontakcie z pracownikami BGK w celu jak najszybszego wyjaśniania zwrotów oraz przekazywania w wersji elektronicznej potwierdzenia zwrotu w celu jak najszybszego zatwierdzenia wniosków o płatność. Ostatecznie przedmiotowe środki zaradcze zostaną wdrożone w przyszłym okresie sprawozdawczym.
13. Na przełomie III i IV kwartału okresu sprawozdawczego został przygotowany wniosek notyfikacyjny dla dokapitalizowań spółki w latach 2005 - 2007 jako wsparcia mającego charakter pomocy publicznej zgodnej ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. a) oraz lit. c) TFUE. W sierpniu 2011

r. przyjęte zostały również propozycje zapisów do ewentualnej umowy warunkowej o dofinansowanie, uzależniającej realizację projektu oraz refundację poniesionych wydatków kwalifikowalnych od pozytywnej decyzji KE w kwestii udzielonych dokapitalizowań.

14. IZ RPO dokonała analizy możliwości zwiększenia dofinansowania projektu z jednoczesnym rozdzieleniem wydatków na część objętą pomocą publiczną i część związaną z bezpieczeństwem lotniska, która nie będzie podlegać zasadom pomocy publicznej, biorąc pod uwagę następujące założenia:

- bardzo duże znaczenie projektu dla rozwoju województwa (jedna z najważniejszych inwestycji realizowanych w ramach RPO WM 2007 – 2013),
- możliwość wykorzystania całej alokacji w Działaniu 3.3., która może być przeznaczona tylko na projekt Lotniska w Modlinie, wskazany do realizacji przez KE jako jedyny projekt lotniskowy możliwy do realizacji w ramach RPO WM 2007 – 2013 (dotychczas projekt nie wykorzystywał całej dostępnej alokacji),
- realokacja wolnych środków z działań 3.1 i 3.2. do działania 3.3. w celu zwiększenia dofinansowania projektu przy jednoczesnym zwiększeniu stopnia wykorzystania kategorii realizujących cele Strategii Lizbońskiej,
- zgoda MRR na zwiększenie kwoty dofinansowania projektu, w kontekście budżetu programu pomocowego N/196 „Pomoc na inwestycje w portach lotniczych w ramach regionalnych programów operacyjnych”, zatwierdzonego przez KE (potwierdzenie pismo MRR z 13 lutego 2012 r.)
- konieczność przeprowadzenia ponownej oceny projektu.

IZ RPO wyraziła zgodę na wnioskowane przez beneficjenta zwiększenie kwoty dofinansowania projektu oraz dokonanie odpowiedniej realokacji środków pomiędzy działaniami w Priorytecie III, które zostało zatwierdzone uchwałą Komitetu Monitorującego RPO WM.

Po dokonaniu stosownych zmian w IWIPK dla RPO WM 2007 – 2013, beneficjent złożył nowy wniosek o dofinansowanie, który zostanie poddany ocenie zgodnie z obowiązującymi procedurami i kryteriami (IV kwartał 2011 r. - I kwartał 2012).

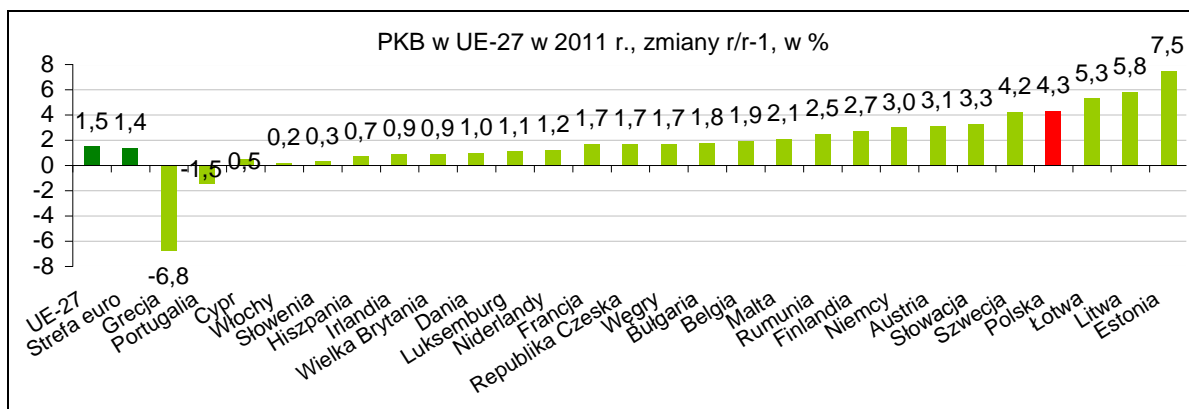
2.4 Zmiany w kontekście realizacji program operacyjnego

W 2011 r. polska gospodarka rozwijała się w dość wysokim - biorąc pod uwagę niekorzystne uwarunkowania zewnętrzne - tempie 4,3%⁸, wyższym niż w 2010 r. (3,9%). W Unii Europejskiej nastąpiło w tym czasie spowolnienie tempa wzrostu z 2,0% w 2010 r. do 1,5%⁹ w 2011 r.

Wykres 17. Tendencje w gospodarce Polski w 2011 roku

⁸ Wskaźnik monitorujący cele strategiczne NSRO 2007-2013.

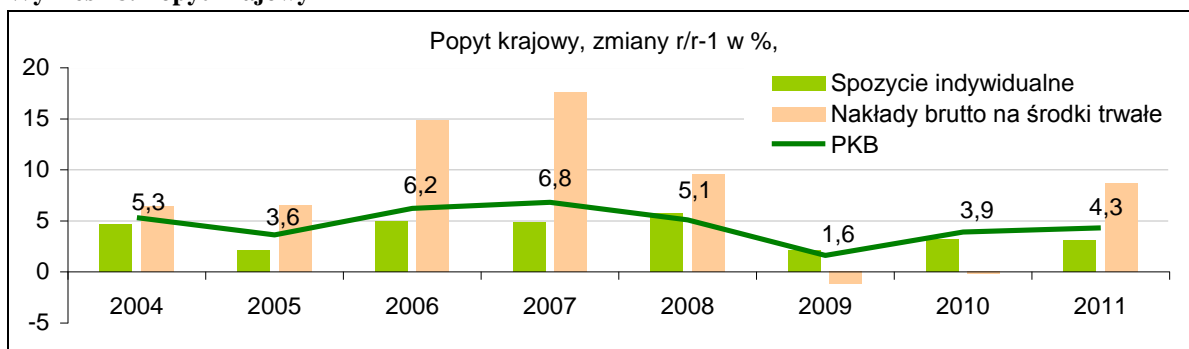
⁹ Dane za 2011 r. dla UE ogółem i krajów członkowskich – *Interim Forecast*, KE, luty 2012 r.



Źródło: Interim Forecast, KE, luty 2012 r.

Relatywnie wysoka **dynamika** polskiego **PKB** w 2011 r. na poziomie 104,3% była w głównej mierze wynikiem rosnącego popytu krajowego (wzrost o 3,8% w porównaniu z 2010 r.). Handel zagraniczny miał dodatni wpływ na tempo wzrostu gospodarczego. Motorem popytu krajowego było zarówno spożycie (wzrost o 2,1%, w tym spożycie indywidualne o 3,1%), jak i akumulacja (wzrost o 10,0%).

Wykres 18. Popyt krajowy



Źródło: GUS

Po dwóch kolejnych latach spadku, w 2011 r. zwiększyły się (o 8,5%) **nakłady brutto na środki trwałe**; wyższą aktywnością inwestycyjną charakteryzowały się zarówno przedsiębiorstwa, jak i sektor publiczny. Stopa inwestycji wzrosła z 19,9% w 2010 r. do 20,3%¹⁰ w 2011 r. Wartość dodana brutto (WDB) wzrosła o 4,0% tj. w nieco większym stopniu niż rok wcześniej. Wzrost WDB powyżej średniego nastąpił między innymi w przemyśle (6,3%), budownictwie (11,8%), transporcie i gospodarce magazynowej (5,1%) oraz handlu i naprawach pojazdów samochodowych (4,6%).

W 2011 r. korzystne zmiany obserwowano w wielu obszarach gospodarki¹¹. Większa o 1,3% niż przed rokiem była globalna produkcja rolnicza. Nadal wysoki był wzrost produkcji sprzedanej przemysłu (7,5% wobec 9,0% w 2010 r.) Znacznie wyższe niż rok wcześniej było tempo produkcji budowlano-montażowej – 12,0% wobec 4,6% w 2010 r. Lepsze wyniki odnotowano w sprzedaży detalicznej (wzrost o 1,3% wobec spadku o 1,0% w roku poprzednim) oraz sprzedaży usług w transporcie (8,0% wobec 5,4% w 2010 r.) i łączności. Należy podkreślić, że podobnie jak w latach poprzednich, wyższą dynamikę sprzedaży produkcji wykazywały jednostki zatrudniające powyżej 9 osób, zwłaszcza w budownictwie oraz w handlu detalicznym.

¹⁰ Wskaźnik monitorujący cele strategiczne NSRO 2007-2013.

¹¹ Dane w tym akapicie dotyczą całej gospodarki narodowej i mają charakter danych wstępnych.

W okresie trzech kwartałów 2011 r. **wyniki finansowe przedsiębiorstw** były korzystniejsze niż w tym samym okresie poprzedniego roku.

Jak wynika z danych GUS, w 2011 r. **obroty handlu zagranicznego** były wyższe niż w 2010 r., zwłaszcza po stronie eksportu. Eksport w euro był wyższy o 12,8%, a import o 12,1%; w przeliczeniu na złote, analogiczne wskaźniki wyniosły 15,3% oraz 14,6%.

Ujemne saldo wymiany handlowej kształtowało się w tym okresie na poziomie 14,7 mld euro, i było o 1 mld euro wyższe niż w 2010 r. W przeliczeniu złotowym, saldo wymiany wynosiło 59,6 mld zł wobec 55,1 mld zł w roku poprzednim.

W strukturze geograficznej obrotów międzynarodowych nie nastąpiły znaczące zmiany. Obniżył się nieco udział obrotów z krajami UE, bardziej po stronie eksportu (z 79,1% w 2010 r. do 77,8% w 2011 r.) niż importu (spadek udziału w tym czasie o 0,3 pkt. proc. do 59,2%). Umocniła się dominująca pozycja Niemiec – ich udział w eksporcie utrzymał się na poziomie 26,1%, a w imporcie wzrósł do 22,3%; dane te ilustrują, jak duży wpływ ma koniunktura w tym kraju na sytuację przedsiębiorstw w Polsce. Drugim – po Niemczech – rynkiem eksportowym dla Polski była Wielka Brytania, a następnie Republika Czeska i Francja. Zwiększył się udział Rosji w imporcie o 2 pkt. proc. do 12,2%, co wynikało przede wszystkim ze wzrostu cen importowanych stamtąd towarów, w tym zwłaszcza paliw.

Według wstępnych szacunków NBP, ujemne **saldo rachunku bieżącego** wyniosło w 2011 r. 15,2 mld euro wobec minus 16,5 mld euro rok wcześniej (w przeliczeniu na złote, kształtowało się ono na poziomie 62,9 mld zł i było niższe niż w 2010 r. o niecałe 3 mld zł). Dwie główne pozycje rachunku bieżącego, decydujące o wielkości jego salda tj. obroty towarowe i dochody, wykazały ujemny bilans wyższy niż w 2010 r. - odpowiednio minus 10,3 mld euro (42,3 mld zł) oraz minus 13,9 mld euro (57 mld zł). Poprawa wyniku na rachunku bieżącym nastąpiła dzięki znaczącemu zwiększeniu dodatniego salda usług (dwukrotny wzrost do prawie 4,9 mld euro tj. 20 mld zł) oraz transferów bieżących (do 4,1 mld euro tj. 16,4 mld zł). W rezultacie, nastąpiło obniżenie **relacji salda rachunku bieżącego do PKB** do 4,1% wobec 4,7% rok wcześniej.

W 2011 r. **nasiliły się zjawiska inflacyjne**, zarówno w odniesieniu do cen konsumpcyjnych, jak i cen producentów.

Średnioroczny **wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych** w 2011 r. na poziomie 4,3% był większy zarówno od notowanego w 2010 r. (2,6%), jak i od założonego w ustawie budżetowej na 2011 r. (2,3%). Należy zaznaczyć, że wskaźnik inflacji w 2011 r. był najwyższy od 2001 r., kiedy to wynosił 5,5%. Przyspieszenie dynamiki cen w skali roku nastąpiło między innymi w grupie towarów żywnościowych oraz związanych z mieszkaniem i transportem, czyli w grupach wydatków mających znaczący udział w budżetach domowych; było ono zauważalne zwłaszcza w ostatnich miesiącach minionego roku.

Dane Eurostatu dotyczące inflacji mierzonej zharmonizowanym indeksem cen konsumpcyjnych HICP¹² wskazują, że w 2011 r. Polska należała do grupy krajów o najwyższym wzroście cen w UE: roczny wskaźnik inflacji w grudniu 2011 r. wynosił 4,5% dla Polski¹³, przy średniej 3,0% dla całej UE-27. Pod tym względem wyprzedzała nas tylko Słowacja (4,6%) oraz Wielka Brytania (4,8%)¹⁴. O znacznym przyspieszeniu wzrostu cen w 2011 r. świadczy fakt, że w grudniu 2010 r. analogiczny wskaźnik dla Polski wynosił 2,9% przy średniej unijnej 2,7%.

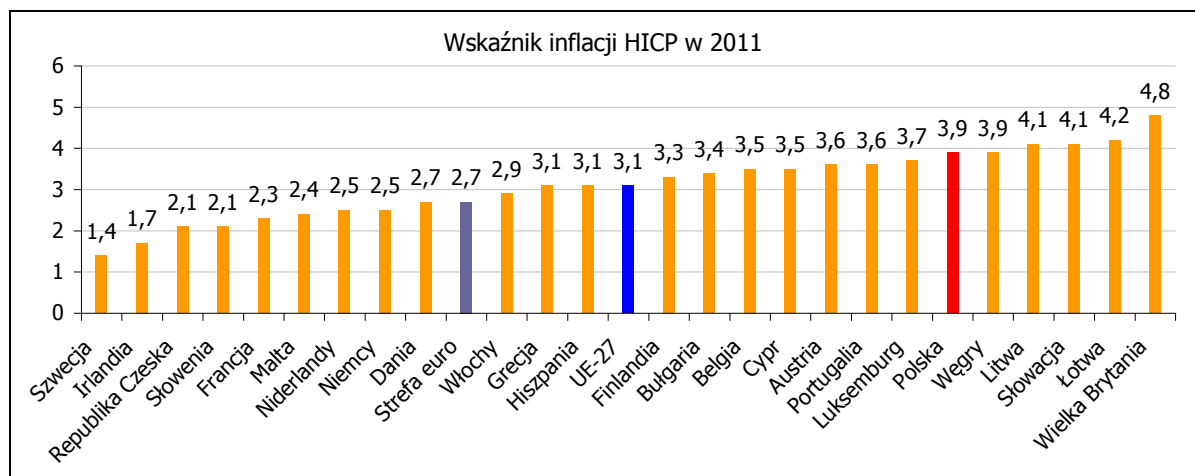
¹² Wskaźnik HICP (*Harmonised Index of Consumer Prices*) jest wskaźnikiem mierzącym inflację cen konsumpcyjnych, obliczanym w sposób zharmonizowany dla krajów członkowskich UE przez Eurostat dla celów porównań międzynarodowych.

¹³ Roczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w XII 2011 r. obliczony przez GUS wynosił 4,6%.

¹⁴ Dla Wielkiej Brytanii wskaźnik HICP dotyczy wzrostu cen w XI 2011 r.

Wzrost cen mierzony wskaźnikiem HICP obliczonym metodą średniej ruchomej w okresie 12 miesięcy 2011 r. w relacji do 2010 r. wyniósł 3,9% dla Polski, przy średniej 3,1% dla UE-27.

Wykres 19. Wskaźnik inflacji HICP



Źródło: Eurostat, Euroindicators 9/2012 z 17 I 2012; dane za XII 2011 r. lub ostatnie dostępne.

Również **cenę produkcji** sprzedanej w przemyśle rosły szybciej niż przed rokiem (7,6% wobec 2,1% w 2010 r.). W dużej mierze był to rezultat wysokiego wzrostu światowych cen surowców, w tym ropy naftowej oraz osłabienia złotego, zwłaszcza w II półroczu. Odnotowano także niewielki wzrost cen produkcji budowlano-montażowej, o 1,0%, wobec nieznacznego spadku w 2010 r.

W 2011 r. dynamika **cen towarów eksportowanych i importowanych** (liczonych w złotych) była wyższa niż w roku poprzednim, przy czym wzrost cen transakcyjnych w eksporcie był niższy niż w imporcie, co spowodowało, że wskaźnik *terms of trade* w okresie styczeń – listopad 2011 r. pogorszył się do poziomu 97,9 (w 2010 r. wynosił 99,0).

Na przebieg zjawisk inflacyjnych w 2011 r. w znacznej mierze wpłynęło osłabienie złotego. Średni kurs euro w NBP wynosił w grudniu 2011 r. 447,66 zł/100 EUR i był wyższy o 12,0% niż rok wcześniej. W nieco większej skali zwiększył się kurs dolara amerykańskiego (o 12,5%, do poziomu 339,59 zł/100 USD), natomiast kurs franka szwajcarskiego wzrósł aż o 17,1%, do 364,68 zł/100 CHF.

Ludność, sytuacja na rynku pracy

Z danych statystycznych dotyczących ludności wynika, że w końcu listopada 2011 r. ludność Polski wynosiła 38,2 mln osób, tj. nieznacznie więcej niż w tym samym okresie 2010 r.¹⁵

Polska weszła w okres, w którym wszystkie czynniki demograficzne oddziałują negatywnie na przyrost ludności. Rok 2011 był kolejnym, w którym malała liczba urodzeń¹⁶, na skutek czego przyrost naturalny wyniósł tylko 15 tys. wobec średniego poziomu przyrostu na poziomie 20-30 tys. w latach 2008-2010. Od kilku lat maleje liczba zawieranych małżeństw, co również nie jest dobrym prognostykiem dynamiki demograficznej, z uwagi na fakt, że około 80% dzieci w Polsce rodzi się w związkach małżeńskich. Ponadto, w 2011 r. liczba zawieranych małżeństw była o 21 tys. mniejsza, a liczba rozwodów - o 3 tys. większa niż rok wcześniej. Od roku 2010 nie następuje przyrost ludności w

¹⁵ Wstępne wyniki spisu ludności mieszkańców wykazały, że w dniu 31 marca 2011 r. w Polsce mieszkało 38,3 mln osób, tj. o 0,3% więcej niż w końcu 2010 r.

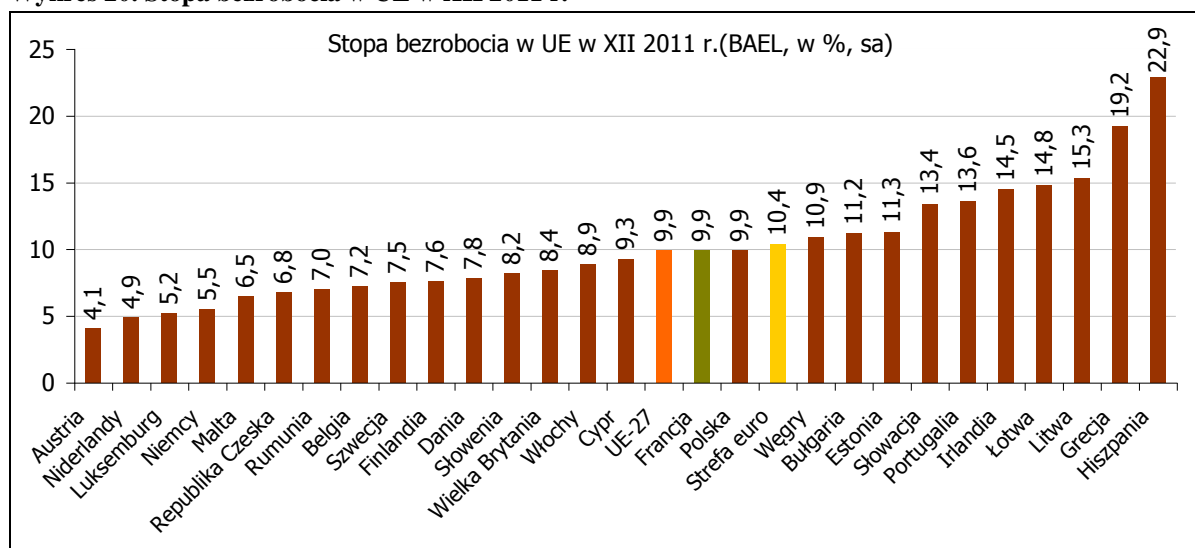
¹⁶ W Polsce odnotowuje się od wielu lat w miarę stabilny poziom zgonów, w związku z czym decydujący wpływ na przyrost naturalny ma przede wszystkim liczba urodzeń.

wieku produkcyjnym, co zmniejsza presję na rynek pracy, ale stwarza zagrożenia o charakterze długookresowym. Saldo migracji zagranicznych na stałe szacuje się na tym samym poziomie co w 2010 r.

Pozytywne tendencje obserwowane w sferze realnej w 2011 r. wpłynęły na niewielkie zwiększenie liczby pracujących w gospodarce narodowej. W sektorze przedsiębiorstw wzrost przeciętnego zatrudnienia wynosił 3,2% r/r.; relatywnie wysoki jego wzrost (powyżej 7% w skali roku) wystąpił w budownictwie oraz niektórych rodzajach usług (zakwaterowanie i gastronomia, obsługa rynku nieruchomości, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna).

Mimo wzrostu ilości miejsc pracy, sytuacja na rynku pracy pozostawała nadal trudna, przede wszystkim w odniesieniu do poziomu bezrobocia, którego nie udało się ograniczyć. Stopa bezrobocia według BAEL wyniosła w grudniu 2011 r. 9,9%¹⁷ tj. dokładnie tyle, co średnia unijna i była o 0,3 pkt. proc. wyższa niż przed rokiem.

Wykres 20. Stopa bezrobocia w UE w XII 2011 r.



Źródło: Eurostat, *Euroindicators* 16/2012 z 31 I 2012; dane za grudzień 2011 lub ostatnie dostępne.

Z danych GUS z badania BAEL za IV kwartał 2011 r. wynika, że zbiorowość aktywnych zawodowo w Polsce wyniosła prawie 18 mln osób tj. o 1,3% więcej (227 tys.) niż przed rokiem, na skutek czego zwiększył się współczynnik aktywności zawodowej w porównaniu z analogicznym okresem lat ubiegłych (do 56,3%, wobec 55,8% w IV kwartale 2010 r.).

Liczba pracujących w gospodarce narodowej (16,2 mln) była wyższa o 0,8% tj. o 126 tys., natomiast liczba bezrobotnych (1,8 mln) przewyższała o 6,1% (tj. o 101 tys.) wielkość z analogicznego kwartału poprzedniego roku. Oznacza to zbyt małą skalę tworzenia miejsc pracy w gospodarce w relacji do zmian w poziomie aktywności zawodowej Polaków.

Udział długotrwale bezrobotnych w ogólnym bezrobociu wynosił w IV kw. 2011 r. ponad 33% i był wyższy niż w tym samym okresie trzech lat poprzednich.

Wzrost liczby pracujących miał miejsce przede wszystkim w sektorze prywatnym, a w przekroju rodzajów działalności – w sektorze II (przemysł i budownictwo).

¹⁷ Według wstępnych danych Eurostatu za XII 2011 r., dane wyrównane sezonowo (sa).

Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15-64 lata wzrósł z 59,3% w 2010 r. do 59,7%¹⁸ w 2011 r. Nastąpiło to w rezultacie jego wzrostu w starszych grupach wiekowych (wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 55-64 lata wzrósł z 34,0% w 2010 r. do 36,9%¹⁹ w 2011 r.), co częściowo wynika z wdrażanych w ostatnich latach w odniesieniu do różnych grup zawodowych zmian w przepisach emerytalnych; natomiast obniżył się w odniesieniu do najmłodszych uczestników rynku pracy.

Stopa bezrobocia wzrastała w ostatnich latach najszybciej w grupie 15-24 lata²⁰. W tej grupie wiekowej co czwarty młody człowiek bezskutecznie poszukiwał pracy.

Stopa bezrobocia rejestrowanego zwiększyła się nieznacznie w porównaniu z końcem 2010 r., do 12,5%. Prawie 84% osób bezrobotnych nie posiadało prawa do zasiłku z tego tytułu. Do urzędów pracy zgłoszono znacznie mniej ofert pracy niż rok wcześniej.

W przekroju województw w 2011 r. miały miejsce dosyć niewielkie wahania stopy bezrobocia rejestrowanego, za wyjątkiem woj. dolnośląskiego, gdzie nastąpiła największa poprawa sytuacji na rynku pracy i zmniejszenie stopy bezrobocia rejestrowanego o 0,6 pkt. proc., a także woj. łódzkiego, gdzie miał miejsce największy jej wzrost o 0,5 pkt. proc. Najwyższa stopa bezrobocia rejestrowanego występowała w woj. warmińsko-mazurskim (20,1%), a najniższa w wielkopolskim (9,2%) i mazowieckim (9,9%).

Przeciętne miesięczne **wynagrodzenie w gospodarce narodowej** wyniosło w 2011 r. 3399,52 zł²¹ i było realnie wyższe o 1,2% niż w 2010 r. (w 2010 r. wzrost wynagrodzenia realnego w gospodarce narodowej wyniósł 1,4%, a w 2009 r. - 2,0%).

W sektorze przedsiębiorstw przeciętne wynagrodzenie realne w 2011 r. zwiększyło się o 0,9% w skali rocznej wobec wzrostu o 0,8% w 2010 r. i o 1,1% w 2009 r.

Niskie na tle lat ubiegłych tempo wzrostu realnych dochodów z tytułu pracy stwarza zagrożenie zmniejszania się korzystnego dotychczas wpływu spożycia indywidualnego na wzrost PKB. Na wzrost wynagrodzeń hamująco wpływała ogólna sytuacja gospodarcza i pogarszająca się koniunktura, co zmuszało podmioty gospodarcze do utrzymywania dyscypliny płacowej, ale także rosnąca aktywność zawodowa i konkurencja na rynku pracy.

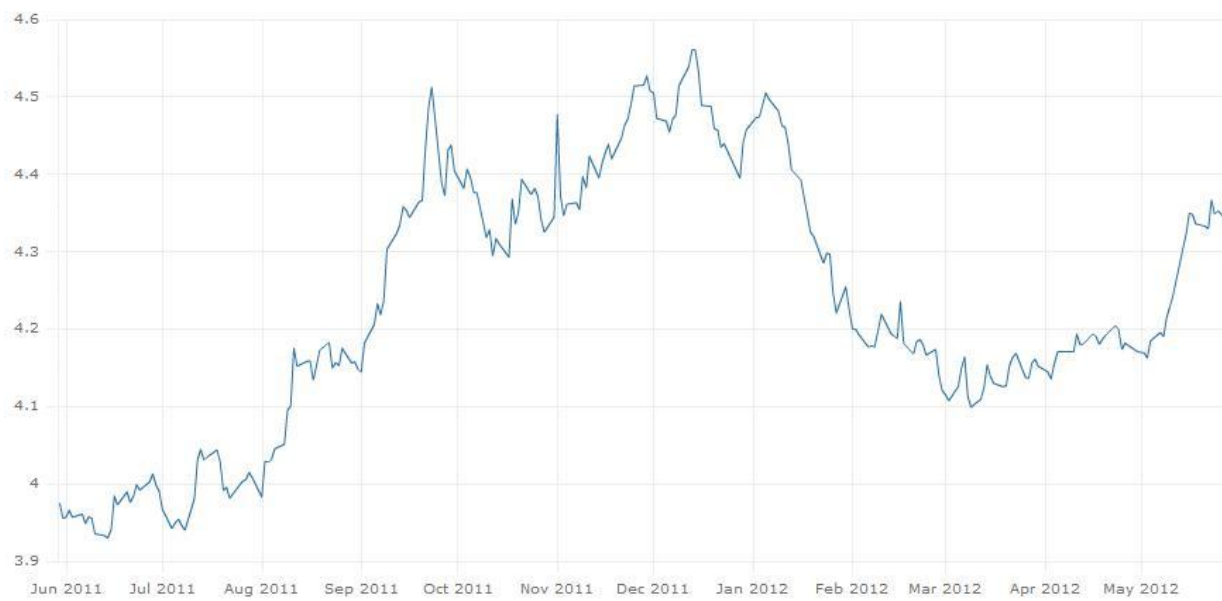
¹⁸ Wskaźnik monitorujący cele strategiczne NSRO 2007-2013.

¹⁹ Wskaźnik monitorujący cele strategiczne NSRO 2007-2013.

²⁰ Według wstępnych danych Eurostatu, w XII 2011 r. stopa bezrobocia w grupie 15-24 lata zwiększyła się w Polsce do 27,7% wobec 24,3% w XII 2010 r.

²¹ Komunikat Prezesa GUS z 9 II 2012 r.

Wykres 21. Kurs EUR/PLN w 2011



Źródło: EBC

Zmieniająca się sytuacja makroekonomiczna nie spowodowała znaczących opóźnień we wdrażaniu Programu w 2011 r. Wpływ kryzysu gospodarczego w Europie może jednak oddziaływać na realizację poszczególnych projektów poprzez, np. deprecjację złotówki względem euro. Sytuacja taka występuje, np. w przypadku projektu z Działania 3.3 polegającego na budowie lotniska w Modlenie, gdzie spadek wartości złotego doprowadził do znaczącego wzrostu wartości realizacji projektu. IZ na bieżąco monitoruje sytuację, gdzie występują tego typu problemy i podejmuje działania adekwatne do potrzeb. W przypadku ww. projektu IZ na wniosek beneficjenta zdecydowała o zwiększaniu dofinansowania.

2.5 Zasadnicze modyfikacje w rozumieniu art. 57 rozporządzenia nr 1083/2006

W okresie sprawozdawczym nie stwierdzono zasadniczych modyfikacji w rozumieniu art. 57 rozporządzenia nr 1083/2006.

2.6 Komplementarność pomocy z innymi instrumentami wsparcia

Komplementarność pomocy udzielanej w ramach RPO WM z pomocą udzielaną w ramach innych programów operacyjnych wynika z art. 9. Rozporządzenia nr 1083/2006 ze zm. i została wskazana w Programie Operacyjnym oraz szczegółowo określona w odniesieniu do poszczególnych Działań w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych RPO WM na lata 2007–2013.

Działania w ramach RPO WM są komplementarne do:

- Działań w ramach PO Innowacyjna Gospodarka – w szczególności w zakresie inwestycji w innowacje, badań i rozwoju nowoczesnych technologii, przedsiębiorczości, społeczeństwa informacyjnego;
- Działań w ramach PO Infrastruktura i Środowisko – w szczególności w zakresie transportu, środowiska, energetyki, infrastruktury społecznej;

- Działań w ramach PO Kapitał Ludzki – w szczególności w zakresie zatrudnienia i przedsiębiorczości, integracji społecznej, edukacji, rozwoju zasobów ludzkich;
- Działań w ramach PO Rozwój Polski Wschodniej – w szczególności w zakresie infrastruktury drogowej, instytucji otoczenia biznesu, szkolnictwa wyższego oraz infrastruktury społeczeństwa informacyjnego;
- Działań w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich – w szczególności w zakresie infrastruktury ochrony środowiska, infrastruktury społecznej, przedsiębiorczości;
- Działań w ramach PO Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich – w szczególności w zakresie wsparcia dla gospodarstw i przedsiębiorstw zajmujących się produkcją i przetwórstwem rybnym śródlądowym oraz ochrony środowiska.

Komplementarność zgodnie z przyjętą definicją jest rozumiana jako wzajemne uzupełnianie się świadomie podejmowanych działań poprzez skierowanie strumienia wsparcia na ich realizację dla efektywniejszego rozwiązania problemu lub osiągnięcia założonego celu, uzupełnianie się obszarów interwencji, działań i projektów prowadzące do efektu synergii.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego jest jednym z głównych elementów prowadzonej przez Samorząd Województwa polityki rozwoju społeczno-gospodarczego regionu, a komplementarność oferowanego w ramach RPO WM wsparcia w stosunku do innych instrumentów finansowych wzmacnia realizację celów określonych w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego, Strategii Rozwoju Kraju na lata 2007-2015 oraz Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013 wspierających wzrost gospodarczy i zatrudnienie

2.6.1 Wpływ działalności KM, instytucji i grup na zapewnienie koordynacji i komplementarności wsparcia

Instytucją odpowiedzialną za zapewnienie koordynacji między instrumentami finansowymi Polityki Spójności oraz Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybołówstwa jest Komitet Koordynujący NSRO 2007-2013. Do jego zadań należy m.in. monitorowanie realizacji NSRO 2007-2013 i poszczególnych programów operacyjnych oraz komplementarności działań realizowanych w ramach Polityki Spójności oraz Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej. KK NSRO 2007-2013 przewodniczy Minister Rozwoju Regionalnego. Przedstawiciel IZ RPO WM jest członkiem KK NSRO 2007-2013.

W ramach KK NSRO 2007-2013 funkcjonuje Grupa robocza ds. koordynacji i komplementarności, w skład której wchodzi przedstawiciele administracji rządowej, samorządowej oraz partnerzy społeczno – gospodarczy. W pracach Grupy uczestniczy także przedstawiciel IZ RPO WM.

W okresie sprawozdawczym w ramach posiedzeń Grupy roboczej ds. koordynacji i komplementarności m.in. dyskutowano nad kwestiami problemowymi w obszarze linii demarkacyjnej, dokonano podsumowania dwóch sesji seminarium w zakresie komplementarności interwencji, poruszono kwestię możliwości sporządzenia przez Członków Grupy roboczej opracowania dotyczącego podejścia zintegrowanego jako mechanizmu realizującego polityki spójności UE oraz przeprowadzono dyskusję, której celem było ustalenie ogólnie obowiązujących definicji w obszarze komplementarności.

Na poziomie regionalnym funkcjonuje Regionalna Grupa Sterująca Ewaluacją Województwa Mazowieckiego, wspólna dla RPO WM oraz komponentu regionalnego PO KL. W ramach Grupy powołany został stały zespół roboczy do spraw komplementarności programów operacyjnych współfinansowanych z funduszy strukturalnych w województwie mazowieckim. Jego zadaniem jest analiza i ocena komplementarności wsparcia udzielanego w ramach dostępnych w regionie funduszy

strukturalnych oraz formułowanie rekomendacji dotyczących spójności działań prowadzonych w ramach programów operacyjnych w celu osiągnięcia strategicznych celów społeczno – gospodarczych regionu. Zgodnie z uchwałą Zarządu Województwa Mazowieckiego w skład RSGE WM wchodzi przedstawiciele IZ RPO, IZ POKL, IP POKL, IP II POKL, IP II RPO WM, Krajowej Jednostki Oceny oraz Mazowieckiego Biura Planowania Regionalnego. W 2011 roku podczas dwóch spotkań grupy roboczej przedstawiono koncepcje badań ewaluacyjnych, które IZ RPO WM zamierza przeprowadzić do końca okresu sprawozdawczego.

W okresie sprawozdawczym w ramach posiedzeń Komitet Monitorujący RPO WM dyskutowano nad kwestią komplementarności lecz nie podjęto w związku z tym istotnych decyzji.

2.6.2 Informacje na temat stosowanych mechanizmów i narzędzi służących zapewnieniu koordynacji i komplementarności wsparcia i ich oceny

Wykorzystanie funduszy europejskich, w tym Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego komplementarnie oddziałujących na poszczególne obszary zapewni osiągnięcie celów określonych w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020 (SRWM).

Najistotniejszym mechanizmem służącym zapewnieniu komplementarności jest właściwe zaprogramowanie wsparcia w ramach dostępnych programów operacyjnych. Komplementarność zachodzi zarówno pomiędzy (1) programami operacyjnymi, gdzie osiągnięcie celów poszczególnych programów operacyjnych wzajemnie wzmacnia uzyskane efekty, (2) osiami priorytetowymi programów, które wspierają te same obszary tematyczne, jednakże z uwzględnieniem zasięgu i charakteru przedsięwzięć (regionalny, ponadlokalny, lokalny vs krajowy, ponadregionalny, systemowy [PO KL]), jak również (3) wewnątrz programów, gdzie poszczególne priorytety są komplementarne względem siebie i uzupełniają się wywołując efekt synergii.

Kryterium komplementarności należy do kategorii kryteriów merytorycznych horyzontalnych, czyli jest wspólne dla wszystkich działań. Ocenie podlega komplementarność projektu z innymi zrealizowanymi lub realizowanymi projektami, rozumiana jako wzajemne uzupełnianie się lub dopełnianie projektów w celu zaspokojenia określonej potrzeby i/lub uzyskania synergii (synergia to współdziałanie różnych interwencji, skuteczniejsze niż suma ich oddzielnych działań; wzajemne wzmacnianie, potęgowanie się efektów interwencji). Definicja komplementarności, na której opiera się kryterium, została opracowana na podstawie definicji Ministerstwa Rozwoju Regionalnego („Mechanizmy zapewnienia komplementarności działań pomiędzy Europejskim Funduszem Społecznym a Europejskim Funduszem Rozwoju Regionalnego”) oraz na definicjach sformułowanych w badaniach ewaluacyjnych. Zakłada ona zróżnicowane punktowanie spełniania kryterium komplementarności w zależności od jej rodzaju: komplementarności międzyfunduszowej, przedmiotowej, geograficznej i funkcjonalnej. Mechanizm ten ma na celu zapewnienie promowania projektów komplementarnych w innymi projektami realizowanymi z udziałem funduszy Unii Europejskiej w ramach EFRR, EFS, a także w ramach Wspólnej Polityki Rolnej (PROW) i Wspólnej Polityki Rybackiej (PO RYBY).

- Komplementarność przedmiotowa – występująca w przypadku ukierunkowania wsparcia na konkretną dziedzinę np. branżę, problem społeczno-gospodarczy.
- Komplementarność geograficzna – występująca w przypadku ukierunkowania wsparcia pochodzącego z różnych źródeł na te same tereny, bądź do tych samych środowisk, przy czym są to tereny rozumiane w węższy sposób niż teren danego województwa.
- Komplementarność funkcjonalna – występująca w przypadku, gdy projekty wzajemnie dopełniają się. Osiągnięcie celów nadrzędnych projektów jest uzależnione od realizacji obu projektów. Np. wsparcie w ramach projektów jest ukierunkowane na konkretny proces np. społeczno-gospodarczy, tworzenie sieci itp. Podczas oceny komplementarności funkcjonalnej

zakładamy, że projekt stanowi jedną ze strategii osiągnięcia celu tj. wybraniem rozwiązań mających poprawić sytuację, ale z reguły nie obejmuje wszystkich przyczyn składających się na główny problem (nadrzędny), drugi – komplementarny projekt powinien być drugą dopełniającą strategią rozwiązania problemu.

- Komplementarność międzyfunduszowa – występująca gdy projekt jest komplementarny z projektem/projektami realizowanymi w ramach Programu współfinansowanego z innego funduszu europejskiego np. z PO KL, SPO RZL (Europejski Fundusz Społeczny), POIiŚ (dotyczy działań współfinansowanych z Funduszu Spójności), PROW.

Wnioskodawca jest zobowiązany określić, czy jego projekt jest komplementarny, jeżeli tak powinien podać m.in. nazwę projektu, wartość i program w ramach którego był realizowany oraz krótki opis związku pomiędzy projektami i stopień ich komplementarności.

Ponadto, w przypadku projektów z zakresu transportu drogowego, zgodnie z rekomendacjami horyzontalnymi w RPO WM funkcjonuje kryterium wyboru operacji „Powiązanie z siecią TEN-T”.

W zakresie rekomendacji dotyczącej ogłaszania konkursów tematycznych mających na celu bezpośrednio powiązanie projektów z projektami realizowanymi w ramach EFS, ze względu na zaawansowanie wdrażania RPO WM i bardziej elastyczny mechanizm dotyczący zarządzania konkursami w ramach PO KL, IZ RPO WM – wykorzystując komplementarność instytucjonalną (ta sama instytucja pełni rolę IP POKL) – zdecydowała o wykorzystaniu rocznego systemu planowania konkursów i definiowania dla nich kryteriów strategicznych i dostępu w ramach PO KL do zapewnienia powiązania projektów realizowanych z EFRR i EFS w regionie. W związku z powyższym w 2010 r. w ramach PO KL zastosowane zostały kryteria strategiczne, określone w Planach działań dla Priorytetów, mające na celu preferowanie projektów komplementarnych do projektów realizowanych w ramach RPO WM. Dotyczyły one powiązania projektów:

- z zakresu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i wsparcia ekonomii społecznej z inwestycjami w zakresie rozbudowy infrastruktury społecznej współfinansowanej z EFRR;
- z zakresu rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwa dla przedsiębiorstw z projektami inwestycyjnymi dla przedsiębiorców współfinansowanymi z EFRR;
- z zakresu współpracy sfery nauki i przedsiębiorstw z projektami dotyczącymi transferu wiedzy współfinansowanymi z EFRR;
- z zakresu edukacji z projektami w zakresie wsparcia infrastruktury edukacyjnej współfinansowanej z EFRR.

Praktyczną realizację zasady komplementarności między programami Polityki Spójności można przedstawić również na wybranych przykładach projektów indywidualnych w ramach poszczególnych programów.

W obszarze B+R oraz innowacyjności w ramach RPO WM jest realizowany projekt „Wzmocnienie potencjału innowacyjnego ośrodka w Świerku w zakresie rozwoju technologii wykorzystujących promieniowanie”, który jest komplementarny do projektu w ramach PO IG „Rozwój wyspecjalizowanych systemów wykorzystujących akceleratory i detektory promieniowania jonizującego do terapii medycznej oraz wykrywania materiałów niebezpiecznych i odpadów toksycznych”, którego beneficjentem jest Instytut Problemów Jądrowych im. Andrzeja Sołtana w Świerku.

W zakresie rozwoju e-usług komplementarne są projekty: dofinansowany w ramach RPO WM projekt Komendy Wojewódzkiej Policji w Radomiu „Rozwój infrastruktury teleinformatycznej i e – usług w policji mazowieckiej” z projektem indywidualnym w ramach POIG, realizowanym przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji/ Centrum Projektów Informatycznych MSWiA pt. „Zintegrowana, wielousługowa platforma komunikacyjna Policji z funkcją e- Usług dla obywateli i przedsiębiorców”, polegającym na budowie systemu informatycznego pozwalającego na wykorzystanie technologii informacyjnych i komunikacyjnych w Policji.

W obszarze transportu projekt kluczowy RPO WM „Uruchomienie lotniska komunikacyjnego poprzez modernizację istniejącej infrastruktury oraz budowę nowej związanej z obsługą samolotów i pasażerów na terenie byłego lotniska wojskowego w Modlinie (Nowy Dwór Mazowiecki)” jest uzupełniany przez projekty indywidualne w ramach PO IŚ „Zakup taboru kolejowego do obsługi portów lotniczych i przewozów aglomeracyjnych w korytarzu linii E-65 oraz aglomeracji warszawskiej” oraz „Przebudowa i rozbudowa bocznic kolejowej ze stacji kolejowej Modlin do Portu Lotniczego w Modlinie oraz budowa stacji/przystanku kolejowego na terenie Portu Lotniczego w Modlinie”.

Poza działaniami na rzecz zapewnienia komplementarności w zakresie procedury wyboru projektów IZ RPO WM (w stosunku do pozostałych programów Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej, Wspólnej Polityki Rybackiej), zgodnie z rekomendacjami KK NSRO, stworzyła również mechanizm ułatwiający wnioskodawcom planowanie projektów komplementarnych tj. Wojewódzki Katalog Internetowy Europejskich Projektów. Jest to serwis internetowy, który w sposób przystępny dostarcza wiedzy na temat projektów realizowanych w ramach RPO WM oraz komponentu regionalnego PO KL w województwie mazowieckim. Informacje o projektach realizowanych w regionie mogą być wykorzystywane przez Beneficjentów podczas planowania swoich przedsięwzięć tak, aby w jak największym stopniu wykorzystać efekt synergii. Serwis ma również na celu przedstawienie przykładów „dobrych praktyk”, które dla wnioskodawców mogą stanowić inspirację oraz przykład do wykorzystania.

Inne przykłady projektów komplementarnych zostały wskazane w pkt 2.6.5 niniejszego sprawozdania.

2.6.3 Cross financing

Na obecnym etapie mechanizm cross-financingu nie jest wykorzystywany w ramach RPO WM. IZ nie podjęła do końca okresu sprawozdawczego decyzji o ewentualnym wdrożeniu tego instrumentu.

2.6.4 Koordynacja i komplementarność jako przedmiot badań ewaluacyjnych

Wykorzystując komplementarność instytucjonalną i koordynację prac w zakresie komplementarności na poziomie regionu, w ramach komponentu regionalnego PO KL przeprowadzono badanie mające na celu wskazanie mechanizmów i narzędzi zapewniających komplementarność projektów realizowanych w PO KL w stosunku do RPO WM, możliwych do zastosowania na etapie programowania działań PO KL i wyboru projektów. Zgodnie z wynikami badania większość zidentyfikowanych obszarów komplementarności między RPO WM a komponentem regionalnym PO KL gromadzi się w trzech skupiskach, na styku:

- wsparcia inwestycyjnego dla przedsiębiorców oraz pobudzania współpracy przedsiębiorców z sektorem B+R,
- rewitalizacji miast oraz aktywizacji zawodowej bezrobotnych i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- infrastruktury edukacji oraz upowszechnienia i podnoszenia jakości usług edukacyjnych, w tym kształcenia zawodowego i ustawicznego.

Powyższe jest potwierdzeniem zaplanowanej logiki wsparcia w ramach tych programów. Pozytywnie został oceniony fakt skupienia funkcji IP PO KL i IZ RPO WM w jednym departamencie oraz skupienie funkcji wdrożeniowych PO KL i RPO WM w jednej instytucji. Potwierdzona została również wcześniej sygnalizowana trudność w stosowaniu mechanizmów zapewniających komplementarność na poziomie projektów dotycząca zaawansowania stanu realizacji i konstrukcji programów.

W wyniku badania sformułowano rekomendacje dotyczące możliwych do zastosowania narzędzi komplementarności, skierowanych zarówno do IP POKL jak i IZ RPO WM. Poniżej przedstawiono rekomendacje odnoszące się do RPO WM.

Ewaluatorzy zaproponowali:

- rozważenie pomysłu wprowadzenia w procedury wdrażania RPO WM dokumentów odpowiadających planom działania dla priorytetów w POKL;
- przygotowanie materiału, publikacji na temat komplementarności, pełniącego funkcję uzupełnienia SZOP;
- wyeksponowanie zagadnienia komplementarności podczas szkoleń dla ekspertów oceniających projekty;
- promowanie zasady komplementarności w ramach działań informacyjnych kierowanych do beneficjentów;

Wdrażanie ww. rekomendacji zostało rozpoczęte w 2011 r. Dla wszystkich naborów z kryterium komplementarności w dokumentacji konkursowej doprecyzowano zapisy dotyczące zakresu opisu komplementarności projektu (co powinien zawierać opis) oraz uwzględnienia danych w konkretnych polach wniosku, w określonym formacie. Zapisy doprecyzowanego kryterium zostały uwzględnione w Planie Działań na 2011 r.

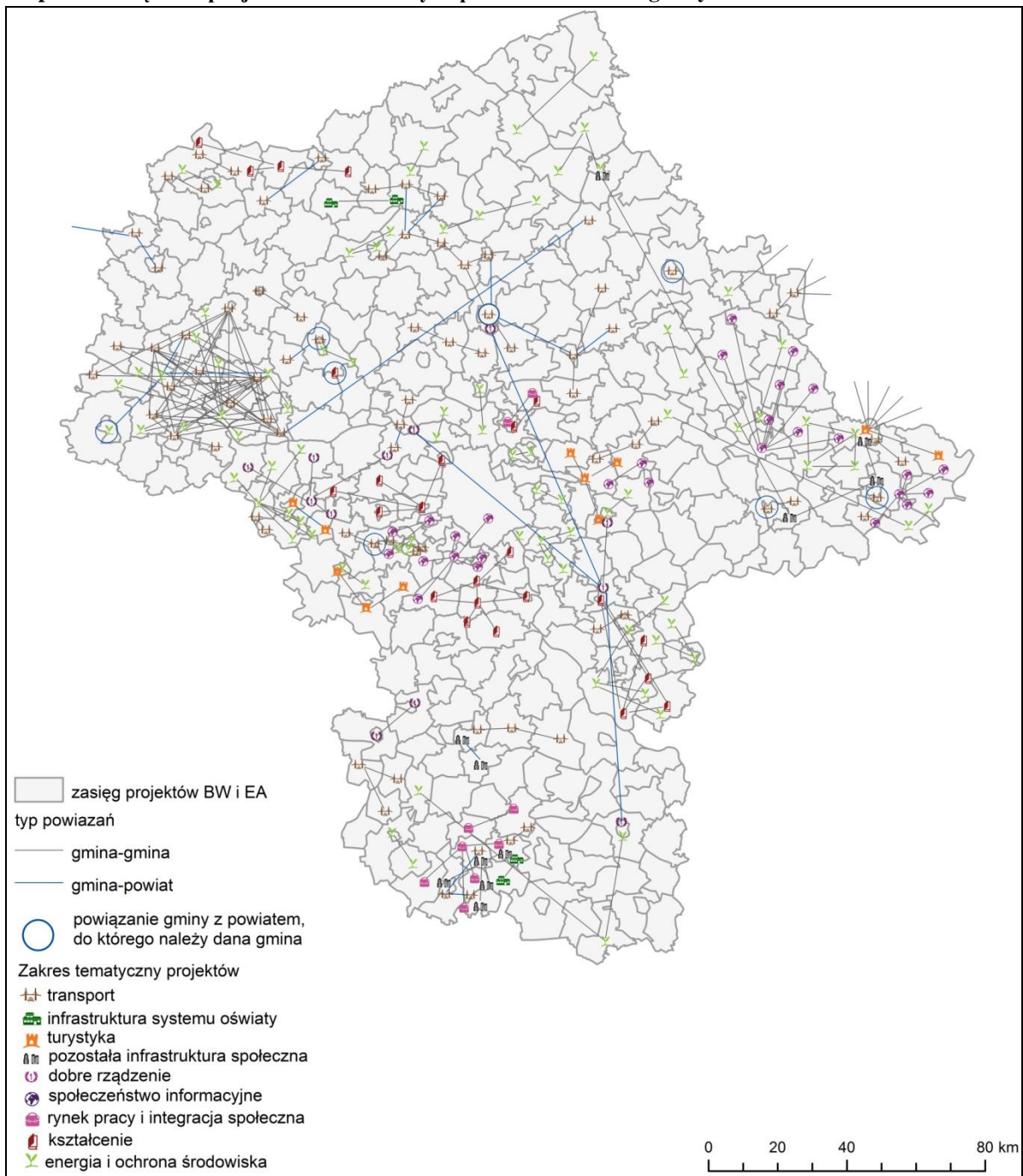
W roku 2011 r. na zlecenie Zarządu Województwa Mazowieckiego przeprowadzono badanie pt.: „Ocena wykorzystania projektów realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego województwa mazowieckiego współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej jako czynnika rozwoju lokalnego i regionalnego”. Celem głównym była ocena zasięgu oddziaływania projektów realizowanych przez samorządy gminne i powiatowe województwa (w tym spółki, których właścicielami są jednostki samorządu terytorialnego (JST)) ze środków Unii Europejskiej.

Istotnym elementem badania była również ocena zasięgu oddziaływania projektów mazowieckich JST, w szczególności pod kątem identyfikacji przedsięwzięć o zasięgu wykraczającym poza teren danej jednostki. Duży nacisk położono również na ocenę wykorzystania dostępnych środków UE na rzecz budowania potencjału rozwojowego i konkurencyjności danej jednostki oraz wpływu realizowanych projektów przez pryzmat czynników rozwoju lokalnego i regionalnego.

Badaniem objęto wszystkie JST województwa mazowieckiego, tj. 42 powiaty oraz 314 gmin. Przedmiotem zainteresowania były wszystkie projekty realizowane od 2007 r. przy udziale współfinansowania ze środków UE przez mazowieckie JST, z uwzględnieniem projektów realizowanych również przez Samorząd Województwa Mazowieckiego. Analiza objęła projekty wdrażane w ramach następujących Programów Operacyjnych (PO): Infrastruktura i Środowisko, Innowacyjna Gospodarka, Kapitał Ludzki, Rozwój Polski Wschodniej, Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich, a także w ramach Programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej, Programu Rozwój Obszarów Wiejskich oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.

W ramach badania zidentyfikowano 237 przypadków projektów o zasięgu szerszym niż obszar danej JST oraz 126 projektów realizowanych przez mazowieckie gminy i powiaty we współpracy (w tym 2 projekty realizowane przez związki gmin). Przedmiotem analizy było w jakim stopniu i w jaki sposób w realizowane projekty zaangażowane są partnerstwa JST, czy projekty realizowane na terenach ze sobą sąsiadujących są ze sobą powiązane oraz jakie czynniki wpływają na zwiększenie zasięgu oddziaływania projektów czy osiągnięcie efektu komplementarności. Diagnozując zasięg projektów realizowanych przez mazowieckie JST, skupiono się na zasięgu terytorialnym oraz zasięgu podmiotowym, rozumianym jako stopień wykorzystania mechanizmów partnerstwa/współpracy na potrzeby realizacji projektów; rozpatrzono wszelkie inicjatywy podejmowane przez więcej niż jedną JST – zarówno przypadki inwestycji realizowanych wspólnie, jak i projektów komplementarnych.

Mapa 3. Powiązania projektów realizowanych przez mazowieckie gminy



Źródło: opracowanie własne

Zauważono, że kwestie komplementarności projektów, ich zasięgu oddziaływania i realizacji projektów partnerskich są ze sobą ściśle powiązane: zarówno realizacja projektów partnerskich, jak i realizacja projektów komplementarnych, to jedne z rozwiązań, które przekładają się na poszerzenie zasięgu oddziaływania projektów. Kombinacja dwu lub większej liczby inwestycji powiązanych ze sobą w sposób funkcjonalny umożliwia osiągnięcie efektu synergii, a więc wzmocnienia oddziaływania każdej z inwestycji z osobna. W ramach badania zidentyfikowano jednak nieliczne przykłady komplementarności inwestycji realizowanych przez różne JST. Zauważono też problem niskiej

świadomości przedsięwzięć podejmowanych przez sąsiedzkie gminy, co może stanowić istotną barierę dla implementacji zasady komplementarności.

Zwrócono uwagę, że czynniki sprzyjające komplementarności projektów w dużej mierze pokrywają się z bodźcami zachęcającymi do nawiązywania współpracy partnerskiej. Jak zauważono, jedynie pierwszy z wymienionych czynników przekłada się bezpośrednio na komplementarność, nie mając jednocześnie wpływu na budowanie partnerstwa.

Kryteria oceny projektów promujące komplementarność stanowią bodziec, który w bezpośredni sposób zachęca wnioskodawców do przemyślenia planowanego projektu pod kątem wykazania komplementarności z innymi inwestycjami. Pozostałe wymienione poniżej czynniki mogą sprzyjać zarówno realizacji projektów komplementarnych, jak i projektów partnerskich (realizowanych wspólnie przez kilka JST):

- Lokalizacja – jest warunkiem koniecznym do wystąpienia powiązań między projektami realizowanymi na poziomie gmin lub powiatów. W przypadku inwestycji podejmowanych przez JST tylko bliskie sąsiedztwo daje szansę na realizację efektu synergii. Jednocześnie sąsiedztwo jednostki zainteresowanej realizacją podobnych działań jest czynnikiem sprzyjającym nawiązywaniu współpracy,
- Przepływ informacji między JST, dobre stosunki sąsiedzkie – bardzo ważny czynnik, tak dla osiągnięcia komplementarności, jak i dla nawiązywania współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego. Bez wiedzy o inicjatywach podejmowanych przez inne podmioty funkcjonujące w najbliższym sąsiedztwie, praktycznie niemożliwe jest myślenie o projektach uzupełniających się. Kontakty z ościennymi gminami mogą być ponadto inspiracją do tego, by podejmować podobne do sąsiadów działania,
- Typ projektu – o powiązania czy też realizację projektów partnerskich, obejmujących więcej niż jedną JST, łatwiej jest w przypadku niektórych typów projektów, które niejako samą swoją specyfiką stwarzają możliwość lub nawet potrzebę połączenia sił; do tego rodzaju projektów należą na przykład: inwestycje drogowe, wodno-kanalizacyjne czy związane z rozbudową sieci teleinformatycznej, projekty z zakresu dobrego rządzenia – usprawnienia w funkcjonowaniu urzędu oraz projekty związane z przygotowaniem infrastruktury turystyczno-kulturalnej,
- Świadomość realizacji wspólnych potrzeb – czynnik połączony ściśle z dobrym przepływem informacji między JST. To właśnie zbieżność potrzeb kilku JST jest jednym z kluczowych bodźców do podjęcia współpracy, natomiast w przypadku realizacji projektów odrębnych, ale uzupełniających się funkcjonalnie (komplementarnych), konieczna jest także świadomość, że inwestycje, choć różnego typu, przyczynią się do realizacji wspólnych celów,
- Wspólna strategia rozwoju – czynnik pokrewny poprzedniemu, choć związany również z potrzebą istnienia dokumentów formalnych, które stanowiłyby podstawę do realizacji wspólnych lub powiązanych działań.

Dla większej synergii działań i promocji realizowanych projektów zarekomendowano zebranie informacji o podobnych projektach realizowanych przez poszczególne JST z terenu województwa w jednym miejscu. Rolą samorządu województwa byłoby prowadzenie portali informacyjnych, które gromadziłyby informacje np. o ofercie turystyczno-kulturalnej (obiekty i imprezy organizowane przez władze województwa i władze lokalne), obejmującej zarówno te działania, które podejmowane są z wykorzystaniem funduszy UE jak i w ramach budżetów własnych. Integracja rozproszonych informacji i promowanie mniejszych produktów turystyczno-kulturalnych pod marką województwa umożliwiłyby dotarcie do większej grupy odbiorców.

Z punktu widzenia komplementarności, a także zasięgu oddziaływania realizowanych projektów zaproponowano, aby gminy/powiaty porozumiewały się odnośnie do planowanych/realizowanych działań

w celu dostosowania zakresu projektów i powiązania między nimi. W związku z możliwymi sytuacjami konfliktowymi, a także sytuacją formalno-prawną, wskazane byłoby zewnętrzne stymulowanie współpracy i tworzenie rozwiązań motywujących JST do wspólnego planowania i realizacji działań. Rekomendacje z przedmiotowego badania, w związku z zakończeniem realizacji badania pod koniec 2011 r., stanowią obecnie przedmiot konsultacji.

2.6.5 Przykłady projektów komplementarnych

Tabela 19. I przykład projektów komplementarnych

	Projekty komplementarne			Na czym polega komplementarność projektów?
	Projekt	Projekt komplementarny 1	Projekt komplementarny 2	
Tytuł projektu	Budowa budynku Wydziału Humanistycznego z Pracownią Rzeźby dla Uniwersytetu Przyrodniczo - Humanistycznego w Siedlcach przy ul. Żytniej - II etap	Rewaloryzacja Pałacu Ogińskich w Siedlcach - Rozwój Instytutu Informatyki Akademii Podlaskiej	Komputer – to nic trudnego	Wszystkie trzy projekty stanowią kontynuację zarówno dotychczas zrealizowanych, jak również aktualnie podejmowanych działań zmierzających do podniesienia jakości, dostępności i atrakcyjności kształcenia w UPH w Siedlcach. Inwestycje będą pozytywnie oddziaływać na otoczenie uczelni, w szczególności na miasto Siedlce, subregion i województwo. Nowoczesna baza dydaktyczno-naukowa stworzy warunki do rozwoju kwalifikacji zawodowych aktualnej i przyszłej kadry dydaktyczno-naukowej oraz do pobudzenia aktywności i wykorzystania potencjału intelektualnego środowisk naukowych dla rozwoju społeczno-gospodarczego miasta i regionu. Umożliwi także udział w tworzeniu i
Nazwa beneficjenta	Uniwersytet Przyrodniczo - Humanistyczny w Siedlcach	Uniwersytet Przyrodniczo - Humanistyczny w Siedlcach	Akademia Podlaska	
Nazwa województwa	Mazowieckie	Mazowieckie	Mazowieckie	
Nazwa funduszu	EFRR	EFRR	EFS	
Nazwa programu operacyjnego	RPO WM 2007-2013	ZPORR	POKL	
Nr i nazwa działania	07.02.00 - Działanie 7.2. Infrastruktura służąca edukacji	1.3.1 Regionalna infrastruktura edukacyjna	8.1.1 Wsparcie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw	
Okres realizacji projektu	29-10-2010 – 31-12-2012	2005-2008	03-11-2008-22.03.2010	

Cele projektu	Celem projektu jest wybudowanie i wyposażenie budynku Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach.	Celem projektu jest rewaloryzacja, adaptacja oraz wyposażenie zabytkowego obiektu an potrzeby Instytutu Informatyki Akademii Podlaskiej.	Celem projektu jest podniesienie i dostosowanie kwalifikacji/umiejętności informatycznych osób pracujących do potrzeb regionalnej gospodarki – rozszerzenie oferty szkoleniowej.	pracach europejskiej przestrzeni badawczej, głównie z zakresu nauk humanistycznych.
Całkowita wartość projektu	10 161 918,30 EUR	4 232 895,51 EUR	62 625,92 EUR	
Wartość wkładu UE	6 045 713,39 EUR	3 174 671,74 EUR	53 232,02 EUR	

Tabela 20. II przykład projektów komplementarnych

	Projekty komplementarne			Na czym polega komplementarność projektów?
	Projekt	Projekt komplementarny 1	Projekt komplementarny 2	
Tytuł projektu	Poprawa funkcjonowania transportu miejskiego w Siedlcach – III etap	Modernizacja budynku „Sojusz” dla potrzeb kultury przy ulicy Pułaskiego 7 w Siedlcach	Poprawa funkcjonowania transportu miejskiego w Siedlcach – etap II	Wszystkie trzy projekty dotyczą poprawy jakości i funkcjonalności systemu komunikacyjnego oraz poprawy jakości i zwiększenia dostępności publicznej infrastruktury kultury w Siedlcach, dzięki czemu pod względem zrealizowanych zadań, osiągniętych celów i zakładanych efektów są one komplementarne. Dzięki realizacji projektów zmniejszone zostaną ograniczenia możliwości rozwoju miasta powodowane nieefektywnym systemem transportu publicznego. Sprawna komunikacja zapewniająca swobodę poruszania się po mieście, jest niezbędna dla jego harmonijnego rozwoju miasta. Dzięki projektom zwiększone zostaną
Nazwa beneficjenta	Miasto Siedlce	Miasto Siedlce	Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Siedlcach Sp. z o.o.	
Nazwa województwa	Mazowieckie	Mazowieckie	Mazowieckie	
Nazwa funduszu	EFRR	EFRR	EFRR	
Nazwa programu operacyjnego	RPO WM 2007-2013	RPO WM 2007-2013	ZPORR	
Nr i nazwa działania	Działanie 5.1. Transport miejski	Działanie 6.1 Kultura	1.1.2 Infrastruktura transportu publicznego	
Okres	07-06-2010 – 31-12-	15-06-2008 – 30-09-	30.05 2006 -	

realizacji projektu	2012	2011	20.04.2007	możliwości społecznego uczestnictwa osób niepełnosprawnych.
Cele projektu	Celem projektu jest poprawa stanu i jakości systemu komunikacji publ. w Siedlcach poprzez: zakup nowego taboru; modernizację infrastruktury towarzyszącej transportu publicznego; budowę zintegrowanego systemu monitorowania i zarządzania ruchem; montaż elementów podnoszących użyteczność transportu publicznego oraz bezpieczeństwo ruchu drogowego.	Celem projektu jest modernizacja budynku dawnego kina „Sojusz” oraz jego adaptacja dla potrzeb Miejskiego Ośrodka Kultury w Siedlcach (MOK).	Projekt miał na celu poprawę jakości i efektywności komunikacji miejskiej w Siedlcach poprzez: - zakup 4 niskopodłogowych autobusów, spełniających normę emisji spalin EURO 3 - zakup i montaż 4 wiat przystankowych - modernizację trzech istniejących linii autobusowych (12, 33, 18) oraz wydłużenie trasy linii nr 18.	Dla osób niepełnosprawnych, starszych i matek z wózkami, komunikacja publiczna jest na ogół jedyną dostępną formą transportu. W Siedlcach możliwości korzystania przez ww. grupy z komunikacji miejskiej są ograniczone przez niedostosowanie infrastruktury transportu do ich potrzeb. Dzięki realizacji tych projektów powinna nastąpić wyraźna poprawa w tym zakresie.
Całkowita wartość projektu	2 850 701,20 EUR	1 191 917,33 EUR	790 025,55 EUR	
Wartość wkładu UE	1 494 926,72 EUR	364 466,12 EUR	485 671,44 EUR	

Źródło: opracowanie własne

Tabela 21. III przykład projektów komplementarnych

Tytuł projektu	Projekty komplementarne			Na czym polega komplementarność projektów?
	Projekt	Projekt komplementarny 1	Projekt komplementarny 2	
	Przebudowa drogi powiatowej Nr P 2306 W Nowa Wieś - Załęże - Wieczfnia Kościelna - Kuklin na odcinku od km 6+074,00 do km 8+766,00 na terenie powiatu mławskiego	Przebudowa drogi powiatowej Nr P 2313 W Mława - Dębsk - Dzierzgowo od km 8+560,00 do km 22+386,00 o łącznej długości 13+826,00 km	Przebudowa drogi powiatowej powiatu przasnyskiego Nr 28322 Dzierzgowo - Grójec - Klewki od km 7+157,00 do km 20+488,00 o łącznej długości	1) Komplementarność tych projektów wiąże się z głównym celem projektu jako polepszenie spójności komunikacyjnej, służącej zwiększeniu konkurencyjności i atrakcyjności inwestycyjnej powiatu mławskiego. Oznacza to szybsze i bezpieczniejsze powiązania między powiatem mławskim

			13+331,00 km	a sąsiednimi powiatami nie tylko województwa mazowieckiego. 2) Droga ta stanowi połączenie na granicy powiatu mławskiego i powiatu przasnyskiego z drogą powiatową Nr P 2361 W powiatu mławskiego o której przebudowę Powiat Mławski ubiega się o dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPOWM 2007 - 2013. Komplementarność tych projektów wiąże się z głównym celem projektu jako polepszenie spójności komunikacyjnej, służącej zwiększeniu konkurencyjności i atrakcyjności inwestycyjnej powiatu mławskiego. Oznacza to szybsze i bezpieczniejsze
Nazwa beneficjenta	Powiat Mławski	Powiat Mławski	Powiat Mławski	
Nazwa województwa	Mazowieckie	Mazowieckie	Mazowieckie	
Nazwa funduszu	EFRR	Rezerwa subwencji ogólnej Ministerstwa Transportu	ERFF	
Nazwa programu operacyjnego	RPO WM	Rezerwa subwencji ogólnej Ministerstwa Transportu	ZPORR	
Nr i nazwa działania	3.1. Infrastruktura drogowa	Decyzja Ministra Finansów Nr ST 4 - 4824/429/2007	Z/2.14/I/1.1.1	
Okres realizacji projektu	2007-03-12 / 2009-12-31	b/d	b/d	
Cele projektu	Celem głównym realizacji projektu jest polepszenie spójności komunikacyjnej, służącej zwiększeniu konkurencyjności i atrakcyjności inwestycyjnej powiatu mławskiego. Oznacza to szybsze i bezpieczniejsze powiązania między powiatem mławskim a sąsiednimi powiatami nidzickim, przasnyskim i ciechanowskim województwa mazowieckiego, miastami w danych powiatach województwa mazowieckiego i województwa warmińsko-mazurskiego a w szczególności	Projekt przebudowy drogi powiatowej Nr P 2313 W Mława - Dębsk - Dzierzgowo	Kompleksowa przebudowa drogi powiatowej powiatu przasnyskiego Nr 28322 Dzierzgowo - Grójec - Klewki od km 7+157,00 do km 20+488,00 o łącznej długości 13+331,00 m.	

	połączenia z Ciechanowem, jako ośrodkiem subregionalnym.			
Całkowita wartość projektu	785 140,77 EUR	529 634,30 EUR	991 412,44 EUR	
Wartość wkładu UE	667 369,65 EUR	b/d	b/d	

Źródło: opracowanie własne

Tabela 22. IV przykład projektów komplementarnych

	Projekty komplementarne			Na czym polega komplementarność projektów?
	Projekt	Projekt komplementarny 1	Projekt komplementarny 2	
Tytuł projektu	Renowacja Kościoła Świętego Krzyża wraz z zabudowaniami poklasztorными w Warszawie, jako ważnego obiektu dziedzictwa kultury narodowej	Rewitalizacja zabytkowego obszaru UW przy Krakowskim Przedmieściu w Warszawie Uniwersytet Warszawski	Modernizacja nawierzchni ulicy Krakowskie Przedmieście	Na skutek realizacji przedmiotowych projektów cała przestrzeń Krakowskiego Przedmieścia zostanie włączona w układ tras tematycznych związanych z kulturą (szlak Chopina) i historią. Kościół Świętego Krzyża odgrywa główną rolę na tym szlaku, poprzez fakt, że w filarach świątyni wmurowana jest urna z sercem Fryderyka Chopina. Tak, więc realizacja projektu pozwoli na osiągnięcie celu głównego, jakim jest wypromowanie, wspólnie z instytucjami kultury, edukacji i turystyki, w pełni konkurencyjnego na rynku europejskim Narodowego Produktu Turystycznego
Nazwa beneficjenta	Parafia Rzymskokatolicka Świętego Krzyża w Warszawie	Parafia Rzymskokatolicka Świętego Krzyża w Warszawie	Parafia Rzymskokatolicka Świętego Krzyża w Warszawie	
Nazwa województwa	Województwo	Województwo	Województwo	
Nazwa funduszu	EFRR	EFRR	EFRR	
Nazwa programu operacyjnego	RPO WM	ZPORR	ZPORR	
Nr i nazwa	6.1. Kultura	Działania 1.4	Działania 1.4	

działania				„Trakt Królewski”.
Okres realizacji projektu	2009-01-01 / 2011-01-31	b/d	b/d	Realizacja projektów wpłynie pośrednio na gospodarkę lokalną i regionalną poprzez zwiększenie atrakcyjności turystycznej nie tylko Miasta Stołecznego Warszawy ale też i regionu.
Cele projektu	Celem głównym Projektu jest zachowanie dziedzictwa kulturowego poprzez restaurację zabytkowego kościoła św. Krzyża w Warszawie.	Przedmiotem projektu jest zachowanie i renowacja zabytkowych zasobów UW w celu zwiększenia wartości turystycznej obiektów i zasobów dziedzictwa kulturowego UW w obrębie Traktu Królewskiego	Modernizacja ulicy Krakowskie Przedmieście zakłada utworzenie większej przestrzeni dla pieszych – deptaka-promenady. Ponadto modernizacja nawierzchni (zarówno jezdni, jak i chodników) ma ułatwić turystom i mieszkańcom dostęp do zgromadzonych tu najcenniejszych zabytków, instytucji kultury i edukacji, gastronomii i handlu.	
Całkowita wartość projektu	4 856 664,34 EUR	4 123 987,87 EUR	8 758 094,33 EUR	
Wartość wkładu UE	4 128 164,69 EUR	3 092 461,51 EUR	4 379 047,16 EUR	

Źródło: opracowanie własne

Efekty synergii dla przykładowych projektów komplementarnych

Efekt synergii występuje w projektach zintegrowanych i komplementarnych. W województwie mazowieckim w ramach RPO WM występują tylko projekty komplementarne. Prawdopodobieństwo wystąpienia efektu synergii w wymienionych projektach w ramach RPO WM wystąpi głównie w powiązaniu terytorialnym projektów komplementarnych. Wystąpienie efektów synergicznych może być potwierdzone wyłącznie poprzez badanie ewaluacyjne ex post w związku z powyższym brak możliwości przedstawienia miarodajnych wyników przed zakończeniem ww. badań ewaluacyjnych.

2.6.6 Mechanizmy unikania podwójnego finansowania działań realizowanych w ramach polityki spójności z działaniami realizowanymi w ramach Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej Polityki Rybackiej

W okresie sprawozdawczym nie odnotowano problemów z wdrażaniem mechanizmu unikania podwójnego finansowania. IZ na podstawie własnych analiz i danych otrzymywanym od IP II na bieżąco śledzi jakość wdrażania ww. mechanizmów.

W zakresie unikania podwójnego finansowania tych samych wydatków zapewnione są mechanizmy zapobiegające możliwości sfinansowania projektu, który mógłby uzyskać dofinansowanie w innym programie operacyjnym zgodnie z linią demarkacyjną. Służą temu kryteria formalne, którym podlega każdy wniosek aplikacyjny. Kryteria weryfikują m.in. rodzaj beneficjenta, kwalifikowalność projektu w zakresie wartości i poziomu dofinansowania, co wynika z linii demarkacyjnej.

Analogicznie jak w roku poprzednim, celem uniknięcia podwójnego dofinansowania stosuje się podczas wdrażania również oświadczenia beneficjentów o niefinansowaniu składanych projektów z innych źródeł UE. Wnioskodawca na etapie uzupełniania wniosku o dofinansowanie podpisuje oświadczenie, w którym zapewnia, że:

- nie zrefundowano tego samego wydatku w ramach dwóch różnych projektów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności;
- nie zrefundowano kosztów podatku VAT ze środków funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności, a następnie nie odzyskano tego podatku ze środków budżetu państwa zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. 2004. Nr 54. poz. 535, z późn. zm.);
- nie zakupiono środka trwałego z udziałem środków dotacji krajowej a następnie nie zrefundowano kosztów amortyzacji tego środka trwałego w ramach funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności;
- nie otrzymano refundacji ze środków funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności na wydatek, który wcześniej został sfinansowany z preferencyjnej pożyczki ze środków publicznych oraz nie dokonano niezwłocznego zwrotu refundowanej części tej pożyczki;
- od momentu podpisania umowy o dofinansowanie wnioskodawca nie będzie ubiegał się o refundację kosztów zawartych w niniejszym projekcie ze środków Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności oraz nie będzie ubiegał się o zrefundowanie tych samych kosztów w ramach różnych projektów złożonych w odpowiedzi na niniejszy konkurs.

Ponadto zakres możliwego wsparcia – przedmiotowego i podmiotowego – wynikającego z linii demarkacyjnej jest aktualizowany przy każdorazowej aktualizacji Uszczegółowienia RPO WM, a ponadto zapisy linii demarkacyjnej umieszczane są każdorazowo w regulaminach konkursów oraz ramach konkursów, umieszczanych na stronie internetowej MWJPU.

Wydział odpowiedzialny za powyższe otrzymuje do wiadomości kopie uchwał KK NSRO, m.in. dotyczące zmiany zapisów w linii demarkacyjnej. Zmiany są przekazywane do Wydziału Programowania Rozwoju Regionalnego w celu uwzględnienia zmian przy kolejnych aktualizacjach Uszczegółowienia PRO WM.

Zmiana linii demarkacyjnej należy do kompetencji Komitetu Koordynacyjnego NSRO. W roku 2011 r. IZ RPO WM zgłosiła do KK dwie propozycje zmian linii demarkacyjnej. Pierwsza zmiana dotyczyła podniesienie wartości maksymalnej części badawczej projektów celowych B+R z obecnych

400 tys. PLN do 800 tys. PLN. Postulowaną zmianę uzasadniono faktem relatywnie niedużego potencjału innowacyjnego sektora MSP w Polsce, w ramach którego nakłady na badania i rozwój to istotny, ale ciągle niewielki element działalności innowacyjnej MSP. W całym kraju zaledwie 7% nakładów innowacyjnych firm jest przeznaczanych na prace badawczo-rozwojowe. Rozkład nakładów na B+R w ujęciu regionalnym jest zbliżony do nakładów w odniesieniu do wszystkich firm.

Druga propozycja dotyczyła usunięcia z „Linii demarkacyjnej...” zakazu objęcia wsparciem zatrudniania młodych pracowników naukowych (doktorantów i studentów) w projektach badawczych realizowanych w ramach RPO. W opinii IZ przemawia za tym imperatyw wspomagania rozwoju przedsiębiorczości akademickiej. Polskie ustawodawstwo, choć od niedawna, zmierza w kierunku tworzenia mechanizmów promujących, ułatwiających i stymulujących rozwój przedsiębiorczości akademickiej. Zasadniczą kwestią odróżniającą polski system wspierania przedsiębiorczości akademickiej od najlepszych zachodnioeuropejskich jest skala działania. Objęcie wsparciem zatrudniania młodych pracowników naukowych, w tym doktorantów, byłoby istotnym poszerzeniem systemu bodźców, jakie istnieją w Polsce dla tego sektora. Młody pracownik naukowy, będąc zatrudniony w MSP mógłby zdobyć niezbędne doświadczenie w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej. Taka praktyczna wiedza mogłaby w przyszłości zaowocować tworzeniem własnego biznesu opartego na wykorzystaniu specjalistycznych rozwiązań innowacyjnych. Bez szerszego wsparcia finansowego, przedsiębiorczość akademicka nie będzie w stanie odegrać większej roli w gospodarce. Umożliwienie zatrudniania młodych pracowników naukowych może stanowić kluczowe ogniwo w transferze wiedzy do sektora MSP.

W okresie sprawozdawczym nie przeprowadzono zmian w zakresie Linii demarkacyjnej w ramach RPO WM 2007 – 2013.

Przestrzeganie realizacji linii demarkacyjnej

Prawo wspólnotowe zakazuje wielokrotnego finansowania tego samego typu operacji (typów projektów) z różnych funduszy UE. Na państwach członkowskich ciąży obowiązek zastosowania na poziomie krajowym takich rozwiązań, które wyraźnie określą zakres interwencji poszczególnych funduszy. W celu uniknięcia ryzyka interwencji programów współfinansowanych z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, Europejskiego Funduszu Rybackiego zaistniała konieczność wprowadzenia odpowiednich mechanizmów zapewniających koordynację wsparcia.

W 2007 r. została zatwierdzona przez Komitet Koordynacyjny NSRO *Linia demarkacyjna pomiędzy Programami Operacyjnymi Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej*, która zawiera kryteria rozgraniczające, takie jak zasięg terytorialny prowadzonych działań/ charakter projektów, wartość projektów, rodzaj beneficjenta itd. mające na celu uniemożliwienie wielokrotnego finansowania ze środków różnych funduszy UE.

W celu zapewnienia stosowania linii demarkacyjnej (przestrzegania zapisanych w niej kryteriów demarkacji) zostały wypracowane i są stosowane konkretne mechanizmy, tj.:

- **udział przedstawicieli** poszczególnych programów operacyjnych w pracach komitetów monitorujących innych programów, a także udział przedstawicieli IZ programami operacyjnymi Polityki Spójności oraz Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybołówstwa w pracach Komitetu Koordynacyjnego Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia (Narodowej Strategii Spójności);
- **grupy robocze** - poruszanie na forach kwestii związanych z problematyką demarkacji, wypracowywanie wspólnych rozwiązań (głównie na poziomie regionalnych/

międzyregionalnym) Przedstawiciele Instytucji Zarządzającej RPO WM w celu koordynowania działań podejmowanych w programach operacyjnych realizowanych w ramach Polityki Spójności w województwie mazowieckim są członkami i biorą udział w pracach Podkomitetu Monitorującego Program Operacyjny Kapitał Ludzki na lata 2007-2013 w województwie mazowieckim.

- **kryteria wyboru projektów** w procedurze selekcji projektów - w poszczególnych Działaniach ocena projektów odbywa się w oparciu o kryteria wyboru określone w załączniku nr 5 *Uszczegółowienia RPO WM*, zatwierdzone przez Komitet Monitorujący RPO WM (KM), które uwzględniają wymogi związane z przestrzeganiem linii demarkacyjnej.

- **kontrole krzyżowe** projektów (tzw. cross- checking) – w ramach RPO WM kontrole krzyżowe wydatków wykonywane są w trakcie weryfikacji każdego wniosku o płatność. W tym celu opracowano i zatwierdzono wzór *listy sprawdzającej* do wniosku o płatność. Kontrola krzyżowa horyzontalna z RPO, PROW 07-13 i PO RYBY odbywa się na podstawie comiesięcznych raportów otrzymywanych od Departamentu Kontroli UM WM. Szersza informacja nt. kontroli krzyżowych znajduje się w pkt. 2.6.7.

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły problemy z przestrzeganiem Linii demarkacyjnej w ramach RPO WM 2007 – 2013.

2.6.7 Kontrole krzyżowe w zakresie odpowiedzialności Instytucji Zarządzającej

Organizacja procesu

W ramach RPO WM kontrole krzyżowe wydatków wykonywane są w trakcie weryfikacji każdego wniosku o płatność. W tym celu opracowano i zatwierdzono wzór *listy sprawdzającej* do wniosku o płatność, w której znalazły się m.in. pytania:

- „*czy przy weryfikacji Wniosku o płatność przeprowadzono kontrole krzyżowe w systemie SEZAM [LSI] w ramach RPO WM: pierwsza para oczu tak/nie/nie dotyczy; druga para oczu tak/nie/nie dotyczy; uwagi; rekomendowane propozycje działań*”;
- „*czy wykluczono występowanie podwójnego finansowania wydatków przy sprawdzaniu zestawienia faktur lub innych dokumentów o zrównoważonej wartości dowodowej: pierwsza para oczu tak/nie/nie dotyczy; druga para oczu tak/nie/nie dotyczy; uwagi; rekomendowane propozycje działań*”.

Osoba weryfikująca wniosek o płatność odpowiada na ww. pytania po sprawdzeniu w systemie SEZAM zestawienia dokumentów złożonych przez beneficjenta w elektronicznym wniosku o płatność. Przeprowadzenie kontroli krzyżowej polega na czynności generowania raportu podając jako daną wejściową numer wniosku o płatność. System sprawdza czy faktury z podanego wniosku o płatność powtarzają się w innych wnioskach o płatność na podstawie: NIP dostawcy, daty wystawienia faktury oraz kwoty brutto. Jeżeli faktury powtarzają się, system wygeneruje zestawienie numerów wniosków o płatność, dla których faktura się powtarza wraz z dodatkowymi pomocniczymi danymi jak nazwa beneficjenta, numer dokumentu i działanie.

Proces wykonywany jest w ramach Wydziałów Wdrażania MJWPU. Powyższy proces wykonywany jest łącznie przez 65 osób.

Kontrola krzyżowa horyzontalna z RPO, PROW 07-13 i PO RYBY odbywa się na podstawie comiesięcznych raportów otrzymywanych od Departamentu Kontroli UM WM. Powyższy proces wykonywany jest przez 1 osobę w Wydziale.

Na podstawie tych danych następuje weryfikacja krzyżujących się NIP-ów Beneficjentów w ramach danego RPO/PROW/PO RYBY.

Fakt realizacji projektu jednocześnie w RPO WM oraz PROW lub PO RYBY stanowił czynnik ryzyka w stosowanej przez MJWPU metodologii doboru próby projektów do kontroli w miejscu realizacji na zakończenie. W toku kontroli wytypowanych projektów, dokonywano weryfikacji opisów na oryginałach faktur (lub dokumentów o równoważnej wartości dowodowej), pod kątem istnienia zapisu świadczącego o przedstawieniu dokumentu do refundacji w ramach PROW/PO RYBY. IP II jest zobligowana dokonywać weryfikacji dowodów księgowych pod kątem występowania podwójnego finansowania w toku każdej kontroli w miejscu realizacji projektu oraz w toku prowadzonych wizyt monitorujących. W przypadku zidentyfikowania ww. zapisu na dowodach księgowych lub na dokumentach o równoważnej wartości dowodowej IP II występuje do IZ o raport pogłębiony, generowany z systemu OFSA PROW i na jego podstawie dokonuje weryfikacji czy doszło do podwójnego finansowania wydatku.

Realizacja

W ramach przeprowadzonych kontroli krzyżowych w ramach Priorytetów RPO WM w okresie sprawozdawczym zweryfikowano 1631 wniosków o płatność.

Wykryto jeden przypadek podwójnego finansowania.

Dotyczy projektu pt.: „Poprawa regionalnego systemu transportowego przez budowę w Ciechanowie pętli łączącej drogi krajowe nr 50 i 60, drogi wojewódzkie nr 617 i 615 oraz siedem dróg powiatowych”, nr RPMA.03.01.00-14-007/10, Beneficjent: Gmina Miejska Ciechanów.

Naruszenie pkt. 4.4 Krajowych wytycznych dotyczących kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i funduszy spójności w okresie programowania 2007-2013. Naruszenie § 5 ust.1 Umowy o dofinansowanie. Stwierdzono dokonanie dwukrotnej płatności za te same usługi w ramach wniosku o płatność nr WNP-RPMA.03.01.00-14-007/10-01, co wskazywało na wystąpienie podwójnego finansowania. Nieprawidłowość wykryta podczas kontroli doraźnej na podstawie ustaleń kontroli doraźnej przeprowadzonej przez IK NSRO. Kwota nieprawidłowości: wydatki kwalifikowane: 7 411,08 Euro (33 550,00 PLN) w tym dofinansowanie z EFRR: 6 299,42 Euro (28 517,50 PLN). Kwota odzyskana od Beneficjenta wraz z odsetkami w dniu 30.03.2011 r. Nieprawidłowość usunięta.

W ramach przeprowadzonych kontroli horyzontalnych z projektami PROW 2007-2013 oraz PO RYBY 2007-2013 w okresie sprawozdawczym przeprowadzono 13 kontroli w wyniku których nie wykryto przypadków podwójnego finansowania.

2.7 Monitorowanie i ocena

W okresie sprawozdawczym nastąpiły zmiany w zakresie systemu sprawozdawczości, monitorowania oraz ewaluacji. Modyfikacje w systemie sprawozdawczości wynikały z wprowadzenia z dniem 1 października 2011 r. znowelizowanych Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie sprawozdawczości NSRO. Przedmiotem zmian było wprowadzenie informacji kwartalnej z realizacji RPO WM w zastępstwie dotychczas weryfikowanej i sporządzanej informacji miesięcznej. W trybie miesięcznym IZ RPO WM wciąż zobowiązana jest do przygotowywania do IK RPO informacji nt. wdrażania Instrumentów inżynierii finansowej oraz stanu przygotowywania projektów niwelujących

skutki powodzi z 2010 r., w celu skutecznego monitorowania wdrażania Programu. Ponadto, informacje sporządzane w trybie miesięcznym są przekazywane wyłącznie w wersji elektronicznej do IK RPO.

W zakresie systemu monitorowania IZ RPO WM podjęła szereg działań mających na celu usprawnienie realizacji Programu. W zakresie zgodności wskaźników realizacji celów projektów znajdujących się w Lokalnym Systemie Informatycznym, czyli wybranych przez beneficjenta we wnioskach o dofinansowanie oraz przepisanych przez opiekunów projektów do Krajowego Systemu Informatycznego (KSI SIMIK 07-13), stwierdzono rozbieżności wymagające wyjaśnienia oraz dokonania korekty w KSI. Przedmiotowe problemy wynikają z niewprowadzania, bądź niepełnego/nieadekwatnego wprowadzania do KSI danych z wniosków o dofinansowanie/płatność. W okresie sprawozdawczym doszło do spotkania pracowników IZ RPO WM oraz MJWPU, na którym omówiono zaistniały problem. Podczas spotkania uzgodniono przedsięwzięcia mające umożliwić uniknięcie m.in. wielokrotnego korygowania tych samych wniosków o płatność/dofinansowanie. Szersza informacja nt. wprowadzonych zmian w systemie wskaźników znajduje się w pkt. 2.8.

W wyniku podjętych przez IZ RPO WM działań MJWPU (IP II) dokonała zmiany w systemie wskaźnika *Liczba miejsc pracy sfinansowanych ze środków programu (pomocy technicznej)* na wskaźnik R.100 *Przewidywana całkowita liczba bezpośrednio utworzonych nowych etatów (EPC)*. Obecnie pozostało około 20 projektów, które z powodów technicznych nie mogą zostać poprawione. IZ RPO WM zwróciła się do IK NSRO z prośbą o pomoc w dokonaniu zmiany w systemie KSI i oczekuje na odpowiedź. Ze względu na rozszerzenie listy wskaźników możliwych do wyboru przez beneficjentów w ramach realizowanych projektów oraz konieczność zbierania dodatkowych danych w postaci wskaźników mierzących postęp fizyczny wdrażania RPO WM 2007-2013 powstała potrzeba modyfikacji systemu informatycznego mająca na celu umożliwienie wyboru nowych wskaźników w ramach podpisanych i realizowanych umów o dofinansowanie. W rezultacie zostanie zaprojektowany w formie elektronicznej nowy formularz wskaźnikowy, który po dołączeniu do złożonych już wniosków zastąpi wszystkie poprzednie oraz umożliwi wybór nowych wskaźników przez dotychczasowych beneficjentów. Ponadto, jednym z najbardziej istotnych elementów tego projektu będzie zaprojektowanie oraz realizacja gotowej listy wskaźników produktu i rezultatu przyporządkowanych do określonego działania wraz ze wskazaniem ich korelacji, listą definicji oraz wyróżnieniem wskaźników kluczowych, zbieranych w systemie KSI. Jednocześnie, system będzie tak skonstruowany, że umożliwi w późniejszym etapie samodzielną modyfikację wskaźników przez pracowników MJWPU. Przyjęcie takiego założenia upraszcza całą procedurę realizacji zmian zmniejszając równocześnie jego pracochłonność i kosztowność. Na zlecenie MJWPU przedsiębiorstwo Rodan System S.A. dokonuje aktualizacji i usprawnienia funkcjonowania Lokalnego Systemu Informatycznego (LSI) w opisanym powyżej zakresie. Bezpośredni nadzór nad realizacją tego zadania sprawuje MJWPU.

Zmiany w systemie ewaluacji RPO WM charakteryzowały się wprowadzeniem ulepszenia polegające na tym, że proces monitorowania rekomendacji począwszy od dnia 1 października 2011 r. jest prowadzony systematycznie w cyklu kwartalnym, a uaktualniana w zakresie statusu (do wdrożenia w całości, do wdrożenia w części, do odrzucenia, wdrożono w całości, wdrożono w części) tabela będzie przedstawiana Zarządowi Województwa Mazowieckiego, członkom Komitetu Monitorującego RPO WM oraz umieszczana na stronie internetowej www.mazovia.pl w zakładce Ewaluacja.

2.7.1 Działania Komitetu Monitorującego RPO WM

W okresie sprawozdawczym, w związku z ogłoszeniem przez Marszałka Województwa Mazowieckiego w dniu 17 stycznia 2011 r. naboru uzupełniającego przyjęto 2 członków do KM RPO WM 2007-2013 reprezentujących organizacje pozarządowe zajmujące się zagadnieniami związanymi z funduszami unijnymi oraz dziedziną środowiska naturalnego i ekologii, Rada Działalności Pożytku Publicznego podjęła decyzję o rekomendowaniu przedstawicieli Stowarzyszenia LGD Natura i Kultura z

siedzibą w Wiązownej do prac w KM RPO WM. Na Członka Komitetu wytypowano Pana Bartłomieja Tkaczyka oraz na zastępcę Panią Annę Sikorę.

Przeprowadzenie naboru uzupełniającego odbyło się przy zachowaniu jednej z najważniejszych polityk horyzontalnych, czyli zasady równości szans. W przypadku, gdy rekomendowany przedstawiciel jest mężczyzną, stały zastępca powinien być kobietą i na odwrót.

W okresie sprawozdawczym odbyło się 9 posiedzeń KM RPO WM w ramach realizowanych zadań: rozpatrywania i zatwierdzania kryteriów wyboru projektów i ich zmian, a także analizowania rezultatów realizacji Programu Komitet podjął, z inicjatywy IZ RPO WM, decyzje mające na celu poprawienie realizacji RPO WM. Ponadto, KM RPO WM podjął jedną uchwałę w trybie obiegowym w dniu 4 listopada br.

Członkowie Komitetu Monitorującego podjęli następujące uchwały w 2011 r.:

1) Uchwała Nr 1/11 z dnia 3 lutego 2011 r. w sprawie przyjęcia stanowiska dotyczącego interpretacji Kryterium szczegółowego (punktowego) nr 3 Potrzeby z zakresu infrastruktury oczyszczania ścieków, wynikające ze stopnia skanalizowania gminy (%) w ramach Działania 4.1 Gospodarka wodno – ściekowa Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 -2013.

Interpretacja Kryterium szczegółowego (punktowego) nr 3 wskazuje, że w ramach tego kryterium punkty mogą być przyznawane wyłącznie projektom kanalizacyjnym i wodno – kanalizacyjnym, a podstawą oceny spełnienia kryterium jest zakres rzeczowy inwestycji i informacje dotyczące stopnia skanalizowania gminy zawarte we wniosku o dofinansowanie.

2) Uchwała Nr 2/11 z dnia 20 kwietnia 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Kryteriów wyboru operacji finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 -2013.

Zmieniono Kryteria wyboru operacji finansowych w ramach RPO WM dla Działania 1.2 Budowa sieci współpracy nauka-gospodarka i Działania 4.3 Ochrona powietrza, energetyka.

W ramach przygotowań do konkursu w Działaniu 1.2 Budowa sieci współpracy nauka-gospodarka Departament Strategii i Rozwoju Regionalnego we współpracy z Mazowiecką Jednostką Wdrażania Programów Unijnych oraz zewnętrznymi ekspertami, opracował nowe kryteria wyboru projektów, odpowiadające celowi Działania 1.2, jakim jest zwiększenie transferu innowacji do gospodarki poprzez wspieranie inwestycji w badania i przedsięwzięcia rozwojowe. Kryteria wymagały zmiany w celu sprawnego dokonania oceny merytorycznej dla przedsięwzięć objętych konkursem.

Zaproponowane zmiany w Działaniu 4.3 Ochrona powietrza, energetyka wynikają z konieczności doprecyzowania kryterium szczegółowego (punktowego) nr 2 Moc instalacji wytwarzającej energię z wykorzystaniem OZE [MW] w odniesieniu do średniej konkursowej w Schemacie I Odnawialne źródła energii i kogeneracja.

3) Uchwała Nr 3/11 z dnia 20 kwietnia 2011 r. w sprawie realokacji środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 -2013.

Podczas posiedzenia KM zatwierdzono realokację środków EFRR w ramach:

- Priorytetu I Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu RPO WM 2007 -2013 z Działania 1.3 Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą do Działania 1.1 Wzmocnienie sektora badawczo – rozwojowego w wysokości 13 789 229 euro oraz do Działania 1.4 Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu w wysokości 6 894 615 euro.
- Priorytetu II Przyspieszenie e-Rozwoju Mazowsza RPO WM 2007 -2013 z Działania 2.1 Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu do Działania 2.2 Rozwój e-usług w wysokości 11 235 668 euro oraz do Działania 2.3 Technologie komunikacyjne i informacyjne dla MŚP w wysokości 2 553 561 euro.

- Priorytetu V Wzmocnienie roli miast rozwoju regionu RPO WM 2007 – 2013 z Działania 5.1 Transport miejski do Działania 5.2 Rewitalizacja miast w wysokości 1 400 000 euro.
- Priorytetu VII Tworzenie i poprawa warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego RPO WM 2007 – 2013 z Działania 7.2 Infrastruktura służąca edukacji do Działania 7.1 Infrastruktura służąca ochronie zdrowia i życia w wysokości 3 018 564 euro oraz do Działania 7.3 Infrastruktura służąca pomocy społecznej w wysokości 2 770 348 euro.

4) **Uchwała Nr 4/11** z dnia 9 maja 2011 r. w sprawie zatwierdzenia projektu zmian w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa 2007 -2013.

5) **Uchwała Nr 5/11** z dnia 9 maja 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Kryteriów wyboru operacji finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 -2013.

Zmiana Kryteriów wyboru operacji finansowych w ramach RPO WM dla Działania 4.2 Ochrona powierzchni ziemi, odpowiadająca celowi Działania 4.2, jakim jest zmniejszenie ilości składowanych odpadów i ograniczenie ich negatywnego wpływu na środowisko oraz rekultywacja. Kryteria wymagały zmiany w celu sprawnego dokonania oceny merytorycznej dla przedsięwzięć objętych konkursem. W ramach konkursu planowanego w zakresie Działania 4.2 wsparciem objęte mają zostać projekty zmierzające do zamykania i rekultywacji istniejących składowisk innych niż niebezpieczne i obojętne. Zakres konkursu jest odpowiedzią na potrzebę jak najszybszego zamknięcia składowisk niespełniających przepisów prawa oraz zmierzających do zmniejszenia ilości składowanych odpadów. Konkurs przyczyni się także do zwiększenia stopnia realizacji wskaźników RPO WM w zakresie Działania 4.2, w szczególności wskaźnika określającego powierzchnię terenów zrehabilitowanych w wyniku realizacji projektów.

6) **Uchwała Nr 6/11** z dnia 26 maja 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Kryteriów wyboru operacji finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 -2013.

Zmiana Kryteriów wyboru operacji finansowych w ramach RPO WM dla Działania 1.4 Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu. odpowiadająca celowi Działania 1.4 w schemacie dotyczącym dokapitalizowania funduszy pożyczkowych i poręczeniowych działających na rynku lokalnym oraz regionalnym.

7) **Uchwała Nr 7/11** z dnia 20 czerwca 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zatwierdzenia projektu zmian w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Mazowieckiego 2007 -2013.

8) **Uchwała Nr 8/11** z dnia 20 czerwca 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Kryteriów wyboru operacji finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 -2013.

Przedmiotowa uchwała dotyczyła zmiany kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach Działania 2.1. KM RPO WM podjął uchwałę po zgłoszeniu autopoprawek w zakresie sposobu oceny i punktowania spełnienia kryteriów.

Po podjęciu uchwały, w trakcie tego samego posiedzenia została podjęta dyskusja na temat spójności dokumentu po przyjętych autopoprawkach. Ze względu na potrzebę dokładnego przeanalizowania kryteriów w nowym brzmieniu i wprowadzenia ewentualnych zmian, zaproponowano uchylene uchwały 8/11 i przygotowanie nowego projektu kryteriów, do przyjęcia przez KM RPO WM w trybie obiegowym. W rezultacie, KM RPO WM podjął uchwałę 10/11, uchylającą uchwałę 8/11.

9) **Uchwała Nr 9/11** z dnia 20 czerwca 2011 r. w sprawie zatwierdzenia Sprawozdania rocznego z realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013 w 2010 roku.

10) Uchwała Nr 10/11 z dnia 20 czerwca 2011 r. uchylająca uchwałę Nr 8/11 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007 -2013 z dnia 20 czerwca 2011 roku zmieniająca uchwałę w sprawie Kryteriów wyboru operacji finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 -2013. Patrz pkt. 8.

11) Uchwała Nr 11/10 z dnia 24 sierpnia 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Kryteriów wyboru operacji finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 -2013.

Zmiana Kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach RPO WM dla Działania 2.1 Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu. Przygotowując konkurs dla Działania 2.1 Departament Strategii i Rozwoju Regionalnego opracował nowe kryteria wyboru projektów odpowiadające celowi Działania 2.1, jakim jest przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu poprzez: wzmocnienie tworzenia społeczeństwa informacyjnego, rozwój infrastruktury łączności elektronicznej i technologii informacyjnych oraz komunikacyjnych.

12) Uchwała Nr 12/11 z dnia 21 września 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Kryteriów wyboru operacji finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 -2013.

Zmiana kryteriów dla Działania 1.5 Rozwój przedsiębiorczości. Departament Strategii i Rozwoju Regionalnego opracował nowe kryteria wyboru projektów, odpowiadające celowi Działania 1.5, jakim jest podniesienie konkurencyjności przedsiębiorstw z sektora MSP poprzez dostosowanie się do wymogów rynkowych, w tym zapewnienie dostępu do nowych technologii.

13) Uchwała Nr 13/11 z dnia 4 listopada 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Kryteriów wyboru operacji finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 -2013.

Doprecyzowanie kryterium szczegółowego (punktowego) nr 2 Liczba utworzonych etatów w wyniku realizacji projektu w Działaniu 1.5 Rozwój przedsiębiorczości w zakresie dotyczącym małych przedsiębiorstw.

14) Uchwała Nr 14/11 z dnia 8 grudnia 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Kryteriów wyboru operacji finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 -2013.

Dokonano zmian kryteriów wyboru projektów w ramach Działania 1.6 Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym oraz 1.7 Promocja gospodarcza oraz dodano nowe kryterium wykonalności.

15) Uchwała Nr 15/11 z dnia 8 grudnia 2011 r. w sprawie akceptacji Kryteriów wyboru Funduszy Rozwoju Obszarów Miejskich, które będą udzielały wsparcia Projektom Miejskim ze środków przekazanych do Funduszu Powierniczego JESSICA.

Tabela 23. Posiedzenia Komitetu Monitorującego

Komitet Monitorujący Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego		
2011 rok		
Termin posiedzenia	Główne tematy posiedzenia	Uchwały
3 lutego 2011 r.	Przedstawiono informacje dotyczące przeglądu śródkresowego i renegocjacji RPO WM 2007-2013; przedstawiono informacji dotyczącej nadkontrakcji w Działaniu 7.1 Infrastruktura służąca ochronie zdrowia i życia RPO WM 2007 - 2013; Stan realizacji RPO WM 2007-2013; dyskusja na temat problemów występujących w trakcie procesu wdrażania RPO WM oraz propozycje usprawnienia procesu realizacji Programu.	Uchwała 1/11

16 marca 2011 r.	Podczas posiedzenia członkowie Komitetu zapoznali się z projektem zmian Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013. Proponowane modyfikacje wynikają z rozpoczęcia procedury przeglądu i renowacji Programu oraz udziału województwa w podziale Krajowej Rezerwy Wykonania i dostosowania technicznego; przedstawienie wyników badań ewaluacyjnych w 2010 r. oraz planów ewaluacji RPO WM 2007-2013; Omówienie postępów we wdrażaniu projektów umieszczonych w Indykatorywnym Wykazie Indywidualnych Projektów Kluczowych dla RPO WM 2007-2013; Stan realizacji RPO WM 2007-2013; dyskusja na temat problemów występujących w trakcie procesu wdrażania RPO WM oraz propozycje usprawnienia procesu realizacji Programu.	brak
20 kwietnia 2011 r.	Podczas posiedzenia członkowie Komitetu podjęli decyzję w sprawie zmiany Kryteriów wyboru operacji finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 oraz realokacji środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013. Stan realizacji RPO WM oraz omówiono problemy występujące w trakcie wdrażania Programu.	Uchwała 2/11 Uchwała 3/11
9 maja 2011 r.	Podczas posiedzenia członkowie Komitetu zatwierdzili projekt zmian w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Mazowieckiego 2007-2013 wynikający w szczególności z alokacji dodatkowych środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Pochodzą one z krajowej rezerwy wykonania i dostosowania technicznego. Została również podjęta decyzja w sprawie zmiany Kryteriów wyboru operacji finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 dla Działania 4.2 „Ochrona powierzchni ziemi”. Ponadto, przeprowadzono dyskusję na temat problemów występujących w trakcie procesu wdrażania RPO WM oraz propozycje usprawnienia procesu realizacji Programu.	Uchwała 4/11 Uchwała 5/11
26 maja 2011 r.	Podczas posiedzenia członkowie Komitetu podjęli decyzję w sprawie zmiany Kryteriów wyboru operacji finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 dla Działania 1.4 Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu. Ponadto, przeprowadzono dyskusję na temat problemów występujących w trakcie procesu wdrażania RPO WM oraz propozycje usprawnienia procesu realizacji Programu.	Uchwała 6/11
20 czerwca 2011 r.	Podczas posiedzenia członkowie Komitetu podjęli decyzję w sprawie zmian Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013, będących wynikiem dokonanego przez Instytucję Zarządzającą RPO WM śródkresowego przeglądu Programu. Ponadto Komitet Monitorujący zatwierdził Sprawozdanie roczne z realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 w 2010 roku. Przedstawiciele Departamentu Strategii i Rozwoju Regionalnego poinformowali również zebranych na temat stopnia realizacji projektów umieszczonych w Indykatorywnym Wykazie Indywidualnych Projektów Kluczowych dla RPO WM. Zrelacjonowano wykorzystanie kryterium bieżących potrzeb podczas oceny wniosków złożonych w ramach RPO WM oraz bieżący stan realizacji Programu.	Uchwała 7/11 Uchwała 8/11 Uchwała 9/11 Uchwała 10/11
24 sierpnia 2011 r.	Podczas posiedzenia członkowie Komitetu doprecyzowali kryteria wyboru finansowanych operacji w ramach Działania 1.2 Budowa sieci współpracy nauka-gospodarka oraz podjęli decyzję w sprawie zmiany kryteriów dla Działania 2.1 Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013. Ponadto, przedstawiono stan realizacji RPO WM.	Uchwała 11/11
21 września 2011 r.	Podczas posiedzenia członkowie Komitetu podjęli uchwałę w sprawie zmiany kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013, zapoznali się z bieżącym stanem realizacji RPO WM oraz postępowaniem we wdrażaniu projektów znajdujących się w Indykatorywnym Wykazie Indywidualnych Projektów Kluczowych w ramach RPO WM.	Uchwała 12/11
4 listopada 2011 r.	Komitet Monitorujący Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013 podjął w trybie obiegowym uchwałę w sprawie zmiany Kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.	Uchwała 13/11
8 grudnia 2011 r.	Podczas posiedzenia członkowie Komitetu podjęli uchwałę w sprawie zmiany kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013, w sprawie akceptacji Kryteriów wyboru Funduszy Rozwoju Obszarów Miejskich, które będą udzielały wsparcia Projektom Miejskim ze środków przekazanych do Funduszu Powierniczego JESSICA, zapoznali się z bieżącym stanem realizacji RPO WM oraz postępowaniem we wdrażaniu projektów znajdujących się w Indykatorywnym Wykazie Indywidualnych Projektów Kluczowych w ramach RPO WM.	Uchwała 14/11 Uchwała 15/11

Źródło: opracowanie własne

2.7.2 Okresowy plan ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na 2011 r.; Badania ewaluacyjne

Od 2010 roku nastąpił znaczący przyrost realizowanych projektów w ramach RPO WM, a ich liczba pozwoliła na wyciągnięcie pierwszych wniosków w zakresie skuteczności interwencji udzielonej w ramach RPO WM. Ponadto w trakcie wdrażania Programu zidentyfikowano Działania Programu, w ramach których Beneficjenci niechętnie ubiegali się o dofinansowanie. Zgodnie z Okresowym planem ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na 2011 w roku 2011 r. zrealizowano 4 badania ewaluacyjne w ramach RPO WM 2007-2013.

W okresie od stycznia do marca 2011 roku przeprowadzono **badanie ewaluacyjne w zakresie identyfikacji barier realizacji projektów w ramach Działań 1.6, 1.8, 4.2**, którego celem było również wskazanie środków zaradczych, zmian koniecznych do wprowadzenia w systemie wdrażania RPO WM. Przedmiotem badania był system zarządzania i wdrażania RPO WM, ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązań dla trzech wskazanych działań. Badanie objęło zarówno: Instytucję Zarządzającą (IZ) i Instytucję Pośredniczącą II (IPII), jak i wnioskodawców oraz beneficjentów.

Cel główny badania został osiągnięty poprzez opis stanu wdrażania badanych działań, identyfikację przyczyn problemów po stronie IZ/IP II, wnioskodawców/ beneficjentów, otoczenia oraz poprzez określenie działań, jakie należy podjąć, w odpowiedzi na zidentyfikowane problemy.

Ewaluatorzy zaproponowali stworzenie szansy na dofinansowanie inwestycji w zakresie szeroko pojętych technologii ochrony środowiska dla drobnych i średnich przedsiębiorców, którzy nie są przedsiębiorstwami wymagającymi pozwoleń zintegrowanych, tak by nie ograniczać potencjalnych przedsięwzięć tylko do typu inwestycji, który umożliwi dostosowanie się do wymogów Dyrektywy IPPC. Jak pokazał dotychczasowy nabór oraz wyniki badania, istnieje szeroka grupa przedsiębiorców, którzy z uwagi na skalę i kategorię prowadzonej działalności nie podlegają obowiązkowi pozwoleń zintegrowanych, lecz posiadają potencjał i potrzebę realizacji projektów inwestycyjnych, których jednym z efektów będzie ograniczenie oddziaływania na środowisko oraz zmniejszenie uciążliwości środowiska, a także stopnia korzystania z zasobów, substancji oraz energii.

Ponadto beneficjenci wskazali na braki informacyjne, dotyczące Działania 1.6. Prawdopodobnie braki te wyniknęły z nie dość precyzyjnego określania potencjalnych adresatów wsparcia w ramach Działania 1.6 (potencjalni, jak i istniejący animatorzy klastrów). Wskazano podjęcie działań prowadzących do bardziej szczegółowej identyfikacji potencjalnych wnioskodawców, w oparciu o analizę skupisk przemysłowych występujących obecnie w województwie mazowieckim.

Zwrócono również uwagę na aspekt konkurencji w związku ze współpracą przedsiębiorców w ramach klastra. Powinien on być brany pod uwagę, szczególnie w przypadku programu wsparcia, który dopuszcza finansowanie działań inicjalnych, dopiero prowadzących do utworzenia klastra. Zwrócono uwagę na konieczność uwzględnienia pewnych kategorii wydatków, które umożliwią rzeczywiste zrealizowanie planowanej na etapie wnioskowania inicjatywy.

Z przeprowadzonego badania wynika, że w praktyce często przedsiębiorcy nie są zainteresowani uczestnictwem w klastrze (i konsekwencją w postaci zapewnienia jakiegoś poziomu jego finansowania), dlatego że nie widzą wyraźnych korzyści z uczestnictwa w takiej inicjatywie. Oznacza to zatem, że często inicjatywy te są podejmowane przez określony podmiot zewnętrzny, głównie zainteresowany przedsięwzięciem, bardziej niż sami przedsiębiorcy – potencjalni jego uczestnicy.

Zarekomendowano podjęcie działań prowadzących do bardziej szczegółowej identyfikacji potencjalnych wnioskodawców w oparciu na analizie skupisk przemysłowych występujących obecnie w województwie mazowieckim.

W okresie od maja do sierpnia 2011 roku zrealizowano badanie ewaluacyjne pn. **„Ocena działań informacyjno-promocyjnych i szkoleniowych podjętych w latach 2009 - 2011 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013”**.

Celem głównym ewaluacji była ocena, w jakim stopniu działania informacyjno-promocyjne i szkoleniowe, podjęte w okresie od II kw. 2009 r. do I kw. 2011 r. przez Mazowiecką Jednostkę Wdrażania Programów Unijnych są adekwatne, użyteczne i przyczyniają się do efektywnego wykorzystania środków EFRR oraz zwiększenia świadomości społeczeństwa w zakresie roli, jaką odgrywa Unia Europejska.

Wyniki badania posłużyły zmianom w prowadzonej polityce informacyjno-promocyjnej i szkoleniowej, modyfikacji sposobów komunikowania się z potencjalnymi wnioskodawcami, wnioskodawcami oraz beneficjentami, oraz określono optymalne instrumenty informacyjno-promocyjne i szkoleniowe. Ewaluacją zostali objęci: potencjalni wnioskodawcy, wnioskodawcy RPO WM, beneficjenci Programu, mieszkańcy województwa mazowieckiego pracownicy IZ/IP II oraz przedstawiciele mediów z woj. Mazowieckiego.

Oceniono, że na poziomie planowania polityki informacyjno-promocyjnej osiągnięto wysoki stopień spójności celów i działań, co przełożyło się na realizację konkretnych działań. Ewaluatorzy podkreślili, że współpraca z mediami jest zorganizowana bardzo dobrze i zgodnie z regułami warsztatu komunikowania: briefingi, obsługa medialna większych umów, stały obieg informacji, dobrze oceniane przez dziennikarzy materiały prasowe. W przypadku działań promocyjnych zaproponowano wykorzystywanie w większym stopniu potencjału mediów społecznościowych, które odgrywają obecnie coraz większą rolę oraz wykorzystywanie nowoczesnych form komunikacji opartych na Internecie.

Jak wynika z badań mieszkańców i beneficjentów, udało się w pewnym stopniu zaszczepić w świadomości odbiorców działań informacyjno-promocyjnych główne komunikaty dotyczące funduszy unijnych oraz RPO WM. Społeczność lokalna wydaje się być przekonana, że środki unijne, dostępne w ramach RPO WM, są szansą na rozwój Mazowsza, podobnie jeśli chodzi o przekaz, że fundusze europejskie to nowa jakość różnego rodzaju działań - społecznych, gospodarczych i ekologicznych.

System monitorowania działań promocyjno-informacyjnych oceniono pozytywnie: wskaźniki są opisane w Planie jednoznacznie i zrozumiale, jednak zdecydowana większość z nich funkcjonuje na tzw. poziomie produktu, zarekomendowano wprowadzenie adekwatnych wskaźników rezultatu.

Analizując działania o charakterze informacyjnym prowadzone w ramach RPO WM zwrócono uwagę na różnorodność wykorzystywanych kanałów komunikacji oraz różnicowanie ich w zależności od grupy docelowej: podtrzymywany jest kontakt z mediami, a w przypadku prasy, znaczny udział tytułów o charakterze lokalnym, co dobrze koresponduje ze specyfiką programu.

Zarówno badania jakościowe jak i ilościowe zrealizowane wśród beneficjentów Programu wskazały, że najczęściej używanym przez nich źródłem informacji jest Internet, jest on również też najbardziej przydatnym w przypadku aplikowania do Programu. W ocenie beneficjentów dostępność informacji na temat RPO WM jest wystarczająca. Bardzo pozytywnie beneficjenci ocenili stronę internetową RPO WM. Niemal wszyscy uznali, że informacje na stronie są aktualne oraz że pojawiają się we właściwym czasie. Analiza użyteczności nowej, zmienionej strony RPO WM, wykazała, że znacznie zostały poprawione jej aspekty techniczne, co pozytywnie wpływa na responsywność i przyjazność w użytkowaniu. Zaproponowano wprowadzenie kilku poprawek (sprofilowany newsletter, statystyki odwiedzin, kontakt z administratorem).

Jakość spotkań informacyjnych i szkoleń, uczestnicy ocenili bardzo wysoko. W ramach badania oceniona została działalność punktów informacyjnych, w których potencjalni beneficjenci i wnioskodawcy mogą zasięgnąć informacji na temat Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego. Zdaniem większości badanych przekazywane informacje były także rzetelne, kompletne i wystarczające oraz, co ważne, były udzielane szybko. W wyniku przeprowadzonych badań zarekomendowano, aby działania szkoleniowe i informacyjne były prowadzone w zależności od wiedzy i doświadczenia potencjalnych uczestników.

Podkreślano, że środowisko informacyjne województwa mazowieckiego różni się zdecydowanie od środowiska informacyjnego każdego z pozostałych 15 województw: obecność stolicy, w której siedziby

mają wszystkie najważniejsze krajowe redakcje telewizyjne, radiowe oraz redakcje kluczowych krajowych dzienników (z nielicznymi wyjątkami) oraz fakt, że Warszawa, jako największe miasto Polski i wiodący ośrodek gospodarczy i rynek pracy – formułuje własny przekaz w zakresie informowania o funduszach europejskich, sprawia, że poszczególne przekazy mogą pozostawać w synergii z przekazem Urzędu Marszałkowskiego, ale mogą też być - patrząc z perspektywy walki o zainteresowanie odbiorców – konkurencją dla przekazu kreowanego przez IZ RPO WM 2007-2013. W tej sytuacji przekaz związany z RPO WM 2007-2013 musi być szczególnie atrakcyjny, by uzyskać oczekiwane i konieczne zainteresowanie mediów i tym samym zakładane w Planie Komunikacji dotarcie do grup docelowych. Konieczne jest zatem uwzględnienie kontekstu regionalnego w planowaniu działań informacyjnych i promocyjnych w przyszłym okresie programowania oraz zakup i używanie planu medialnego.

Z przeprowadzonego badania jasno wynika, że efekty działań informacyjno- promocyjnych realizowanych w ramach RPO WM przyczyniają się do osiągnięcia zakładanych efektów: mieszkańcy i beneficjenci są przekonani o roli funduszy europejskich w rozwoju regionu. Informacje zabrane w trakcie ewaluacji wskazują, że działania informacyjno-promocyjne prowadzone w ramach RPO WM, są realizowane właściwie.

W drugiej połowie 2011 r. realizowane było badanie ewaluacyjne pt. „Ocena stopnia osiągnięcia celów Strategii Lizbońskiej i Strategii Europa 2020 poprzez realizację Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013”. Celem głównym badania była analiza i ocena wpływu projektów realizowanych w ramach RPO WM 2007-2013 na osiągnięcie celów Strategii Lizbońskiej, Strategii Europa 2020 i konkurencyjność Województwa Mazowieckiego.

Osiągnięcie celu głównego zostało zrealizowane poprzez realizację celów szczegółowych tj.: ocena trafności przyjętych do realizacji w ramach RPO WM projektów pod kątem ich spójności z priorytetami Strategii Lizbońskiej/ Strategii Europa 2020, ocena wpływu realizowanych projektów w ramach priorytetów prolizbońskich oraz realizujących Strategię Europa 2020 na konkurencyjność Województwa Mazowieckiego. W badaniu zidentyfikowano mechanizmy wzmacniające i ograniczające powodzenie tych projektów oraz porównano procesy i praktyki stosowane przez IZ RPO WM z rozwiązaniami stosowanymi przez inne instytucje odpowiedzialne za zarządzanie RPO.

Zgodnie z wynikami badania w ramach RPO WM zrealizowano dotychczas 333 projekty w ramach Działań określonych jako zgodne z celami SL. Projekty te przyczyniają się przede wszystkim do realizacji celów: wzrost i poprawa inwestycji w sferze B+R oraz rozszerzenie i poprawa infrastruktury europejskiej. W ramach Programu zrealizowano także 97 projektów wpisujących się w cele Strategii Europa 2020, w tym najwięcej w ramach obszaru: Klimat, energia, mobilność.

W opinii beneficjentów najbardziej pożądaną formą wsparcia jest bezzwrotna dotacja. Eksperti w panelu ekspertów wskazywali jednak na konieczność rozróżnienia form wsparcia wg rodzaju beneficjenta oraz typu projektu; najbardziej efektywne ich zdaniem będzie udzielanie pożyczek na przedsięwzięcia komercyjne, natomiast na działania skierowane na użytek publiczny powinny być kierowane bezzwrotne dotacje. Wyjątkiem są jednak działania badawczo-rozwojowe, zwłaszcza o charakterze eksperymentalnym - ze względu na brak po stronie przedsiębiorstw wystarczających środków finansowych na realizację takich projektów.

Analiza wykazała, że kryteria wyboru projektów zapewniają wybór projektów realizujących cele Strategii Lizbońskiej i Europy 2020, jednak poszczególne etapy oceny różnią się skutecznością w tym zakresie, a same kryteria (formalne i merytoryczne) wymagają uzupełnienia o kryterium formalne – wykorzystanie co najmniej 1 wskaźnika lizbońskiego w projekcie – oraz kryterium merytoryczne – zgodność projektu ze strategią EU 2020.

Zwrócono uwagę na fakt, iż beneficjenci i wnioskodawcy wyrażają zainteresowanie realizacją projektów, wpisujących się w kategorie interwencji realizujące cele Strategii Lizbońskiej i Strategii Europa 2020. Największym zainteresowaniem cieszą się projekty z obszarów: rozszerzenia i poprawy

infrastruktury; pobudzenia innowacji, wykorzystania ICT oraz zrównoważonego wykorzystanie zasobów; inwestycje w kapitał ludzki, lepsze systemy edukacji i zdobywanie umiejętności.

Wiedzę na temat dokumentów strategicznych beneficjenci pozyskują przede wszystkim od IZ i IP II oraz z Internetu. Najlepsze źródła informacji na ten temat zdaniem beneficjentów to szkolenia, strona internetowa RPO WM oraz broszury i ulotki kolportowane przez IZ oraz IP II.

Do czynników wzmacniających powodzenie projektów beneficjenci zaliczyli przede wszystkim zasoby finansowe, które umożliwiają realizację projektu bez konieczności uzależnienia jej od regularności wypłacania kolejnych transz dofinansowania. W opiniach pracowników instytucji zarządzających i wdrażających RPO WM oraz ekspertów Komisji Konkursowych na prawidłową realizację projektów ma wpływ współwystępowanie czynników o charakterze pozytywnym z wewnętrznych uwarunkowań beneficjentów (zasoby, wiedza, itp.) oraz czynników zewnętrznych w stosunku do beneficjentów, do których można zaliczyć jasność i stałość przepisów prawa oraz procedur związanych z naborem, oceną oraz rozliczaniem projektów dofinansowanych z RPO WM.

Analiza wniosków i opinii respondentów oraz zestawienie ich z wiedzą i doświadczeniem ekspertów pozwoliło na sformułowanie zaleceń dotyczących niezbędnych działań zapewniających realizację Strategii Lizbońskiej oraz Strategii Europa 2020 poprzez realizację RPO WM.

Według ewaluatorów należy zapewnić bardziej skuteczną weryfikację zgodności projektu ze strategiami UE na podstawie wniosku o dofinansowanie oraz skłonić wnioskodawców do dokonywania głębszych analiz odnośnie realizacji ich projektów już na etapie planowania inwestycji. Ponadto zarekomendowano wyodrębnienie w systemie wskaźników RPO WM wskaźniki spójne z celami SL i EU 2020 dla tzw. działań prolizbońskich, aby wnioskodawcy mogli korzystać z gotowych rozwiązań/propozycji wskaźników do wykorzystania w ich projektach.

W 2011 r. zlecono również realizację badania ewaluacyjnego pt. „Ocena wykorzystania projektów realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego województwa mazowieckiego współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej jako czynnika rozwoju lokalnego i regionalnego”.

Głównym celem była ocena zasięgu oddziaływania projektów realizowanych przez samorządy gminne i powiatowe województwa ze środków Unii Europejskiej.

Osiągnięciu celu głównego badania służyły cele szczegółowe tj.: analiza gminnych i powiatowych JST województwa mazowieckiego w zakresie korzystania ze środków UE, identyfikacja czynników determinujących zakres zarówno przygotowywanych, jak i realizowanych projektów oraz identyfikacja barier napotykanych na etapie ubiegania się o dotację oraz wdrażania projektu. Istotnym elementem badania była również ocena zasięgu oddziaływania projektów mazowieckich JST, w szczególności pod kątem identyfikacji przedsięwzięć o zasięgu wykraczającym poza teren danej jednostki. Przeprowadzona została również ocena wykorzystania dostępnych środków UE na rzecz budowania potencjału rozwojowego i konkurencyjności danej jednostki oraz wpływu realizowanych projektów przez pryzmat czynników rozwoju lokalnego i regionalnego.

Badaniem objęto wszystkie JST województwa mazowieckiego, tj. 42 powiaty oraz 314 gmin. Przedmiotem zainteresowania były wszystkie projekty realizowane od 2007 r. przy udziale współfinansowania ze środków UE przez mazowieckie JST, z uwzględnieniem projektów realizowanych również przez Samorząd Województwa Mazowieckiego. Analiza obejmowała projekty wdrażane w ramach następujących Programów Operacyjnych (PO): Infrastruktura i Środowisko, Innowacyjna Gospodarka, Kapitał Ludzki, Rozwój Polski Wschodniej, Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich, a także w ramach Programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej, Programu Rozwój Obszarów Wiejskich oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.

Zgodnie z wynikami badania, do tej pory, samorząd województwa mazowieckiego wraz z powiatami i gminami pozyskał łącznie 16,5 mld zł z funduszy UE na realizację ponad 2700 projektów. Bardzo wysoko oceniono aktywność w ubieganiu się o wsparcie ze środków UE- wszystkie mazowieckie samorządy ubiegały się o finansowanie dla projektów w ramach programów na lata 2007-2013. Łączna wartość realizowanych projektów wyniosła 27,8 mld zł, co oznacza, że dofinansowanie UE pozwoliło pokryć średnio 60% wartości inwestycji. Największą część środków, które udało się pozyskać z programów UE, wykorzystują samorządy gminne - ok. 70% dofinansowania przypada w udziale właśnie temu poziomowi samorządu. Pozostała część funduszy UE przypada w równym udziale samorządowi województwa oraz mazowieckim powiatom. Wynika to w znacznej mierze z przyjętego w Polsce podziału środków własnych na poszczególne szczeble samorządowe w ramach systemu finansów publicznych. Zauważano jednak, że wsparcie Unii Europejskiej nie płynie w równomiernym stopniu do wszystkich samorządów danego szczebla.

Wyniki analizy pokazują, że na Mazowszu pierwszoplanowe znaczenie ma konwencjonalne podejście do rozwoju, które kładzie nacisk głównie na budowę infrastruktury podstawowej. Natomiast priorytety związane z rozwojem innowacyjnej gospodarki i budową konkurencyjności są traktowane w sposób wyraźnie drugoplanowy. Widoczny jest także deficyt interwencji dotyczących integracji społecznej oraz poprawy jakości rządzenia i kompetencji administracji.

Zgodnie z deklaracjami przedstawicieli gmin i powiatów, punktem wyjścia dla decyzji o wykorzystaniu funduszy UE są lokalne strategie rozwoju i wyznaczone w nich cele. Na drugim miejscu znalazły się potrzeby mieszkańców, ważnym czynnikiem jest również konieczność spełnienia wymogów wynikających z regulacji prawnych UE (związanych z ochroną środowiska). Praktyka pokazuje jednak, że w wielu przypadkach o tym, jakie inwestycje są realizowane decyduje po prostu oferta programów wsparcia UE. Dostępność środków UE skłania więc samorządy do podjęcia przedsięwzięć także w obszarach mniej priorytetowych.

Zauważono, że samorządy borykają się z szeregiem problemów i barier, które ograniczają ich możliwości realizacji projektów współfinansowanych z funduszy UE. Do najważniejszych zaliczono dużą konkurencję o środki, brak doświadczenia w ubieganiu się o finansowanie zewnętrzne czy też zbyt późne ogłoszenie informacji o naborze projektów. Istotnym utrudnieniem jest także konieczność zgromadzenia wkładu własnego. Wiele samorządów podkreśla, że ze względu na sytuację finansową zmuszone są ograniczać aktywność w zakresie korzystania z funduszy UE.

Znaczna część urzędów przyznaje też, że byłyby gotowe podjąć się realizacji kolejnych projektów, natomiast istotną barierę stanowi obecne zadłużenie, uniemożliwiające pokrycie wymaganej części kosztów inwestycji. Stosunkowo dużą trudność sprawiają też skomplikowane procedury konkursowe i niejasne, zdaniem samorządów, zasady oceny projektów. Urzędy oczekują więc większego wsparcia ze strony instytucji dystrybuujących środki UE, w szczególności jeśli chodzi o objaśnianie obowiązujących wymogów, udzielanie przejrzystych i rzetelnych informacji i przyspieszenie procesów decyzyjnych. Ponadto, zauważono istotną potrzebę wsparcia merytorycznego ze strony urzędników odpowiedzialnych za zarządzanie programami UE, w całym cyklu realizacji projektów.

Wśród najważniejszych potrzeb rozwojowych deklarowanych przez mazowieckie samorządy dominują te związane z podstawową infrastrukturą transportową i wodno-kanalizacyjną. Dość duże znaczenie mają także inwestycje w placówki oświatowe i ośrodki zdrowia. Natomiast niepokojący jest fakt przywiązywania stosunkowo małej wagi do takich obszarów potencjału rozwojowego jak rozwój przedsiębiorczości, przyciąganie inwestorów, informatyzacja czy integracja społeczna.

Zgodnie z deklarowanymi potrzebami, mazowieckie samorządy chciałyby zatem skupiać się w dalszym ciągu na podobnych projektach, jak te realizowane do tej pory, jednak oferta programów operacyjnych poniekąd „wymusza” na samorządowcach myślenie także o innych niż podstawowa infrastruktura potrzebach i ukierunkowywanie działań bardziej wielotorowo.

Wynikiem przeprowadzonego badania są rekomendacje dotyczące sposobu wspierania mazowieckich samorządów z wykorzystaniem funduszy UE. Ewaluatorzy na podstawie wyników przeprowadzonego badania zarekomendowali podjęcie następujących działań:

- podejmowanie działań ukierunkowanych na promowanie zarządzania strategicznego;
- położenie większego nacisku na weryfikację możliwości utrzymania inwestycji w dłuższym okresie, w szczególności nowych obiektów, dla których konieczne jest zapewnienie odpowiedniej ilości użytkowników;
- udostępnianie wieloletniego harmonogramu naborów wniosków wraz z przewidywaną kwotą alokacji na poszczególne konkursy oraz upowszechnianie informacji o dostępności dokumentu wśród potencjalnych beneficjentów, w szczególności JST województwa mazowieckiego;
- zapewnienie stabilności kryteriów oceny projektów;
- umacnianie potencjału wewnętrznego JST do samodzielnego przygotowania i realizacji projektów;
- objęcie JST szerszym wsparciem w całym cyklu życia projektu, obejmującym przede wszystkim doradztwo merytoryczne na etapie przygotowania projektów, jak i ich realizacji;
- zewnętrzne stymulowanie współpracy i tworzenie rozwiązań motywujących JST do wspólnego planowania i realizacji działań.

W związku z faktem, że przedmiotowe badanie zostało zakończone pod koniec grudnia 2011 r. a rekomendowane działania dotyczą możliwych do wdrożenia w przyszłej perspektywie finansowej obecnie trwają konsultacje dotyczące wniosków sformułowanych przez ewaluatorów oraz działań planowanych do podjęcia w związku z wdrożeniem rekomendacji.

Wyniki przeprowadzonych badań wraz z wynikającymi z nich rekomendacjami zostały upublicznione poprzez stronę internetową www.rpo.mazovia.pl (zakładka *Ewaluacja*).

Ewaluacje planowane na rok 2012 r.

Liczba zrealizowanych projektów pozwala na wyciągnięcie pierwszych wniosków w zakresie skuteczności interwencji udzielonej w ramach RPO WM. Biorąc pod uwagę stan realizacji RPO WM użytecznym badaniem byłoby badanie dostarczające informacji o oddziaływaniu poszczególnych interwencji unijnych (wpływie realizacji projektów w perspektywie długookresowej) oraz oceniające rezultaty interwencji w ramach RPO WM, w szczególności zaś poddające analizie osiągnięte dotychczas produkty i rezultaty oraz oceniające dotychczasową skuteczności i efektywności Programu.

W związku z powyższym badaniem, które zostanie zrealizowane przez IZ RPO WM w roku 2012 r. będzie „Ocena realizacji programów współfinansowanych ze środków UE w latach 2004 – 2011 na rozwój Województwa Mazowieckiego”. Celem badania będzie uzyskanie odpowiedzi na pytanie w jakim stopniu przedsięwzięcia podejmowane w ramach programów współfinansowanych ze środków UE w latach 2004 - 2011 wpłynęły na rozwój konkurencyjności województwa mazowieckiego. Celem badania będzie również ocena wpływu RPO WM na sytuację społeczno-gospodarczą województwa. Ponadto w ramach badania zostaną zidentyfikowane inwestycje, które będą miały kluczowe znaczenie dla województwa mazowieckiego w kolejnej perspektywie finansowej UE. Badanie będzie miało charakter oceny mid-term i jego wyniki znacząco wpłyną na ukierunkowanie działań zmierzających do przygotowania Programu, który będzie wdrażany w kolejnej perspektywie finansowej UE.

Badanie to będzie szczególnie przydatne pod kątem programowania przyszłej perspektywy ze względu na fakt, iż ewentualna ewaluacja ex post RPO WM będzie prowadzona już w trakcie wdrażania przyszłego programu. Kompleksowe podejście do ewaluacji interwencji w ramach funduszy

jest też uzasadnione w kontekście podejścia zintegrowanego do interwencji w ramach funduszy UE, które prawdopodobnie będzie obowiązywać w przyszłej perspektywie.

By sprostać wyzwaniom współczesnego świata województwo mazowieckie musi stać się regionem o dobrze działających mechanizmach wspierania przedsiębiorczości. Dlatego wsparcie RPO WM jest kierowane m.in. na wzmocnienie i rozwój firm wprowadzających innowacje i nowe technologie, tak aby zwiększać konkurencyjność gospodarki województwa. Małe i średnie przedsiębiorstwa (MSP) są motorem inicjatyw w zakresie przedsiębiorczości, innowacji oraz przyczyniają się do poprawy spójności gospodarczej i społecznej na poziomie regionalnym i lokalnym. Stanowią one główne źródło zatrudnienia, wywierają istotny wpływ na rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności, a tym samym mają kluczowe znaczenie dla zwiększenia konkurencyjności. W związku z powyższym badaniem planowanym do realizacji w roku 2012 jest „Analiza wsparcia udzielonego przedsiębiorcom w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013 w latach 2007 – 2011”. Głównym celem badania będzie ocena czy zakres wsparcia udzielanego przedsiębiorcom w ramach RPO WM sprzyja realizacji jego celów. Zadaniem Wykonawcy będzie analiza obecnej formy wsparcia sektora mikro, małych i średnich firm. Samorząd Województwa Mazowieckiego chce również pozyskać informacje o wpływie projektów realizowanych przez przedsiębiorców na zmianę ich konkurencyjności. Wnioski i rekomendacje z niniejszego badania powinny posłużyć jako wsparcie w procesie programowania w kolejnej perspektywie finansowej po 2013 roku.

Poza ww. tematami badań ewaluacyjnych nie wyklucza się zlecenia dodatkowych ekspertyz mających charakter ewaluacji oraz przeprowadzenia ewaluacji wewnętrznych, których potrzeba może wynikać z realizacji RPO WM 2007 – 2013 w roku 2012.

2.8 Krajowa rezerwa wykonania pomocy

21 grudnia 2011 r. Komisja Europejska wydała decyzję K(2011) 9872 zmieniającą decyzję K(2007)5072 w sprawie przyjęcia programu operacyjnego w ramach pomocy wspólnotowej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego objętego celem Konwergencji dla regionu Mazowieckiego w Polsce.

Główne obszary zmian dotyczyły:

- Uwzględnienia organów administracji rządowej jako podmiotów uprawnionych do aplikowania o dofinansowanie w ramach Priorytetu II – rozszerzono listę głównych grup beneficjentów, dodając tiret - administracja rządowa.
- Wprowadzenia zapisu dotyczącego cross-finansingu – w ramach Priorytetu I oraz Priorytetu II, wprowadzono zapis iż, w uzasadnionych przypadkach realizacji projektów, dopuszcza się możliwość finansowania działań, które należą do obszaru interwencji EFS, w zakresie nie większym niż 10 % kosztów kwalifikowanych projektu. Możliwość ta jest ograniczona jedynie do działań, które są niezbędne zarówno dla pomyślnej realizacji projektu, jak i bezpośrednio powiązane z projektem (zostanie to określone w Szczegółowym Opisie Priorytetów RPO WM 2007-2013).
- Zmodyfikowania opisu celu Priorytetu II – przeformułowano opis celu Priorytetu II zgodnie z rekomendacją z badania „Ocena stopnia realizacji celu głównego Priorytetu II RPO WM poprzez realizację celów zawartych w Strategii e-Rozwoju Województwa Mazowieckiego na lata 2007 – 2013”. Wprowadzono zapisu o zgodności działań realizowanych w ramach Priorytetu z zaleceniami KE oraz MRR w tym zakresie.
- Wprowadzono zapis dotyczący częściowego zamknięcia Programu – w celu zmniejszenia zakresu zobowiązań sprawozdawczych, realizowanych przez IZ RPO WM na rzecz KE, a także mając na względzie uelastycznienie przyływów finansowych, w Dziale V „Wdrażanie” w części dotyczącej Instytucji Zarządzającej RPO WM, wprowadzono możliwości częściowego zamknięcia Programu, przy założeniu, że zostaną spełnione warunki określone w art. 88 Rozporządzenia (WE) 1083/2006.

- Doprecyzowano zapis dotyczący progu 10% bezpośredniego finansowania na wsparcie dużych przedsiębiorstw – będzie przestrzegany maksymalny proponowany próg 10% bezpośredniego finansowania przedsiębiorstw na wsparcie dużych przedsiębiorstw, w relacji do alokacji środków EFRR na Priorytet I „Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu”. Mając jednocześnie na uwadze, że działalność gospodarcza organów władzy publicznej (rządowej i samorządowej) ich związków oraz podmiotów wykonujących zadania publiczne na ich zlecenie, jest ukierunkowana na realizację istotnych funkcji publicznych, uwzględniając jednocześnie rekomendacje KE zdefiniowane w ramach procesu negocjacji Programu, ocenie zachowania 10% progu zostaną poddane jedynie projekty realizowane w ramach I Priorytetu przez duże przedsiębiorstwa działające na rynku na zasadach komercyjnych

W obszarze wskaźników wprowadzono następujące zmiany:

- Zmodyfikowano nazewnictwo 27 wskaźników, w celu dostosowania do systemu wskaźników kluczowych KSI (SIMIK 07-13);
- Doszacowano zakładane wartości docelowe w 21 wskaźnikach:
 - ✓ w 9 wskaźnikach zostały zwiększone,
 - ✓ w 12 wskaźnikach zostały zmniejszone.
 - ✓ określono wartość dla wskaźnika: Oszczędność czasu w przewozach pasażerskich i towarowych (142,5 mln euro/rok)
- Wprowadzono 12 nowych wskaźników, w tym dwukrotnie Core Indicator (Zmiana emisji głównych zanieczyszczeń powietrza: dwutlenek siarki, tlenki azotu, pyły, dwutlenek węgla);
- Usunięto 1 wskaźnik (Długość wybudowanych gazociągów dystrybucyjnych) ze względu na usunięcie kategorii interwencji 35 – gaz ziemny;
- Usunięto 1 wskaźnik w Priorytecie VIII Pomoc Techniczna, który był niemierzalny i nieistotny z punktu widzenia celów programu.

W dniu 31 stycznia 2012 Zarząd Województwa Mazowieckiego zatwierdził uchwałę w sprawie zmiany RPO WM, zgodnie z którą RPO WM w zatwierdzonym przez KE kształcie obowiązuje od dnia 22 grudnia 2011 r.

Na podst. Uchwały nr 53 KK NSRO z dnia 9 lutego 2011 r. w sprawie alokacji dodatkowych środków wspólnotowych oraz realokacji w ramach regionalnych programów operacyjnych przydzielono:

- alokację dodatkowych środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, w łącznej wysokości: 37 106 103,0 euro, pochodzących z:
 - Krajowej Rezerwy Wykonania (kwota: 18 708 763 euro),
 - dostosowania technicznego (kwota: 16 594 039 euro),
 - dostosowania technicznego na niwelowanie skutków powodzi i kryzysu (kwota: 1 803 300 euro);

Tabela 24. Alokacja dodatkowych środków pochodzących z Krajowej Rezerwy Wykonania i dostosowania technicznego w podziale na kategorie interwencji i Działania

Oś Priorytetowa	Kategoria Interwencji	KRW	DT (część zasadnicza)	DT (powodziowe, kryzysowe)	RAZEM
Priorytet I	05 Usługi w zakresie zaawansowanego wsparcia dla przedsiębiorstw i grup przedsiębiorstw	5 000 000			5 000 000

	(Działanie 1.4)				
	07 Inwestycje w przedsiębiorstwa bezpośrednio związane z dziedziną badań i innowacji (innowacyjne technologie, tworzenie przedsiębiorstw przez uczelnie, istniejące ośrodki B+RT i przedsiębiorstwa, itp.) (Działanie 1.5)	4 651 653			4 651 653
Priorytet III	23 Drogi regionalne/lokalne (Działanie 3.1)		8 151 149	1 803 300	9 954 449
Priorytet IV	39 Energia odnawialna: wiatrowa (Działanie 4.3)	1 250 000			1 250 000
	40 Energia odnawialna: słoneczna (Działanie 4.3)	1 250 000			1 250 000
	41 Energia odnawialna: biomasa (Działanie 4.3)	1 250 000			1 250 000
	42 Energia odnawialna: hydroelektryczna, geotermiczna i pozostałe (Działanie 4.3)	1 250 000			1 250 000
	46 Oczyszczanie ścieków (Działanie 4.1)	4 057 110	8 442 890		12 500 000
SUMA		18 708 763	16 594 039	1 803 300	37 106 102

Źródło: opracowanie własne

Tabela 25. Zmiany alokacji na kategorie interwencji w związku z renegocjacją RPO WM 2007-2013

Lp.	Kategorie interwencji	Uzasadnienie
1.	02, 08	W związku z decyzją Komitetu Monitorującego RPO WM 2007-2013 z dnia 20 kwietnia 2011 r. o realokacji środków z Działania 1.3 do Działania 1.1, przesunięto kwotę 13 789 229 euro z kategorii 08 do kategorii 02.
2.	05, 07, 08, 09	W związku z uruchomieniem w ramach RPO WM 2007-2013 wsparcia dla instrumentów inżynierii finansowej oraz stwierdzonym niedoszacowaniem zapotrzebowania na środki w ramach kategorii 05, zweryfikowano podział środków na kategorie interwencji w ramach Priorytetu I i wprowadzono następujące zmiany: – alokowanie kwoty 5 000 000 euro z KRW na kategorię 05 <i>Usługi w zakresie zaawansowanego wsparcia dla przedsiębiorstw i grup przedsiębiorstw</i> , – przesunięcie kwoty 5 000 000 euro z kategorii 09 do kategorii 05, co stanowi odzwierciedlenie dokonanej w 2010 roku realokacji środków z Działania 1.6 do Działania 1.4, – przesunięcie kwoty 6 894 615 euro z kategorii 08 do kategorii 05 w związku z decyzją Komitetu Monitorującego RPO WM 2007-2013 o realokacji środków z Działania 1.3 do Działania 1.4 z dnia 20 kwietnia 2011 r., – zasilenie kategorii 07 kwotą 4 651 653 euro z KRW z przeznaczeniem na Działanie 1.5.
3.	10, 13, 15	W związku z decyzją Komitetu Monitorującego RPO WM 2007-2013 z dnia 20 kwietnia 2011 r. o realokacji środków z Działania 2.1 do Działania 2.2 i 2.3:

		- przesunięto kwotę 11 235 668 euro z kategorii 10 do kategorii 13, - przesunięto kwotę 2 553 561 euro z kategorii 10 do kategorii 15.
4.	23	Ze względu na duże zapotrzebowanie regionu na inwestycje w zakresie podnoszenia jakości regionalnego systemu transportowego, zasilono kategorię 23, przypisaną do Działania 3.1, środkami dostosowania technicznego z przeznaczeniem projekty budowy/przebudowy dróg regionalnych.
5.	25, 61	W związku z decyzją Komitetu Monitorującego RPO WM 2007-2013 z dnia 20 kwietnia 2011 r. o realokacji środków z Działania 5.1 do Działania 5.2, przesunięto kwotę 1 400 000 euro z kategorii 25 do kategorii 61.
6.	35, 47	W celu silniejszego ukierunkowania interwencji realizowanej w ramach Działania 4.3 <i>Ochrona powietrza energetyka</i> , zdecydowano o koncentracji wsparcia na inwestycjach bezpośrednio przyczyniające się do poprawy stanu środowiska, przesuując środki z kategorii interwencji 35 <i>Gaz ziemny</i> na kategorię 47 <i>Jakość powietrza</i> , realizowaną w ramach tego samego Działania.
7.	39, 40, 41, 42	W odpowiedzi na wysokie zainteresowanie wnioskodawców ogłoszonym konkursem w ramach Działania 4.3 <i>Ochrona powietrza, energetyka</i> , gdzie wartość wnioskowanego dofinansowania w zakresie odnawialnych źródeł energii i kogeneracji przekroczyła 80 mln euro przy alokacji na konkurs w wysokości 20 mln euro, alokowano środki pochodzące z KRW w kwocie 5 000 000 euro.
8.	46	Alokowano dodatkowe środki z Krajowej Rezerwy Wykonania i dostosowania technicznego w łącznej wysokości 12 500 000 euro na kategorię 46 w odpowiedzi na wysokie zapotrzebowanie wnioskodawców na wsparcie w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
9.	48, 51, 53, 54	W związku ze stwierdzonym brakiem zainteresowania wnioskodawców realizacją projektów z zakresu budowy zintegrowanego systemu zapobiegania i kontroli zanieczyszczeń oraz promowania bioróżnorodności i ochrony przyrody (brak kontraktacji w tym zakresie), przesunięto środki z kategorii interwencji 48 i 51 do pozostałych dwóch kategorii wspieranych w ramach Działania 4.4 <i>Ochrona przyrody, zagrożenia, systemy monitoringu: 53 Zapobieganie zagrożeniom</i> i 54 <i>Inne działania na rzecz ochrony środowiska i zapobiegania zagrożeniom</i> , bez zmiany alokacji na to Działanie.
10.	76, 77, 79	W związku z decyzją Komitetu Monitorującego RPO WM 2007-2013 z dnia 20 kwietnia 2011 r. o realokacji środków z Działania 7.2 do Działania 7.1 i 7.3: - przesunięto kwotę 3 018 564 euro z kategorii 77 do kategorii 76, - przesunięto kwotę 2 770 348 euro z kategorii 77 do kategorii 79.
11.	81, 85, 86	Po przeprowadzonej analizie zadań realizowanych w ramach pomocy technicznej i struktury zaangażowania środków, stwierdzono brak interwencji realizowanej w kategorii 81, właściwej dla programów o charakterze ponadregionalnym. Środków z kategorii 81 zostały przesunięte do kategorii 85 i 86, zgodnie z prognozowanym zapotrzebowaniem.

Źródło: opracowanie własne

3. Realizacja w podziale na priorytety, postęp wdrażania programu wg priorytetów/osi

Informacje nt. realokacji oraz rekomendacji KE/IZ dotyczące Priorytetów znajdują się w punktach: 2.1.6.2 Postęp finansowy i rzeczowy, 2.1.6.3 Rekomendacje KE, 2.1.6.4 Rekomendacje IZ, 2.4 Zmiany

w kontekście realizacji Programu Operacyjnego. Informacja dotycząca badań ewaluacyjnych została zamieszczona w punkcie 2.4.6 Koordynacja i komplementarność jako przedmiot badań ewaluacyjnych. Brak opisu nt. realokacji środków oznacza, iż nie są one planowane i nie zostały dokonane w 2011 r.

3.1 Priorytet I. Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu

3.1.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów

Celem Priorytetu jest poprawa konkurencyjności Mazowsza poprzez tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i wsparcie rozwoju przedsiębiorczości. Na realizację Priorytetu I RPO WM 2007-2013 przewidziano środki zEFRR w wysokości 440 053 384,00 euro, co stanowi 23,55 % alokacji RPO WM.

W ramach Priorytetu I realizowane są następujące działania:

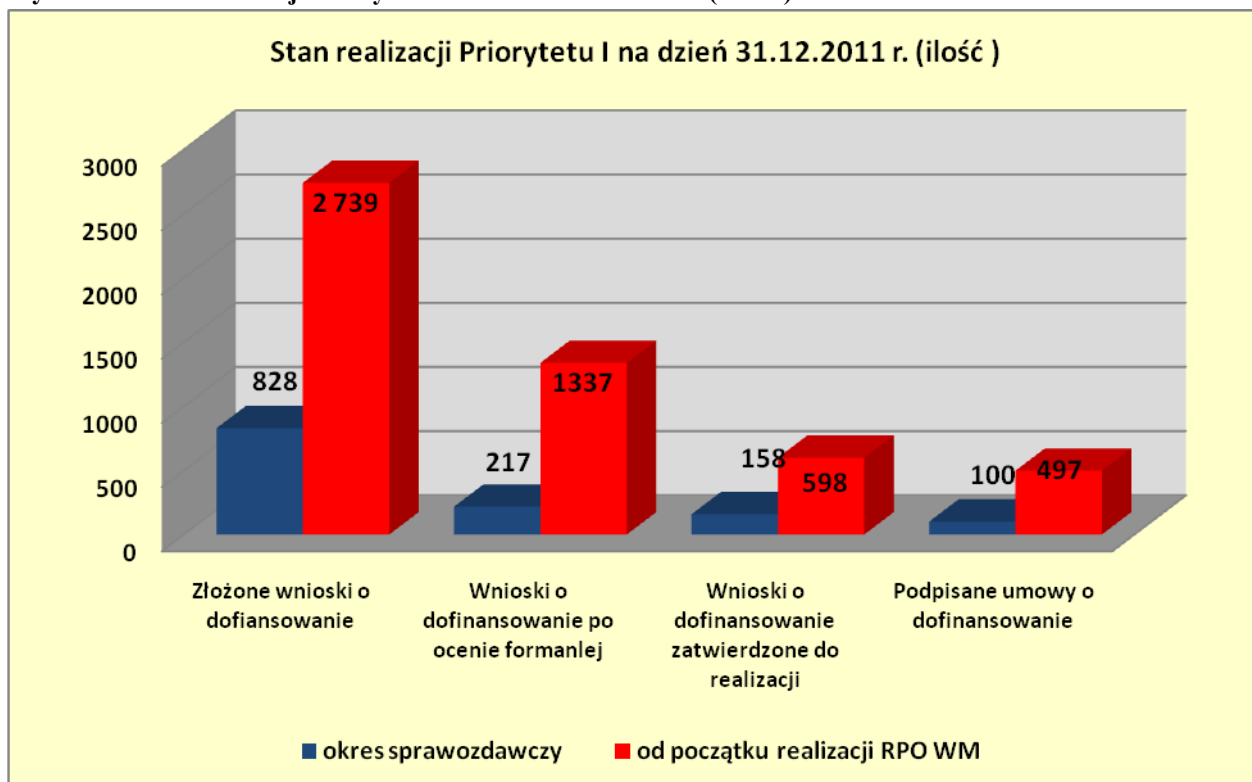
1. Działanie 1.1 *Wzmocnienie sektora badawczo - rozwojowego* (alokacja na Działanie (EFRR): 62 239 419 euro);
2. Działanie 1.2 *Budowa sieci współpracy nauka - gospodarka* (alokacja na Działanie (EFRR): 6 375 000 euro);
3. Działanie 1.3 *Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą* (alokacja na Działanie (EFRR): 55 816 156 euro);
4. Działanie 1.4 *Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu* (alokacja na Działanie (EFRR): 73 833 990,00 euro);
5. Działanie 1.5 *Rozwój przedsiębiorczości* (alokacja na Działanie (EFRR): 170 189 153,00 euro);
6. Działanie 1.6 *Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym* (alokacja na Działanie (EFRR): 16 675 000 euro);
7. Działanie 1.7 *Promocja gospodarcza* (alokacja na Działanie (EFRR): 46 962 500 euro);
8. Działanie 1.8 *Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie wdrażania najlepszych dostępnych technik (BAT)* - alokacja na Działanie (EFRR): 7 962 166 euro).

Wdrażanie Priorytetu I przyczynia się do osiągnięcia celów Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego, Korelacja została szczegółowo opisana w punkcie 3.9.

W związku z przeznaczeniem dodatkowych środków z Krajowej Rezerwy Wykonania oraz Dostosowania Technicznego na realizację Priorytetu I przeznaczono łącznie 9 651 653,00 euro. Dodatkowe środki zostały przeznaczone na realizację Działania 1.4 (5 000 000,00 euro) oraz Działanie 1.5 (4 651 653,00 euro).

Od początku uruchomienia Programu przeprowadzono 19 konkursów, na które łącznie złożono 2 730 projektów (przed oceną formalną) – łączna alokacja na te konkursy wyniosła 1 349 803 808,19 PLN euro (z czego w okresie sprawozdawczym ogłoszono siedem konkursów na kwotę 151 684 400 PLN euro). Łącznie po ocenie formalnej zarejestrowano w systemie KSI 1 337 wniosków na kwotę dofinansowania 2 190 927 794,41 euro z czego w okresie sprawozdawczym złożono 217 wniosków na łączne dofinansowanie 273 402 874,18 PLN. Do 31.12.2011 r. zatwierdzono do dofinansowania 598 projektów na łączną kwotę dofinansowania 1 330 638 811,90 PLN euro, z czego w okresie sprawozdawczym 158 wniosków na kwotę 296 506 718 PLN. Ze względu na specyfikę największej projektów, podobnie jak w poprzednim roku, zatwierdzono w ramach Działania 1.5 – 423 projekty na kwotę (EFRR) 437 943 927,44 PLN euro.

Wykres 22. Stan realizacji Priorytetu I na dzień 31.12.2011 r. (liczba)

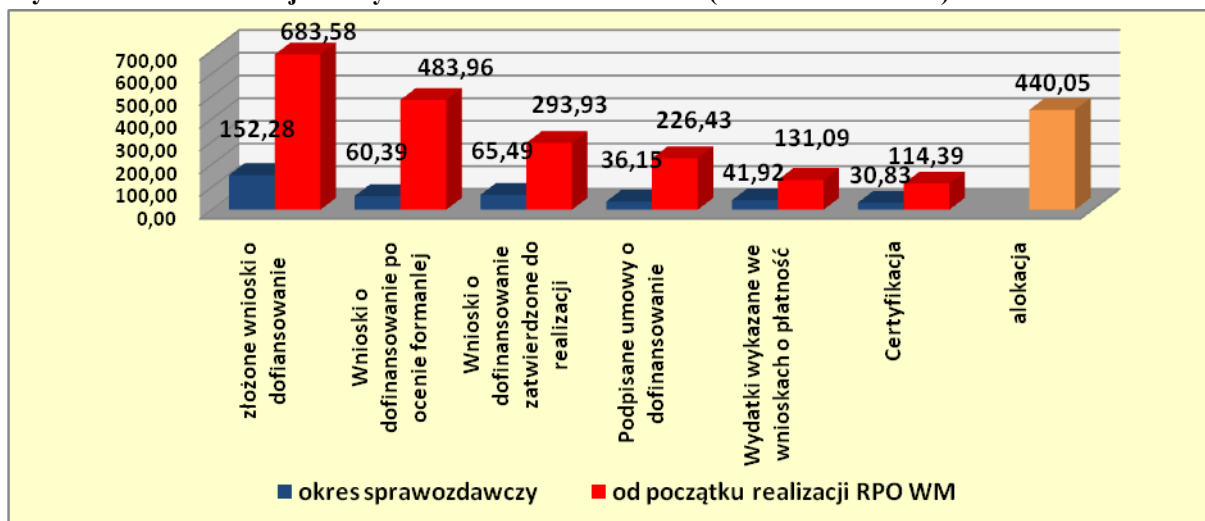


Źródło: opracowanie własne

Do końca okresu sprawozdawczego podpisano 497 umów o dofinansowanie (w okresie sprawozdawczym wzrost o 100 umów), na kwotę dofinansowania 246 621 827,98 euro, w tym 226 439 649,77 euro pochodzące z EFRR (w okresie sprawozdawczym wzrost odpowiednio o 177 291 359,00 PLN i 163 358 382,00 PLN), co stanowi 52,78% alokacji przewidzianej na realizację Priorytetu I. Podobnie jak przy wnioskach o dofinansowanie najczęściej środków zakontraktowano w ramach Działania 1.5 – 437 943 927,44 PLN euro. Natomiast najwyższy stopień wykorzystania alokacji zanotowano w Działaniu 1.7– ponad 80%. Najniższy stopień kontraktacji odnotowano w Działaniu 1.2 (0%). Do końca okresu sprawozdawczego IZ RPO zatwierdziła do dofinansowania w ramach Działania 1.2 8 projektów na kwotę dofinansowania z EFRR 2 026 935,70 euro, co stanowi 31,79% środków przewidzianych na realizowanie Działania 1.2. Jednocześnie w okresie kwiecień – maj 2012 r. planowany jest do ogłoszenia drugiego konkursu dla przedsiębiorców w ramach Działania 1.2. IZ planuje, iż w II i III kwartale 2012 r. rozstrzygnięte zostaną konkursy ogłoszone w IV kwartale 2011 r., tj. konkursy w ramach Działania 1.5, 1.6 oraz 1.7.

Biorąc pod uwagę kontraktację środków w ramach kategorii interwencji, najczęściej zakontraktowano w kategorii *09 Inne działania mające na celu pobudzenie badań, innowacji i przedsiębiorczości w MŚP* – 129 761 030,18 euro, co stanowi ponad 52% zakontraktowanych dotychczas środków. Wkład publiczny nie pochodzący z RPO WM i prywatny przeznaczony na realizację projektów wyniósł 209 209 472,7 euro (wartość ogółem-dofinansowanie), co sugeruje, że żeby otrzymać jedno euro ze środków RPO WM w ramach Priorytetu I należy posiadać własne środki w wysokości około 0,85 euro (w poprzednim okresie sprawozdawczym 0,82 euro).

Wykres 23. Stan realizacji Priorytetu I na dzień 31.12.2011 r. (wartość w mln euro)

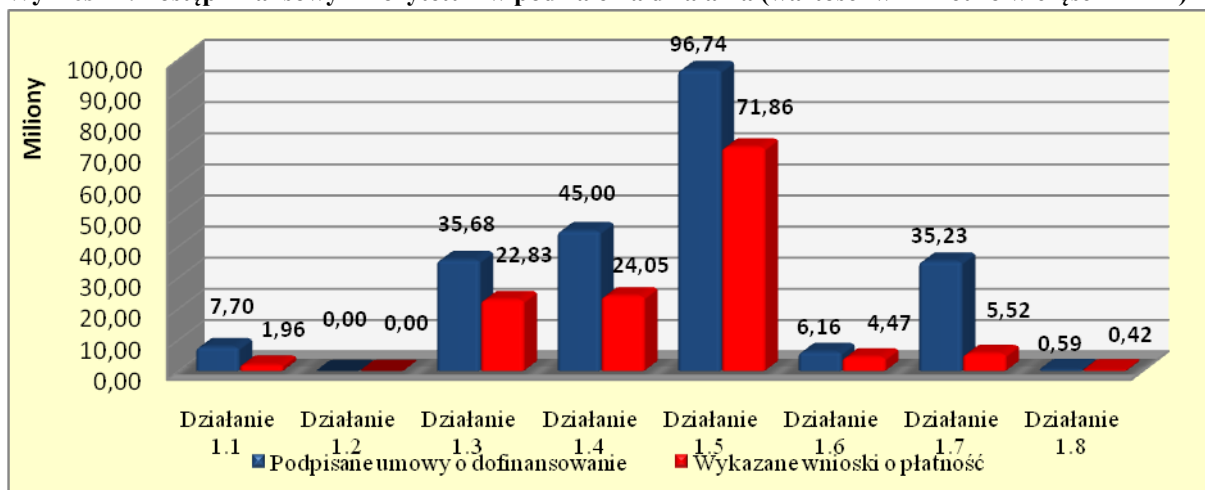


* Wartości w zakresie podpisanych umów mogą nie sumować się z wartościami z poprzednich okresów sprawozdawczych ze względu na różnice kursowe oraz aneksowanie umów.

* Dane dotyczące złożonych wniosków opracowane na podstawie LSI źródłem pozostałych danych są raporty KSI

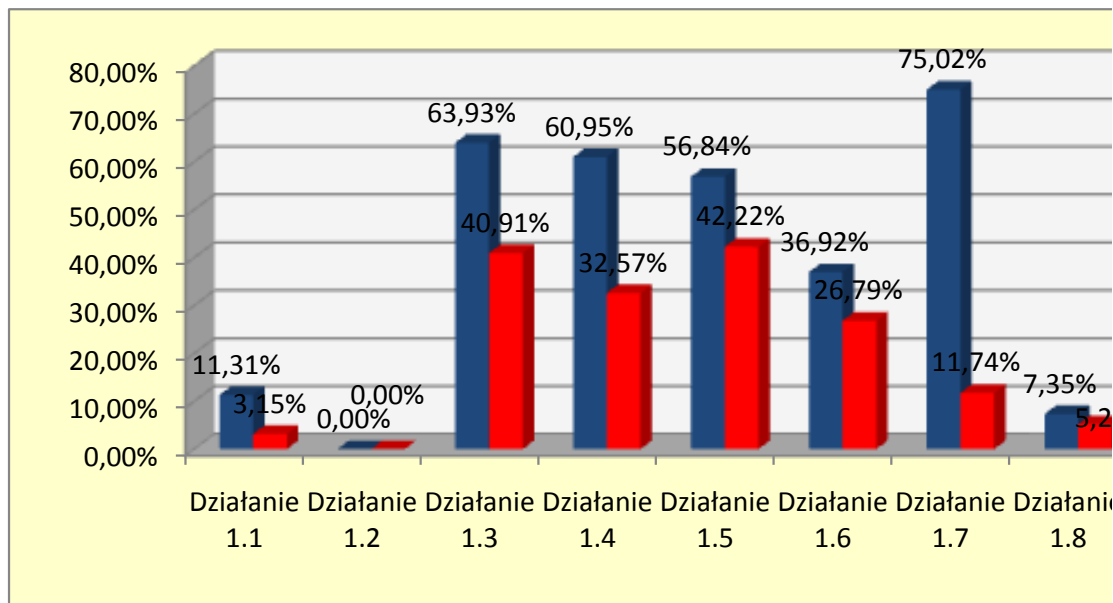
Źródło: opracowanie własne

Wykres 24. Postęp finansowy Priorytetu I w podziale na działania (wartości w mln euro w części EFRR)



Źródło: opracowanie własne

Wykres 25. Postęp finansowy Priorytetu I w podziale na działania (jako procent alokacji)



Źródło: opracowanie własne

Łącznie w Priorytecie I od uruchomienia Programu wykazano we wnioskach o płatność wydatki na kwotę 131 097 517,33 euro pochodzące z EFRR, z czego w okresie sprawozdawczym 41 289 132,74 euro. Dzięki systemowi prefinansowania przekazano w formie zaliczek kumulatywnie od uruchomienia Programu 57 541 144,19 euro. Zrefundowane środki zostały poświadczony do Komisji Europejskiej na łączną kwotę EFRR w wysokości: 121 650 710,73 euro, tj. 26% alokacji przeznaczonej na realizację Priorytetu I i stanowi wzrost o 30 837 985,83 euro w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego.

Tabela 26. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary problemowe – Priorytet I

Obszar problemowy	Działanie 1.01		Działanie 1.03		Działanie 1.04		Działanie 1.05		Działanie 1.07		Działanie 1.08	
	Liczba	Wartość dofinansowania EFRR	Liczba	Wartość dofinansowania EFRR	Liczba	Wartość dofinansowania EFRR	Liczba	Wartość dofinansowania EFRR	Liczba	Wartość dofinansowania EFRR w euro	Liczba	Wartość dofinansowania EFRR w euro
mławsko-żuromiński	-	-	-	-	-	-	19	4 364 631,68	2	2 905 685,36	-	-
nadbużańskie	-	-	5	8 036 621,23	-	-	20	4 419 952,94	1	3 538 336,77	-	-
ostrołęcki	-	-	4	10 882 969,28	1	2 575 782,34	35	6 194 393,99	2	3 469 814,30	-	-
płocki	-	-	-	-	2	14 142 316,47	41	11 360 909,82	3	2 822 605,01	-	-
radomski	2	4 123 072,68	6	3 515 428,06	1	2 575 782,34	58	9 743 631,88	5	4 900 084,12	1	450 629,56
RAZEM	2	4 123 072,68	15	22 435 018,57	2	19 293 881,16	171	36 083 520,32	9	17 636 525,55	1	450 629,56

Źródło: opracowanie własne

Na obszarach problemowych w ramach Priorytetu I realizowanych jest łącznie 200 projektów (co stanowi ponad 40% wszystkich projektów) na kwotę dofinansowania w części UE wynoszącą około 100 144 659,44 euro (niecałe 45% wartości projektów). Najwięcej projektów jest realizowanych na obszarze radomskim – 73 projekty na kwotę dofinansowania z EFRR 25 430 640,24 euro.

IZ RPO WM przeprowadziła w okresie sprawozdawczym dwa nabory projektów proponowanych do umieszczenia na liście rezerwowej Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych RPO

WM 2007-2013 w zakresie Działań 1.1, 1.3, 1.4. Pierwszy nabór został przeprowadzony w okresie od 1 września do 1 października 2011 r., natomiast drugi od 17 listopada do 30 listopada 2011 r.

Na dzień 31.12.2011 r. na liście projektów kluczowych znajdowało się 14 projektów realizowanych w ramach Priorytetu I. W okresie sprawozdawczym poszerzono listę projektów kluczowych o siedem projektów, na łączną kwotę wnioskowanego dofinansowania 33 644 155,51 euro.

Do końca okresu sprawozdawczego złożono w ramach listy projektów kluczowych wszystkie 14 wniosków znajdujących się na IWIPK na kwotę dofinansowania 117 062 009,55 euro. Do dnia 31.12.2011 r. podpisano łącznie 6 umów na kwotę 60 701 897,81 euro (EFRR).

Tabela 27. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na subregiony – Priorytet I

Priorytet I	Subregion	od początku realizacji Programu			
		Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie 1.1	Ciechanowsko-Płocki	-	-	-	-
	Ostrołęcko-Siedlecki	-	-	-	-
	Radomski	2	4 850 673,74	4 123 072,68	4 123 072,68
	M.St. Warszawa	5	3 586 760,33	2 919 138,08	2 919 138,08
	Warszawski-Wschodni	-	-	-	-
	Warszawski-Zachodni	-	-	-	-
Działanie 1.2	Ciechanowsko-Płocki	-	-	-	-
	Ostrołęcko-Siedlecki	-	-	-	-
	Radomski	-	-	-	-
	M.St. Warszawa	-	-	-	-
	Warszawski-Wschodni	-	-	-	-
	Warszawski-Zachodni	-	-	-	-
Działanie 1.3	Ciechanowsko-Płocki	1	778 144,45	609 900,06	609 900,06
	Ostrołęcko-Siedlecki	11	24 789 304,36	20 706 819,54	20 706 819,54
	Radomski	6	5 179 581,97	3 515 428,06	3 515 428,06
	M.St. Warszawa	1	2 186 028,50	1 827 105,01	1 827 105,01
	Warszawski-Wschodni	3	2 786 479,81	2 368 507,84	2 368 507,84
	Warszawski-Zachodni	4	8 176 740,40	6 656 389,04	6 656 389,04
Działanie 1.4	Ciechanowsko-Płocki	2	48 624 063,03	18 759 251,90	16 718 098,81
	Ostrołęcko-Siedlecki	1	5 151 564,69	5 151 564,69	5 151 564,69
	Radomski	1	2 575 782,34	2 575 782,34	2 575 782,34
	M.St. Warszawa	3	11 283 094,03	11 168 669,46	11 168 669,46
	Warszawski-Wschodni	1	11 044 842,06	9 387 969,30	9 387 969,30
	Warszawski-Zachodni	-	-	-	-

Działanie 1.5	Ciechanowsko-Płocki	70	51 975 639,99	21 371 383,75	18 165 676,17
	Ostrołęcko-Siedlecki	76	43 948 591,56	17 818 501,12	15 145 725,94
	Radomski	64	31 914 904,62	13 326 674,83	11 327 673,60
	M.St. Warszawa	76	46 192 199,34	17 110 184,30	14 543 656,63
	Warszawski-Wschodni	71	49 714 618,41	22 235 412,07	18 900 100,24
	Warszawski-Zachodni	73	48 492 222,08	21 950 118,46	18 657 597,61
Działanie 1.6	Ciechanowsko-Płocki	-	-	-	-
	Ostrołęcko-Siedlecki	-	-	-	-
	Radomski	-	-	-	-
	M.St. Warszawa	2	1 336 130,58	1 135 710,99	1 135 710,99
	Warszawski-Wschodni	-	-	-	-
	Warszawski-Zachodni	1	1 749 224,65	710 514,69	603 937,49
	JESSICA	1	5 195 883,52	5 195 883,52	4 416 500,99
Działanie 1.7	Ciechanowsko-Płocki	4	8 902 247,90	7 441 376,74	7 436 452,95
	Ostrołęcko-Siedlecki	4	11 945 225,88	10 101 532,83	10 095 069,11
	Radomski	5	6 954 576,49	5 762 055,34	5 754 165,41
	M.St. Warszawa	9	735 954,25	249 128,84	211 759,51
	Warszawski-Wschodni	4	6 485 496,82	5 466 924,21	5 460 611,53
	Warszawski-Zachodni	9	7 659 619,42	6 288 249,53	6 271 274,77
Działanie 1.8	Ciechanowsko-Płocki	-	-	-	-
	Ostrołęcko-Siedlecki	-	-	-	-
	Radomski	1	1 293 571,90	530 152,42	450 629,56
	M.St. Warszawa	-	-	-	-
	Warszawski-Wschodni	1	322 133,57	158 426,34	134 662,39
	Warszawski-Zachodni	-	-	-	-
RAZEM		497	455 831 300,68	246 621 827,97	226 439 649,77

Źródło: opracowanie własne

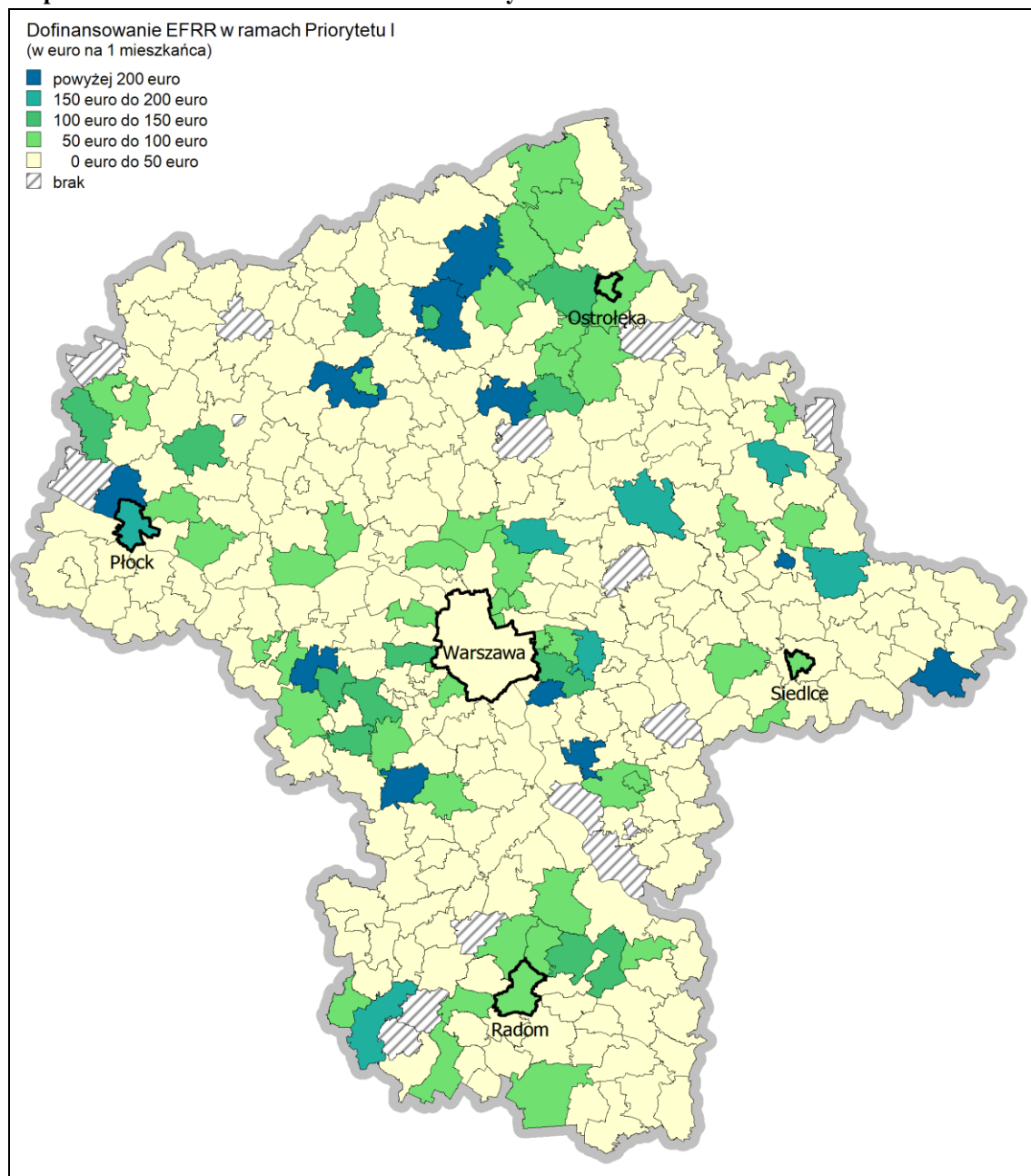
* w tabeli nie ujęto 6 projektów, których beneficjenci mają siedzibę poza województwem mazowieckim

Zgodnie z zaprezentowaną tabelą, z pośród wszystkich regionów, które otrzymały dofinansowanie w ramach Priorytetu I największą wartością cechowały się projekty realizowane w subregionie ostrołęcko-siedleckim 51 099 179,27 euro (EFRR), natomiast najmniej odnotowano w subregionie radomskim 27 746 751,63 euro (EFRR).

Informacja nt. wpływu Priorytetu na realizowanie zasady równości szans znajduje się w punkcie 2.2.1 Równość szans.

Rozkład projektów w podziale na obszary wsparcia znajduje się w punkcie 2.1.6.2 Analiza postępu finansowego i rzeczowego.

Mapa 4. Dofinansowanie EFRR w ramach Priorytetu I



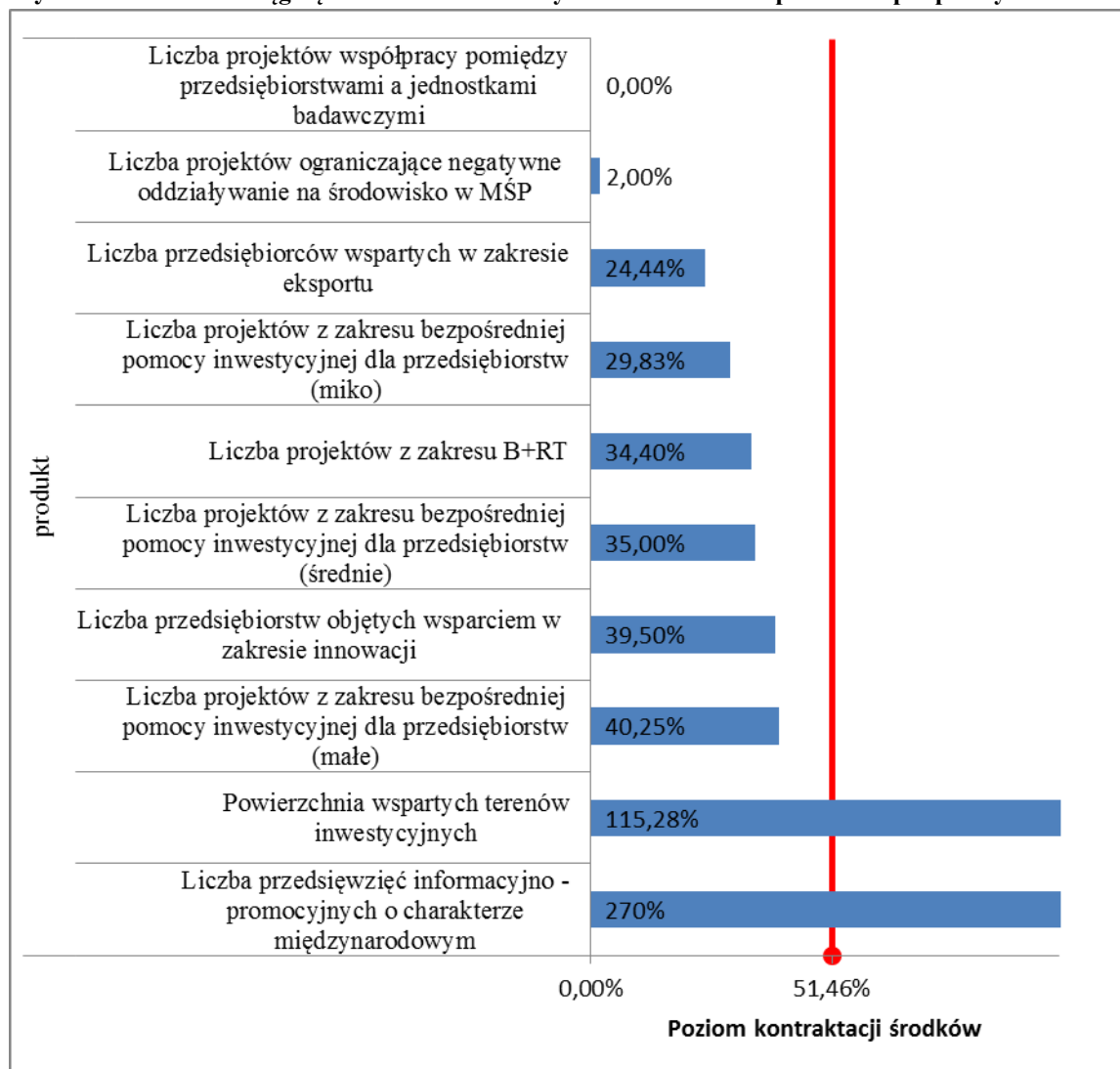
Źródło: opracowanie własne

Realizacja Priorytetu I pozwoliła na osiągnięcie następujących wartości wskaźników produktu:

- Liczba projektów z zakresu B+RT – 52 szt. (0 szt. na zakończenie 2010 r.), co stanowi 20,8% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 86 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 250 szt.;
- Liczba projektów z zakresu bezpośredniej pomocy inwestycyjnej dla przedsiębiorstw w podziale na:
- Mikro – 114 szt. (77 szt. na zakończenie 2010 r.), co stanowi 19% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 179 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 600 szt.;

- Małe – 106 szt. (61 szt. na zakończenie 2010 r.), co stanowi 26,5% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów –161 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 400 szt.;
- Średnie – 45 szt. (27 na zakończenie 2010 r.), co stanowi 22,5% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów –70 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 200 szt.;
- Liczba projektów ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko w MŚP - 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 2 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 100 szt.;
- Liczba projektów współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami a jednostkami badawczymi - 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 0 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 200 szt.;
- Liczba przedsięwzięć informacyjno – promocyjnych o charakterze międzynarodowym - 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 162 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 60 szt.;
- Powierzchnia wspartych terenów inwestycyjnych – 437,8 ha (0 na zakończenie 2010 r.), co stanowi 35,84% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów –1383,36 ha. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 1 200 ha.;
- Liczba przedsiębiorców wspartych w zakresie eksportu - 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 22 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 90 szt.;
- Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w zakresie innowacji – 52 szt. (0 na zakończenie 2010 r.), co stanowi 26% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 79szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 200 szt.;

Wykres 26. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów



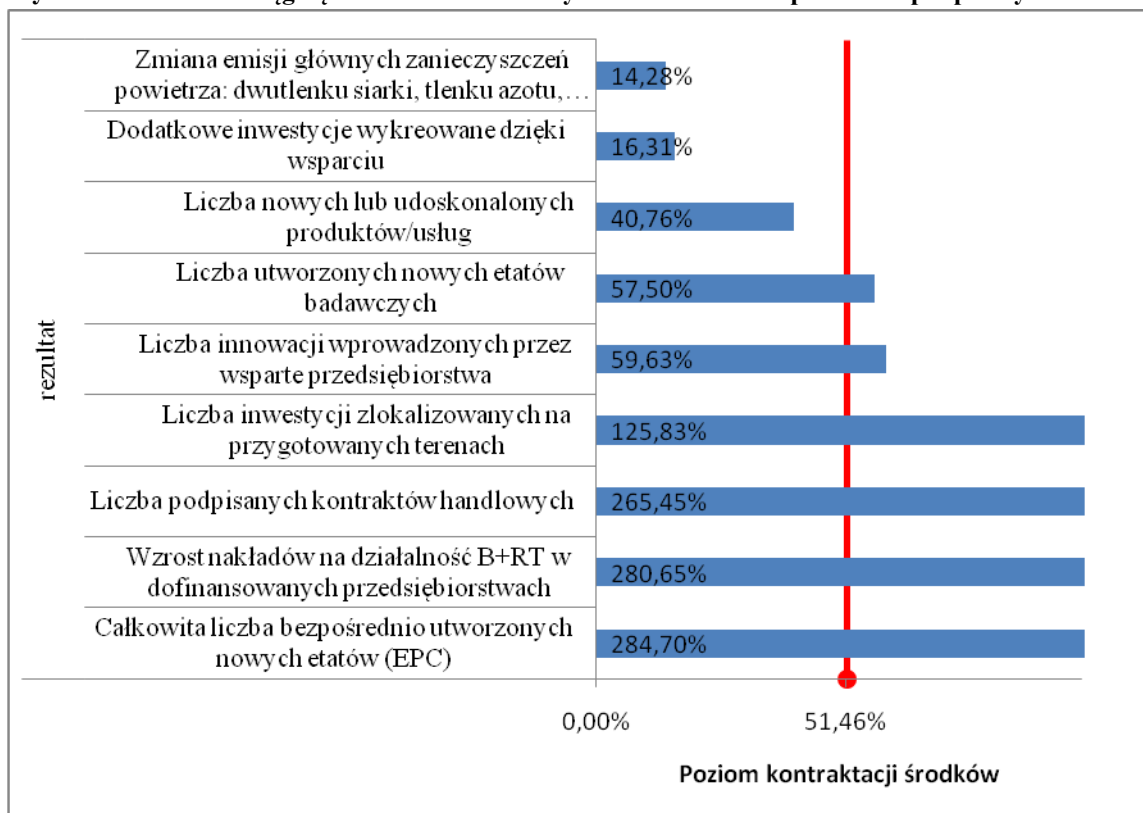
Źródło: opracowanie własne

Równoległe z osiągnięciem wskaźników produktu osiągnięte są następujące wskaźniki rezultatu:

- Liczba utworzonych nowych etatów badawczych – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 23 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 40 szt.;;
 - kobiety – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów –2 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 20 szt.;
 - mężczyźni – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 21 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 20 szt.
- Całkowita liczba bezpośrednio utworzonych nowych etatów (EPC) - 1 226,25 szt. (647 szt. na zakończenie 2010 r.), co stanowi 122,63% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów –2 847szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 1 000 szt., w tym:
 - kobiety – 178 szt., (93,92 szt. na zakończenie 2010 r.), co stanowi 35,6% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów –369 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 500 szt.;

- mężczyźni – 1 048,25 szt. (553,08 szt. na zakończenie 2010 r.), co stanowi 209,65% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 2478 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 500 szt.
- Liczba nowych lub udoskonalonych produktów/usług – 682 szt. (0 szt. na zakończenie 2010 r.), co stanowi 27,28% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 1 019 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 2 500 szt.
- Liczba podpisanych kontraktów handlowych – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 292 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 110 szt.;
- Liczba innowacji wprowadzonych przez wsparte przedsiębiorstwa – 363 szt. (0 szt. na zakończenie 2010 r.), co stanowi 33% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 656 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 1 100 szt.
- Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach – 27 szt. (0 szt. na zakończenie 2010 r.), co stanowi 22,5% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 151 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 120 szt.
- Zmiana emisji głównych zanieczyszczeń powietrza: dwutlenku siarki, tlenku azotu, pyłów, dwutlenku węgla - 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 2 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 14 szt.
- Dodatkowe inwestycje wykreowane dzięki wsparciu – 25 126 747,11 euro (0 na zakończenie 2010 r.), co stanowi 6,28% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 65 253 584,71 euro. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 400 000 000 euro.
- Wzrost nakładów na działalność B+RT w dofinansowanych przedsiębiorstwach – 26 131 433,15 euro (0 na zakończenie 2010 r.), co stanowi ponad 180% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 39 292 108,18 euro. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 14 000 000 euro

Wykres 27. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów



Źródło: opracowanie własne

IZ RPO WM zleciła wykonanie ekspertyzy na wzór badania ewaluacyjnego, która wykazała, iż *w wnioskach o dofinansowanie najczęściej występującym rodzajem innowacyjności była innowacja produktowa – wprowadzenie tego rodzaju innowacji zostało zadeklarowane w 339 projektach (83% wszystkich projektów znajdujących się na listach rankingowych). Bardzo często przedsiębiorcy deklarowali też wprowadzenie innowacji procesowej (w 235 wnioskach – 58%). Na kolejnych miejscach znajdują się innowacje: organizacyjna (95 projektów – 23%) oraz technologiczna (73 – 18%). W analizowanych wnioskach deklarowane były jeszcze innowacje: techniczna (23 – 6%), zarządcza (13 – 3%) oraz marketingowa (5 – 1%). Rodzaje innowacji nie sumują się do 100%, gdyż w projekcie można było wskazać więcej niż jeden rodzaj innowacji.*

Tabela 28. Forma prawna beneficjenta

Priorytet I	Forma prawna beneficjenta	Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie 1.1	jednostka naukowa	5	3 586 760,33	2 919 138,08	2 919 138,08
	uczelnia wyższa	2	4 850 673,74	4 123 072,68	4 123 072,68
Działanie 1.3	wspólnota samorządowa - gmina	22	30 390 393,72	24 355 744,04	24 355 744,04
	wspólnota samorządowa - powiat	4	13 505 885,76	11 328 405,50	11 328 405,50
Działanie 1.4	fundacja	1	4 289 374,86	4 174 950,30	4 174 950,30
	jednostka naukowa	1	11 044 842,06	9 387 969,30	9 387 969,30
	spółka akcyjna - duże przedsiębiorstwo	1	43 472 498,34	13 607 687,21	11 566 534,13
	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - duże przedsiębiorstwo	2	19 872 630,88	19 872 630,88	19 872 630,88
Działanie 1.5	Kościół Katolicki	1	771 831,23	316 324,28	268 875,64
	niepubliczny zakład opieki zdrowotnej (w tym osoby prowadzące praktyki lekarskie/pielęgniarskie)	1	87 313,20	46 341,92	39 390,63

	osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą - duże przedsiębiorstwo	1	1 399 668,24	458 907,62	390 071,48
	osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą - małe przedsiębiorstwo	53	33 037 962,38	14 396 278,69	12 236 836,87
	osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą - mikro przedsiębiorstwo	117	45 427 646,34	18 992 352,04	16 143 499,20
	osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą - średnie przedsiębiorstwo	16	13 463 856,60	5 631 596,68	4 786 857,18
	spółdzielnia - duże przedsiębiorstwo	1	1 481 334,22	444 002,65	377 402,25
	spółdzielnia - małe przedsiębiorstwo	1	577 337,31	281 006,28	238 855,34
	spółka akcyjna - małe przedsiębiorstwo	5	5 810 690,30	2 343 859,07	1 992 280,21
	spółka akcyjna - mikro przedsiębiorstwo	4	2 425 769,75	837 368,36	711 763,10
	spółka akcyjna - średnie przedsiębiorstwo	13	17 129 204,73	6 601 616,54	5 611 374,06
	spółka cywilna prowadząca działalność w oparciu o umowę zawartą na podstawie KC - małe przedsiębiorstwo	18	8 470 715,20	3 715 177,31	3 157 900,70
	spółka cywilna prowadząca działalność w oparciu o umowę zawartą na podstawie KC - mikro przedsiębiorstwo	23	3 291 803,52	1 572 919,21	1 336 981,32
	spółka cywilna prowadząca działalność w oparciu o umowę zawartą na podstawie KC - średnie przedsiębiorstwo	1	188 645,90	77 313,89	65 716,81
	spółka jawna - małe przedsiębiorstwo	29	18 530 077,76	8 670 189,66	7 369 661,20
	spółka jawna - mikro przedsiębiorstwo	6	1 059 455,64	527 074,95	448 013,70
	spółka jawna - średnie przedsiębiorstwo	10	8 142 329,75	3 265 831,88	2 775 957,10
	spółka komandytowa - małe przedsiębiorstwo	1	82 251,75	30 007,41	25 506,30
	spółka komandytowa - mikro przedsiębiorstwo	1	131 562,99	61 736,83	52 476,30
	spółka komandytowo-akcyjna - duże przedsiębiorstwo	2	3 249 802,96	799 131,88	679 262,09
	spółka komandytowo-akcyjna - średnie przedsiębiorstwo	1	2 088 904,84	880 602,71	748 512,30
	spółka partnerska - małe przedsiębiorstwo	1	302 360,06	151 180,03	128 503,03
	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - duże przedsiębiorstwo	5	5 550 615,08	1 802 953,37	1 532 510,37
	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - małe przedsiębiorstwo	53	40 265 668,20	17 513 241,67	14 886 255,41
	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - mikro przedsiębiorstwo	28	25 506 436,80	11 774 663,49	10 008 460,89
	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - średnie przedsiębiorstwo	29	32 941 800,22	12 282 377,81	10 440 021,14
	stowarzyszenie	2	823 131,02	338 218,33	287 485,58
Działanie 1.6	bez szczególnej formy prawnej	1	5 195 883,52	5 195 883,52	4 416 500,99
	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - mikro przedsiębiorstwo	2	2 786 957,84	1 592 587,90	1 486 010,70
	stowarzyszenie	1	298 397,39	253 637,78	253 637,78
Działanie 1.7	osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą - małe przedsiębiorstwo	2	139 170,75	50 893,85	43 259,77
	osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą - mikro przedsiębiorstwo	2	103 332,53	42 084,56	35 771,88
	osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą - średnie przedsiębiorstwo	1	81 249,24	31 953,83	27 160,76
	przedsiębiorstwo państwowe - duże przedsiębiorstwo	1	164 723,74	33 134,53	28 164,35
	spółdzielnia - małe przedsiębiorstwo	1	64 607,23	22 228,33	18 894,08
	spółka akcyjna - duże przedsiębiorstwo	1	67 708,42	27 523,75	23 395,18
	spółka akcyjna - średnie przedsiębiorstwo	1	80 541,20	33 134,53	28 164,35
	spółka jawna - duże przedsiębiorstwo	1	79 439,63	33 108,02	28 141,82
	spółka jawna - małe przedsiębiorstwo	1	27 175,79	11 137,62	9 466,98

	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - duże przedsiębiorstwo	1	101 888,67	33 134,53	28 164,35
	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - małe przedsiębiorstwo	3	254 899,88	97 066,63	82 506,63
	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - mikro przedsiębiorstwo	2	163 534,79	65 959,44	56 065,53
	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - średnie przedsiębiorstwo	2	129 664,63	51 535,12	43 804,85
	województwo samorządowa jednostka organizacyjna	1	159 761,43	109 277,67	109 277,67
	wspólnota samorządowa - gmina	9	1 303 991,43	869 878,39	869 878,39
	wspólnota samorządowa - województwo	1	39 761 431,41	33 797 216,70	33 797 216,70
Działanie 1.8	osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą - małe przedsiębiorstwo	1	322 133,57	158 426,34	134 662,39
	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - średnie przedsiębiorstwo	1	1 293 571,90	530 152,42	450 629,56
RAZEM		497	455 831 300,68	246 621 827,97	226 439 649,77

Źródło: opracowanie własne

*Suma z liczby umów wykazana w kolumnie "Razem" nie musi być równa sumie umów z poszczególnych obszarów problemowych, gdyż jedna umowa może być realizowana w kilku obszarach problemowych. W takim przypadku jest ona liczona dla każdego obszaru problemowego oddzielnie, a w wierszu "Razem" jednokrotnie. Wiersz "Razem" ma bowiem pokazywać liczbę umów realizowanych we wszystkich obszarach problemowych.

Najczęściej występującą formą prawną dofinansowania w Priorytecie I byli oczywiście przedsiębiorcy – 445 z 497 umów. Drugą grupę stanowiły jednostki samorządu terytorialnego – 37 umów. Analogicznie rozkładają się formy prawne beneficjentów, jeżeli weźmiemy pod uwagę kryterium wielkości dofinansowani z EFRR – jest to analogicznie 130 108 106,51 euro i 70 460 522,29

Działanie 1.1 – Wzmocnienie sektora badawczo-rozwojowego

Postęp finansowy

W ramach Działania 1.1 ogłoszono jeden konkurs w 2010 r. (RPOWM/1.1/1/2010) na łączną kwotę 5 mln euro. W ramach konkursu wpłynęło łącznie 39 projektów (po ocenie formalnej) na kwotę dofinansowania 23 721 391,50 euro, co zdecydowanie przekroczyło alokację dostępną na konkurs w wysokości 5 mln euro. Pozytywnie zweryfikowano pod względem formalnym 28 projektów na łączną kwotę dofinansowania 16 124 232,85 euro. Do dnia 31.12.2011 r. zatwierdzono do dofinansowania 6 projektów na kwotę 3 656 153,97 euro, natomiast podpisano umowy dla 5 projektów. Jeden projekt na kwotę 737 570,17 euro oczekuje na podpisanie umowy o dofinansowanie. Na liście rezerwowej znajduje się obecnie 19 projektów na kwotę dofinansowania (EFRR) 10 886 682,78 euro. Dodatkowo w ramach Działania 1.1 przewidziano do dofinansowania 7 projektów kluczowych. W okresie sprawozdawczym Zarząd Województwa Mazowieckiego zatwierdził dodanie 4 projektów kluczowych do trzech już wpisanych na listę projektów kluczowych. Do końca okresu sprawozdawczego złożono cztery wnioski o dofinansowanie (projekty kluczowe) na kwotę 28 333 503,19 euro, natomiast podpisano dwie umowy o dofinansowanie na kwotę 4 123 072,67 euro.

W okresie sprawozdawczym Zarząd Województwa Mazowieckiego zdecydował o włączeniu 4 nowych projektów kluczowych do IWIPK. Dla projektów kluczowych do końca okresu sprawozdawczego złożono cztery wnioski o dofinansowanie na kwotę 49 649 925,05 euro, natomiast podpisano dwie umowy o dofinansowanie na kwotę 4 123 072,67 euro. W ramach podpisanych umów rozliczono wydatki na kwotę 1 958 607,91 euro (EFRR), co stanowi 3,15% alokacji przewidzianej na realizację Działania

W dn. 20 kwietnia 2011 r. IZ RPO WM dokonała realokacji z Działania 1.3 do Działania 1.1 w wysokości 13 789 229 euro.

Tabela 29. Projekty w ramach Działania 1.1

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu
Działanie 1.1 - Wzmocnienie sektora badawczo-rozwojowego	Ilość	2	46	2	32	9	10	6	7
	Wartość Euro	15 694 879,57	72 060 093,44	18 249 562,39	44 457 736,04	29 360 984,74	31 989 657,15	4 413 538,35	7 042 210,76

Źródło: opracowanie własne

Tabela 30. Projekty kluczowe w ramach Działania 1.1

Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Aktualna wartość całkowita projektu	Aktualna wartość dofinansowania projektu ze środków UE	Data podpisania pre-umowy: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data złożenia wniosku o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data podpisania umowy o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista
Stworzenie powiązań kooperacyjnych między sferą badawczą a przedsiębiorstwami w celu poprawy konkurencyjności regionu i zwiększenia spójności gospodarczej i społecznej	Politechnika Radomska im. K. Pułaskiego	3 092 555,78	2 628 672,41	2) 18.03.2010 Aneks - 21.07.2010 Aneks - 28.10.2010	2) 02.11.2010	2) 28.12.2010 Aneks 3.10.2011
Wzmocnienie potencjału innowacyjnego ośrodka w Świerku w zakresie rozwoju technologii wykorzystujących promieniowanie	Narodowe Centrum Badań Jądrowych	8 770 903,99	7 455 268,39	2) 26.07.2010 Aneks - 28.10.2010	2) 02.11.2010	1) styczeń 2012
Centrum Badawcze Polskiej Akademii Nauk „Konwersja Energii i Źródła Odnawialne w gminie Jabłonna”	Instytut Podstawowych Problemów Techniki PAN	24 088 609,36	16 755 162,12	2) 22.03.2010 Aneks - 26.07.2010 Aneks - 29.12.2010	2) 30.12.2010	1) styczeń 2012
Aparatura WCB (Weterynaryjne Centrum Badawcze)	Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego	2 800 241,55	2 267 935,00	2) 19.07.2011	2) 29.12.2011	1) II kwartał 2012

Rozbudowa laboratoriów i stworzenie prototypów linii doświadczalnych dla innowacyjnych technologii przygotowanych do wdrożenia przez grupy badawcze Instytutu Wysokich Ciśnień Polskiej Akademii Nauk	Instytut Wysokich Ciśnień Polskiej Akademii Nauk	8 271 801,41	5 905 124,81	2) 27 września 2011	2) 30.12.2011	1) II kwartał 2012
Warszawska Przerzecz Technologiczna - Centrum Zarządzania Innowacjami i Transferem Technologii Politechniki Warszawskiej	Politechnika Warszawska	16 508 560,47	13 143 362,05	2) 26.07.2011	2) 30.12.2011	1) II kwartał 2012
Doposażenie Instytutu Eksploatacji Pojazdów i Maszyn Politechniki Radomskiej im. K. Pułaskiego w aparaturę naukowo - dydaktyczną z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz ochrony przed skażeniami motoryzacyjnymi środowiska	Politechnika Radomska im. K. Pułaskiego	1 758 117,96	1 494 400,27	2) 25.07.2011	2) 5.09.2011	2) 20.10.2011 Aneks - 12.12.2011

Źródło: opracowanie własne

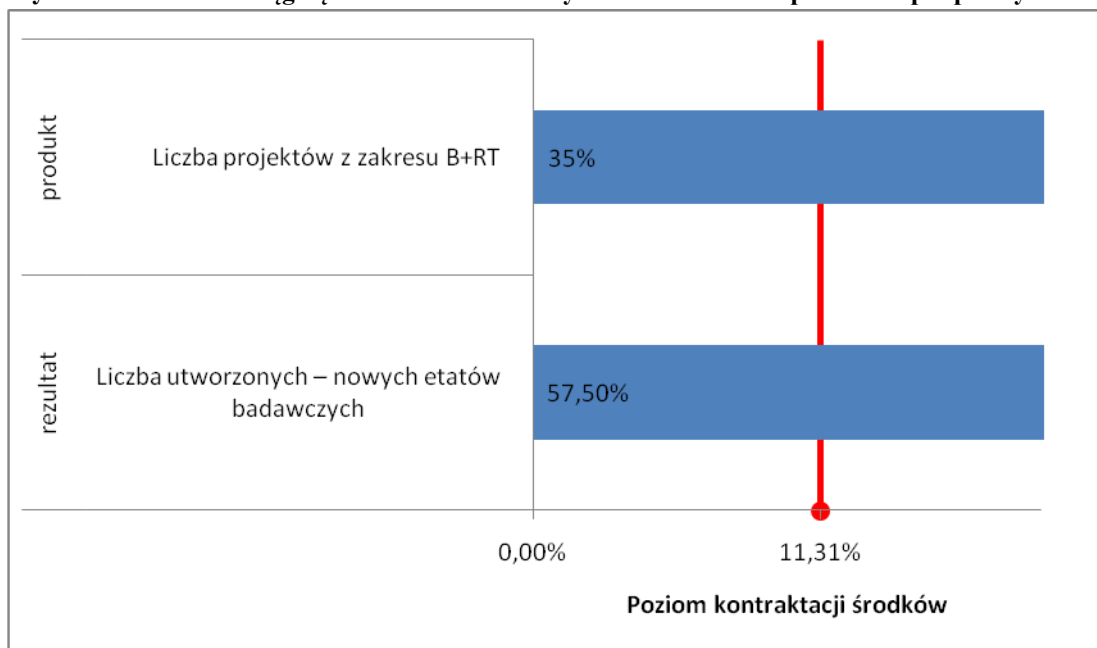
Na obecnym etapie odnotowano jedynie opóźnienie w realizacji jednego projektu kluczowego: Centrum Badawcze Polskiej Akademii Nauk „Konwersja Energii i Źródła Odnawialne w gminie Jabłonna”. Wynika ono z faktu, iż wnioskodawca przed podpisaniem umowy o dofinansowanie planuje zmienić Beneficjenta projektu. Wnioskodawca jest na etapie kompletowania dokumentów niezbędnych do zmiany Beneficjenta. Planuje się, że podpisanie umowy nastąpi w I kwartale 2012 r.

Postęp rzeczowy

Dzięki podpisanym umowom osiągnięto następującym postęp rzeczowy w obszarze wskaźników produktu i rezultatu:

- Liczba projektów z zakresu B+RT - 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 7 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 20 szt.;
- Liczba utworzonych – nowych etatów badawczych - 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 23 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 40 szt., w tym:
- kobiety - Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 2 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 20 szt.
- mężczyźni - Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 21 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 20 szt.

Wykres 28. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów



Źródło: opracowanie własne

Analizując stan osiągnięcia wartości docelowych wskaźników produktu i rezultatu, a także mając na uwadze oczekiwanie na podpisanie dwóch umów w ramach projektów kluczowych oraz jednego wybranego w trybie konkursowym, należy stwierdzić, że w kontekście pozostałej alokacji osiągnięcie założonych wartości docelowych wskaźników jest niezagrożone.

Wdrażanie Działania 1.1 opiera się na założeniach analizy SWOT poprzez podejmowanie różnorodnych działań mających na celu wykorzystywanie mocnych stron regionu oraz minimalizowanie jego słabych stron. Przykładem takiego działania jest umieszczenie na liście projektów kluczowych drugiego projektu Politechniki Radomskiej – *Doposażenie Instytutu Eksploatacji Pojazdów i Maszyn Politechniki Radomskiej im. K. Pułaskiego w aparaturę naukowo-dydaktyczną z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz ochrony przed skażeniami motoryzacyjnymi środowiska*. Celem projektu jest zakup linii diagnostycznej, urządzeń do diagnostyki układów bezpieczeństwa czynnego i biernego, hamowni podwoziowej, systemu do badania i oceny kierowności i stateczności ruchu samochodów oraz oprogramowania wspomagającego badanie, analizę i rekonstrukcję wypadków drogowych, pozwoli realizować prace z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego, polegające na kompleksowych badaniach stanu technicznego pojazdów samochodowych oraz ich własności jezdnych, na badaniach wypadków drogowych oraz badaniach specyficznych problemów ruchu drogowego występujących w regionie radomskim, w województwie i w Polsce, w celu identyfikacji głównych zagrożeń i wskazywania najlepszych rozwiązań.

Cel projektu wpisuje się w realizację celu pośredniego Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego *wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu tworzenie regionalnych sieci współpracy i trwałych powiązań instytucjonalnych pomiędzy uczestnikami regionalnego systemu innowacji: (sektor B+R, przedsiębiorcami, władzami regionalnymi i lokalnymi oraz instytucjami otoczenia biznesu)* i tym samym ma istotny wpływ na wartość wskaźników *Nakłady bieżące na działalność rozwojową (w cenach stałych)* i *Nakłady bieżące na działalność badawczą (w cenach stałych)*.

Realizacja inwestycji przyczyni się również do realizacji wskaźnika Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza 2007-2015 *Liczba i wartość zrealizowanych wspólnych projektów sektora nauki z biznesem i instytucjami otoczenia biznesu*. Korelacja została szerzej opisana w punkcie 3.9 Sprawozdania.

Działanie 1.2 – Budowa sieci współpracy nauka-gospodarka

Tabela 31. Projekty w ramach Działania 1.2

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu
Działanie 1.2 - Budowa sieci współpracy nauka-gospodarka	Ilość	27	27	12	12	0	0	0	0
	Wartość Euro	5 307 755,42	5 307 755,42	2 936 326,61	2 936 326,61	0,00	0,00	0,00	0,00

Źródło: opracowanie własne

Postęp finansowy

W okresie od 29.04.2011 r. do 31.05.2011 r. ogłoszony został konkurs zamknięty bez preselekcji z alokacją 5 mln euro. W odpowiedzi na konkurs złożonych zostało 27 wniosków na kwotę 5 307 755,42 euro. Pozytywnie pod względem formalnym zostało ocenionych 12 projektów na kwotę 2 936 326,61 euro, z czego zatwierdzono do dofinansowania 8 projektów na kwotę 2 026 935,70 euro, co stanowi 31,79% alokacji na dane Działanie (stosowne zmiany wprowadzono w KSI w styczniu 2012 r.). Głównym powodem odrzucenia wniosków była niezgodność z zasadami pomocy publicznej, a także złożenie uzupełnień po wymaganym terminie, sprzeczność z zasadami OOS oraz błędy w wybieranych wskaźnikach. Dodatkowo trzy projekty wymagały uzupełnienia wniosku ze względu na kwestie związane z pomocą publiczną. Należy podkreślić, że konkurs dla Działania 1.2 był konkursem o najwyższym, jak dotychczas stopniu skomplikowania dokumentacji konkursowej oraz tematyki samych projektów.

Z związku z faktem, iż w ramach Działania nie są realizowane projekty kluczowe, IZ planuje po rozpoznaniu dotychczasowych barier utrudniających aplikowanie o środki oraz wdrożeniu działań usprawniających, zorganizowanie kolejnego konkursu w ramach Działania 1.2 (zgodnie z harmonogramem naboru wniosków na 2012 rok konkurs zostanie ogłoszony w okresie kwiecień – maj 2012 r. przy alokacji 4 mln euro).

W ramach zorganizowanego konkursu interwencją zostały objęte projekty celowe, składające się z dwóch faz, obejmujące badania przemysłowe lub eksperymentalne prace rozwojowe:

- części badawczej,
- części wdrożeniowej.

Konkurs był realizowany w celu optymalizacji potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw Mazowsza z sektora MŚP, dzięki wykorzystaniu rezultatów prac B+R realizowanych na ich potrzeby przez jednostki naukowe.

Postęp rzeczowy

Wskaźniki produktu i rezultatu:

- Liczba projektów współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami a jednostkami badawczymi - 0 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 20 szt.;

- Wzrost nakładów na działalność B+RT w dofinansowanych przedsiębiorstwach – około 0 mln euro. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 6 mln euro;

Dzięki zatwierdzeniu do dofinansowania 8 wniosków o dofinansowanie w styczniu 2012 roku możliwa będzie realizacja wskaźników Działania. Ponadto, IZ szacuje, że ogłoszenie kolejnego konkursu z alokacją 4 mln euro pozwoli osiągnąć zakładaną wartość wskaźników.

Działanie 1.3. – Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą

Tabela 32. Projekty w ramach Działania 1.3

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu
Działanie 1.3 - Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą	Ilość	1	40	1	39	1	27	2	26
	Wartość Euro	7 834 968,88	68 562 365,62	1 827 105,01	62 929 716,43	1 827 105,01	45 665 422,49	2 725 409,89	35 684 149,54

Źródło: opracowanie własne

W ramach działania zaplanowane są do realizacji dwa projekty kluczowe.

Tabela 33. Projekty kluczowe w ramach Działania 1.3

Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Aktualna wartość całkowita projektu	Aktualna wartość dofinansowania projektu ze środków UE	Data podpisania pre-umowy: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data złożenia wniosku o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data podpisania umowy o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista
Warszawska Przestrzeń Technologiczna - Centrum Przedsiębiorczości Smolna 6	Miasto Stołeczne Warszawa	2 186 028,50	1 827 105,01	2) 23.03.2010 Aneks - 28.12.2010	2) 30.12.2010	2) 7.07.2011
Warszawska Przestrzeń Technologiczna - Centrum Kreatywności Targowa 56	Miasto Stołeczne Warszawa	6 626 646,10	5 632 649,19	2) 22 grudnia 2011 r.	2) 30.12.2011	1) II kwartał 2012

Źródło: opracowanie własne

W okresie sprawozdawczym na liście rezerwowej IWIPK, umieszczono 2 projekty:

- 1) Kompleksowe uzbrojenie terenu przeznaczanego pod utworzenie Interdyscyplinarnego Centrum Innowacji w Grodzisku Mazowieckim dla rozwoju innowacyjności na Mazowszu,
- 2) Warszawska Przestrzeń Technologiczna - Centrum Innowacji Filtrowa 1a.

Postęp finansowy

W ramach Działania 1.3 od początku realizacji Programu ogłoszone zostały dwa konkursy RPOWM/1.3/1/2008 i RPOWM/1.3/1/2009 (w okresie sprawozdawczym nie zostały ogłoszone żadne konkursy w ramach tego Działania), z łączną alokacją wynoszącą 70 062 947,00 euro. W odpowiedzi na ogłoszenie dwóch konkursów złożono 39 wniosków o dofinansowanie na łączną kwotę dofinansowania 62 929 716,43 euro, z czego w ramach konkursu RPOWM/1.3/1/2008 wybrano do dofinansowania 9 projektów na kwotę 18 011 405,73 euro (EFRR) oraz 17 projektów w ramach konkursu RPOWM/1.3/1/2009 na kwotę dofinansowania 25 826 911,75 euro. Kumulatywnie od uruchomienia Programu podpisano 26 umów na łączną kwotę dofinansowania 35 684 149,54 euro, z czego 2 umowy na kwotę 2 725 409,98 euro podpisano w okresie sprawozdawczym. Od początku realizacji przekazano do IC deklaracje i poświadczenia na kwotę EFRR w wysokości: 22 833 396,32 euro, co stanowi 40,91% alokacji, z czego w samym okresie sprawozdawczym przekazano deklarację na kwotę 12 894 449,03 euro.

W dn. 20 kwietnia 2011 r. IZ RPO WM dokonała realokacji 20 683 844 euro z Działania 1.3 do działań 1.1 (13 789 229 euro) i 1.4. (6 894 615 euro).

W ramach Działania 1.3 przewidziane są do realizacji 2 projekty realizowane w trybie indywidualnym (jeden projekt dodany w okresie sprawozdawczym). Do końca 2011 r. podpisano jedną umowę o dofinansowanie projektu indywidualnego, natomiast dla drugiego projektu beneficjent złożył 30.12.2011 r. wniosek o dofinansowanie, który obecnie jest w trakcie oceny formalnej.

Łączna suma zakontraktowanego dofinansowania w projektach konkursowych oraz dofinansowania wnioskowanego na realizację projektu kluczowego wynosi 53 837 783,71 euro, co stanowi 96,45% alokacji przewidzianej na realizację tego Działania.

Obecnie IZ RPO WM nie planuje przeprowadzenia dodatkowego konkursu w ramach Działania 1.3

Postęp rzeczowy

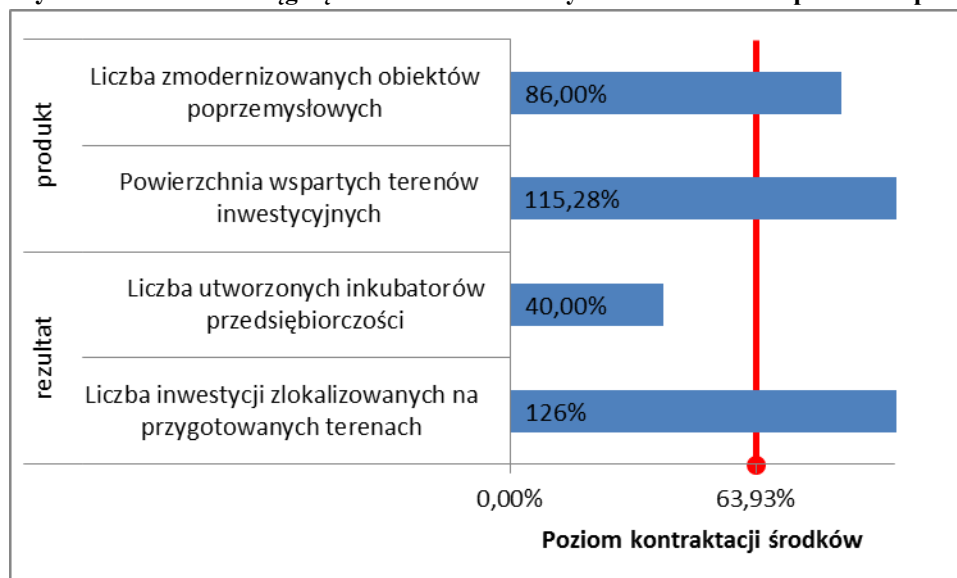
Dzięki podpisanym umowom o dofinansowanie możliwe jest wykazanie realizacji następujących wskaźników produktu:

- Powierzchnia wspartych terenów inwestycyjnych – 437,8 ha. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 1 383,36 ha. Wartość docelowa zapisana na 2015r. 1 200 ha.;
- Liczba zmodernizowanych obiektów przemysłowych – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 43 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015r. 50 szt.;

Równoległe z osiągnięciem wskaźnika produktu osiągnane są wskaźniki rezultatu:

- Liczba utworzonych inkubatorów przedsiębiorczości – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 2 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015r. 5 szt.;
- Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach - 27 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 151 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015r. 120 szt.;

Wykres 29. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów



Źródło: opracowanie własne

Cele realizowanych projektów wpływają na realizację celu pośredniego Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020: *Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu- wspieranie przedsiębiorczości oraz działań organizacji samorządu gospodarczego, stowarzyszeń oraz innych instytucji biznesowych.*

Działanie 1.4. – Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu

Postęp finansowy

Tabela 34. Projekty w ramach Działania 1.4

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu
Działanie 1.4 - Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu	Ilość	10	20	5	13	3	7	1	5
	Wartość Euro	44 680 203,11	99 732 167,33	10 934 393,64	70 898 458,13	12 756 792,58	50 412 060,97	9 387 969,30	45 002 084,60

Źródło: opracowanie własne

W ramach Działania zaplanowane są do realizacji 3 projekty kluczowe

Tabela 35. Projekty kluczowe w ramach Działania 1.4

Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Aktualna wartość całkowita projektu	Aktualna wartość dofinansowania projektu ze środków UE	Data podpisania pre-umowy: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data złożenia wniosku o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data podpisania umowy o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista
Płocki Park Przemysłowo - Technologiczny I	Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny Spółka Akcyjna	43 472 498,34	11 566 534,13	2) 02.07.2009 Aneks - 23.09.2010 Aneks - 31.03.2010 Aneks - 23.09.2010	2) 11.10.2010	2) 23.12.2010 Aneks - 4.03.2011 Aneks - 08.04.2011
Budowa Parku Naukowo Technologicznego wraz z modernizacją infrastruktury towarzyszącej ośrodka w Świerku	Narodowe Centrum Badań Jądrowych	11 044 842,06	9 387 969,30	2) 26.07.2010 Aneks - 28.10.2010	2) 02.11.2010	2) 30.08.2011
Park Innowacyjny Celestynów Unipress- budowa infrastruktury technicznej	Instytut Wysokich Ciśnień PAN	2 602 279,66	1 887 011,27	2) 21.06.2011 Aneks - 29.09.2011	2) 30.11.2011	1) II kwartał 2012

Źródło: opracowanie własne

W 2011r na Liście rezerwowej IWIPK umieszczono 1 projekt:

- projekt ARM S.A., pn.: *Utworzenie Interdyscyplinarnego Centrum Innowacji w Grodzisku Mazowieckim dla rozwoju innowacyjności na Mazowszu*

W ramach Działania 1.4 zorganizowane zostały trzy konkursy z łączną alokacją 31 219 519 euro, co stanowi 42,28% alokacji na to Działanie. Dwa konkursy zostały zorganizowane w 2009 r., natomiast ostatni nabór był prowadzony w okresie od 31.05.2011 r. – 29.07.2011 r. (alokacja 5 mln euro). W ramach naboru prowadzonego w 2011 r. możliwe było uzyskanie wsparcia przez fundusze pożyczkowe działające jako osoby prawne, które nie działają dla zysku lub przeznaczają zysk na cele statutowe, utrzymując odpowiedni poziom kapitału oraz uchwałą właściwego organu utworzyły wyodrębniony księgowo fundusz. W wyniku przeprowadzonego naboru złożono 5 wniosków (po ocenie formalnej) na łączną kwotę dofinansowania 10 934 393,64 euro, z czego trzy zostały zatwierdzone do dofinansowania (EFRR: 3 368 676,83 euro), natomiast w stosunku do jednego wniosku (EFRR: 2 208 968,41 euro) nie ukończono do końca okresu sprawozdawczego oceny merytorycznej. W okresie sprawozdawczym podpisano jedną umowę na kwotę dofinansowania z EFRR 9 387 969,29 euro (projekt kluczowy: *Budowa Parku Naukowo-Technologicznego wraz z modernizacją infrastruktury towarzyszącej w Świerku*). Łącznie od uruchomienia Programu podpisano 5 umów (1 fundusz poręczeniowy, 2 fundusze pożyczkowe, 2 parki technologiczne) na kwotę 45 002 084,60 euro, tj. 60,59% alokacji. Do końca okresu sprawozdawczego beneficjenci wykazali we wnioskach o płatność wydatki na kwotę 24 047 581,18 euro (EFRR), tj. 32,57% alokacji (w okresie sprawozdawczym beneficjent realizujący projekt: *Budowa Parku Naukowo-Technologicznego wraz z modernizacją infrastruktury towarzyszącej w Świerku*, złożył wniosek o płatność na kwotę wydatków kwalifikowanych 1 656 872,76 euro).

W ramach Działania 1.4 do końca okresu sprawozdawczego podpisano dwie umowy na realizację projektów kluczowych. Obecnie w trakcie oceny formalnej pozostaje jeden projekt kluczowy pn. *Park Innowacyjny Celestynów Unipress - budowa infrastruktury techniczne*.

Alokacja na Działanie 1.4 została zwiększona w 2011r. kwotą 11 894 615 euro. Na kwotę tą składały się środki realokowane z Działania 1.3 – 6 894 615,00 euro oraz środki z Krajowej Rezerwy Wykonania – 5 000 000 euro.

W związku z ogłoszeniem w maju 2011 r. konkursu dla funduszy poręczeniowych, Komitet Monitorujący RPO WM po sugestii Komisji Europejskiej dokonała zmiany kryteriów wyboru projektów. Usunięte zostały trzy dodatkowe kryteria formalne dotyczące funduszy pożyczkowych i poręczeniowych (miejsce realizacji, lokalizacja siedziby i działalność funduszu oraz okres prowadzenia działalności pożyczkowej/poręczeniowej). W kryteriach szczegółowych (punktowych) usunięto kryterium zasięgu działania funduszu pożyczkowego/poręczeniowego. Z uwagi na nową notę wyjaśniającą w zakresie dotyczącym instrumentów inżynierii finansowej, zgodnie z art. 44 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006, wprowadzono dodatkowe kryterium dotyczące punktowania funduszy, których koszty zarządzania w ramach przyznanego wsparcia będą najniższe. Dodano także kryterium dotyczące struktury portfela pożyczek i poręczeń dla sektora MSP do 120 tys. zł.

Postęp rzeczowy:

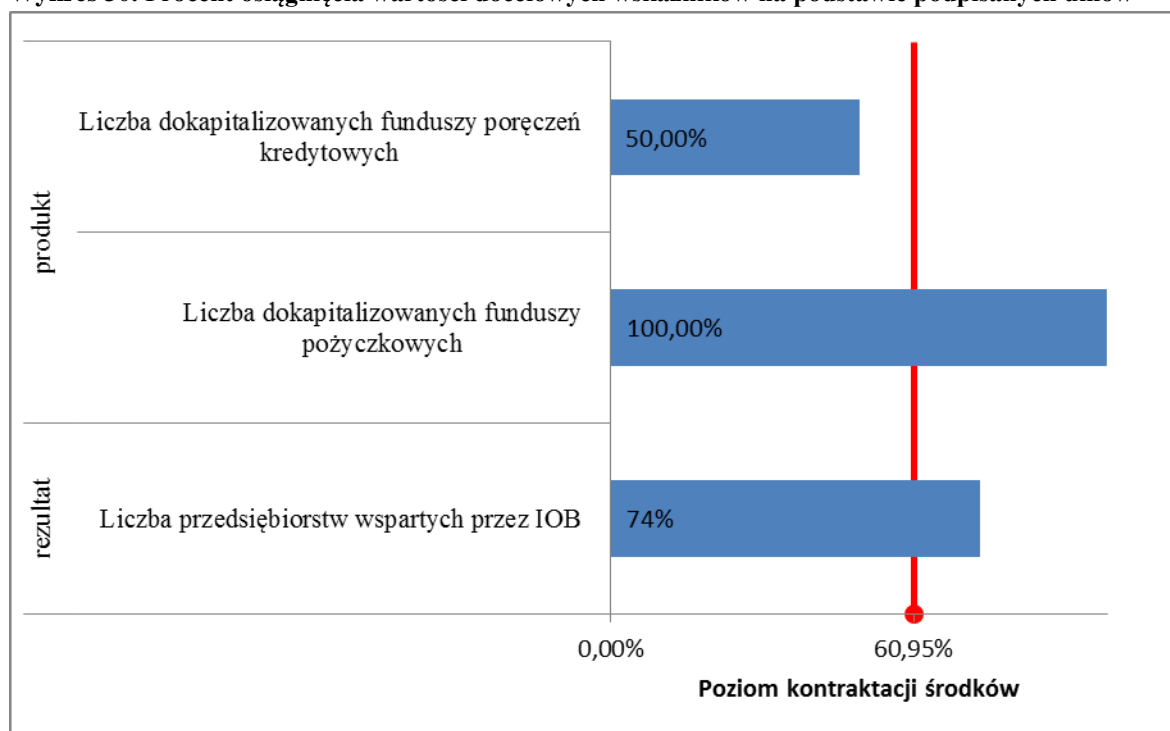
Dzięki podpisaniu 5 umów możliwe jest wykazanie następującego postępu rzeczowego:

- Liczba dokapitalizowanych funduszy poręczeń kredytowych – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 1 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 2 szt.
- Liczba dokapitalizowanych funduszy pożyczkowych – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 2 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 2 szt.

Wraz z osiągnięciem wskaźników produktu osiągnane są również wartości wskaźnika rezultatu:

- Liczba przedsiębiorstw wspartych przez IOB - Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 1 489 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 2 000 szt.

Wykres 30. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów



Źródło: opracowanie własne

Szarsze informacje nt. wdrażania instrumentów finansowych znajdują się w punkcie 2.1.2

Cele projektów wpisują się w cel pośredni Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020: *Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu - wspieranie przedsiębiorczości oraz działań organizacji samorządu gospodarczego, stowarzyszeń oraz innych instytucji biznesowych* oraz cel Regionalnej Strategii Innowacji *Rozwój form współpracy w relacjach biznes - nauka - otoczenie, które gwarantują wymierne efekty dla biznesu*, poprzez tworzenie obszarów inwestycyjnych. Przyczyni się to do wzrostu wskaźnika *liczba przedsiębiorstw ogółem* używanego do monitorowania realizacji SRWM.

Działanie 1.5. – Rozwój przedsiębiorczości

Postęp finansowy:

W ramach Działania 1.5 od początku uruchomienia Programu ogłoszono pięć konkursów na łączną kwotę: 184 983 750,00 euro. Łącznie w ramach ogłoszonych konkursów złożono 2 371 wniosków o dofinansowanie na kwotę 360 797 716,19 euro. Pozytywnie pod względem formalnym oceniono 1 089 wniosków na kwotę dofinansowania 252 103 159,81 euro, z czego wybrano do dofinansowania 467 projekty na łączną kwotę dofinansowania ogółem 124 443 070,79 euro (w okresie sprawozdawczym zatwierdzono do dofinansowania 62 projekty ogółem 14 868 249,56 euro). Do końca 2011 r. podpisano 423 umowy na kwotę 96 740 430,18 euro (EFRR), tj. 56,84% alokacji z czego w okresie sprawozdawczym podpisano 58 umów na kwotę 11 967 188,87 euro. Od uruchomienia Programu beneficjenci przedstawili wydatki na kwotę dofinansowania w części EFRR 71 859 372,10 euro, z czego w okresie sprawozdawczym – 20 170 139,18 euro.

W okresie sprawozdawczym ogłoszono trzy konkursy w ramach Działania 1.5 – dla mikro, małych i średnich przedsiębiorców. Alokacja na konkurs dla mikroprzedsiębiorców wyniosła 10 mln euro, natomiast dla małych i średnich po 5 mln euro. Łącznie w odpowiedzi na trzy konkursy złożono 652 wnioski na kwotę 61 542 289,09 euro. Do końca 2011 r. pozytywnie zweryfikowano pod względem formalnym 42 projekty na kwotę 8 695 814,69 euro. Rozstrzygnięcie konkursów planowane jest na II kwartał 2012 r.

W ramach przygotowań do przeprowadzenia konkursów w 2011 r. IZ dokonała optymalizacji kryteriów wyboru projektów dla Działania 1.5. Kryteria wymagały modyfikacji w związku z potrzebą zintensyfikowania działań, mających na celu bezpośrednie wsparcie mikro, małych i średnich przedsiębiorstw z regionu województwa w trzech odrębnych naborach w ramach Działania 1.5.

W przeprowadzonych konkursach promowane były m.in. projekty realizowane w branżach wysokich i średnio-wysokich technologii, w których Mazowsze posiada największy potencjał rozwojowy w kraju, ukierunkowane na innowacyjność produktową lub procesową. Zgodnie z Regionalną Strategią Innowacji, innowacyjność stanowi podstawę do tworzenia przewagi konkurencyjnej Województwa Mazowieckiego.

Tabela 36. Projekty w ramach działania 1.5

	Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu

Działanie 1.5 - Rozwój przedsiębiorczości	Ilość	649	2 371	54	1 093	62	467	58	423
	Wartość Euro	58 176 861,07	360 797 716,19	11 709 491,99	252 643 083,65	14 868 249,56	124 443 070,79	11 956 222,55	96 740 430,18

Źródło: opracowanie własne

W ramach Działania nie są realizowane projekty kluczowe.

Postęp rzeczowy

Kluczowym obszarem gospodarki jest sektor MSP, który dzięki inwestycjom obejmującym innowacje i modernizację, stanowi źródło zatrudnienia oraz podstawę do budowania przewagi konkurencyjnej regionu. W 2009 roku w przedsiębiorstwach zatrudnionych było 875 406 pracowników, co oznacza wzrost w porównaniu z rokiem 2007, kiedy to osób pracujących było 828 329 osób, co wskazuje na tendencję wzrostową w zakresie tego wskaźnika.

W porównaniu z rokiem 2007 spadło o ponad 10% zatrudnienie w rolnictwie, do poziomu 318 320 osób. Odnotowano także niewielki spadek w sektorze przemysłu i budownictwa z 208 568 w 2007 roku do 206 726 w 2009. Natomiast w sektorze usług nastąpił 8%-owy wzrost do wielkości 663 969 w roku 2009 (o 49 520 więcej niż w 2007 r.) W strukturze zatrudnienia w województwie mazowieckim na znaczeniu traci sektor rolniczy, który zatrudnia tylko 0,05% ogółu zatrudnionych w przedsiębiorstwach, umacniają się natomiast usługi stanowiące ponad 75% oraz przemysł i budownictwo zatrudniające 23,6% pracujących.

Korzystnym zjawiskiem jest zwiększanie się liczby nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w sektorze prywatnym. Największą dynamiką odznaczają się osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (wzrost o 45% z 37 730 w 2007 roku do 54 761 w 2010 roku).

Od początku realizacji Programu w Działaniu 1.5 zrealizowano następujące wskaźnik produktu:

- Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w zakresie innowacji - 52 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 79 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 200 szt.
- Liczba projektów z zakresu bezpośredniej pomocy inwestycyjnej dla przedsiębiorstw w podziale na:
 - mikro - 114 szt. (77 szt. na zakończenie 2010 r.), co stanowi 19% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 179 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 600 szt.
 - małe – 106 szt. (61 szt. na zakończenie 2010 r.), co stanowi 26,5% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 161 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 400 szt.
 - średnie – 45 szt. (27 szt. na zakończenie 2010 r.), co stanowi 22,5% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 70 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 200 szt.

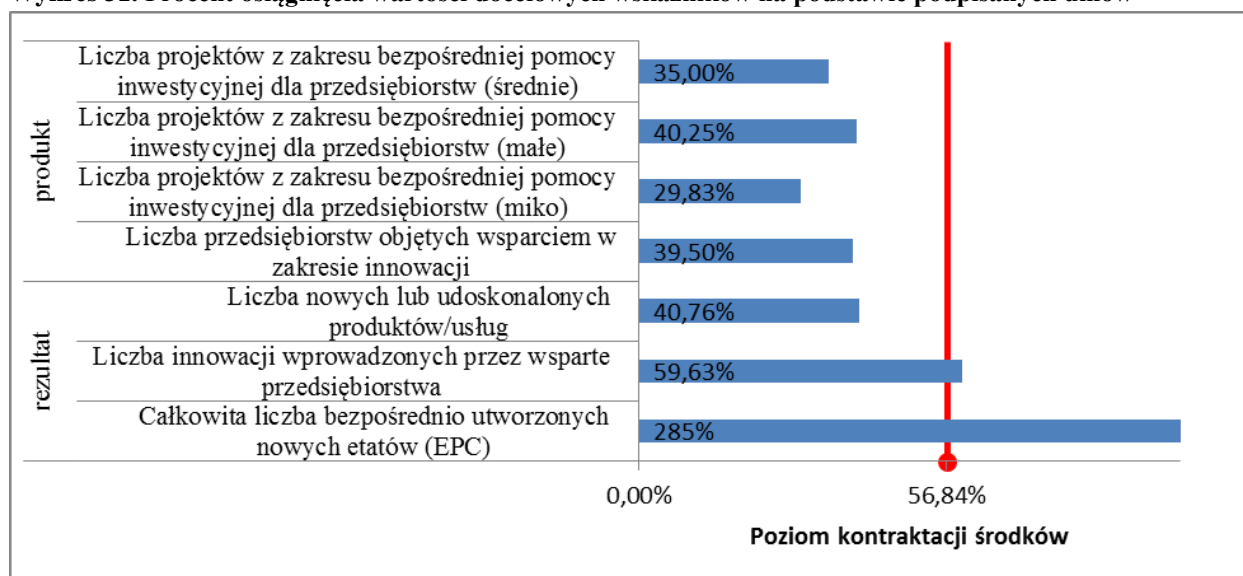
Równoległe z osiągnięciem wskaźników produktu osiągnięte są wskaźniki rezultatu:

- Całkowita liczba bezpośrednio utworzonych nowych etatów (EPC) – 1 226,25 szt. (647 szt. na zakończenie 2010 r.), co stanowi 122,62% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na

podstawie obecnie podpisanych umów – 2 847 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 1 000 szt., w tym:

- kobiety - 178 szt. (93,92 szt. na zakończenie 2010 r.), co stanowi 35,6% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 369 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 500 szt.
- mężczyźni – 1 048,25 szt. (553,08 szt. na zakończenie 2010 r.), co stanowi 104,8% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 2 127 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 500 szt.
- Liczba nowych lub udoskonalonych produktów/usług – 682 szt. (0 szt. na zakończenie 2010 r.), co stanowi 27,28% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 1 019 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 2 500 szt.
- Liczba innowacji wprowadzonych przez wsparte przedsiębiorstwa – 363 szt. (0 szt. na zakończenie 2010 r.), co stanowi mniej niż 33% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 656 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 1 100 szt.

Wykres 31. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów



Źródło: opracowanie własne

IZ szacuje, iż wartości wskaźników ulegną wzrostowi po rozstrzygnięciu konkursu ogłoszonego w okresie sprawozdawczym.

Działanie 1.6. – Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym

Postęp finansowy:

Tabela 37. Projekty realizowane w ramach działania 1.6

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu
Działanie 1.6 - Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym	Ilość	12	38	10	12	4	5	4	4
	Wartość Euro	9 610 480,58	24 887 932,81	7 556 761,62	8 437 722,69	3 370 483,78	3 624 121,56	6 156 149,47	6 156 149,47

Źródło: opracowanie własne

* Wartość podpisanych umów jest wyższa od zatwierdzonych wniosków z powodu występowania Inicjatywy Wspólnotowej *Jessica* w ramach której została utworzona umowa bez wniosku o dofinansowanie.

W ramach Działania 1.6 ogłoszone zostały trzy konkursy RPOWM/1/6/1/2009 (alokacja 10 mln euro), RPOWM/1/6/1/2010 (alokacja 5 mln euro) oraz RPOWM/1.6/1/2011 (alokacja 5 mln euro). W wyniku przeprowadzonych naborów do końca okresu sprawozdawczego złożono 38 projektów na kwotę 24 887 932,81 euro. Łącznie od uruchomienia Programu pozytywnie pod względem formalnym 12 projektów, na kwotę 8 437 722,69 euro. Do końca 2011 r. zatwierdzono pięć projektów o wartości dofinansowania z EFRR 3 624 121,56 euro i podpisano cztery umowy na kwotę dofinansowania z UE 6 156 149,47 euro, tj. 36,92% alokacji. W ramach Działania 1.6 przekazano z IZ do IC poświadczenia na kwotę 4 467 657,13 euro, tj. 26,79% alokacji.

Małe zainteresowanie Działaniem 1.6 wynikało głównie z braku świadomości, a co za tym idzie akceptacji społecznej współpracy podmiotów na rzecz otwartego procesu innowacji, jakim jest tworzenie powiązań kooperacyjnych podmiotów gospodarczych ze sferą B+R. Bazując na doświadczeniach z pierwszego konkursu, we wrześniu 2010 r. ogłoszony został w ramach Działania 1.6 drugi nabór wniosków w trybie konkursu otwartego bez preselekcji. W okresie sprawozdawczym zakończono nabór wniosków. Łącznie w ramach konkursu pozytywnie oceniono pod względem formalnym 10 wniosków na kwotę 7 556 761,62 euro. Do końca 2011 r. zatwierdzono do dofinansowania w ramach przedmiotowego konkursu cztery wnioski na kwotę 3 263 906,57 euro.

Zgodnie z zapisami umowy, w dniu 15 września 2011 r. Instytucja Zarządzająca RPO przekazała na rachunek wskazany przez Europejski Bank Inwestycyjny wkład na realizację inicjatywy JESSICA środki pochodzące z Działania 1.6 „*Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym*” - 23 521 764,70 PLN, tj. 5 882 352,94 EUR. Kwota ta uwzględnia środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w kwocie 19 993 500,00 PLN, tj. 5 milionów euro, jak również krajowe środki uzupełniające w kwocie 3 528 264,70 PLN, tj. 882 352,94 euro. Szersze Informacja nt. wdrażania instrumentu JESSICA znajdują się w punkcie 2.1.2 Inżynieria Finansowa.

W ramach Działania nie są realizowane projekty kluczowe.

Postęp rzeczowy:

W związku z planowanym ogłoszeniem konkursu w ramach Działania 1.6 planowanego w 2012 r., Instytucja Zarządzająca zleciła w okresie sprawozdawczym przeprowadzenie badania ewaluacyjnego, które szerzej zostało opisane w Sprawozdaniu za 2010 r.

Na podstawie analizy barier wdrażania Działania 1.6 ustalono, że:

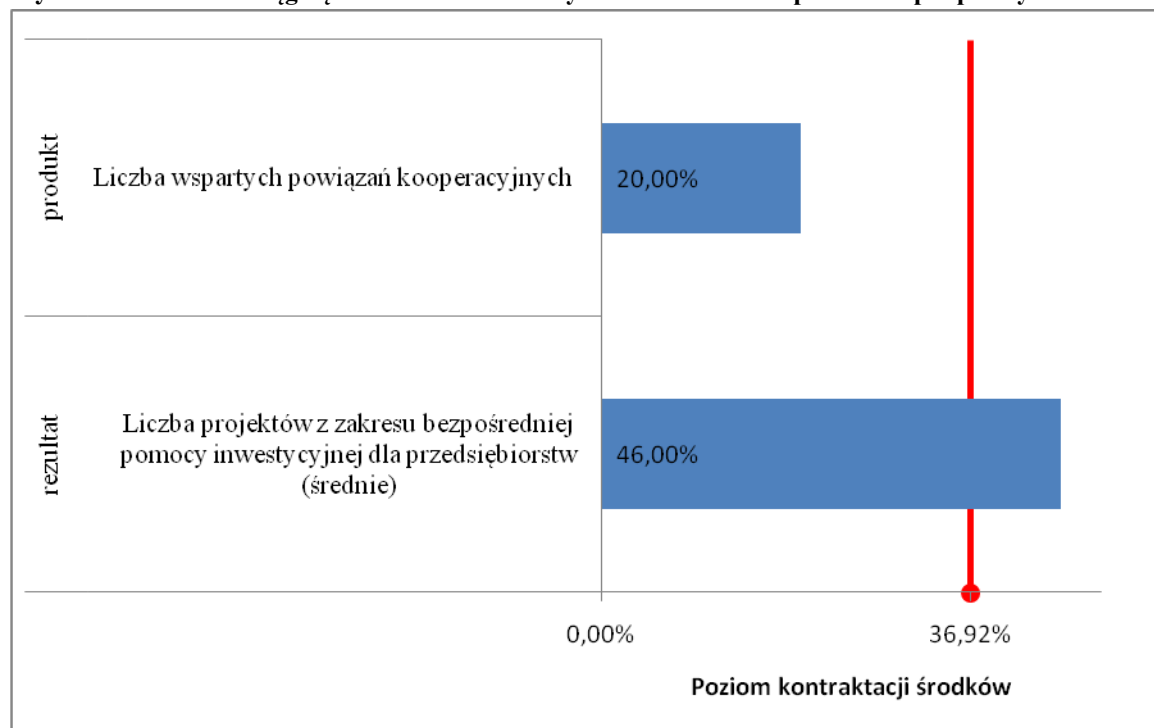
- (1) Zagadnienie (regulacje) pomocy publicznej w odniesieniu do inicjatyw klastrowych budzi szereg wątpliwości po stronie potencjalnych beneficjentów; co więcej, waga tego zagadnienia jest szczególnie istotna dla prawidłowej konfiguracji zgłaszanych projektów / inicjatyw klastrowych – dotychczasowe działania informacyjne w tym względzie powinny zostać wzmocnione. Przydatne byłoby opublikowanie na stronie internetowej Instytucji Pośredniczącej II-go stopnia studiów przypadku (odnoszących się do konkretnych inicjatyw klastrowych), obrazujących różne przypadki konfiguracji projektu z uwagi na zagadnienie pomocy publicznej.
- (2) Potencjalni beneficjenci mają problemy z prawidłową klasyfikacją pewnych rodzajów kosztów osobowych, których współfinansowanie jest istotne dla sprawniej realizacji inicjatyw klastrowych znajdujących się w fazie załączkowej (de facto zagadnienie to jest istotne również dla inicjatyw w bardziej zaawansowanych fazach rozwoju). W związku z tym należy wyraźnie określić kwalifikowalność kosztów osobowych w inicjatywach klastrowych.
- (3) Beneficjenci wskazują na braki informacyjne, dotyczące Działania 1.6. Kwestia ta wymaga reakcji w przypadku organizacji kolejnego konkursu o wsparcie. Prawdopodobnie braki te wynikają z nie dość precyzyjnego określania potencjalnych adresatów wsparcia w ramach Działania 1.6 (potencjalni, jak i istniejący animatorzy klastrów). Wskazane jest podjęcie działań prowadzących do bardziej szczegółowej identyfikacji potencjalnych wnioskodawców. Można w tym celu oprzeć się na analizie skupisk przemysłowych występujących obecnie w województwie mazowieckim, z wykorzystaniem dostępnych analiz w tym zakresie lub też poprzez zlecenie odpowiedniego badania (uwzględniającego również propagowanie Działania 1.6 RPO WM).
- (4) Potencjalni beneficjenci nie posiadają wystarczającej wiedzy w zakresie sporządzenia dokumentacji konkursowej (wnioski, załączniki – szczególnie biznes plan) z odpowiednim uwzględnieniem specyfiki współfinansowania inicjatyw klastrowych (w tym z uwzględnieniem fazy rozwojowej klastra). W przypadku organizacji kolejnego naboru wniosków w ramach Działania 1.6 należy przygotować i zorganizować co najmniej jedno / dwa spotkania informacyjne. W ich programie powinna zostać uwzględniona część instruktażowa, dotycząca sporządzenia wniosku konkursowego i dokumentacji towarzyszącej (z położeniem nacisku na formę warsztatową).
- (5) Potencjalni beneficjenci zwracają uwagę na zbyt wygórowane kryteria oceny merytorycznej. Do problemu tego należy powrócić po zakończeniu oceny merytorycznej wniosków z drugiego naboru, dokonując analizy konsekwencji zastosowania aktualnego zestawu kryteriów merytorycznych. Ewentualne decyzje w sprawie ich modyfikacji uzależnione będą od wyników tej analizy.
- (6) Wskaźnik produktu dla Działania 1.6 określony został na zbyt ambitnym poziomie. Konieczna jest jego weryfikacja (podjęcie decyzji w tej sprawie wskazane jest po otrzymaniu informacji, dotyczącej efektywności aplikowania o wsparcie w ramach drugiego naboru wniosków).

Dzięki podpisanym umowom możliwe jest wykazanie osiągnięcia następujących wskaźników produktu i rezultatu:

- Liczba wspartych powiązań kooperacyjnych – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 2 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 10 szt.

- Liczba nowych / udoskonalonych produktów / usług wdrożonych przez przedsiębiorstwa dzięki powiązaniom kooperacyjnym – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 23 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 50 szt.

Wykres 32. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów



Źródło: opracowanie własne

IZ szacuje, iż wartości wskaźników ulegną wzrostowi po rozstrzygnięciu konkursu ogłoszonego w okresie sprawozdawczym.

Działanie 1.7. – Promocja gospodarcza

Postęp finansowy:

Tabela 38. Projekty realizowane w ramach Działania 1.7

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu
Działanie 1.7 - Promocja gospodarcza	Ilość	106	149	124	125	76	77	29	30
	Wartość Euro	5 430 046,70	41 186 733,86	3 881 426,25	37 678 642,95	2 686 390,66	36 483 607,36	1 512 050,78	35 229 333,27

Źródło: opracowanie własne

W ramach Działania przeznaczone są do realizacji dwa projekty kluczowe.

Tabela 39. Projekty kluczowe realizowane w ramach działania

Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Aktualna wartość całkowita projektu	Aktualna wartość dofinansowania projektu ze środków UE	Data podpisania pre-umowy: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data złożenia wniosku o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data podpisania umowy o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista
Przyspieszenie wzrostu konkurencyjności województwa mazowieckiego, przez budowanie społeczeństwa informacyjnego i gospodarki opartej na wiedzy poprzez stworzenie zintegrowanych baz wiedzy o Mazowszu	Samorząd Województwa Mazowieckiego	39 761 431,41	33 797 216,70	2) 02.09.2008	2) 10.09.2009	2) 10.08.2010 Aneks 18.10.2011
Mazowsze - promocja gospodarcza serca Polski	Samorząd Województwa Mazowieckiego	3 987 642,59	3 313 452,46	2) 17.05. 2011 Aneks - 26.07.2011 Aneks - 30.08.2011 Aneks - 11.10.2011	2) 16.11.2011	1) II kwartał 2012

Źródło: opracowanie własne

W ramach Działania 1.7 od początku realizacji Programu ogłoszono w 2010 r. dwa konkursy (zamknięty bez preselekcji (dla wszystkich uprawnionych beneficjentów, z wyłączeniem przedsiębiorców) – RPOWM/1.7/1/2010 oraz konkurs otwarty (dla przedsiębiorców) – RPOWM/1.7/2/2010) z alokacją w wysokości 5 mln euro. Ogłoszenie dwóch oddzielnych konkursów wynikało przede wszystkim ze specyfiki projektów możliwych do realizacji przez poszczególne grupy beneficjentów. Przedsiębiorcy w ramach konkursu mogli składać wnioski na udział w targach oraz misjach gospodarczych w celu promocji swoich produktów i usług. Natomiast pozostali beneficjenci oprócz realizacji ww. projektów skierowanych do przedsiębiorców, mieli także możliwość m.in. organizacji imprez i kampanii promocyjnych terenów inwestycyjnych oraz budowę, rozwój i obsługę spójnego systemu promocji regionu.

W okresie sprawozdawczym rozpoczęto również nabór wniosków w ramach trzeciego konkursu z alokacją 2 mln euro skierowany do przedsiębiorców. Łącznie od uruchomienia Programu złożono 125 wniosków pozytywnie ocenionych pod względem formalnym, z czego 124 wnioski zostały złożone w 2011 r. Wszystkie wnioski zostały złożone w procedurze konkursowej. Kwota dofinansowania we wnioskach złożonych w okresie sprawozdawczym wyniosła 3 881 426,25 euro. W okresie sprawozdawczym zatwierdzono łącznie 76 projektów na kwotę 2 686 390,66 euro. W 2011 r. podpisano jedną umowę o dofinansowanie projektu znajdującego się na liście IWIPK na kwotę dofinansowania 33 797 216,63 euro. Łącznie od uruchomienia Programu podpisano 30 umów na kwotę 35 229 333,27 euro (EFRR), tj. 75,02% alokacji, z czego wykazano we wnioskach o płatność wydatki na kwotę 5 515 072,95 euro, co stanowi około 11,74% alokacji.

Postęp rzeczowy:

Dzięki podpisanym umowom możliwe jest wykazanie osiągnięcia następujących wskaźników produktu:

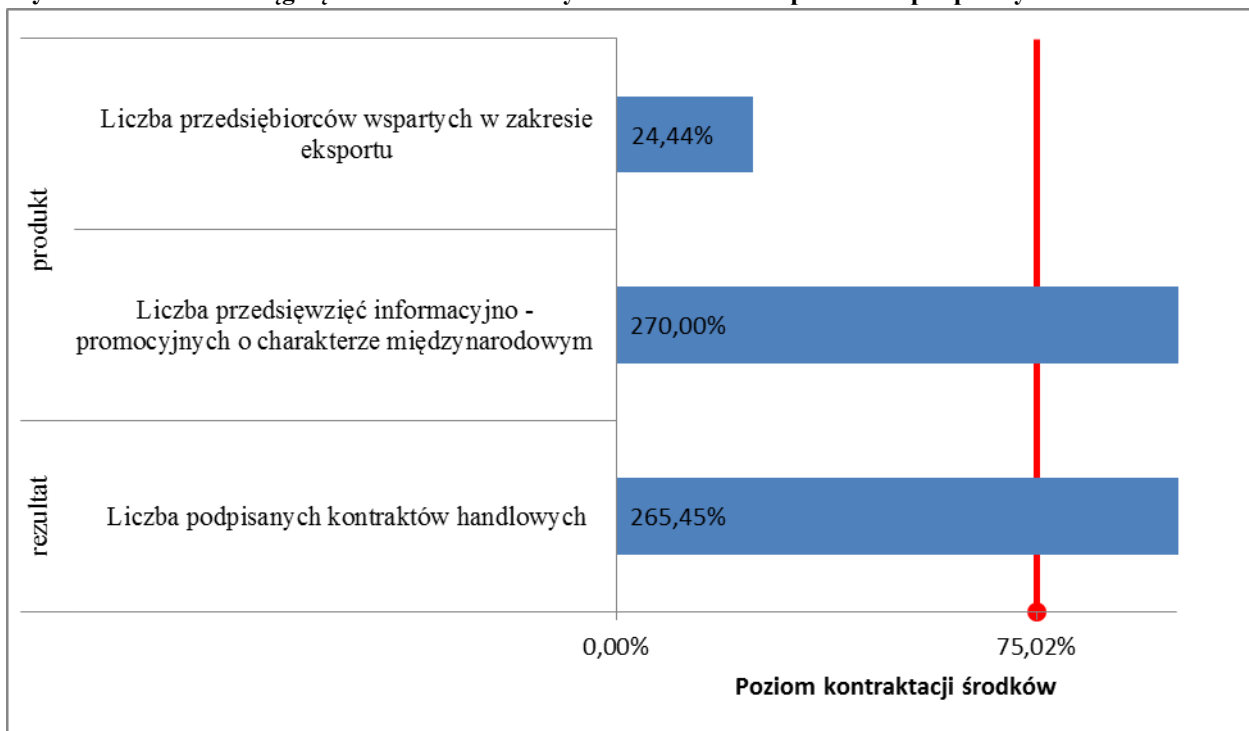
- Liczba przedsięwzięć informacyjno - promocyjnych o charakterze międzynarodowym – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 162 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 60 szt.

- Liczba przedsiębiorców wspartych w zakresie eksportu - 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 22 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 90 szt.;

Wraz z osiągnięciem wskaźników produktu są realizowane również wskaźniki rezultatu:

- Liczba podpisanych kontraktów handlowych - 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 292 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 110 szt.;

Wykres 33. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów



Źródło: opracowanie własne

Wdrażając Działanie 1.7 IZ RPO WM kieruje się wynikami analizy SWOT poprzez zorganizowanie konkursów zarówno dla MSP, jak i JST w zakresie promocji i prowadzenia misji gospodarczych oraz udziału w targach.

Działania 1.8. – Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie wdrażania najlepszych dostępnych technik (BAT)

Postęp finansowy:

W ramach Działania 1.8 jeden konkurs ogłoszono w 2009 r. (RPOWM/1.8/1/2009) z alokacją 6 369 732,00 euro. W odpowiedzi na konkurs, złożono 27 wniosków na łączną kwotę dofinansowania: 6 278 600,51 euro. W tym miejscu należy zaznaczyć, iż blisko 92% wniosków (25) zostało negatywnie zweryfikowane pod względem formalnym wskutek niespełnienia przez beneficjentów warunków określonych w dyrektywach w zakresie BAT. Kolejny konkurs (otwarty) z alokacją 6 mln euro został zorganizowany w 2011 r. i do zakończenia okresu sprawozdawczego nie wyczerpano przeznaczonej alokacji. Łącznie w ramach dwóch konkursów złożono 47 wniosków na kwotę 9 800 884,99 euro (EFRR). Do końca okresu sprawozdawczego pozytywną ocenę formalną otrzymało 11 projektów na kwotę 3 987 342,53 euro. Łącznie od uruchomienia Programu zatwierdzono do dofinansowania

5 projektów na kwotę 3 987 342,53 euro. Obecnie w trakcie oceny merytorycznej znajduje się 5 wniosków na kwotę (EFRR) 2 096 847,49 euro. W okresie sprawozdawczym nie podpisano w ramach Działania 1.8 nowych umów o dofinansowanie, w związku z czym poziom kontraktacji wynosi 585 291,95 euro, tj. 7,35% alokacji.

Tabela 40. Projekty w ramach Działania 1.8

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu
Działanie 1.8 - Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie wdrażania najlepszych dostępnych technik (BAT)	Ilość	21	48	9	11	3	5	0	2
	Wartość Euro	5 553 262,48	11 052 412,25	3 298 763,77	3 987 342,53	627 391,21	1 315 969,97	0,00	585 291,95

Źródło: opracowanie własne

W ramach Działania nie są realizowane projekty kluczowe.

Postęp rzeczowy:

W związku z ogłoszeniem drugiego konkursu w ramach Działania 1.8 planowanego w 2011 r., Instytucja Zarządzająca zleciła również w okresie sprawozdawczym przeprowadzenie badania ewaluacyjnego, które szerzej zostało opisane w Sprawozdaniu za 2010 r.

Wyniki badania zostały uwzględnione przez IZ podczas zmiany kryteriów w Działaniu 1.8 jaka miała miejsce 21 września 2011 r. Przedmiotowa zmiana dotyczyła premiowania projektów kompleksowych oraz takich beneficjentów, którzy mają doświadczenie w aplikowaniu o środki.

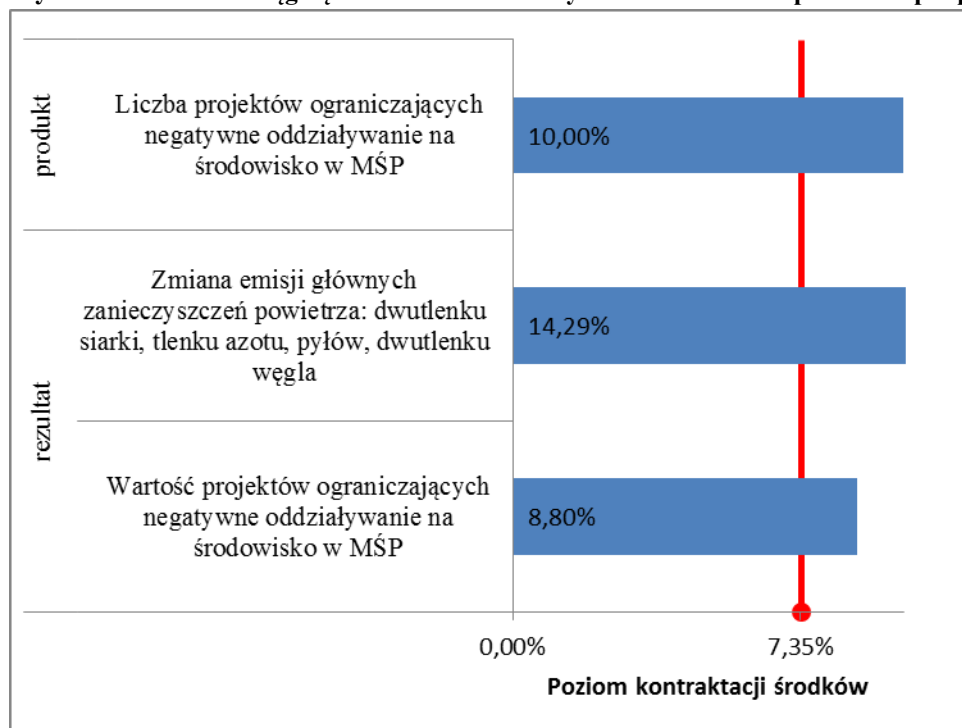
Dzięki podpisanym umowom możliwe jest wykazanie następujących wskaźników produktu:

- Liczba projektów ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko w MŚP - 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 2 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 20 szt.;

Dodatkowo w podpisanych umowach założono również osiągnięcie następujących wskaźników rezultatu:

- Wartość projektów ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko w MŚP – 0 mln euro. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 1,76 mln euro. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 20 mln euro;
- Zmiana emisji głównych zanieczyszczeń powietrza: dwutlenku siarki, tlenku azotu, pyłów, dwutlenku węgla - 0 ton/rok . Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 2 tony/rok . Wartość docelowa zapisana na 14 ton/rok;

Wykres 34. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów



Źródło: opracowanie własne

IZ szacuje, iż wartości wskaźników ulegną wzrostowi po rozstrzygnięciu konkursu ogłoszonego w okresie sprawozdawczym.

3.1.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

Problemy:

- Brak jest jasnych reguł dotyczących kwalifikowania w ramach Działania 1.4 pożyczek obrotowych, a także innych niż pożyczki/kredyty instrumentów inżynierii finansowej (leasing, factoring). Stanowi to poważny problem zwłaszcza w kontekście znacznie wolniejszej niż zakładano realizacji projektu MFPK Sp. z o.o.

Środki zaradcze:

- Aby zaradzić sytuacji organizowane są spotkania z przedstawicielami beneficjentów, których celem jest określenie jak najlepszej oferty rynkowej dla beneficjentów końcowych.

3.2 Priorytet II Przyspieszenie rozwoju e-Mazowsza

3.2.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów

Celem Priorytetu jest rozwój społeczeństwa informacyjnego poprzez wsparcie przedsięwzięć wynikających ze Strategii e-Rozwoju Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013. Na realizację Priorytetu II RPO WM 2007-2013 przewidziano środki w wysokości 205 127 627 euro pochodzące z EFRR. Na realizację Priorytetu II nie przewidziano dodatkowych środków pochodzących z Krajowej Rezerwy Wykonania oraz Dostosowania Technicznego. Ze względu na zwiększenie alokacji na innych

Priorytetach, zmienił się udział środków EFRR przewidzianych na realizację Priorytetu II w całości alokacji z 11,20% do 10,98%.

Priorytet II realizowany jest przez następujące działania:

1. Działanie 2.1 *Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu* (alokacja na Działanie (EFRR): 141 400 898 euro);
2. Działanie 2.2 *Rozwój e – usług* (Alokacja na Działanie (EFRR): 53 273 168 euro);
3. Działanie 2.3 *Technologie komunikacyjne i informacyjne dla MSP* (Alokacja na Działanie (EFRR): 10 453 561 euro).

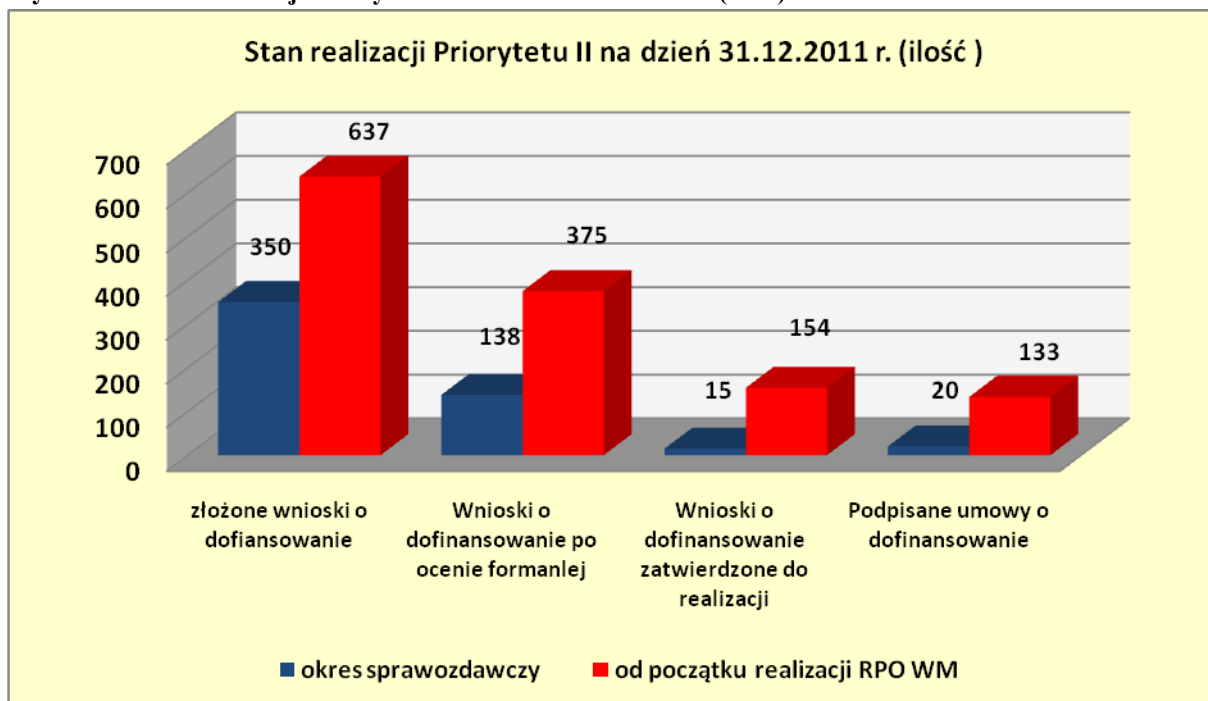
Wdrażanie Priorytetu II przyczyni się do osiągnięcia celów Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020, Regionalnej Strategii Innowacji oraz Strategii e-Rozwoju Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013. Korelacja została opisana w punkcie 3.9.

Do końca 2011 r. po ocenie formalnej zarejestrowano w systemie KSI 375 wniosków na kwotę dofinansowania 176 906 993,32 euro, co oznacza wzrost w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego o odpowiednio 138 wniosków na kwotę 96 265 345,23 euro. W ramach wszystkich złożonych wniosków:

- 631 zostało złożonych w procedurze konkursowej (wzrost o 396 w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego);
- 5 w trybie indywidualnym, jako projekty kluczowe (w okresie sprawozdawczym złożono 2 projekty).

Do dn. 31.12.2011 r. zatwierdzono do dofinansowania 154 projekty (w poprzednim okresie sprawozdawczym 142) na łączną kwotę dofinansowania 148 164 455,44 euro, z czego w 2011 r. 12 projektów na kwotę dofinansowania 95 115 634,99 euro. Najwięcej wniosków złożono w ramach Działania 2.3 *Technologie komunikacyjne i informacyjne dla MSP* – 135. Największe wnioskowane dofinansowanie odnotowano natomiast w Działaniu 2.1 *Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu* – 82 20 654,49 euro (spowodowane jest to złożeniem projektu kluczowego *Internet dla Mazowsza* – 81 997 985,17 euro). W przypadku wniosków zatwierdzonych do realizacji, największą liczbę wniosków i największe dofinansowanie odnotowano w 2011 r. w Działaniu 2.1 (10 projektów na kwotę dofinansowania 89 468 845,20 euro) W okresie sprawozdawczym ogłoszono po jednym konkursie w ramach Działania 2.1 (31.08.–28.10.2011 r.) i 2.3 (30.06.-31.08.2011 r.). W ramach pierwszego z konkursów (alokacja 10 mln euro) złożono łącznie 146 wniosków na kwotę 55 113 060,29 euro (EFRR). Do dnia 31.12.2011 r. zatwierdzono pod względem formalnym w ramach przedmiotowego konkursu jeden projekt na kwotę 122 669,32 euro. Na drugi konkurs (alokacja 5 mln euro), ogłoszony w ramach Działania 2.3 złożono 194 wnioski na kwotę dofinansowania z EFRR 11 049 521,26 euro. Do końca okresu sprawozdawczego zatwierdzono pod względem formalnym 135 wniosków na kwotę 9 074 823,74 euro. Łącznie od uruchomienia Programu w ramach Priorytetu II przeprowadzono 5 naborów z alokacją EFRR 63 654 972,00 euro. Obecnie w trakcie oceny formalnej znajduje się 137 wniosków (135 z Działania 2.3 i po jednym wniosku z Działania 2.1 i 2.2). Obecnie wszystkie zaangażowane środki finansowe (w ogłoszone/rozstrzygnięte konkursy oraz projekty kluczowe) stanowią około 80% alokacji. W ramach Priorytetu II planuje się ogłosić w 2012 r. konkurs w Działaniu 2.2 *Rozwój e-usług RPO WM*.

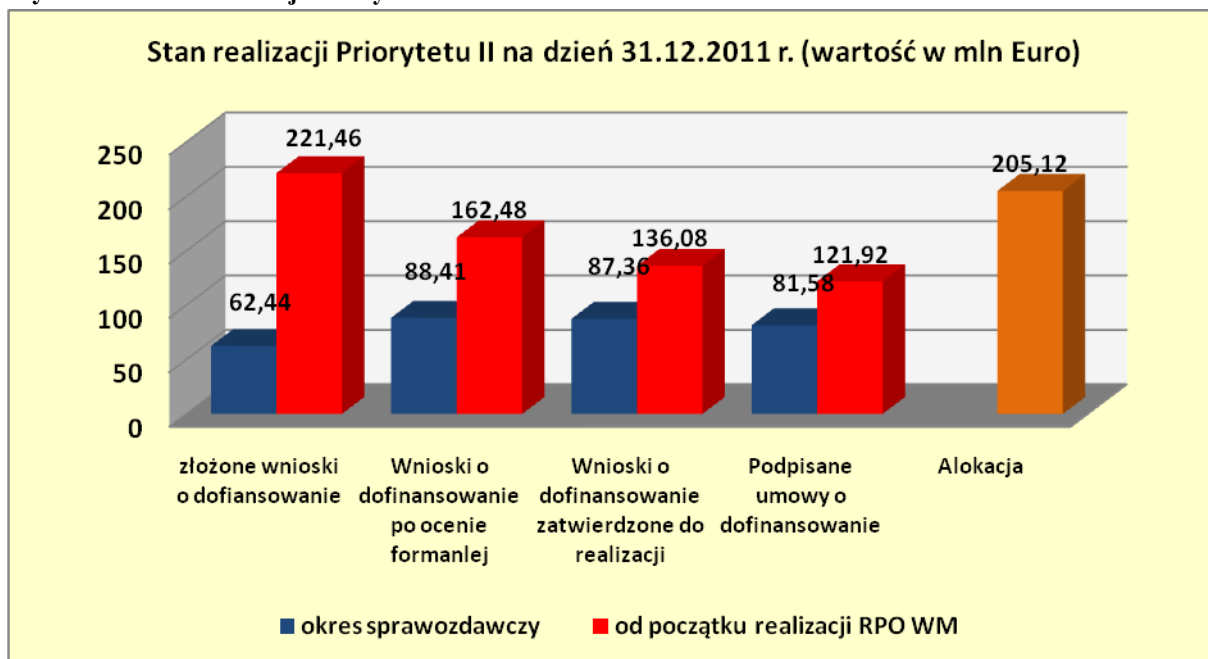
Wykres 35. Stan realizacji Priorytetu II na dzień 31.12.2010 r. (ilość)



Źródło: opracowanie własne

Do końca okresu sprawozdawczego podpisano 133 umowy, na kwotę dofinansowania 133 499 104,68 euro, w tym 132 750 883,46 euro pochodzące z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (w okresie sprawozdawczym zawarto 20 umów na kwotę 88 831 848,29 euro [EFRR]), co stanowi 64,72% (w poprzednim okresie 23,07%) alokacji przewidzianej na realizację tego Priorytetu. W przeciwieństwie do poprzedniego okresu sprawozdawczego, gdzie najwięcej środków zakontraktowano w ramach Działania 2.1 na koniec 2011 r. 95 704 072,66 euro, co stanowi 67,68% środków przeznaczonych na to Działanie. Kolejne było Działania 2.2 – 32 806 890,70 euro (61,58%) i Działanie 2.3 – 4 239 920,10 euro (40,56%). Wkład publiczny nie pochodzący z RPO WM i prywatny przeznaczony na realizację projektów wyniósł 53 301 434,84 euro (wartość ogółem-dofinansowanie), co sugeruje, że aby otrzymać jedno euro ze środków RPO WM w ramach Priorytetu II należy posiadać własne środki w wysokości około 0,40 euro – w poprzednim okresie sprawozdawczym: 0,31 euro.

Wykres 36. Stan realizacji Priorytetu II na dzień 31.12.2010 r.

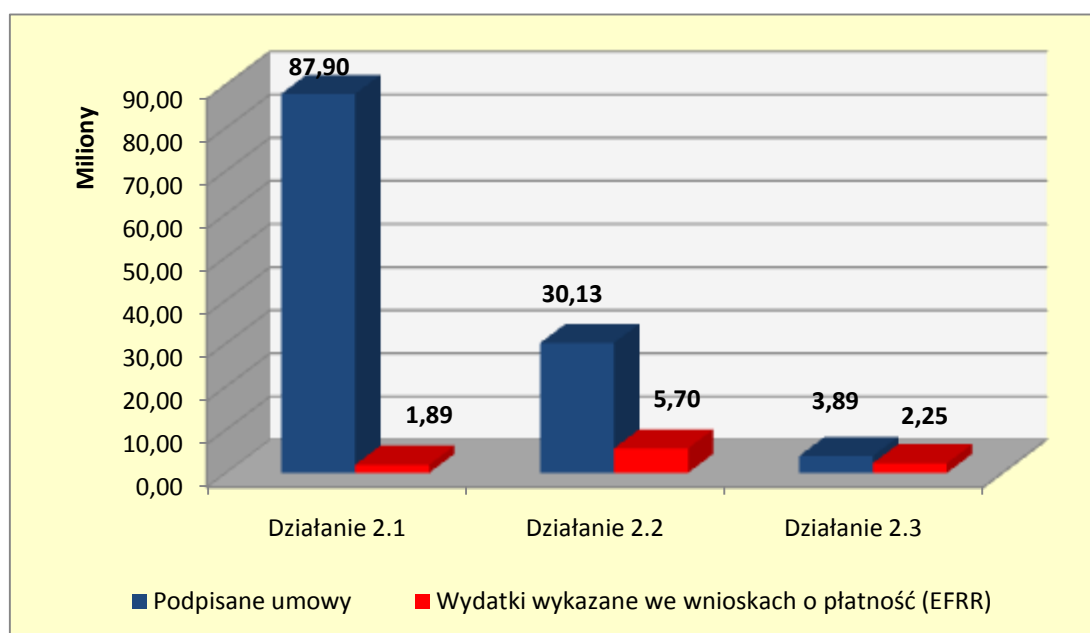


Źródło: opracowanie własne

* Wartości w zakresie podpisanych umów mogą nie sumować się z wartościami z poprzednich okresów sprawozdawczych ze względu na różnice kursowe oraz aneksowanie umów

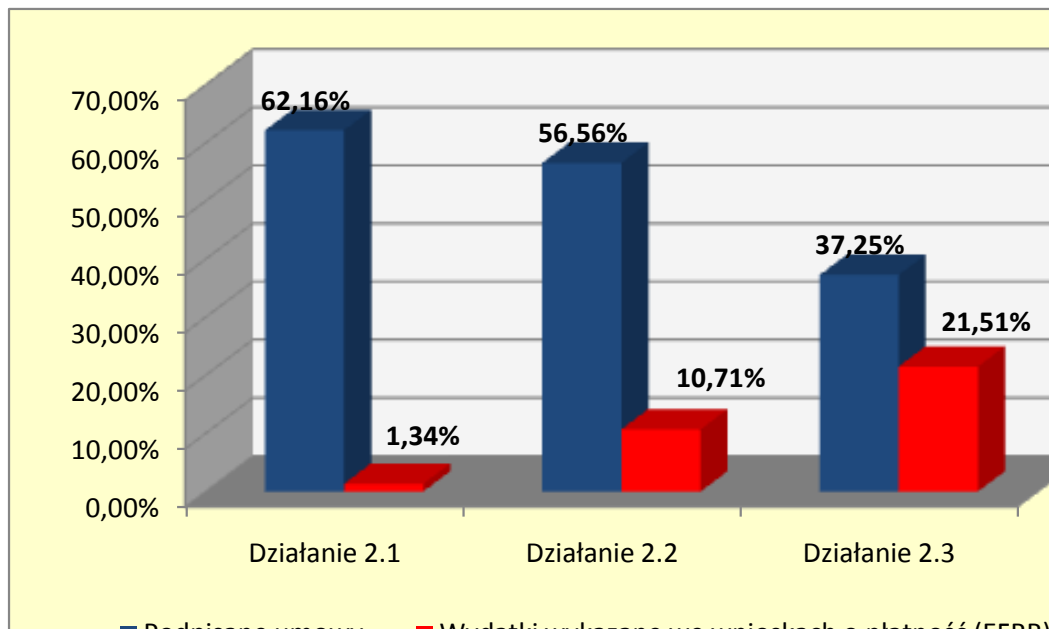
* Dane dotyczące złożonych wniosków opracowane na podstawie LSI źródłem pozostałych danych są raporty KSI

Wykres 37. Postęp finansowy Priorytetu II w podziale na działania (wartości w mln euro w części EFRR)



Źródło: opracowanie własne

Wykres 38. Postęp finansowy Priorytetu II w podziale na działania (jako procent alokacji)

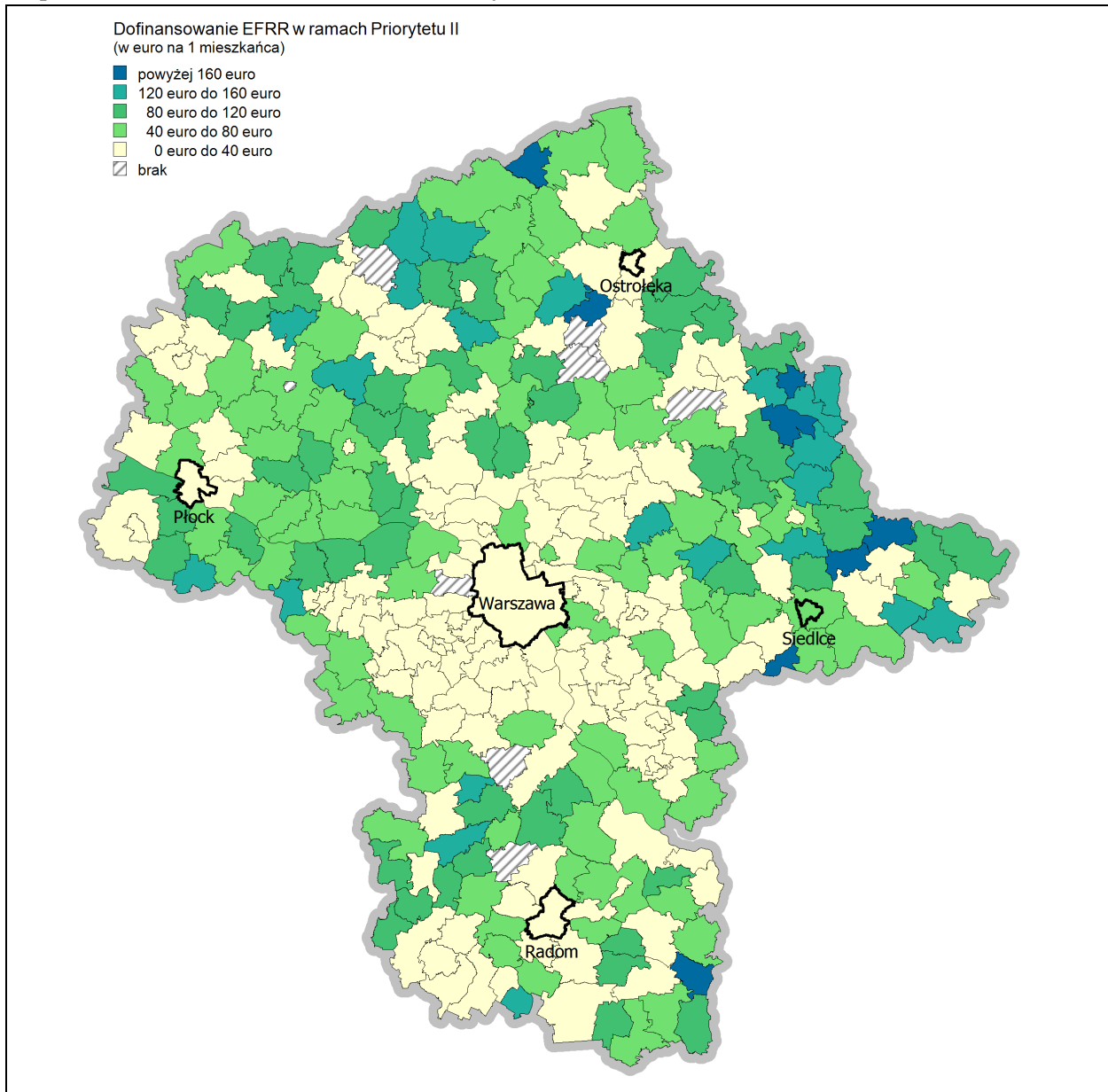


Źródło: opracowanie własne

Łącznie w Priorytecie II od uruchomienia Programu (wykazano we wnioskach o płatność wydatki na kwotę 9 846 183,54 euro pochodzące z EFRR, co stanowi 4,8% alokacji (w okresie sprawozdawczym: 6 960 637,57 euro). Dzięki systemowi prefinansowania udało się przekazać w formie zaliczek kumulatywnie od uruchomienia programu 6 766 398,83 euro. Zrefundowane środki zostały poświadczony do Komisji Europejskiej na łączną kwotę pochodzącą z EFRR 7 553 922,72 euro (w okresie sprawozdawczym: 5 208 762,01 euro), co stanowi 3,68% alokacji przeznaczonej na realizację Priorytetu II.

Informacja nt. wpływu Priorytetu na realizowanie zasady równości szans znajduje się w punkcie 2.2.1 Równość szans.

Mapa 5. Dofinansowanie EFRR w ramach Priorytetu II



Źródło: opracowanie własne

Tabela 41. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary realizacji – Priorytet II

Priorytet II	Obszar realizacji	Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie 2.1	miejski	17	124 388 395,73	87 726 819,10	87 726 819,09
	wiejski	2	219 312,13	174 211,11	174 211,11
Działanie 2.2	miejski	34	31 366 739,64	26 490 819,57	26 490 819,57
	wiejski	14	4 313 409,31	3 641 226,12	3 641 226,12
Działanie 2.3	miejski	54	9 153 773,37	3 713 939,61	3 156 848,65
	wiejski	12	2 128 496,45	867 503,46	737 377,94
RAZEM		133	171 570 126,64	122 614 518,97	121 927 302,49

Źródło: opracowanie własne

Przyjmując za kryterium wielkość dofinansowania w części EFRR, najwięcej środków (96%) w ramach Priorytetu II zostało skierowanych na obszary miejskie – 117 374 487,31 euro.

Tabela 42. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary problemowe

Obszar problemowy	Działanie 2.01		Działanie 2.02		Działanie 2.03	
	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro
mławsko-zuromiński	3	6 560 444,78	5	1 568 624,11	-	
nadbużański	2	11 234 436,05	6	2 611 498,19	3	94 307,65
ostrołęcki	3	9 987 605,01	6	2 326 823,07	-	
płocki	2	7 130 673,82	4	2 471 118,21	3	62 083,34
radomski	2	12 585 558,74	6	2 613 338,88	4	167 115,10
RAZEM	4	47 498 718,40	18	11 591 402,46	10	323 506,09

Źródło: opracowanie własne

* Suma z liczby umów wykazana w kolumnie "Razem" nie musi być równa sumie umów z poszczególnych obszarów problemowych, gdyż jedna umowa może być realizowana w kilku obszarach problemowych. W takim przypadku jest ona liczona dla każdego obszaru problemowego oddzielnie, a w wierszu "Razem" jednokrotnie. Wiersz "Razem" ma bowiem pokazywać liczbę umów realizowanych we wszystkich obszarach problemowych.

Łączne dofinansowanie na obszary defaworyzowane w ramach Priorytetu II wyniosło 59 868 249,47 euro. Najwięcej środków zostało przekazanych do realizacji w obszarze radomskim – 15 820 635,25 euro, niewiele mniej – 13 940 241,89 euro. na obszarze nadbużańskim.

Tabela 43. Podział beneficjentów ze względu na wielkość dofinansowania

Forma prawna beneficjenta	Liczba umów	Dofinansowanie EFRR [EUR]
publiczny zakład opieki zdrowotnej	3	1 238 659,72
uczelnia wyższa	3	4 149 515,58
województwo samorządowa jednostka organizacyjna	1	1 007 840,50
wspólnota samorządowa - gmina	10	6 893 509,01
wspólnota samorządowa - województwo	2	82 414 547,85
Suma końcowa	19	95 704 072,66

Źródło: opracowanie własne

Najczęstszą formą prawną beneficjenta w Priorytecie II jest wspólnota samorządowa – gmina, która realizuje ponad połowę wszystkich projektów. W ujęciu wartościowym, wspólnota samorządowa – gmina realizuje projekty, które absorbują ponad 85% uruchomionych środków.

Tabela 44. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na subregiony – Priorytet II

Priorytet II	Subregion	od początku realizacji Programu			
		Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie 2.1	Ciechanowsko-Płocki	3	26 807 920,00	18 691 058,09	18 691 058,09
	Ostrołęcko-Siedlecki	7	45 901 856,03	32 780 108,48	32 780 108,48

	Radomski	2	21 786 365,54	15 088 956,89	15 088 956,89
	M.St. Warszawa	6	4 013 090,78	2 817 100,04	2 817 100,04
	Warszawski-Wschodni	7	15 964 562,58	11 472 447,32	11 472 447,31
	Warszawski-Zachodni	4	10 133 912,93	7 051 359,39	7 051 359,39
Działanie 2.2	Ciechanowsko-Płocki	9	6 194 160,32	5 251 666,95	5 251 666,95
	Ostrołęcko-Siedlecki	16	10 002 456,63	8 400 014,68	8 400 014,68
	Radomski	6	3 429 338,48	2 910 618,23	2 910 618,23
	M.St. Warszawa	7	6 992 347,63	5 895 390,78	5 895 390,78
	Warszawski-Wschodni	13	5 667 310,21	4 790 927,67	4 790 927,67
	Warszawski-Zachodni	8	3 394 535,70	2 883 427,39	2 883 427,39
Działanie 2.3	Ciechanowsko-Płocki	4	274 813,06	119 112,79	101 245,87
	Ostrołęcko-Siedlecki	5	537 924,17	243 814,71	207 242,50
	Radomski	4	411 087,16	196 606,00	167 115,10
	M.St. Warszawa	36	4 821 188,29	1 914 422,67	1 627 259,26
	Warszawski-Wschodni	9	2 469 372,67	972 168,02	826 342,82
	Warszawski-Zachodni	15	2 767 884,48	1 135 318,88	965 021,04
RAZEM		133	171 570 126,64	122 614 518,97	121 927 302,49

Źródło: opracowanie własne

Największa wartość projektów jest realizowana na obszarze subregionu ostrołęcko- siedleckiego -41 387 365,66 euro (tj. prawie 40%), natomiast najmniejsza na obszarze M. St. Warszawy -10 339 750,07 euro (tj. .

Tabela 45. Rozkład projektów według typu projektów – Priorytet II

Działanie	Dział gospodarki	Liczba umów	Wartość ogółem	Dofinansowanie	w tym UE
Wszystkie umowy					
2.1. Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu	17 Administracja publiczna	13	118 243 653,95	82 952 169,12	82 952 169,12
	19 Działalność w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego	3	1 342 205,92	1 137 668,05	1 137 668,05
	18 Edukacja	3	5 021 847,99	3 811 193,03	3 811 193,03
Suma		19	124 607 707,86	87 901 030,21	87 901 030,20
2.2. Rozwój e-usług	17 Administracja publiczna	32	22 686 803,41	19 177 375,43	19 177 375,43
	18 Edukacja	1	506 071,35	425 841,18	425 841,18
	20 Opieka społeczna, pozostałe usługi komunalne, społeczne i indywidualne	3	2 476 315,25	2 100 151,64	2 100 151,64
	22 Inne niewyszczególnione usługi	12	10 010 958,94	8 428 677,44	8 428 677,44
Suma		48	35 680 148,95	30 132 045,69	30 132 045,69
2.3. Technologie informacyjne i komunikacyjne	03 Produkcja produktów żywnościowych i napojów	1	1 351 556,62	527 846,26	448 669,32

dla MSP					
	06 Nieokreślony przemysł wytwórczy	12	1 272 351,25	590 580,95	501 993,80
	11 Transport	1	503 954,05	123 923,13	105 334,66
	12 Budownictwo	2	146 708,63	61 137,12	51 966,55
	13 Handel hurtowy i detaliczny	15	3 070 265,17	1 225 683,56	1 041 831,02
	14 Hotele i restauracje	1	158 359,34	76 998,06	65 448,35
	19 Działalność w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego	2	127 621,08	59 661,19	50 712,01
	22 Inne niewyszczególnione usługi	32	4 651 453,68	1 915 612,81	1 628 270,88
Suma		66	11 282 269,82	4 581 443,07	3 894 226,59

Źródło: opracowanie własne

Tabela 46. Rozkład projektów w podziale na formy prawne beneficjentów – Priorytet II

Działanie	Forma prawna	Liczba wniosków	Wartość ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Wkład EFRR
		od początku uruchomienia Programu			
Działanie 2.1.	fundacja	1	37 110,67	37 110,67	31 544,07
	jednostka naukowa	14	10 439 225,89	10 011 168,07	8 336 319,07
	państwowa jednostka organizacyjna	6	5 504 449,02	4 660 234,41	3 961 199,25
	publiczny zakład opieki zdrowotnej	62	43 877 433,80	42 928 345,71	36 204 474,04
	spółka cywilna prowadząca działalność w oparciu o umowę zawartą na podstawie KC - średnie przedsiębiorstwo	1	493 560,66	401 268,83	289 916,73
	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - duże przedsiębiorstwo	6	6 283 762,65	6 276 433,79	4 907 032,51
	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - małe przedsiębiorstwo	1	3 942 787,72	3 032 913,63	0,00
	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - średnie przedsiębiorstwo	1	218 864,52	177 938,63	128 560,66
	stowarzyszenie	4	633 169,43	633 169,43	348 269,43
	uczelnia wyższa	16	16 728 535,68	14 375 455,44	7 697 013,09
wojewódzka samorządowa jednostka organizacyjna	2	2 170 351,75	1 965 957,30	1 450 166,86	

	wspólnota samorządowa	2	396 498,56	389 871,70	331 390,95
	wspólnota samorządowa - gmina	68	31 227 133,84	27 664 797,49	26 597 081,07
	wspólnota samorządowa - powiat	11	6 627 327,32	6 615 100,68	5 622 835,58
	wspólnota samorządowa - województwo	2	100 669 189,24	84 635 052,04	66 859 166,89
	SUMA	197	229 249 400,76	203 804 817,83	162 764 970,20
Działanie 2.2	gminna samorządowa jednostka organizacyjna	6	2 532 289,82	2 518 943,40	2 141 101,89
	jednostka naukowa	1	1 992 794,99	1 992 794,99	1 693 875,74
	niepubliczny zakład opieki zdrowotnej (w tym osoby prowadzące praktyki lekarskie/pielęgniarskie)	1	25 434,72	25 434,72	21 619,50
	organ władzy, administracji rządowej	3	1 374 013,70	1 374 013,70	1 167 911,64
	powiatowa samorządowa jednostka organizacyjna	1	411 140,27	411 140,27	349 469,23
	publiczny zakład opieki zdrowotnej	14	9 631 717,83	9 548 662,02	4 437 072,48
	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - duże przedsiębiorstwo	2	3 717 309,48	3 679 054,56	3 127 196,38
	uczelnia wyższa	3	1 483 469,07	1 478 387,33	1 270 545,73
	wojewódzka samorządowa jednostka organizacyjna	1	1 111 111,11	865 915,62	736 028,27
	wspólnota samorządowa - gmina	33	4 872 432,51	4 654 134,90	3 943 607,99
	wspólnota samorządowa - powiat	7	3 449 119,15	3 377 536,07	2 870 905,65
	wspólnota samorządowa - województwo	3	24 939 253,37	24 210 293,79	18 369 781,31
		SUMA	75	55 540 086,00	54 136 311,37
Działanie 2.3	fundacja	2	440 248,64	373 523,75	158 747,59
	osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą - małe przedsiębiorstwo	23	2 459 595,14	1 952 322,70	846 534,65
	osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą - mikro przedsiębiorstwo	46	4 273 389,06	3 534 692,99	1 563 722,29
	osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą - średnie przedsiębiorstwo	7	1 283 761,19	1 040 205,31	455 064,58

	spółdzielnia - małe przedsiębiorstwo	1	19 403,58	15 462,78	7 886,02
	spółdzielnia - średnie przedsiębiorstwo	1	49 675,28	39 540,53	16 804,73
	spółka akcyjna - małe przedsiębiorstwo	13	2 422 781,56	1 924 826,96	828 160,24
	spółka akcyjna - mikro przedsiębiorstwo	2	602 594,95	484 559,17	213 759,81
	spółka akcyjna - średnie przedsiębiorstwo	25	5 726 241,93	4 622 377,14	1 847 008,63
	spółka cywilna prowadząca działalność w oparciu o umowę zawartą na podstawie KC - małe przedsiębiorstwo	2	263 522,13	212 478,46	90 303,35
	spółka cywilna prowadząca działalność w oparciu o umowę zawartą na podstawie KC - mikro przedsiębiorstwo	17	1 726 717,67	1 345 791,84	590 571,67
	spółka jawna - małe przedsiębiorstwo	15	2 030 923,24	1 644 772,08	706 690,16
	spółka jawna - mikro przedsiębiorstwo	6	707 992,79	536 263,09	225 001,50
	spółka jawna - średnie przedsiębiorstwo	6	887 259,78	715 522,27	279 325,32
	spółka komandytowa - małe przedsiębiorstwo	1	140 136,96	114 866,36	58 581,84
	spółka komandytowa - mikro przedsiębiorstwo	2	268 136,14	218 152,64	92 714,87
	spółka komandytowa - średnie przedsiębiorstwo	2	497 216,70	397 614,31	135 188,87
	spółka partnerska - mikro przedsiębiorstwo	1	232 970,95	190 959,80	81 157,91
	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - małe przedsiębiorstwo	75	12 007 685,97	9 613 117,02	4 083 674,62
	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - mikro przedsiębiorstwo	66	11 881 011,00	9 406 264,78	4 071 084,85
	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - średnie przedsiębiorstwo	51	10 260 428,27	8 251 318,95	3 224 219,52
	Stowarzyszenie	1	309 865,21	253 987,88	129 533,82
SUMA		365	58 491 558,15	46 888 620,81	19 705 736,86

Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z zaprezentowanymi informacjami, największe wsparcie w ramach Priorytetu II udzielono jednostką samorządu terytorialnego - 101 981 938,06 euro, tj. około 83% wszystkich zakontraktowanych środków.

Rozkład projektów w podziale na obszary wsparcia znajduje się w punkcie 2.1.6.2 Analiza postępu finansowego i rzeczowego.

Na dzień 31.12.2011 r. na liście projektów kluczowych znajdowało się 6 projektów realizowanych w ramach Priorytetu II. W okresie sprawozdawczym dodano do listy projektów kluczowych dwa projekty pt. *Modernizacja i rozbudowa sieci teleinformatycznej Urzędu m. st. Warszawy* – szacowana wartość dofinansowania z EFRR 3 092 563,79 euro, *E-usługi w ochronie zdrowia* - szacowana wartość dofinansowania z EFRR 1 017 736,36 euro. Do końca okresu sprawozdawczego wszyscy beneficjenci znajdujący się na liście projektów kluczowych złożyli wnioski o dofinansowanie. Cztery projekty zostały zatwierdzone do dofinansowania, natomiast w stosunku do dwóch trwała ocena (merytoryczna i formalna). Z trzema beneficjentami podpisana została umowa/decyzja o dofinansowanie na kwotę 94 616 025,53 euro (EFRR) – w okresie sprawozdawczym podpisano jedną umowę w ramach projektu *Internet dla Mazowsza* na kwotę dofinansowania 81 997 985,17 euro (EFRR). Podpisanie trzech pozostałych umów o dofinansowanie planowane jest w kolejnym okresie sprawozdawczym. Szczegółowe informacje odnośnie strategicznego znaczenia projektów indywidualnych znajdują się w punkcie 2.1.6.2 niniejszego sprawozdania

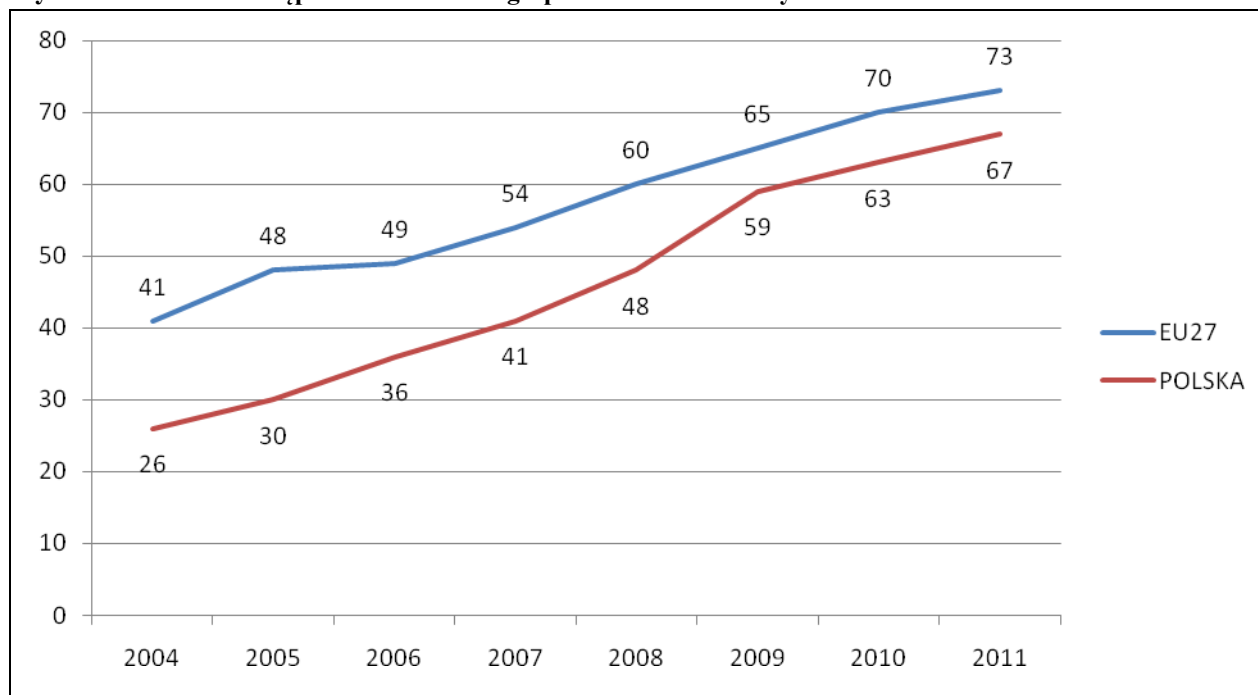
Komitet Monitorujący 24 sierpnia 2011 r. dokonał zmiany kryteriów wyboru operacji finansowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 w zakresie Działania 2.1 *Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu*. Przygotowując konkurs dla Działania 2.1 IZ RPO WM opracowała nowe kryteria wyboru projektów odpowiadające celowi Działania 2.1, jakim jest przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu poprzez: wzmocnienie tworzenia społeczeństwa informacyjnego, rozwój infrastruktury łączności elektronicznej i technologii informacyjnych oraz komunikacyjnych. Kryteria wymagały modyfikacji w związku z potrzebą zintensyfikowania działań mających na celu podniesienie potencjału e-rozwoju Województwa Mazowieckiego, na terenie którego nadal wiele obszarów wyróżnia się niewystarczającym poziomem nasylenia infrastrukturą społeczeństwa informacyjnego.

Nowe kryteria zostały zastosowane w konkursie, który trwał od 31.08 do 28.10.2011 r. promowały m.in. projekty integrujące wymianę danych pomiędzy systemami informatycznymi podmiotów uprawnionych (w tym jednostek samorządu terytorialnego) ze szczególnym uwzględnieniem projektów realizowanych w partnerstwie.

Opracowując kryteria i mechanizmy wdrażania Priorytetu II IZ RPO WM wykorzystuje również wyniki analizy SWOT. Jedną z szans dotyczących Priorytetu II jest rozwój cywilizacyjny zmierzający do powstania społeczeństwa informacyjnego. Należy podkreślić, iż wdrażanie wszystkich Działań w Priorytecie II przyczynia się do wykorzystania tej szansy, poprzez informatyzację województwa mazowieckiego. Projekty te dodatkowo minimalizują zagrożenia wynikające ze słabych jakimi jest zagrożenie wykluczeniem cyfrowym w małych miastach i na obszarach wiejskich województwa mazowieckiego.

Wdrażaniu Priorytetu II towarzyszą zmiany społeczno-gospodarcze zachodzące w województwie mazowieckim. Dostęp do sieci informatycznej jest jednym z najważniejszych czynników stymulujących rozwój społeczno-gospodarczy. Zarówno administracja rządowa, jak i samorządowa w Polsce sukcesywnie od kilku lat rozwijają infrastrukturę techniczną, która umożliwiła dostarczanie Internetu szerokopasmowego do miejsc, w których wcześniej nie było to możliwe. Działania takie wpływają również na rozwój konkurencji na rynku dostawców usług informatycznych, co także poprzez zmniejszenie kosztów przyczynia się na dostępność Internetu w Polsce. Pomimo istotnego postępu w budowaniu i modernizacji stanu infrastruktury informatycznej, dostępność Internetu w Polsce w gospodarstwach domowych, jest ciągle niższa niż średnia UE. W 2004 r. różnica ta wynosiła 15 punktów procentowych, natomiast w 2011 r. już tylko 6 punktów. Lepiej natomiast przedstawia się dostępność Internetu w przedsiębiorstwach, gdzie w 2011 r. unijna średnia wyniosła 94 %, natomiast polska 91%.

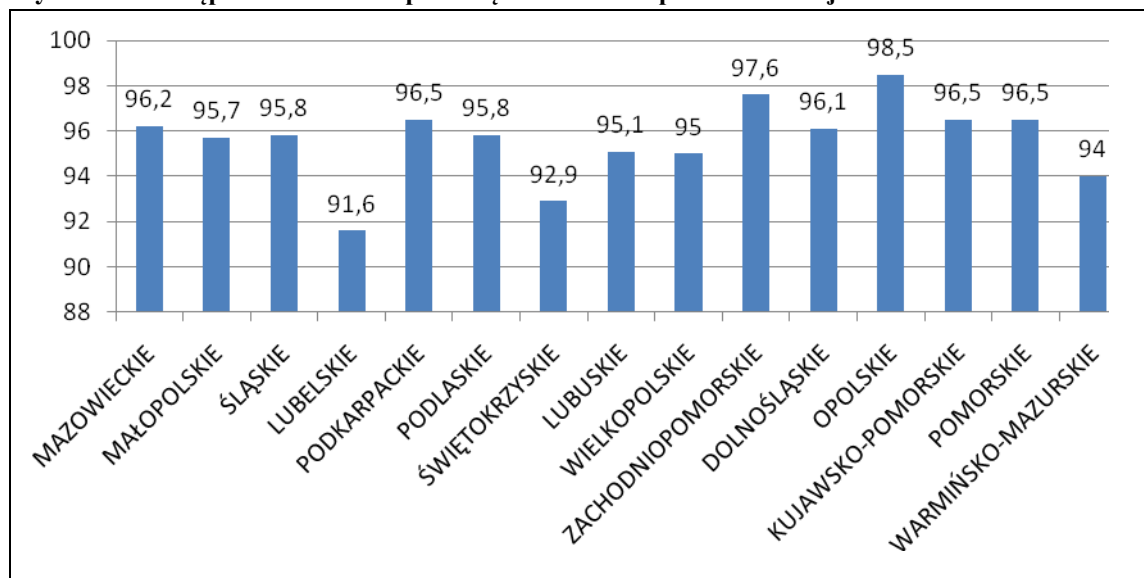
Wykres 39. Poziom dostęp do Internetu w gospodarstwach domowych



Źródło: EUROSTAT

Dostępność do Internetu wśród firm plasuje województwa mazowieckie na szóstym miejscu z pośród wszystkich polskich województw. Tak wysokie wartości wskaźników wynikają jednak z faktu, iż większość firm działa na obszarach miejskich, gdzie dostęp do Internetu jest większy niż na obszarach wiejskich. Pomimo tego, jak zauważa raport pt. *Jak skutecznie przeciwdziałać wykluczeniu cyfrowemu na Mazowszu?* opublikowany w 2008 r. przez Stowarzyszenie Miast w Internecie: *mimo właściwego dla stolicy, najwyższego w Polsce, a zarazem w Europie Środkowo- Wschodniej, potencjału naukowo-badawczego uczelni wyższych, koncentracji firm teleinformatycznych, a także dostępności wysokokwalifikowanej kadry specjalistów, aglomeracja warszawska nie jest miejscem dynamicznego rozwoju nowych form organizacji przedsięwzięć innowacyjnych takich jak: klasterzy innowacji ICT, bieguny innowacyjności czy living labs, a istniejące napotykają na trudności. Na Mazowszu brak kompleksowej inicjatywy regionalnej w zakresie zarządzania rozwojem innowacyjnego zastosowania ICT w sektorach generujących wzrost gospodarczy i zatrudnienie.*

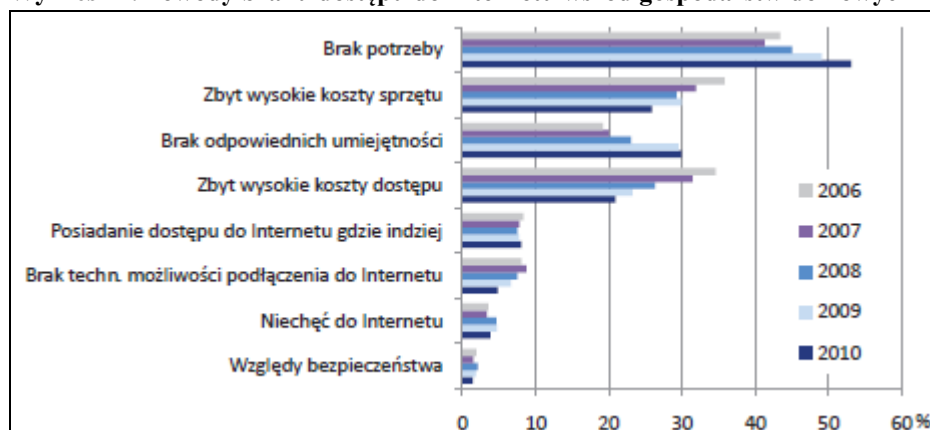
Wykres 40. Dostęp do Internetu w przedsiębiorstwach w podziale na województwa



Źródło: GUS

Niezmiennie od kilku lat jako główny powód braku Internetu w polskich domach wymieniany jest brak potrzeby. Zbyt wysokie koszty sprzętu pomimo tego, że są ciągle wymieniane jako drugi powód w przeciwieństwie do braku potrzeby wykazują tendencję spadkową. Tendencję tą wykazuje również argument odnoszący się do zbyt wysokich kosztów dostępu oraz braku technicznych możliwości podłączenia do Internetu.

Wykres 41. Powody braku dostępu do Internetu wśród gospodarstw domowych



Źródło: Społeczeństwo informacyjne w Polsce. Wyniki badań statystycznych z lat 2006-2010, GUS 2010

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 realizowany jest projekt *Internet dla Mazowsza*, który ma zasadniczo przyczynić się do ograniczenia „białych plam” występujących w województwie mazowieckim. Zgodnie z opisem: *Projekt Internet Dla Mazowsza zakłada wybudowanie na terenie Województwa Mazowieckiego światłowodowej sieci szkieletowej. Wybudowana sieć zapewni możliwość dostępu, za pośrednictwem Internetu, do usług teleinformatycznych świadczonych drogą elektroniczną dla 90% mieszkańców, 100% przedsiębiorstw i podmiotów publicznych na Mazowszu. [...] Podstawowe parametry inwestycji to:*

- długość sieci - 3680 km,
- liczba węzłów szkieletowych – 42 szt.,
- punktów dystrybucyjnych – 264 szt.

Wybudowana sieć poprawi konkurencyjność rynku szerokopasmowego poprzez zwiększenie liczby operatorów świadczących swoje usługi na rynku hurtowym oraz dostępu do infrastruktury pasywnej sieci, a co za tym idzie zwiększenie kompetencji w zakresie dostępu do Internetu i korzystania z e-usług w obszarach wykluczenia cyfrowego.[...]

Na podstawie inwentaryzacji przeprowadzonej w województwie zebrano materiały o dostępności Internetu szerokopasmowego w każdej miejscowości. Informacje pochodziły od operatorów sieci telekomunikacyjnych oraz z jednostek samorządu terytorialnego.

Do przygotowania inwentaryzacji wg obszarów białych, szarych i czarnych posłużono się wynikami inwentaryzacji dotyczącymi dostępności Internetu szerokopasmowego o przepływności 2 Mb, oraz danych ludności z roku 2009 na podstawie GUS.

Wyniki inwentaryzacji Dostęp do Internetu 2Mb zostały pokazane w poniższych zestawieniach
Statystyka BSC – dla całego województwa.

<i>Białe obszary:</i>	<i>Szare obszary:</i>	<i>Czarne obszary:</i>
<i>Liczba miejscowości - 5 659</i>	<i>Liczba miejscowości - 1 389</i>	<i>Liczba miejscowości - 614</i>
<i>Ludność - 1 047 704</i>	<i>Ludność - 837 747</i>	<i>Ludność - 3 683 110</i>
<i>Liczba gospodarstw - 328 493</i>	<i>Liczba gospodarstw - 271 177</i>	<i>Liczba gospodarstw - 1 460 057</i>
<i>% Ludności - 18,8%</i>	<i>% Ludności - 15,0%</i>	<i>% Ludności - 66,1%</i>
<i>% Liczby gospodarstw - 15,9%</i>	<i>% Liczby gospodarstw - 13,2%</i>	<i>% Liczby gospodarstw - 70,9%</i>

[...] Z przeprowadzonej inwentaryzacji sieci szerokopasmowej wynika, że w całym województwie w 5 659 miejscowościach całkowicie brakuje infrastruktury teleinformatycznej i są to tzw. obszary białe. W 1 389 miejscowościach istnieje infrastruktura teleinformatyczna tylko jednego operatora, brak jest konkurencji w dostarczaniu usług szerokopasmowych są to obszary szare. Obszary czarne obejmują 613 miejscowości są to miejscowości, w których jest dostęp do Internetu na poziomie zadowalającym i występuje tam konkurencja w zakresie dostarczania usług szerokopasmowych. Wyniki inwentaryzacji potwierdzają, że jest konieczna interwencja mająca na celu poprawę dostępności Internetu w województwie i przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu głównie w obszarach białych.

Do głównych korzyści, jakie wprowadza realizacja projektu Internet dla Mazowsza w sferze gospodarki możemy zaliczyć:

- wzrost możliwości działań promocyjnych małych i średnich firm tzw. „okno na świat”,
- obniżenie kosztów wejścia na nowe rynki dla mikro, małych i średnich firm z terenów wykluczenia,
- możliwość realizacji globalnych powiązań (stymulowanie powiązań gospodarczych pomiędzy samorządami itp.),
- zaspokojenie potrzeb informacyjnych i poznawczych społeczeństwa,
- zwiększenie aktywności samorządów w zakresie budowy usług IT na obszarach wiejskich,
- rozwój przedsiębiorczości poprzez możliwość konkurowania na większym rynku,
- możliwość wzrostu wskaźnika telepracy,
- powstanie nowych dziedzin działalności gospodarczej opartych na nowoczesnych technologiach informatycznych i telekomunikacyjnych,
- możliwość pozyskania informacji o dostępności lekarzy specjalistów, dyżurach placówek szpitalnych i przychodniach,
- rozwój kompetencji w zakresie e-medycyny – dostęp społeczeństwa do najnowszych informacji na temat leczenia, leków i badań klinicznych,
- spadek cen usług dostępu do Internetu, kreujący rozwój przedsiębiorstw związanych z e-handlem;
- uwolnienie popytu na szerokopasmowy dostęp oraz usługi realizowane z wykorzystaniem Internetu szerokopasmowego

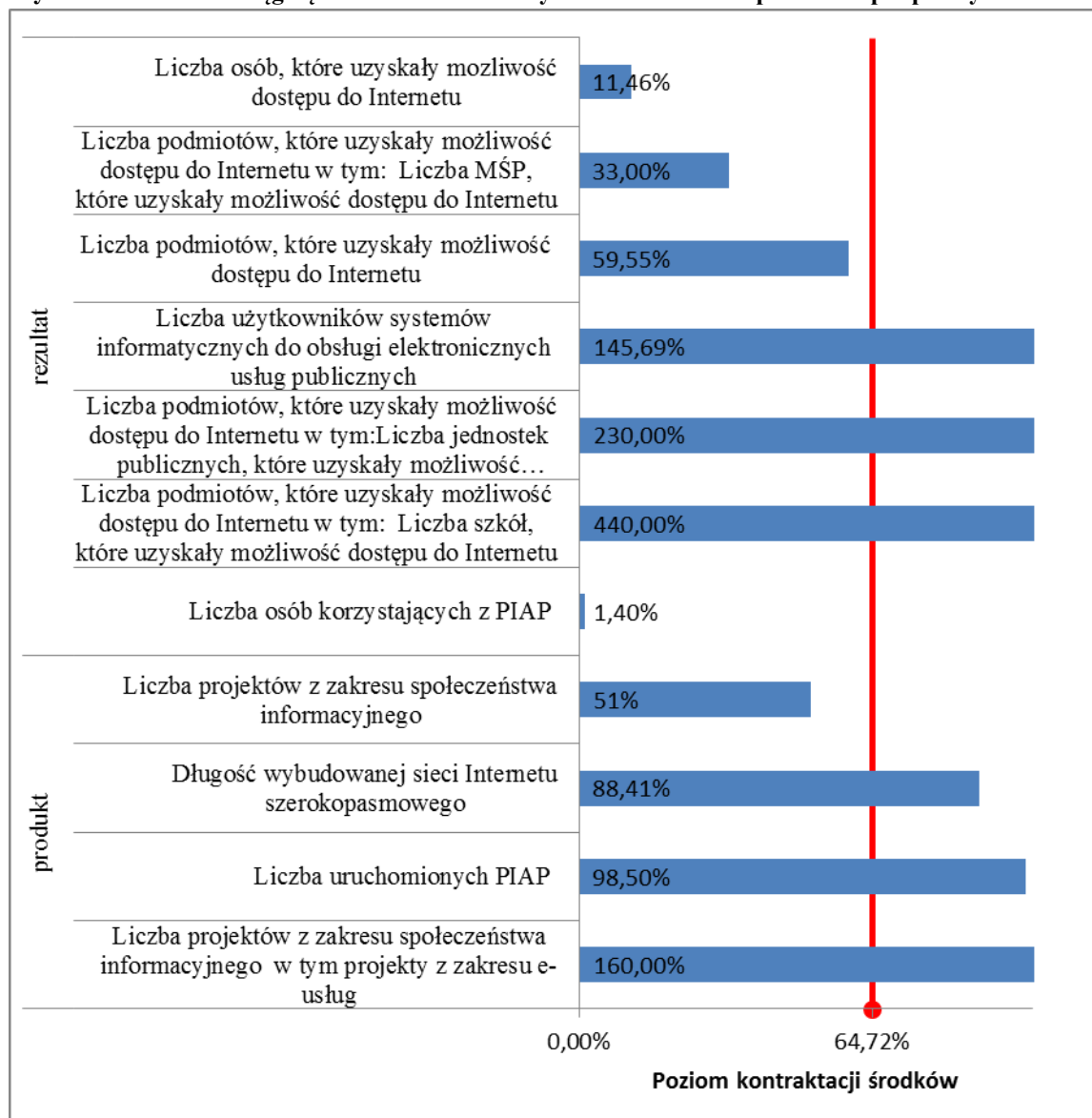
Do końca 2011 r. w Priorytecie II zrealizowano następujące wskaźniki produktu:

- Liczba projektów z zakresu społeczeństwa informacyjnego – 42 szt. (6 szt. na zakończenie 2010 r.), co stanowi 16,15% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 133 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 260 szt.
 - w tym projekty z zakresu e-usług – 2 szt.(0 na zakończenie 2010 r.), co stanowi 6,67% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 48 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 30 szt.
- Liczba uruchomionych PIAP – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 197 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 200 szt.
- Długość wybudowanej sieci Internetu szerokopasmowego – 2 km (0 km na zakończenie 2010 r.), co stanowi mniej niż 1% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 3 713,20 km. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 4 200 km.

Równoległemu postępowi na poziomie wskaźników produktu towarzyszy wzrost wskaźników rezultatu:

- Liczba osób korzystających z PIAP – 0 osób. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 7 000 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 500 000 osób.
- Liczba użytkowników systemów informatycznych do obsługi elektronicznych usług publicznych – 0 osób. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 1 456 933 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 1 000 000 osób.;
- Liczba osób, które uzyskały możliwość dostępu do Internetu – realizacja 0. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 91 725 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 800 000 osób.
- Liczba podmiotów, które uzyskały możliwość dostępu do Internetu – 39 szt. (5 szt. na zakończenie 2010 r.), co stanowi 17,33% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 134 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 225 szt., w tym,;
 - Liczba MŚP, które uzyskały możliwość dostępu do Internetu – 38 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 66 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 200 szt.
 - Liczba szkół, które uzyskały możliwość dostępu do Internetu - 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 22 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 5 szt.
 - Liczba jednostek publicznych, które uzyskały możliwość dostępu do Internetu – 1 szt. (0 szt. na koniec 2010 r.) Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 46 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 20 szt.

Wykres 42. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów



Źródło: opracowanie własne

IZ RPO WM spodziewa się, że wskaźniki *Liczba osób korzystających z PIAP* zwiększy się po podpisaniu kolejnych umów, które obecnie są w trakcie oceny w ramach Działania 2.1 oraz po zaktualizowaniu wskaźników postępu rzeczowego już wybranych przez beneficjentów.

IZ RPO WM skierowała zapytanie do beneficjentów jakie wskaźniki inne niż pierwotnie wybrane (przypisane do działania) są realizowane przez projekt? Na podstawie danych przekazanych przez beneficjentów wskaźnik rezultatu *Liczba osób, które uzyskały dostęp do Internetu*, po zakończeniu wszystkich projektów wyniesie około 500 000 szt., co stanowi 62,5% wartości docelowej. Dane zostaną wprowadzone do KSI po aneksowaniu umów. Wartość wskaźnika *Liczba osób korzystających z PIAP* – 0 osób. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 7 000 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 500 000 osób.

Działanie 2.1 – Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu

Postęp finansowy:

W ramach Działania 2.1 ogłoszono jeden konkurs w 2011 r. z alokacją 10 mln euro. Zgodnie z regulaminem w ramach konkursu możliwe było uzyskanie wsparcia na informatyzację instytucji publicznych, tworzenie Publicznych Punktów Dostępu do Internetu (PIAP) w instytucjach publicznych, rozwoju telefonii internetowej VoIP w instytucjach publicznych, rozwoju telefonii internetowej VoIP w instytucjach publicznych, zakupie i wdrożeniu systemów back-office umożliwiających sprawny i bezpieczny dostęp do zasobów danych i informacji publicznych, wdrażaniu w budynkach użyteczności publicznej inteligentnych systemów, w tym m.in.: systemu zarządzania zużyciem energii (sterowanie oświetleniem, ogrzewaniem oraz wentylacją i klimatyzacją), systemu dostępowego i/lub systemu alarmowego i monitoringu. Nabór wniosków został przeprowadzony w okresie 31.08-28.10.2011 r., gdzie łącznie złożono 146 wniosków na kwotę dofinansowania EFRR 55 113 060,29 euro. Do końca okresu sprawozdawczego zweryfikowano pozytywnie pod względem formalnym jeden projekt na kwotę 122 669,32 euro. W okresie sprawozdawczym dokonano również zatwierdzenie pod względem formalnym jednego wniosku kluczowego na kwotę 81 997 985,17 euro (*Internet dla Mazowsza*). W okresie sprawozdawczym zatwierdzono 10 wniosków do realizacji (1 projekt kluczowy oraz 9 projektów konkursowych na kwotę dofinansowania ogółem 89 468 845,20 euro. Łącznie od uruchomienia Programu w ramach Działania 2.1 zatwierdzono 29 wniosków na kwotę 103 979 261,59 euro, co stanowi około 73,53% alokacji.

Łącznie od uruchomienia Programu podpisano 19 umów na kwotę (EFRR) 95 704 072,66 euro, co stanowi 67,68% (w poprzednim okresie sprawozdawczym 6,51%). W okresie sprawozdawczym podpisano 8 umów (w tym umowę na realizację projektu kluczowego *Internet dla Mazowsza*) na kwotę (EFRR) 86 874 564,32 euro. Do końca okresu sprawozdawczego beneficjenci wykazali we wnioskach o płatność wydatki kwalifikowane w wysokości 2 426 873,76 euro, z czego wkład EFRR wyniósł 2 062 842,69 euro (w poprzednim okresie sprawozdawczym 831 953,08 euro), co stanowi 1,46% alokacji.

Tabela 47. Projekty w ramach Działania 2.1

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu
Działanie 2.1 - Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu	Ilość	148	197	2	41	10	29	8	19
	Wartość Euro	52 304 382,32	161 576 752,42	75 425 109,19	107 708 914,22	82 174 179,69	95 501 517,95	79 789 127,59	87 901 030,20

Źródło: opracowanie własne

W ramach Działania 2.1, w trybie indywidualnym zaplanowane do realizacji są dwa projekty na łączną wartość dofinansowania EFRR: 75 312 441,47 euro. Do końca okresu sprawozdawczego złożono wszystkie wnioski o dofinansowanie. Dla jednego projektu przyjęta została uchwała/umowa o dofinansowanie, a przypadku drugiego projektu – trwa ocena merytoryczna. Uwzględniając wielkość

dofinansowania zarezerwowaną dla projektów kluczowych oraz środki przeznaczone na wielkość rozdysponowanej alokacji, wynosi ona ponad 80% alokacji przewidzianej na realizację tego Działania.

Tabela 48. Projekty w ramach Działania 2.1

Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Aktualna wartość całkowita projektu	Aktualna wartość dofinansowania projektu ze środków UE	Data podpisania pre-umowy: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data złożenia wniosku o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data podpisania umowy o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista
Internet dla Mazowsza	Samorząd Województwa Mazowieckiego	108 977 115,02	75 312 441,47	2) 23.11.2010	2) 31.12.2010	2) 28.09.2011
Modernizacja i rozbudowa sieci teleinformatycznej Urzędu m. st. Warszawy	Miasto Stołeczne Warszawa	4 481 779,81	2 840 417,71	2) 05.05.2011	2) 04.11.2011	1) II kwartał 2012

Źródło: opracowanie własne

Postęp rzeczowy:

Od początku uruchomienia Programu podpisano łącznie 19 umów w ramach Działania 2.1. Do końca okresu sprawozdawczego zatwierdzono 2 wnioski na kwotę (EFRR)_315 199,83 euro – co stanowi mniej niż 1% alokacji na Działanie. W związku z niewielką liczbą zakończonych projektów oraz niewielką kwotą jaka im towarzyszyła większość wskaźników wykazywana w sprawozdaniu będzie miała szacowaną realizację, natomiast wykazanie realizacji możliwe będzie w kolejnych okresach sprawozdawczych.

Dominującą grupą beneficjentów w działaniu są gminy – 10 podpisanych umów, natomiast po względem wielkości przyznanego dofinansowania przoduje Samorząd Województwa (wynika to z realizacji projektu *Internet dla Mazowsza*).

W ramach Działania 2.1 osiągnięto następujące wartości wskaźników produktu:

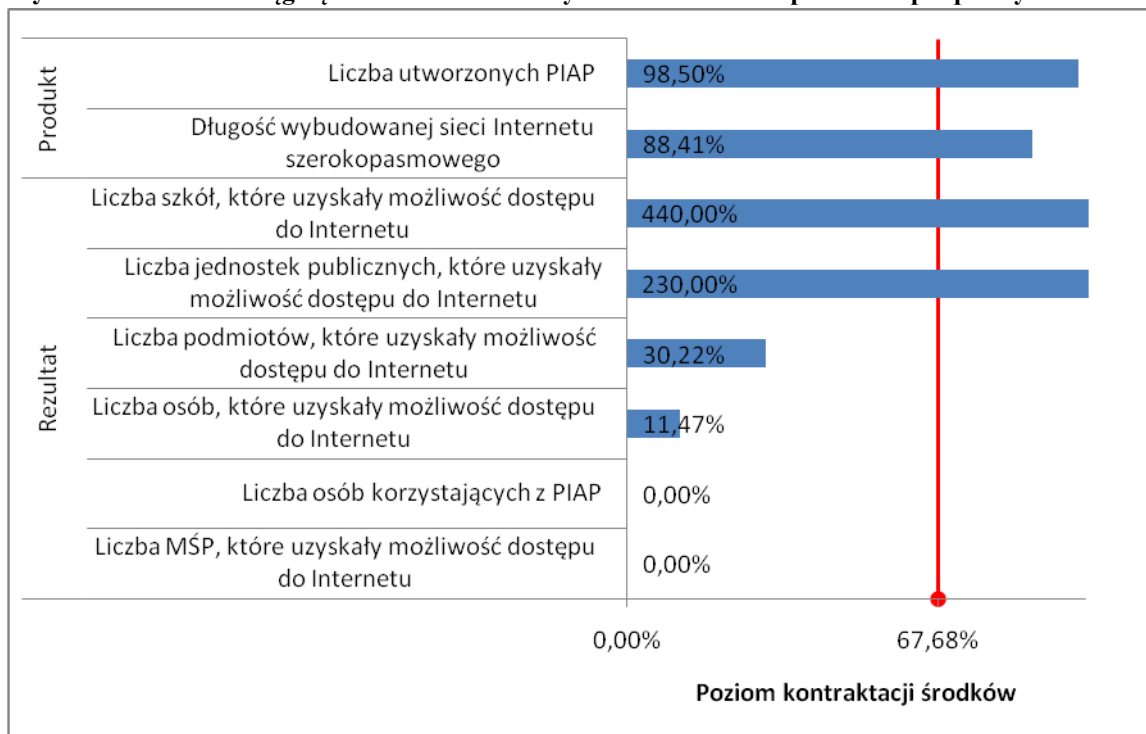
- Liczba utworzonych PIAP – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 197 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 200 szt.
- Długość wybudowanej sieci Internetu szerokopasmowego – 2 km (0 km na zakończenie 2010 r.), co stanowi mniej niż 1% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 3 713,20 km. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 4 200 km.

Równoległe ze wskaźnikami produktu możliwe jest wykazanie wartości wskaźników rezultatu na poziomie:

- Liczba osób korzystających z PIAP – 0 osób. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 0 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 500 000 osób.
- Liczba osób, które uzyskały możliwość dostępu do Internetu – 0 osób. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 91 725 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 800 000 osób.
- Liczba podmiotów, które uzyskały możliwość dostępu do Internetu – 1 szt. (0 szt. na zakończenie 2010 r.), co stanowi mniej niż 1% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 68 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 225 szt., w tym,:

- Liczba MŚP, które uzyskały możliwość dostępu do Internetu – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 0 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 200 szt.
- Liczba szkół, które uzyskały możliwość dostępu do Internetu - 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 22 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 5 szt.
- Liczba jednostek publicznych, które uzyskały możliwość dostępu do Internetu – 1 szt. (0 szt. na koniec 2010 r.) Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 46 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 20 szt.

Wykres 43. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów



Źródło: opracowanie własne

Wzrost wartości wskaźnika *Liczba osób korzystających z PIAP* spodziewany jest po rozstrzygnięciu obecnie trwającego konkursu.

Na podstawie danych przekazanych przez beneficjentów wskaźnik rezultatu: *Liczba osób, które uzyskały dostęp do szerokopasmowego Internetu*, po zakończeniu wszystkich projektów wyniesie 500 000 szt., co stanowi 100% wartości docelowej. Dane zostaną wprowadzone do KSI po aneksowaniu umów.

Realizacja projektów w ramach Działania 2.1 pozwoli również na zminimalizowanie skutków słabych stron opisanych w analizie SWOT, w szczególności *Zagrożeń wykluczeniem cyfrowym w małych miastach i na obszarach wiejskich*, jakie zostały zidentyfikowane na terenie województwa mazowieckiego. Realizowane jest to m.in. poprzez kryterium merytoryczne promujące projekty realizowane na obszarach o niskim potencjale e-Rozwoju.

Działanie 2.2 – Rozwój e-usług

Postęp finansowy:

W okresie sprawozdawczym nie ogłoszono żadnego konkursu w ramach Działania 2.2. Łącznie od uruchomienia Programu złożono 65 wniosków o dofinansowanie na kwotę 41 158 154,74 euro, z czego w okresie sprawozdawczym złożono jeden wniosek realizowany w trybie indywidualnym na kwotę dofinansowania 794 543,63 euro. Od początku uruchomienia Programu zatwierdzono 52 projekty na kwotę 38 600 716,40 euro (z czego 2 na kwotę dofinansowania 5 304 428,59 euro w 2011 r.). Łącznie od uruchomienia Programu podpisano 48 umów na kwotę 32 806 890,70 euro (8 umów na kwotę dofinansowania 1 641 319,66 euro w 2011 r.), co stanowi ponad 61% alokacji przewidzianej na to Działanie. Od początku realizacji Programu beneficjenci wykazali we wnioskach o płatność wydatki na kwotę odpowiadającą wkładowi pochodzącemu z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w wysokości 6 209 308,56 (z czego w okresie sprawozdawczym: 4 336 663,02 euro), co stanowi 11,66% alokacji.

Tabela 49. Projekty w ramach Działania 2.2

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu
Działanie 2.2 - Rozwój e-usług	Ilość	0	75	1	65	2	52	8	48
	Wartość Euro	0,00	40 098 779,43	4 656 505,41	37 802 405,92	4 871 942,49	35 453 483,26	1 507 111,03	30 132 045,69

Źródło: opracowanie własne

W ramach Działania 2.2 zaplanowano realizację czterech projektów indywidualnych. W okresie sprawozdawczym rozszerzono listę IWIPK dodając projekt: *E-usługi w ochronie zdrowia* – szacowana wartość dofinansowania z EFRR 794 543,63 euro. Na zakończenie okresu sprawozdawczego, jeden projekt znajdował się na etapie oceny formalnej. Dla jednego projektu został zatwierdzony wniosek o dofinansowanie. W przypadku dwóch pozostałych projektów - podpisano umowy o dofinansowanie. Uwzględniając wielkość dofinansowania przewidzianą na realizację ww. projektu, IZ RPO WM planuje przeprowadzenia dodatkowego konkursu w ramach Działania 2.2 w II kwartale 2012 r.

Tabela 50. Projekty kluczowe w ramach Działania 2.2

Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Aktualna wartość całkowita projektu	Aktualna wartość dofinansowania projektu ze środków UE	Data podpisania pre-umowy: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data złożenia wniosku o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data podpisania umowy o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista
Rozwój e-usług i ich dostępu dla obywateli w ramach Mazowieckiej Sieci Społeczeństwa Informatycznego „M@zowszanie”	Samorząd Województwa Mazowieckiego	5 842 721,45	4 656 505,41	2) 28.12.2010	2) 31.12.2010	1) styczeń 2012

Rozwój elektronicznej administracji w samorządach województwa mazowieckiego wspomagającej niwelowanie dwudzielności potencjału województwa	Samorząd Województwa Mazowieckiego	13 253 810,47	11 265 738,90	2) 02.09.2008	2) 10.09.2009	2) 10.08.2010 Aneks 18.10.2011
Rozwój infrastruktury teleinformatycznej i e – usług w policji mazowieckiej	Komenda Wojewódzka Policji z siedzibą w Radomiu	380 605,26	323 514,47	2) 30.09.2008	2) 28.07.2009	2) 18.12.2009 Aneks - 31.12.2009
E-usługi w ochronie zdrowia	Szpital Kliniczny im. ks. Anny Mazowieckiej	1 099 714,37	794 543,63	2) 19.07.2011	2) 30.12.2011	1) II kwartał 2012

Źródło: opracowanie własne

Postęp rzeczowy:

Wśród projektów realizowanych w ramach umów dominowali beneficjenci z branż: wspólnota samorządowa-gmina – 21 projektów, natomiast pod względem wartości największe dofinansowanie w części EFRR otrzymała wspólnota samorządowa-województwo - 12 265 807,26 euro.

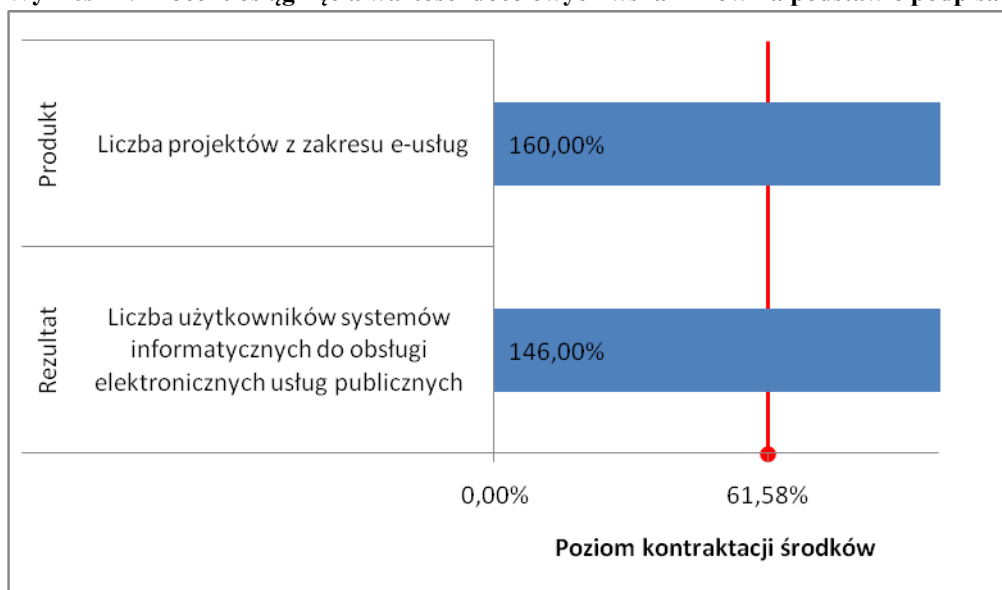
W wyniku wsparcia realizowanych inwestycji szacowane są do osiągnięcia następujące wskaźniki produktu:

- Liczba projektów z zakresu e-usług – 2 szt. (w poprzednim okresie sprawozdawczym 0 szt.), co stanowi 6,66% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów: 48 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 30 szt.

Równoległe z zakładanymi wartościami wskaźników produktów, szacowane są do osiągnięcia wskaźniki rezultatu zapisane na poziomie działania:

- Liczba użytkowników systemów informatycznych do obsługi elektronicznych usług publicznych - 0 osób. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 1 456 933 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 1 000 000 osób.

Wykres 44. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów



Źródło: opracowanie własne

Z powyższego wykresu wynika, że wszystkie wartości wskaźników określone dla Działania 2.2 zostały osiągnięte, już na etapie 61% kontraktacji środków. W związku z powyższym IZ rozważa realokowanie środków do innych działań.

Działanie 2.3 – Technologie komunikacyjne i informacyjne dla MSP

Postęp finansowy:

W ramach Działania 2.3 ogłoszono w 2011 r. jeden konkurs z alokacją odpowiadającą EFRR 5 mln euro. Łącznie od uruchomienia Programu złożono 269 wniosków (w okresie sprawozdawczym: 135 szt.) o dofinansowanie na kwotę 18 478 520,72 euro (w okresie sprawozdawczym: 9 074 823,73 euro). Łącznie od uruchomienia Programu zatwierdzono do dofinansowania 73 projekty na kwotę 5 584 477,45 euro – w okresie sprawozdawczym 3 umowy na kwotę 342 361,20 euro. Łącznie od uruchomienia Programu podpisano 66 umów na kwotę odpowiadającą wkładowi EFRR 4 239 920,10 euro (w okresie sprawozdawczym zawarto 4 umowy na kwotę dofinansowani z EFRR 315964,31 euro), co stanowi ponad 40% alokacji przewidzianej na to Działanie. Do 31.12.2011 r. beneficjenci wykazali we wnioskach o płatność wydatki na kwotę odpowiadającą wkładowi pochodzącemu z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w wysokości 2 448 085,62 euro, co stanowi 23,42% alokacji (w okresie sprawozdawczym wykazano wydatki w części EFRR 1 859 674,42 euro).

Tabela 51. Projekty w ramach Działania 2.3

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu
Działanie 2.3 - Technologie informacyjne i komunikacyjne dla MSP	Ilość	202	365	135	269	3	73	4	66
	Wartość Euro	10 145 463,51	19 786 653,88	8 334 925,92	16 971 911,04	314 447,45	5 129 158,12	289 810,74	3 894 226,59

Źródło: opracowanie własne

W ramach Działania nie są realizowane projekty kluczowe.

Ocena postępu:

W wyniku wsparcia realizowanych inwestycji osiągnięto następujące wskaźniki produktu:

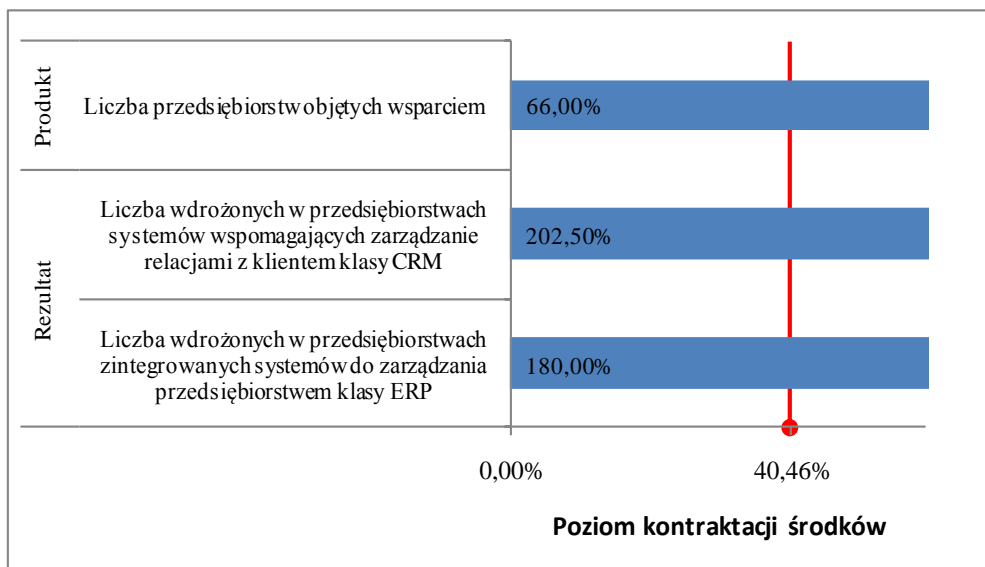
- Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem – 38 szt. (w poprzednim okresie sprawozdawczym 5 szt.), co stanowi 38% wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 66 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 100 szt.

Równoległe osiągnięto następujące wskaźniki rezultatu:

- Liczba wdrożonych w przedsiębiorstwach zintegrowanych systemów do zarządzania przedsiębiorstwem klasy ERP - 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 90 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 50 szt.;

- Liczba wdrożonych w przedsiębiorstwach systemów wspomagających zarządzanie relacjami z klientem klasy CRM - 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów 81 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 40 szt.;

Wykres 45. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów



Źródło: opracowanie własne

3.2.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

Problemy:

- Informacje nt. realizacji projektu Internet dla Mazowsza została przedstawiona w punkcie 5. *Programy EFRR/Funduszu Spójności – Duże projekty.*
- Zagrożenie występowania pomocy publicznej w projektach w ramach działań 2.1 i 2.2, które wg założeń są realizowane bez pomocy publicznej. Dotyczy to szczególnie projektów, które są realizowane przez placówki służby zdrowia oraz uczelnie wyższe.

Problem zidentyfikowano w II kwartale 2011 r. jego rozwiązanie planowane jest w przyszłym okresie sprawozdawczym

Środki zaradcze:

- Aktualnie przygotowywana jest dla beneficjentów tych projektów ankieta, która pozwoli na zidentyfikowanie występowania pomocy publicznej. W sytuacjach dalszych wątpliwości planowane jest przeprowadzenia wizyt monitorujących oraz kontroli doraźnych w miejscach realizacji projektów.

3.3 Priorytet III Regionalny system transportowy

3.3.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów

Celem Priorytetu III jest poprawa spójności komunikacyjnej i przestrzennej województwa mazowieckiego oraz wspomaganie dyfuzji procesów rozwojowych z głównego ośrodka regionu – Warszawy oraz z ośrodków subregionalnych na pozostałe obszary województwa. W ramach Priorytetu wspierane są inwestycje w zakresie infrastruktury transportowej o charakterze regionalnym i lokalnym. Na dofinansowanie III Priorytetu RPO WM 2007-2013 przyznano alokację w wysokości 548 414 472,00 euro (EFRR), co stanowi 29,35% alokacji z EFRR na Program.

Priorytet III RPO WM realizowany jest poprzez trzy działania:

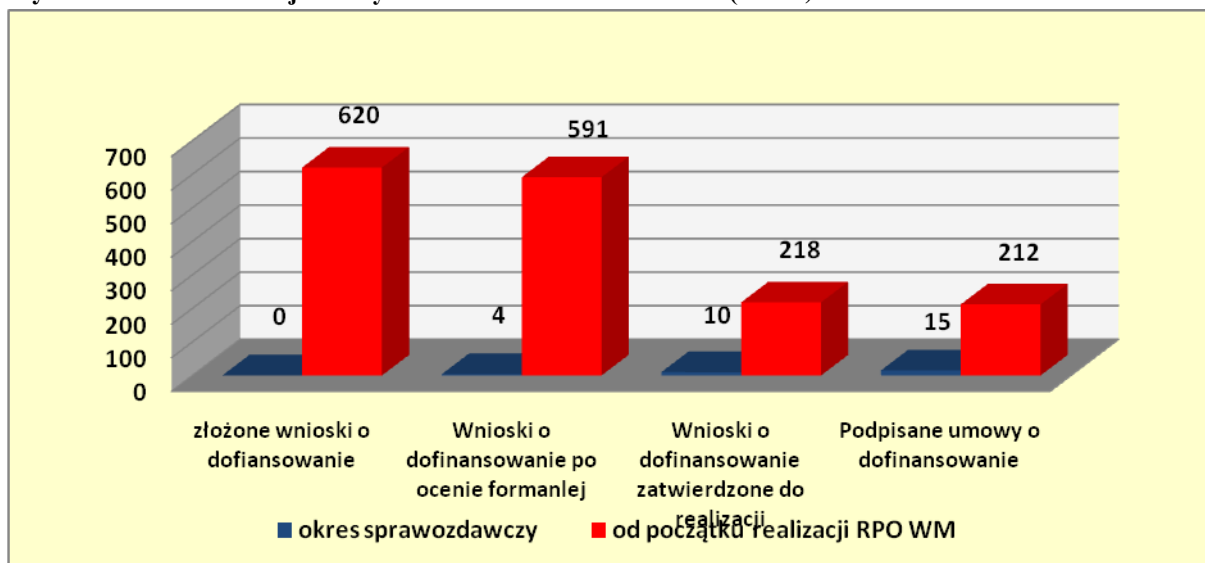
1. Działanie 3.1 *Infrastruktura drogowa* - EFRR 453 826 207,00 euro,
2. Działanie 3.2 *Regionalny transport publiczny* - EFRR 66 164 748 euro,
3. Działanie 3.3 *Lotniska i infrastruktura lotnicza* - EFRR 36 423 517 euro.

Wdrażanie Priorytetu III przyczynia się do osiągnięcia celów Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego oraz Programu Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego. Korelacja została szczegółowo opisana w punkcie 3.9.

Od początku uruchomienia Programu w ramach Priorytetu III zostały ogłoszone dwa konkursy. Obydwa konkursy zostały ogłoszone w 2008 r., w ramach Działania 3.1 Infrastruktura drogowa. Pierwszy konkurs obejmował wsparcie dróg gminnych (alokacja 54 mln euro), natomiast drugi wsparcie dróg powiatowych (alokacja 54 mln euro). W pozostałych Działaniach Priorytetu przewidziano realizację projektów w trybie indywidualnym. Łącznie w ramach Priorytetu złożono po ocenie formalnej 591 wniosków na kwotę dofinansowania 756 135 192,39 euro, z czego 4 wnioski na kwotę dofinansowania 36 358 841,97 euro zostało złożonych w okresie sprawozdawczym. W związku z bardzo dużą liczbą złożonych wniosków w ramach ogłoszonych konkursów Instytucja Zarządzająca RPO WM podjęła decyzję o zwiększeniu alokacji na konkurs dla dróg gminnych do kwoty 114 897 827 euro oraz na konkurs dla dróg powiatowych do kwoty 102 739 904 euro.

Do 31.12.2011 r. zatwierdzono do dofinansowania 218 projektów na łączną kwotę dofinansowania 489 830 670,60 euro. Najwięcej projektów złożono i zatwierdzono w ramach Działania 3.1. Na listach rezerwowych w ramach dwóch konkursów znalazły się 154 projekty (jeden projekt dodano w okresie sprawozdawczym).

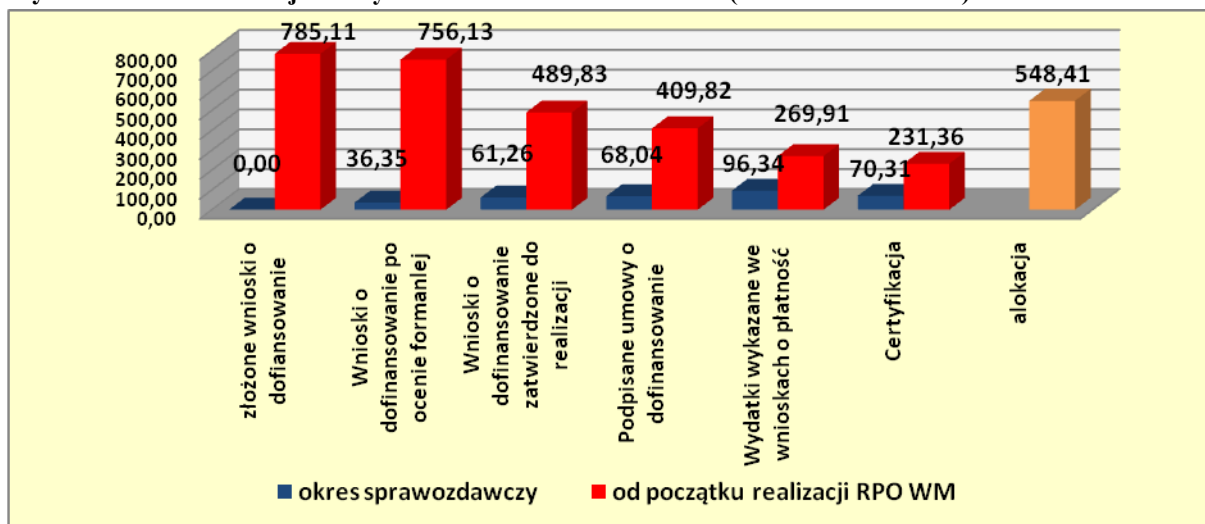
Wykres 46. Stan realizacji Priorytetu III na dzień 31.12.2011 r. (liczba)



Źródło: opracowanie własne

Do końca okresu sprawozdawczego podpisano łącznie 212 umów, na kwotę dofinansowania 409 827 519,34 euro (w okresie sprawozdawczym podpisano 15 umów na kwotę dofinansowania z EFRR 68 046 191,96 euro), co stanowi 74,73% alokacji przewidzianej na realizację Priorytetu III. Najwięcej środków zakontraktowano w ramach Działania 3.1 – 369 648 974,82 euro (EFRR), co stanowi ponad 81,45% alokacji. Wkład środków publicznych nie pochodzących z RPO WM oraz prywatnych przeznaczonych na realizację projektów wyniósł 227 879 937,47 euro (wartość ogółem-dofinansowanie), co sugeruje, że aby otrzymać jedno euro ze środków RPO WM w ramach Priorytetu III należy posiadać własne środki w wysokości około 0,54 euro.

Wykres 47. Stan realizacji Priorytetu III na dzień 31.12.2010 r. (wartość w mln euro)

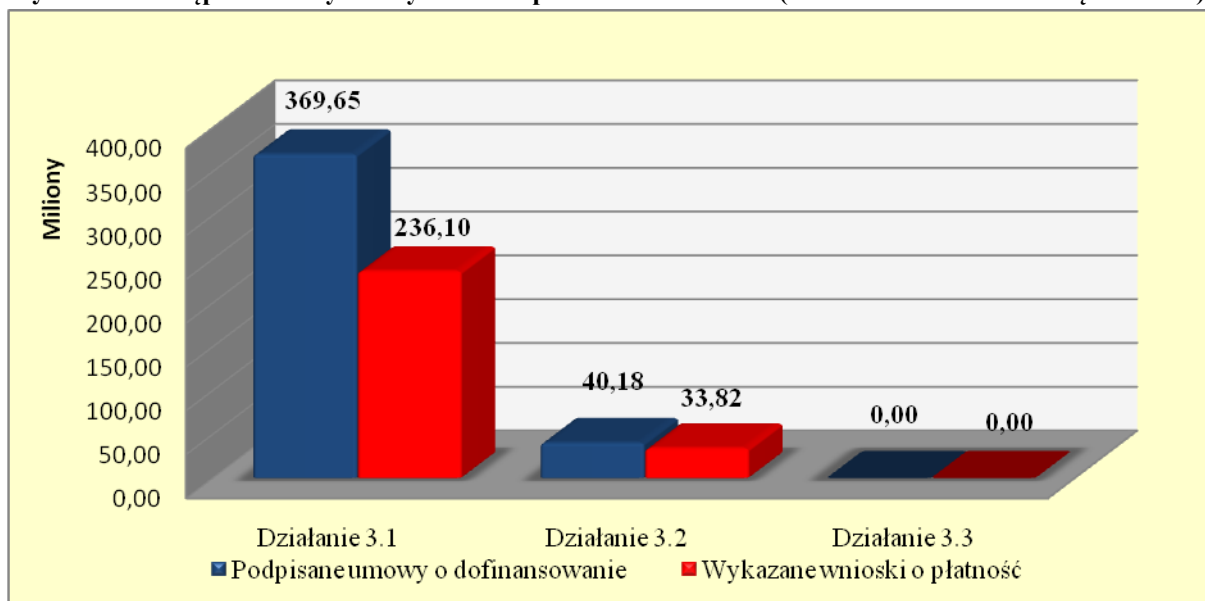


Źródło: opracowanie własne

* Wartości w zakresie podpisanych umów mogą nie sumować się z wartościami z poprzednich okresów sprawozdawczych ze względu na różnice kursowe oraz aneksowanie umów

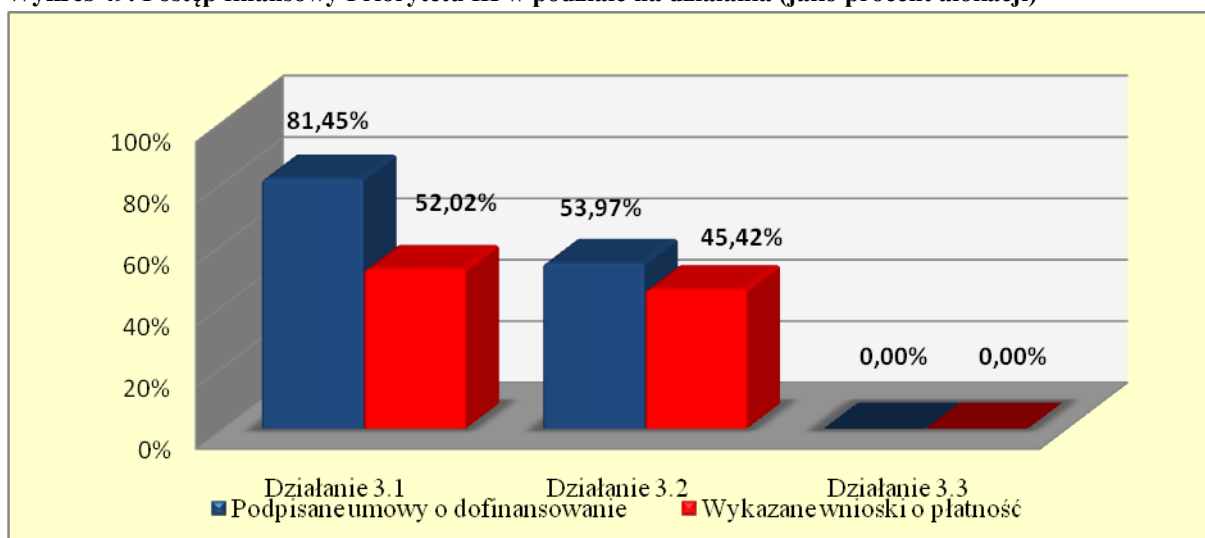
* Dane dotyczące złożonych wniosków opracowane na podstawie LSI źródłem pozostałych danych są raporty KSI

Wykres 48. Postęp finansowy Priorytetu III w podziale na działania (wartości w mln euro w części EFRR)



Źródło: opracowanie własne

Wykres 49. Postęp finansowy Priorytetu III w podziale na działania (jako procent alokacji)



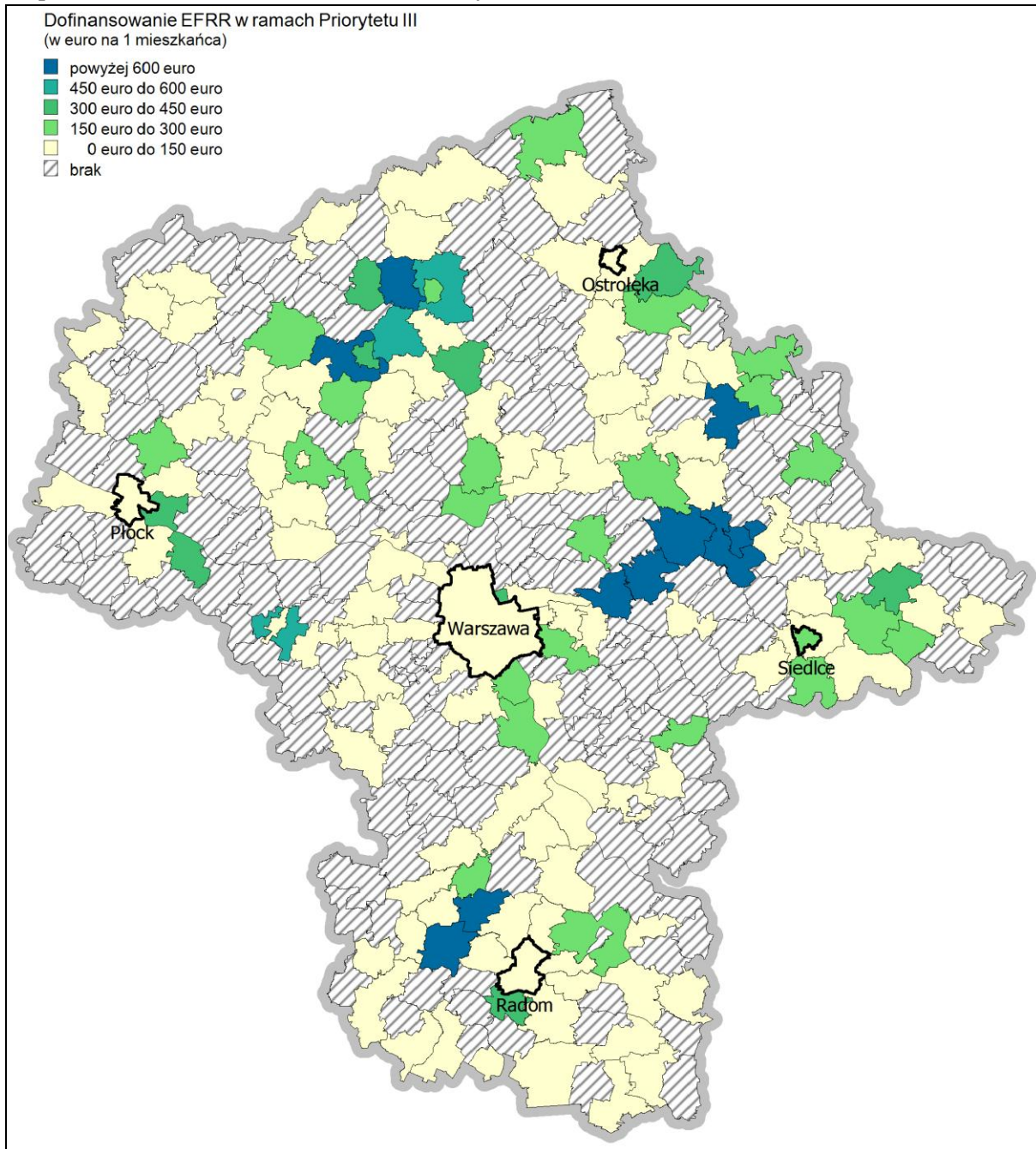
Źródło: opracowanie własne

Łącznie w Priorytecie III od uruchomienia programu wykazano we wnioskach o płatność wydatki na kwotę 269 916 235,83 euro pochodzące z EFRR, co stanowi 49,22% alokacji i jest to najwyższy współczynnik spośród wszystkich Priorytetów RPO WM (w okresie sprawozdawczym beneficjenci wykazali wydatki na kwotę 135 648 886,67 euro). Dzięki systemowi prefinansowania od uruchomienia programu przekazano łącznie 79 179 973,70 euro. Do końca okresu sprawozdawczego przekazano do Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji wydatki na łączną kwotę EFRR 231 365 934,47 euro, co stanowi 42,19% alokacji przeznaczonej na realizację Priorytetu III (w okresie sprawozdawczy certyfikowano wydatki na kwotę 70 318 780,91 euro). Dotychczasowy brak postępów finansowych i rzeczowych w wdrażaniu Działania 3.3 wynika z faktu, że w ramach tego Działania realizowany jest jeden projekt indywidualny dotyczący budowy portu lotniczego w Modlinie, dla którego nie podpisano jeszcze umowy o dofinansowanie.

Na dzień 31.12.2011 r. na liście projektów kluczowych znajdowało się 19 projektów (w okresie sprawozdawczym dodano dwa projekty) realizowanych w ramach Priorytetu III na kwotę dofinansowania 280 414 020,77euro. Do końca okresu sprawozdawczego wszyscy beneficjenci tego Priorytetu złożyli wnioski o dofinansowanie na kwotę 292 581 387,65 euro. Do dnia 31.12.2011 złożono wszystkie wnioski o dofinansowanie, natomiast podpisano 17 umów na kwotę 245 522 450,76 euro (EFRR). Na koniec okresu sprawozdawczego w trakcie oceny pozostawał projekt : *Zakup kolejowego taboru pasażerskiego do obsługi połączeń regionalnych na linii Warszawskiej Kolei Dojazdowej w Warszawskim Obszarze Metropolitalnym*, natomiast na podpisanie umowy oczekiwał projekt: *Uruchomienie lotniska komunikacyjnego poprzez modernizację istniejącej infrastruktury oraz budowę nowej związanej z obsługą samolotów i pasażerów na terenie byłego lotniska wojskowego w Modlinie (Nowy Dwór Mazowiecki)*. Łączna wartość niepodpisanych umów na dzień 31.12.2011 r. wyniosła 34 891 570,01 euro (EFRR), jednakże beneficjent realizujący projekt dotyczący budowy lotniska w Modlinie zwrócił się o zwiększenie dofinansowania, co zostało szerzej opisane w punkcie 2.3. opisującym problemy we wdrażaniu.

Informacja nt. wpływu Priorytetu na realizowanie zasady równości szans znajduje się w punkcie 2.2.1 Równość szans.

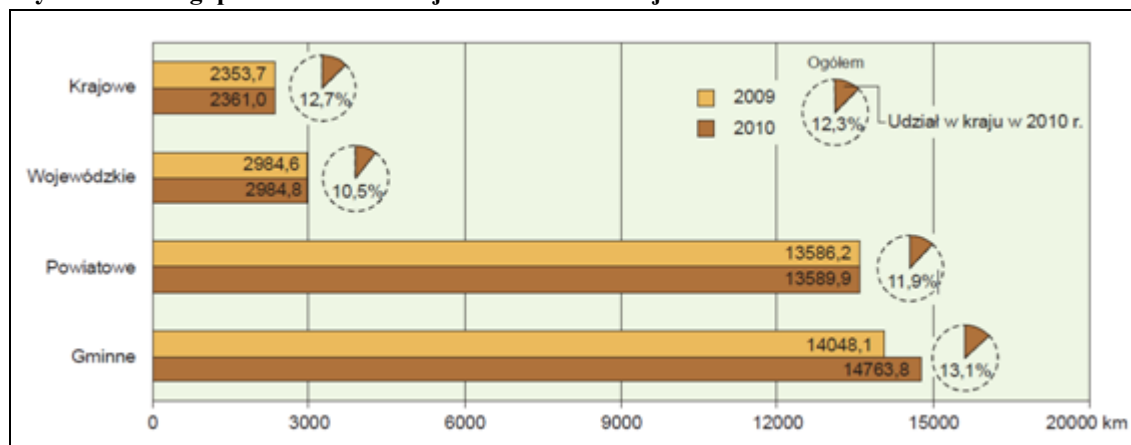
Mapa 6. Dofinansowanie EFRR w ramach Priorytetu III



Źródło: opracowanie własne

System transportowy jest jednym z najlepiej rozwijających się obszarów w Polsce. W latach 2007 – 2010 zauważalny jest znaczny postęp w budowie i rozbudowie dróg publicznych. W województwie mazowieckim w końcu 2010 r. zwiększyła się sieć dróg publicznych o nawierzchni twardej o 12 pp. w stosunku do 2006 r. Jest to najlepszy wynik w skali całego kraju. Powodem dynamicznego wzrostu w budowie i modernizacji istniejących dróg publicznych spowodowany jest końcową fazą realizacji projektów z okresu finansowania 2004 – 2006 oraz realizacją projektów w obecnej perspektywie, w tym RPO WM.

Wykres 50. Drogi publiczne o twardej nawierzchni w województwie mazowieckim.

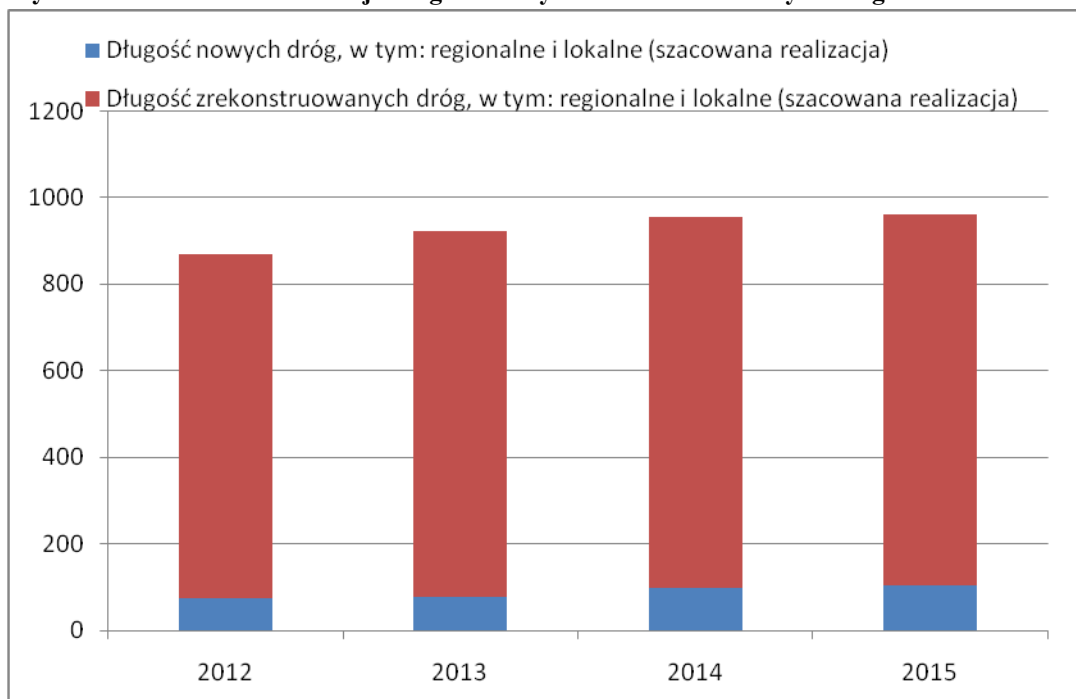


Źródło: GUS

Według danych GUS do końca 2010 r. w województwie mazowieckim istniało 28 353,7 km dróg lokalnych o twardej nawierzchni. Szacuje się, że w ramach RPO WM wybudowanych zostanie 104,65 km dróg zarówno lokalnych jak i regionalnych, co w znacznym stopniu przyczyni się do rozwoju infrastruktury drogowej województwa mazowieckiego. Szczególną rolę w przedmiotowej dziedzinie odgrywają drogi lokalne, które poprawiają spójność komunikacyjną oraz przyczyniają się do zwiększenia mobilności pracowników dojeżdżających do miejsca pracy, przez co mają pozytywny wpływ na rynek pracy. Dodatkowo inwestycje realizowane od początku wdrażania Programu do końca okresu sprawozdawczego przyczyniły się do zaoszczędzenia czasu w przewozach pasażerskich (60 666 047,11 EUR/rok). Do końca 2011 r. wybudowano na terenie województwa ok. 23,24 km dróg lokalnych w ramach RPO WM, co podnosi poziom bezpieczeństwa zarówno osób zmotoryzowanych jak i pieszych. Niewątpliwie wybudowane drogi oraz rozbudowa inteligentnych systemów transportowych w ramach RPO WM mają wpływ na systematyczne zmniejszanie się ilości wypadków drogowych w województwie mazowieckim. Według danych Wojewódzkiej Komendy Policji w Warszawie w 2010 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano spadek liczby wypadków drogowych o niecałe 10%.

Ponadto, dzięki środkom finansowym z EFRR na terenie województwa zrekonstruowano 335,6 km dróg lokalnych, które również przynoszą korzyść w zakresie rozwoju społeczno – gospodarczego oraz obniżania liczby wypadków na terenie województwa mazowieckiego.

Wykres 51. Szacowana realizacja długości nowych i zrekonstruowanych dróg w latach 2012 – 2015.



Źródło: opracowanie własne

Przewiduje się, iż do końca 2015 r. w ramach RPO WM, zostanie przebudowanych ogółem 788,01 km dróg lokalnych oraz 69,35 km dróg regionalnych. Dynamika rozwoju infrastruktury drogowej w ramach RPO WM jest tym bardziej istotna dla województwa mazowieckiego, gdyż znaczny wzrost liczby pojazdów uczestniczących w ruchu drogowym (wzrost o ponad 500 000 tys. samochodów osobowych w latach 2006 – 2010) wymusza korzystania z jak najlepszych rozwiązań technicznych w celu zachowania bezpieczeństwa, które są zastosowane w realizowanych projektach w ramach Działania 3.1 (np. elementy uspokojenia ruchu, zatoki autobusowe, chodniki, oświetlenie).

Tabela 52. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary problemowe – Priorytet III

Obszar problemowy	Działanie 3.01	
	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro
mławsko-żuromiński	20	23 938 827,59
nadbużański	23	50 038 169,38
ostrołęcki	26	18 480 510,23
płocki	15	18 655 173,97
radomski	34	39 899 294,29
RAZEM	116	151 011 975,45

Źródło: opracowanie własne

*Suma z liczby umów wykazana w kolumnie "Razem" nie musi być równa sumie umów z poszczególnych obszarów problemowych, gdyż jedna umowa może być realizowana w kilku obszarach problemowych. W takim przypadku jest ona liczona dla każdego obszaru problemowego oddzielnie, a w wierszu "Razem" jednokrotnie. Wiersz "Razem" ma bowiem pokazywać liczbę umów realizowanych we wszystkich obszarach problemowych.

Projekty realizowane w ramach Priorytetu III, wyłącznie w Działaniu 3.1 realizowane są na obszarach problemowych.

Tabela 53. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary realizacji – Priorytet III

Priorytet III	Obszar realizacji	Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie 3.1	miejski	65	323 287 685,69	202 524 602,45	202 524 602,45
	wiejski	144	209 635 408,28	167 403 095,47	167 124 372,38
Działanie 3.2	miejski	3	110 453 798,34	45 569 256,92	40 178 544,52
	wiejski	-	-	-	-
RAZEM		212	643 376 892,31	415 496 954,84	409 827 519,34

Źródło: opracowanie własne

* Projekty dotyczące obszaru całego województwa

Tabela 54. Rozkład projektów w podziale na formy prawne beneficjenta – Priorytet III

Priorytet III	Forma prawna beneficjenta	Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie 3.1	gminna samorządowa jednostka organizacyjna	1	836 527,40	637 658,44	637 658,44
	powiatowa samorządowa jednostka organizacyjna	5	6 734 150,65	5 724 028,05	5 724 028,05
	wspólnota samorządowa	11	206 911 427,97	157 365 290,93	157 365 290,93
	wspólnota samorządowa - gmina	122	165 415 261,75	113 856 096,61	113 577 373,51
	wspólnota samorządowa - powiat	70	153 025 726,21	92 344 623,89	92 344 623,89
Działanie 3.2	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - duże przedsiębiorstwo	2	90 316 107,66	35 938 082,66	30 547 370,26
	wspólnota samorządowa - powiat	1	20 137 690,68	9 631 174,26	9 631 174,26
RAZEM		212	643 376 892,31	415 496 954,84	409 827 519,34

Źródło: opracowanie własne

Tabela 55. Rozkład projektów według typu projektów – Priorytet III

Działanie	Dział gospodarki	Liczba umów	Wartość ogółem	w tym UE
RPMA.03.01	17 Administracja publiczna	209	532 923 093,97	369 648 974,82
RPMA.03.02	11 Transport	3	110 453 798,34	40 178 544,52
Suma		212	643 376 892,31	409 827 519,34

Źródło: opracowanie własne

Najwięcej projektów (pod względem ilościowym) jest realizowanych na obszarze wiejskim w ramach Działania 3.1. Ze względu na fakt, iż są to projekty dotyczące infrastruktury drogowej wszyscy beneficjenci to jednostki samorządu terytorialnego. Analizując jednak dane pod względem

wartościowym, największe środki otrzymało M. St. Warszawa – 122 896 788,26 euro, co stanowi ponad 83% wszystkich środków zakontraktowanych w ramach Priorytetu III.

Tabela 56. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na subregiony – Priorytet III

Priorytet III	Subregion	od początku realizacji Programu			
		Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie 3.1	Ciechanowsko-Płocki	53	105 977 094,82	70 037 664,23	69 758 941,14
	Ostrołęcko-Siedlecki	72	126 101 907,17	100 246 085,20	100 246 085,20
	Radomski	40	82 892 974,52	42 041 939,63	42 041 939,63
	M.St. Warszawa	7	133 003 051,77	93 116 273,22	93 116 273,22
	Warszawski-Wschodni	20	49 802 518,38	39 205 048,27	39 205 048,27
	Warszawski-Zachodni	20	35 145 547,32	25 280 687,37	25 280 687,37
Działanie 3.2	Ciechanowsko-Płocki	-	-	-	-
	Ostrołęcko-Siedlecki	-	-	-	-
	Radomski	-	-	-	-
	M.St. Warszawa	3	80 359 423,85	33 336 281,07	29 780 515,04
	Warszawski-Wschodni	1	15 047 187,25	6 116 487,93	5 199 014,74
	Warszawski-Zachodni	1	15 047 187,25	6 116 487,93	5 199 014,74
RAZEM		212	643 376 892,31	415 496 954,84	409 827 519,34

Źródło: opracowanie własne

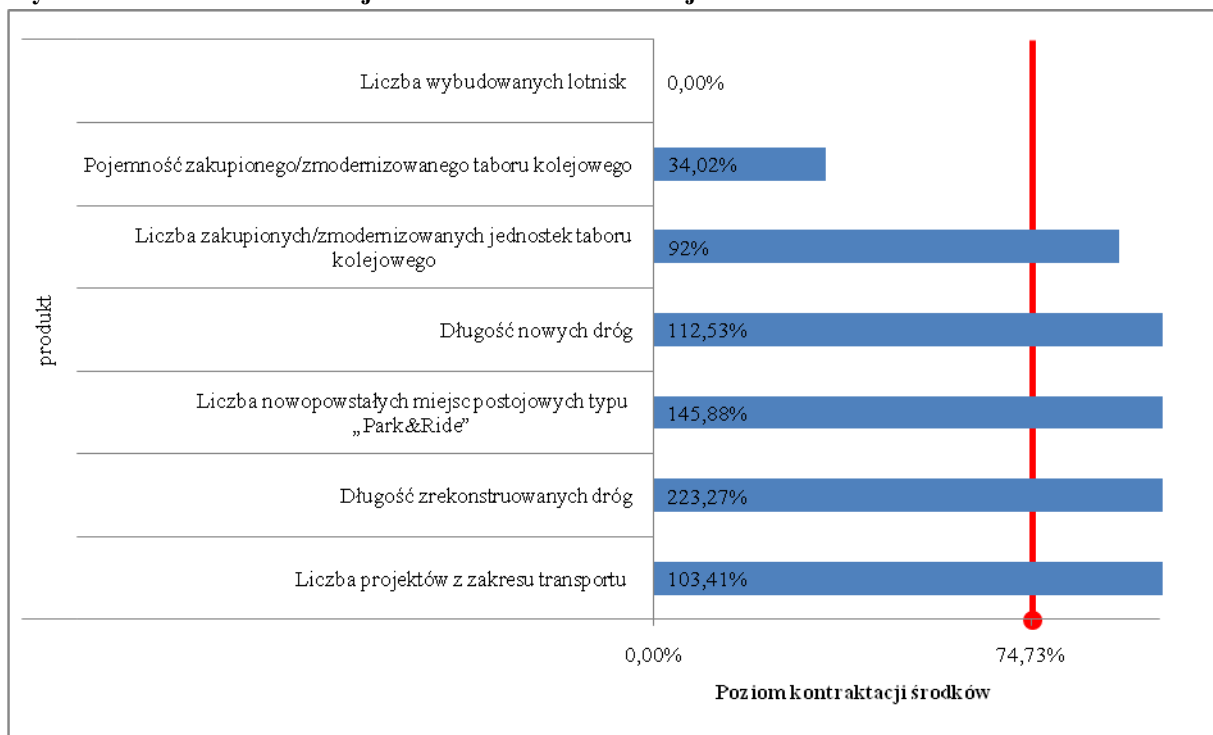
Rozkład projektów w podziale na obszary wsparcia znajduje się w punkcie 2.1.6.2 Analiza postępu finansowego i rzeczowego.

Postępowi finansowemu towarzyszy również odpowiedni postęp rzeczowy. Dzięki zrealizowaniu projektów w ramach Priorytetu III zrealizowano następujące wartości wskaźników produktu:

- Liczba projektów z zakresu transportu – 103 szt. (40 szt. na zakończenie 2010 r.), co stanowi 50,24% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 212 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 205 szt., w tym:
 - infrastruktura drogowa – 103 szt., co stanowi 51,5 % realizacji wartości docelowej;
 - transport publiczny – szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 3 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 4 szt.
 - infrastruktura lotnicza realizacja/szacowana realizacja – 0 szt.

- Długość nowych dróg – 26,3 km (5,07 szt. na zakończenie 2010 r.), co stanowi 28,28% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 104,65 km. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 93 km, w tym:
 - lokalnych – 23,24 km (5,07 km. na zakończenie 2010 r.), co stanowi 77,47% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 77,6 km . Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 30 km.
 - regionalnych – 3,06 km (0 km. na zakończenie 2010 r.), co stanowi 4,9% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów –27,05 km . Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 63 km.
- Długość zrekonstruowanych dróg, – 335,6 km (136,89 km na zakończenie 2010 r.), co stanowi 87,4% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 857,36 km. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 384 km w tym:
 - w tym lokalnych – 335,6 km (136,89 km na zakończenie 2010 r.), co stanowi 119,86% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 788,01 km. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 280 km.
 - regionalnych – realizacja 0 km. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 69,35 km. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 104 km.
- Liczba zakupionych/zmodernizowanych jednostek taboru kolejowego – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 161 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 175 szt.
- Pojemność zakupionego/zmodernizowanego taboru kolejowego – 0 osób. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 27 900 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 82 000 osób.
- Liczba nowopowstałych miejsc postojowych typu „Park&Ride” – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 2 626 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 1 800 szt.
- Liczba wybudowanych lotnisk – realizacja/szacowana realizacja – 0 szt.

Wykres 52. Szacowana realizacja w stosunku do kontraktacji

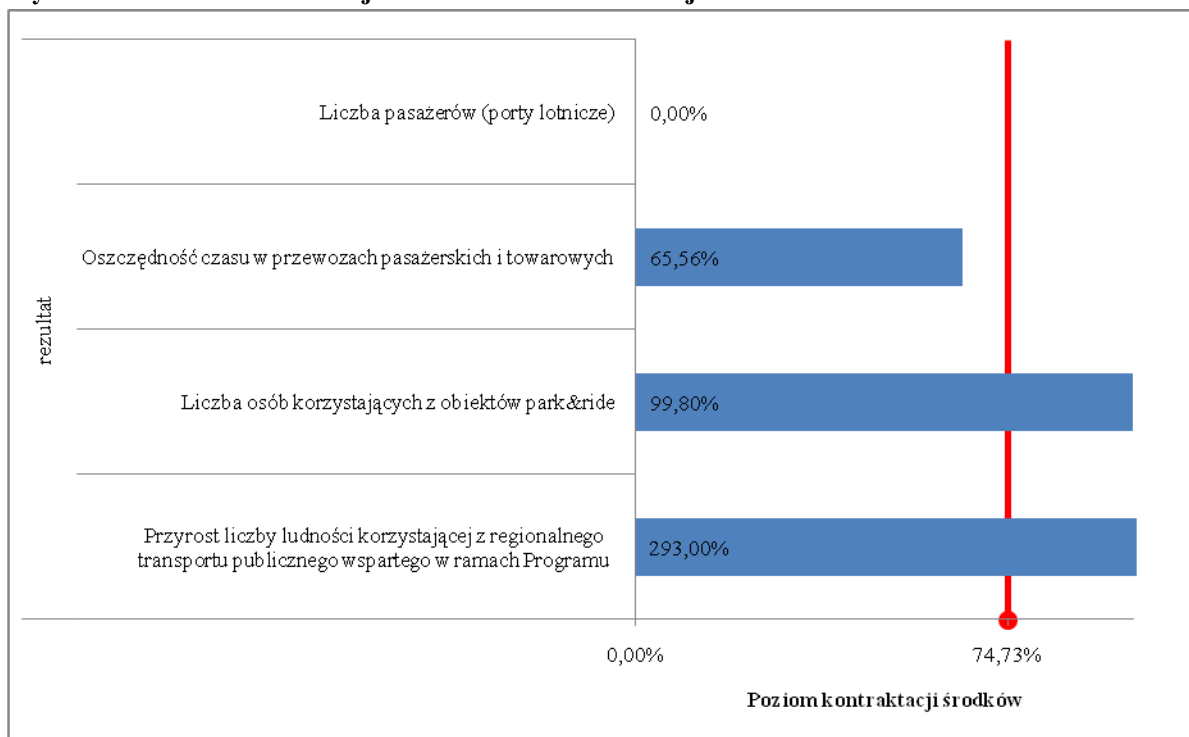


Źródło: opracowanie własne

Osiągnięciu wskaźników produktu towarzyszy również osiągnięcie wartości wskaźników rezultatu:

- Oszczędność czasu w przewozach pasażerskich i towarowych – 60 666 047,11 euro/rok (802 112,95 euro/rok na zakończenie 2010 r.), co stanowi 42,57% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 93 430 000 euro/rok . Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 142 500 000 euro/rok.
- Przyrost liczby ludności korzystającej z regionalnego transportu publicznego wspartego w ramach Programu – 0 osób. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 146 501 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 50 000 osób.
- Liczba osób korzystających z obiektów park&ride - 0 osób. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 898 200 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 900 000 osób.
- Liczba pasażerów (porty lotnicze) – realizacja/szacowana realizacja – 0 osób.

Wykres 53. Szacowana realizacja w stosunku do kontraktacji



Źródło: opracowanie własne

IZ RPO WM na bieżąco monitoruje postęp rzeczowy i podejmuje stosowne działania (np. wspomniane szacowanie realnych wartości wskaźników) mające na celu eliminowanie zagrożeń, które mogłyby powodować nieosiągnięcie założonych wartości.

Wdrażając Priorytet III IZ RPO WM ma na uwadze wyniki analizy SWOT, które zostały przedstawione w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Mazowieckiego. Wykorzystując mocne strony infrastruktury IZ podjęła działania mające na celu maksymalizowanie korzyści związanych z wdrażaniem Programu. W tym celu wykorzystano atrakcyjne położenie województwa w ciągu europejskich korytarzy transportowych poprzez, m.in. dodanie do kryteriów w Działaniu 3.1 Infrastruktura drogowa kryterium promującego bezpośrednie połączenie z siecią TEN-T.

Działanie 3.1 – Infrastruktura drogowa

Postęp finansowy:

Tabela 57. Projekty w ramach Działania 3.1

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu
Działanie 3.1 Infrastruktury	ilość		615	4	586	9	214	14	209

ra drogowa	wartość Euro	0,00	709 255 709,19	36 358 841,97	683 184 921,03	44 437 048,04	426 512 370,98	58 141 519,09	369 648 974,82
-------------------	---------------------	------	----------------	---------------	----------------	---------------	----------------	---------------	----------------

Źródło: opracowanie własne

W ramach priorytetu przewidziane są do realizacji następujące projekty kluczowe:

Tabela 58. Projekty kluczowe w ramach Działania 3.1

Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Aktualna wartość całkowita projektu	Aktualna wartość dofinansowania projektu ze środków UE	Data podpisania pre-umowy: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data złożenia wniosku o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data podpisania umowy o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista
Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 617 relacji Przasnysz – Ciechanów, na całej długości, tj. od km 0+000 do km 23+885	Samorząd Województwa Mazowieckiego	16 659 720,88	13 800 457,82	2) 7.04.2009	2) 25.09.2009	2) 16.09.2010
Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 637 relacji Warszawa - Węgrów, na odc. Od km 44+000 do km 79+362	Samorząd Województwa Mazowieckiego	39 761 431,41	33 797 216,70	2) 19.10.2010 Aneks - 29.11.2010	2) 15.12.2010	2) 08.11.2011
Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 724 relacji Warszawa - Góra Kalwaria wraz z przebudową mostu przez rzekę Jeziorkę w m. Konstancin Jeziorna	Samorząd Województwa Mazowieckiego	12 207 155,03	9 872 188,60	2) 06.07.2010	2) 20.08.2010	2) 28.06.2011
Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 732 relacji Stary Gózd - Przytyk, na całej długości, tj. od km 0+000 do km 16+580	Samorząd Województwa Mazowieckiego	12 186 430,99	9 615 588,50	2) 07.04.2009	2) 25.09.2009	2) 15.06.2010 Aneks - 21.09.2010
Budowa drogi wojewódzkiej nr 627 na odc. od km 57+722 do km 60+778 wraz z budową mostu przez rzekę Bug oraz rozbiórką starego mostu	Samorząd Województwa Mazowieckiego	18 108 725,24	14 535 060,11	2) 03.02.2009	2) 31.03.2009	2) 01.12.2009 Aneks - 16.03.2010 Aneks - 22.02.2011
Budowa skrzyżowania drogi krajowej nr 2 z Trasą Siekierkowską.	Miasto Stołeczne Warszawa	35 966 048,57	25 348 431,02	2) 30.09.2008	2) 30.06.2009	2) 2.09.2009 Aneks - 19.02.2010 Aneks - 24.05.2011 Aneks - 17.10.2011 Aneks - 30.12.2011
Budowa wewnętrznej obwodnicy miasta Siedlce	Miasto Siedlce	12 922 465,21	10 984 095,43	2) 20.10.2008 Aneks - 28.05.2010	2) 28.05.2010	2) 28.12.2010
Budowa obwodnicy południowej w Radomiu	Miasto Radom	41 280 472,70	9 106 472,28	2) 30.09.2008 Aneks - 16.06.2010	2) 30.06.2010	2) 20.10.2010 Aneks - 08.11.2011

Poprawa regionalnego systemu transportowego przez budowę w Ciechanowie pętli łączącej drogi krajowe nr 50 i 60, drogi wojewódzkie nr 617 i 615 oraz siedem dróg powiatowych	Gmina Miejska Ciechanów	43 255 007,87	22 531 477,80	2) 30.09.2008 Aneks - 28.04.2010 Aneks - 23.07.2010	2) 30.09.2010	2)12.11.2010
Przebudowa ul. Modlińskiej na odc. od Mostu Grota Roweckiego do mostu nad Kanałem Żerańskim	Miasto Stołeczne Warszawa	26 598 856,80	17 986 936,34	2) 16.02.2010 Aneks - 28.04.2010	2) 29.06.2010	2) 23.11.2010 Aneks - 26.07.2011 Aneks - 30.12.2011
Budowa ul. Nowolazurowej na odcinku od Al. Jerozolimskich do Trasy AK - Zadanie A od Al. Jerozolimskich do ul. ks. Juliana Chrościckiego	Miasto Stołeczne Warszawa	38 663 120,00	25 269 386,40	2) 16.02.2010 Aneks - 28.04.2010 Aneks - 23.07.2010	2) 30.07.2010	2) 19.11.2010 Aneks - 05.12.2011
Modernizacja wiaduktu nad torami PKP w ciągu ul. Powązkowskiej	Miasto Stołeczne Warszawa	7 558 725,99	5 402 004,44	2) 16.02.2010 Aneks - 28.04.2010	2) 30.04.2010	2) 27.08.2010 Aneks - 30.09.2010 Aneks - 31.01.2011 Aneks - 31.03.2011
Rozbudowa ulicy Otolinińskiej w Płocku wraz z brakującą infrastrukturą	Miasto Płock	9 323 181,52	5 515 159,94	2) 28.07.2010 Aneks - 30.09.2010	2) 30.11.2010	2) 13.05.20011
Odbudowa dróg gminnych: G5, G9, G30, G37, G38, G39, G42, G45, uszkodzonych w wyniku powodzi 2010 r. na terenie gminy Słubice	Gmina Słubice	1 858 153,97	1 579 430,87	2) 10.06.20.2011	2) 30.06.2011	2) 25.11.2011 Aneks - 09.12.2011

Źródło: opracowanie własne

Na obecnym etapie odnotowana dwa projekty, które mają opóźnienie w realizacji: „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 732 relacji Stary Gózd - Przytyk, na całej długości, tj. od km 0+000 do km 16+580” oraz „Budowa parkingów strategicznych „Parkuj i Jedź” (Park & Ride) – II etap”. Opóźnienie pierwszego projektu wynika z wydłużającego się procesu eksmisji z jednej posesji. Dodatkowo Beneficjent wystąpił o zmianę (zmniejszenie) wartości kosztów kwalifikowanych w kategorii Inżyniera Kontraktu. W przypadku drugiego projektu opóźnienie jest spowodowane przedłużającym się uzyskaniem pozwolenia na budowę parkingu w Rembertowie – zaistniała konieczność uzyskania nowych ZUD.

W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w zakresie działania 3.1. nie nastąpił istotny postęp w liczbie i wartości podpisywanych umów. W okresie sprawozdawczym zatwierdzono pod względem formalnym cztery projekty na kwotę 36 358 841,97 euro. Dziewięć projektów na kwotę 44 437 048,04 euro zostało zatwierdzonych do dofinansowania, natomiast podpisano 14 umów/decyzji na kwotę 58 415 017,67 euro. Łącznie od uruchomienia Programu podpisano 209 umów na kwotę

369 648 974,82 euro (EFRR), co stanowi 81,45% wartości środków przewidzianych na realizację Działania. Do końca okresu sprawozdawczego beneficjenci złożyli wydatki na kwotę 236 100 706,46 euro, z czego w 2011 r. – 77 797 470,99 euro.

Postęp rzeczowy:

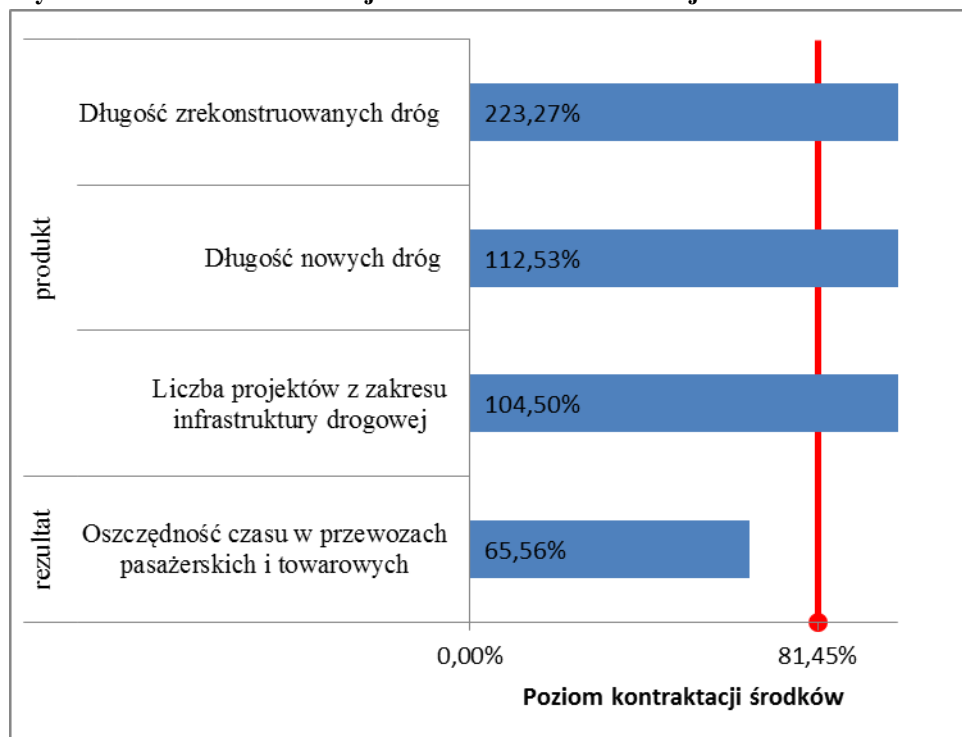
W ramach Działania 3.1 osiągnięto następujące wskaźniki produktu:

- Liczba projektów z zakresu infrastruktury drogowej – 103 szt. (40 szt. na zakończenie 2010 r.), co stanowi 51,5% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 209 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 200 szt.;
- Długość nowych dróg – 26,3 km (5,07 km na zakończenie 2010 r.), co stanowi 28,28% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 104,65 km. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 93 km, w tym:
 - regionalnych – 3,06 km (0 km na zakończenie 2010 r.), co stanowi 4,86% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 27,05 km. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 63 km;
 - lokalnych – 23,24 km (5,07 km na zakończenie 2010 r.), co stanowi 77,47% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 77,6 km. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 30 km;
- Długość zrekonstruowanych dróg – 335,6 km, (136,89 km na zakończenie 2010 r.), co stanowi 87,4% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 857,36 km. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 384 km, w tym:
 - Regionalnych – realizacja 0 km. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 69,35 km. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 104 km;
 - lokalnych – 335,6 km (136,89 km na zakończenie 2010 r.), co stanowi 119,86% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 788,01 km. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 280 km;

Równoległe z osiąganiem wskaźników produktu możliwe jest wykazanie wskaźnika rezultatu przypisanego do Działania 3.1:

- Oszczędność czasu w przewozach pasażerskich i towarowych – 60,67 mln euro/rok (0,8 mln euro/rok na zakończenie 2010 r.), co stanowi 42,57% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 93,43 mln euro/rok . Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 142,5 mln euro/rok.

Wykres 54. Szacowana realizacja w stosunku do kontraktacji



Źródło: opracowanie własne

Działanie 3.2 – Regionalny transport publiczny

Postęp finansowy:

Tabela 59. Projekty w ramach Działania 3.2

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu
Działanie 3.2 - Regionalny transport publiczny	Ilość	0	4	0	4	0	3	1	3
	Wartość Euro	0,00	61 556 845,01	0,00	56 126 767,94	0,00	46 494 796,20	9 631 174,26	40 178 544,52

Źródło: opracowanie własne

W ramach Działania przewidziane są do realizacji 4 projekty kluczowe

Tabela 60. Projekty kluczowe w ramach Działania 3.2

Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Aktualna wartość całkowita projektu	Aktualna wartość dofinansowania projektu ze środków UE	Data podpisania pre-umowy: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data złożenia wniosku o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data podpisania umowy o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista

Zakup 11 nowych, dwukabinowych lokomotyw elektrycznych przeznaczonych do prowadzenia składów pociągów pasażerskich zmienno kierunkowych, złożonych z wagonów typu push-pull ze świadczeniem usług serwisowych w okresie czterech lat od daty przekazania każdej lokomotywy oraz przeszkoleniem pracowników zamawiającego	Koleje Mazowieckie - KM Sp.z o.o.	45 174 545,92	14 950 326,05	2) 06.07.2009 Aneks - 29.04.2010	2) 30.04.2010	2) 26.07.2010 Aneks - 06.09.2010
Modernizacja elektrycznych zespołów trakcyjnych	Koleje Mazowieckie - KM Sp.z o.o.	45 141 561,74	15 597 044,21	2) 06.07.2009 Aneks - 29.04.2010	2) 30.04.2010	2) 26.07.2010
Budowa parkingów strategicznych „Parkuj i Jedź” (Park & Ride) – II etap	Miasto Stołeczne Warszawa	20 137 690,68	9 631 174,26	2) 30.09.2008 Aneks - 29.06.2010	2) 30.06.2010	2) 22.06.2011
Zakup kolejowego taboru pasażerskiego do obsługi połączeń regionalnych na linii Warszawskiej Kolei Dojazdowej w Warszawskim Obszarze Metropolitalnym	Warszawska Kolej Dojazdowa Sp. z o.o.	62 786 149,77	20 591 592,10	2) 04.05.2011 Aneks - 09.09.2011	2) 30.12.2012	1) I kwartał 2012

Źródło: opracowanie własne

W ramach Działania 3.2 realizowane są wyłącznie projekty w trybie indywidualnym. Wynika to z celów działania zakładających wsparcie transportu publicznego o charakterze regionalnym. Beneficjentami w działaniu są: Koleje Mazowieckie sp. z o.o. i Warszawska Kolej Dojazdowa sp. z o.o., które świadczą na podstawie umowy ramowej usługi w zakresie regionalnych kolejowych przewozów pasażerskich oraz Miasto Stołeczne Warszawa realizujące projekt pn. „Budowa parkingów strategicznych „Parkuj i Jedź” (Park & Ride) – II etap”. W ramach działania złożono dotychczas 4 wnioski, które zatwierdzono do realizacji i podpisano 3 umowy o dofinansowanie. Do końca okresu sprawozdawczego podpisano umowy/wydano decyzję dla trzech projektów na kwotę 40 178 544,52 euro (EFRR), z czego w okresie sprawozdawczym podpisano jedną umowę na kwotę 9 631 174,29 euro (EFRR). Łącznie od uruchomienia Programu, beneficjenci przedstawili w ramach tego Działania wydatki na kwotę 33 815 529,36 euro, tj. 45,42% przewidzianej alokacji.

Postęp rzeczowy:

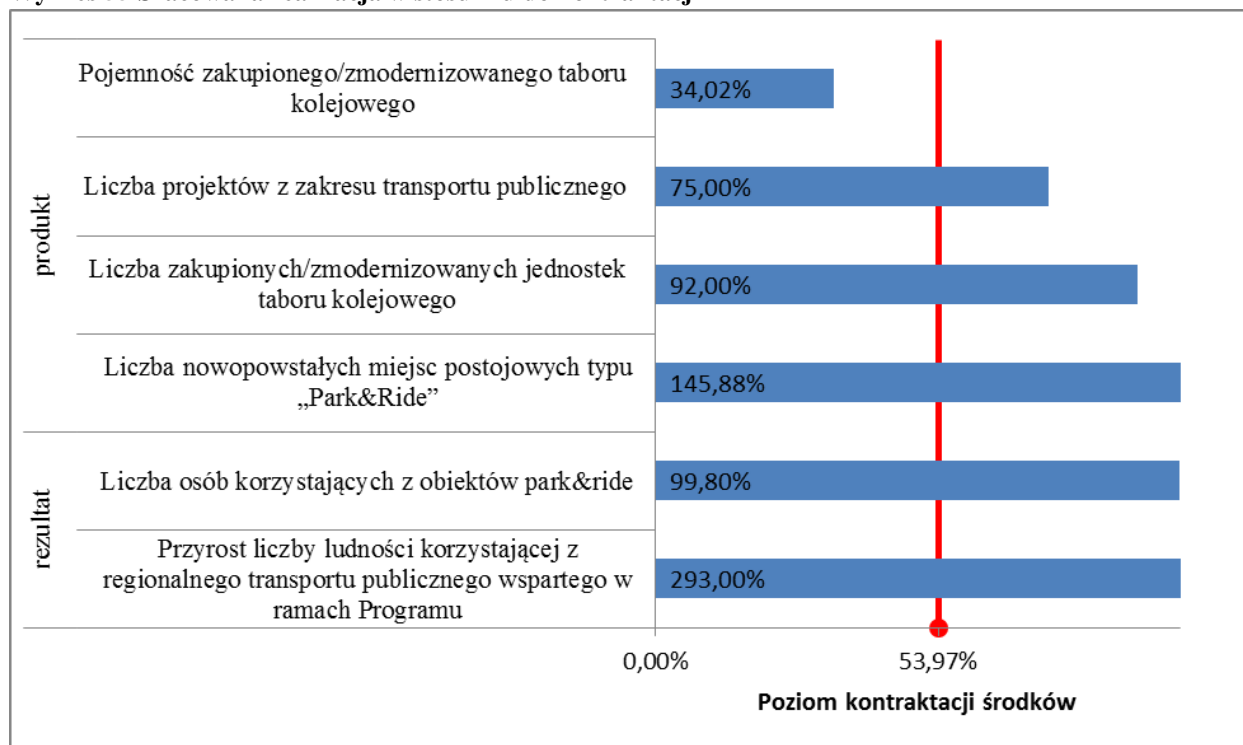
Podpisane umowy pozwoliły osiągnąć wartości następujących wskaźników produktu:

- Liczba projektów z zakresu transportu publicznego – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 3 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 4 szt.;
- Liczba zakupionych/zmodernizowanych jednostek taboru kolejowego – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 161 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 175 szt.;
- Pojemność zakupionego/zmodernizowanego taboru kolejowego – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 27 900 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 82 000 osób.;
- Liczba nowopowstałych miejsc postojowych typu „Park&Ride” – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 2 626 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 1 800 szt.;

Równoległe z osiągnięciem wskaźnika produktów, osiągane są wskaźniki rezultatu:

- Przyrost liczby ludności korzystającej z regionalnego transportu publicznego wspartego w ramach Programu – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 146 501 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 50 000 osób;
- Liczba osób korzystających z obiektów park&ride – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 898 200 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 900 000 osób;

Wykres 55 Szacowana realizacja w stosunku do kontraktacji



Źródło: opracowanie własne

Działanie 3.3 Lotniska i infrastruktura lotnicza

Postęp finansowy:

Tabela 61. Projekty realizowane w ramach Działania 3.3

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu
Działanie 3.3 - Lotniska i infrastruktura lotnicza	Ilość	0	1	0	1	1	1	0	0
	Wartość Euro	0,00	14 299 977,91	0,00	16 823 503,42	16 823 503,42	16 823 503,42	0,00	0,00

Źródło: opracowanie własne

W ramach Działania przewidziany do realizacji jest jeden projekt kluczowy.

Tabela 62. Projekty kluczowe realizowane w ramach Działania 3.3

Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Aktualna wartość całkowita projektu	Aktualna wartość dofinansowania projektu ze środków UE	Data podpisania umowy: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data złożenia wniosku o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data podpisania umowy o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista
Uruchomienie lotniska komunikacyjnego poprzez modernizację istniejącej infrastruktury oraz budowę nowej związanej z obsługą samolotów i pasażerów na terenie byłego lotniska wojskowego w Modlinie (Nowy Dwór Mazowiecki).	Mazowiecki Port Lotniczy Warszawa-Modlin Sp. z o. o.	73 295 265,97	14 299 977,91	2) 30.09.2008, Aneks - 22.07.2010	2) 29.10.2010	1) IV kwartał 2012

Źródło: opracowanie własne

Do końca okresu sprawozdawczego złożono projekt pt. *Uruchomienie lotniska komunikacyjnego poprzez modernizację istniejącej infrastruktury oraz budowę nowej związanej z obsługą samolotów i pasażerów na terenie byłego lotniska wojskowego w Modlinie (Nowy Dwór Mazowiecki)*. Wartość wnioskowanego dofinansowania wynosi 14 299 977,91 euro, co stanowi ponad 70% alokacji przeznaczonej na Działanie. W dniu 16.08.2011 r. wniosek został zatwierdzony do dofinansowania. Jednocześnie beneficjent zwrócił się z prośbą o zwiększenie dofinansowania projektu z jednoczesnym rozdzieleniem wydatków na część objętą pomocą publiczną i część związaną z bezpieczeństwem lotniska, która nie będzie podlegać zasadom pomocy publicznej. Szczegółowy opis problemu w pkt. 3.3.2.

Postęp rzeczowy:

Realizacja projektu pozwoli osiągnąć dwa wskaźniki produktu zapisane w Działaniu 3.3 Liczba projektów z zakresu infrastruktury lotniczej oraz Liczba wybudowanych lotnisk. Dodatkowo wraz z osiągnięciem wskaźników produktu możliwe będzie osiągnięcie wskaźnika rezultatu: Liczba pasażerów - 1 850 000,00 osób, co stanowi ponad 100% wartości docelowej.

Szczegółowe informacje nt. przedmiotowego projektu znajdują się w punkcie 5. Duże projekty.

3.3.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

Ze względu na charakter informacja nt. istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi znajduje się w pkt. 2.3

3.4 Priorytet IV. Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka

3.4.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów

Celem Priorytetu IV jest poprawa środowiska naturalnego województwa mazowieckiego. W ramach Priorytetu realizowane są projekty mające pozytywny wpływ na zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej, przy wykorzystaniu synergii pomiędzy ochroną zasobów naturalnych i wzrostem gospodarczym.

Na dofinansowanie Priorytetu IV przyznano alokację EFRR 215 301 647 euro, co stanowi 11,52% alokacji EFRR przewidzianej na realizację Programu.

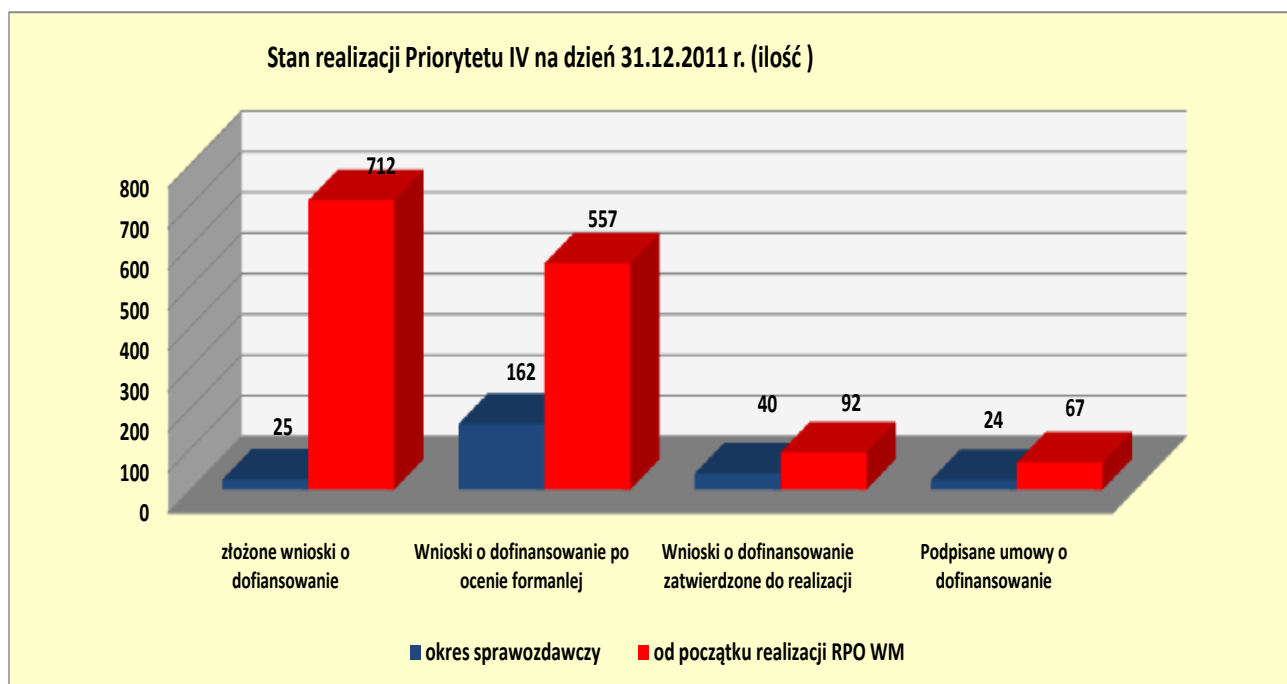
Priorytet IV RPO WM realizowany jest poprzez cztery Działania:

- Działanie 4.1 *Gospodarka wodno - ściekowa* (EFRR 106 032 196 euro)
- Działanie 4.2 *Ochrona powierzchni ziemi* (EFRR 31 424 451 euro)
- Działanie 4.3 *Ochrona powietrza, energetyka* (EFRR 54 895 000 euro)
- Działanie 4.4 *Ochrona przyrody, zagrożenia, systemy monitoringu* (EFRR 22 950 000 euro)

Od uruchomienia Programu przeprowadzono w Priorytecie IV 7 konkursów o łącznej alokacji 160 808 433euro, na które złożono w sumie 709 wniosków.

W 2011 r. przeprowadzono jeden konkurs w ramach Działania 4.2, na który przekazano 6 500 000 euro, co stanowi 3,02% alokacji przewidzianej na Priorytet. W odpowiedzi na konkurs beneficjenci złożyli 24 wnioski aplikacyjne. O dofinansowanie w ramach konkursu RPOWM/4.2/1/2011 mogli się ubiegać wnioskodawcy realizujący projekty zmierzające do zamykania i rekultywacji istniejących składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

Wykres 56. Stan realizacji Priorytetu IV na dzień 31.12.2010 r. (ilość)

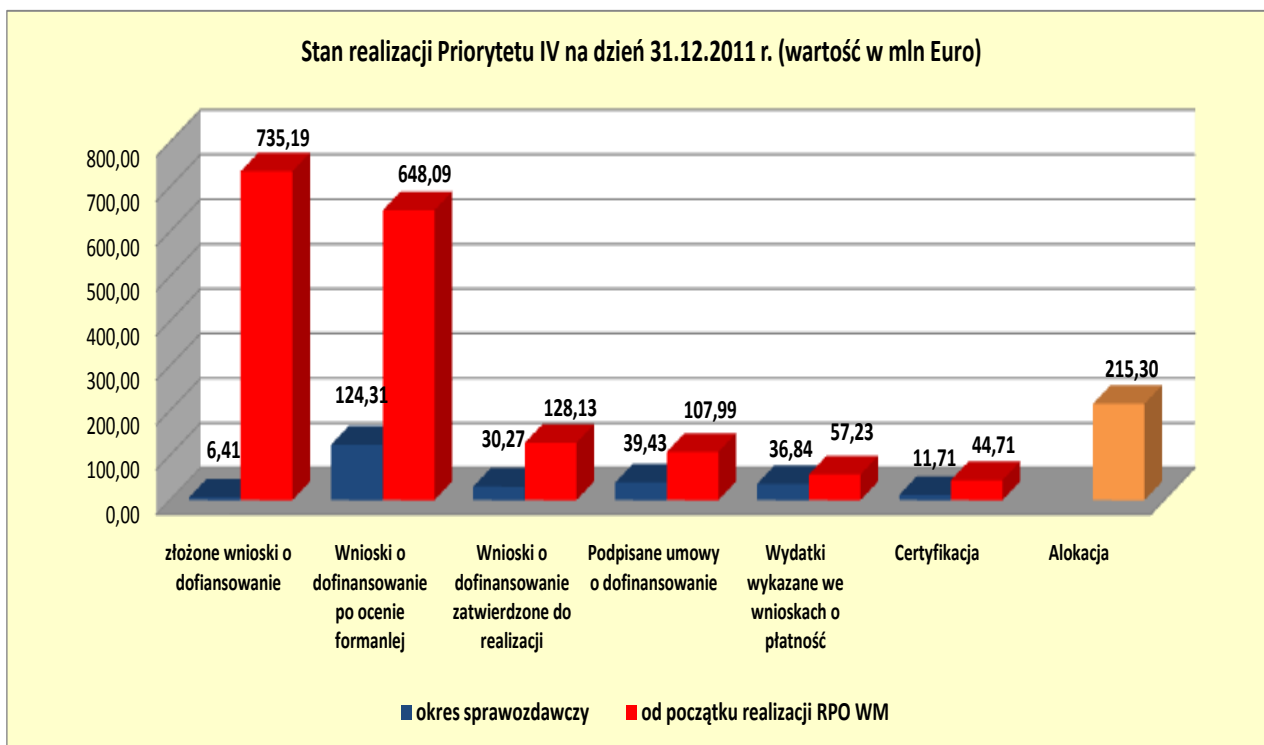


Źródło: opracowanie własne

Łącznie po ocenie formalnej w Priorytecie IV zarejestrowano w systemie KSI 557 wniosków na kwotę dofinansowania 648 095 723,31 euro. Do 31.12.2011 roku zatwierdzono do realizacji 92 projekty o

łącznej wartości dofinansowania 128 135 020,46 euro. Najwięcej projektów zatwierdzono do dofinansowania w ramach Działania 4.1 – 35 projektów na kwotę 87 102 595,65 euro.

Wykres 57. Stan realizacji Priorytetu IV na dzień 31.12.2010 r. (wartość w mln euro)

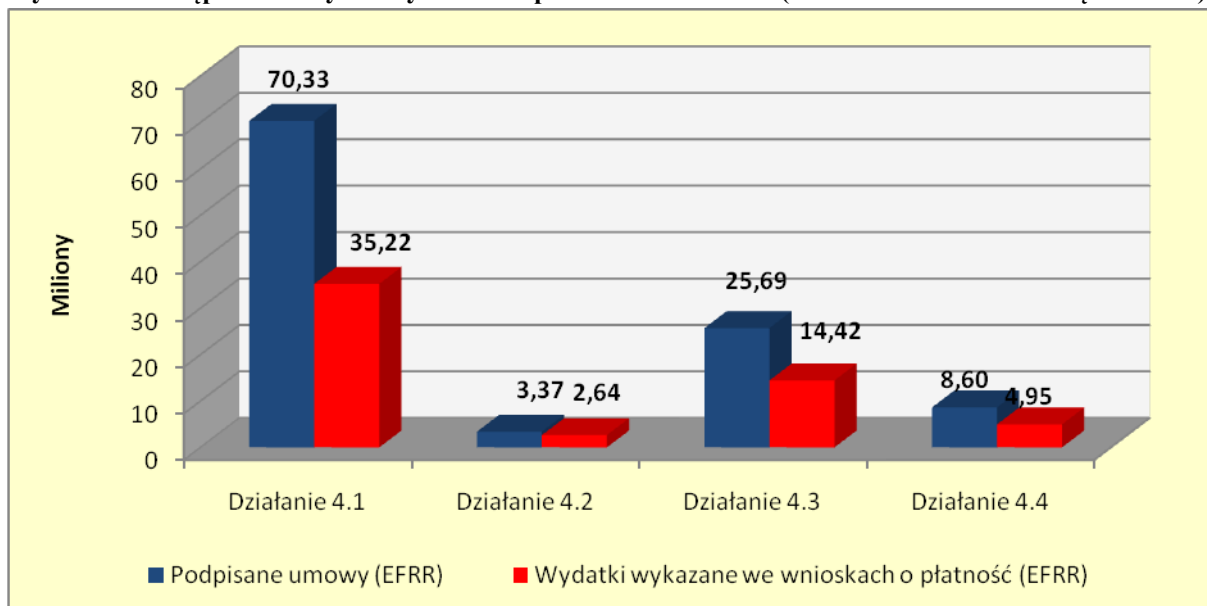


Źródło: opracowanie własne

* Wartości w zakresie podpisanych umów mogą nie sumować się z wartościami z poprzednich okresów sprawozdawczych ze względu na różnice kursowe oraz aneksowanie umów

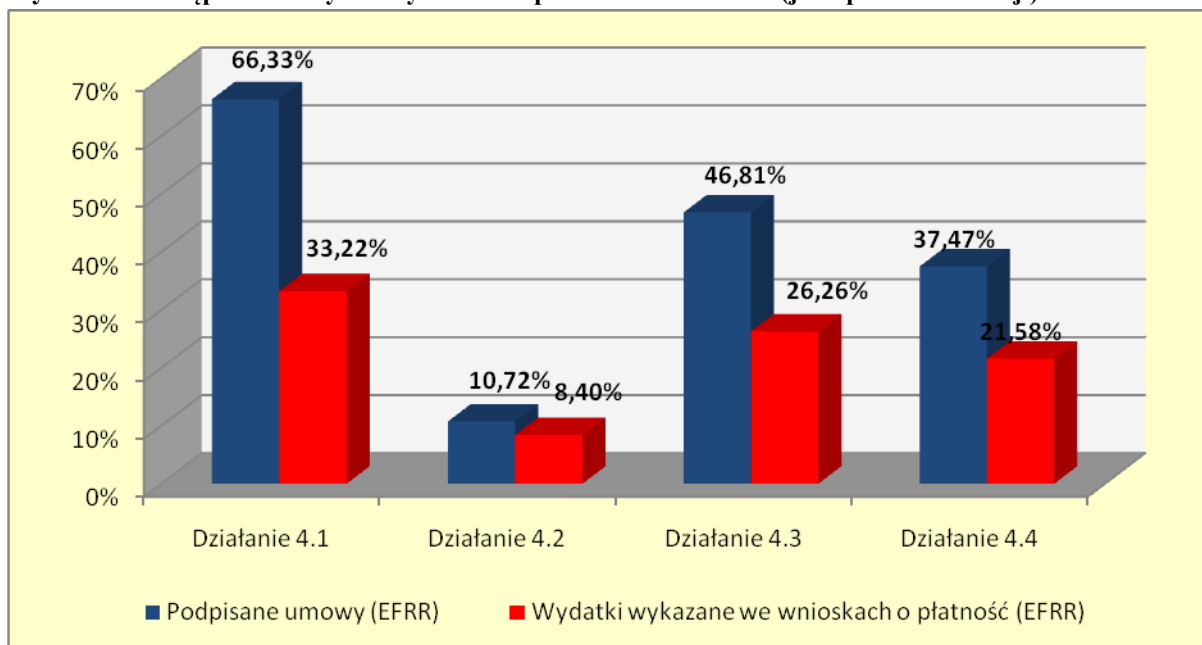
* Dane dotyczące złożonych wniosków opracowane na podstawie LSI źródłem pozostałych danych są raporty KSI

Wykres 58. Postęp finansowy Priorytetu IV w podziale na działania (wartości w mln euro w części EFRR)



Źródło: opracowanie własne

Wykres 59. Postęp finansowy Priorytetu IV w podziale na działania (jako procent alokacji)



Źródło: opracowanie własne

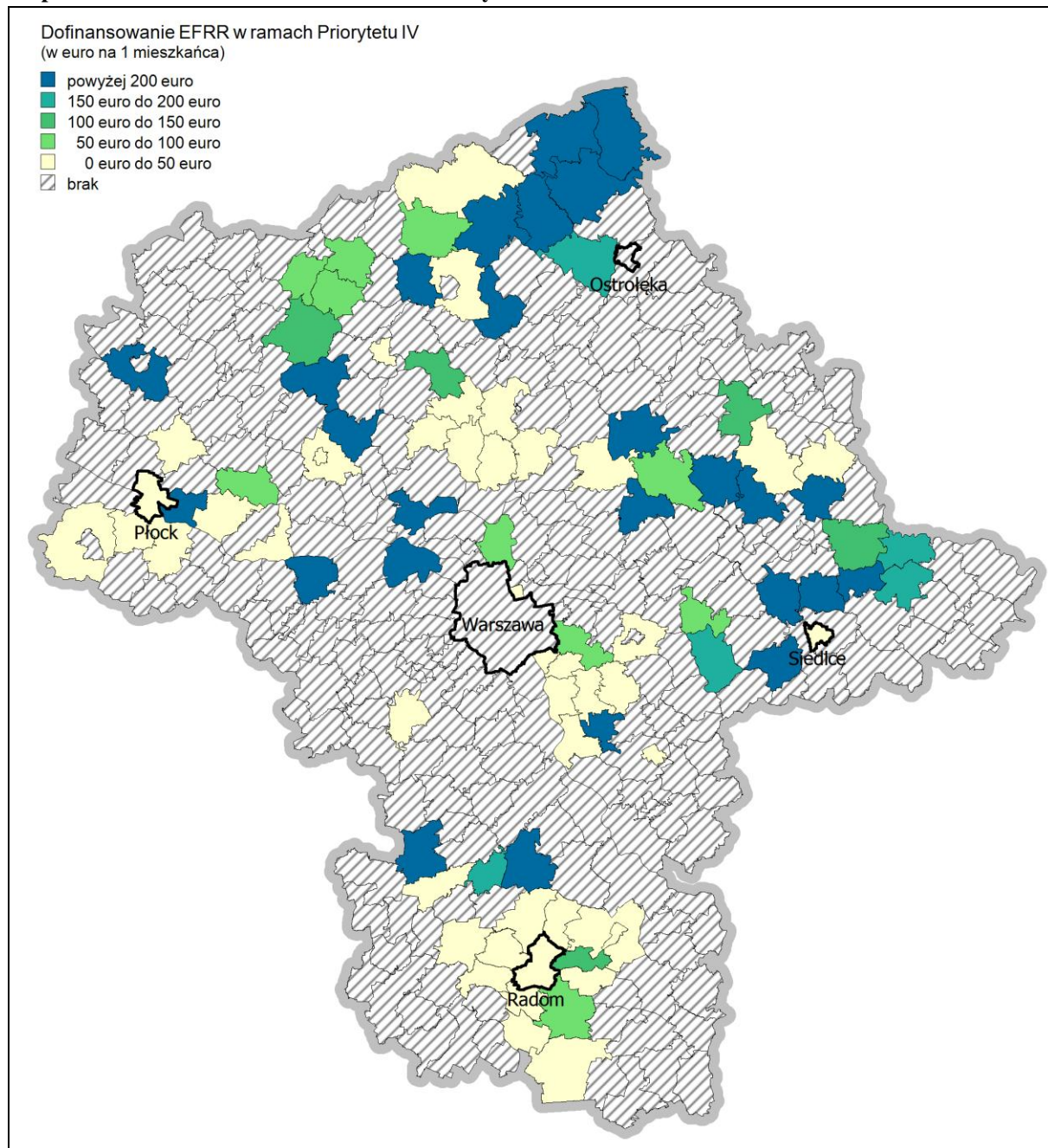
Do końca okresu sprawozdawczego zawarto 67 umów o wartości dofinansowania 110 632 343,29 euro, w tym 107 996 297,31 euro pochodzące z EFRR. Stanowi to ponad 50 % alokacji przewidzianej na realizację tego Priorytetu. Podobnie jak w przypadku wniosków aplikacyjnych najwyższą liczbę umów – 34, o wartości dofinansowania z EFRR w wysokości 70 332 562,64 euro zawarto również w Działaniu 4.1. Drugim działaniem wyróżniającym się pod względem liczby podpisanych umów jest Działanie 4.3, w którym wszystkie z 17 umów o wartości dofinansowania z EFRR w wysokości 25 693 707 euro podpisano w okresie sprawozdawczym.

W ramach Priorytetu IV od uruchomienia Programu przekazano z IZ do IC poświadczenia i deklaracje wydatków na kwotę 44 599 278,64 euro (EFRR), co stanowi 20,71% alokacji na Priorytecie. Wkład publiczny niepochodzący z RPO WM i prywatny przeznaczony na realizację projektów wyniósł 225 637 024,70 euro, co oznacza, że beneficjenci aby otrzymać jedno euro z EFRR musieli posiadać wkład własny w wysokości, 0,55. W 2011 r. zwiększono ze środków Krajowej Rezerwy Wykonania oraz Dostosowania Technicznego wartość alokacji przewidzianej na realizację Priorytetu IV o kwotę 17 500 000 euro .

Projekty realizowane w ramach Działania 4.1 są odpowiedzią na wyniki analizy SWOT umieszczonej w Programie, która jako słabe strony województwa mazowieckiego wskazuje niską jakość wód powierzchniowych i niski stopień oczyszczania ścieków oraz małą liczbę oczyszczalni ścieków. Ponadto w ww. analizie zidentyfikowano jako słabą stronę ograniczony dostęp do sieci kanalizacyjnej na obszarach wiejskich, duże dysproporcje w rozwoju sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz niski poziom dostępu do zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenach wiejskich. W celu niwelacji wymienionych słabych stron województwa IZ RPO WM odpowiednio sformułowała kryteria konkursowe.

Informacja nt. wpływu Priorytetu na realizowanie zasady równości szans znajduje się w punkcie 2.2.1 Równość szans.

Mapa 7. Dofinansowanie EFRR w ramach Priorytetu IV



Źródło: opracowanie własne

Tabela 63. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary problemowe - Priorytet IV

Obszar problemowy	Działanie 4.01		Działanie 4.02		Działanie 4.03		Działanie 4.04	
	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro
mławsko-żuromiński	2	11 063 160,74	1	2 335 448,95	2	2 505 577,65	-	-
nadbużański	3	3 757 715,08	-	-	2	3 260 131,57	4	3 085 640,60
ostrołęcki	9	19 084 966,26	-	-	3	2 731 014,46	2	1 081 186,68
płocki	2	2 405 721,29	1	912 261,92	1	522 152,65	1	184 694,28

radomski	4	4 267 608,00	1	122 522,42	2	1 155 416,22	2	929 359,62
RAZEM	20	40 579 171,37	3	3 370 233,28	10	10 174 292,54	8	5 280 881,18

Źródło: opracowanie własne

W ramach Priorytetu realizowanych jest na obszarach problemowych 41 projektów (z pośród 67 dotychczas zawartych) na kwotę 59 404 578,37 euro pochodzących z EFRR,. Najliczniejszą grupę projektów z obszarów defaworyzowanych stanowią projekty w ramach Działania 4.1. (20 umów o dofinansowanie na kwotę 40 579 171,37 euro z EFRR).

Tabela 64. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary realizacji – Priorytet IV

Priorytet IV	Obszar realizacji	Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie 4.1	miejski	1	2 523 640,90	2 050 153,51	2 050 153,51
	wiejski	33	92 133 249,86	68 282 409,13	68 282 409,13
Działanie 4.2	miejski	2	3 632 350,05	2 457 971,37	2 457 971,37
	wiejski	1	1 073 249,31	912 261,92	912 261,92
Działanie 4.3	miejski	8	22 669 588,17	19 410 942,19	17 150 732,86
	wiejski	9	16 742 281,10	8 918 810,78	8 542 974,14
Działanie 4.4	miejski	6	4 256 679,89	3 604 835,22	3 604 835,22
	wiejski	7	5 909 110,66	4 994 959,17	4 994 959,17
RAZEM		67	148 940 149,94	110 632 343,29	107 996 297,31

Źródło: opracowanie własne

W województwie mazowieckim zdecydowana większość projektów z zakresu poprawy stanu środowiska naturalnego realizowana jest na obszarze wiejskim- 75% projektów w ramach Priorytetu IV realizowane jest właśnie na tym obszarze. Przyczyną takiego stanu jest potrzeba przede wszystkim budowania i rozbudowa słabo rozwiniętej infrastruktury z zakresu gospodarki wodno – ściekowej, która ma zapewnić podstawowe potrzeby egzystencjalnych mieszkańców wsi (33 projekty na kwotę 68 282 409,13 euro).

Tabela 65. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na subregiony – Priorytet IV

Priorytet IV	Subregion	od początku realizacji Programu			
		Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie 4.1	Ciechanowsko-Płocki	5	20 569 936,97	16 113 195,87	16 113 195,87
	Ostrołęcko-Siedlecki	15	42 593 936,39	31 864 601,92	31 864 601,92
	Radomski	5	12 669 263,98	8 893 028,49	8 893 028,49
	M.St. Warszawa	-	-	-	-
	Warszawski-Wschodni	7	19 904 107,73	13 844 943,21	13 844 943,21
	Warszawski-Zachodni	2	7 322 411,11	5 860 269,15	5 860 269,15
Działanie 4.2	Ciechanowsko-Płocki	2	4 966 379,25	3 536 012,67	3 536 012,67
	Ostrołęcko-Siedlecki	-	-	-	-

	Radomski	1	156 939,80	133 398,83	133 398,83
	M.St. Warszawa	-	-	-	-
	Warszawski-Wschodni	-	-	-	-
	Warszawski-Zachodni	-	-	-	-
Działanie 4.3	Ciechanowsko-Płocki	5	11 116 702,63	4 638 587,37	4 229 387,42
	Ostrołęcko-Siedlecki	6	12 112 170,30	8 001 466,12	8 001 466,12
	Radomski	2	1 991 229,01	1 257 983,41	1 257 983,41
	M.St. Warszawa	-	-	-	-
	Warszawski-Wschodni	2	900 756,61	303 684,09	303 684,09
	Warszawski-Zachodni	1	383 967,10	237 220,31	237 220,31
	JESSICA	1	16 405 665,76	16 405 665,76	13 944 815,89
Działanie 4.4	Ciechanowsko-Płocki	2	1 057 521,83	892 662,05	892 662,05
	Ostrołęcko-Siedlecki	8	6 984 792,22	5 924 026,35	5 924 026,35
	Radomski	2	1 200 741,24	1 011 859,59	1 011 859,59
	M.St. Warszawa	-	-	-	-
	Warszawski-Wschodni	3	1 825 160,36	1 534 656,81	1 534 656,81
	Warszawski-Zachodni	-	-	-	-
RAZEM		67	148 940 149,94	120 453 262,00	117 583 212,18

Źródło: opracowanie własne

Znaczące dysproporcje w zakresie rozwoju infrastruktury środowiskowej zauważalne są również na poziomie subregionalnym. Największa liczba projektów w ramach Priorytetu realizowana jest w subregionie Ostrołęcko – Siedleckim (31) Natomiast obszar m. st. Warszawa w zakresie rozwoju infrastruktury środowiskowej, charakteryzuje się najwyższym poziomem oferowanych usług. Szczególne duże rozbieżności w województwie mazowieckim widoczne są w rozwoju infrastruktury z zakresu gospodarki wodno - ściekowej.

Tabela 66. Rozkład projektów w podziale na formy prawne beneficjenta – Priorytet IV

Priorytet IV	Forma prawna beneficjenta	Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie 4.1	wspólnota samorządowa	1	1 628 072,83	1 383 861,90	1 383 861,90
	wspólnota samorządowa - gmina	33	93 028 817,93	68 948 700,73	68 948 700,73
Działanie 4.2	gminna samorządowa jednostka organizacyjna	1	3 488 206,02	2 335 448,95	2 335 448,95
	wspólnota samorządowa	1	1 073 249,31	912 261,92	912 261,92
	wspólnota samorządowa - gmina	1	144 144,02	122 522,42	122 522,42
Działanie 4.3	bez szczególnej formy prawnej	1	15 068 062,22	15 068 062,22	12 807 852,88

	gminna samorządowa jednostka organizacyjna	1	287 862,63	154 156,83	154 156,83
	publiczny zakład opieki zdrowotnej	2	2 269 228,97	1 215 743,13	1 215 743,13
	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - mikro przedsiębiorstwo	1	2 892 784,82	1 110 834,99	944 209,74
	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - średnie przedsiębiorstwo	1	4 291 550,70	1 394 742,66	1 185 531,26
	wspólnota samorządowa - gmina	8	11 008 654,64	7 440 936,94	7 440 936,94
	wspólnota samorządowa - powiat	3	3 593 725,29	1 945 276,21	1 945 276,21
Działanie 4.4	organ władzy, administracji rządowej	1	882 491,72	738 777,12	738 777,12
	wspólnota samorządowa - gmina	7	5 900 635,51	4 992 975,46	4 992 975,46
	wspólnota samorządowa - powiat	5	3 382 663,33	2 868 041,81	2 868 041,81
RAZEM		67	148 940 149,94	110 632 343,29	107 996 297,31

Źródło: opracowanie własne

Beneficjentami Programu w ramach Priorytetu IV są przede wszystkim gminy, które realizują projekty w szczególności zmierzające do optymalizacji gospodarki wodno – ściekowej, zredukowania zanieczyszczeń odprowadzanych do wód oraz zapewnienia odpowiedniej jakości i ilości wody pitnej, a także poprawy jakości powietrza.

Tabela 67. Rozkład projektów według typu projektów – Priorytet IV

Działanie	Dział gospodarki	Liczba umów	Wartość ogółem (euro)	Dofinansowanie (euro)
4.1. Gospodarka wodno-ściekowa	09 Pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody	6	20 405 983,93	16 389 238,68
	20 Opieka społeczna, pozostałe usługi komunalne, społeczne i indywidualne	12	35 498 848,23	26 495 204,94
	21 Działalność związana ze środowiskiem naturalnym	16	38 752 058,59	27 448 119,01
4.2. Ochrona powierzchni ziemi	21 Działalność związana ze środowiskiem naturalnym	3	4 705 599,36	3 370 233,28

4.3. Ochrona powietrza, energetyka	08 Wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej, gazu i ciepła	4	11 492 160,83	5 304 454,26
	21 Działalność związana ze środowiskiem naturalnym	13	27 919 708,44	23 025 298,71
4.4. Ochrona przyrody, zagrożenia, systemy monitoringu	21 Działalność związana ze środowiskiem naturalnym	13	10 165 790,55	8 599 794,39

Zródło: opracowanie własne

W ramach Działania 4.3 w poprzednim okresie sprawozdawczym ogłoszono dwa konkursy z zakresu termomodernizacji budynków użyteczności publicznej oraz odnawialnych źródeł energii i kogeneracja, których wdrożenie wynikało z analizy SWOT oraz zobowiązań Polski wobec wymogów Komisji Europejskiej.

Jednym z przedsięwzięć w ramach ogłaszanych konkursów, które znacznie przyczyni się do osiągnięcia pozytywnych wyników w zakresie odnawialnych źródeł energii będzie projekt pt: *Budowa elektrowni wiatrowej o mocy 2 MW w miejscowości Bachorza*. Całkowita wartość projektu wyniosła 2 475 303,73 euro, w tym dofinansowanie z EFRR 1 011 431,41 euro. Podpisanie umowy o dofinansowanie planowane jest w I kwartale 2012 r. Elektrownia będzie produkowała rocznie ok. 6325 MWh brutto (5693 MWh netto) „zielonej” energii elektrycznej. Uruchomienie elektrowni przyczyni się do ochrony środowiska naturalnego – ograniczone zostanie zużycie energii ze źródeł konwencjonalnych, zużycie węgla kamiennego (o 911,22 ton rocznie) i brunatnego (o 2 278,04 ton rocznie), a także emisja CO₂ i innych szkodliwych substancji m.in. SO₂, NO₂ i pyłów. Po uruchomieniu elektrowni o 20 proc. wzrośnie łączna moc energii z wiatru wytwarzana na Mazowszu. Projekt obejmuje m.in. budowę fundamentów, stacji kontenerowej, drogi dojazdowej, placu manewrowego, montaż siłowni oraz prace związane z przyłączeniem do sieci elektroenergetycznej i zakup instalacji fotowoltaicznej.

Na podstawie wniosków przedstawionych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie w raporcie pt. „Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim. Raport za rok 2010” należy stwierdzić, iż poziom emisji zanieczyszczeń powietrza w stosunku do 2009 r. wzrósł, a w szczególności dotyczy to miasta stołecznego Warszawy”. Rekomendacje przedstawione w raporcie odnoszą się do zintensyfikowania działań związanych z wdrażaniem postanowień programów ochrony środowiska. Dotyczy to również nowopowstających programów, które muszą zamierać znacznie większe ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza. Z uwagi na fakt, iż realizacja projektów rozpoczęła się w ramach konkursów ogłoszonych w 2010 r. należy sądzić, iż wpływ RPO WM w zakresie ochrony jakości powietrza w ramach Działania 4.3 zauważalny będzie najwcześniej po zakończeniu realizacji projektów.

Innym przykładem działań zapobiegających degradacji środowiska naturalnego jest projekt pt. *Słoneczne Gminy Wschodniego Mazowsza – energia słoneczna energią przyszłości*, którego całkowita wartość wyniosła 3 197 100,24 euro, w tym dofinansowanie z EFRR 2 205 127,23 euro. Ponad 6,5 tys. mieszkańców gmin: Repki (powiat sokołowski) oraz Przesmyki, Paprotnia i Korczew (powiat siedlecki) będzie mieszkało w domach ogrzewanych energią słoneczną. Projekt zakłada instalację kolektorów słonecznych na 1396 budynkach mieszkalnych. Aby go wspólnie zrealizować samorządy lokalne podpisały w dniu 2 grudnia 2011 r. umowę partnerską. Gminy zakupią i zainstalują łącznie 1396

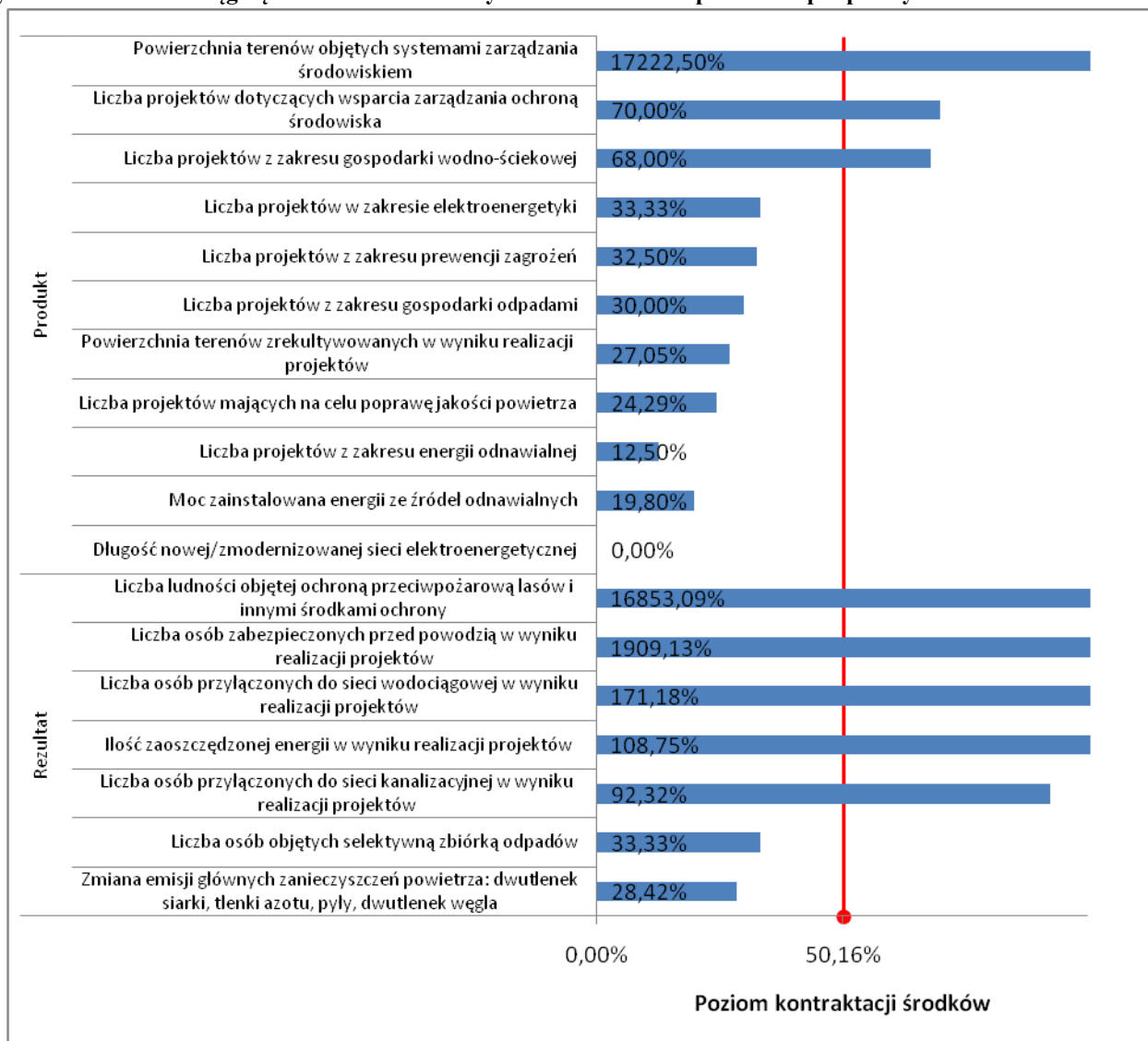
kolektorów słonecznych. Są one umieszczone na budynkach mieszkalnych z wyłączeniem tych, w których prowadzona jest działalność gospodarcza. Beneficjent wykonał dwa rodzaje instalacji – mniejsze dla gospodarstw domowych, w których mieszka mniej niż 4 osoby oraz większe dla domów, w których liczba mieszkańców przekracza tę liczbę. Mniejsze zainstalowano w 667 gospodarstwach domowych, zamieszkiwanych przez 2201 osób. Większe natomiast pojawiły się na 729 domach i obejmą 4374 osoby. Łączna powierzchnia kolektorów słonecznych to 7395 m². Moc instalacji wytwarzającej energię wynosi – 4,434 MW. Realizacja projektu pozwoli na zaoszczędzenie 520 ton węgla rocznie. Wpłynie m.in. na zwiększenie efektywności energetycznej budynków, ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz zwiększenie udziału OZE w produkcji energii.

W ramach Priorytetu IV w okresie sprawozdawczym na liście IWIPK znajdowały się 4 projekty kluczowe. W ramach Działania 4.2 w trakcie oceny znajdują się 3 projekty. Z kolei projekt zaplanowany w Działaniu 4.4 może zostać decyzją Zarządu WM usunięty z listy IWIPK, ze względu na niezłożenie wniosku o dofinansowanie w ostatecznym terminie. Szczegółowy opis projektów indywidualnych zamieszczono w poszczególnych działaniach w punktach dotyczącej analizy jakościowej. Aktualna wartość projektów kluczowych w Priorytecie IV wyniosła 37 238 512,61 euro, w tym wartość dofinansowania z EFRR 14 633 436,01 euro.

W dniu 3 lutego 2011 r. Komitet Monitorujący Regionalny Program Operacyjny 2007 – 2013 przyjął stanowisko dotyczące interpretacji Kryterium szczegółowego nr 3 *Potrzeby z zakresu infrastruktury oczyszczania ścieków, wynikające ze stopnia skanalizowania gminy (%) w ramach Działania 4.1*. W związku z różnymi stanowiskami dotyczącymi ww. kryterium KM RPO WM – jako podmiot ustanawiający kryteria wyboru projektów – wskazuje właściwą interpretację kryterium, konieczną do zakończenia oceny wniosków w ramach konkursu. Ponadto, w ramach Priorytetu IV KM RPO WM dokonał zmian uchwałą z dnia 20 kwietnia 2011 r. w Działaniu 4.3 w którym doprecyzowano Kryterium szczegółowe nr 2 *Moc instalacji wytwarzającej energię z wykorzystaniem OZE (MW) w odniesieniu do średniej konkursowej w Schemacie I Odnawialne źródła energii i kogeneracja*. W celu sprawnego dokonania oceny merytorycznej w ramach konkursu dla Działania 4.2 przeprowadzonego w okresie 31 maja – 29 lipca 2011 r., KM RPO WM w dniu 9 maja 2011 r. dokonał zmian kryteriów wyboru operacji finansowych odpowiadających celowi przedmiotowego działania, jakim jest zmniejszenie ilości składowanych odpadów i ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko oraz rekultywacja.

Rozkład projektów w podziale na obszary wsparcia znajduje się w punkcie 2.1.6.2 Analiza postępu finansowego i rzeczowego.

Wykres 60. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów



Źródło: opracowanie własne

Realizacja Priorytetu IV pozwoliła na osiągnięcie następujących wartości wskaźników produktu:

- Liczba projektów z zakresu gospodarki wodno-ściekowej – 6 szt.(1 szt. na zakończenie 2010 roku) co stanowi 12% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 34 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 50 szt.
- Liczba projektów z zakresu gospodarki odpadami – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 3 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 10 szt.
- Liczba projektów mających na celu poprawę jakości powietrza – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 17 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 70 szt.
- Liczba projektów z zakresu energii odnawialnej – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 5 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 40 szt.
- Liczba projektów z zakresu prewencji zagrożeń – 4 szt. (3 szt. na zakończenie 2010 roku) co stanowi 10% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 13 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 40 szt.

- Liczba projektów w zakresie elektroenergetyki – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 10 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 30 szt.
- Liczba projektów dotyczących wsparcia zarządzania ochroną środowiska – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 7 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 10 szt.
- Moc zainstalowana energii ze źródeł odnawialnych – 0 MW. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 15,84 MW. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 80 MW.
- Długość nowej/zmodernizowanej sieci elektroenergetycznej – 0 km. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 0 km. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 100 km.
- Powierzchnia terenów zrekultywowanych w wyniku realizacji projektów – 0 ha. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 5,41 ha. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 20 ha.
- Powierzchnia terenów objętych systemami zarządzania środowiskiem – 6 968,85 ha (0 ha na zakończenie 2010 roku) co stanowi 17 422,12% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 6 889 ha Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 40 ha.

Realizacja Priorytetu IV pozwoliła na osiągnięcie następujących wartości wskaźników rezultatu:

- Liczba osób przyłączonych do sieci wodociągowej w wyniku realizacji projektów – 453 osób (453 osób na zakończenie 2010 roku) co stanowi 3,02% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 25 677 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 15 000 osób.
- Liczba osób przyłączonych do sieci kanalizacyjnej w wyniku realizacji projektów – 3 626 osób (277 osób na zakończenie 2010 roku) co stanowi 9,06% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 36 928 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 40 000 osób.
- Liczba osób zabezpieczonych przed powodzią w wyniku realizacji projektów – 115 000 osób (115 000 osób na zakończenie 2010 roku) co stanowi 115% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 190 913 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 10 000 osób.
- Liczba ludności objętej ochroną przeciwpożarową lasów i innymi środkami ochrony – 194 680 osób (128 935 osób na zakończenie 2010 roku) co stanowi 1 946,80% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 1 685 309 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 10 000 osób.
- Liczba osób objętych selektywną zbiórką odpadów – 0 osób. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 10 000 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 30 000 osób.
- Zmiana emisji głównych zanieczyszczeń powietrza: dwutlenek siarki, tlenki azotu, pyły, dwutlenek węgla – 0 tony/rok. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 14 209,45 tony/rok. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 50 000 tony/rok.
- Ilość zaoszczędzonej energii w wyniku realizacji projektów – 0 GJ/rok. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 261 012,98 GJ/rok. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 240 000 GJ/rok.

Z uwagi na fakt, że wskaźniki z poziomu Priorytetu są tożsame ze wskaźnikami z poziomu Działania, analiza postępu rzeczowego została szczegółowo opisana w każdym z działań Priorytetu IV.

Działanie 4.1 – Gospodarka wodno-ściekowa

Postęp finansowy:

Tabela 68. Projekty w ramach działania 4.1

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu
Działanie 4.1 - Gospodarka wodno-ściekowa	Ilość	0	320	0	248	3	35	6	34
	Wartość Euro	0,00	505 286 106,43	0,00	459 975 920,41	5 702 259,96	87 102 595,65	12 826 000,54	70 332 562,64

Źródło: opracowanie własne

W ramach działania po ocenie formalnej złożono 248 wniosków aplikacyjnych o wartości 459 975 920,41 euro, z czego 35 zostało zatwierdzonych do realizacji na kwotę 87 102 595,65 euro, w tym 3 w wysokości 5 702 259,96 euro zostały zatwierdzone w okresie sprawozdawczym. W 2011 r. podpisano z beneficjentami 6 umów o dofinansowanie na kwotę 12 826 000,54 euro (EFRR). Dotychczas w ramach działania wydano 34 decyzji o dofinansowanie na kwotę 70 332 562,64 euro ze środków pochodzących z EFRR, co stanowi 66,33% alokacji przewidzianej na działanie.

W 2011 r. zwiększono wartość alokacji przewidzianej na przedmiotowe działanie ze środków Krajowej Rezerwy Wykonania oraz Dostosowania Technicznego w kwocie 12 500 000 euro.

W okresie sprawozdawczym w ramach Działania 4.1 nie przeprowadzono żadnego konkursu oraz nie planuje się w najbliższym czasie ogłaszania kolejnych. Wartość przeprowadzonych konkursów od momentu uruchomienia Programu do końca 2011 r. wyniosła 103 488 622 euro.

W ramach Działania 4.1 nie przewidziano do realizacji projektów kluczowych.

Postęp rzeczowy:

.W ramach działania w do końca 2011 r. zrealizowano 6 projektów z zakresu gospodarki wodno – ściekowej. Ze względu na fakt, iż jest to zaledwie 12 % w stosunku do założonej wartości docelowej wskaźnika w tym zakresie, wszystkie wskaźniki w Działaniu 4.1 będą określane poprzez szacowaną realizację na podstawie podpisanych umów.

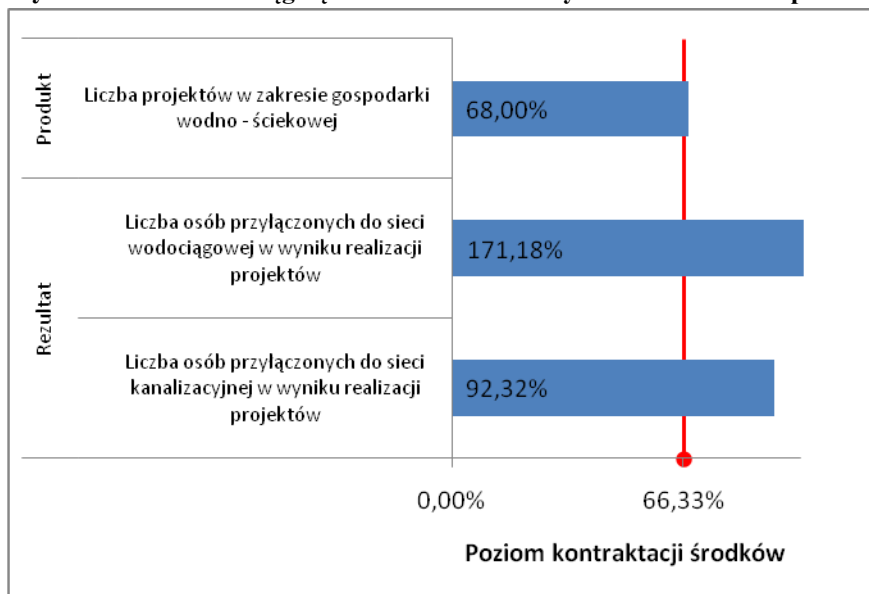
W ramach Działania 4.1 osiągnięto następujące wartości wskaźników produktu:

- Liczba projektów z zakresu gospodarki wodno-ściekowej – 6 szt.(1 szt. na zakończenie 2010 roku) co stanowi 12% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 34 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 50 szt.

W ramach Działania 4.1 osiągnięto następujące wartości wskaźników rezultatu:

- Liczba osób przyłączonych do sieci wodociągowej w wyniku realizacji projektów – 453 osób (453 osób na zakończenie 2010 roku) co stanowi 3,02% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 25 677 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 15 000 osób.
- Liczba osób przyłączonych do sieci kanalizacyjnej w wyniku realizacji projektów – 3 626 osób (277 osób na zakończenie 2010 roku) co stanowi 9,06% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 36 928 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 40 000 osób.

Wykres 61. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów



Źródło: opracowanie własne

Uwzględniając to, że większość projektów w ramach działania jest w trakcie realizacji, należy stwierdzić na podstawie podpisanych umów, że wartość wskaźnika rezultatu *Liczba osób przyłączonych do sieci kanalizacyjnej w wyniku realizacji projektów* zostanie osiągnięta, a przypadku wskaźnika *Liczba osób przyłączonych do sieci wodociągowej w wyniku realizacji projektów* zostanie przekroczona. Natomiast wartość docelowa wskaźnika produktu *Liczba projektów w zakresie gospodarki wodno-ściekowej* z powodu wzrostu wartości projektów nie zostanie osiągnięta na zakładanym poziomie. Wynika to z faktu, Zarząd Województwa Mazowieckiego preferował duże projekty w celu zmaksymalizowania korzyści i jest to widoczne we wskaźnikach rezultatu.

Działanie 4.2 – Ochrona powierzchni ziemi

Postęp finansowy:

Tabela 69. Projekty w ramach działania 4.2

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu
Działanie 4.2 - Ochrona powierzchni ziemi	Ilość	25	50	14	36	1	8	1	3
	Wartość Euro	6 416 734,90	34 234 959,96	19 480 968,79	32 565 821,08	155 732,27	6 256 185,63	912 261,92	3 370 233,28

Źródło: opracowanie własne

W okresie sprawozdawczym 14 wniosków zostało pozytywnie rozpatrzonych pod względem formalnym, których wartość dofinansowania wyniosła 19 480 968,79 euro. Od początku uruchomienia Programu ich liczba wyniosła 36 (wartość dofinansowania – 32 565 821,08 euro). Do końca 2011 r. zatwierdzono do realizacji 8 wniosków aplikacyjnych na kwotę 6 256 185,63 euro w tym jeden, którego wartość dofinansowania wyniosła 155 732,27 euro w okresie sprawozdawczym. Obecnie w ramach działania podpisanych są 3 umowy o dofinansowanie na kwotę 3 370 233,28 euro, co stanowi 10,72% zakontraktowanych środków z EFRR. Jedna umowa na kwotę 912 261,98 euro (EFRR) została podpisana w okresie sprawozdawczym. Niski poziom kontraktacji wynika z faktu, iż w przedmiotowym działaniu realizowane są jeszcze 3 projekty kluczowe, których łączna wartość to 37 614 434,86 euro, w tym wartość dofinansowania z EFRR - 14 781 160,34 euro, co stanowi 47,03% alokacji przeznaczony na Działanie 4.2. Dwa projekty kluczowe, których beneficjenci złożyli wnioski o dofinansowanie do końca 2010 r. (projekty: *Budowa Zintegrowanego Systemu Gospodarki Odpadami Komunalnymi dla gmin regionu ciechanowskiego oraz Stacja segregacji odpadów komunalnych miasta Ostrołki i gmin powiatu ostrołęckiego*) zostały odrzucone na ocenie formalnej w pierwszej połowie 2011 r. W konsekwencji przedmiotowe projekty przesunięto na listę rezerwową IWIPK. Projekty zostały przywrócone na listę IWIPK w październiku 2011 r., po wykazaniu gotowości, a ponowne złożenie wniosków o dofinansowanie nastąpiło odpowiednio 4 i 2 listopada 2011 r. Obecnie wnioski weryfikowane są pod względem merytorycznym. Podpisanie umów o dofinansowanie planowane jest w II kwartale 2012 r. Ponadto, w ramach działania na liście projektów kluczowych umieszczono w okresie sprawozdawczym nowy projekt, pn. *Kompleksowa Modernizacja Gospodarki Odpadami Komunalnymi w gminie Grodzisk Mazowiecki*. W dniu 30 czerwca 2011 r. dla projektu złożono wniosek o dofinansowanie, który znajduje się obecnie na etapie oceny merytorycznej.

Tabela 70. Projekty kluczowe w ramach działania 4.2

Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Aktualna wartość całkowita projektu	Aktualna wartość dofinansowania projektu ze środków UE	Data podpisania pre-umowy: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data złożenia wniosku o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data podpisania umowy o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista
Kompleksowa Modernizacja Gospodarki Odpadami Komunalnymi w gminie Grodzisk Mazowiecki	Gmina Grodzisk Mazowiecki	6 064 624,58	2 713 165,45	2) 24.05.2011	2) 30.06.2011	1) II kwartał 2012

Budowa Zintegrowanego Systemu Gospodarki Odpadami Komunalnymi dla gmin regionu ciechanowskiego	Międzygminny Związek Regionu Ciechanowskiego	20 960 620,54	6 609 233,49	ND	2) 04.11.2011	1) II kwartał 2012
Stacja segregacji odpadów komunalnych miasta Ostrołęki i gmin powiatu ostrołęckiego	Miasto Ostrołęka	9 816 050,79	4 801 593,30	ND	2) 02.11.2011	1) II kwartał 2012

Źródło: opracowanie własne

W ramach powyższych projektach kluczowych nie występują opóźnienia w realizacji.

Postęp rzeczowy:

W 2011 r. przeprowadzono konkurs w ramach działania o zakładanej wartości 6 500 000 euro, co stanowi 20,68% alokacji przewidzianej na Działanie 4.2. W odpowiedzi na konkurs, który przeprowadzono w okresie 31 maja – 29 lipca 2011 r. złożono 24 wnioski o dofinansowanie. Z pośród nich 11 zostało zweryfikowanych pozytywnie na ocenie formalnej, a obecnie są oceniane pod względem merytorycznym. Zgodnie z założeniami IZ RPO WM konkurs ma przyczynić się do polepszenia realizacji wskaźnika rezultatu *Powierzchnia terenów zrehabilitowanych w wyniku realizacji projektów*. W przypadku nie osiągnięcia wartości docelowej wskaźnika, IZ RPO WM rozważa skierowanie wolnych środków na realizację kolejnego konkursu. Przedmiotowy konkurs mógłby odnosić się do realizacji projektów związanych z rekultywacją terenów zdegradowanych (poprzemysłowych, powojennych, gruntów skażonych i składowisk odpadów), bez ograniczenia tych terenów tylko do składowisk odpadów.

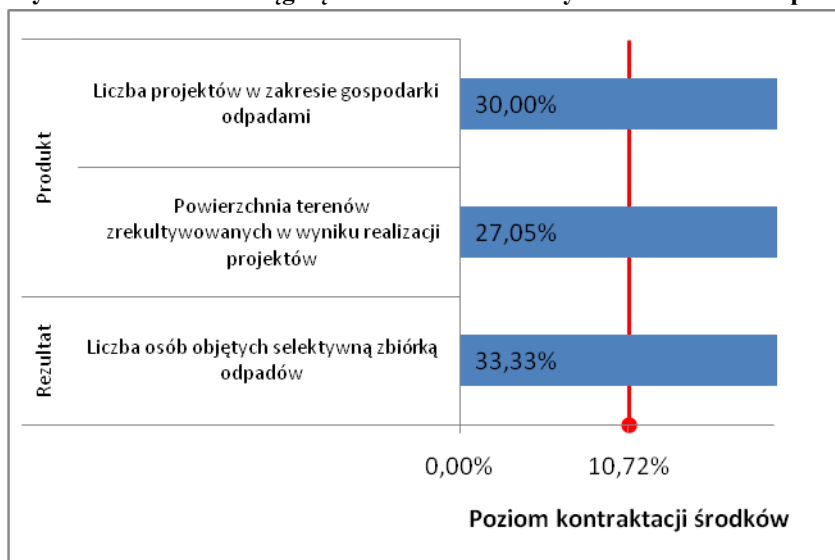
W ramach Działania 4.2 osiągnięto następujące wartości wskaźników produktu:

- Liczba projektów z zakresu gospodarki odpadami – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 3 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 10 szt.
- Powierzchnia terenów zrehabilitowanych w wyniku realizacji projektów – 0 ha. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 5,41 ha. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 20 ha.

W ramach Działania 4.2 osiągnięto następujące wartości wskaźników rezultatu:

- Liczba osób objętych selektywną zbiórką odpadów – 0 osób. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 10 000 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 30 000 osób.

Wykres 62. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów



Źródło: opracowanie własne

Działanie 4.3 – Ochrona powietrza, energetyka

Postęp finansowy:

Tabela 71. Projekty w ramach działania 4.3

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu
Działanie 4.3 - Ochrona powietrza, energetyka	Ilość	0	295	148	231	33	33	17	17
	Wartość Euro	0,00	171 000 878,17	104 830 135,16	131 327 295,01	23 298 823,07	23 298 823,07	25 693 707,00	25 693 707,00

Źródło: opracowanie własne

* Wartość podpisanych umów jest wyższa od zatwierdzonych wniosków z powodu występowania Inicjatywy Wspólnotowej *Jessica* w ramach której została utworzona umowa bez wniosku o dofinansowanie.

W 2011 r. złożono ponad połowę wniosków o dofinansowanie (148) w ramach działania na kwotę 104 830 135,16 euro. Od początku uruchomienia Programu zarejestrowano po ocenie formalnej 231 wniosków aplikacyjnych na kwotę 131 327 295,00 euro. Wszystkie wnioski w ramach Działania 4.3 zostały zatwierdzone do realizacji w okresie sprawozdawczym. Po ocenie merytorycznej w systemie KSI SIMIK 07-13 wpisano 33 wnioski na kwotę 23 298 823,07 euro. W 2011 r. podpisano 17 umów o dofinansowanie. Jest to również liczba wszystkich podpisanych umów od uruchomienia RPO WM. Wartość dofinansowania z EFRR wyniosła 25 693 707 euro, co stanowi 46,81% alokacji przyznanej na to działanie. W 2011 r. zwiększono wartość alokacji przewidzianej na przedmiotowe działanie ze środków Krajowej Rezerwy Wykonania oraz Dostosowania Technicznego w kwocie 5 000 000 euro.

Zgodnie z zapisami umowy, w dniu 15 września 2011 r. IZ RPO WM przekazała na rachunek wskazany przez Europejski Bank Inwestycyjny wkład na realizację inicjatywy JESSICA środki pochodzące z Działania 4.3 "Ochrona powietrza, energetyka" - 68 213 117,65 PLN, tj. 17 058 823,53 euro. Kwota ta

uwzględnia środki z EFRR w kwocie 57 981 150,00 PLN, tj. 14,5 miliona euro, jak również krajowe środki uzupełniające w kwocie 10 231 967,65 PLN, tj. 2 558 823,53 euro.

W ramach Działania 4.3 nie są realizowane projekty kluczowe.

Postęp rzeczowy:

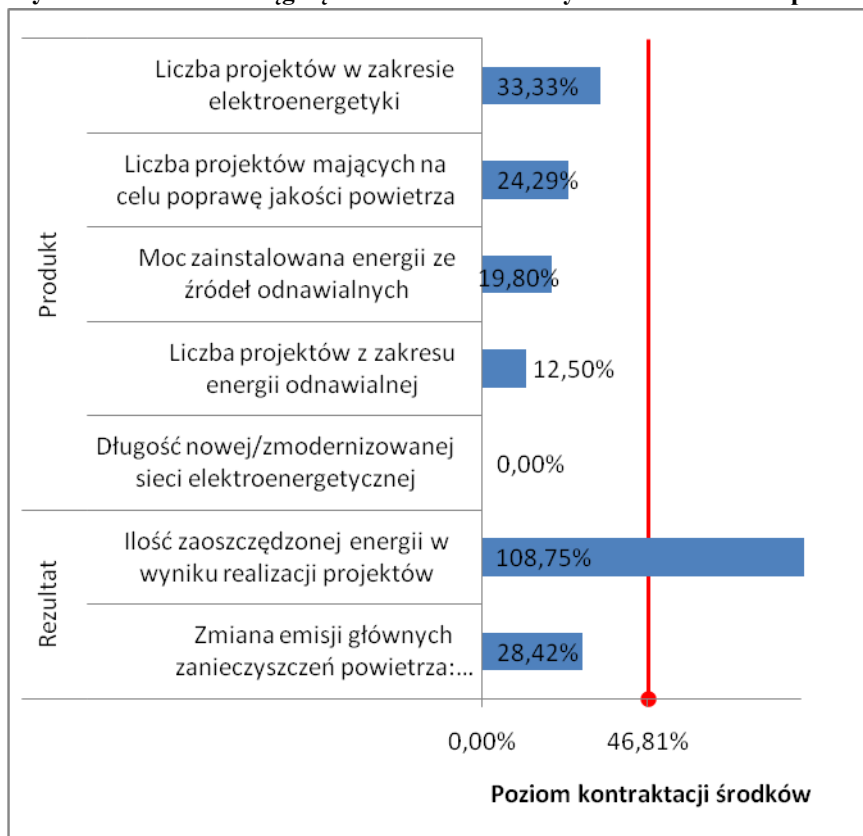
W ramach Działania 4.3 osiągnięto następujące wartości wskaźników produktu:

- Liczba projektów mających na celu poprawę, jakości powietrza – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 17 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 70 szt.
- Liczba projektów z zakresu energii odnawialnej – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 5 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 40 szt.
- Moc zainstalowana energii ze źródeł odnawialnych – 0 MW. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 15,84 MW. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 80 MW.
- Liczba projektów w zakresie elektroenergetyki – 0 szt.). Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 10 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 30 szt.
- Długość nowej/zmodernizowanej sieci elektroenergetycznej – 0 km. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 0 km. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 100 km.

W ramach Działania 4.3 osiągnięto następujące wartości wskaźników rezultatu:

- Ilość zaoszczędzonej energii w wyniku realizacji projektów – 0 GJ/rok. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 261 012,98 GJ/rok. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 240 000 GJ/rok.
- Zmiana emisji głównych zanieczyszczeń powietrza: dwutlenek siarki, tlenki azotu, pyły, dwutlenek węgla – 0 tony/rok. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 14 209,45 tony/rok. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 50 000 tony/rok.

Wykres 63. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów



Źródło: opracowanie własne

Jednym z celów *Priorytetu IV. Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka* jest: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury elektroenergetycznej i ciepłowniczej regionu i zwiększenie wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych i kogeneracyjnych o wysokiej sprawności. Obecnie cel ten jest realizowany w takim stopniu, w jakim pozwalają na to dostępne środki. Dotychczasowe konkursy wykazały duże zainteresowanie wnioskodawców i jednocześnie wpłynęły pozytywnie na realizację tego celu (zwłaszcza w zakresie zwiększenia wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych i kogeneracyjnych o wysokiej sprawności). W odniesieniu do rozbudowy i modernizacji infrastruktury ciepłowniczej – realizacja tego celu spodziewana jest w ramach inicjatywy Jessica. W związku z tym, że dotychczasowe działania potwierdzają sens interwencji w regionie, warto byłoby utrzymać uruchomione możliwości, bowiem przy zachowaniu kierunku działań, efekt może być bardziej znaczący niż w przypadku rozproszenia środków na finansowanie pozostałych celów, których dotychczas nie udało się zrealizować (rozbudowę i modernizację sieci elektroenergetycznej).

Dotychczas ogłoszone dwa konkursy dotyczyły termomodernizacji oraz odnawialnych źródeł energii. W tych projektach niestety nie ma elementów zasilających powyższe wskaźniki, dotyczące elektroenergetyki. Przy ogłaszaniu ww. konkursów zakładano, że wskaźniki te będą wybierane przez wnioskodawców realizujących projekty dotyczące odnawialnych źródeł energii, np. w projektach dotyczących wiatraków ze względu na budowę przyłączy. Jednakże przyłącza nie spełniają definicji sieci elektroenergetycznej, którą można wykazać we wskaźnikach. Zgodnie z definicją, zawartą w Klasyfikacji Wydatków Strukturalnych (załącznik do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 marca 2010 w sprawie szczegółowej klasyfikacji wydatków strukturalnych), długość nowej/zmodernizowanej sieci elektroenergetycznej dla sieci dystrybucyjnej mierzona jest w km od stacji transformatorowej do stacji transformatorowej lub do stanowiska słupowego wraz z przyłączami, jeżeli są kwalifikowane; dla sieci przesyłowej długość nowej/zmodernizowanej sieci elektroenergetycznej mierzona jest w km od stacji transformatorowej do stacji transformatorowej.

W związku z powyższym IZ RPO WM rozważa usunięcie wskaźników produktu *Liczba projektów w zakresie elektroenergetyki oraz Długość nowej/zmodernizowanej sieci elektroenergetycznej* w przypadku ponownej renegocjacji Programu.

Działanie 4.4 – Ochrona przyrody, zagrożenia, systemy monitoringu

Postęp finansowy:

Tabela 72. Projekty w ramach działania 4.4

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu
Działanie 4.4 - Ochrona przyrody, zagrożenia, systemy monitoringu	Ilość	0	47	0	42	3	16	0	13
	Wartość Euro	0,00	24 670 665,96	0,00	24 226 686,81	1 114 549,71	11 477 416,11	0,00	8 599 794,39

Źródło: opracowanie własne

Od początku realizacji Programu po ocenie formalnej zarejestrowano 42 wnioski aplikacyjne w ramach działania na kwotę 24 226 686,81 euro. Do realizacji zatwierdzono 16 wniosków w wysokości 11 477 416,11 euro, w tym 3 w okresie sprawozdawczym na kwotę 1 114 549,71 euro. Ponadto, od początku uruchomienia Programu podpisano 13 umów o dofinansowanie na kwotę 8 599 794,39 euro (EFRR). W 2011 r. nie podpisano żadnej umowy.

W ramach działania IZ RPO WM rozpatrywane będzie usunięcie projektu z IWIPK pt. *Zintegrowany monitoring wód i zlewni Jeziora Zegrzyńskiego*, gdyż beneficjent nie złożył wniosku o dofinansowanie w ostatecznym terminie, tj. do dnia 31.12.2012 r. W związku z powyższym, zgodnie z „Zasadami modyfikacji projektów kluczowych i Indykatorywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych dla RPO WM 2007-2013” projekt kwalifikuje się do usunięcia z listy IWIPK.

Postęp rzeczowy:

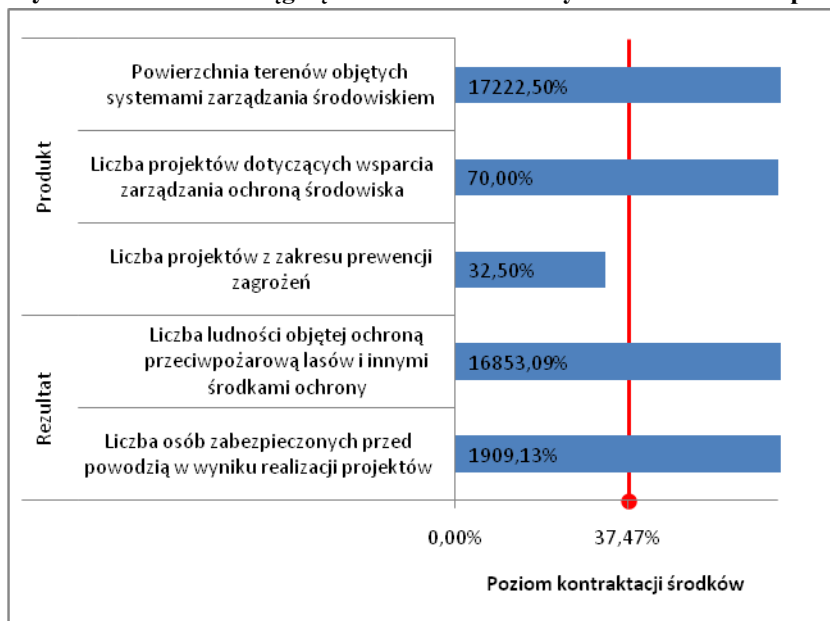
W ramach Działania 4.4 osiągnięto następujące wartości wskaźników produktu:

- Liczba projektów z zakresu prewencji zagrożeń – 4 szt.(3 szt. na zakończenie 2010 roku), co stanowi 10% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 13 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 40 szt.
- Powierzchnia terenów objętych systemami zarządzania środowiskiem – 6 968,85 ha (0 ha na zakończenie 2010 roku), co stanowi 17 422,12% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 6 889 ha Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 40 ha.
- Liczba projektów dotyczących wsparcia zarządzania ochroną środowiska – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 7 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 10 szt.

W ramach Działania 4.4 osiągnięto następujące wartości wskaźników rezultatu:

- Liczba osób zabezpieczonych przed powodzią w wyniku realizacji projektów – 115 000 osób (115 000 osób na zakończenie 2010 roku), co stanowi 115% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 190 913 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 10 000 osób.
- Liczba ludności objętej ochroną przeciwpożarową lasów i innymi środkami ochrony – 194 680 osób (128 935 osób na zakończenie 2010 roku), co stanowi 1 946,80% realizacji wartości docelowej. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 1 685 309 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 10 000 osób.

Wykres 64. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów



Źródło: opracowanie własne

Na podstawie wykresu nr.62 należy stwierdzić, iż znaczne przekroczone procent osiągnięcia trzech wartości docelowych wskaźników: *Powierzchnia terenów objętych systemami zarządzania środowiskiem, Liczba ludności objętej ochroną przeciwpożarową lasów i innymi środkami ochrony oraz Liczba osób zabezpieczonych przed powodzią w wyniku realizacji projektów* wynika ze specyfiki projektów, które odnoszą się znacznej liczby ludności. Obrazującym przykładem zawadności postępu rzeczowego w tym przypadku może być zakup wozów pożarniczych. Pierwotnie zakres oddziaływania przedmiotowych projektów obejmować miał określoną gminę lub powiat. W rzeczywistości poziom oddziaływania przedmiotowych projektów miał charakter ponadlokalny i dotyczył również całego województwa, w tym m.st. Warszawa, w którym zamieszkuje ponad 1 700 000 ludności na 1 km² (dane na podstawie GUS, 2010 r.). Inną kwestią jest realizacja kilku projektów na jednym obszarze. W takim przypadku dochodzi do kilkukrotnego sumowania liczby ludności zamieszkujących na danym terenie.

3.4.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

Problemy:

- 1) Wartość 8 % rezerwy na odwołania okazała się niewystarczająca na objęcie dofinansowaniem nawet jednego wniosku. Groziło to dofinansowaniem gorzej ocenionych projektów nieobjętych

procedurą odwoławczą i pozostawieniem bez wsparcia o wiele wyżej ocenionych projektów w wyniku zastosowania ścieżki odwoławczej.

2) Wolny proces podpisywania umów w Działaniu 4.2 Ochrona powierzchni ziemi związany z trybem przeprowadzonego konkursu. Tryb konkursu z preselekcją uzależnia moment podpisania umowy od przedłożenia załączników do wniosków. Termin ten jest określany przez beneficjenta. Preselekcja pozwala na przygotowywanie czasochłonnej i kosztochłonnej dokumentacji inwestycji dopiero po wstępnym wyborze projektów do realizacji, ale z drugiej strony znaczenie opóźnia moment podpisania umowy.

Zidentyfikowane problemy związane są z:

- niską jakością dokumentacji złożonej przez beneficjentów w I konkursie, co skutkowało dużą liczbą odrzuconych wniosków,
- trybem naboru – z preselekcją, co powoduje opóźnienie w wydatkowaniu środków z Działania,
- niewystarczającą promocją I konkursu,
- niską wartością realizacji wskaźnika programowego „Powierzchnia terenów zrehabilitowanych w wyniku realizacji projektów” w zakresie Działania 4.2.

3) Problem ze sposobem liczenia średniej z danych wynikających z wniosków aplikacyjnych w Działaniu 4.3 w związku z dużą rozbieżnością danych źródłowych, spowodowanych błędnym przygotowaniem wniosków aplikacyjnych.

4) Zgodność projektów, które uzyskały dofinansowanie w ramach Działania 4.4, z Ramową Dyrektywą Wodną (RDW).

Środki zaradcze:

Ad.1) Doprecyzowano procedurę odwoławczą tak, aby umożliwić tworzenie jednej listy rezerwowej dla projektów nieobjętych i objętych procedurą odwoławczą. Dzięki temu, dofinansowane są najwyższej ocenione projekty niezależnie od tego czy objęte były procedurą odwoławczą.

Ad. 2) W zakresie Działania 4.2 zlecono badanie identyfikujące bariery niskiej realizacji Działania. Wyniki badania zawierały rekomendacje następujących rozwiązań, które mogą zostać zastosowane w kolejnym konkursie:

- opracowanie poradnika dla wnioskodawców zawierającego informację zarówno na temat wnioskowania, kwalifikowalności, jak i procesu stosowanej oceny (w tym umożliwiającego beneficjentom dokonanie samooceny); podręcznik zostanie opracowany przed kolejnym konkursem,
- zorganizowanie spotkania ekspertów przeprowadzających ocenę merytoryczną w celu ujednoczenia systemu oceny i interpretacji wszystkich kryteriów, a także udostępnienie wniosków z tego spotkania.
- poprawienie czytelności strony internetowej z punktu widzenia informacji potrzebnej beneficjentom,
- rozważenie organizacji spotkań informacyjno-konsultacyjnych dla potencjalnych wnioskodawców, na których przybliżona zostałaby praktyczna ścieżka oceny wniosku, wydłużono okres naboru wniosków, aby zapewniając beneficjentom właściwy czas na konsultacje z pracownikami MJPWU - uczulenie beneficjentów na znaczenie jakości przygotowanych wniosków.

W 2011r. ogłoszono konkurs dotyczący wyłącznie rekultywacji składowisk odpadów komunalnych w Działaniu 4.2, w celu poprawienia stopnia realizacji wskaźnika dotyczącego rekultywacji. Ponadto

podjęto działania, wynikające z rekomendacji, które dotyczyły m.in. spotkań oraz szkoleń dla ekspertów prowadzących ocenę merytoryczną, przeprowadzono szkolenia: nt. "Zasady wypełniania Mazowieckiego Elektronicznego Wniosku Aplikacyjnego pod kątem Działania 4.2 - Ochrona powierzchni ziemi - rekultywacja składowisk odpadów" (3.06.2011 Warszawa), "I ty możesz otrzymać dofinansowanie z Unii Europejskiej – zasady skutecznego aplikowania o środki w ramach Działania 4.2 RPO WM 2007-2013" (21.06.2011 Płock).

Ad 3) Uchwała KM RPO WM w sprawie zmiany uchwały nr 6/10 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013 z dnia 13 września 2010r. w zakresie doprecyzowania kryterium merytorycznego nr 2 w Działaniu 4.3. Doprecyzowanie polegało na przyjęciu za podstawę do przyznania punktów wartości mediany, wynikającej z danych we wnioskach aplikacyjnych.

Ad 4) Na prośbę Ministerstwa Rozwoju Regionalnego weryfikowano zgodność projektów, które uzyskały dofinansowanie w ramach Działania 4.4 z Europejską Ramową Dyrektywą Wodną. Zgodnie z sugestią MRR beneficjenci projektów zidentyfikowanych, jako podlegające weryfikacji z ERDW, zostali poproszeni o uzupełnienie opracowanych przez MRR ankiet w celu potwierdzenia zgodności lub braku zgodności projektów z ERDW. Wyniki przeprowadzonej ankiety w ramach projektów RPO WM zostaną przedstawione w przyszłym okresie sprawozdawczym.

3.5 Priorytet V. Wzmacnianie roli miast w rozwoju regionu

3.5.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów

Celem Priorytetu jest wykorzystanie potencjału endogenicznego miast dla aktywizacji społeczno-gospodarczej regionu.

Na V Priorytet RPO WM 2007-2013 przyznano alokację ze środków EFRR w wysokości 89 743 340 euro, co stanowi 4,90 % alokacji z EFRR na Program.

Priorytet V RPO WM realizowany jest przez następujące działania:

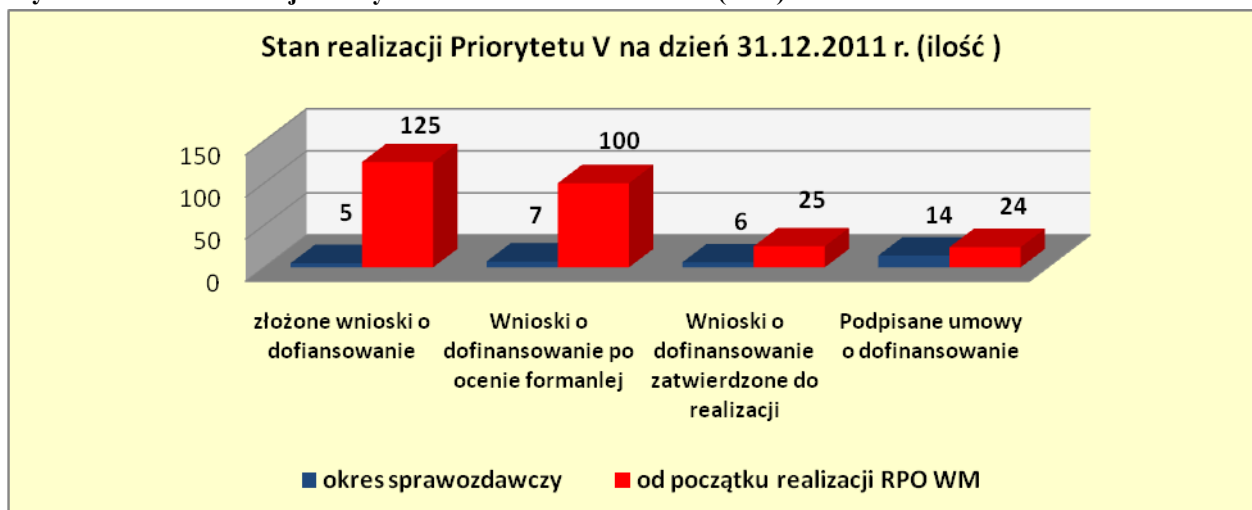
- Działanie 5.1 *Transport miejski* (EFRR 13 543 340 euro)
- Działanie 5.2 *Rewitalizacja miast* (EFRR 76 200 000 euro)

W V Priorytecie przeprowadzono od początku realizacji Programu dwa nabory wniosków o dofinansowanie:

- w 2009 r. został przeprowadzony w ramach Działania 5.2 *Rewitalizacja miast* z alokacją 32 979 468 euro,
- w 2010 r. został przeprowadzony konkurs w ramach Działania 5.1 *Transport miejski* z alokacją 14 000 000 euro.

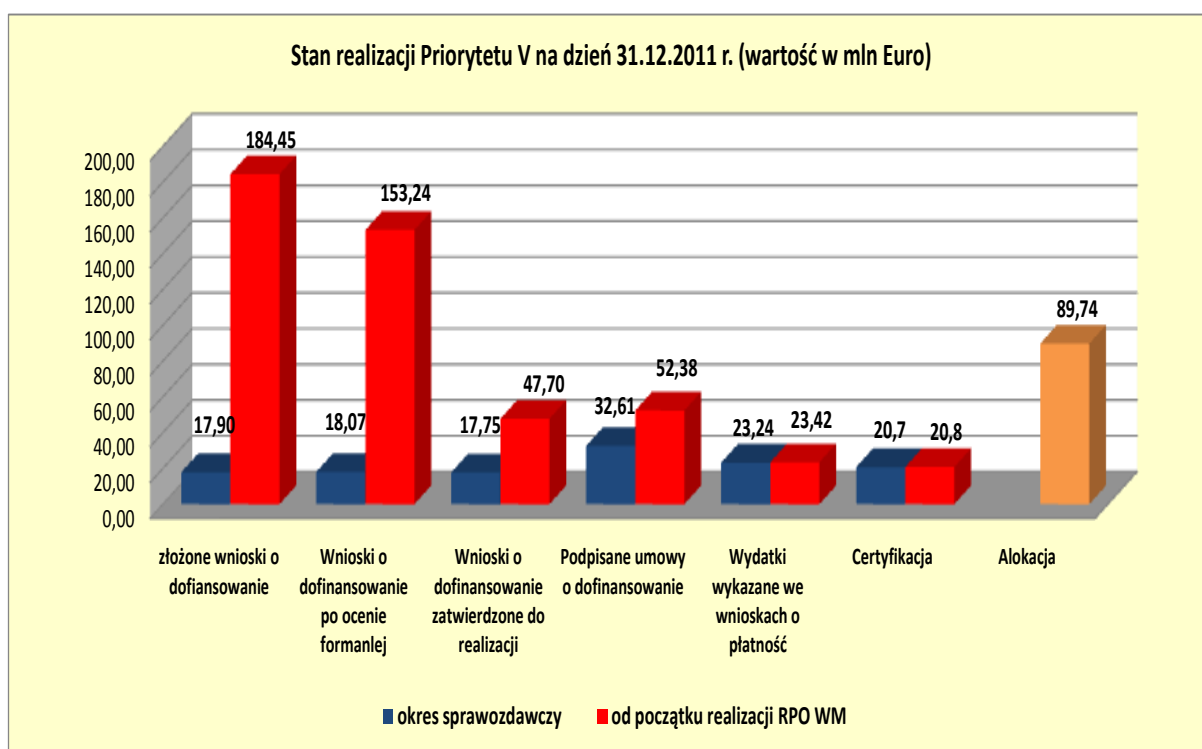
Do końca 2011 r. w systemie KSI zarejestrowano 100 wniosków na łączną kwotę dofinansowania 153 248 450,20 euro. Liczba zweryfikowanych wniosków pod względem merytorycznym wyniosła 25 – 47 707 078,62 euro. Z pośród zaakceptowanych do realizacji wniosków aplikacyjnych 6 było zatwierdzonych w okresie sprawozdawczym na kwotę 17 753 949,17 euro.

Wykres 65. Stan realizacji Priorytetu V na dzień 31.12.2010 r. (ilość)



Źródło: opracowanie własne

Wykres 66. Stan realizacji Priorytetu V na dzień 31.12.2010 r. (wartość w mln euro)



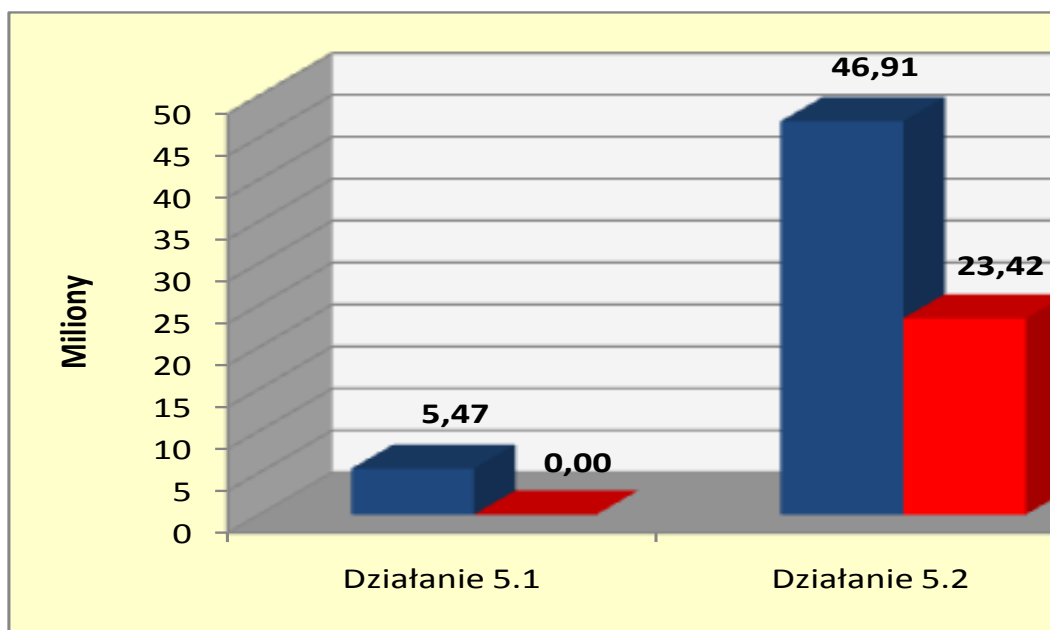
Źródło: opracowanie własne

* Wartości w zakresie podpisanych umów mogą nie sumować się z wartościami z poprzednich okresów sprawozdawczych ze względu na różnice kursowe oraz aneksowanie umów

* Dane dotyczące złożonych wniosków opracowane na podstawie LSI źródłem pozostałych danych są raporty KSI

Od początku realizacji Programu podpisano z beneficjentami 24 umowy o dofinansowanie na kwotę 52 381 924,21 euro (EFRR), co stanowi 58,37% alokacji przewidzianej na realizację Priorytetu. W okresie sprawozdawczym podpisano 14 umów na kwotę 32 619 243,93 euro (EFRR). Największą liczbę umów o dofinansowanie (21) od uruchomienia Programu zawarto w Działaniu 5.2 na kwotę 46 910 406,81 euro (EFRR).

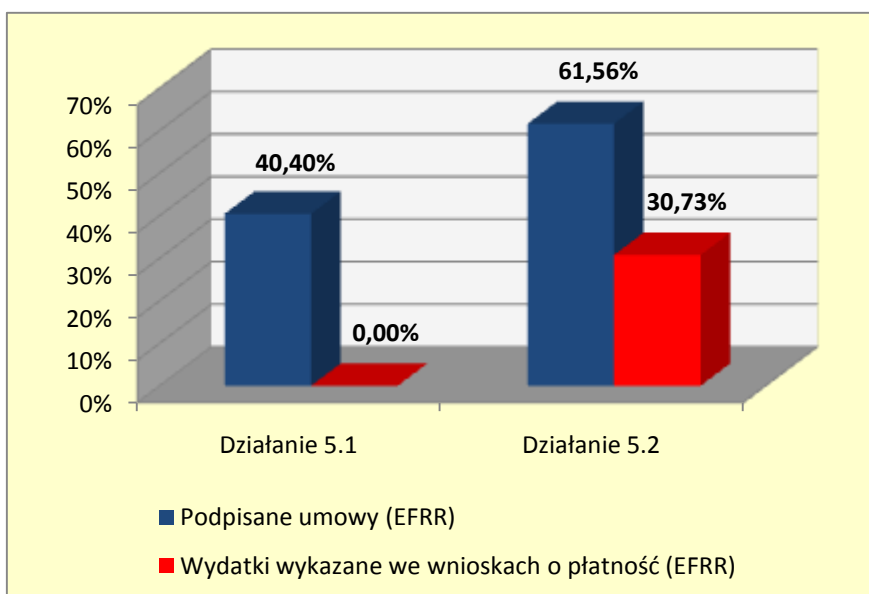
Wykres 67. Postęp finansowy Priorytetu V w podziale na działania (wartości w mln euro w części EFRR)



Źródło: opracowanie własne

W okresie sprawozdawczym, jak i od początku realizacji Programu przekazano celem certyfikacji środki w poświadczeniach i deklaracjach wydatków z IP II do IZ o wartości dofinansowania z EFRR 23 416 630,88 euro, co stanowi ok. 26% alokacji przeznaczanej na Priorytet. Wkład publiczny nie pochodzący z RPO WM i prywatny przeznaczony na realizację projektów wyniósł 2 839 547,32 euro, co oznacza, że beneficjenci na każde jedno euro ze środków RPO WM wyłożyli 0,23 euro środków własnych. Poprzez uruchomienie systemu prefinansowania przekazano beneficjentom w formie zaliczek kwotę o łącznej wartości 6 825 006,03 euro.

Wykres 68. Postęp finansowy Priorytetu V w podziale na działania (jako procent alokacji)



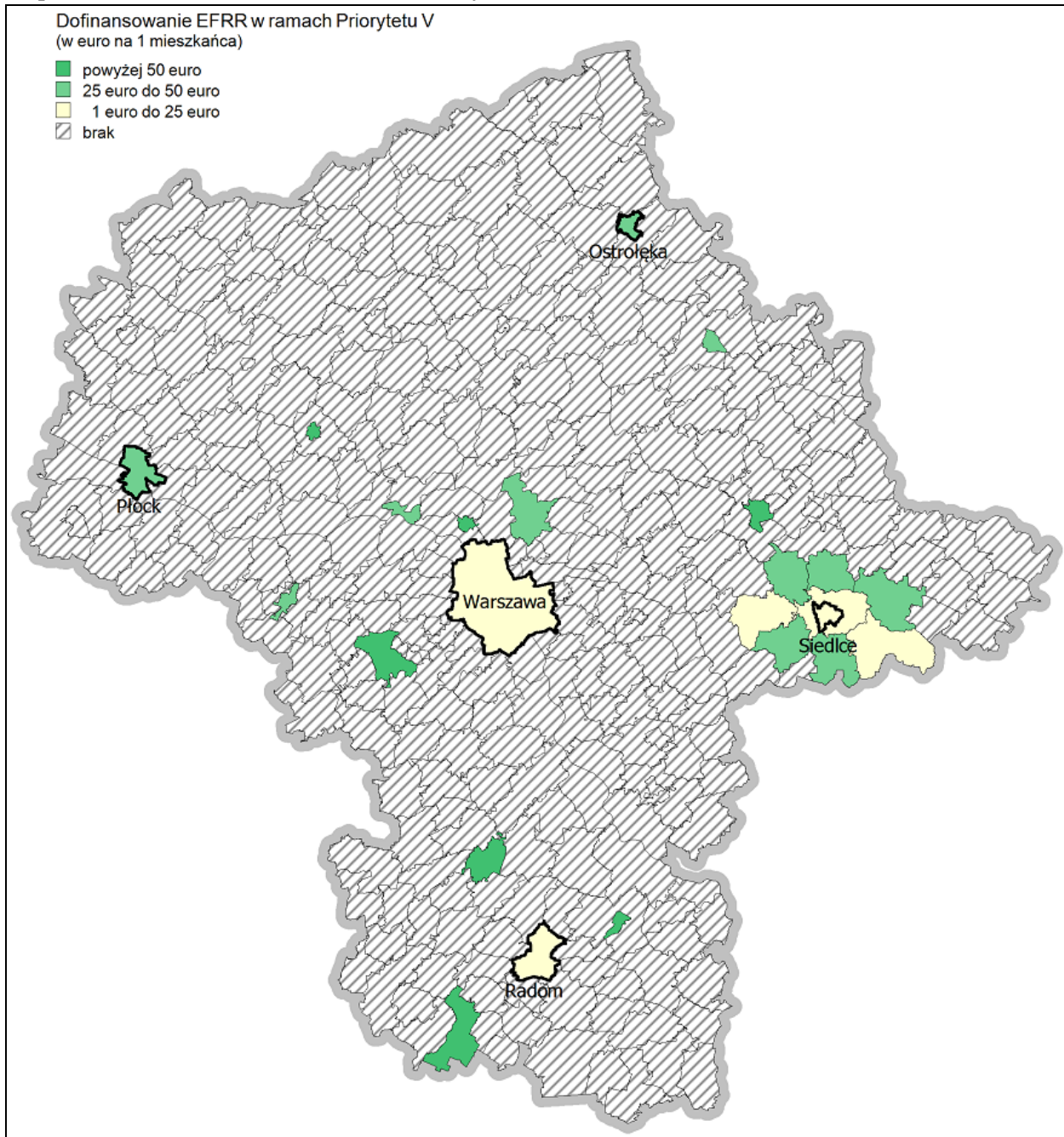
Źródło: opracowanie własne

Projekty realizowane w ramach Priorytetu odzwierciedlają wyniki analizy SWOT umieszczonej w Programie, która jako słabe strony województwa mazowieckiego określiła problemy rozwojowe miast województwa (poza aglomeracja warszawską) oraz degradację przestrzeni miejskich. IZ RPO WM programując realizację Priorytetu kierowała się koniecznością przekazania wsparcia dla projektów realizowanych na obszarach zdegradowanych miast, ośrodków miejskich, w tym transportu miejskiego z wyłączeniem warszawskiego obszaru metropolitalnego. Realizacja Priorytetu zaspokaja potrzeby społeczności regionu, wpływa na konkurencyjność miast regionu, w tym bardzo ważnych dla rozwoju regionu ośrodków subregionalnych.

W ramach Priorytetu dokonano realokacji środków EFRR z Działania 5.1 do Działania 5.2 w wysokości 1 400 000 euro. Na dzień 31.12.2011 r. na liście projektów kluczowych (IWIPK) w działaniu 5.2 znajdowało się 5 projektów o wartości dofinansowania 19 511 301,56 euro. Szczegółowe informacje odnośnie strategicznego znaczenia projektów indywidualnych znajdują się w punkcie 2.1.6.2.niniejszego sprawozdania.

Informacja nt. wpływu Priorytetu na realizowanie zasady równości szans znajduje się w punkcie 2.2.1 Równość szans.

Mapa 8. Dofinansowanie EFRR w ramach Priorytetu V



Źródło: opracowanie własne

Tabela 73. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary problemowe - Priorytet V

Obszar problemowy	Działanie 5.1		Działanie 5.2	
	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro
mławsko-żuromiński	-	-	-	-
nadbużański	1	243 958,39	1	3 303 406,60
ostrołęcki	1	2 037 600,47	2	1 125 079,43
płocki	1	2 203 853,32	1	1 894 336,32
radomski	-	-	6	9 440 840,79

RAZEM	3	4 485 412,18	10	15 763 663,14
--------------	----------	---------------------	-----------	----------------------

Źródło: opracowanie własne

Podstawowym problemem rozwoju województwa mazowieckiego są dysproporcje w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego między metropolią warszawską a obszarami pozametropolitalnymi. Sposobem na niwelowanie różnic w poziomie rozwoju regionu jest wzmocnienie potencjału rozwojowego miast dla aktywizacji gospodarczej sąsiadujących z nimi terenów. Policentryczna sieć ośrodków miejskich stwarza szansę na tworzenie ośrodków równoważenia rozwoju, które pośredniczą pomiędzy centrum a środowiskiem lokalnym.

Na obszarach problemowych miast, w tym na terenach przemysłowych i powojkowych, gdzie na procesy degradacji substancji budowlanej i funkcji przestrzennych nakładają się zjawiska degradacji społecznej wdrażane są działania rewitalizacyjne mające na celu nadanie nowych funkcji gospodarczych lub społecznych.

Tabela 74. Rozkład projektów według typu projektów – Priorytet V

Priorytet V	Obszar realizacji	Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie 5.1	miejski	3	10 745 213,85	6 437 079,30	5 471 517,40
	wiejski	-	-	-	-
Działanie 5.2	miejski	21	57 844 891,92	49 170 616,15	46 910 406,81
	wiejski	-	-	-	-
RAZEM		24	68 590 105,78	55 607 695,44	52 381 924,21

Źródło: opracowanie własne

W ramach Priorytetu zaplanowano przedsięwzięcia z zakresu poprawy systemu transportu publicznego w miastach, z wyłączeniem warszawskiego obszaru metropolitalnego. Zaplanowane wsparcie transportu miejskiego na obszarach pozametropolitalnych wzmocni wielofunkcyjny rozwój miast, w tym Ciechanowa, Ostrołęki, Płocka, Radomia i Siedlec, które pełnią rolę regionalnych ośrodków równoważenia rozwoju.

Tabela 75. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na subregiony – Priorytet V

Priorytet V	Subregion	od początku realizacji Programu			
		Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie 5.1	Ciechanowsko-Płocki	1	5 101 398,06	2 399 491,09	2 039 567,43
	Ostrołęcko-Siedlecki	2	6 597 676,74	4 609 012,72	3 917 660,81
	Radomski	-	-	-	-
	M.St. Warszawa	-	-	-	-
	Warszawski-Wschodni	-	-	-	-
	Warszawski-Zachodni	-	-	-	-
Działanie 5.2	Ciechanowsko-Płocki	2	4 909 677,25	4 166 398,17	4 166 398,17
	Ostrołęcko-Siedlecki	4	8 486 446,05	6 191 052,76	6 191 052,76

	Radomski	6	13 492 769,07	10 278 911,53	10 278 911,53
	M.St. Warszawa	3	6 373 060,48	5 417 101,31	5 417 101,31
	Warszawski-Wschodni	3	6 763 063,46	5 509 626,43	5 509 626,43
	Warszawski-Zachodni	2	6 549 145,68	5 566 773,83	5 566 773,83
	JESSICA	1	16 405 665,76	16 405 665,76	13 944 815,89
	RAZEM	24	68 590 105,78	55 607 695,44	52 381 924,21

Źródło: opracowanie własne

Wsparcie działań rewitalizacyjnych kierowane jest głównie do ośrodków miejskich będących siedzibami Powiatów, w tym Warszawy, ośrodków subregionalnych: Radomia, Płocka, Siedlec, Ostrołęki i Ciechanowa oraz pozostałych miast powiatowych, które stanowią ważne centra administracyjne spełniające funkcje obsługi lokalnej społeczności. Najwięcej projektów realizowanych jest w subregionie radomskim (6 umów o dofinansowanie na kwotę dofinansowania z EFRR 10 278 911,53 euro).

Tabela 76. Rozkład projektów w podziale na formy prawne beneficjenta – Priorytet V

Priorytet V	Forma prawna beneficjenta	Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie 5.1	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - duże przedsiębiorstwo	2	855 842,40	4 241 453,79	3 605 235,72
	wspólnota samorządowa - gmina	1	2 889 371,45	2 195 625,50	1 866 281,68
Działanie 5.2	bez szczególnej formy prawnej	1	15 068 062,22	5 068 062,22	12 807 852,88
	inne kościoły i związki wyznaniowe	1	163 430,31	99 097,29	99 097,29
	Kościół Katolicki	4	8 932 017,41	6 793 877,33	6 793 877,33
	publiczny zakład opieki zdrowotnej	1	1 936 090,00	1 257 791,47	1 257 791,47
	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - małe przedsiębiorstwo	1	557 943,22	390 876,98	390 876,98
	stowarzyszenie	2	2 513 304,68	2 136 308,98	2 136 308,98
	wspólnota samorządowa - gmina	9	25 229 330,88	20 736 671,06	20 736 671,06
	wspólnota samorządowa - powiat	2	3 444 713,21	2 687 930,81	2 687 930,81
	RAZEM	24	68 590 105,78	55 607 695,44	52 381 924,21

Źródło: opracowanie własne

Dominującą grupą występującą w ramach Priorytetu w podziale na formy prawne beneficjentów to gminy, w których realizowanych jest 10 projektów na kwotę 22 932 296,56 euro (EFRR). Drugim rodzajem beneficjenta wyróżniającym się pod względem liczby realizowanych projektów jest Kościół Katolicki (4 umowy o dofinansowanie na kwotę dofinansowania z EFRR 6 793 877,33 euro).

Tabela 77. Rozkład projektów według typu projektów – Priorytet V

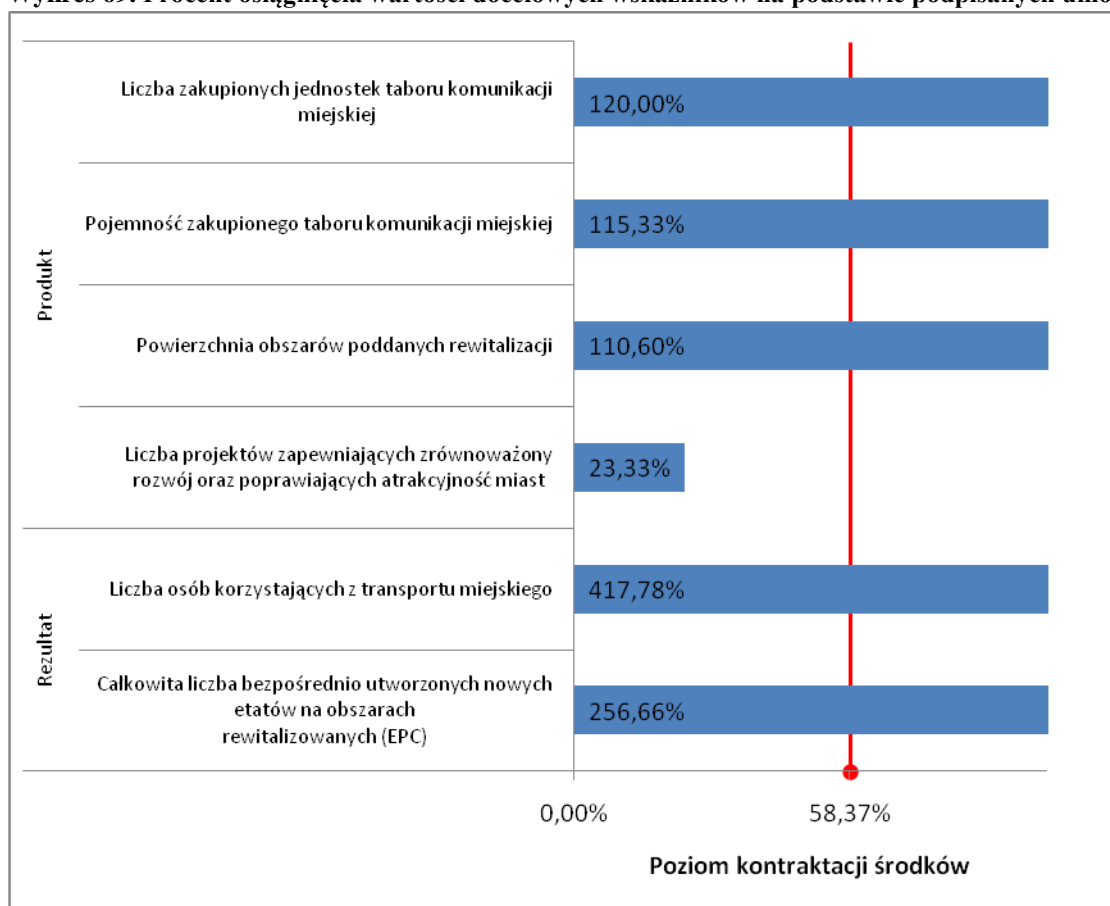
Działanie	Dział gospodarki	Liczba umów	Wartość ogółem (euro)	Dofinansowanie (euro)
-----------	------------------	-------------	-----------------------	-----------------------

5.1. Transport miejski	11 Transport	3	10 745 213,85	6 437 079,30
5.2. Rewitalizacja miast	16 Obsługa nieruchomości, wynajem i prowadzenie działalności gospodarczej	1	1 879 169,43	1 597 294,01
	22 Inne niewyszczególnione usługi	20	55 965 722,50	47 573 322,13

Źródło: opracowanie własne

Rozkład projektów w podziale na obszary wsparcia znajduje się w punkcie 2.1.6.2 Analiza postępu finansowego i rzeczowego.

Wykres 69. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów



Źródło: opracowanie własne

Realizacja Priorytetu V pozwoliła na osiągnięcie następujących wartości wskaźników produktu:

- Liczba zakupionych jednostek taboru komunikacji miejskiej – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 36 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 30 szt.

- Pojemność zakupionego taboru komunikacji miejskiej – 0 osób. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 3 460 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 3 000 osób.
- Liczba projektów zapewniających zrównoważony rozwój oraz poprawiających atrakcyjność miast – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 21 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 90 szt.
- Powierzchnia obszarów poddanych rewitalizacji – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 16,59 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 15 szt.

Realizacja Priorytetu V pozwoliła na osiągnięcie następujących wartości wskaźników rezultatu:

- Liczba osób korzystających z transportu miejskiego – 0 Osób/rok. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 20 889 Osób/rok. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 5 000 Osób/rok.
- Całkowita liczba bezpośrednio utworzonych nowych etatów na obszarach rewitalizowanych (EPC), w tym: 0 osób. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 77 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 30 szt.
 - Kobiety – 0 osób. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 37,5 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 15 szt.
 - Mężczyźni – 0 osób. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 39,5 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 15 szt.

Działanie 5.1 – Transport miejski

Postęp finansowy:

Tabela 78. Projekty w ramach działania 5.1

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu
Działanie 5.1 - Transport miejski	Ilość	0	6	4	4	3	3	3	3
	Wartość Euro	0,00	11 656 691,16	8 274 166,90	8 274 166,90	6 603 065,37	6 603 065,37	5 471 517,40	5 471 517,40

Źródło: opracowanie własne

W ramach działania od początku uruchomienia Programu złożono 6 wniosków aplikacyjnych o wartości 11 656 691,16 euro., Po ocenie formalnej zarejestrowano 4 wnioski o dofinansowanie na kwotę 8 274 166,90 euro. Od początku wdrażania Programu 3 wnioski zostały zatwierdzone do realizacji na kwotę 6 603 065,37 euro. Wszystkie wnioski zostały zatwierdzone w okresie sprawozdawczym. W 2011 r. jak i od początku wdrażania Programu podpisano 3 umowy o dofinansowanie na kwotę 5 471 517,40 euro (EFRR), co stanowi 40,40% alokacji przewidzianej na Działanie.

W odpowiedzi na ogłoszony pierwszy nabór wniosków w ramach Działania (29.10.2010-30.11.2010r.) wpłynęło 6 wniosków na kwotę 14 000 000 euro, z czego do końca okresu sprawozdawczego 3 zostało zatwierdzonych do realizacji w kwocie 5 579 024,09 euro. Z uwagi na fakt, że w Programie ze wsparcia wyłączono warszawski obszar metropolitarny, w konkursie mogli brać udział beneficjenci z miast zlokalizowanych poza warszawskim obszarem metropolitarnym. Zgodnie z założeniem w konkursie wzięli udział wnioskodawcy z tzw. ośrodków subregionalnych w regionie tj. Płocka, Siedlec, Ostrołęki, Ciechanowa i Radomia.

W ramach działania planuje się przeprowadzić konkurs w I kwartale 2012 r. Na konkurs przeznaczono 5 500 000 euro, a w jego ramach możliwy jest obok projektów dotyczących infrastruktury zakup wyłącznie nowego taboru. O przebiegu naboru IZ RPO WM poinformuje w przyszłym okresie sprawozdawczym.

W ramach Działania nie zostały przewidziane do realizacji projekty kluczowe.

Postęp rzeczowy:

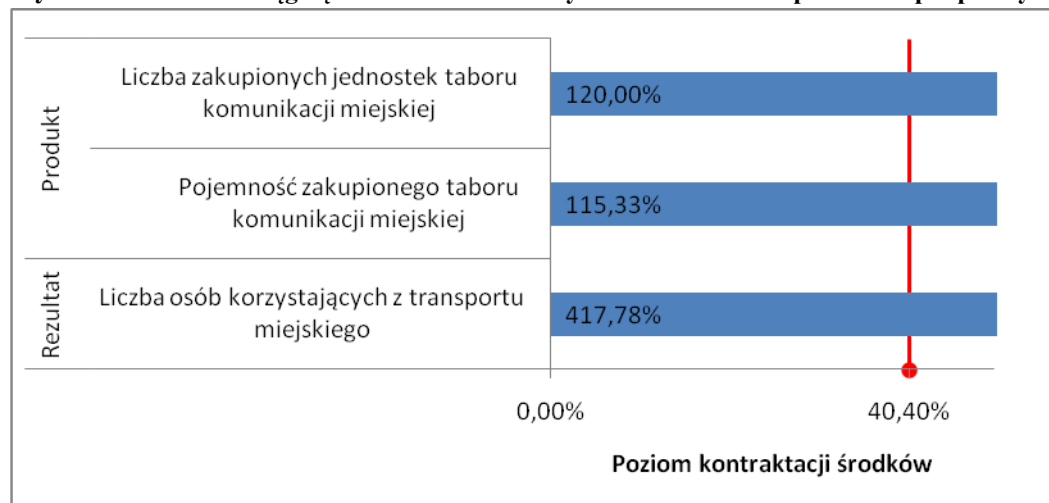
W ramach Działania 5.1 osiągnięto następujące wartości wskaźników produktu:

- Liczba zakupionych jednostek taboru komunikacji miejskiej – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 36 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 30 szt.
- Pojemność zakupionego taboru komunikacji miejskiej – 0 osób. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 3 460 osób. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 3 000 osób.

W ramach Działania 5.1 osiągnięto następujące wartości wskaźników rezultatu:

- Liczba osób korzystających z transportu miejskiego – 0 Osób/rok. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 20 889 Osób/rok. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 5 000 Osób/rok.

Wykres 70. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów



Źródło: opracowanie własne

IZ RPO WM podjęła decyzję o ogłoszeniu kolejnego konkursu do Działania 5.1 z uwagi na ryzyko wystąpienia zmiany wielkości przyznanej rekompensaty w jednym z projektów, co mogłoby spowodować nieosiągnięcie założonych wartości wskaźników.

Działanie 5.2 – Rewitalizacja miast

Postęp finansowy:

Tabela 79. Projekty w ramach działania 5.2

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu
Działanie 5.2 - Rewitalizacja miast	Ilość	5	119	3	96	3	22	11	21
	Wartość Euro	17 903 233,20	172 800 578,62	9 802 015,82	144 974 283,30	11 150 883,80	41 104 013,25	27 147 726,53	46 910 406,81

Źródło: opracowanie własne

Wartość podpisanych umów jest wyższa od zatwierdzonych wniosków z powodu występowania Inicjatywy Wspólnotowej *Jessica* w ramach której została utworzona umowa bez wniosku o dofinansowanie.

W okresie sprawozdawczym w ramach Działania 5.2 trzy wnioski na kwotę 9 802 015,82 euro zostały pozytywnie rozpatrzone pod względem formalnym, a od początku uruchomienia Programu ich liczba wyniosła 96 - 144 974 283,30 euro. Do końca 2011 r. zatwierdzono do realizacji 22 wnioski aplikacyjne na kwotę 41 104 013,25 euro, w tym 3 w okresie sprawozdawczym, których łączna wartość dofinansowania wyniosła 11 150 883,80 euro. Obecnie w ramach Działania podpisano 21 umów o dofinansowanie na kwotę 46 910 406,81 euro, co stanowi 61,56% zakontraktowanych środków z EFRR. W okresie sprawozdawczym podpisano 11 umów w wysokości 27 147 726,53 euro ze środków pochodzących z EFRR.

Zgodnie z zapisami umowy, w dniu 15 września 2011 r. IZ RPO WM przekazała na rachunek wskazany przez Europejski Bank Inwestycyjny wkład na realizację inicjatywy JESSICA środki pochodzące z Działania 5.2 "Rewitalizacja miast" - 68 213 117,65 PLN, tj. 15 068 062,22euro. Kwota ta obejmuje środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w kwocie 57 981 150,00 PLN, tj. 12 807 852,88 euro, jak również krajowe środki uzupełniające w kwocie 10 231 967,65 PLN, tj. 2 260 209,33 euro.

Tabela 80. Projekty kluczowe w ramach działania 5.2

Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Aktualna wartość całkowita projektu	Aktualna wartość dofinansowania projektu ze środków UE	Data podpisania pre-umowy: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data złożenia wniosku o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data podpisania umowy o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista
Rewitalizacja Rynku Mariackiego w Węgrowie	Miasto Węgrów	4 055 751,50	3 303 406,60	2) 11.12.2009 Aneks 10.06.2010	2) 30.06.2010	2) 12.11.2010

Skarbiec dziedzictwa kultury - Bazylika Archikatedralna i Muzeum Archidiecezji Warszawskiej	Parafia Archikatedralna św. Jana Chrzciciela w Warszawie	4 617 438,48	3 924 822,62	2) 22.12.2009 Aneks - 09.04.2010 Aneks - 22.09.2010	2) 22.12.2010	2) 09.06.2011
Odnowa zabytkowych obiektów i przestrzeni publicznej w Szydłowcu poprawa funkcjonalności i dostępności infrastruktury kulturalnej i turystycznej dla mieszkańców Mazowsza	Gmina Szydłowiec	6 770 456,73	5 754 888,22	2) 22.04.2010 Aneks - 29.11.2010 Aneks - 31.12.2010	2) 29.12.2010	2) 16.06.2011 Aneks- 09.11.2011
Centralny Ośrodek Szkolenia Inspekcji Transportu Drogowego-Rewitalizacja obiektów WITD w Radomiu	Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Transportu Drogowego	1 372 184,01	1 166 356,41	2) 06.06.2011 Aneks - 21.12.2011	2) 28.12.2011	1) II kwartał 2012
Rewitalizacja zabytkowych budynków dawnego kolegium i dawnej kolegiaty Św. Michała w Płocku	Gmina Miasto Płock	6 539 757,671	3 313 452,61	2) 05.10.2011	2) 30.12.2011	1) II kwartał 2012

Źródło: opracowanie własne

W ramach projektów kluczowych w okresie sprawozdawczym podpisano 2 umowy o dofinansowanie na łączną kwotę dofinansowania 9 679 710,84 euro z EFRR. Od uruchomienia Programu łącznie podpisano 3 umowy o dofinansowanie na kwotę 12 983 117,44 euro z EFRR. W przyszłym okresie sprawozdawczym zaplanowano podpisanie 2 kolejnych umów o dofinansowanie. Dotyczy to projektów pt. *Centralny Ośrodek Szkolenia Inspekcji Transportu Drogowego-Rewitalizacja obiektów WITD w Radomiu* oraz *Rewitalizacja zabytkowych budynków dawnego kolegium i dawnej kolegiaty Św. Michała w Płocku*.

W projekcie kluczowym pn. *Rewitalizacja zabytkowych budynków dawnego kolegium i dawnej kolegiaty Św. Michała w Płocku* wystąpiły opóźnienia w realizacji. Beneficjent zaplanował, że złoży wniosek w terminie do 30 listopada. 2011 r. Termin ten nie został dotrzymany ze względu na fakt, że beneficjent wystąpił z wnioskiem o zwiększenie dofinansowania projektu do pierwotnie wnioskowanej przez niego wysokości, który wymagał analizy i zgody ZWM. W związku z oczekiwaniem na decyzję ZWM, beneficjent wystąpił o przesunięcie terminu złożenia wniosku do końca roku 2011 r., na co ZWM wyraził zgodę. Wniosek o dofinansowanie został złożony 30 grudnia 2011 r.

Postęp rzeczowy:

Realizacja Działania determinowana jest wnioskami zawartymi w analizie SWOT. W ww. analizie określono jako słabą stronę województwa mazowieckiego degradację przestrzeni miejskich. W celu niwelowania wymienionej słabej strony, zaproponowano w ramach Działania 5.2 wsparcie dla projektów realizowanych na obszarach zdegradowanych miast.

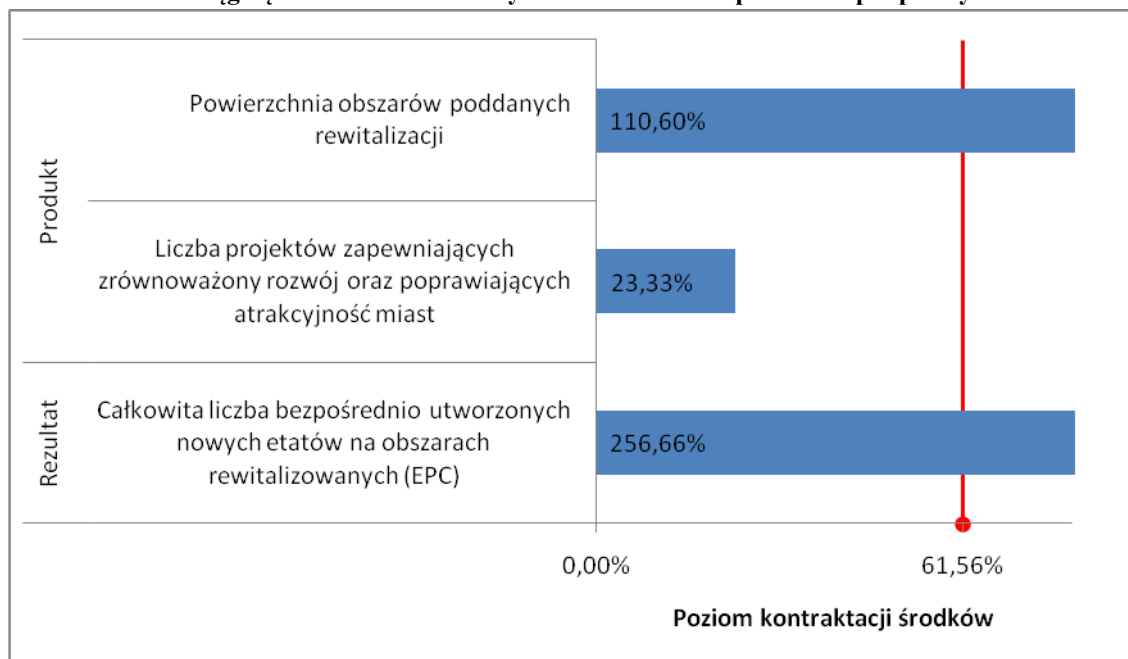
W ramach Działania 5.2 osiągnięto następujące wartości wskaźników produktu:

- Liczba projektów zapewniających zrównoważony rozwój oraz poprawiających atrakcyjność miast – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 21 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 90 szt.
- Powierzchnia obszarów poddanych rewitalizacji – 0 szt. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 16,59 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 15 szt.

W ramach Działania 5.2 osiągnięto następujące wartości wskaźników rezultatu:

- Całkowita liczba bezpośrednio utworzonych nowych etatów na obszarach rewitalizowanych (EPC), w tym: 0 osób. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 77 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 30 szt.
 - Kobiety – 0 osób. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 37,5 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 15 szt.
 - Mężczyźni – 0 osób. Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 39,5 szt. Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 15 szt.

Wykres 71. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów



Źródło: opracowanie własne

Wartość wskaźnika produktu. *Liczba projektów zapewniających zrównoważony rozwój oraz poprawiających atrakcyjność miast* wzrośnie po podpisaniu kolejnych umów w ramach inicjatywy Jessica oraz dofinansowaniu projektów kluczowych z listy rezerwowej Mimo, że ww. wskaźnik produktu nie zostanie osiągnięty na zakładanym poziomie, to bezpośrednio powiązany z nim wskaźnik produktu. *Powierzchnia obszarów poddanych rewitalizacji* zostanie przekroczony.

Z kolei wskaźnik rezultatu obrazujący osiągnięcie celów Działania *Całkowita liczba bezpośrednio utworzonych nowych etatów na obszarach rewitalizowanych (EPC)* zostanie znacznie przekroczony. Aktualne dane wskazują na trzykrotne przekroczenie ww. wskaźnika.

3.5.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

Problemy:

- Występowanie zagrożenia niezabezpieczenia krajowego wkładu publicznego na wymaganym poziomie 15%.

Środki zaradcze:

- Planuje się zastąpienie w projekcie kluczowym wkładu z EFRR środkami z budżetu państwa oraz obniżenie poziomu dofinansowania z EFRR projektów z listy rezerwowej o 5% w stosunku do wnioskowanego wsparcia.

Szersza informacja nt. problemów występujących w ramach Priorytetu znajduje się punkcie 2.3.

3.6 Priorytet VI Wykorzystanie walorów naturalnych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji

3.6.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów

Zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego, do roku 2020 jednym z podstawowych kierunków działań wyznaczonych do realizacji jest promocja i zwiększenie atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej regionu w oparciu o walory środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego. Celem podejmowanych działań jest budowanie trwałego i stabilnego wizerunku Mazowsza, którego dynamiczny rozwój oparty jest na wysokich walorach kulturowych, przyrodniczych oraz krajobrazowych.

Dziedzictwo kulturowe województwa mazowieckiego jest bardzo zróżnicowane, co wynika z burzliwej historii ziem znajdujących się w granicach administracyjnych regionu. Realizowane w ramach Priorytetu VI zadania mają na celu promocję i zwiększenie wykorzystania produktów turystycznych, opierając się na różnorodnych walorach atrakcyjności turystycznej, zwiększając tym samym wiedzę o województwie.

W celu osiągnięcia lepszych efektów podejmowanych działań ukierunkowanych na promocję i zwiększenie atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej regionu w oparciu o walory środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego, wspierano różnego rodzaju inicjatywy kulturalne oraz przedsięwzięcia mające na celu ochronę i zachowanie tożsamości i różnorodności kulturowej mieszkańców Mazowsza, co ma się przyczynić do zwiększenia atrakcyjności turystycznej regionu.

Celem Priorytetu jest wzrost znaczenia turystyki jako czynnika stymulującego rozwój społeczno-gospodarczy regionu poprzez promocję i zwiększenie atrakcyjności turystycznej regionu oraz poprawę oferty kulturalnej i wzrost dostępności do kultury.

Cele Priorytetu wpisują się także w zapisy znajdujące się w analizie SWOT umieszczonej w Programie, gdzie jako szansę dla rozwoju regionu zidentyfikowano następujące cechy: „Promocja regionu, jego walorów turystycznych i kulturowych oraz produktów regionalnych, „Ochrona i odnowa obiektów zabytkowych lub historycznych” oraz „Rozwój infrastruktury turystycznej, sportowej i rekreacyjnej”. W związku z powyższym w ramach konkursów premiowane punktowo były projekty polegające na modernizacji obiektów wpisanych do rejestru zabytków. Podpisano również umowy o dofinansowanie dla kilku kluczowych z punktu widzenia rozwoju województwa projektów, takich jak:

- Budowa centrum kulturalno-rekreacyjnego w Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu (podpisano w 2011 r.)
- Zdarzyło się kiedyś nad wodą - trasa turystyczna w radomskim skansenie (podpisano w 2010 r.)
- Rewaloryzacja i adaptacja przedpoła Pałacu w Wilanowie, barokowej perły mazowieckich rezydencji królewskich dla potrzeb obsługi i recepcji turystycznej - etap I (podpisano w 2010 r.)
- Zaplecze noclegowe Matecznik Mazowsze wraz z adaptacją stajni na Karczmę Staropolską (podpisano w 2009 r.)
- "Matecznik Mazowsze" centrum folklorystyczne (podpisano w 2009 r.)
- Zabytkowy Park Mazowsza wizytówką regionu (podpisano w 2009 r.)
- Renowacja Kościoła Świętego Krzyża wraz z zabudowaniami poklasztorными w Warszawie, jako ważnego obiektu dziedzictwa kultury narodowej (podpisano w 2009 r.)

Na realizację Priorytetu VI przewidziano środki w wysokości 176 685 560 euro, w tym 150 182 726 euro pochodzące z EFRR, w tym:

- Działanie 6.1 Kultura - alokacja ogółem 97 685 560 euro, EFRR 72 832 726 euro,
- Działanie 6.2 Turystyka - alokacja ogółem 171 625 000 euro, EFRR 77 350 000 euro.

Ze względu na zwiększenie alokacji na innych Priorytetach, zmienił się udział środków EFRR przewidzianych na realizację Priorytetu VI w całości alokacji z 8,20% do 8,04%.

Od początku uruchomienia Programu w ramach Priorytetu VI przeprowadzono 2 konkursy, na które złożono łącznie 562 wniosków o dofinansowanie. Pierwszy konkurs został przeprowadzony w 2008 roku, z alokacją wynoszącą 55 758 336 euro, co stanowi 76,56% alokacji EFRR na Działanie 6.1 Kultura. Drugi konkurs dotyczył Działania 6.2 Turystyka i był ogłoszony w 2009 roku. Konkurs ten miał alokację 30 mln euro, co stanowiło 38,78% alokacji EFRR na to Działanie. Najwięcej wniosków złożono w konkursie w ramach Działania 6.2 *Turystyka* – 380. Łącznie, po ocenie formalnej w ramach obu konkursów zarejestrowano w systemie KSI (SIMIK 07-13) 461 wniosków na łączną kwotę dofinansowania 603,76 mln euro. Do końca roku sprawozdawczego zatwierdzono do dofinansowania 63 projekty konkursowe na łączną kwotę dofinansowania 77,46 mln euro.

W ramach Priorytetu wspierano projekty mające służyć pobudzeniu ruchu turystycznego w regionie oraz wspieraniu aktywizacji społeczno-gospodarczej obszaru, na którym projekt jest realizowany. Dodatkowe punkty w ramach oceny merytorycznej przyznawane były projektom dotyczącym obiektów wpisanych do rejestru zabytków.

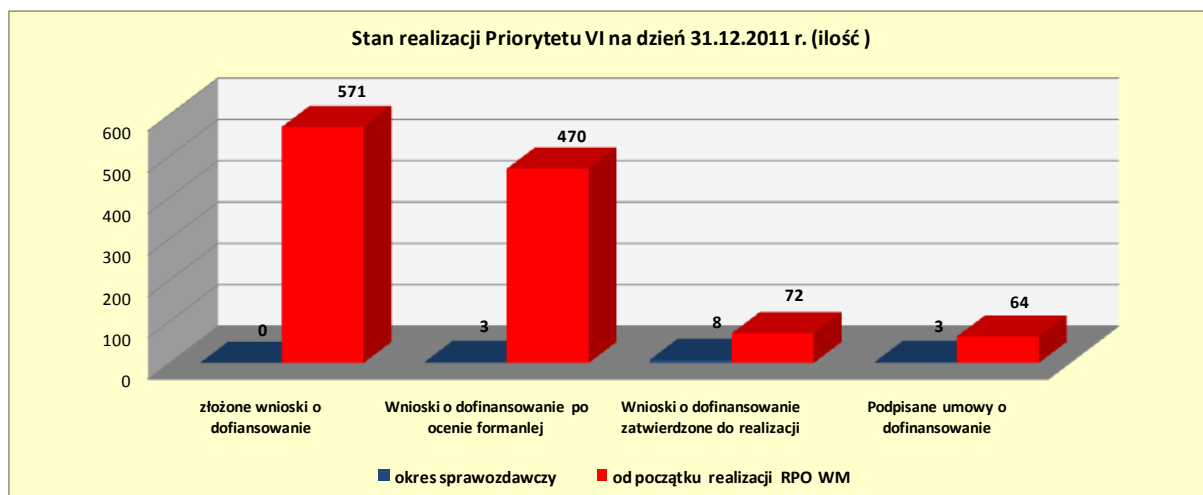
Realizacja projektów, które uzyskały dofinansowanie w ramach RPO WM przyczyniła się do zwiększenia liczby turystów korzystających z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania o czym świadczy wzrost wartości wskaźnika kontekstowego: *Udzielone noclegi w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania na 1 tys. mieszkańców*. W latach 2005-2010 według danych publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny liczba ta wzrosła o 831,2 szt. do 1065,1 sztuk w 2010 roku. Jednocześnie wzrosła liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym o czym świadczy wzrost wartości wskaźnika: *Udzielone noclegi turystom zagranicznym w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania na 1 tys. mieszkańców* z 300 szt. w 2005 roku do 309,6 szt. w 2010 roku.

Zestawiając liczbę udzielonych noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w trzech kwartałach (I-IX) w 2011 r. województwo mazowieckie zajmuje czwarte miejsce w Polsce, po województwie Zachodniopomorskim, Małopolskim i Pomorskim, z wynikiem 4 236,3 tys. pod względem liczby udzielonych noclegów. Jest to wzrost w stosunku do poprzedniego roku o 1,5% (GUS). Według danych GUS województwo mazowieckie udzieliło w 2010 r. 1 623 229 tys. noclegów turystom zagranicznym. Jest to wzrost o ponad 160 tys. w stosunku do 2009 r.

Do końca 2011 r. liczba osób, która skorzystała z oferty turystycznej w ramach projektów dofinansowanych w ramach RPO WM wyniosła 190 tys. osób.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie w latach 2005-2010 nastąpił wzrost całkowitej liczby udzielonych noclegów o 28,1%. Jednakże stopień wykorzystania miejsc noclegowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania wzrósł w tym samym okresie jedynie nieznacznie z 37,2% w 2005 roku do 39,1% w 2010 roku, co świadczy o szybko rosnącej liczbie miejsc noclegowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania w województwie mazowieckim.

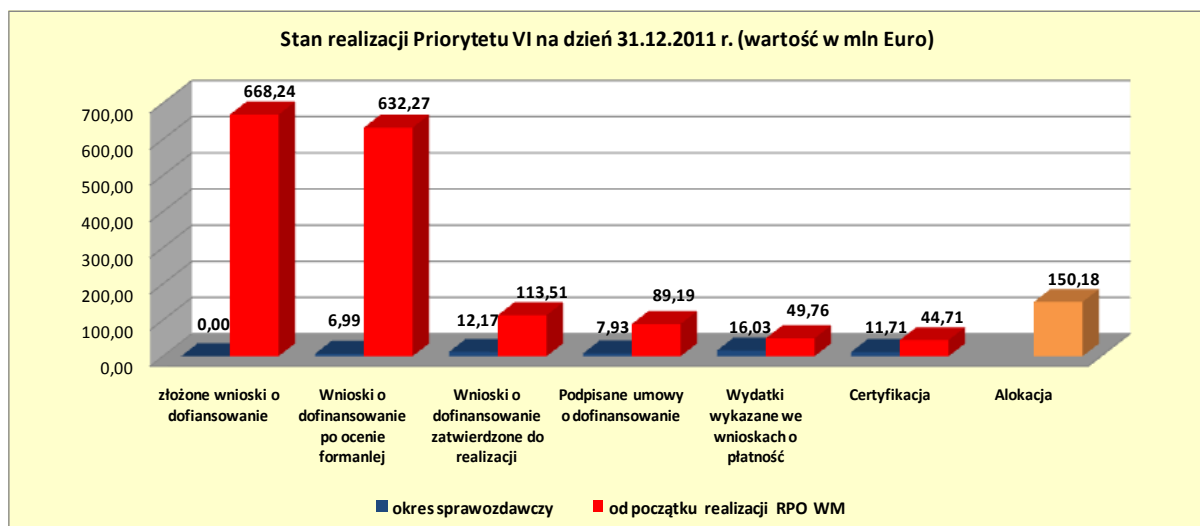
Wykres 72. Stan realizacji Priorytetu VI na dzień 31.12.2011 r. (ilość)



Źródło: opracowanie własne

W ramach Priorytetu VI RPO WM, do końca okresu sprawozdawczego podpisano łącznie 64 umowy na łączną kwotę dofinansowania 90 848 847,28 euro, w tym 89 198 675,79 euro pochodzące z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, co stanowi 59,39% alokacji przewidzianej na realizację tego Priorytetu. Pomimo podpisania 3 kolejnych umów w okresie sprawozdawczym procent wykorzystania alokacji spadł o 3,66 punkta procentowego w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego. Spowodowane jest to wzrostem kursu sprawozdawczego EUR/PLN z 3,965 do 4,527. Najwięcej umów o dofinansowanie podpisano w Działaniu 6.1 Kultura – 51 (z czego wszystkie we wcześniejszych okresach sprawozdawczych) na całkowitą kwotę dofinansowania 61 658 583,80 euro, co stanowi 84,66% alokacji na to Działanie. W okresie sprawozdawczym nastąpił spadek wykorzystania alokacji o około 13,68 punktów procentowych, co wynika ze spadku kursu sprawozdawczego. Pozostałe 13 umów podpisano w ramach Działania 6.2. Turystyka (z czego 3 w okresie sprawozdawczym), na całkowitą kwotę dofinansowania 29 190 263,48 euro, w tym 27 540 091,99 euro pochodzące z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, co stanowi 35,6% alokacji przeznaczonej na to Działanie. Procent wykorzystania alokacji w tym Działaniu wzrósł w okresie sprawozdawczym o około 5,77 punktu procentowego. Wkład publiczny nie pochodzący z RPO WM i prywatny przeznaczony na realizację projektów wyniósł 71 329 351,69 euro, co oznacza, że beneficjenci na każde jedno euro ze środków RPO WM przeznaczycyli 0,79 euro środków własnych.

Wykres 73. Stan realizacji Priorytetu VI na dzień 31.12.2010 r. (wartość w mln euro)

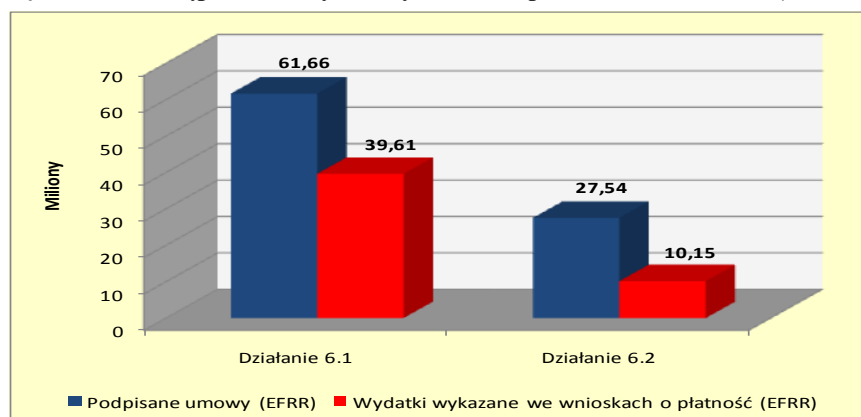


Źródło: opracowanie własne

Wartości w zakresie podpisanych umów mogą nie sumować się z wartościami z poprzednich okresów sprawozdawczych ze względu na różnice kursowe oraz aneksowanie umów

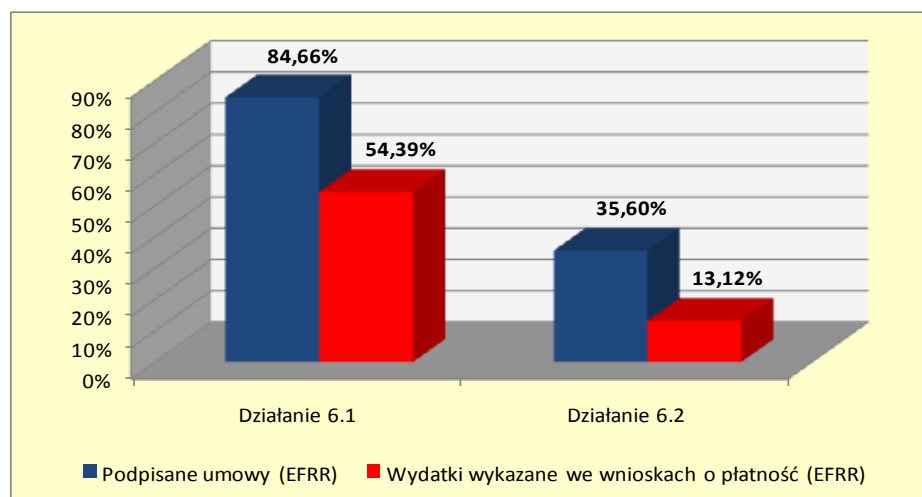
* Dane dotyczące złożonych wniosków opracowane na podstawie LSI źródłem pozostałych danych są raporty KSI

Wykres 74. Postęp finansowy Priorytetu VI w podziale na działania (wartości w mln euro w części EFRR)



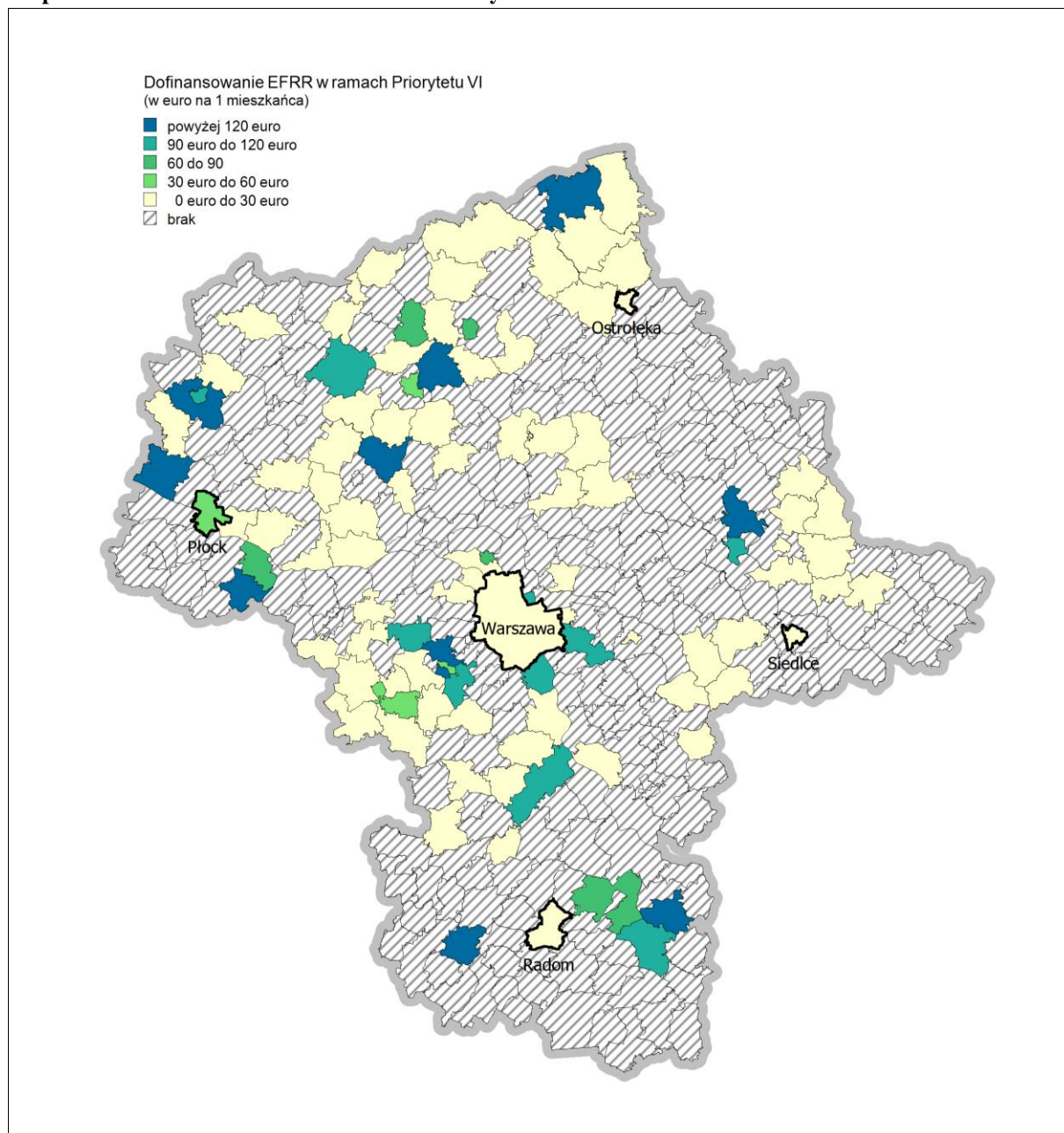
Źródło: opracowanie własne

Wykres 75. Postęp finansowy Priorytetu VI w podziale na działania (jako procent alokacji)



Źródło: opracowanie własne

Mapa 9. Dofinansowanie EFRR w ramach Priorytetu VI



Źródło: opracowanie własne

Całkowita wartość wydatków wykazanych we wnioskach o płatność w Priorytecie VI wyniosła 49 757 025,40 euro pochodzące z EFRR, z czego 16 031 297,27 euro w okresie sprawozdawczym. Poprzez uruchomienie systemu prefinansowania przekazano beneficjentom w formie zaliczek kwotę o łącznej wartości 23 907 272,42 euro. Wydatki kwalifikowane poniesione przez beneficjentów i wykazane w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych do Komisji Europejskiej wyniosły od początku uruchomienia Programu 44 709 028,18 euro (2 587 623,77 euro w okresie sprawozdawczym), co stanowi 29,77% alokacji przeznaczony na realizację Priorytetu VI.

W Indykatoryjnym Wykazie Projektów Kluczowych dla Priorytetu VI znajduje się 9 projektów. Do końca 2011 roku złożono łącznie 9 wniosków o dofinansowanie projektów na łączną kwotę dofinansowania z EFRR wynoszącą 40 779 899,37 euro. Do dnia 31 grudnia 2011 roku podpisano łącznie 7 umów o dofinansowanie projektów na kwotę 23 409 620,66 euro (EFRR), w tym 1 umowę w okresie sprawozdawczym na kwotę 2 775 740,45 euro (EFRR).

Informacja nt. wpływu Priorytetu na realizowanie zasady równości szans znajduje się w punkcie 2.2.1 Równość szans.

Tabela 81. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary problemowe – Priorytet VI

Obszar problemowy	Działanie 6.1		Działanie 6.2	
	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro
mławsko-żuromiński	5	3 731 254,29	2	3 284 823,56
nadbużański	3	2 078 151,26	1	19 246,55
ostrołęcki	4	2 830 785,30	2	3 857 574,28
płocki	4	8 877 852,11	2	2 612 151,94
radomski	4	3 064 658,98	3	3 440 528,64
RAZEM	20	20 582 701,95	6	13 214 324,97

Źródło: opracowanie własne

*Suma z liczby umów wykazana w kolumnie "Razem" nie musi być równa sumie umów z poszczególnych obszarów problemowych, gdyż jedna umowa może być realizowana w kilku obszarach problemowych. W takim przypadku jest ona liczona dla każdego obszaru problemowego oddzielnie, a w wierszu "Razem" jednokrotnie. Wiersz "Razem" ma bowiem pokazywać liczbę umów realizowanych we wszystkich obszarach problemowych.

Ze względu na duży stopień koncentracji przyjazdów turystycznych na obszarze miasta stołecznego Warszawy, a także konieczności wspierania rozwoju obszarów najmniej rozwiniętych gospodarczo ze wszystkich 51 podpisanych umów o dofinansowanie, przeznaczonych do realizacji w Działaniu 6.1, 20 projektów realizowanych jest na obszarach problemowych, wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2020 roku, a w Działaniu 6.2 z 13 projektów 6 realizowanych jest na obszarach problemowych. Zgodnie ze Strategią obszary te zapisane są jako miejsca, które wymagają aktywnej polityki regionalnej służącej pobudzeniu potencjału społeczno-gospodarczego. Wartość dofinansowana z UE przeznaczona na projekty realizowane na obszarach problemowych stanowi 33,38% wartości dofinansowania z UE wszystkich projektów realizowanych w Działaniu 6.1 i 47,98% w Działaniu 6.2.

Tabela 82. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary realizacji – Priorytet VI

Priorytet VI	Obszar realizacji	Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie 6.1	miejski	31	63 359 118,95	35 875 598,66	35 875 598,66
	wiejski	20	38 041 995,74	25 782 985,14	25 782 985,14
Działanie 6.2	miejski	7	33 697 160,39	14 304 450,61	13 788 270,34
	wiejski	6	27 788 963,17	14 885 812,87	13 751 821,65
RAZEM		64	162 887 238,25	90 848 847,28	89 198 675,79

Źródło: opracowanie własne

Miejsca cenne przyrodniczo jak i wiele historycznych obiektów dziedzictwa kulturowego zlokalizowanych jest z dala od dużych ośrodków miejskich. Obiekty te wymagają znacznych nakładów

finansowanych. Duża część projektów przeznaczonych do dofinansowania w ramach Priorytetu VI realizowanych będzie na obszarach wiejskich. W Działaniu 6.1 na obszarach wiejskich realizowanych będzie 20 projektów, natomiast na miejskich 31. W Działaniu 6.2 liczba projektów wynosi odpowiednio 6 i 7. W Działaniu 6.1 wartość dofinansowania z UE projektów realizowanych na obszarach wiejskich stanowi 41,82% całkowitego dofinansowania z UE wszystkich projektów realizowanych, w tym Działaniu, a w Działaniu 6.2 49,93%.

Liczba i wartość projektów realizowanych w poszczególnych subregionach województwa mazowieckiego przedstawia się następująco:

Tabela 83. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na subregiony – Priorytet VI

Priorytet VI	Subregion	od początku realizacji Programu			
		Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie 6.1	Ciechanowsko-Płocki	12	26 703 057,77	19 010 384,93	19 010 384,93
	Ostrołęcko-Siedlecki	10	15 009 092,52	8 414 814,64	8 414 814,64
	Radomski	4	4 353 152,81	3 336 711,13	3 336 711,13
	M.St. Warszawa	7	20 211 184,21	11 043 190,88	11 043 190,88
	Warszawski-Wschodni	5	4 528 700,89	2 227 355,75	2 227 355,75
	Warszawski-Zachodni	13	39 597 381,90	23 099 606,66	23 099 606,66
Działanie 6.2	Ciechanowsko-Płocki	4	29 248 634,38	10 043 709,61	8 537 153,17
	Ostrołęcko-Siedlecki	2	6 807 348,23	4 247 163,07	4 236 554,56
	Radomski	3	8 529 233,04	3 745 947,02	3 475 490,37
	M.St. Warszawa	3	3 144 573,11	2 427 711,15	2 427 318,24
	Warszawski-Wschodni	3	13 378 943,50	7 477 929,11	7 475 178,75
	Warszawski-Zachodni	3	5 835 562,05	3 839 045,80	3 833 152,18
RAZEM		91	177 346 864,42	98 913 569,75	97 116 911,26

Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z zapisami Programu środki finansowe przypisane na Priorytet VI zaadresowane są do jednostek samorządu terytorialnego a także do instytucji kultury, kościołów i innych związków wyznaniowych, a także organizacji pozarządowych oraz parków narodowych i krajobrazowych. Liczba umów oraz wartość dofinansowania z UE w podziale na grupy beneficjentów przedstawia się następująco:

Tabela 84. Rozkład projektów w podziale na formy prawne beneficjenta – Priorytet VI

Priorytet VI	Forma prawna beneficjenta	Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie	gminna samorządowa jednostka organizacyjna	5	7 611 176,40	4 328 667,28	4 328 667,28

6.1	inne kościoły i związki wyznaniowe	1	262 968,00	220 896,84	220 896,84
	Kościół Katolicki	7	8 127 122,36	6 647 061,56	6 647 061,56
	państwowa jednostka organizacyjna	2	1 173 261,07	587 296,93	587 296,93
	powiatowa samorządowa jednostka organizacyjna	1	3 221 693,81	1 748 635,41	1 748 635,41
	stowarzyszenie	1	2 001 208,52	1 701 027,24	1 701 027,24
	wojewódzka samorządowa jednostka organizacyjna	11	38 330 474,33	27 366 398,21	27 366 398,21
	wspólnota samorządowa	1	1 258 509,25	723 385,32	723 385,32
	wspólnota samorządowa - gmina	21	39 027 965,71	18 117 722,98	18 117 722,98
	wspólnota samorządowa - powiat	1	386 735,23	217 492,03	217 492,03
Działanie 6.2	osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą - mikro przedsiębiorstwo	1	3 362 382,82	1 653 630,89	1 405 586,26
	osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą - średnie przedsiębiorstwo	1	6 338 429,56	2 597 717,03	2 208 059,48
	państwowa jednostka organizacyjna	1	1 637 810,97	1 169 635,67	1 169 635,67
	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - małe przedsiębiorstwo	2	7 164 462,48	3 484 218,32	2 961 585,57
	wojewódzka samorządowa jednostka organizacyjna	3	23 252 106,95	8 426 063,48	7 936 226,93
	wspólnota samorządowa	1	7 565 399,40	3 903 412,71	3 903 412,71
	wspólnota samorządowa - gmina	3	10 921 141,94	6 897 854,36	6 897 854,36
	wspólnota samorządowa - województwo	1	1 244 389,44	1 057 731,02	1 057 731,02
RAZEM		64	162 887 238,25	90 848 847,28	89 198 675,79

Źródło: opracowanie własne

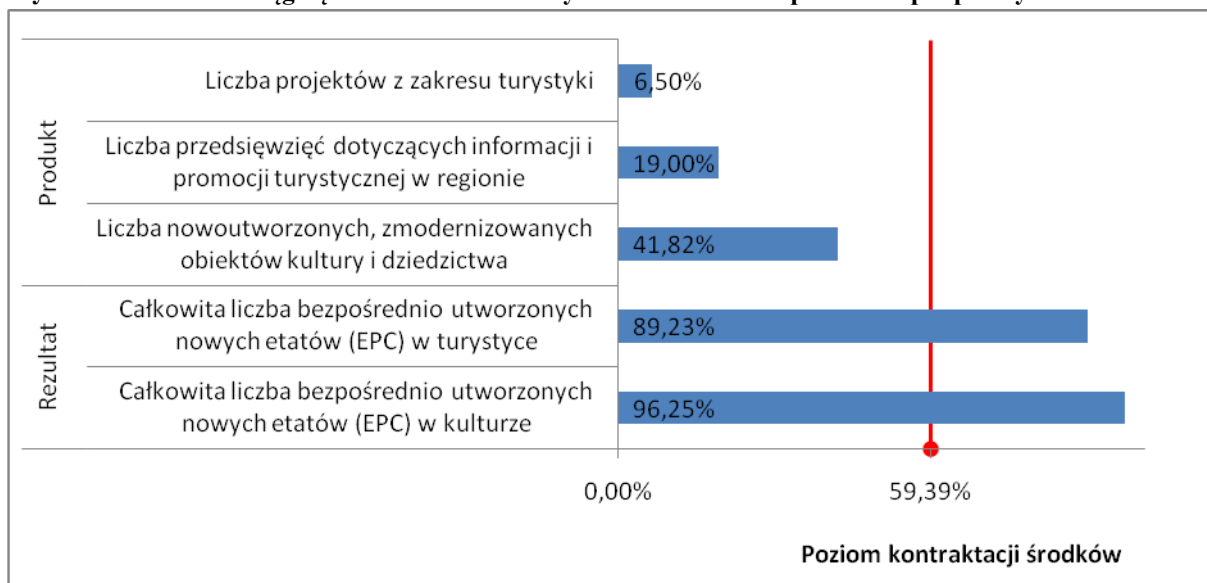
Rozkład projektów realizowanych w ramach Priorytetu VI według sekcji PKD został przedstawiony w poniżej tabeli.

Tabela 85. Rozkład projektów według typu projektów – Priorytet VI

Działanie	Dział gospodarki	Liczba umów	Wartość ogółem (euro)	Dofinansowanie (euro)	w tym UE (EUR)
6.1. Kultura	17 Administracja publiczna	43	421 060 907,2	248 037 161,2	248 037 161,2
	22 Inne niewyszczególnione usługi	8	37 981 939,06	31 091 247,69	31 091 247,69
6.2. Turystyka	14 Hotele i restauracje	5	159 418 046,7	64 290 249,42	56 939 181,1
	22 Inne niewyszczególnione usługi	8	118 929 634,7	67 854 073,37	67 734 815,36
RAZEM		64	737 390 527,6	411 272 731,7	403 802 405,3

Źródło: opracowanie własne

Wykres 76. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów



Źródło: opracowanie własne

Rozkład projektów w podziale na obszary wsparcia znajduje się w punkcie 2.1.6.2 Analiza postępu finansowego i rzeczowego.

Według stanu na 31.12.2011 r. realizacja Priorytetu umożliwiła osiągnięcie następujących wskaźników:

- produktu
 - Liczba projektów z zakresu turystyki – 1
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 13
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 200 szt.
 - Liczba przedsięwzięć dotyczących informacji i promocji turystycznej w regionie – 1
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 19
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 100 szt.
 - Liczba nowoutworzonych, zmodernizowanych obiektów kultury i dziedzictwa – 1
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 23²²
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 55 szt.
- rezultatu

²² Ze względu na dużą liczbę umów podpisanych w ramach Działania 6.1 *Kultura* oraz niską wartość wskaźnika *Liczba nowoutworzonych, zmodernizowanych obiektów kultury i dziedzictwa* IZ RPO WM zwróciło się do IP II w I kwartale 2012 r. o ponowne przeanalizowanie umów podpisanych w ramach Działania 6.1 w celu wyszczególnienia wszelkich obiektów kultury i dziedzictwa kulturowego (budynków, kościołów, plebanii, parków, pomników, rzeźb, scen amfiteatrów, estrad, fortów ziemnych i bunkrów) które podlegały budowie, przebudowie, remontowi, modernizacji, pracom restauracyjnym lub konserwacyjnym. Po analizie rzeczowego zakresu projektów okazało się, że tak liczona wartość wskaźnika wynosi 82 sztuki, i przekracza wartość docelową wynoszącą 55 szt. Tak liczona wartość wskaźnika będzie podawana w kolejnych sprawozdaniach z realizacji Programu.

- Całkowita liczba bezpośrednio utworzonych nowych etatów (EPC) w turystyce – 9
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 116
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 130 szt.
- Kobiety – 0
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 49
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 65 szt.
- Mężczyźni – 9
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 67
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 65 szt.
- Na obszarach wiejskich – 0
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 57
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 60 szt.
- Całkowita liczba bezpośrednio utworzonych nowych etatów (EPC) w kulturze – 32,58
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 192,5
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 200 szt.
- Kobiety – 16,8
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 63
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 100 szt.
- Mężczyźni – 15,78
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 129,5
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 100 szt.

Ze względu na fakt, że większość projektów znajduje się na etapie realizacji nie odnotowano znaczącego postępu w zakresie zrealizowanych wskaźników produktu i rezultatu. Jednakże, biorąc pod uwagę wskaźniki zawarte we wszystkich podpisanych dotychczas umowach szacuje się postęp w zakresie wszystkich wskaźników na poziomie Priorytetu VI.

Z punktu widzenia osiągnięcia wartości docelowych wskaźników założonych w Programie zagrożony jest wskaźnik produktu z zakresu turystyki, tj. *Liczba projektów z zakresu turystyki*, (wartość docelowa wynosząca 200 szt.). Jedną z przyczyn niskiej wartości tego wskaźnika jest fakt, że na etapie programowania nie przewidywano do realizacji projektów kluczowych, jednakże w trakcie wdrażania Programu Zarząd Województwa pełniący rolę Instytucji Zarządzającej RPO WM podjął decyzję o wpisaniu projektów na listę projektów kluczowych. Ich wartości jednostkowe są jednak większe od średnich wartości projektów złożonych w konkursie, dlatego też całkowita liczba wszystkich projektów jest mniejsza.

W związku z występującym zagrożeniem realizacji wartości docelowych dla powyższych wskaźników w ramach przeglądu Programu IZ RPO WM zwróciło się do Komisji Europejskiej o zmniejszenie wartości docelowej dla trzech wskaźników produktu, tj. *Liczba projektów z zakresu turystyki* z 200 do 20 szt., *Liczba projektów dotyczących informacji i promocji turystycznej* z 100 do 30 szt., oraz *Liczba nowoutworzonych, zmodernizowanych obiektów kultury i dziedzictwa* z 70 do 55 szt. wraz ze zmianą nazwy drugiego wskaźnika na *Liczba przedsięwzięć dotyczących informacji i promocji turystycznej w regionie*. Komisja nie wyraziła zgody na obniżenie wartości najbardziej zagrożonego

wskaźnika dotyczącego turystyki. Na liście rezerwowej znajduje się 232 projektów o wartości dofinansowania 372,87 mln euro. W przypadku, gdy projekty na liście rezerwowej nie będą realizować w wymaganej wysokości wskaźników celów Priorytetu rozważane będzie ogłoszenie kolejnego konkursu w ramach Działania 6.2 Turystyka.

Realizacja wskaźników rezultatu nie jest zagrożona. Szacowana realizacja dwóch wskaźników rezultatu wynosi odpowiednio 89,23% i 96,25%.

Zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej Priorytet VI wdrażany jest w zgodności z politykami horyzontalnymi, w tym polityką równych szans. Informacja na temat wkładu Programu w promowanie równości szans kobiet i mężczyzn znajduje się w punkcie 2.2.1 niniejszego sprawozdania.

Działanie 6.1 – Kultura

Postęp finansowy:

Cele Działania 6.1 *Poprawa oferty kulturalnej i wzrost dostępności do kultury* ukierunkowane są na zwiększenie atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej regionu w oparciu o walory regionalnego dziedzictwa kulturowego. W okresie sprawozdawczym w ramach Działania 6.1 *Kultura* nie ogłaszano nowych konkursów. W ramach konkursu ogłoszonego w 2008 roku podpisano 48 umów o dofinansowanie na łączną kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości 47 354 825,75 euro, co stanowiło 65,02% alokacji przewidzianej na to Działanie. Dodatkowo Instytucja Zarządzająca podpisała umowy o dofinansowanie trzech projektów kluczowych o całkowitej kwocie dofinansowania z EFRR w wysokości 14 303 758,05 euro. Łącznie kwota dofinansowania z EFRR we wszystkich podpisanych umowach stanowi 84,66% alokacji. Ponadto dla 2 projektów kluczowych przewidzianych do realizacji w Działaniu 6.1. nie zostały złożone wnioski o dofinansowanie.

Tabela 86. Projekty w ramach działania 6.1

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu
Działanie 6.1 - Kultura	Ilość	0	185	0	159	5	56	0	51
	Wartość Euro	0,00	153 946 884,43	0,00	144 592 853,57	5 175 302,11	76 370 926,95	0,00	61 658 583,80

Źródło: opracowanie własne

Tabela 87. Projekty kluczowe w ramach działania 6.1

Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Aktualna wartość całkowita projektu	Aktualna wartość dofinansowania projektu ze środków UE	Data podpisania umowy: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data złożenia wniosku o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data podpisania umowy o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista
----------------	--------------------	-------------------------------------	--	--	---	---

"Matecznik Mazowsze" centrum folklorystyczne	Państwowy Zespół Ludowy Pieśni i Tańca "Mazowsze" im. Tadeusza Sygietyńskiego	12 986 643,23	8 593 925,96	2) 16.07.2009	2) 31.08.2009	2) 21.12.2009 Aneks - 22.02.2010 Aneks - 09.03.2011
Zabytkowy Park Mazowsza wizytówką regionu	Państwowy Zespół Ludowy Pieśni i Tańca "Mazowsze" im. Tadeusza Sygietyńskiego	2 488 319,44	2 094 160,01	2) 16.07.2009	2) 29.09.2009	2) 3.08.2010 Aneks - 12.08.2011 Aneks - 19.12.2011
Renowacja Kościoła Świętego Krzyża wraz z zabudowaniami poklasztorными w Warszawie jako ważnego obiektu dziedzictwa kultury narodowej	Parafia Rzymskokatolicka Świętego Krzyża w Warszawie	4 253 731,86	3 615 672,08	2) 16.07.2009	2) 30.09.2009	2) 30.11.2009 Aneks - 19.03.2010 Aneks - 20.09.2010 Aneks - 31.03.2011

Źródło: opracowanie własne

Postęp rzeczowy:

Realizacja Działania umożliwiła osiągnięcie następujących wskaźników:

- produktu:
 - Liczba nowoutworzonych, zmodernizowanych obiektów kultury i dziedzictwa – 1
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 23²³
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 55 szt.
- rezultatu:
 - Całkowita liczba bezpośrednio utworzonych nowych etatów (EPC) w kulturze – 32,58
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 192,5
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 200 szt.
 - Kobiety – 16,8
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 63
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 100 szt.
 - Mężczyźni – 15,78
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 129,5
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 100 szt.

²³ Ze względu na dużą liczbę umów podpisanych w ramach Działania 6.1 *Kultura* oraz niską wartość wskaźnika *Liczba nowoutworzonych, zmodernizowanych obiektów kultury i dziedzictwa IZ RPO WM* zwróciło się do IP II w I kwartale 2012 r. o ponowne przeanalizowanie umów podpisanych w ramach Działania 6.1 w celu wyszczególnienia wszelkich obiektów kultury i dziedzictwa kulturowego (budynków, kościołów, plebanii, parków, pomników, rzeźb, scen amfiteatrów, estrad, fortów ziemnych i bunkrów) które podlegały budowie, przebudowie, remontowi, modernizacji, pracom restauracyjnym lub konserwacyjnym. Po analizie rzeczowego zakresu projektów okazało się, że tak liczona wartość wskaźnika wynosi 82 sztuki, i przekracza wartość docelową wynoszącą 55 szt. Tak liczona wartość wskaźnika będzie podawana w kolejnych sprawozdaniach z realizacji Programu.

Ze względu zbieżność wszystkich wskaźników na poziomie Działania ze wskaźnikami Priorytetu VI szczegółowy opis wskaźników ze względu na stopień osiągnięcia wartości docelowej oraz przyczyn różnej ich wartości został przedstawiony w części ogólnej dotyczącej Priorytetu VI.

Działanie 6.2 – Turystyka

Postęp finansowy:

Celem Działania 6.2 *Turystyka* jest zwiększenie atrakcyjności turystycznej regionu. Na obszarach wiejskich znajdują się cenne obszary przyrodnicze, które są dotychczas w niewielkim stopniu wykorzystane, przede wszystkim ze względu na brak odpowiedniego zagospodarowania i wyposażenia w infrastrukturę turystyczną. W związku z tym w ramach Działania wsparcie skierowano na rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej. Przedsięwzięcia z zakresu informacji i promocji turystycznej umożliwią rozwój sektora turystyki w regionie. Projekty z zakresu turystyki wspierane w ramach tego Działania mają wyraźny wpływ na poprawę sytuacji gospodarczej regionu.

W okresie sprawozdawczym nie ogłaszano nowych konkursów. W ramach konkursu ogłoszonego w 2009 roku złożono bowiem 380 wniosków o dofinansowanie na łączną kwotę dofinansowanie EFRR wynoszącą 487 894 099,52 euro, 16-krotnie przekraczającą kwotę alokacji. Pozytywną ocenę formalną otrzymało 305 projektów. Do końca okresu sprawozdawczego zatwierdzono do realizacji 10 umów o kwocie dofinansowania z EFRR wynoszącej 19 062 551,45 euro, co stanowi 24,64% alokacji przeznaczonej na realizację tego Działania i 63,54% alokacji przeznaczonej na konkurs. Do dnia 31 grudnia 2011 roku podpisano 9 umów w ramach tego konkursu (z czego 2 w okresie sprawozdawczym) na kwotę dofinansowania z EFRR 18 434 229,39 euro. Ponadto, w trakcie oceny merytorycznej znajduje się jeszcze 18 projektów, na kwotę dofinansowania wynoszącą 29 683 355,44 euro.

Na liście projektów kluczowych zatwierdzonych do realizacji znajduje się 6 projektów o kwocie dofinansowania z EFRR wynoszącej 13 177 297,98 euro, co stanowi 17,04% alokacji w tym Działaniu. Do końca okresu sprawozdawczego podpisano umowy o dofinansowanie 4 projektów kluczowych (1 w okresie sprawozdawczym), o dofinansowaniu z EFRR 9 105 862,60 euro.

Łącznie w ramach Działania podpisano 13 umów (3 w okresie sprawozdawczym) o wartości dofinansowania z EFRR 27 540 091,99 euro, co stanowi 35,60% alokacji przewidzianej na realizację Działania. W przypadku podpisania wszystkich umów zatwierdzonych do realizacji łączna liczba podpisanych umów wzrośnie do 16, dla których wartość dofinansowania wyniesie 37 966 429,12 euro, co stanowi 49% alokacji.

W 2012 roku nie zaplanowano uruchomienia nowych konkursów w ramach Działania. Kontynuowana będzie ocena merytoryczna złożonych wniosków, a także przewiduje się podpisanie dwóch umów o dofinansowanie dla projektów kluczowych.

Tabela 88. Projekty w ramach działania 6.2

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu
Działanie 6.2 - Turystyka	Ilość	0	386	3	311	3	16	3	13

	Wartość Euro	0,00	514 302 714,06	6 998 714,09	487 679 526,78	6 998 714,09	37 141 984,66	7 931 777,43	27 540 091,99
--	---------------------	------	----------------	--------------	----------------	--------------	---------------	--------------	---------------

Źródło: opracowanie własne

Tabela 89. Projekty kluczowe w ramach działania 6.2

Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Aktualna wartość całkowita projektu	Aktualna wartość dofinansowania projektu ze środków UE	Data podpisania pre-umowy: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data złożenia wniosku o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data podpisania umowy o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista
Budowa centrum kulturalno-rekreacyjnego w Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu	Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu	13 666 306,38	2 775 740,46	2) 16.07.2009 Aneks - 10.06.2010 Aneks - 08.09.2010 Aneks - 31.12.2010	2) 30.12.2010	2) 02.07.2011
Zaplecze noclegowe Matecznik Mazowsze wraz z adaptacją stajni na Karcznię Staropolską	Państwowy Zespół Ludowy Pieśni i Tańca "Mazowsze" im. Tadeusza Sygietyńskiego	5 113 313,28	3 375 994,55	2) 16.07.2009	2) 27.08.2009	2) 07.12.2009 Aneks - 23.12.2009 Aneks - 08.03.2010 Aneks - 31.12.2010 Aneks - 14.06.2011 Aneks - 04.11.2011 Aneks - 30.12.2011
Termy Gostynińskie	Miasto Gostynin	38 584 600,83	15 904 572,46	2) 30.09.2008 Aneks - 13.09.2010 Aneks - 31.12.2010 Aneks - 19.10.2011	2) 20.10.2011	1) I kwartał 2012
Zdarzyło się kiedyś nad wodą - trasa turystyczna w radomskim skansenie	Muzeum Wsi Radomskiej w Radomiu	4 465 449,91	1 784 491,92	2) 17.07.2009 Aneks - 10.06.2010	2) 30.06.2010	2) 31.12.2010 Aneks - 22.09.2011
Budowa Muzeum - Miejsce Pamięci Palmiry	Miasto Stołeczne Warszawa	1 684 238,70	588 130,15	2) 26.01.2010 Aneks - 18.05.2010	2) 30.12.2010	1) styczeń 2012 r.
Rewaloryzacja i adaptacja przedpola Pałacu w Wilanowie, barokowej perły mazowieckich rezydencji królewskich dla potrzeb obsługi i recepcji turystycznej - etap I	Muzeum Pałac w Wilanowie	1 637 810,97	1 169 635,67	2) 19.01.2010 Aneks - 20.04.2010	2) 30.04.2010	2) 16.11.2010

Źródło: opracowanie własne

Na obecnym etapie opóźnienia w realizacji projektów kluczowych występują w przypadku jednego projektu – „*Budowa Muzeum – Miejsce Pamięci Palmiry*”. Dokonano przedłużenia rzeczowo-finansowej realizacji projektu, aby umożliwić beneficjentowi realizację zadań związanych z promocją projektu. W pozostałych przypadkach nie stwierdzono istotnych opóźnień.

Postęp rzeczowy:

Realizacja Działania umożliwiła osiągnięcie następujących wskaźników:

- produktu
 - Liczba projektów z zakresu turystyki – 1
 - Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 13
 - Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 200 szt.

- Liczba przedsięwzięć dotyczących informacji i promocji turystycznej w regionie – 1
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 19
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 100 szt.

- rezultatu

- Całkowita liczba bezpośrednio utworzonych nowych etatów (EPC) w turystyce – 9
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 116
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 130 szt.

- Kobiety – 0
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 49
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 65 szt.

- Mężczyźni – 9
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 67
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 65 szt.

- Na obszarach wiejskich – 0
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 57
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 60 szt.

Ze względu na zbieżność wszystkich wskaźników na poziomie Działania ze wskaźnikami Priorytetu VI szczegółowy opis wskaźników ze względu na stopień osiągnięcia wartości docelowej oraz przyczyn różnej ich wartości został przedstawiony w części ogólnej dotyczącej Priorytetu VI.

3.6.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

Informacja nt. istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi znajduje się w pkt. 2.3.

3.7 Priorytet VII. Tworzenie i poprawa warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego

3.7.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów

Utrzymanie wysokiego tempa wzrostu gospodarczego województwa w przyszłości warunkowane jest w coraz większym stopniu poziomem wykształcenia ludności oraz jakością dostępnych dla pracodawców kadr a także poziomem zdrowia mieszkańców, co się wiąże z wydłużeniem trwania przeciętnej długości życia. Nowe wyzwania dotyczące konkurencyjności i spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej województwa jak również aktualne, niekorzystne trendy demograficzne powodują konieczność podjęcia działań zmierzających do podniesienia mobilności mieszkańców oraz pełnego i dobrego wykorzystania kapitału ludzkiego i zasobów pracy. Jednym z głównych wyznaczników atrakcyjności i konkurencyjności regionu, wpływających na jakość życia jego mieszkańców, jest odpowiednio rozwinięta, dostosowana do potrzeb oraz spełniająca standardy Unii Europejskiej infrastruktura społeczna. Jej dostępność sprzyja również rozwojowi kapitału ludzkiego jak i podniesieniu jakości i dostępności do wykwalifikowanych kadr. Jak wynika z analizy społeczno-gospodarczej regionu, jakość i dostępność infrastruktury społecznej pozostaje nadal niewystarczająca w stosunku do

występujących potrzeb. W związku z powyższym jako główny cel Priorytetu VII zapisano konieczność poprawy dostępności i jakości infrastruktury o charakterze społecznym, zaś jako cele szczegółowe przyjęto konieczność poprawy dostępności i jakości infrastruktury edukacyjnej, zdrowotnej oraz pomocy społecznej. Łączna alokacja EFRR zapisana w RPO WM na realizację tego Priorytetu wynosi 164 834 703 euro, co stanowi 8,82% alokacji EFRR w całym Programie.

Projekty dofinansowane w ramach Priorytetu VII wpisują się również w zapisy znajdujące się w analizie SWOT umieszczonej w Programie, gdzie jako słabe strony województwa mazowieckiego podano znaczne dysproporcje przestrzenne w zakresie wyposażenia, standardu oraz dostępności do infrastruktury społecznej, zdrowotnej, oraz niski poziom wykształcenia na terenach wiejskich. Ponadto, w analizie SWOT zagrożenia rozwojowe zidentyfikowano także w zakresie „utrudnionego dostępu do specjalistycznej opieki medycznej i badań profilaktyczno-diagnostycznych”, „znacznego zróżnicowania w jakości i dostępie do usług medycznych (zwłaszcza na terenach wiejskich)”, oraz „złego stanu technicznego infrastruktury zakładów opieki zdrowotnej”. Jednocześnie jako szansę rozwojową określono działania w zakresie „poprawy dostępności i jakości opieki zdrowotnej na szczeblu lokalnym i regionalnym”, „modernizacji oraz wyposażenia w nowy sprzęt placówek ochrony zdrowia”, oraz „poprawy dostępności i jakości zdrowotnej infrastruktury, edukacyjnej i pomocy społecznej”. W celu wykorzystania wymienionych wyżej szans rozwojowych województwa, a także niwelacji jego słabych stron oraz likwidacji zagrożeń IZ RPO WM odpowiednio formułowała kryteria konkursowe. I tak, we wszystkich Działaniach w Priorytecie VII dodatkowo premiowane były projekty realizowane na terenie gmin, których współczynnik G podstawowych dochodów podatkowych na 1 mieszkańca kształtował się poniżej średniej województwa. Ponadto, w Działaniu 7.2. Infrastruktura służąca edukacji promowano projekty które miały pozytywny wpływ na zmniejszenie dysproporcji do edukacji pomiędzy obszarami wiejskimi a miastami. Jednocześnie zdecydowano się dofinansować indywidualnie te projekty, które mają szczególne znaczenie dla mieszkańców województwa i w sposób wyjątkowy realizują cele Priorytetu VII. Ponadto, ze względu na wysokie zainteresowanie potencjalnych beneficjentów oraz duże potrzeby finansowe w tej dziedzinie zdecydowano się na zwiększenie pierwotnej alokacji na konkursy w Działaniach 7.1 i 7.3, co umożliwiło realizację większej liczby projektów.

Od początku uruchomienia Programu przeprowadzono 3 konkursy, jeden w 2008 roku i dwa w 2009 roku, na które wpłynęło łącznie 601 wniosków. W 2008 roku przeprowadzono nabór w ramach Działania 7.1. Infrastruktura służąca ochronie zdrowia i życia z alokacją 41 010 264 euro, co stanowi 63,82% alokacji EFRR na to Działanie. W 2009 roku przeprowadzono konkursy w Działaniu 7.2. Infrastruktura służąca edukacji i 7.3 Infrastruktura służąca pomocy społecznej, z alokacją wynosząco odpowiednio 60 mln euro (co stanowił 72,16% alokacji EFRR na Działanie 7.2.) i 17 432 848 euro (co stanowiło 100% alokacji EFRR na Działanie 7.3). W konkursie w ramach Działania 7.2 *Infrastruktura służąca edukacji* złożono 339 wniosków o dofinansowanie, a w konkursie w Działaniu 7.3 *Infrastruktura służąca pomocy społecznej* - 29. Po ocenie formalnej zarejestrowano w systemie KSI 504 wniosków na łączną kwotę dofinansowania EFRR 500 692 390,12 euro. Do końca okresu sprawozdawczego zatwierdzono do realizacji 87 projektów konkursowych, na kwotę dofinansowania EFRR 104 276 805,58 euro, z czego podpisano 83 umowy o dofinansowanie projektów na kwotę dofinansowania EFRR wynoszącą 85 887 105,11 euro. Procentowa wartość środków zakontraktowanych w Priorytecie VII jest wysoka i wynosi 78,95%.

W okresie sprawozdawczym nie organizowano dodatkowych konkursów w ramach Priorytetu. Ze względu na identyfikację głównych potrzeb w ramach Działania 7.1 i Działania 7.3 oraz w celu wsparcia dodatkowych projektów uchwałą Nr 3/11 Komitetu Monitorującego RPO WM 2007-2013 z dnia 20 kwietnia 2011 r. dokonano realokacji środków z Działania 7.2. Infrastruktura służąca edukacji

w wysokości 5 788 912 euro na Działania 7.1 Infrastruktura służąca ochronie zdrowia i życia - 3 018 564 euro i 7.3 Infrastruktura służąca pomocy społecznej - 2 770 348 euro.

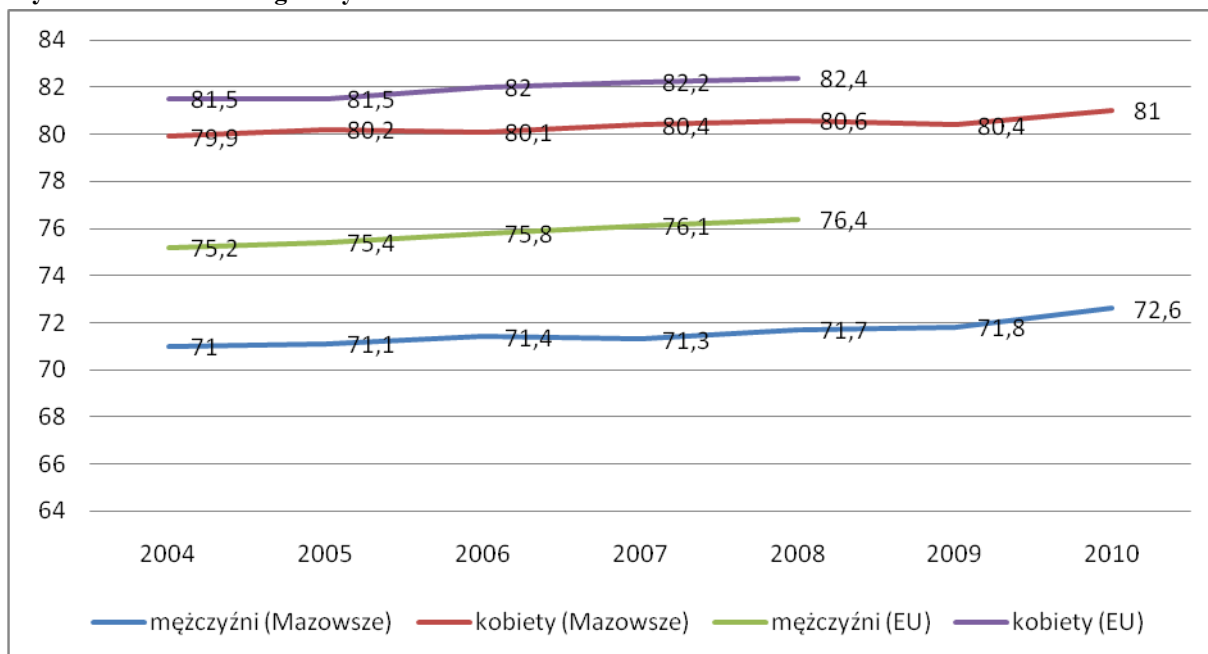
W ramach Priorytetu wspierane były projekty modernizacyjne dostosowujące placówki do obowiązujących standardów i przepisów prawa, poprawiające dostępność dla osób niepełnosprawnych, a także projekty korzystające z energooszczędnych rozwiązań technicznych lub technologicznych. Ze względu na znaczne dysproporcje wewnątrzwojewódzkie w zakresie dostępności do infrastruktury społecznej w pierwszej kolejności jak już wspomniano premiowano projekty realizowane na terenie gmin, których współczynnik G podstawowych dochodów podatkowych na 1 mieszkańca kształtuje się na poziomie do 100% średniej województwa. Dzięki temu kryterium na dofinansowanie miały szansę projekty realizowane w gminach biedniejszych, w których samorząd ma mniejsze możliwości przeznaczania środków na modernizację obiektów czy zakup sprzętu. Ułatwi to osiągnięcie celu szczegółowego jakim jest poprawa dostępności i jakości opieki zdrowotnej.

Realizacja projektów dofinansowanych w ramach RPO WM przyczyniła się do zwiększenia dostępności jak i jakości szeroko rozumianej infrastruktury społecznej w województwie. W zakresie infrastruktury edukacyjnej szacowana liczba uczniów i studentów korzystających z efektów wdrażania projektów na zakończenie ich realizacji wyniesie 87 096 osób.. Systematycznie wzrastały również wartości wskaźników kontekstowych, przyjętych w Programie, tj. procent osób z wyższym wykształceniem i udział osób uczących się i doksztalających w liczbie ludności w wieku 25-64 lata. Świadczy to o rosnącej jakości kapitału ludzkiego na obszarze województwa. Według danych Europejskiego Urzędu Statystycznego procent osób posiadających wyższe wykształcenie w grupie wiekowej powyżej 15 lat wyniósł w województwie mazowieckim w 2010 roku 32,1%, co jest wartością znacznie przekraczającą średnią dla 27 krajów Unii Europejskiej, wynoszącą na koniec 2010 roku 25,9%. Zwiększył się także procent osób uczących się i doksztalających w liczbie ludności w wieku 25-64 lata. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego udział ten wzrósł w latach 2005-2010 z 6,2% do 7,7%.

W zakresie infrastruktury służącej ochronie zdrowia beneficjentami projektów mogły być tylko podmioty dostarczające świadczenia gwarantowane w ramach kontraktu z instytucją finansującą publiczne świadczenia zdrowotne. Realizacja projektów dofinansowanych w ramach RPO WM przyczyniła się do zwiększenia dostępności jak i jakości szeroko rozumianej infrastruktury zdrowotnej w województwie. Podejmowane działania prowadziły do wyrównania różnic w wyposażeniu placówek na szczeblu lokalnym i do zapewnienia udzielania świadczeń zdrowotnych na wysokim poziomie.

W roku 2010 r. wydatki inwestycyjne krótkoterminowe w samorządowych i samodzielnych zakładach opieki zdrowotnej wyniosły 77 487 619,84 euro. W analogicznym okresie w ramach Działania 7.1 przekazano na rzecz wszystkich beneficjentów 10 068 040,20 euro (w tym 9 941 045,04 euro na rzecz publicznych i niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej), co stanowi około 13% wszystkich wydatków inwestycyjnych na służbę zdrowia w 2010 r. Dzięki realizowanym inwestycjom sukcesywnie zwiększa się na Mazowszu średnia długość życia zarówno kobiet, jak i mężczyzn. W roku 2010 wyniosła ona 81 lat dla kobiet i 72,6 lat dla mężczyzn, co oznacza wzrost w stosunku do 2006 r. analogicznie o 0,8 i 1,2 roku.

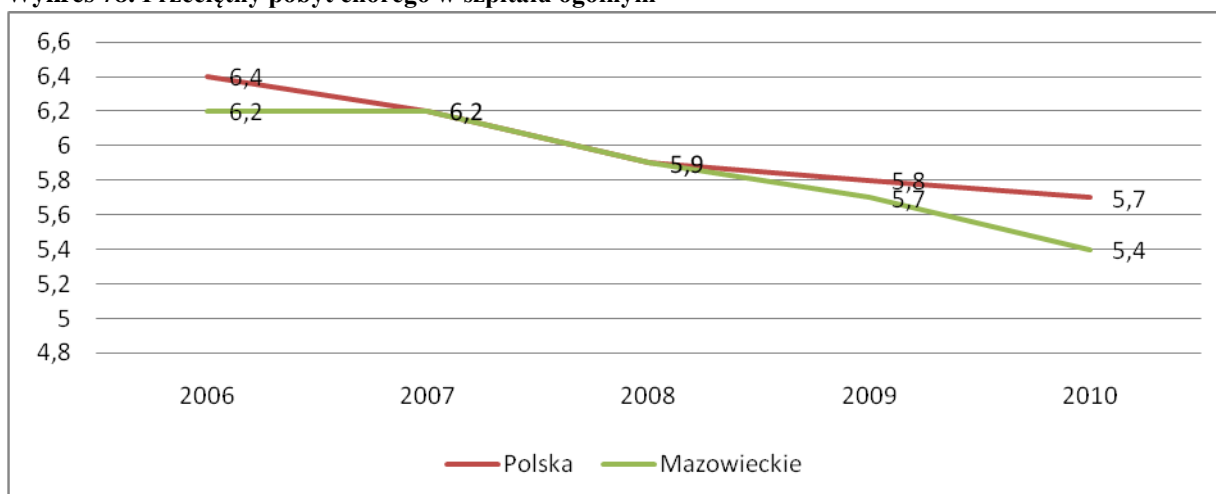
Wykres 77. Średnia długość życia



Źródło: EUROSTAT

W ramach Działania 7.1 realizowanych jest 31 projektów spośród których 23 (tj. ok. 75%) dotyczy m.in. modernizacji infrastruktury opieki zdrowotnej. Dzięki podjętym działaniom możliwe jest nie tylko poprawienie komfortu przebywania pacjentów, ale również wygenerowanie oszczędności wynikających z bieżącego utrzymania obiektów, a więc osiągnięcie w przyszłości efektu mnożnikowego. Dodatkowo 26 projektów (tj. około 84%) zakłada zakup specjalistycznego sprzętu medycznego. Poprawa bazy infrastrukturalnej oraz zakup nowoczesnego sprzętu służącego szybszemu i dokładniejszemu diagnozowaniu przyczynia się z pewnością do skrócenie średniego czasu pobytu w szpitalu. Na koniec 2011 r. średni pobyt w mazowieckich szpitalach był krótszy w porównaniu do średniej krajowej o 0,3 dnia.

Wykres 78. Przeciętny pobyt chorego w szpitalu ogólnym

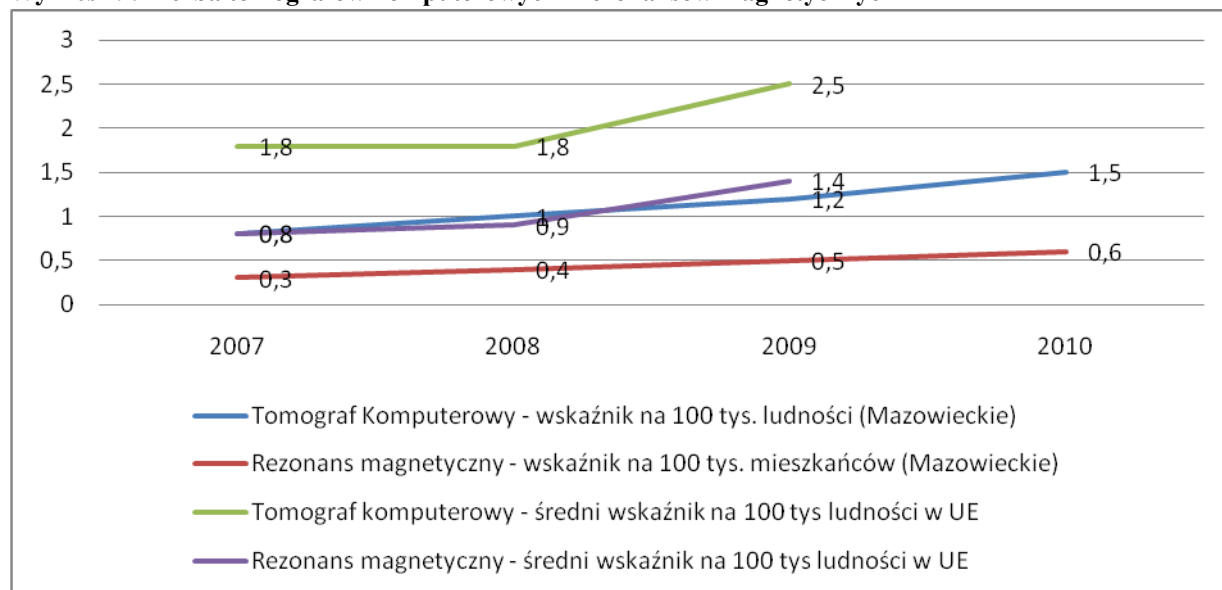


Źródło: EUROSTAT

Istotnym obszarem, który ciągle pozostaje w Polsce niedoinwestowany na tle Unii Europejskiej jest liczba tomografów komputerowych i rezonansów magnetycznych. W ramach projektów

dofinansowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego założono zakup 3 tomografów i 2 rezonansów magnetycznych. Jak podkreślił to we wniosku o dofinansowanie jeden z beneficjentów, który dotychczas zlecał te usługi w oddalonej placówce: Posiadanie własnej pracowni tomografii komputerowej umożliwiłoby przebadanie większej ilości pacjentów, ok. 125 miesięcznie, a także skróciłoby okres oczekiwania na badanie i jego wyniki, co przy chorobach nowotworowych czy układu krążenia ma niebagatelne znaczenie. Należy założyć, że wykrywalność chorób zwiększyłaby się, a co za tym idzie zredukowała liczba zgonów. Poza zwiększeniem dostępności do usług medycznych dodatkowo szpital będzie mógł zredukować koszty tych badań oraz wyeliminować wydatki związane z transportem pacjentów. Spowoduje to, że zaoszczędzone środki będą mogły być w przyszłości przeznaczone na kolejne inwestycje infrastrukturalne.

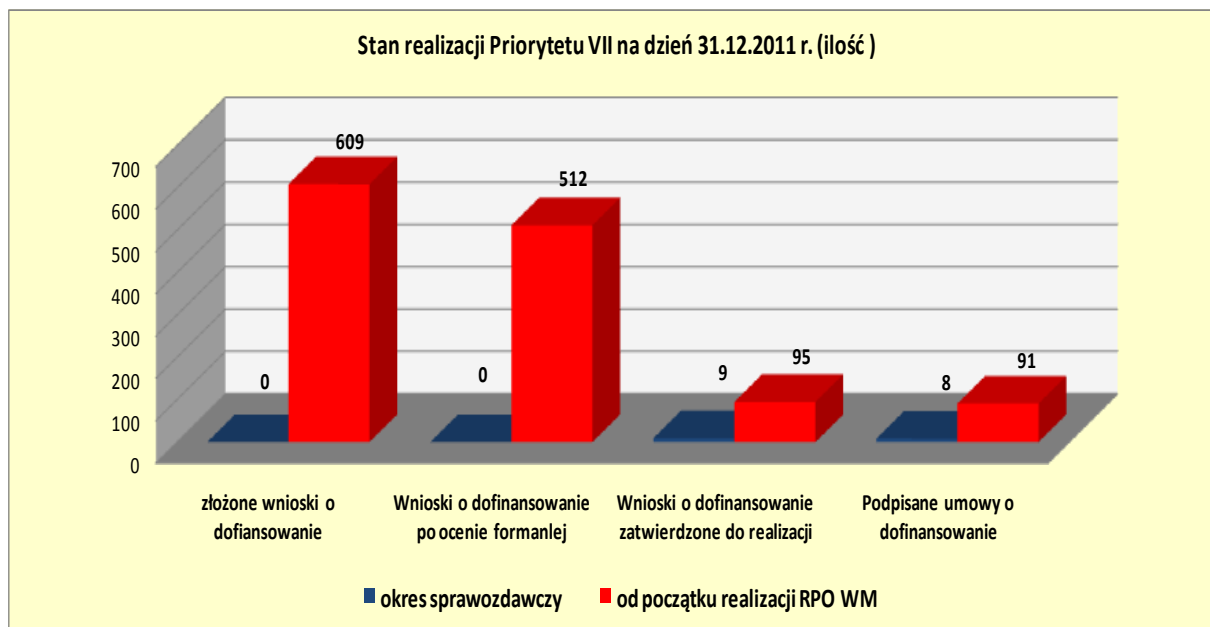
Wykres 79. Liczba tomografów komputerowych i rezonansów magnetycznych



Źródło: EUROSTAT

W zakresie infrastruktury służącej opiece społecznej dofinansowywane są również projekty polegające na rozbudowie i modernizacji istniejących domów pomocy społecznej w różnych częściach województwa mazowieckiego. Według stanu na koniec 2011 roku podpisano umowy o dofinansowanie z 13 beneficjentami (2 w okresie sprawozdawczym) prowadzącymi różne domy opieki społecznej, przy 103 placówkach tego typu działających w województwie na koniec 2010 roku, według danych Głównego Urzędu Statystycznego.

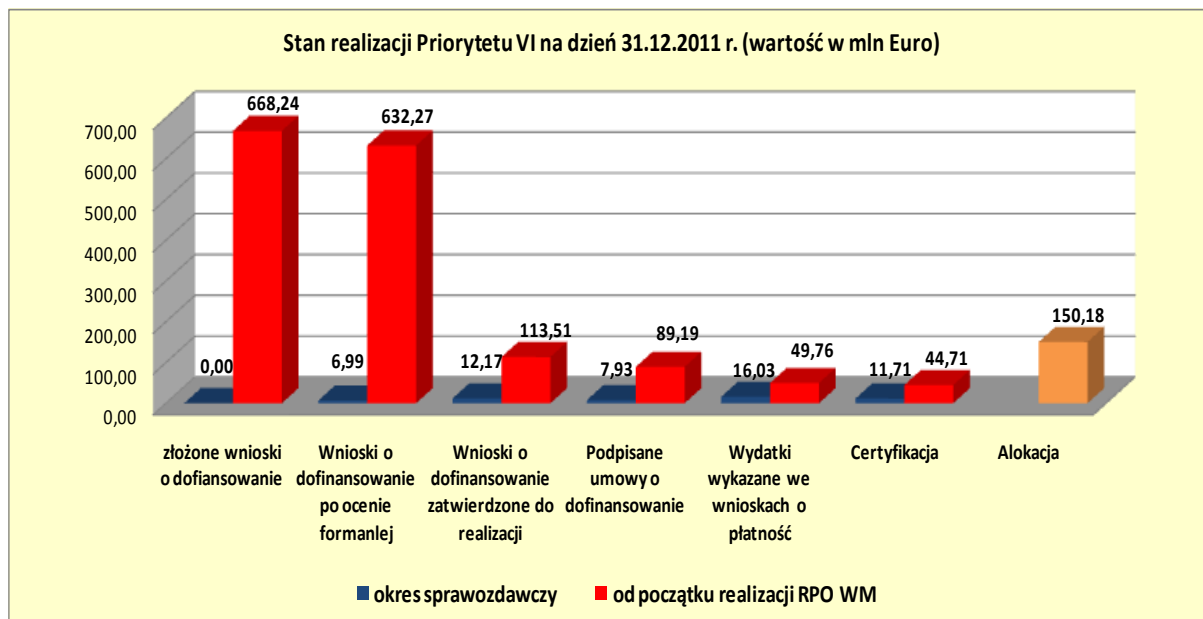
Wykres 80. Stan realizacji Priorytetu VII na dzień 31.12.2011 r. (ilość)



Źródło: opracowanie własne

W ramach Priorytetu VII RPO WM, do końca okresu sprawozdawczego podpisano łącznie 91 (8 w okresie sprawozdawczym) umów na łączną kwotę dofinansowania EFRR wynoszącą 130 130 147,55 euro, co stanowi 78,95% kwoty przewidzianej na realizację tego Priorytetu. Najwięcej umów o dofinansowanie podpisano w Działaniu 7.2 *Infrastruktura służąca edukacji* -47 (2 w okresie sprawozdawczym), na łączną kwotę dofinansowania EFRR wynoszącą 60 494 197,46 euro, co stanowi 72,76% alokacji na to Działanie. Kolejne 31 umów podpisano w Działaniu 7.1 *Infrastruktura służąca ochronie zdrowia i życia* (4 w okresie sprawozdawczym) na łączną kwotę dofinansowania EFRR w wysokości 55 266 806,45 euro - 86,01% alokacji. Ostatnie 13 umów (2 w okresie sprawozdawczym) podpisano zaś w Działaniu 7.3 *Infrastruktura służąca pomocy społecznej* w których całkowita kwota dofinansowania EFRR wynosi 14 369 143,64 euro, co stanowi odpowiednio 82,43% alokacji w tym Działaniu. Wkład publiczny nie pochodzący z RPO WM i prywatny przeznaczony na realizację projektów wyniósł 45 887 128,68 euro, co oznacza, że beneficjenci na każde jedno euro ze środków RPO WM zainwestowali 0,36 euro środków własnych.

Wykres 81. Stan realizacji Priorytetu VII na dzień 31.12.2011 r. (wielkość w mln euro)

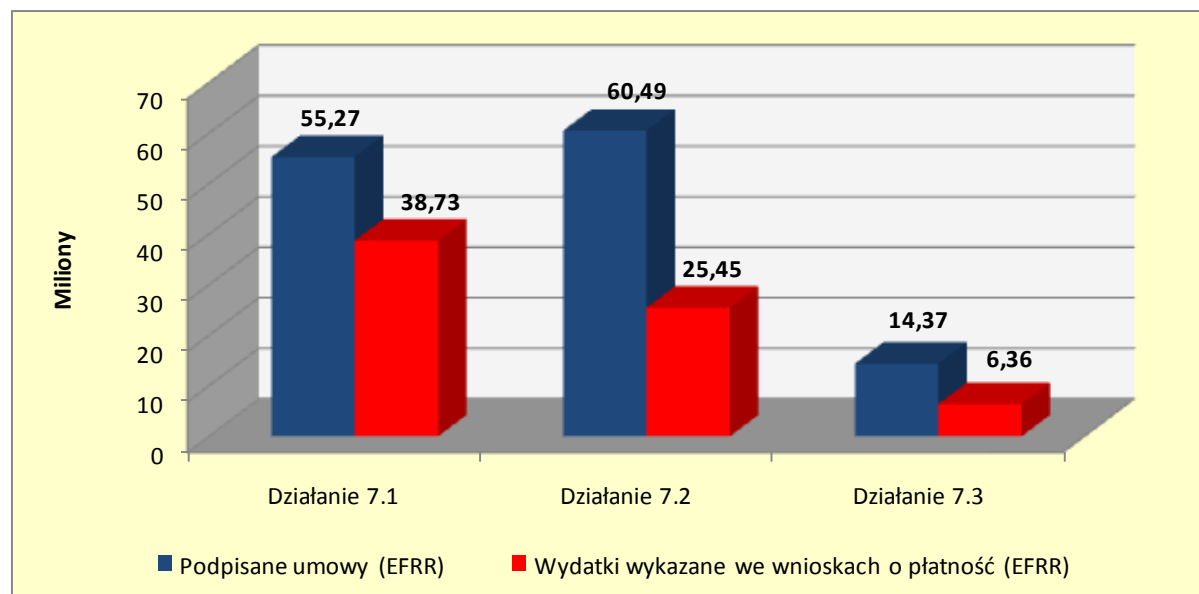


Źródło: opracowanie własne

* Wartości w zakresie podpisanych umów mogą nie sumować się z wartościami z poprzednich okresów sprawozdawczych ze względu na różnice kursowe oraz aneksowanie umów

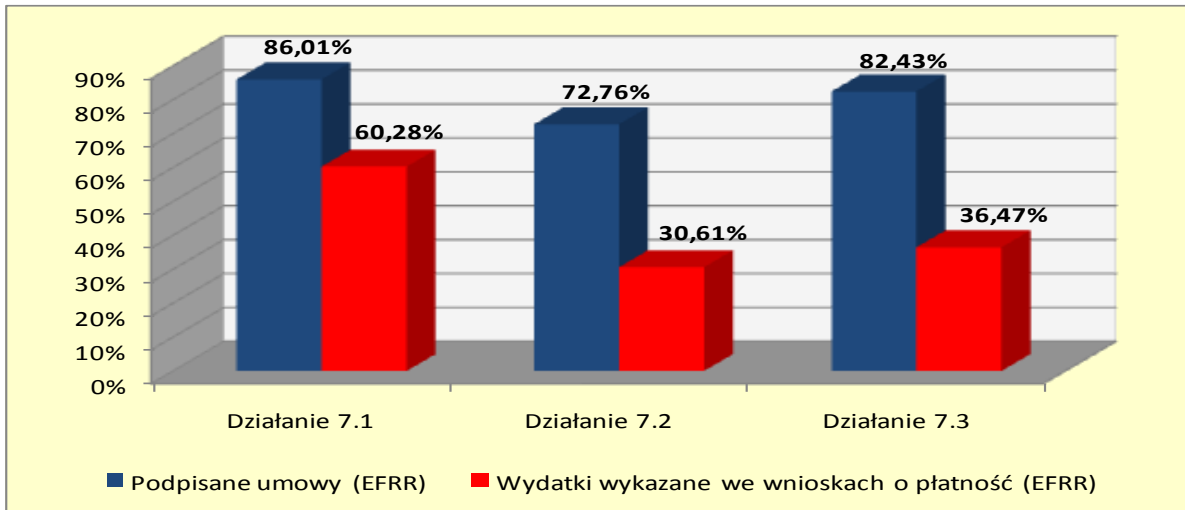
* Dane dotyczące złożonych wniosków opracowane na podstawie LSI źródłem pozostałych danych są raporty KSI

Wykres 82. Postęp finansowy Priorytetu VII w podziale na działania (wartości w mln euro w części EFRR)



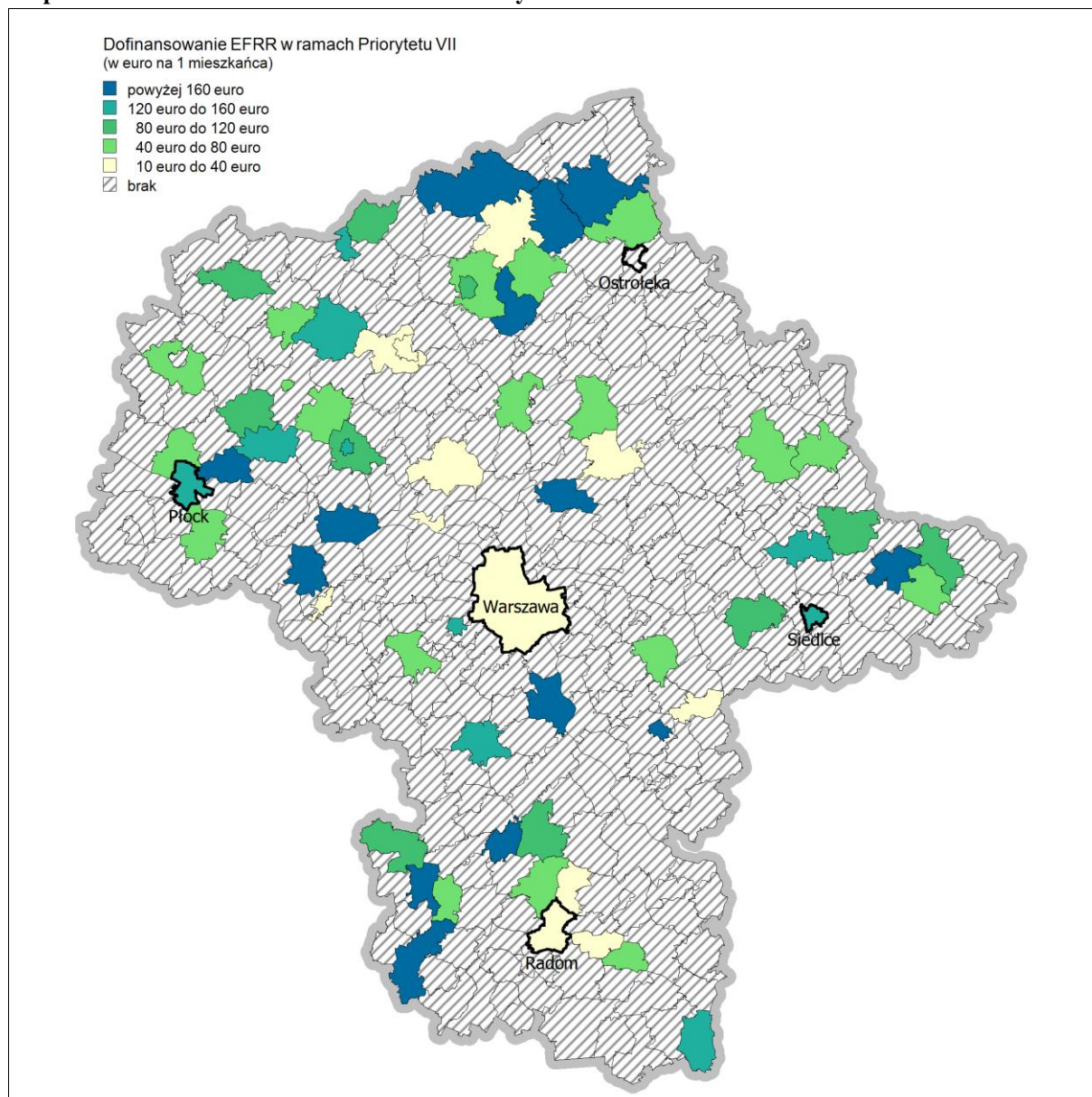
Źródło: opracowanie własne

Wykres 83. Postęp finansowy Priorytetu VII w podziale na działania (jako procent alokacji)



Źródło: opracowanie własne

Mapa 10. Dofinansowanie EFRR w ramach Priorytetu VII



Źródło: opracowanie własne

Całkowita wartość wydatków wykazanych we wnioskach o płatność w Prioryecie VII w części EFRR wyniosła 70 541 812,77 euro, co stanowi wzrost o 33 746 336,96 euro względem poprzedniego okresu sprawozdawczego. W systemie prefinansowania przekazano beneficjentom w formie zaliczek kwotę w wysokości 39 074 533,90 euro. Wydatki kwalifikowane poniesione przez beneficjentów i wykazane w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych do Komisji Europejskiej wyniosły od początku uruchomienia Programu 58 008 844,23 euro, co stanowi 35,19% alokacji przeznaczonej na realizację Priorytetu VII.

W celu realizacji priorytetowych inwestycji dla rozwoju regionu, Zarząd Województwa Mazowieckiego podjął decyzję o wpisaniu 8 projektów realizowanych w ramach priorytetu na listę projektów kluczowych. Dla wszystkich projektów złożono wnioski o dofinansowanie, a następnie po uzyskaniu pozytywnych ocen merytorycznych uchwałą Zarządu Województwa Mazowieckiego zostały zatwierdzone do realizacji. Do dnia 31 grudnia 2011 roku podpisano wszystkie umowy o dofinansowanie

na łączną kwotę dofinansowania z EFRR wynoszącą 44 243 042,44 euro, z czego jedną umowę w okresie sprawozdawczym.

Ze względu na występujące dysproporcje pomiędzy poszczególnymi regionami w dostępie do infrastruktury społecznej, w konkursach ogłaszanych w ramach Priorytetu premiowane punktowo były projekty składane przez samorzady dysponujące najmniejszymi środkami finansowymi Część z nich pokrywa się zasięgiem z obszarami problemowymi wyznaczonymi w Strategii Rozwoju Województwa. Na łączną liczbę 91 podpisanych umów, 48 projektów realizowanych jest na obszarach problemowych. Wartość dofinansowania EFRR projektów z tych obszarów wynosi 61 217 099,88 euro, co stanowi 47,04% wartości dofinansowania EFRR we wszystkich podpisanych umowach.

Tabela 90. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary problemowe – Priorytet VII

Obszar problemowy	Działanie7.1		Działanie7.2		Działanie7.3	
	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro	Liczba umów	Wartość dofinansowania EFRR w euro
mławsko-żuromiński	1	3 092 435,14	5	4 419 568,83	1	235 274,44
nadbużański	1	833 939,73	6	3 544 858,06	-	-
ostrolęcki	1	212 188,87	10	10 627 757,37	-	-
płocki	1	12 979 951,94	5	8 065 512,22	1	855 060,86
radomski	5	8 272 088,37	10	7 180 157,95	1	898 306,10
RAZEM	9	25 390 604,04	36	33 837 854,44	3	1 988 641,40

Źródło: opracowanie własne

*Suma z liczby umów wykazana w kolumnie "Razem" nie musi być równa sumie umów z poszczególnych obszarów problemowych, gdyż jedna umowa może być realizowana w kilku obszarach problemowych. W takim przypadku jest ona liczona dla każdego obszaru problemowego oddzielnie, a w wierszu "Razem" jednokrotnie. Wiersz "Razem" ma bowiem pokazywać liczbę umów realizowanych we wszystkich obszarach problemowych.

W województwie mazowieckim występują duże różnice w zakresie dostępu do infrastruktury społecznej ludności miejskiej i wiejskiej. Największe dysproporcje widoczne są w dostępie do infrastruktury edukacyjnej co w konsekwencji przekłada się na ogromne dysproporcje w poziomie wykształcenia ludności z obszarów miejskich i wiejskich. W związku z powyższym w Strategii Rozwoju Województwa zapisano konieczność podejmowania działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, pochodzących z obszarów wiejskich i małych miast. Pogłębiająca się polaryzacja w zakresie poziomu rozwoju gospodarczego w poszczególnych regionach województwa, a także stagnacja gospodarcza obserwowana na obszarach wiejskich wpływają na pogorszenie sytuacji społeczno-ekonomicznej wielu rodzin wiejskich. Chcąc przeciwdziałać marginalizacji mieszkańców obszarów wiejskich i małych miast dodatkowe punkty otrzymywały projekty realizowane na obszarach problemowych, cechujących się najniższymi wskaźnikami społeczno-gospodarczymi w województwie. Takie rozwiązanie sprawiło, że podobna liczba realizowanych projektów, tj. 48 wdrażanych będzie na obszarach wiejskich, a 43 na obszarach miejskich. Ze względu na fakt koncentracji obiektów infrastruktury zdrowotnej w ośrodkach miejskich w Działaniu 7.1 *Infrastruktura służąca ochronie zdrowia i życia* większość projektów dofinansowanych w tym Działaniu realizowanych jest na obszarach

miejskich, tj. 25, a jedynie 6 na obszarach wiejskich. Zupełnie inna sytuacja występuje w zakresie obiektów infrastruktury edukacyjnej. Tutaj, z uwagi na priorytet wspierania poziomu edukacji ludności wiejskiej 35 z 47 projektów realizowanych jest na obszarze wiejskim. Podział projektów ze względu na Działania i obszar realizacji przedstawia się następująco:

Tabela 91. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary realizacji – Priorytet VII

Priorytet VII	Obszar realizacji	Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie 7.1	miejski	25	67 578 276,53	52 977 389,89	52 947 854,52
	wiejski	6	3 439 425,19	2 318 951,93	2 318 951,93
Działanie 7.2	miejski	12	51 498 159,44	33 209 675,55	33 209 675,55
	wiejski	35	34 284 677,24	27 284 521,91	27 284 521,91
Działanie 7.3	miejski	6	7 635 786,14	4 867 939,04	4 867 939,04
	wiejski	7	12 066 621,53	9 501 204,59	9 501 204,59
RAZEM		91	176 502 946,07	130 159 682,91	130 130 147,55

Źródło: opracowanie własne

Duże dysproporcje w zakresie dostępności do infrastruktury społecznej widoczne są również na poziomie subregionalnym. Obszar m. st. Warszawy, ze względu na dużą koncentrację ludności, a także z uwagi na wysoki poziom rozwoju społeczno-gospodarczego, znacznie przewyższający inne subregiony, charakteryzuje się najwyższym poziomem wyposażenia w infrastrukturę społeczną, co decyduje o względnie wysokim poziomie dostępności do tego typu placówek jak i wysokiej jakości oferowanych przez nie usług. Szczególne duże rozbieżności widoczne są w zakresie rozwoju infrastruktury edukacyjnej. W związku z powyższym, biorąc pod uwagę priorytety rozwojowe zapisane w Strategii Rozwoju Województwa w zakresie infrastruktury edukacyjnej realizowane są projekty dotyczące budowy, rozbudowy, modernizacji (w tym dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych) placówek systemu oświaty w subregionach znajdujących się poza obszarem metropolitalnym Warszawy. Jedynie 4 projekty w Działaniu 7.2 realizowanych jest na tym obszarze. Podział realizowanych projektów w podziale na Działania i subregiony przedstawia się następująco:

Tabela 92. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na subregiony – Priorytet VII

Priorytet VII	Subregion	od początku realizacji Programu			
		Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie 7.1	Ciechanowsko-Płocki	6	26 208 663,67	21 933 868,84	21 923 542,64
	Ostrołęcko-Siedlecki	4	5 351 561,64	4 200 884,93	4 200 884,93
	Radomski	4	10 790 204,91	8 241 423,34	8 241 423,34
	M.St. Warszawa	9	11 004 249,19	7 166 238,96	7 144 407,93

	Warszawski-Wschodni	4	7 498 481,21	6 259 574,59	6 259 574,59
	Warszawski-Zachodni	4	16 468 837,43	12 403 050,20	12 403 050,20
Działanie 7.2	Ciechanowsko-Płocki	15	21 711 811,44	17 462 868,98	17 462 868,98
	Ostrołęcko-Siedlecki	19	38 357 235,25	27 730 213,80	27 730 213,80
	Radomski	9	12 009 409,44	7 652 639,63	7 652 639,63
	M.St. Warszawa	2	18 700 492,28	10 953 616,28	10 953 616,28
	Warszawski-Wschodni	1	1 568 117,83	1 331 265,73	1 331 265,73
	Warszawski-Zachodni	1	1 050 779,23	733 709,75	733 709,75
Działanie 7.3	Ciechanowsko-Płocki	2	1 401 734,38	1 187 125,21	1 187 125,21
	Ostrołęcko-Siedlecki	2	1 327 484,56	1 037 394,90	1 037 394,90
	Radomski	2	2 334 581,61	1 649 821,72	1 649 821,72
	M.St. Warszawa	1	3 888 954,60	1 866 052,40	1 866 052,40
	Warszawski-Wschodni	2	510 976,02	410 585,24	410 585,24
	Warszawski-Zachodni	4	11 987 674,48	9 493 724,15	9 493 724,15
RAZEM		91	192 171 249,15	141 714 058,67	141 681 901,43

Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z zapisami znajdującymi się w RPO WM środki finansowe zarezerwowane w Priorytecie VII zaadresowane są przede wszystkim do jednostek samorządu terytorialnego jak i podległych im jednostek organizacyjnych posiadających osobowość prawną, a także do zakładów opieki zdrowotnej działających w publicznym systemie ochrony zdrowia, szkół wyższych oraz osób fizycznych i prawnych będących organami prowadzącymi szkoły i placówki, a także innych partnerów społecznych i organizacji pozarządowych prowadzących działalność w zakresie edukacji, ochrony zdrowia lub pomocy społecznej. Liczba umów oraz wartość dofinansowania z UE w podziale na grupy beneficjentów przedstawia się następująco:

Tabela 93. Rozkład projektów w podziale na formy prawne beneficjenta – Priorytet VII

Priorytet VII	Forma prawna beneficjenta	Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie (EUR)	w tym UE (EUR)
Działanie 7.1	fundacja	1	1 452 490,97	1 231 895,67	1 231 895,67
	gminna samorządowa jednostka organizacyjna	1	281 078,99	143 263,47	143 263,47
	niepubliczny zakład opieki zdrowotnej (w tym osoby prowadzące praktyki lekarskie/pielęgniarskie)	3	651 555,65	422 795,85	393 260,49

	publiczny zakład opieki zdrowotnej	19	63 006 654,90	50 585 026,50	50 585 026,50
	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - duże przedsiębiorstwo	3	2 128 983,46	1 809 635,94	1 809 635,94
	wspólnota samorządowa - gmina	4	3 496 937,74	1 103 724,39	1 103 724,39
Działanie 7.2	państwowa jednostka organizacyjna	1	2 201 442,68	1 633 726,57	1 633 726,57
	uczelnia wyższa	5	36 814 130,10	22 789 230,05	22 789 230,05
	wspólnota samorządowa - gmina	31	27 481 101,90	21 847 053,05	21 847 053,05
	wspólnota samorządowa - powiat	9	16 175 832,70	11 580 407,88	11 580 407,88
	wspólnota samorządowa - województwo	1	3 110 329,30	2 643 779,91	2 643 779,91
Działanie 7.3	fundacja	2	7 771 819,04	6 276 682,04	6 276 682,04
	Kościół Katolicki	1	663 701,71	480 596,30	480 596,30
	wspólnota samorządowa - gmina	2	4 887 573,98	2 612 213,60	2 612 213,60
	wspólnota samorządowa - powiat	8	6 379 312,93	4 999 651,69	4 999 651,69
RAZEM		91	176 502 946,07	130 159 682,91	130 130 147,55

Źródło: opracowanie własne

Rozkład projektów realizowanych w ramach Priorytetu VII według sekcji został przedstawiony w poniżej tabeli. Wszystkie projekty z Działania 7.1 wpisują się w sekcję 19 – Działalność w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego, z Działania 7.2 sekcję 18 – Edukacja, a z Działania 7.3 w sekcję 20 – Opieka społeczna, pozostałe usługi komunalne, społeczne i indywidualne.

Tabela 94. Rozkład projektów w podziale na typy projektów – Priorytet VII

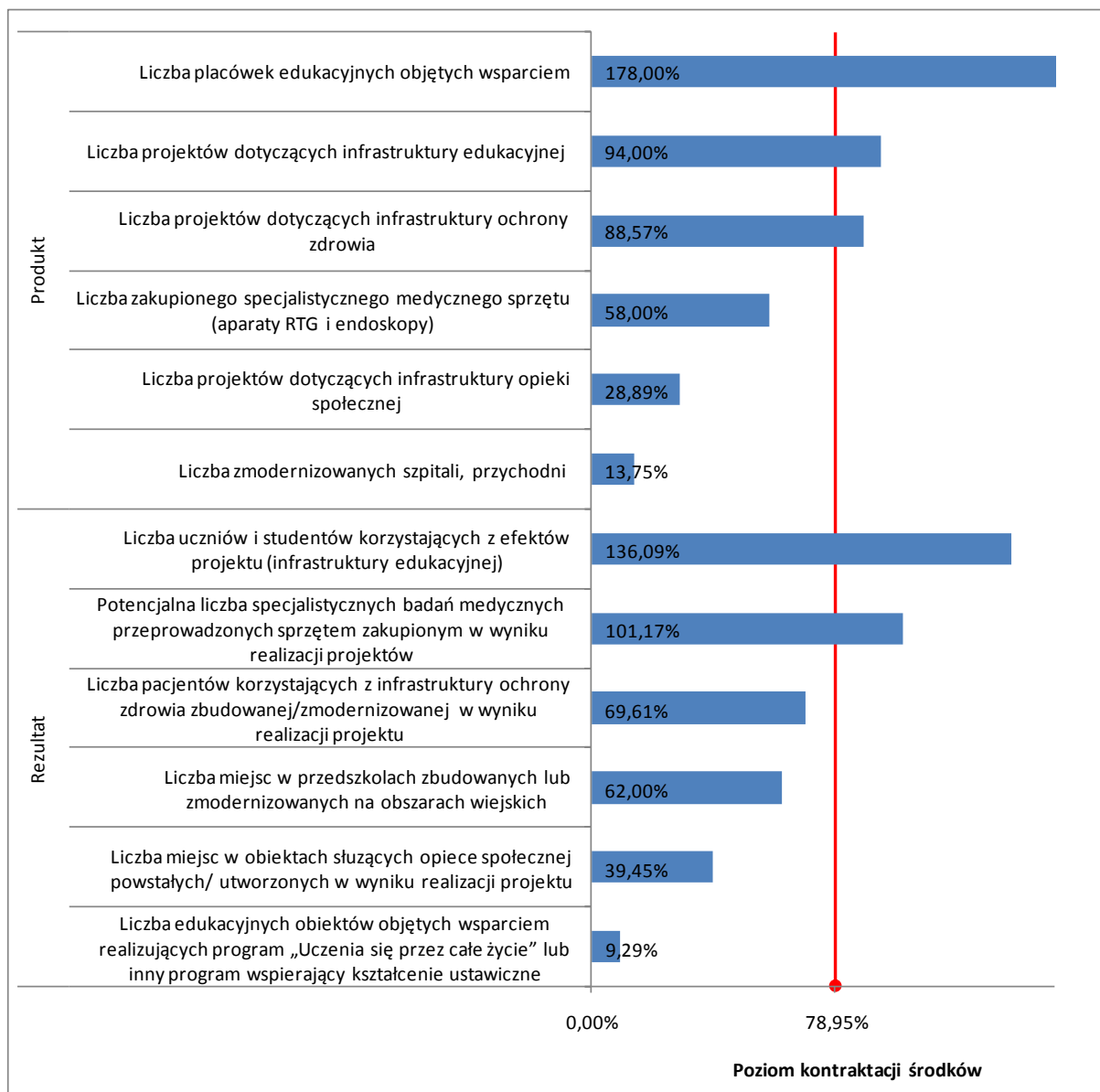
Działanie	Dział gospodarki	Liczba umów	Wartość ogółem (EUR)	Dofinansowanie EFRR (EUR)
7.1. Infrastruktura służąca ochronie zdrowia i życia	19 Działalność w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego	31	71 017 701,72	55 266 806,45
7.2. Infrastruktura służąca edukacji	18 Edukacja	47	85 782 836,68	60 494 197,46
7.3. Infrastruktura służąca pomocy społecznej	20 Opieka społeczna, pozostałe usługi komunalne, społeczne i indywidualne	13	19 702 407,67	14 369 143,64

Źródło: opracowanie własne

Informacja nt. wpływu Priorytetu na realizowanie zasady równości szans znajduje się w punkcie 2.2.1 Równość szans.

Rozkład projektów w podziale na obszary wsparcia znajduje się w punkcie 2.1.6.2 Analiza postępu finansowego i rzeczowego.

Wykres 84. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów



Źródło: opracowanie własne

Realizacja Priorytetu umożliwiła osiągnięcie następujących wskaźników:

- produktu:
 - Liczba projektów dotyczących infrastruktury ochrony zdrowia – 9
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 31
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 35 szt.
 - Liczba projektów dotyczących infrastruktury edukacyjnej – 6
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 47
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 50 szt.

- Liczba projektów dotyczących infrastruktury opieki społecznej – 3
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 13
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 45 szt.
- Liczba zmodernizowanych szpitali, przychodni- 5
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 11
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 80 szt.
- Liczba zakupionego specjalistycznego medycznego sprzętu – 17*
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 29*.
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 50 szt.
 - aparaty RTG – 10*
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 19*
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 20 szt.
 - endoskopy – 7*
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 10*
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 30 szt.
- Liczba placówek edukacyjnych objętych wsparciem / przedszkola i szkoły podst., szkoły średnie, szkoły wyższe – 8
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 89
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 50 szt.
 - przedszkola i szkoły podstawowe– 4
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 44
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 30 szt.
 - szkoły średnie – 3
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 40
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 15 szt.
 - szkoły wyższe – 1
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 5
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 5 szt.
- rezultatu:
 - Liczba pacjentów korzystających z infrastruktury ochrony zdrowia zbudowanej/zmodernizowanej w wyniku realizacji projektu – 148 861
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 417 644
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 600 000 osoby.
 - Liczba uczniów i studentów korzystających z efektów projektu (infrastruktury edukacyjnej) – 3628
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 87 096
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 64 000 osoby.

- Liczba miejsc w obiektach opieki społecznej powstałych/ utworzonych w wyniku realizacji projektu – 113
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 434
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 1100 szt.
- Potencjalna liczba specjalistycznych badań medycznych przeprowadzonych sprzętem zakupionym w wyniku realizacji projektów – 123 007
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 607 015
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 600 000 szt.
- Liczba edukacyjnych obiektów objętych wsparciem realizujących program „Uczenia się przez całe życie” lub inny program wspierający kształcenie ustawiczne – 2*
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 13*
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 140 szt.
- Liczba miejsc w przedszkolach zbudowanych lub zmodernizowanych na obszarach wiejskich – 0
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 62
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 100 szt.

*wskaźnik niewybrany, wartość uzyskana od beneficjenta

Biorąc pod uwagę wskaźniki wynikające z wszystkich podpisanych dotychczas umów, szacuje się ich wzrost w stosunku do lat ubiegłych. Z punktu widzenia osiągnięcia wartości docelowych wskaźników założonych w Programie zagrożone jest nie osiągnięcie trzech wskaźników produktu, tj. *Liczba zmodernizowanych szpitali, przychodni, Liczba projektów dotyczących infrastruktury opieki społecznej i Liczba zakupionego specjalistycznego sprzętu medycznego* (aparaty RTG i endoskopy). Niski stopień realizacji ma również wskaźnik rezultatu, *Liczba edukacyjnych obiektów objętych wsparciem realizujących program „Uczenia się przez całe życie” lub inny program wspierający kształcenie ustawiczne*.

W najwyższym stopniu zagrożone są szczególnie wskaźniki dotyczące liczby zmodernizowanych szpitali i przychodni oraz dotyczące liczby placówek edukacyjnych realizujących program „Uczenia się przez całe życie”. Zagrożenie realizacji pierwszego z powyższych wskaźników wynika z faktu, że w Działaniu 7.1. *Infrastruktura służąca ochronie zdrowia i życia* zdecydowano się dofinansować 4 projekty kluczowe, których wartość dofinansowania EFRR wynosi 33% dostępnej alokacji. Niska realizacja drugiego wskaźnika wynika z faktu, że w ramach RPO WM dofinansowanie uzyskały głównie projekty z małych gmin, dotyczące przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjalnych, liceów i techników, które nie realizują dodatkowych zajęć w zakresie kształcenia ustawicznego.

Niska wartość niektórych wskaźników wynika również z faktu, iż w Priorytecie realizowanych jest 8 projektów kluczowych, których wartości jednostkowe są większe od średnich wartości projektów złożonych w konkursie. Ze względu na charakter kluczowy i strategiczny dla rozwoju regionu realizują one cele Priorytetu w sposób szczególny. Ponadto, projekty te w znaczący sposób przyczyniają się do realizacji założeń zawartych w Strategii Rozwoju Kraju, politykach sektorowych oraz strategiach rozwoju województw. Wybór projektów kluczowych odzwierciedla rzeczywiste potrzeby regionu.

W związku z występującym zagrożeniem realizacji wartości docelowych dla powyższych wskaźników w ramach przeglądu Programu, IZ RPO WM zwróciła się do Komisji Europejskiej o zmniejszenie ich wartości docelowych. Dla wskaźnika *Liczba zmodernizowanych szpitali, przychodni* zaproponowano zmianę wartości docelowej z 80 na 20, a dla wskaźnika *Liczba edukacyjnych obiektów*

objętych wsparciem realizujących program „Uczenia się przez całe życie” lub inny program wspierający kształcenie ustawiczne zaproponowano rozszerzenie nazwy wskaźnika z Liczba edukacyjnych obiektów objętych wsparciem realizujących program „Uczenia się przez całe życie” wraz ze zmianą wartości docelowej z 140 na 10. Komisja nie wyraziła zgody na zmniejszenie ich wartości docelowych. W związku z powyższym IZ RPO WM rozważa dofinansowanie kolejnych projektów, znajdujących się w chwili obecnej na listach rezerwowej, co powinno przyczynić się do zwiększenia wartości zagrożonych wskaźników. W tym celu decyzją Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny z 20 kwietnia 2011 roku dokonano również realokacji środków z Działania 7.2 na Działanie 7.1 i Działanie 7.3, aby dofinansować projekty z najbardziej zagrożonych Działania. Szacowane wartości dla pozostałych wskaźników nie są zagrożone.

Pomimo realokacji dodatkowych środków oraz dofinansowania nowych projektów całkowita pula zaangażowanych środków w Priorytecie wskazuje, że istnieje prawdopodobieństwo nieosiągnięcia docelowych wartości dla niektórych wskaźników.

Zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej Priorytet VII wdrażany jest w zgodności z politykami horyzontalnym, w tym polityką równych szans. Szersza informacja na temat wkładu Programu w promowanie równości szans kobiet i mężczyzn znajduje się w punkcie 2.2.1 niniejszego sprawozdania.

Działanie 7.1 – Infrastruktura służąca ochronie zdrowia i życia

Postęp finansowy:

Głównym celem Działania jest poprawa dostępności i jakości opieki zdrowotnej w regionie. Potrzeba realizacji Działania wynika głównie z konieczności spełnienia przez zakłady opieki zdrowotnej wymogów (określonych w obowiązujących przepisach prawa), dotyczących pomieszczeń i urządzeń.

W okresie sprawozdawczym nie ogłaszano nowych konkursów w Działaniu. W ramach konkursu ogłoszonego w 2008 roku podpisano 27 umów (3 w okresie sprawozdawczym) o dofinansowanie na łączną kwotę dofinansowania EFRR wynoszącą 34 057 570,05 euro, co stanowi 53,00% alokacji przewidzianej na to Działanie. Dodatkowo Instytucja Zarządzająca RPO WM podjęła decyzję o dofinansowaniu 4 projektów kluczowych. Do końca 2011 roku podpisano wszystkie umowy o dofinansowanie projektów kluczowych (1 w okresie sprawozdawczym), na łączną kwotę dofinansowania EFRR w wysokości 21 209 236,41 euro (33,01% alokacji).

Całkowita wartość wszystkich podpisanych umów wynosi 55 266 806,46 euro, co stanowi 86,01% alokacji. Dodatkowo jeden projekt konkursowy został zatwierdzony do realizacji. Łączna wartość dofinansowania wszystkich projektów zatwierdzonych do realizacji wyniosła na koniec 2011 roku 60 121 609,14 euro (93,56% alokacji).

W związku z dużym zapotrzebowaniem na finansowanie projektów z zakresu ochrony zdrowia, a także większą niż zakładaną średnią wartością dofinansowania poszczególnych projektów, w okresie sprawozdawczym dokonano realokacji dodatkowych środków z Działania 7.2. do Działania 7.1 w wysokości 3 018 564,00 euro.

Tabela 95. Projekty w ramach działania 7.1

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu
Działanie 7.1 - Infrastruktura służąca ochronie zdrowia i życia	Ilość	0	237	0	180	4	32	4	31
	Wartość Euro	0,00	221 109 815,03	0,00	187 877 775,61	982 783,66	60 121 609,14	6 612 830,52	55 266 806,45

Źródło: opracowanie własne

Tabela 96. Projekty kluczowe w ramach działania 7.1

Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Aktualna wartość całkowita projektu	Aktualna wartość dofinansowania projektu ze środków UE	Data podpisania pre-umowy: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data złożenia wniosku o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data podpisania umowy o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista
Modernizacja systemu neuronawigacji poprzez uzupełniany zakup oprogramowania do operacji prowadzonych obrazem w zakresie centralnego układu nerwowego	Mazowiecki Szpital Wojewódzki w Warszawie Sp. z o.o.	152 288,49	129 445,22	2) 16.07.2009	2) 17.09.2009	2) 09.02.2010 Aneks - 19.03.2010 Aneks - 14.07.2010 Aneks - 29.04.2011
Rozbudowa Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Plocku wraz z wyposażeniem	Wojewódzki Szpital Zespolony w Plocku	15 459 044,55	12 979 951,94	2) 28.08.2009	2) 28.08.2009	2) 25.09.2009 Aneks - 26.11.2009 Aneks - 10.03.2010 Aneks - 23.07.2010 Aneks - 31.12.2010 Aneks - 22.06.2011
Budowa Pawilonu Ginekologiczno-Położniczego z wykorzystaniem istniejącej konstrukcji w Radomskim Szpitalu Specjalistycznym im. Dr Tytusa Chałubińskiego wraz z jego wyposażeniem	Radomski Szpital Specjalistyczny	7 746 619,02	5 943 253,67	2) 17.07.2009	2) 30.09.2009	2) 07.06.2011
Zwiększenie dostępności i jakości usług medycznych świadczonych w samodzielnym publicznym specjalistycznym szpitalu zachodnim im. Jana Pawła II w Grodzisku Mazowieckim poprzez zakup specjalistycznego sprzętu medycznego wraz z niezbędnym wyposażeniem	Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Szpital Zachodni im. Jana Pawła II w Grodzisku Mazowieckim ul. Daleka 11	2 537 159,51	2 156 585,58	ND	2) 03.07.2009	2) 30.11.2009 Aneks - 19.03.2010 Aneks - 18.06.2010 Aneks - 20.10.2010 Aneks - 12.11.2010

Źródło: opracowanie własne

Postęp rzeczowy:

Realizacja Działania umożliwiła osiągnięcie następujący wskaźników:

:

- produktu:
 - Liczba projektów dotyczących infrastruktury ochrony zdrowia – 9
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 31
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 35 szt.

 - Liczba zmodernizowanych szpitali, przychodni- 5
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 11
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 80 szt.

 - Liczba zakupionego specjalistycznego medycznego sprzętu – 17*
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 29*.
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 50 szt.

 - aparaty RTG – 10
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 19*
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 20 szt.

 - endoskopy – 7*
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 10*
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 30 szt.

- rezultatu:
 - Liczba pacjentów korzystających z infrastruktury ochrony zdrowia zbudowanej/zmodernizowanej w wyniku realizacji projektu – 148 861
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 417 644
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 600 000 osoby.

 - Potencjalna liczba specjalistycznych badań medycznych przeprowadzonych sprzętem zakupionym w wyniku realizacji projektów – 123 007
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 607 015
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 600 000 szt.

* wartości zostały oszacowane na podstawie informacji uzyskanych od beneficjentów oraz danych z umów o dofinansowanie

Ze względu zbieżność wszystkich wskaźników na poziomie Działania ze wskaźnikami Priorytetu VII szczegółowy opis wskaźników ze względu na stopień osiągnięcia wartości docelowej oraz przyczyn różnej ich wartości został przedstawiony w części ogólnej dotyczącej Priorytetu VII.

Działanie 7.2 – Infrastruktura służąca edukacji

Postęp finansowy:

Celem działania jest wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez poprawę jakości nauczania oraz dostępności regionalnej infrastruktury edukacyjnej na każdym poziomie kształcenia (dotyczy placówek systemu oświaty oraz szkół wyższych). Realizacja Działania ma wpływ na wzrost konkurencyjności regionu. W ramach Działania wspierane są przedsięwzięcia służące poprawie stanu i wyposażenia infrastruktury edukacyjnej dydaktycznej i pomocniczej w obiektach i ich otoczeniu, podnoszące jakość kształcenia. Realizacja Działania będzie również służyć wyrównywaniu szans między wsią a miastem.

W okresie sprawozdawczym nie ogłaszano nowych konkursów w Działaniu. W Programie założono bowiem przeprowadzenie jednego konkursu, który ogłoszono w 2009 roku, w ramach którego podpisano łącznie 43 umów o dofinansowanie (2 w okresie sprawozdawczym). Łączna wartość dofinansowania EFRR w tych umowach wynosi 37 460 391,42 euro, co stanowi 45,06% alokacji przewidzianej na realizację tego Działania. Dodatkowo Zarząd Województwa Mazowieckiego podjął decyzję o dofinansowaniu 4 projektów kluczowych, na realizację których do końca okresu sprawozdawczego podpisano już umowy o dofinansowanie. Łączna wartość dofinansowania EFRR projektów kluczowych wynosi 23 033 806,03 euro, co stanowi 27,70% alokacji. Całkowita wartość podpisanych umów wynosi 60 494 197,45 euro z EFRR. Stanowi to łącznie 72,76% alokacji w Działaniu 7.2. Decyzją Komitetu Monitorującego w kwietniu 2011 roku kwota 5 788 912,00 euro została realokowana do Działania 7.1 i Działania 7.3.

Tabela 97. Projekty w ramach działania 7.2

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu
Działanie 7.2 - Infrastruktura służąca edukacji	Ilość	0	343	0	308	3	50	2	47
	Wartość Euro	0,00	365 780 426,57	0,00	339 660 456,44	3 620 676,92	77 102 036,76	1 332 556,33	60 494 197,46

Źródło: opracowanie własne

Tabela 98. Projekty kluczowe w ramach działania 7.2

Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Aktualna wartość całkowita projektu	Aktualna wartość dofinansowania projektu ze środków UE	Data podpisania pre-umowy: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data złożenia wniosku o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista	Data podpisania umowy o dofinansowanie: 1) planowana lub 2) rzeczywista
Budowa budynku Wydziału Humanistycznego z Pracownią Rzeźby dla Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach przy ul. Żytniej -II etap.	Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach	13 207 125,69	7 857 924,88	2) 30.09.2008 Aneks - 27.10.2009 Aneks - 19.04.2010	2) 31.05.2010	2) 29.09.2010 Aneks - 7.12.2010

Budowa budynku dydaktycznego dla potrzeb Wydziału Lingwistyki Stosowanej oraz Wydziału Neofilologii Uniwersytetu Warszawskiego w rejonie ulic Lipowej - Dobrej - Wiślanej - Browarnej w Warszawie - Etap I	Uniwersytet Warszawski	14 634 243,65	8 335 219,07	2) 10.11.2009 Aneks - 15.04.2010	2) 23.04.2010	2) 29.10.2010 Aneks - 26.11.2010 Aneks - 21.09.2011 Aneks - 30.12.2011
Poprawa jakości infrastruktury dydaktyki Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Płocku	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Płocku	5 466 113,80	4 196 882,18	2) 13.11.2009 Aneks - 24.02.2010	2) 04.03.2010	2) 25.10.2010 Aneks - 18.01.2011
Rozbudowa i zakup wyposażenia Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych w Siedlcach	Samorząd Województwa Mazowieckiego	3 110 329,30	2 643 779,91	2) 08.12.2009	2) 30.12.2009	2) 12.10.2010 Aneks - 15.02.2011 Aneks - 28.06.2011

Źródło: opracowanie własne

Postęp rzeczowy:

Realizacja Działania umożliwiła osiągnięcie następujący wskaźników:

- produktu:
 - Liczba projektów dotyczących infrastruktury edukacyjnej – 6
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 47
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 50 szt.
 - Liczba placówek edukacyjnych objętych wsparciem / przedszkola i szkoły podst., szkoły średnie, szkoły wyższe – 8
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 89
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 50 szt.
 - przedszkola i szkoły podstawowe– 4
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów – 44
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 30 szt.
 - szkoły średnie – 3
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 40
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 15 szt.
 - szkoły wyższe – 1
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 5
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 5 szt.
- rezultatu:
 - Liczba uczniów i studentów korzystających z efektów projektu (infrastruktury edukacyjnej) – 3628
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 87 096
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 64 000 osoby.
 - Liczba edukacyjnych obiektów objętych wsparciem realizujących program „Uczenia się przez całe życie” lub inny program wspierający kształcenie ustawiczne – 2*

Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 13*
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 140 szt.

- Liczba miejsc w przedszkolach zbudowanych lub zmodernizowanych na obszarach wiejskich – 0*

Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 62*
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 100 szt.

*wskaźnik niewybrany, wartość uzyskana od beneficjenta

Ze względu zbieżność wszystkich wskaźników na poziomie Działania ze wskaźnikami Priorytetu VII szczegółowy opis wskaźników ze względu na stopień osiągnięcia wartości docelowej oraz przyczyn różnej ich wartości został przedstawiony w części ogólnej dotyczącej Priorytetu VII.

Działanie 7.3 – Infrastruktura służąca pomocy społecznej

Postęp finansowy:

Celem Działania jest podniesienie jakości funkcjonowania, efektywności i dostępności instytucji działających w obszarze pomocy społecznej, tj. domów pomocy społecznej oraz obiektów stacjonarnej opieki paliatywnej/ hospicyjnej. Upowszechnienie dostępu do tych świadczeń oraz ulepszenie ich jakości ma wyjść naprzeciwko potrzebom starzejącego się społeczeństwa. Osiągnięte efekty będą miały wpływ na zwiększenie mobilności zawodowej mieszkańców na rynku pracy. Wsparcie infrastrukturalne pozwoli na poprawę standardów jakości usług, na które wzrasta zapotrzebowanie społeczne, związanych nie tylko z opieką nad osobami starszymi, ale też przewlekle chorymi.

W okresie sprawozdawczym nie ogłaszano nowych konkursów w Działaniu. W ramach konkursu ogłoszonego w 2009 roku podpisano 13 umów o dofinansowanie (2 w okresie sprawozdawczym) na łączną kwotę dofinansowania EFRR wynoszącą 14 369 143,64 euro, co stanowi 82,43% alokacji w tym Działaniu. W związku z dużym zapotrzebowaniem na finansowanie tego typu projektów w województwie, a także większą niż zakładaną średnią wartością dofinansowania poszczególnych projektów w okresie sprawozdawczym dokonano realokacji dodatkowych środków z Działania 7.2 w wysokości 2 770 348,00 euro. W Działaniu nie jest planowana realizacja projektów kluczowych.

Tabela 99. Projekty w ramach działania 7.3

		Złożone wnioski o dofinansowanie		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej		Wnioski o dofinansowanie zatwierdzone do realizacji		Podpisane umowy o dofinansowanie	
		rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu	rok 2011	Od początku realizacji programu
Działanie 7.3 - Infrastruktura służąca pomocy społecznej	Ilość	0	29	0	24	2	13	2	13
	Wartość Euro	0,00	30 413 815,16	0,00	22 355 332,83	4 206 441,33	16 424 741,90	4 190 088,39	14 369 143,64

Źródło: opracowanie własne

Postęp rzeczowy:

Realizacja Działania umożliwiła osiągnięcie następujący wskaźników:

- produktu:
 - Liczba projektów dotyczących infrastruktury opieki społecznej – 3
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 13
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 45 szt.

- rezultatu:
 - Liczba miejsc w obiektach opieki społecznej powstałych/ utworzonych w wyniku realizacji projektu – 113
Szacowana realizacja na podstawie obecnie podpisanych umów - 434
Wartość docelowa zapisana na 2015 r. 1100 szt.

Ze względu zbieżność wszystkich wskaźników na poziomie Działania ze wskaźnikami Priorytetu VII szczegółowy opis wskaźników ze względu na stopień osiągnięcia wartości docelowej oraz przyczyn różnej ich wartości został przedstawiony w części ogólnej dotyczącej Priorytetu VII.

3.7.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

Informacja nt. istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi znajduje się w pkt. 2.3.

3.8 Priorytet VIII. Pomoc techniczna

3.8.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów

Postęp finansowy:

Celem Priorytetu jest zapewnienie prawidłowego i efektywnego wykorzystania środków z EFRR poprzez wsparcie instytucji zaangażowanych w procesy programowania, zarządzania i wdrażania RPO WM.

- **Działanie 8.1 – Wsparcie procesów zarządzania i wdrażania RPO WM**

Celem Działania jest wsparcie zasobów ludzkich zaangażowanych w zarządzanie i wdrażanie RPO WM oraz w zakresie obsługi administracyjno-technicznej procesu zarządzania i wdrażania RPO WM.

- **Działanie 8.2 – Działania informacyjno – promocyjne**

Celem Działania jest wsparcie projektów służących zapewnieniu jak najszerszego dostępu do informacji dotyczących możliwości uzyskania wsparcia finansowego ze środków funduszy strukturalnych oraz służące informowaniu społeczeństwa o roli Unii Europejskiej w ramach wspierania procesu rozwoju regionalnego.

Realizacja Priorytetu VIII RPO WM przebiega w sposób planowy, co znajduje odzwierciedlenie w poziomie osiągnięcia celu Priorytetu od początku realizacji Programu.

Na ostatni dzień okresu sprawozdawczego (31 grudnia 2011 r.) przy obowiązującym kursie euro (EBC z dnia 2011-11-29) wynoszącym 1 euro = 4,5270 PLN po uwzględnieniu algorytmu przyjętego przez MRR poziom wykorzystania środków Priorytetu VIII RPO WM od początku realizacji programu wynosi 64,58% dla wydanych decyzji na dofinansowanie. W 2011 roku została dokonana korekta wartości

decyzji na dofinansowanie projektów do wysokości środków faktycznie poniesionych przez Beneficjentów. W przypadku wydatków wykazanych przez beneficjentów w zatwierdzonych wnioskach o płatność poziom ten wynosi 43,04%. Powyższe wartości wyrażają poziom realizacji zobowiązań UE na lata 2007-2013 od początku realizacji programu

Proces kontraktacji środków w ramach Priorytetu VIII Pomoc Techniczna RPO WM 2007-2013 przebiega prawidłowo, zgodnie z zapisami programowymi i planowanymi harmonogramami.

Uwzględniając wielkość kwot odzyskanych w drodze przelewu (na podstawie *Rejestru obciążeń na projekcie*) na koniec okresu sprawozdawczego – ww. wartości składają się na ogólny wynik wykorzystania środków Pomocy Technicznej od początku realizacji Programu w wysokości:

- decyzji na dofinansowanie projektów w ramach PT RPO WM w wysokości 40 085 654,47 euro ((181 467 757,78 PLN), z czego dofinansowanie UE w wysokości 34 072 803,95 euro (154 247 583,50 PLN) – stanowi 64,58% realizacji zobowiązań UE na lata 2007-2013;
- wydatków wykazanych przez Beneficjentów we wnioskach o płatność zatwierdzonych przez IZ w wysokości 26 714 954,66 euro (120 938 599,74 PLN), z czego UE w wysokości 22 707 709,27 euro (102 797 799,86 PLN) – stanowi 43,04% realizacji zobowiązań UE na lata 2007-2013.

W okresie sprawozdawczym od 01/01/2011 do 31/12/2011 dokonywano zmian Rocznych Planów Działań Pomocy Technicznej w Ramach RPO WM w celu dostosowywania poszczególnych wartości kategorii wydatków do bieżących potrzeb – przesunięcia wartości pomiędzy wcześniej planowanymi grupami wydatków - oraz urealnienia wartości projektów do faktycznie poniesionych wydatków według poniższego zestawienia.

Tabela 100. Zmiany RPD PT w okresie sprawozdawczym (2011-01-01 – 2011-12-31) [w euro]

L.p.	Nr projektu	Wartość projektu w części odpowiadającej środkom UE przed zmianą	Wartość zmian projektów w części odpowiadającej środkom UE	Wartość projektu w części odpowiadającej środkom UE po zmianie	Uwagi
	RPMA.08.01.00-14-017/11	1 584 338,41	+ 229 070,02	1 813 408,43	W okresie sprawozdawczym (2011-01-01 – 2011/12/31)
	RPMA.08.01.00-14-016/11	112 657,39	0,00	112 657,39	
	RPMA.08.02.00-14-015/11	18 776,23	0,00	18 776,23	
	RPMA.08.01.00-14-018/11	5 776 094,85	- 229 070,02	5 547 024,83	
	RPMA.08.02.00-14-019/11	1 729 434,50	0,00	1 729 434,50	
	RPMA.08.01.00-14-017/11-02	0,00	0,00	0,00	
	RPMA.08.01.00-14-017/11-03	1 813 408,44	- 340 788,60	1 472 619,84	
	RPMA.08.02.00-14-015/11-02	0,00	0,00	0,00	
	RPMA.08.01.00-14-018/11-02	5 547 024,83	- 569 106,82	4 977 918,01	

	RPMA.08.02.00-14-019/11-02	1 729 434,50	0,00	1 729 434,50	
	RPMA.08.02.00-14-019/11-03	1 729 434,50	- 67 502,91	1 661 931,59	
Razem zmiany			- 977 398,33		

Zródło: opracowanie własne

Ogólna wartość zmian RPD PT, tzn. zmniejszeń i przesunięć pomiędzy projektami lub kategoriami wydatków wynosi - 977 398,33 euro.

Zmiany dotyczące przesunięć pomiędzy kategoriami wydatków nieskutkujące zmianami wartości projektów zostały ujęte w tabeli z wartością „0,00”

Roczne Plany Działań Pomocy Technicznej realizowane są w kształcie zapewniającym szansę realizacji projektów, umożliwiającym racjonalne wykorzystanie przyznanych środków oraz zachowanie zasad efektywności kosztowej, o czym muszą zapewnić Beneficjenci.

Niewykorzystanie planowanych środków nie wymaga zmian programowych RPO WM i skutkuje udostępnieniem ich beneficjentom w latach następnych zgodnie z zasadą n+3/2+2

Informacja o działaniach podjętych w ramach kontroli na zakończenie realizacji projektów z zakresu pomocy technicznej RPO WM 2007-2013

Kontrola na zakończenie realizacji projektów z zakresu Priorytetu VIII Pomoc Techniczna RPO WM została przeprowadzona w okresie sprawozdawczym dla trzech zamkniętych projektów:

1. RPMA.08.02.00-14-014/10 - w terminie do dnia 2011-03-16,
2. RPMA.08.01.00-14-009/10 - w terminie do dnia 2011-03-18,
3. RPMA.08.01.00-14-013/10 - w terminie do dnia 2011-04-15.

Beneficjenci złożyli Oświadczenia o miejscu przechowywania dokumentów dotyczących realizacji każdego z projektów systemowych. W Oświadczeniu wskazali miejsce przechowywania oryginałów dokumentów dotyczących realizacji projektu. Ponadto oświadczyli, że wykonując czynności zastrzeżone dla Beneficjenta PT RPO WM są w posiadaniu wszystkich niezbędnych dokumentów związanych z realizacją projektów nr RPMA.08.01.00-14-009/10, RPMA.08.01.00-14-013/10 i projektu nr RPMA.08.02.00-14-014/10.

Oświadczyli, że dokumenty potwierdzają prawidłowość poniesionych wydatków oraz, że są one kompletne i podpisane przez osoby upoważnione. Przez pracownika SR.POKL.IV został sporządzony spis wszystkich pism dotyczących pełnego cyklu życia każdego z ww. projektów, co zapewnia, że zachowana została ścieżka audytu pozwalająca na skontrolowanie całego cyklu życia projektu od momentu złożenia przez Beneficjenta wniosku o dofinansowanie projektu do momentu rozliczenia projektu.

Informacja nt. kwot odzyskanych/wycofanych oraz kwot pozostałych do odzyskania na podstawie Rejestru obciążeń na projekcie

Tabela 101. Wartość kwot odzyskanych na dzień 2011-12-31:

	Podstawa certyfikacji	Kwota do odzyskania (dofinansowanie)/wycofana	w tym wkład UE	Wartość kwot odzyskanych/wycofanych
OGÓLEM - narastająco od początku realizacji Programu [EURO]	20 264,69	17 224,98	17 224,98	17 224,98
OGÓLEM - narastająco od początku realizacji Programu [PLN]	91 738,26	77 977,49	77 977,49	77 977,49
Działanie 8.1	42 290,38	35 946,80	35 946,80	35 946,80
Działanie 8.2	49 447,88	42 030,69	42 030,69	42 030,69
w tym, w okresie sprawozdawczym (2011-01-01 – 2011-12-31) [EURO]:	4 301,43	3 656,22	3 656,22	3 656,22
w tym, w okresie sprawozdawczym (2011-01-01 – 2011-12-31) [PLN]:	19 472,59	16 551,69	16 551,69	16 551,69
Działanie 8.1	4 053,90	3 445,81	3 445,81	3 445,81
Działanie 8.2	15 418,69	13 105,88	13 105,88	13 105,88

Źródło: opracowanie własne

Od początku realizacji programu do końca okresu sprawozdawczego w Rejestrze obciążeń na projekcie wykazano wartość obciążeń (27 decyzji, w tym jedna anulowana) na kwotę 20 264,69 euro (91 738,26 PLN), z czego kwota do odzyskania/wycofana stanowi 17 224,98 euro (77 977,49 PLN). Wartość kwot do odzyskania/wycofanych w podziale na poszczególne działania wygląda następująco (Zestawienie 6):

- 7 940,53 euro (35 946,80 PLN) – dotyczy 21 decyzji w Działaniu 8.1,
- 9 284,45 euro (42 030,69 PLN) – dotyczy 5 decyzji w Działaniu 8.2.

Wszystkie kwoty zostały zwrócone przez Beneficjentów.

W okresie sprawozdawczym wydano 5 decyzji (6 decyzji, w tym jedna anulowana) o kwotach do odzyskania/wycofanych po anulowaniu na łączną sumę wydatków stanowiących podstawę do certyfikacji 4 301,43 euro (19 472,59 PLN) – w tym kwota odpowiadająca środkom UE wynosi 3 656,22 euro (16 551,69 PLN), z czego wartość:

- 761,17 euro (3 445,81 PLN) - dotyczy 2 decyzji w Działaniu 8.1,
- 2 895,05 euro (13 105,88 PLN) - dotyczy 3 decyzji w Działaniu 8.2.

Wszystkie kwoty zostały odzyskane przez IZ do końca okresu sprawozdawczego.

Uwzględniając kwoty Rejestru obciążeń na projekcie (odzyskane w drodze przelewu oraz wycofane) od początku realizacji Programu do dnia 31.12.2011 r. dokonano zatwierdzenia 88 wniosków o płatność, z czego w Działaniu 8.1. (czyli wydatki dokonane na szkolenia, zatrudnienie, wyposażenie pracowników oraz ekspertyzy, ewaluacje, kontrole, prace KM i inne działania związane z zarządzaniem RPO WM) dokonano zatwierdzenia 61 wniosków o płatność na kwotę wydatków uznanych za kwalifikowalne w wysokości 20 945 943,85 euro (94 815 944,23 PLN), w tym kwota 17 802 859,34 euro (80 593 544,23 PLN) odpowiadająca środkom UE oraz w Działaniu 8.2. (czyli na działania informacyjno-promocyjne, kampanie multimedialne, szkolenia skierowane do beneficjentów i potencjalnych beneficjentów) dokonano zatwierdzenia 27 wniosków o płatność na kwotę wydatków uznanych za kwalifikowalne w

wysokości 5 770 412,09 euro (26 122 655,51 PLN), w tym kwota 4 904 849,93 euro (22 204 255,63 PLN), odpowiadająca środkom UE.

Razem na koniec okresu sprawozdawczego (od początku realizacji Programu) zatwierdzono wydatki uznane za kwalifikowalne zrealizowane w ramach Priorytetu VIII RPO WM na kwotę 26 716 355,94 euro (120 938 599,74 PLN), w tym kwota 22 707 709,27 euro (102 797 799,86 PLN), odpowiadająca środkom UE, co stanowi łącznie 43,04% realizacji zobowiązań UE na lata 2007-2013.

W okresie sprawozdawczym (od 2011-01-01 do 2011-12-31) osiągnięto poziom wydatków w wysokości 9 518 179,69 euro (43 088 799,44 PLN), w tym środki dofinansowania UE w wysokości 8 090 452,43 euro (36 625 478,15 PLN), co stanowi 15,33% realizacji zobowiązań UE na lata 2007-2013 dla Priorytetu VIII RPMA.

Powyższe dane wykazane są w załączniku IIb.

Postęp rzeczowy:

Wartość docelowa wskaźników jest zgodna z wartościami podanymi w Uszczegółowieniu RPO WM 2007-2013, zmienionym Uchwałą Zarządu Województwa Mazowieckiego Nr 2969/121/11 z dnia 27 grudnia 2011 r.

Wartości wskaźników dla szkoleń organizowanych w ramach Zintegrowanego Programu Szkoleń sporządzone są na podstawie sprawozdań przekazywanych przez organizatora szkoleń, tj. zestawienia wykonania szkoleń realizowanych w ramach Zintegrowanego Programu szkoleń dla pracowników zaangażowanych w realizację RPO WM 2007-2013, finansowanych ze środków Priorytetu VIII Pomoc Techniczna, w poszczególnych latach. Powyższe wskaźniki powiązane są odpowiednio ze wskaźnikami: P.85.1.2 oraz R.85.1.1.

Wielkość wskaźnika: „Liczba przeszkolonych w ramach szkoleń ZiPS” wyrażona w jednostce miary „osoboszkolenie” wyliczona jest na podstawie list obecności i wystawianych zaświadczeń. Każda z osób mogła uczestniczyć w kilku szkoleniach.

Szkoleniami w ramach ZiPS zostali objęci pracownicy IZ oraz IP II zaangażowani w realizację RPO WM, a także eksperci ds. oceny merytorycznej wniosków.

Począwszy od realizacji ZiPS w 2011 r. realizacja programu została skonsolidowana na poziomie IZ RPO WM i wskaźniki realizacji szkoleń w ramach ZiPS będą ujmowane odpowiednio w ramach wskaźników: P.85.1.2 oraz R.85.1.1.

Wartość osiągniętych wskaźników w stosunku do celu określonego w programie na 2013 rok wynosi:

- Wskaźnik produktu 1: *Liczba ocen, ekspertyz, analiz, studiów, opracowań i koncepcji wykonanych przez ewaluatorów zewnętrznych* – wartość wskaźnika utrzymuje się na tym samym poziomie od poprzedniego okresu, wynosi na koniec okresu sprawozdawczego 12 szt. i stanowi poziom osiągnięcia celu Priorytetu zakładanego na 2015 r. od początku realizacji - w wysokości 34,29 %.
- Wskaźnik produktu 2: *Liczba zorganizowanych konferencji, spotkań, seminariów* – wartość wskaźnika utrzymuje się na tym samym poziomie od poprzedniego okresu sprawozdawczego w wysokości 27 szt. i stanowi poziom osiągnięcia celu Priorytetu zakładanego na 2015 r. od początku realizacji - w wysokości 27,00 %.

- Wskaźnik produktu 3: *Liczba miejsc pracy sfinansowanych ze środków programu (pomocy technicznej)* – został ponownie przez Beneficjentów zweryfikowany i przeliczony. Jego wartość narastająco na koniec okresu sprawozdawczego wynosi 800,19. W przeliczeniu na ilość etatów współfinansowanych ze środków unijnych, liczonych w jednym miesiącu danego roku, we wnioskach o płatność końcową na dzień 2011/12/31 daje wielkość 269,19 etatu. Wartość 269,19 stanowi poziom osiągnięcia celu Priorytetu zakładanego na 2015 r. w wysokości 89,73%.
- Wskaźnik produktu 4: *Liczba przeprowadzonych szkoleń, warsztatów, treningów, wizyt studyjnych* – nie zmienił wartości w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego. Jego wielkość w wysokości 32 szt. ($202 - 170 = 32$ – z opisu Tabeli 1) nie zmieniała się od poprzedniego okresu sprawozdawczego. Należy tu uwzględnić ilość szkoleń zorganizowanych w ramach Zintegrowanego Programu Szkoleń (ZiPS). Po uwzględnieniu szkoleń organizowanych w ramach ZiPS wartość wskaźnika narastająco wynosi na koniec kresu sprawozdawczego $32 + 179 = 211$ szt., co stanowi poziom osiągnięcia celu Priorytetu zakładanego na 2015 r. od początku realizacji programu w wysokości 35,16%.
- Wskaźnik produktu 5: *Liczba zakupionych zestawów komputerowych* - wartość wskaźnika na koniec okresu sprawozdawczego wynosi 267 szt. i stanowi poziom osiągnięcia celu Priorytetu zakładanego na 2015 r. od początku realizacji - w wysokości 70,26 %.
- Wskaźnik rezultatu 1: *Liczba przeszkolonych osób* - wskaźnik rezultatu, stanowi konwergencję wskaźnika produktu nr 4 i wynosi 304 osoby ($3262 - 2958 = 304$ – z opisu Tabeli 4), niezmiennie od poprzedniego okresu sprawozdawczego. Po uwzględnieniu ilości osób przeszkolonych w ramach ZiPS wartość wskaźnika narastająco na koniec okresu sprawozdawczego wynosi $304 + 2870 = 3174$ osoby i stanowi poziom osiągnięcia szacowanej realizacji - w wysokości 78,20 %. Wielkość wskaźnika odpowiada jednostce miary: „osoboszkolenie”, która wyliczona jest na podstawie list obecności i wystawianych zaświadczeń. Każda z osób mogła uczestniczyć w kilku szkoleniach.

Wartości wskaźników osiągnięte w IV kwartale 2011 r. zostaną uwzględnione w następnym okresie sprawozdawczym z uwagi na zatwierdzenie i wprowadzenie do KSI (SIMIK 07-13) wniosków o płatność końcową po zakończeniu realizacji, tj. 31.12.2011 r.

3.8.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu Priorytetu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

Stopień realizacji Priorytetu VIII wykazuje tendencję wzrostową i nie występują żadne zagrożenia dla realizacji planowych działań w ramach PT RPO WM a środki planowane są wystarczającej wysokości.

3.9 Powiązania finansowe oraz rzeczowe RPO WM 2007 – 2013 z programami wojewódzkimi oraz strategiami sektorowymi

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2020 roku

Infrastruktura drogowa

RPO WM realizuje część kierunków działań, które zostały przedstawione w SRWM, dotyczące poprawy dostępności komunikacyjnej i transportu w regionie, w tym lotnictwa cywilnego. Do końca okresu sprawozdawczego w Indykatoryjnym Wykazie Indywidualnych Projektów Kluczowych znajdowały się projekty, które służą m.in. rozbudowie „Wielkiej Obwodnicy Mazowsza” poprzez:

- Rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 617 relacji Przasnysz – Ciechanów, na całej długości, tj. od km 0+000 do km 23+885 (inwestycja zakończona),
- Budowę drogi wojewódzkiej nr 627 na odc. od km 57+722 do km 60+778 wraz z budową mostu przez rzekę Bug oraz rozbiórką starego mostu (inwestycja zakończona w 2010 r.),
- Poprawę regionalnego systemu transportowego przez budowę w Ciechanowie pętli łączącej drogi krajowe nr 50 i 60, drogi wojewódzkie nr 617 i 615 oraz siedem dróg powiatowych.

W ramach Programu realizowane są również projekty wpisujące się w SRWM, które polegają na usprawnieniu sieci dróg wojewódzkich charakteryzujące się największym natężeniem ruchu drogowego. Należą do nich:

- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 637 relacji Warszawa - Węgrów, na odc. Od km 44+000 do km 79+362,
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 724 relacji Warszawa - Góra Kalwaria wraz z przebudową mostu przez rzekę Jeziorkę w m. Konstancin Jeziorna.

Projekty realizowane w ramach RPO WM przyczyniają się również do rozbudowy infrastruktury technicznej w obszarze metropolitalnym m. st. Warszawy, która podnosi standardy sieci dróg krajowych na terenie województwa mazowieckiego. Jedną z inwestycji, która przyczynia się do realizacji celów SRWM w przedmiotowym zakresie jest projekt „Budowa skrzyżowania drogi krajowej nr 2 z Trasą Siekierską”. Na liście IWIPK znajdują się również 3 projekty, które są realizowane na terenie m. st. Warszawy w celu poprawy dróg krajowych:

- Przebudowa ul. Modlińskiej na odc. od Mostu Grota Roweckiego do mostu nad Kanałem Żerańskim,
- Budowa ul. Nowolazurowej na odcinku od Al. Jerozolimskich do Trasy AK - Zadanie A od Al. Jerozolimskich do ul. ks. Juliana Chrościckiego,
- Modernizacja wiaduktu nad torami PKP w ciągu ul. Powązkowskiej (inwestycja zakończona).

Ważnym aspektem przewidzianym w założeniach SRWM jest budowa obwodnic największych miast w województwie mazowieckim, które przyczyniają się nie tylko do usprawnienia ruchu drogowego na trasach wojewódzkich i krajowych, ale mają również istotne znaczenie dla swobodnego poruszania się uczestników ruchu lokalnego. W tym celu w ramach RPO WM zgodnie z założeniami strategii realizowane są dwa projekty, które znajdują się na liście IWIPK:

- Budowa wewnętrznej obwodnicy miasta Siedlce,
- Budowa obwodnicy południowej w Radomiu.

Spółeczeństwo informacyjne

Jednym z kierunków działań SRMW jest zapewnienie mieszkańcom dostępu do szerokopasmowego internetu oraz korzystania z e-usług zarówno przez samych obywateli jak i przedsiębiorców. Realizacja przedmiotowych założeń strategii w zakresie rozwoju społeczeństwa informacyjnego w województwie mazowieckim znajduje swoje odzwierciedlenie we wdrażaniu m.in. projektów znajdujących się na liście IWIPK w ramach Priorytetu II Przyspieszenie e-Rozwoju Mazowsza.

RPO MW, jako jedno z narzędzi SRWM realizuje kierunek działania pt. „Rozwój nowoczesnych technologii z wykorzystaniem własnego potencjału B+R”, poprzez m.in.²⁴:

²⁴Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2020 roku (aktualizacja) - Mazowieckie Biuro Planowania Przestrzennego, Warszawa, 2006 r., s. 46

- „wsparcie rozwoju sprawnych systemów teleinformatycznych i zapewnieniu dostępu do szerokopasmowego internetu dla sfery publicznej i komercyjnej oraz rozwijaniu e-administracji publicznej, w tym budowy informacji przestrzennej (SIP) dla województwa mazowieckiego, umożliwiającego powszechny dostęp do informacji i usług elektronicznych oraz wspieranie
- wsparcie inwestycji obejmujących, zarówno rozwój usług i baz informatycznych administracji samorządowej województwa, jak i dofinansowanie inwestycji podmiotów prywatnych oraz rozwoju komercyjnych sieci i usług na Mazowszu”.

Na liście IWIPK w ramach RPO MW realizowane są projekty, które są przewidziane dla ww. kierunków działań:

- Internet dla Mazowsza,
- Modernizacja i rozbudowa sieci teleinformatycznej Urzędu m. st. Warszawy,
- Rozwój e-usług i ich dostępu dla obywateli w ramach Mazowieckiej Sieci Społeczeństwa Informacyjnego „M@zowszanie”,
- Rozwój elektronicznej administracji w samorządach województwa mazowieckiego wspomagającej niwelowanie dwudzielności potencjału województwa,
- Rozwój infrastruktury teleinformatycznej i e-usług w policji mazowieckiej (inwestycja zakończona),
- E-usługi w ochronie zdrowia.

Ochrona środowiska

W celu zachowania zrównoważonego rozwoju społeczno - gospodarczego województwa mazowieckiego ważnym czynnikiem jest ochrona środowiska naturalnego, gdyż infrastruktura w tym zakresie wciąż nie jest wystarczająca. Jednym z kierunków działań SRWM w tym zakresie jest *Ochrona i rewaloryzacja środowiska przyrodniczego dla zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju*. Realizacja ww. działania obejmować ma m.in.²⁵:

- „uporządkowanie gospodarki odpadami poprzez realizację działań ujętych w wojewódzkim, powiatowych i gminnych planach gospodarki odpadami,
- utworzenie (w tym budowę i rozbudowę obiektów) zintegrowanego systemu gospodarki odpadami opartego na segregacji, recyklingu i innych formach odzysku odpadów zgodnie z ustaleniami „Wojewódzkiego planu gospodarki odpadami”.

Na liście IWIPK w ramach RPO WM znajdują się projekty, które wpisują się w przedmiotowe kierunki działań. Należą do nich²⁶:

- Kompleksowa Modernizacja Gospodarki Odpadami Komunalnymi w gminie Grodzisk Mazowiecki,
- Budowa Zintegrowanego Systemu Gospodarki Odpadami Komunalnymi dla gmin regionu ciechanowskiego,
- Stacja segregacji odpadów komunalnych miasta Ostrołęki i gmin powiatu ostrołęckiego.

²⁵ Tamże, s. 56

²⁶ Na koniec okresu sprawozdawczego projekty znajdowały się na etapie oceny merytorycznej.

Regionalna Strategia Innowacji dla Mazowsza

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego jest jednym z instrumentów realizacji założeń wskazanych Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza 2007-2015 (RSI), której głównym celem jest wzrost innowacyjności przedsiębiorstw Mazowsza, prowadzący do przyspieszenia wzrostu i zwiększenia konkurencyjności w skali UE. Cele strategiczne RSI odnoszą się m.in. do obszaru współpracy w procesach rozwoju innowacji i innowacyjności [cel strategiczny I]. Zwiększenie poziomu tej współpracy zgodnie z RSI ma nastąpić poprzez: rozwój form współpracy w realizacja biznes-nauka-otoczenie, które gwarantują wymierne efekty dla biznesu(1), wzrost aktywności małych i średnich podmiotów gospodarczych w sieciach kooperacji z najbardziej innowacyjnymi firmami krajowymi i zagranicznymi (2), pobudzanie powstawania i rozwoju grom przedsiębiorczości (klastrów) i innych struktur sieciowych (3), intensyfikację badań naukowych, których wyniki przyczynią się do wyznaczania obszarów współpracy i rozwoju powiązań sieciowych w regionie i w relacjach z otoczeniem (4). Kolejnym elementem, do którego odnosi się RSI, jest internacjonalizacja przedsiębiorstw województwa mazowieckiego – celem RSI jest jej wzrost [cel strategiczny II]. W związku z koniecznością zapewnienia finansowania procesu rozwoju innowacji w RSI ustanowiono również cel polegający na wroście środków i efektywności finansowania działalności proinnowacyjnej w regionie [cel strategiczny III].

Wymienionym wyżej celom operacyjnym RSI odpowiadają Działania przewidziane do realizacji w Priorytecie I *Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu* RPO WM. Bezpośredni wkład w osiągnięcie celów Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza mają realizowane projekty w ramach działań 1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6,1.7.

W 2011 r. w ramach Priorytetu I ogłoszono konkursy w Działaniach 1.2 Budowa sieci współpracy nauka – gospodarka, 1.4 Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu, 1.5 Rozwój przedsiębiorczości, 1.6 Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym, 1.7 Promocja gospodarcza.

Działanie 1.1 *Wzmocnienie sektora badawczo-rozwojowego* i rezultaty, które zostaną osiągnięte w ramach tego Działania umożliwią w większym stopniu osiągnięcie celu operacyjnego RSI polegającego na intensyfikacji badań naukowych, a także wzrostu liczby międzynarodowych projektów badawczych i rozwojowych realizowanych na Mazowszu. Niezbędnym elementem do prowadzenia zaawansowanych projektów badawczych, rozwojowych i celowych jest nowoczesna infrastruktura badawcza, laboratoria i aparatura spełniająca najnowsze wymogi. Dotychczas podpisane umowy na realizację projektów w ramach Działania 1.1 pozwolą utworzyć lub zmodernizować 18 laboratoriów oraz doposażyć jednostki w sprzęt specjalistyczny i aparaturę naukowo-badawczą łącznie (150 sztuk). Rezultatem projektów wpływających na osiągnięcie celów RSI jest również korzystanie utworzonych/ zmodernizowanych laboratoriów przez ponad 110 przedsiębiorców i ponad 40 projektów badawczych, rozwojowych i celowych realizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury.

Konkurs w ramach Działania 1.2 *Budowa sieci współpracy nauka – gospodarka* został ogłoszony po raz pierwszy. Projekty wybrane do realizacji to projekty celowe, których podstawą są prace B+RT służące zaspokojeniu konkretnych potrzeb danego przedsiębiorcy. Projekty będą składać się z dwóch faz: badawczej (obejmującej badania przemysłowe i/lub eksperymentalne prace rozwojowe) i wdrożeniowej. Rezultaty dofinansowanych projektów w postaci wzrostu nakładów na działalność B+R w przedsiębiorstwach dofinansowanych bezpośrednio przyczynią się do zwiększenia wartości wskaźników celu głównego RSI: nakładów na B+R w % regionalnego PKB i wartościowo w danym roku, nakładów na B+R z biznesu w danym roku w województwie. Rezultaty projektów w ramach Działania – liczba zgłoszeń patentowych, jako efektu realizacji projektu celowego wpłyną na osiągnięcie celu głównego RSI, czyli liczby patentów zgłoszonych z województwa mazowieckiego do Urzędu Patentowego RP oraz Europejskiego Urzędu Patentowego. Realizacja Działania 1.2 przyczyni się również do osiągnięcia wskaźników celu strategicznego I RSI – Zwiększenia współpracy: liczby przedsiębiorstw, które zawarły

umowy o współpracy innowacyjnej z innymi jednostkami, jak również wzrostu liczby i wartości zrealizowanych wspólnych projektów sektora nauki z biznesem i instytucjami otoczenia biznesu.

Jednym ze diagnozowanych problemów województwie mazowieckim stojących na drodze rozwoju konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw jest problem zasobów kapitałowych, dostęp do nich oraz ich struktura. W odpowiedzi na tę barierę określono jeden z celów strategicznych RSI jako wzrost środków i efektywności finansowania działalności proinnowacyjnej w regionie. Działaniem wpływającym na uzyskanie zaplanowanych celów (poza samymi instrumentami RPO WM dedykowanymi projektom innowacyjnym i wsparciu przedsiębiorstw za pomocą dotacji) jest Działanie 1.4 *Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu*. Z umów podpisanych do końca roku 2011 wynika, że przez fundusze mikropożyczkowe, pożyczkowe i poręczeniowe dofinansowane w ramach Działania 1.4 wspartych zostanie 1679 przedsiębiorstw, a wartość udzielonych kredytów i pożyczek wyniesie 54320000 PLN. Dzięki temu w zwiększonym stopniu osiągnięty zostanie wskaźnik RSI określony dla celu strategicznego III – udziału środków zewnętrznych w finansowaniu działalności B+R w przedsiębiorstwach.

Kolejnym Działaniem wpływającym na osiągnięcie celu głównego RSI jest również Działanie 1.5 *Rozwój przedsiębiorczości*. Pomimo, iż cel tego Działania nie jest bezpośrednio związany z wzrostem innowacyjności przedsiębiorstw, to zgodnie z kryteriami strategicznymi wyboru operacji w ramach tego konkursu oceniany był zakres nowych rozwiązań technologicznych, technicznych, organizacyjnych i zarządczych zawartych w projekcie, a preferowane projekty innowacyjne. Dodatkowo ocenie podlegała innowacyjność proponowanych rozwiązań- Innowacyjność produktowa/ procesowa produktów/usług oferowanych dzięki realizacji inwestycji. Promowane były projekty polegające na wprowadzeniu nowego produktu / usługi (w rozumieniu metodologii Oslo). Odrębnie oceniana była innowacyjność organizacyjna/ zarządcza/ marketingowa/ produktów/usług oferowanych dzięki realizacji inwestycji. Tu również preferowane były projekty o wysokim stopniu innowacyjności. Ponadto większą liczbę punktów uzyskać mogły również projekty realizowane w branżach wysokich i średniowysokich technologii i wykorzystanie nowych technologii w projekcie.

Projekty realizowane w ramach Działania 1.5 pozwolą na wprowadzenie 656 innowacji oraz ponad tysiąca udoskonalonych i nowych produktów lub usług, co wpłynie na osiągnięcie celu głównego RSI, wyrażonego za pomocą wskaźników dotyczących odsetka przedsiębiorstw przemysłowych prowadzących działalność innowacyjną w danym roku w województwie wskaźników RSI, a także sprzedaży produktów nowych i zmodernizowanych w produkcji sprzedanej przemysłu w województwie.

Rezultaty projektów Działania 1.5 w postaci nabytych patentów, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych, prac badawczo - rozwojowych lub uzyskanych licencji wpłyną na osiągnięcie celu strategicznego II RSI, mierzonego wskaźnikiem udziału wartości zakupu licencji i nowych technologii z zagranicy w nakładach innowacyjnych przedsiębiorstw.

Działanie 1.6 *Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym* jest bezpośrednim wynikiem realizacji Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza, która za jeden z celów operacyjnych stawia pobudzenie powstawania i rozwoju grom przedsiębiorczości (klastrów) i innych struktur sieciowych (w tym grup producenckich). Rezultaty projektów bezpośrednio przekładają się na osiągnięcie wskaźników celu strategicznego II RSI, w szczególności: liczby zainicjowanych w danym roku koncepcji klastrów i grup producenckich oraz liczby przedsiębiorstw, które zawarły umowy o współpracy innowacyjnej z innymi jednostkami. Rezultaty projektów Działania 1.6 dotyczące nowych technologii, nowych produktów, czy usług wdrożonym przez przedsiębiorstwa dzięki powiązaniom kooperacyjnym prowadzą również do osiągnięcia wskaźników dla celu głównego RSI.

Dla osiągnięcia celu strategicznego II RSI – wzrostu internacjonalizacji przedsiębiorstw województwa mazowieckiego zaplanowane zostało Działanie 1.7 *Promocja gospodarcza*. W konkursie w ramach tego Działania, który odbył się w 2011 r. wspierane były wyłącznie projekty, których celem jest zwiększenie przez przedsiębiorców sprzedaży swoich produktów i/lub usług zarówno na terenie, jak i

poza województwem mazowieckim. Realizowane projekty polegają na uczestnictwie w targach, imprezach targowo – wystawienniczych w charakterze wystawcy lub udziale w misjach gospodarczych, mających na celu wyszukiwanie i dobór klientów/kontrahentów na rynkach zagranicznych. Rezultaty Działania – liczba podpisanych kontraktów handlowych – które wynikają z podpisanych umów o dofinansowanie projektu, zwiększą osiągnięcie wskaźników określonych dla celów RSI, m.in. liczby wdrożonych instrumentów wspierania działalności proeksportowej i liczby objętych nimi przedsiębiorców, liczby przedsiębiorstw realizujących inwestycje zagranicą.

Aktualizację Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza zaplanowano na przyszły okres sprawozdawczy, w której zaprezentowane zostaną wartości docelowe wskaźników.

4. Programy EFS – spójność i koncentracja²⁷

Punkt nie dotyczy programów współfinansowanych przez EFRR

5. Programy EFRR/Funduszu Spójności – Duże projekty

Na koniec roku 2011 w wykazie dużych projektów znajdowały się 4 projekty umieszczone na liście podstawowej Indykatoryjnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych dla RPO WM 2007-2013 (IWIPK) o łącznej całkowitej wartości 304 700 677,88 euro i orientacyjnym dofinansowaniu z EFRR w wysokości 126 108 584,05 euro. Pośród dużych projektów w 2011 roku nie było projektów wyłonionych w wyniku konkursów.

ZMIANY W STOSUNKU DO POPRZEDNIEGO OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO

W stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego, na liście dużych projektów zaszła zmiana polegająca na dodaniu nowego projektu zaplanowanego do realizacji w Priorytecie III Regionalny system transportowy w ramach Działania 3.2 Regionalny transport publiczny. Na liście podstawowej IWIPK umieszczono projekt Wojewódzkiej Kolei Dojazdowej pn.: „Zakup kolejowego taboru pasażerskiego do obsługi połączeń regionalnych na linii Warszawskiej Kolei Dojazdowej w Warszawskim Obszarze Metropolitalnym”, zgodnie z decyzją Zarządu Województwa Mazowieckiego z dn.18.01.2011 r. i Uchwałą nr 297/21/11 z dn. 15.02.2011 r.

PROJEKTY DUŻE:

1. Projekt Samorządu Województwa Mazowieckiego pn.: Internet dla Mazowsza

Projekt zaplanowany w ramach Priorytetu II Przyspieszenie e - Rozwoju Mazowsza - Działanie 2.1. Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu.

Koszt całkowity projektu wynosi 108 977 115,02 euro, w tym kwota EFRR 75 312 441,47 euro. Przewidywany okres realizacji projektu to 31.12.2010 r. - 31.12.2014 r.

a) Krótki opis

²⁷⁾ Punkt ten dotyczy programów współfinansowanych z EFS i będzie stosowany jedynie w sprawozdaniach z tych programów.

Projekt sieci szerokopasmowej Mazowsza obejmuje rozbudowę istniejącej sieci światłowodowej operatorów telekomunikacyjnych zapewniając dostęp do miejsc wykluczenia cyfrowego - nieopłacalnych dla prowadzenia sieci szerokopasmowej dla operatorów komercyjnych.

Realizacja projektu zapewni budowę sieci światłowodowej, punktów rozgałęźnych oraz punktów dystrybucyjnych, tak aby najdalsze miejscowości potencjalnych odbiorców znajdowały się w zasięgu technologii ADSL. W obszarach, na których nie zostanie rozbudowana sieć światłowodowa z powodu nieopłacalności wynikającej z małego zaludnienia i rozproszenia miejscowości jak i ukształtowania terenu, zostanie zastosowana technologia bezprzewodowa (wimax, radiolinia, cdma).

b) Stan przygotowania

- 23.11.2010 r. - na posiedzeniu Zarządu WM przyjęto uchwałę nr 2406/403/10 dotyczącą przygotowania do realizacji projektu;
- 31.12.2010 r. - został złożony wniosek o dofinansowanie;
- 16.02.2011 r. - powołano Komitet Sterujący w celu monitorowania postępów i przebiegu prac w ramach projektu. Pierwsze posiedzenie Komitetu odbyło się – 11.04.2011 r.;
- 20.04.2011 r. - złożono do Prezesa UOKiK wniosek prenotyfikacyjny w ramach projektu IDM;
- 29.04.2011 r. – podpisana umowa partnerską pomiędzy Województwem Mazowieckim, a Agencją Rozwoju Mazowsza S.A. regulującej zasady wzajemnej współpracy oraz podział obowiązków i kompetencji w ramach projektu;
- 04.08.2011 r. - wysłano do KE wniosku prenotyfikacyjnego;
- 20.09.2011 - 20.10.2011 r. – skonsultowano publicznie w celu prawidłowego zidentyfikowania obszarów interwencji w ramach projektu oraz zapewniono przejrzystość udzielania pomocy publicznej;
- 28.09.2011 r. – na posiedzeniu Zarządu WM przyjęto uchwałę - umowę warunkową w ramach projektu;
- 16.12.2011 r. - w Brukseli odbyło się spotkanie z przedstawicielami KE dotyczące prenotyfikacji pomocy publicznej dla projektu Internet dla Mazowsza (IDM), w wyniku którego uzyskano niewiążącą opinię KE o braku istotnych przeszkód do formalnego rozpoczęcia postępowania notyfikacyjnego;
- 2012 r. - termin przekazania wniosku o potwierdzenie wkładu dla dużego projektu do KE;
- Aktualnie równolegle prowadzone są prace związane z:
 - wyborem kancelarii w zakresie świadczenia usług prawnych w części dotyczącej wykonawstwa inwestycji;
 - przygotowaniem dokumentacji przetargowej na zaprojektowanie i wybudowanie sieci.

c) Opóźnienia i zagrożenia w realizacji

Brak opóźnień w realizacji projektu.

Czynnikiem mającym wpływ na realizację projektu jest kwestia notyfikacji pomocy publicznej w projekcie. Moment zakończenia notyfikacji warunkuje rozpoczęcie realizacji projektu.

Przyjęta została uchwała dotycząca realizacji projektu, mająca formę umowy jest warunkowej. Reguluje ona m.in. warunki związane z notyfikacją pomocy publicznej oraz zatwierdzeniem wkładu finansowego dla dużego projektu przez KE, a także uzyskaniem decyzji lokalizacyjnych sieci szerokopasmowej. Dopiero po spełnieniu w/w warunków, beneficjentowi będą mogły być wypłacone środki finansowe.

d) Procedura OOŚ

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do pre-umowy beneficjent planował uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w terminie do dnia 01.12.2012 r., dlatego też dokumentacja środowiskowa miała być poddana ponownej weryfikacji. Zawarta warunkowa umowa o dofinansowanie/uchwała reguluje m.in. uzyskanie decyzji lokalizacyjnych sieci szerokopasmowej.

W dn. 17 czerwca 2011 r. złożono do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (RDOŚ) wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach projektu. W dn. 31 sierpnia 2011 r. wpłynęło do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego pismo z RDOŚ, w którym stwierdzono, że w związku z nieuzupełnieniem przedmiotowego wniosku o mapy ewidencyjne realizacji przebiegu sieci światłowodowych, pozostaje on bez rozpatrzenia. W przypadku uzupełnienia przedmiotowego wniosku we wskazanym zakresie zostanie wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach lub postępowanie zostanie umorzone. W dn. 20 października 2011 r. RDOŚ potwierdził, iż dla przedsięwzięcia uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie jest wymagane, na podstawie analizy sprawy przekazanej przez beneficjenta w dniu 26 września 2011 r.

W związku z tym, że projekt nie kwalifikuje się do I ani do II grupy rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 9 listopada 2010 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, nie ma konieczności przeprowadzenia procedury OOŚ. Projekt posiada zaświadczenie organu monitorującego obszary Natura 2000 o braku oddziaływania inwestycji na te obszary. Przedsięwzięcie to, polegające na budowie podziemnej sieci światłowodowej i węzłów dystrybucyjnych zlokalizowanych w budynkach użyteczności publicznej (budynki gminne, biblioteki, szpitale, GCI) oraz w zewnętrznych kontenerach komunikacyjnych i mufach rozdzielających, nie należy do przedsięwzięć, dla których uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane.

e) JASPERS

Completion Note nie została wydana.

Rekomendacje Jaspers zostały uwzględnione przy przygotowywaniu dokumentacji projektu, min. Studium Wykonalności. Przy współpracy z JASPERS przygotowywany był także wniosek prenotyfikacyjny projektu do KE w zakresie występowania pomocy publicznej. Beneficjent współpracuje z Jaspers nad wnioskiem o potwierdzenie wkładu finansowego dla projektu dużego.

Na prawidłowe przygotowanie projektu mają wpływ spotkania Grupy roboczej ds. Internetu Szerokopasmowego, która stanowi inicjatywę Komisji Europejskiej oraz JASPERS. Grupa jest platformą wymiany doświadczeń w zakresie sieci szerokopasmowych, ze szczególnym pokazaniem praktyk unijnych w tym zakresie, np. odnośnie zapisów wniosku o potwierdzenie wkładu finansowego.

2. Projekt Wojewódzkiej Kolei Dojazdowej pn.: Zakup kolejowego taboru pasażerskiego do obsługi połączeń regionalnych na linii Warszawskiej Kolei Dojazdowej w Warszawskim Obszarze Metropolitalnym.

Projekt zaplanowany w ramach Priorytetu III Regionalny system transportowy - Działanie 3.2 Regionalny transport publiczny.

Koszt całkowity projektu wynosi 62 786 149,77 euro, w tym kwota EFRR 20 591 592,10 euro. Planowany okres realizacji projektu to 26.03.2010 r. - 31.12.2012 r.

a) Krótki opis

Zakres przedmiotowy projektu obejmuje zakup 14 sztuk nowego taboru szynowego – Elektrycznych Zespołów Trakcyjnych do obsługi połączeń linii Warszawskiej Kolei Dojazdowej w Warszawskim Obszarze Metropolitalnym. Planowane do zakupu EZT to tabor nowej generacji i specjalnej konstrukcji – będą to pojazdy dwukierunkowe wyposażone w dwie kabiny maszynisty, przystosowane do samodzielnej jazdy manewrowej i awaryjnej.

Linia kolejowa, na której będzie używany tabor zlokalizowana jest w południowo-zachodniej części aglomeracji warszawskiej. Przebiega ona przez obszar następujących miast i gmin: Warszawa (Ochota i Włochy), Gmina Brwinów, Pruszków, Podkowa Leśna, Milanówek oraz Grodzisk Mazowiecki.

b) Stan przygotowania

- 15.02.2011 r. - Uchwała Zarządu WM nr 297/21/11, zgodnie z którą projekt umieszczono w IWIPK;
- 17.05.2011 r. – złożono wniosek o dofinansowanie. Wniosek został wycofany z oceny formalnej w dn. 29.06.2011 r. przez beneficjenta;
- 07.12.2011 r. - dostarczono pierwszy z 14 sztuk elektrycznych zespołów trakcyjnych, wyprodukowanego przez firmę „Pojazdy Szynowe PESA Bydgoszcz S.A.”;
- 30.12.2011 r. – złożono nowy wniosek o dofinansowanie, zgodnie z aneksem do pre-umowy i rozpoczęcie jego oceny formalnej;
- 2012 r. - termin przekazania wniosku o potwierdzenie wkładu dla dużego projektu do KE.

c) Opóźnienia i zagrożenia w realizacji

Beneficjent zwrócił się w dn. 29.06.2011 r. do MJWPU z prośbą o wycofanie, będącego na etapie oceny formalnej, wniosku o dofinansowanie złożonego w dniu 17.05.2011 r. Jako powód wycofania Beneficjent wskazał konieczność wniesienia „korekt do formularza aplikacyjnego, jak również do studium wykonalności, z których część została równoległe zgłoszona przez ekspertów inicjatywy Jaspers, do których spółka nie jest w stanie się ustosunkować w regulaminowym czasie...” Beneficjent poinformował, że największym problemem są zagadnienia związane z oceną występowania w projekcie pomocy publicznej udzielanej zgodnie z Rozporządzeniem (WE) 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady. Czasochłonną kwestią jest również dostosowanie zapisów 15-letniej umowy ramowej do dokumentacji aplikacyjnej (zmiany obejmują m.in. kwestie ustalania poziomu rekompensaty).

Ponadto projekt znajdował się w trakcie oceny ekspertów Inicjatywy Jaspers, którzy poddadzą wnikliwej analizie zagadnienie pomocy publicznej.

Na podstawie informacji sporządzonej przez MJWPU, na posiedzeniu w dniu 02.08.2011 r. ZWM wyraził zgodę na podpisanie stosownego aneksu, przedłużającego termin złożenia wniosku do 31.12.2011 r. W dniu 9 października 2011 r. podpisano aneks do pre-umowy, w którym zapisano, że wniosek o dofinansowanie zostanie złożony do dnia 30 grudnia 2011 r.

Pomimo wystąpienia trudności podczas przygotowania projektu, tj. wycofania i ponownego złożenia wniosku, jego faktyczna realizacja przebiega zgodnie z harmonogramem - planowane rozpoczęcie dostaw nastąpiło zgodnie z umową z wykonawcą.

d) Procedura OOS

Nie ma obowiązku przeprowadzania procedury uzyskania OOŚ. Projekt nieinfrastrukturalny.

e) JASPERS

Completion Note nie została wydana.

W kwietniu 2011 r. Instytucja Zarządzająca zgłosiła projekt do objęcia wsparciem Jaspers. Pierwsze spotkanie z ekspertami Jaspers miało miejsce w czerwcu 2011 r. Eksperti JASPERS ocenili poziom przygotowania dokumentacji projektu jako właściwy i odpowiedni, niemniej jednak w procesie dostosowania do wysokich wymagań Komisji Europejskiej niezbędne było wprowadzenie określonych modyfikacji i uzupełnień.

Propozycje zmian do projektu dokumentacji aplikacyjnej przedstawione przez ekspertów JASPERS obejmowały: Studium wykonalności, analizę kosztów i korzyści oraz wnioski o dofinansowanie. Beneficjent współpracuje z Jaspers nad wnioskiem o potwierdzenie wkładu finansowego dla projektu dużego.

3. Projekt Mazowieckiego Portu Lotniczego Warszawa-Modlin Sp. z o. o, pn.: Uruchomienie lotniska komunikacyjnego poprzez modernizację istniejącej infrastruktury oraz budowę nowej związanej z obsługą samolotów i pasażerów na terenie byłego lotniska wojskowego w Modlinie (Nowy Dwór Mazowiecki).

Projekt zaplanowany w ramach Priorytetu III Regionalny system transportowy - Działanie 3.3 Lotniska i infrastruktura lotnicza.

Całkowity koszt projektu wynosi 73 295 265,97 euro, w tym kwota EFRR – 14 299 977,91 euro (wartości na podstawie Uchwały nr 1738/72/11 ZWM z dnia 16 sierpnia 2011 r. w sprawie zatwierdzenia do dofinansowania projektu). Przewidywany okres realizacji projektu: 01.01.2010 r. – 01.06.2012 r.

a) Krótki opis

Projekt polega na uruchomieniu lotniska w Modlinie poprzez modernizację istniejącej infrastruktury byłego lotniska wojskowego oraz budowę nowej w celu możliwości obsługi ruchu lotniczego. Ma obsługiwać przede wszystkim tzw. tanie linie lotnicze oraz loty czarterowe i być lotniskiem uzupełniającym i komplementarnym dla lotniska Okęcie w Warszawie.

Zakres projektu obejmuje łącznie 18 zadań inwestycyjnych, w tym m.in. budowę nowoczesnego terminala pasażerskiego o powierzchni użytkowej 13 380 m² oraz pozostałej infrastruktury portowej, modernizację pasa startowego i dróg kołowania, budowę infrastruktury nawigacyjnej, budowę sieci infrastrukturalnych, adaptację istniejących budynków i hangarów na potrzeby wszystkich służb działających na lotnisku.

b) Stan przygotowania:

- 8 października 2010 roku na płycie lotniska w Modlinie rozpoczęły się prace budowlane. Pierwszy etap prac objął przebudowę istniejącego pasa startowego. Kolejny - budowę terminala, hangarów i budynków obsługi lotniska. W 2010 r. spółka zawarła cztery umowy z wykonawcami.
- 29.10.2010 r. – złożono wniosek o dofinansowanie projektu;
- 03. 2011 r. - rozpoczęto budowę części lotniczej;
- II kw. 2011 r. – zintensyfikowano prace nad budową terminala pasażerskiego i pasa startowego;

- 16.08.2011 r. – zakończono ocenę i podjęto uchwałę w sprawie zatwierdzenia wniosku o dofinansowanie;
- III kw. 2011 r. – beneficjent zawnioskował o zwiększenie dofinansowania projektu oraz o rozdzielanie wydatków na część objętą zasadami pomocy publicznej i część związaną z wykonywaniem prerogatyw państwa finansowaną na zasadach ogólnych. Do końca roku 2011 trwało analizowanie powyższej sprawy, w wyniku czego, Zarząd WM podjął wstępną decyzję o zwiększeniu kwoty dofinansowania projektu;
- 2012 r. - termin przekazano wniosku o potwierdzenie wkładu dla dużego projektu do KE;
- II kwartał 2012 r. – zakończono etap, pozwalający na przyjęcie pierwszych pasażerów przed Euro 2012 r.;
- 2012 r. - termin przekazania wniosku o potwierdzenie wkładu dla dużego projektu do KE. Aktualnie trwają prace dotyczące przygotowania wniosku o potwierdzenie zgodności ze wspólnym rynkiem pomocy udzielonej beneficjentowi.

c) Opóźnienia i zagrożenia w realizacji

Nawiązując do ogólnoświatowego kryzysu i pogorszenia się sytuacji gospodarczo - ekonomicznej oraz potrzebą zwiększenia nakładów w zakresie bezpieczeństwa ruchu lotniczego i pasażerów, beneficjent wystąpił z wnioskiem o zwiększenie przyznanego dofinansowania oraz o rozszerzenie zakresu projektu o elementy z zakresu bezpieczeństwa ruchu lotniczego. W związku z powyższym oraz koniecznością ponownej oceny wniosku i aktualizacji części dokumentów i analiz finansowych, w tym SW, należy się liczyć z opóźnieniem zarówno zawarcia umowy o dofinansowanie projektu jak i złożenia wniosku o potwierdzenie wkładu finansowego dla projektu dużego w KE. Realizacja projektu nie jest zagrożona.

d) Procedura OOS

Projekt posiada zamkniętą procedurę OOS.

e) JASPERS

Completion Note nie została wydana.

Beneficjent współpracował z ekspertami Jaspers odnośnie przygotowywania dokumentacji projektu, min. Studium Wykonalności. Beneficjent współpracuje z Jaspers nad wnioskiem o potwierdzenie wkładu finansowego dla projektu dużego.

JASPERS potwierdziło ogólną pozytywną ocenę projektu, natomiast uzyskanie „completion note” uzależnione jest od rozstrzygnięcia kwestii dotyczącej notyfikacji dokapitalizowań spółki oraz uzyskania przez beneficjenta potwierdzenia przez Polską Agencję Żeglugi Powietrznej proponowanej trajektorii podejścia zgodnej z wymogami decyzji środowiskowej.

4. Projekt Miasta Gostynin pn.: Termy Gostynińskie

Projekt zaplanowany w ramach Priorytetu VI Wykorzystanie walorów naturalnych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji - Działanie 6.2 Turystyka.

Orientacyjny koszt całkowity projektu wg. IWIPK RPO WM wynosi 59 642 147,12 euro, w tym kwota dofinansowania EFRR 15 904 572,56 euro. Przewidywany okres realizacji projektu: 01.01.2010 r. - 31.12.2013 r.

a) Krótki opis

Przedsięwzięcie polega na budowie Centralnego Parku Rekreacji, Balneologii, Turystyki i Wypoczynku. Podstawowe funkcje tego nowoczesnego obiektu to rekreacja, wypoczynek oraz rehabilitacja wodna i usługi medyczne realizowane w oparciu o źródło zmineralizowanej, leczniczej wody geotermalnej.

Obiekt ma być przeznaczony dla odbiorcy, nastawionego zarówno na typowe usługi zabaw i rekreacji wodnej (baseny rekreacyjne, zespoły zjeżdżalni, itp.) jak i poszukującego oferty wypoczynku, odnowy biologicznej i rehabilitacji na bazie wód geotermalnych (baseny rekreacyjno - rehabilitacyjne), a także dla pacjentów dla których realizowane będą usługi typowo medyczne.

b) Stan przygotowania:

- 11.07.2010 r. - została podpisana umowa koncesji na roboty budowlane Zaprojektowanie i budowa obiektu pn. „Centralny Park Rekreacji, Balneologii, Turystyki i Wypoczynku „Termy Gostynińskie” pomiędzy Gminą Miastem Gostynin a Termami Gostynińskimi sp. z o.o. Po zawarciu kontraktu (udzieleniu koncesji) rozpoczęły się prace projektowe. Koncesjonariusz przekazał koncepcję architektoniczną obiektu, na bazie której wykonywany został projekt budowlano-wykonawczy;
- 30.12.2010 r. – został złożony wniosek o dofinansowanie, który wycofano na prośbę beneficjenta w dniu 27.07.2011 r. Powodem wycofania była zmiana zakresu rzeczowego projektu, która wynika, według beneficjenta z konsultacji z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz ekspertami JASPERS. Zmiany te mogą mieć to wpływ na status projektu, co zostanie zweryfikowane podczas jego oceny;
- 20.10.2011 r. – został złożony wniosek o dofinansowanie, który jest w trakcie oceny formalnej. Aktualnie nie można ustalić daty przekazania wniosku o potwierdzenie wkładu dla dużego projektu do KE, gdyż status wniosku może ulec zmianie. Wartość całkowita ocenianego projektu wynosi 38 584 600,83 euro, natomiast wartość dofinansowania z EFRR – 15 904 572,46 euro. Przygotowana zostanie ekspertyza dotycząca oceny statusu projektu.

c) Opóźnienia i zagrożenia w realizacji

W związku z tym, iż wniosek o dofinansowanie projektu po wcześniejszym wycofaniu go z oceny formalnej został złożony ponownie i podlega on teraz ponownej ocenie formalnej, istnieje ryzyko wystąpienia opóźnień w harmonogramie realizacji projektu.

Wartość całkowita złożonego wniosku jest mniejsza, w stosunku do pierwszego złożonego wniosku, co może mieć wpływ na status projektu określony pierwotnie jako duży. Na zlecenie Województwa Mazowieckiego przygotowana została ekspertyza dotycząca statusu projektu, wskazująca, że inwestycja spełnia łącznie wszystkie przesłanki pozwalające na uznanie przedsięwzięcia za duży projekt. Ostateczna decyzja w sprawie statusu projektu będzie podjęta na etapie oceny wykonalności projektu. W związku z tym, może zaistnieć konieczność (w przypadku stwierdzenia, że projekt jest duży) uzyskania potwierdzenia wkładu finansowego EFRR w KE, co może mieć wpływ na realizację projektu.

d) Procedura OOS

Projekt posiada zamkniętą procedurę OOS.

e) JASPERS

Eksperti JASPERS przeprowadzili tylko screening projektu pod kątem gotowości przygotowania wniosku do KE, wskazując na kwestie problematyczne występujące w projekcie konieczne do uregulowania. W przekazanej Screening Note, eksperci stwierdzili, iż głębsza analiza, w szczególności w zakresie poprawionego studium wykonalności będzie miała miejsce, jeśli projekt zostanie włączony do Action Plan JASPERS, do którego IZ RPO WM zgłosiła projekt.

LISTA REZERWOWA

Dodatkowo na liście rezerwowej IWIPK, w ramach której nie ma rezerwacji środków EFRR, umieszczone są 3 projekty duże Samorządu Województwa Mazowieckiego, przygotowywane przez Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich. Projekty te nie mają zawartych pre-umów i są w fazie przygotowania. Projekty zostały przeniesione z listy podstawowej na listę rezerwową ze względu na brak możliwości realizacji w obecnym zakresie rzeczowym oraz związane z tym problemy, m.in. z uzyskaniem decyzji środowiskowych. Zgodnie z przyjętymi przez Zarząd Województwa Mazowieckiego zasadami, możliwość dofinansowania projektu z listy rezerwowej następuje z chwilą przeniesienia go na listę podstawową, co jest możliwe dopiero po wykazaniu przez wnioskodawcę gotowości do realizacji tj. przygotowania dokumentacji projektu oraz dostępności środków finansowych.

Przed podjęciem decyzji o przeniesieniu projektu na listę podstawową, należy poddać analizie:

- wskaźniki możliwe do osiągnięcia w wyniku dofinansowania projektu rezerwowego z IWIPK,
- wskaźniki, które mogłyby zostać osiągnięte w przypadku przeznaczenia kwoty w podobnej wysokości na projekty znajdujące się na liście rezerwowej w ramach danego konkursu,
- inne alternatywne rozwiązania pozwalające w lepszy sposób osiągnąć dotychczas nieosiągnięte wskaźniki w Działaniu.

Wszystkie projekty duże z listy rezerwowej IWIPK zaplanowane są w ramach Priorytetu III w ramach Działania 3.1:

1. Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 719 relacji Warszawa – Kamion;

– *Rozbudowa odc. w Pruszkowie od ul. Partyzantów do ul. Bohaterów Warszawy do przekroju 2 x 2,*

– *Przebudowa odcinka Pruszków – Milanówek,*

– *Budowa obwodnic Milanówka i Grodziska Mazowieckiego,*

– *Rozbudowa odcinka Warszawa - Pruszków do przekroju 2 x 3;*

2. Droga wojewódzka nr 579 relacji Kazuń Polski - Radziejowice; (dokumentacja + roboty budowlane + Inżynier Kontraktu);

3. Budowa obwodnicy Konstancina i Góry Kalwarii.

Właściwe przygotowanie projektów dużych wspierane jest także działaniami Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych (IP II)- poprzez pomoc udzielaną przez opiekunów projektów, po organizację spotkań roboczych, spotkań informacyjnych, szkoleń oraz seminariów dla beneficjentów.

W ramach RPO WM 2007-2013 brak jest projektów w zakresie ochrony środowiska o całkowitych kosztach inwestycyjnych równych 25 mln euro lub wyższych lecz nieprzekraczających 50 mln euro.

6. Pomoc techniczna

Informacja nt. wykorzystania pomocy technicznej

Podział środków pomiędzy poszczególne kategorie wydatków w Rocznych Planach Działań w ramach Pomocy technicznej RPO WM zależy od rodzaju wykonywanych działań oraz wynikających z nich potrzeb określanych przez Beneficjentów. Wszystkie operacje zapewniają skuteczny i harmonijny proces realizacji Programu.

Tabela 102. Liczba i wartość wszystkich projektów / planów działań w ramach programu dofinansowanych ze środków pomocy technicznej według głównych typów (projekty objęte decyzjami/ umowami o dofinansowanie) [w euro]

Lp.	Typ projektu	Liczba projektów objętych decyzjami/ umowami od uruchomienia programu	Wartość projektów objętych decyzjami/ umowami (w części dofinansowania ze środków UE) od uruchomienia programu	
1.	Promocja i informacja	7	7 120 314,35	
2.	Ewaluacje	2	225 314,78	
3.	Szkolenia	11	1 250 403,37	
4.	Zatrudnienie		19 859 867,22	
5.	Sprzęt komputerowy		388 673,15	
6.	Wyposażenie/ remont/ wynajem powierzchni biurowych		2 943 558,59	
7.	Ekspertyzy/ doradztwo		260 880,50	
8.	Kontrola/ audyt		53 131,00	
9.	Organizacja procesu wyboru projektów		1 026 584,53	
10.	Organizacja komitetów monitorujących i podkomitetów		15 530,31	
11.	Inne działania związane z realizacją RPO WM		928 546,16	
12.	Razem		20*	34 072 803,95

Źródło: opracowanie własne

**Podano ogólną liczbę projektów zgodnie z danymi wprowadzonymi do KSI (SIMIK 07-13) w okresie sprawozdawczym. Wyszczególnienie liczby projektów dla każdego typu działań jest niemożliwe z uwagi na fakt, że Pomoc Techniczna RPO WM realizowana jest za pomocą projektów systemowych przypisanych do danego Działania a nie zadania tematycznego. W tabeli podano wartości poszczególnych kategorii RPD PT. W ramach Działania 8.1. realizowane są roczne projekty obejmujące łącznie wszystkie operacje dotyczące Wsparcia procesu zarządzania i wdrażania oraz ewaluacji RPO WM, w ramach Działania 8.2 realizowane są roczne projekty obejmujące łącznie wszystkie operacje dotyczące Działań informacyjnych i promocyjnych.*

Łącznie do końca okresu sprawozdawczego zrealizowano 20 projektów, z czego 7 z zakresu promocji i informacji, 2 projekty z zakresu ewaluacji i 11- z zakresu wdrażania i zarządzania RPO WM. Zakończono również realizację 16 projektów PT RPO WM (6 - promocja i informacja, 1 – ewaluacja oraz 9- zarządzanie i wdrażanie RPO WM), natomiast w trakcie realizacji znajdują się 4 projekty 2012 r. (1 - promocja i informacja; 1 - ewaluacja; 2-zarządzanie i wdrażanie RPO WM).

Tabela 103. Wartość wszystkich projektów od początku realizacji Programu wynosi [w euro]

L.p.	Numer działania	Ilość projektów	Wartość kwalifikowalna projektów	W tym wartość dofinansowania odpowiadająca środków UE
1	RPMA.08.01.00	13	31 708 813,64	26 952 489,60
1a	w tym: ewaluacje	2	265 076,21	225 314,78
3	RPMA.08.02.00	7	8 376 840,83	7 120 314,35
Razem		20	40 085 654,47	34 072 803,95

Źródło: opracowanie własne

Tabela 104. Stan realizacji projektów na dzień 31 grudnia 2011 r. od początku realizacji Programu [w euro]:

L.p.	Numer działania	Ilość projektów		Wartość projektów	W tym wartość dofinansowania UE	Stan realizacji	Uwagi
1	8.1	7	11	16 186 630,44	13 758 633,88	Zakończona realizacja finansowo-rzeczowa	Zatwierdzone wnioski o płatność końcową (RPD PT za lata 2007 - 2010)
	8.2	4		5 515 950,14	4 688 557,27		
Razem				21 702 580,58	18 447 191,15		
2	8.1	3	5	7 721 406,16	6 563 195,24	Zakończona realizacja finansowo-rzeczowa	Złożone wnioski o płatność końcową w trakcie weryfikacji i zatwierdzania (RPD PT za rok 2011)
	8.2	2		1 977 303,32	1 680 707,82		
Razem				9 698 709,49	8 243 903,06		
3	8.1	3	4	7 800 777,04	6 630 660,48	Realizacja	

	8.2	1		883 587,36	751 049,26	rzeczowo- finansowa rozpoczęta od dnia 1 stycznia 2012 r.	
Razem				8 684 364,40	7 381 709,74		
Ogółem				40 085 654,47	34 072 803,95		

Źródło: opracowanie własne

Na dofinansowanie Priorytetu VIII Pomoc Techniczna RPO WM 2007-2013 przyznano alokację w wysokości 54 944 901 euro, co stanowi 2,94% wartości całej alokacji na Program.

Stopień realizacji wydatków Priorytetu VIII RPO WM (od początku realizacji Programu) na dzień 31.12.2011 r. wynosi 43,04% i jest wyższy od poprzedniego okresu sprawozdawczego – (30,37%), wykazuje tendencję wzrostową o ponad 41 p.p. m.in. dzięki pozyskiwaniu wykwalifikowanych kadr pracowniczych, odpowiedniej etatyzacji IP II wdrażającej Priorytety I-VII, znalezieniu profesjonalnych firm szkoleniowych, wydatkowaniu środków na wyposażenie stanowisk pracy oraz wykonywaniu działań promocyjno-informacyjnych skierowanych do beneficjentów, potencjalnych beneficjentów, ogółu społeczeństwa Mazowsza.

Stopień realizacji został skorygowany o wartości ujęte w *Rejestrze obciążeń na projekcie*.

Poziom realizacji wydatków ponoszonych ze środków Pomocy Technicznej RPO WM w okresie sprawozdawczym przedstawia poniższa tabela (na podst. Zestawienia 4)

Tabela 105. Poziom realizacji wydatków z zakresu Pomocy Technicznej RPO WM w okresie sprawozdawczym od 2011-01-01 do 2011-12-31 [w euro]

Źródło: opracowanie własne

Oś priorytetowa	Ogółem**	Środki publiczne**						Liczba zatwierdzonych WNOP	Procentowy udział wkładu funduszy UE
		ogółem	środki wspólnotowe			środki publiczne krajowe			
			ogółem	w tym Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	% realizacji zobowiązań UE na lata 2007-2013***	ogółem	w tym jednostki samorządu terytorialnego		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Oś.8:	9 520 740,76	9 518 179,69	8 090 452,43	8 090 452,43	15,33%	1 427 727,26	1 427 727,26	37	85,00
Działanie 8.1	7 188 203,80	7 185 642,73	6 107 796,15	6 107 796,15	15,43 %	1 077 846,58	1 077 846,58	26	85,00
Działanie 8.2	2 332 536,96	2 332 536,96	1 982 656,28	1 982 656,28	15,04 %	349 880,67	349 880,67	11	85,00
Ogółem	9 520 740,76	9 518 179,69	8 090 452,43	8 090 452,43	15,33%	1 427 727,26	1 427 727,26	37	85,00

Źródło: opracowanie własne

** wartości po pomniejszeniu o kwoty odzyskane z rejestru obciążeń na projekcie

***wartości wyliczono wykorzystując kurs 1 EURO = 4,5270 PLN Europejskiego Banku Centralnego z dnia 2011-11-29 oraz algorytm przyjęty przez MRR

7. Informacja i promocja

Dane zawarte w załączniku numer VIII do sprawozdania. Formularz dotyczący informacji i promocji.

Podpis osoby upoważnionej:

Data: r.

Spis tabel

Tabela 1. Aktualizacje Szczegółowego Opisu Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Mazowieckiego.....	9
Tabela 2. Aktualizacja Systemu Realizacji Programu Operacyjnego WM.....	12
Tabela 3 Zmiany w IWPK.....	12
Tabela 4. Aktualizacje OSZiK w 2011 r.....	18
Tabela 5. Aktualizacje IW IZ RPO WM 2007-2013.....	19
Tabela 6. Zakres zmian w kryteriach wyboru projektów.....	22
Tabela 7. Konkursy ogłoszone w ramach RPO WM w latach 2007-2011.....	33
Tabela 8. Rozkład umów (z priorytetów I-VII) w przestrzeni, w podziale subregiony, miasto i wieś oraz obszary problemowe (od początku realizacji Programu).....	40
Tabela 9. Rozkład projektów według obszarów wsparcia (narastająco od początku realizacji Programu).....	41
Tabela 10. Rozkład projektów według obszarów wsparcia (w ramach innych PO: POIiŚ, POIG, PORPW, inne RPO) – wartości dla umów i aneksów podpisanych do końca 2011 roku.....	42
Tabela 11. Rozkład projektów według rodzajów beneficjentów dla Priorytetów I-VII (od początku realizacji Programu).....	43
Tabela 12. Terminy wdrażania JESSICA.....	68
Tabela 13. Indykatywny plan wdrażania inicjatywy JESSICA.....	69
Tabela 14. Poziom kontraktacji i płatności dla umów wpisujących się w inicjatywy flagowe Strategii Europa 2020.....	75
Tabela 15. Zestawienie kumulatywnego wydatkowania środków z EFRR dla kat. Interwencji, które wskazano w RPO WM 2007-2013 jako realizujące cele Strategii EU2020... 75	75
Tabela 16. Spójność RPO WM 2007-2013 z priorytetami <i>Krajowego Programu Reform na lata 2008-2011 na rzecz realizacji Strategii Lizbońskiej</i>	79
Tabela 17. Przykład 1projektu realizującego cele Strategii Europa 2020.....	82
Tabela 18. Przykład 2 projektu realizującego cele Strategii Europa 2020.....	83
Tabela 19. I przykład projektów komplementarnych.....	114
Tabela 20. II przykład projektów komplementarnych.....	115
Tabela 21. III przykład projektów komplementarnych.....	116
Tabela 22. IV przykład projektów komplementarnych.....	118
Tabela 23. Posiedzenia Komitetu Monitorującego.....	127
Tabela 24. Alokacja dodatkowych środków pochodzących z Krajowej Rezerwy Wykonania i dostosowania technicznego w podziale na kategorie interwencji i Działania.....	136
Tabela 25. Zmiany alokacji na kategorie interwencji w związku z re negocjacją RPO WM 2007-2013.....	137
Tabela 26. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary problemowe – Priorytet I.....	142
Tabela 27. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na subregiony – Priorytet I.....	143
Tabela 28. Forma prawna beneficjenta.....	149
Tabela 29. Projekty w ramach Działania 1.1.....	152
Tabela 30. Projekty kluczowe w ramach Działania 1.1.....	152
Tabela 31. Projekty w ramach Działania 1.2.....	155
Tabela 32. Projekty w ramach Działania 1.3.....	156
Tabela 33. Projekty kluczowe w ramach Działania 1.3.....	156

Tabela 34. Projekty w ramach Działania 1.4.....	158
Tabela 35. Projekty kluczowe w ramach Działania 1.4	159
Tabela 36. Projekty w ramach działania 1.5	161
Tabela 37. Projekty realizowane w ramach działania 1.6	164
Tabela 38. Projekty realizowane w ramach Działania 1.7.....	166
Tabela 39. Projekty kluczowe realizowane w ramach działania	167
Tabela 40. Projekty w ramach Działania 1.8.....	169
Tabela 41. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary realizacji – Priorytet II	175
Tabela 42. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary problemowe	176
Tabela 43. Podział beneficjentów ze względu na wielkość dofinansowania	176
Tabela 44. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na subregiony – Priorytet II	176
Tabela 45. Rozkład projektów według typu projektów – Priorytet II	177
Tabela 46. Rozkład projektów w podziale na formy prawne beneficjentów – Priorytet II.....	178
Tabela 47. Projekty w ramach Działania 2.1.....	187
Tabela 48. Projekty w ramach Działania 2.1.....	188
Tabela 49. Projekty w ramach Działania 2.2.....	190
Tabela 50. Projekty kluczowe w ramach Działania 2.2	190
Tabela 51. Projekty w ramach Działania 2.3.....	192
Tabela 52. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary problemowe – Priorytet III.....	200
Tabela 53. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary realizacji – Priorytet III	201
Tabela 54. Rozkład projektów w podziale na formy prawne beneficjenta – Priorytet III	201
Tabela 55. Rozkład projektów według typu projektów – Priorytet III.....	201
Tabela 56. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na subregiony – Priorytet III.....	202
Tabela 57. Projekty w ramach Działania 3.1	205
Tabela 58. Projekty kluczowe w ramach Działania 3.1	206
Tabela 59. Projekty w ramach Działania 3.2.....	209
Tabela 60. Projekty kluczowe w ramach Działania 3.2	209
Tabela 61. Projekty realizowane w ramach Działania 3.3.....	211
Tabela 62. Projekty kluczowe realizowane w ramach Działania 3.3	212
Tabela 63. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary problemowe - Priorytet IV	216
Tabela 64. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary realizacji – Priorytet IV	217
Tabela 65. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na subregiony – Priorytet IV	217
Tabela 66. Rozkład projektów w podziale na formy prawne beneficjenta – Priorytet IV.....	218
Tabela 67. Rozkład projektów według typu projektów – Priorytet IV	219
Tabela 68. Projekty w ramach działania 4.1	224
Tabela 69. Projekty w ramach działania 4.2	226
Tabela 70. Projekty kluczowe w ramach działania 4.2.....	226
Tabela 71. Projekty w ramach działania 4.3	228
Tabela 72. Projekty w ramach działania 4.4	231
Tabela 73. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary problemowe - Priorytet V	238
Tabela 74. Rozkład projektów według typu projektów – Priorytet V	239
Tabela 75. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na subregiony – Priorytet V	239
Tabela 76. Rozkład projektów w podziale na formy prawne beneficjenta – Priorytet V.....	240
Tabela 77. Rozkład projektów według typu projektów – Priorytet V	240

Tabela 78. Projekty w ramach działania 5.1	242
Tabela 79. Projekty w ramach działania 5.2	244
Tabela 80. Projekty kluczowe w ramach działania 5.2.....	244
Tabela 81. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary problemowe – Priorytet VI.....	252
Tabela 82. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary realizacji – Priorytet VI.....	252
Tabela 83. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na subregiony – Priorytet VI	253
Tabela 84. Rozkład projektów w podziale na formy prawne beneficjenta – Priorytet VI.....	253
Tabela 85. Rozkład projektów według typu projektów – Priorytet VI	254
Tabela 86. Projekty w ramach działania 6.1	257
Tabela 87. Projekty kluczowe w ramach działania 6.1.....	257
Tabela 88. Projekty w ramach działania 6.2	259
Tabela 89. Projekty kluczowe w ramach działania 6.2.....	260
Tabela 90. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary problemowe – Priorytet VII.....	270
Tabela 91. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na obszary realizacji – Priorytet VII	271
Tabela 92. Rozkład przestrzenny projektów w podziale na subregiony – Priorytet VII.....	271
Tabela 93. Rozkład projektów w podziale na formy prawne beneficjenta – Priorytet VII	272
Tabela 94. Rozkład projektów w podziale na typy projektów – Priorytet VII.....	273
Tabela 95. Projekty w ramach działania 7.1	278
Tabela 96. Projekty kluczowe w ramach działania 7.1.....	278
Tabela 97. Projekty w ramach działania 7.2	280
Tabela 98. Projekty kluczowe w ramach działania 7.2.....	280
Tabela 99. Projekty w ramach działania 7.3	282
Tabela 100. Zmiany RPD PT w okresie sprawozdawczym (2011-01-01 – 2011-12-31) [w euro].....	284
Tabela 101. Wartość kwot odzyskanych na dzień 2011-12-31:.....	286
Tabela 102. Liczba i wartość wszystkich projektów / planów działań w ramach programu dofinansowanych ze środków pomocy technicznej według głównych typów (projekty objęte decyzjami/ umowami o dofinansowanie) [w euro].....	301
Tabela 103. Wartość wszystkich projektów od początku realizacji Programu wynosi [w euro]	302
Tabela 104. Stan realizacji projektów na dzień 31 grudnia 2011 r. od początku realizacji Programu [w euro]:.....	302
Tabela 105. Poziom realizacji wydatków z zakresu Pomocy Technicznej RPO WM w okresie sprawozdawczym od 2011-01-01 do 2011-12-31 [w euro]	304

Spis wykresów

Wykres 1. Obszar realizacji wartości wykazanych w Załączniku III	8
Wykres 2. Stan wdrażania w okresie sprawozdawczym – jeżeli nie wskazano inaczej w części EFRR.....	30
Wykres 3. Stan wdrażania od początku realizacji programu – jeżeli nie wskazano inaczej w części EFRR.....	31
Wykres 4. Liczba projektów kluczowych.....	33
Wykres 5. Współczynnik wartości wnioskowanego dofinansowania do alokacji na konkurs..	36

Wykres 6. Stan wdrażania dofinansowania RPO WM (wyrażony w mln euro)	37
Wykres 8. Stan wdrażania RPO WM w podziale na osie priorytetowe w okresie sprawozdawczym (wyrażony jako % alokacji).....	39
Wykres 9. Stopa bezrobocia rejestrowanego – stan na koniec miesiąca.....	46
Wykres 10. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie mazowieckim w 2011 r. z linią trendu.	46
Wykres 11. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (przeciętna miesięczna 2005=100).....	47
Wykres 12. Instrumenty Inżynierii Finansowej.....	62
Wykres 13. Liczba podpisanych umów dotyczących udzielenia pożyczek/poręczeń w podziale na wielkość [PLN].....	63
Wykres 14. Indykatywna alokacja RPO WM 2007-2013 na kategorie interwencji realizujące trzy główne cele Strategii Europa 2020.....	71
Wykres 15. Stopień kontraktacji kat. interwencji realizujących trzy główne cele Strategii Europa 2020.....	71
Wykres 16. Stopień kontraktacji środków w ramach działań wpisujących się w priorytety KPR 2008-2011	81
Wykres 17. Tendencje w gospodarce Polski w 2011 roku	100
Wykres 18. Popyt krajowy.....	101
Wykres 19. Wskaźnik inflacji HICP.....	103
Wykres 20. Stopa bezrobocia w UE w XII 2011 r.	104
Wykres 21. Kurs EUR/PLN w 2011	106
Wykres 22. Stan realizacji Priorytetu I na dzień 31.12.2011 r. (liczba)	140
Wykres 23. Stan realizacji Priorytetu I na dzień 31.12.2011 r. (wartość w mln euro)	141
Wykres 24. Postęp finansowy Priorytetu I w podziale na działania (wartości w mln euro w części EFRR)	141
Wykres 25. Postęp finansowy Priorytetu I w podziale na działania (jako procent alokacji) .	142
Wykres 26. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów.....	147
Wykres 27. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów.....	149
Wykres 28. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów.....	154
Wykres 29. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów.....	158
Wykres 30. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów.....	160
Wykres 31. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów.....	163
Wykres 32. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów.....	166
Wykres 33. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów.....	168
Wykres 34. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów.....	170
Wykres 35. Stan realizacji Priorytetu II na dzień 31.12.2010 r. (ilość)	172
Wykres 36. Stan realizacji Priorytetu II na dzień 31.12.2010 r.	173

Wykres 37. Postęp finansowy Priorytetu II w podziale na działania (wartości w mln euro w części EFRR)	173
Wykres 38. Postęp finansowy Priorytetu II w podziale na działania (jako procent alokacji)	174
Wykres 39. Poziom dostępu do Internetu w gospodarstwach domowych	182
Wykres 40. Dostęp do Internetu w przedsiębiorstwach w podziale na województwa	183
Wykres 41. Powody braku dostępu do Internetu wśród gospodarstw domowych.....	183
Wykres 42. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów.....	186
Wykres 43. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów.....	189
Wykres 44. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów.....	191
Wykres 45. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów.....	193
Wykres 46. Stan realizacji Priorytetu III na dzień 31.12.2011 r. (liczba)	195
Wykres 47. Stan realizacji Priorytetu III na dzień 31.12.2010 r. (wartość w mln euro).....	195
Wykres 48. Postęp finansowy Priorytetu III w podziale na działania (wartości w mln euro w części EFRR)	196
Wykres 49. Postęp finansowy Priorytetu III w podziale na działania (jako procent alokacji)	196
Wykres 50. Drogi publiczne o twardej nawierzchni w województwie mazowieckim.	199
Wykres 51. Szacowana realizacja długości nowych i zrekonstruowanych dróg w latach 2012 – 2015.	200
Wykres 52. Szacowana realizacja w stosunku do kontraktacji	204
Wykres 53. Szacowana realizacja w stosunku do kontraktacji	205
Wykres 54. Szacowana realizacja w stosunku do kontraktacji	209
Wykres 55 Szacowana realizacja w stosunku do kontraktacji.....	211
Wykres 56. Stan realizacji Priorytetu IV na dzień 31.12.2010 r. (ilość)	213
Wykres 57. Stan realizacji Priorytetu IV na dzień 31.12.2010 r. (wartość w mln euro).....	214
Wykres 58. Postęp finansowy Priorytetu IV w podziale na działania (wartości w mln euro w części EFRR)	214
Wykres 59. Postęp finansowy Priorytetu IV w podziale na działania (jako procent alokacji)	215
Wykres 60. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów.....	222
Wykres 61. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów.....	225
Wykres 62. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów.....	228
Wykres 63. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów.....	230
Wykres 64. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów.....	232
Wykres 65. Stan realizacji Priorytetu V na dzień 31.12.2010 r. (ilość).....	235
Wykres 66. Stan realizacji Priorytetu V na dzień 31.12.2010 r. (wartość w mln euro)	235
Wykres 67. Postęp finansowy Priorytetu V w podziale na działania (wartości w mln euro w części EFRR)	236
Wykres 68. Postęp finansowy Priorytetu V w podziale na działania (jako procent alokacji) 236	

Wykres 69. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów.....	241
Wykres 70. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów.....	243
Wykres 71. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów.....	246
Wykres 72. Stan realizacji Priorytetu VI na dzień 31.12.2011 r. (ilość)	249
Wykres 73. Stan realizacji Priorytetu VI na dzień 31.12.2010 r. (wartość w mln euro).....	250
Wykres 74. Postęp finansowy Priorytetu VI w podziale na działania (wartości w mln euro w części EFRR)	250
Wykres 75. Postęp finansowy Priorytetu VI w podziale na działania (jako procent alokacji)	250
Wykres 76. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów.....	255
Wykres 77. Średnia długość życia.....	264
Wykres 78. Przeciętny pobyt chorego w szpitalu ogólnym.....	264
Wykres 79. Liczba tomografów komputerowych i rezonansów magnetycznych	265
Wykres 80. Stan realizacji Priorytetu VII na dzień 31.12.2011 r. (ilość)	266
Wykres 81. Stan realizacji Priorytetu VII na dzień 31.12.2011 r. (wielkość w mln euro).....	267
Wykres 82. Postęp finansowy Priorytetu VII w podziale na działania (wartości w mln euro w części EFRR)	267
Wykres 83. Postęp finansowy Priorytetu VII w podziale na działania (jako procent alokacji)	268
Wykres 84. Procent osiągnięcia wartości docelowych wskaźników na podstawie podpisanych umów.....	274

Spis map

Mapa 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów w styczniu 2012 r.	48
Mapa 2. Liczba i wartość udzielonych pożyczek/poręczeń w podziale na powiaty.	64
Mapa 3. Powiązania projektów realizowanych przez mazowieckie gminy	112
Mapa 4. Dofinansowanie EFRR w ramach Priorytetu I.....	145
Mapa 5. Dofinansowanie EFRR w ramach Priorytetu II.....	175
Mapa 6. Dofinansowanie EFRR w ramach Priorytetu III	198
Mapa 7. Dofinansowanie EFRR w ramach Priorytetu IV	216
Mapa 8. Dofinansowanie EFRR w ramach Priorytetu V	238
Mapa 9. Dofinansowanie EFRR w ramach Priorytetu VI.....	251
Mapa 10. Dofinansowanie EFRR w ramach Priorytetu VII.....	269

Spis schematów

Schemat 1. Spójność RPO WM z inicjatywami flagowymi Strategii EU 2020	72
---	----

Załączniki do sprawozdania

Załącznik I. Tabela 1. Postęp fizyczny programu operacyjnego

Załącznik II. Tabela 2. Osie priorytetowe w podziale na źródło finansowania (w euro)

Załącznik III. Tabela 3. Podział kumulatywny przyznanego wkładu wspólnotowego wg kategorii

Załącznik IV. Tabela 4. Postęp fizyczny wg priorytetów

Załącznik V. Tabela 5. Wskaźniki kontekstowe

Załącznik VI. Tabela 6. EU 2020

Załącznik VII. Tabela 7. SUE RMB

Załącznik VIII. Formularz dotyczący informacji i promocji

Załącznik IX. Obszary defaworyzowane

Załącznik X. Rozkład projektów wg rodzajów beneficjentów

Załącznik XI. Projekty w podziale na miasto i wieś

Załącznik XII. Rozkład projektów pomiędzy subregionami

Załącznik XIII. Projekty według rodzaju działalności gospodarczej